

Jaarverslaglegging 2023

Inhoudsopgave

<u>Algemeen</u>	5
<u>Voorwoord</u>	5
<u>Opbouw jaarverslaglegging</u>	7
<u>Samenvatting</u>	8
<u>Terugblik</u>	8
<u>Programmarekening</u>	11
<u>Resultaten 2023</u>	13
<u>Opvolging aanbevelingen</u>	17
<u>Programmaverantwoording</u>	20
<u>Burger en bestuur</u>	21
<u>Openbare orde en veiligheid</u>	30
<u>Leefomgeving</u>	43
<u>Milieu en duurzaamheid</u>	57
<u>Ruimtelijke ontwikkeling</u>	85
<u>Herstructurering en vastgoed</u>	98
<u>Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt</u>	108
<u>Meedoen</u>	122
<u>Jeugd en onderwijs</u>	142
<u>Economie en internationaal beleid</u>	155
<u>Kunst en cultuur</u>	180
<u>Bedrijfsvoering</u>	195
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>	209
<u>Financiën</u>	216

<u>Resultaat</u>	216
<u>Exploitatieresultaat</u>	228
<u>Resultaatbestemming</u>	234
<u>Paragrafen</u>	235
<u>Bedrijfsvoering</u>	235
<u>Wet Openbaarheid</u>	257
<u>Lokale heffingen</u>	262
<u>Onderhoud kapitaalgoederen</u>	273
<u>Weerstandsvermogen en risicomanagement</u>	283
<u>Financiering</u>	298
<u>Verbonden partijen</u>	308
<u>Grondbeleid</u>	364
<u>Investeringen</u>	374
<u>Jaarrekening</u>	380
<u>Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling</u>	380
<u>Overzicht Baten en Lasten</u>	393
<u>Toelichting op baten en lasten</u>	396
<u>Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen</u>	463
<u>Rechtmatigheidsverantwoording</u>	467
<u>Balans</u>	469
<u>Toelichting op de balans</u>	472
<u>Specificaties diverse balansposten</u>	503
<u>Ondertekening en vaststelling</u>	529
<u>Controleverklaring van de onafhankelijke accountant</u>	529

Bijlagen530

Algemeen

Voorwoord

Deventer sluit 2023 financieel af met positief resultaat

De gemeente Deventer sluit het financiële jaar 2023 af met een positief resultaat van €13,1 miljoen. Dat is nog geen 3 procent van het totale bedrag van €490 miljoen dat Deventer afgelopen jaar uitgaf aan gemeentelijke taken. Ook in deze ingewikkelde tijden zijn we er gelukkig weer in geslaagd het jaar positief af te sluiten. We blijven behoedzaam, want de komende jaren staan we voor grote opgaven en zijn er veel financiële onzekerheden. De aangekondigde kortingen op het gemeentefonds hebben een grote invloed op onze toekomstige inkomsten. We blijven bij het Rijk aandringen op noodzakelijke aanvullende financiering.

477 nieuwe woningen

Het vinden van een goede woning was ook in 2023 voor veel inwoners een belangrijk onderwerp. Afgelopen jaar kwamen er 477 nieuwe woningen bij in Deventer, in stad en dorpen. Onder meer in het Havenkwartier, Steenbrugge, stadscampus de Kien, het Roto-terrein, het Ludgeruskwartier en in Lettele werden nieuwe huizen opgeleverd of plannen gemaakt voor nieuwe woonwijken. Deventer blijft doorbouwen, en streeft ernaar om in 2035 in totaal 11.000 nieuwe woningen erbij te hebben.

Arbeidsmarkt

Deventer wil haar arbeidsmarkt verjongen en versterken. We investeren met de Human Capital Agenda 'Lekker bezig.. in Deventer' in inwoners en ondernemers om de arbeidsmarkt te versterken. Dit doen we door samen te werken met onderwijsinstellingen en ondernemers om de leer- en ontwikkelkansen voor jongeren, studenten, werkzoekenden, werkenden en ondernemers in Deventer te versterken.

Zo hebben we het afgelopen jaar 792 leer- en ontwikkeltrajecten aangeboden aan inwoners en medewerkers van bedrijven in Deventer, 2.292 mensen die woonachtig of werkzaam zijn in Deventer bereikt en waarvan 1.592 in beweging zijn gekomen. Tot slot zijn 800 studenten en 15 ondernemers gefaciliteerd om hun arbeidsproductiviteit te verhogen door toepassingen van nieuwe vaardigheden en technologieën gericht op de maatschappelijke transitie.

Ook krijgt de ontwikkeling van nieuwe gemengde werkmilieus steeds meer vorm. Binnen stadscampus De Kien zijn ontwikkelingen op de Verzetslaan en Handelskade zichtbaar. Ook op het Gasfabriek-terrein zijn de eerste nieuwbouwwontwikkelingen zichtbaar van de ontwikkeling naar een innovatiemilieu.

Voorzieningen in dorpen en wijken

Om te zorgen dat iedereen kan blijven deelnemen aan de samenleving, investeerde de gemeente het afgelopen jaar in voorzieningen in wijken en dorpen, en in de samenwerking tussen professionele organisaties, vrijwilligers en mantelzorgers. Het netwerk dat mensen in hun directe leefomgeving hebben, wordt immers steeds belangrijker, ook vanwege de dubbele vergrijzing en de krappe arbeidsmarkt in de zorg.

Energietransitie

De overstap van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen is in volle gang. Het afgelopen jaar werkten we in verschillende wijken aan verduurzaming van woningen en het tegengaan van energiearmoede. Er zijn meerdere besluiten genomen over de aanleg van het Slim Warmtenet Zandweerd. Dat betreft de start van de uitvoering, de oprichting van een warmtenetwerkbedrijf en het financiële kader.

Participatiebeleid

Om inwoners en andere partijen goed te betrekken bij besluiten die gevolgen voor hen hebben, stelde de gemeenteraad in 2023 het Participatiebeleid en de Participatieverordening vast. Ook werd de Initiatieftafel opgestart, die bewoners snel duidelijkheid biedt over initiatieven waar ze mee aan de slag willen. Ook werd in 2023 een begin gemaakt met het eerste Deventer Burgerberaad, de Klimaatraad.

Marcel Elferink
Wethouder Financiën

Opbouw jaarverslaglegging

De gemeenteraad stelt jaarlijks de begroting vast. In de begroting worden de taken en activiteiten van de gemeente voor het begrotingsjaar gekoppeld aan de inkomsten en uitgaven. De raad bepaalt in de begroting of er geld wordt toegevoegd aan de reserves of dat er geld wordt onttrokken aan de reserves. Na afloop van het begrotingsjaar wordt in de jaarrekening en het jaarverslag door het college verantwoording afgelegd over het jaar. Wat hebben we bereikt en hoeveel geld hebben we daarvoor uitgegeven? De jaarrekening en het jaarverslag geven niet alleen een feitelijke weergave, maar zijn ook een analyse. Welke consequenties zien we naar aanleiding van het gevoerde beleid?

De jaarrekening en het jaarverslag worden vastgesteld door de gemeenteraad.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans tussen bezittingen en schulden;
- de rekening van baten en lasten. Dit is het resultaat.

Het jaarverslag bestaat uit:

- een analyse van het resultaat;
- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

In deze presentatie zijn deze documenten samengevoegd in de Jaarverslaglegging 2023. Onder [Financiën - Rekening](#) treft u de specifieke onderdelen uit de jaarrekening aan (balans, toelichting hierop, enzovoorts).

Samenvatting

Terugblik

Inleiding

In 2023 is verder uitvoering gegeven aan het bestuursakkoord 'Dichtbij, Betrokken & Bevlogen' waarmee we bouwen aan het prachtige sociale en fysieke bouwwerk dat onze stad Deventer is met haar evenzo prachtige en diverse dorpen. Daarbij hebben we verder gewerkt aan de volgende opgaven en ambities:

1. Samen maken we Deventer
2. Fijn wonen en leven
3. Iedereen doet ertoe
4. Een duurzame toekomst

Samen maken we Deventer

De ambitie om een open bestuurscultuur te hanteren geven we uitvoering bij de grote opgaven waarvoor we staan. We willen inwoners beter betrekken bij besluiten over de eigen leefomgeving of levenssfeer en hebben daarbij extra aandacht voor jongeren en groepen die minder makkelijk van zich laten horen. In 2023 heeft de gemeenteraad het Participatiebeleid en de Participatieverordening vastgesteld. Deze stukken geven richting aan de doelstellingen en de vorm van participatie die wordt toegepast bij een besluit. In 2023 is ook de zogenaamde Initiatieftafel opgestart om initiatieven die vanuit bewoners komen op een goede en effectieve manier door de organisatie te geleiden. Bewoners weten op deze manier snel waar ze aan toe zijn en kunnen aan de slag.

Daarnaast is in 2023 gestart met de organisatie van een Burgerberaad met Klimaat als onderwerp. In maart 2023 zijn de gecombineerde Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen georganiseerd en is het traject van stemlocaties, tellen en communicatie goed verlopen. Op basis van de uitgevoerde evaluatie van de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023 en de motie van de raad over de verkiezingsborden wordt het draaiboek voor volgende verkiezingen aangescherpt.

Fijn wonen en leven

De ambitie 'arbeidsmarkt versterken en verjongen' is een veelomvattende en omvangrijke ambitie. Daar komt veel bij kijken en is een ambitie die stap voor stap gerealiseerd gaat worden. Het gaat immers niet alleen over woningbouw van naar schatting 11.000 woningen tot 2035 en alle ruimtelijke ontwikkelingen om dit mogelijk te maken. Het gaat ook om een economisch beleid waarin we inzetten op voldoende en aantrekkelijke werklocaties en uitbreiding van ondernemersdienstverlening, extra arbeidskrachten, een beleid om mobiliteit op de arbeidsmarkt te vergroten en om een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. In 2023 zijn er 477 woningen opgeleverd. Dat is meer dan het langjarig Deventer gemiddelde van 300 woningen. Een mooi aantal dat bijdraagt aan de woningbehoefte. Verder is er ook voor ongeveer 500 woningen een bestemmingsplan onherroepelijk geworden in 2023 waardoor de harde planvoorraad op 1900 woningen blijft staan.

In de routekaart 'Wonen en ruimte stad Deventer' is de ambitie voor de woningbouw vastgelegd en zijn mogelijke woningbouwlocaties in beeld gebracht. Samen met ondernemers en onderwijsinstellingen wordt de Human Capital Agenda uitgevoerd om voor de Deventer tekortsectoren de arbeidsmarkt te versterken. Ook worden activiteiten uitgevoerd die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van Deventer voor jongeren.

Om verdergaand te kunnen verstedelijken, moet de verkeersinfrastructuur in en om Deventer duurzaam mee-ontwikkelen. Daar worden onder andere de versnellingsgelden vanuit het Rijk voor ingezet. Afgelopen jaar is het plan van aanpak voor de herijking van de hoofdwegenstructuur vastgesteld.

Deventer had afgelopen jaar te maken met een hoge waterstand van de IJssel, waardoor een deel van de Weldekade onder water kwam te staan. De waterstand werd nauwkeurig in de gaten gehouden en er zijn diverse maatregelen getroffen en een noodplan voorbereid. Deventer kreeg veel internationale media-aandacht voor het hoog water. Ook dankzij de maatregelen die zijn getroffen met het project Ruimte voor de rivier en adequaat optreden vanuit de gemeentelijke organisatie kon een hoogwatercrisis zoals in 1995 het geval was voorkomen worden. Verder is een plan van aanpak opgesteld om tot een Visie Landelijk Gebied te komen.

Eind 2023 heeft de raad ingestemd met het plan om het Burgerweeshuis en de Schouwburg samen onder één dak te brengen. Daarnaast is een start gemaakt met het opstellen van een Cultuurvisie.

Iedereen doet ertoe

We hebben het afgelopen jaar verder geïnvesteerd in de sociale infrastructuur van buurten en dorpen met het plan van aanpak toekomstbestendige wijken vanuit de gedachte dat iedereen moet kunnen deelnemen aan de samenleving. Een goede sociale basisinfrastructuur is van belang om de beweging te stimuleren van individuele naar algemene voorzieningen en positieve gezondheid te bevorderen. We zetten in op goede voorzieningen, preventie, het bemiddelen naar werk, de inburgering van nieuwkomers en voeren het nieuwe minimabeleid uit. Daarnaast is een belangrijke stap gezet om de integrale toegang te versterken om ervoor te zorgen inwoners die het nodig hebben te kunnen ondersteunen en activeren naar werk. We hebben ook een spoorboekje opgesteld om de woon- en zorgopgaven die zich de komende jaren voordoen het hoofd te bieden. Ook is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak voor kwetsbare jongeren.

Vanuit de wettelijke zorgplicht van de gemeente om te zorgen voor voldoende en adequate schoolgebouwen is in 2023 uitvoering gegeven aan het jaarlijkse programma en overzicht onderwijshuisvesting 2023. De uitbreiding van het kindcentrum Rivierenwijk en de aanpassing van Slingerbos in verband van medegebruik door De Zonnewijzer zijn hiermee gerealiseerd. Ook zijn in 2023 de nieuwbouw van de Marke Zuid, de Sancta Maria-school en de nieuwbouw voor de VSO Deventer verder voorbereid. Er zijn toekomstscenario's opgesteld voor de Zwaluwenburg die nader worden onderzocht. Daarnaast is samen met schoolbesturen en opvangpartners gewerkt aan een Integraal Huisvestingsplan (IHP) dat ter vaststelling is aangeboden aan de raad: Goed onderwijs vraagt om een goed schoolgebouw. Het is een plan voor de langere termijn waarin de school als ontmoetingsplek in de wijk, kwaliteit, gezonde en duurzame gebouwen en sterke samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen centraal staat.

Een duurzame toekomst

Onze energievoorziening gaat rigoureuus veranderen. We nemen geleidelijk afstand van fossiele brandstoffen en daar moeten nieuwe energiebronnen, zoals zon, wind, aardwarmte, warmte uit rioolwater en groen gas, voor in de plaats komen. Het verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen leidt tot minder CO₂-uitstoot en dat is de belangrijkste maatregel om opwarming van de aarde tegen te gaan. Medio 2023 werd duidelijk dat de provincie Overijssel een sturende rol ging nemen ten aanzien van de opwek van zonne- en windenergie. Het provinciale beleid richt zich op beperking van het aantal zonneparken en het aanwijzen van gebieden voor clusters van windmolens. Op Deventer grondgebied betreft dat een zone aan weerszijden van de A1.

De energietransitie leidt tot een snelle en grote stijging van het stroomgebruik, met name voor verwarming en mobiliteit. In de loop van 2023 werd duidelijk dat ons Nederlandse stroomnet hier absoluut niet op is berekend, met snel toenemende problemen van netcongestie tot gevolg. Het aansluiten van nieuwe gebouwen op het stroomnet en levering van door zon opgewekte stroom aan het net is niet vanzelfsprekend. Hoewel de netbeheerders, voornamelijk Tennet en Enexis, verantwoordelijk zijn voor verzwaren van het stroomnet, speelt ook de gemeente daarin een belangrijke rol. In de laatste maanden van 2023 is voortvarend gestart met het organiseren en uitvoeren van alle gemeentelijke werkzaamheden op het gebied van netcongestie.

De problemen met netcongestie hebben het belang en de urgentie van het nadenken over onze toekomstige energievoorziening vergroot. In 2023 is de nieuwe Deventer Energievisie en een bijbehorende Uitvoeringsagenda opgesteld. Daaruit blijkt dat de energietransitie alleen kan worden gerealiseerd in samenwerking met inwoners, bedrijven en instellingen. Zo is in verschillende wijken gewerkt aan verduurzaming van woningen en het tegengaan van energiearmoede. Daarbij is gebruik gemaakt van verschillende instrumenten zoals Deventer Helpt Isoleren, Kleintje Duurzaam, energiecoaches, collectieve inkoopacties en energietoeslag. Een groot warmteproject is het Slim Warmtenet Zandweerd. Voor bedrijven is er in samenwerking met het DEP onderzoek gedaan naar een toekomstbestendige energievoorziening op bedrijventerreinen. Met name energiehubbs en het gebruik van waterstof kunnen dat mogelijk maken.

In 2023 is verder geïnvesteerd in het Datagedreven Werken. Onze Digital Twin wordt meer en meer gebruikt bij complexe beleidsvraagstukken, zoals klimaatadaptatie, netcongestie en het gebruik van de ondergrond. We hebben als gemeente in 2023 de nationale GIS Impact Award gewonnen voor onze prestatie op gebied van geografische informatie met de Digital Twin. We zijn eveneens gestart om ook een Digital Twin van de ondergrond te gaan maken om zo ook beter bodem- en watergestuurd te kunnen gaan werken.

Programmarekening

Hieronder worden de verschillen tussen de begroting 2023 na wijziging en de realisatie 2023 van het gemeentebrede resultaat in hoofdlijnen toegelicht.

Dit betreft verschillen inclusief de puttingen/stortingen uit/in reserves en na budgetoverheveling. Een gedetailleerde toelichting treft u aan in de [programmatoelichting](#) in het jaarverslag.

Programma Burger en bestuur

Doordat de totale pensioenverplichting berekend met de actuele rentestand lager is dan het saldo in de voorziening wethouderspensioenen, kan €328.000 in deze voorziening vrijvallen. De kosten B&W voor representatie, wachtgeld en lidmaatschappen zijn €128.000 hoger dan gemeld in de derde kwartaalrapportage 2023.

Programma Openbare orde en veiligheid

Er is €107.000 minder besteed aan integrale veiligheid en calamiteiten. Daarnaast vielen de kosten voor het beheer en onderhoud van de brandweerkazernes €210.000 lager uit dan verwacht. In verband met het vertrek van enkele brandweermedewerkers bij de Veiligheidsregio IJsselland is er een hogere afrekening Functioneel Leeftijdsontslag van €130.000. De inkomsten met betrekking tot leges van horecaverGUNningen zijn €77.000 lager dan begroot.

Programma Leefomgeving

Voor het herstel van straatwerk na het leggen van kabels en leidingen is een nadeel van €571.000 opgetreden. De bedragen die aan de netbeheerders worden doorberekend zijn niet voldoende voor dekking van de lasten. Door niet begrote subsidies (€400.000) hoeven eigen middelen niet ingezet te worden. De kosten als gevolg van extreem hoog water zoals eind 2023 zijn niet structureel begroot. Er is €80.000 besteed om de overstromingen tegen te gaan.

Programma Milieu en duurzaamheid

Een overschrijding op kosten beleid Ecologie (nadeel €55.000), een hogere bijdrage aan de programmabegroting van OD IJsselland (nadeel €90.000) en een aantal kleinere nadelige posten (nadeel €78.000) zorgen voor een totaal nadeel van €223.000.

Programma Ruimtelijke ontwikkeling

Het negatieve saldo wordt verklaard door dat we binnen het programma een toename zien aan kosten voortvloeiende uit Woo-verzoeken, ondersteunende, coördinerende en juridische werkzaamheden. De lasten hiervan zijn niet te verhalen op derden en zijn niet gedekt vanuit de gemeentelijke begroting (€150.000). Ook zit in het resultaat een positief saldo door meer bouwaanvragen dan begroot. Dit heeft geleid tot hogere inkomsten van bouwleges (€560.000).

Programma Herstructurering en vastgoed

De overschrijding wordt hoofdzakelijk verklaard door een lagere winstafdracht aan de algemene middelen voor de panden en gronden binnen taakveld 0.3 overige gebouwen en gronden.

Programma Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Het voordeel schuldhulpverlening is €304.000 euro voordelig. Doordat het btw-mengpercentage voor re-integratie is aangepast, ontstaat er een voordeel van €351.000.

Programma Meedoen

Het programma heeft een voordelig resultaat van €13,0 miljoen. Dit bestaat uit een voordeel opvang Oekraïners (locaties en boot) van €8,4 miljoen en een voordeel Wmo €2,4 miljoen. Daarnaast zijn er voordelen op de toegang en eerstelijnsvoorzieningen van €431.000, budgetten voor transformatie en innovatie en algemene voorzieningen van €1,5 miljoen en volksgezondheid van €206.000.

Programma Jeugd en onderwijs

Het programma heeft een nadelig resultaat van €692.000. Dit betreft een aantal onderdelen. Een voordeel op onderwijshuisvesting €177.000 is vooral ontstaan omdat de huurinkomsten over 2022 in 2023 zijn verantwoord. Daarnaast is er een voordeel op onderwijsbeleid en leerlingenzaken van €220.000 en een nadeel op Jeugdhulp en Jeugdbescherming van €1.088.000.

Programma Economie en internationaal beleid

Geen noemenswaardige afwijkingen.

Programma Kunst en cultuur

Geen noemenswaardige afwijkingen.

Programma Bedrijfsvoering

Het nadeel op Personeel en Organisatie van €67.000 bestaat uit lagere loonkosten, nadelen op de werkkostenregeling, werving en selectie en bedrijfskundige zorg.

Een licht nadeel op loon- en inhuurkosten, externe onderzoeken onder meer voor fiscaliteit en interne controle en kosten betalingsverkeer en lagere inkomsten dwangbevelen zorgen bij Financiën voor een nadeel van €87.000.

Bij Facilitaire zaken zorgen met name lagere loonkosten (€75.000), hogere energiekosten (€269.000) en de reparatie van de noodkoeling MER-ruimte (€44.000) per saldo voor een nadeel van €203.000.

Omdat de kosten van de interne communicatie lager zijn ontstaat er een voordeel van €112.000.

Het ICT-voordeel op bedrijfsvoering bedraagt €311.000 voordelig. Bij Juridische zaken en inkoop is er per saldo sprake van een voordeel van €115.000. Door lagere kosten op inkoopadvisering (€36.000), loonkosten (€41.000) en vergoeding commissies (€13.000), voordeel gegevensbescherming en privacy door later ingevulde vacatureruimte (€99.000) ontstaat er een voordeel. De kosten voor beroep en bezwaar vallen hoger uit (€74.000 nadeel).

Op de dekking overhead zit een voordeel van €81.000.

Programma Algemene dekkingsmiddelen

Het voordeel wordt met name veroorzaakt door de vrijval van diverse stelposten (€681.000) en de post onvoorzien (€153.000) en hogere inkomsten OZB (€136.000). De nadelen een afrekening van de algemene uitkering van voorgaande jaren van €142.000 en de decembercirculaire (€762.000).

Resultaten 2023

Financieel resultaat

Het rekeningssaldo bedraagt, na alle verrekeningen zoals budgetoverhevelingen, €13,1 miljoen voordelig. Het voordelig saldo wordt conform de bestendige gedragslijn gestort in de generieke weerstandsreserve. Zie hieronder een tabel met daaronder een toelichting op hoofdlijnen op dit [exploitatie resultaat](#).

(bedragen x €1.000)

	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023
Gerealiseerd totaal van lasten en baten (exclusief puttingen en stortingen)	-50.183	18.913
Mutaties via reserves:		
- Saldo van stortingen en onttrekkingen in/aan reserves	50.727	39.079
- Toevoeging rente aan reserves	-544	-402
Gerealiseerd resultaat	0	57.590
Overige resultaatbestemming:		
- Reservering overlopende uitgaven en inkomsten		-44.524
Resultaat	0	13.066

Toelichting op resultaatverschillen

1. Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Er is een verschil tussen het saldo van de begroting en rekening. Dit kunnen in de diverse programma's zowel voordelige als nadelige verschillen zijn. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de programmabladen.

2. Mutaties via reserves

In de begroting 2023 werd ervan uitgegaan dat per saldo €50,7 miljoen in de reserves zou worden gestort. In de jaarrekening 2023 is dit per saldo een storting van €39,1 miljoen geworden. De verschillen worden toegelicht in het overzicht resultaatbestemming via reserves.

3. Rente over reserves

Het rentebedrag dat aan de reserves is toegevoegd, is in vergelijking met de bijgestelde begroting 2023 verlaagd. Dit komt door de bijstelling van het renteomslagpercentage van 2,3% naar 1,7%.

4. Over te hevelen budgetten

Een overzicht van de overgehevelde budgetten vindt u als bijlage van het jaarverslag.

Analyse rekeninguitkomst 2023

Het definitieve resultaat van de jaarrekening 2023 bedraagt €57,6 miljoen voordelig. Door het voordelige resultaat van €57,6 miljoen aan te passen met de over te hevelen budgetten van €44,5 miljoen ontstaat een voordelig nettoresultaat van €13,1 miljoen.

Hieronder volgt in hoofdlijnen een nadere toelichting op de [resultaatverschillen](#) tussen begroting 2023 (na wijziging) en definitieve jaarrekening 2023:

Uitkomst rekening 2023 (bedragen x €1.000) [-/- = Nadeel]		
Omschrijving	Programma	Bedrag
Voormalige wethouders	Burger en bestuur	328
B&W respresentatie, wachtgelden en lidmaatschappen	Burger en bestuur	-128
Integrale veiligheid en calamiteiten	Openbare orde en veiligheid	107
Beheer en onderhoud brandweerkazernes	Openbare orde en veiligheid	210
Functioneel leeftijdsontslag brandweerm medewerkers	Openbare orde en veiligheid	-130
Horecaleges	Openbare orde en veiligheid	-77
Hoog water	Leefomgeving	-80
Niet geraamde subsidieinkomsten provincie	Leefomgeving	400
Kabels en leidingen	Leefomgeving	-571
Beleid Ecologie	Milieu en duurzaamheid	-55
Omgevingsdienst IJsselland	Milieu en duurzaamheid	-90
Bouwleges	Ruimtelijke ontwikkeling	560
W00 verzoeken	Ruimtelijke ontwikkeling	-150
Lagere winstafracht taakveld 0.3	Herstructurering en vastgoed	-151
Schuldhelpverlening	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	304
Teruggaaf btw mengpercentage re-integratie	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	351
Transformatie- en innovatie jeugd	Meedoen	240
Algemene voorzieningen Wmo	Meedoen	499

Transformatie en innovatie Wmo	Meedoen	802
Opvang Oekraïense vluchtelingen (boot en locaties)	Meedoen	8.403
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Meedoen	431
Maatwerkvoorzieningen Wmo	Meedoen	349
Wmo dienstverlening	Meedoen	2.081
Volksgezondheid	Meedoen	206
Onderwijshuisvesting - huurinkomsten	Jeugd en Onderwijs	177
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Jeugd en Onderwijs	220
Jeugdhulp en Jeugdbescherming	Jeugd en Onderwijs	-1.088
Ondersteuning organisatie (bedrijfsvoering overhead)	Bedrijfsvoering	374
Onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	153
Diverse stelposten	Algemene dekkingsmiddelen	681
OZB	Algemene dekkingsmiddelen	136
Algemene uitkering afrekening voorgaande jaren	Algemene dekkingsmiddelen	-142
Algemene uitkering decembercirculaire (niet neutraal)	Algemene dekkingsmiddelen	-762
Diverse verschillen	Diverse programma's	-522
Totaal		13.066

[Doorwerking uitkomsten jaarrekening 2023](#)

Veel voor- en nadelen in de rekening 2023 hebben voor zover nu bekend geen doorwerking naar 2024 en verder. Voor wat betreft de voordelen op Wmo wordt bij de Voorjaarsnota 2024 inzichtelijk gemaakt wat de dubbele vergrijzing en de indexatie van de tarieven betekent voor de ontwikkeling van het budget.

[Resultaat grondexploitaties](#)

Het totaalbeeld van de grondexploitaties laat, op basis van contante waarde, een verslechtering van €2,9 miljoen. zien ten opzichte van de jaarrekening 2022. Het resultaat van de verlieslatende grondexploitaties verslechterd met €1,9 miljoen en het resultaat van de winstgevende grondexploitaties gaat met €1,0 miljoen achteruit. In 2023 zijn er geen grondexploitaties afgesloten. De grondexploitatie Van Hetenlocatie is in 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Onder de paragraaf Grondbeleid worden de resultaten van de grondexploitaties nader toegelicht.

Weerstandsvermogen

De risico's zijn verlaagd ten opzichte van de laatste inventarisatie in de begroting 2024-2027. De specifieke weerstandsreserve wordt verlaagd met €168.000. Hiermee wordt het weerstandsvermogen op het gewenste niveau gebracht en voldoet daarmee aan de beleidsuitgangspunten van het risicomanagement in Deventer. Binnen de grondexploitaties zijn de risico's voor woningbouwlocaties gestegen en voor bedrijventerreinen gedaald. Bij het bedrijventerrein vormt mogelijke vertraging als gevolg van (te late) beschikbaarheid van de netwerken van Enexis het grootste risico.

Reserves

Per 1 januari 2023 bedroeg het saldo van de reserves €156,1 miljoen (exclusief rekeningresultaat). In de jaarrekening 2023 is dit gedaald naar €141,7 miljoen (exclusief rekeningresultaat).

Opvolging aanbevelingen

Opvolging aanbevelingen Auditcommissie over Jaarverslaglegging 2022

In de raadstafel van 28 juni 2023 is de jaarverantwoording 2022 aan de orde geweest. In deze vergadering zijn ook de aanbevelingen ([Vergadering IJsselzaal \(livestream\) 28-06-2023 Gemeente Deventer \(raadsinformatie.nl\)](#)) van de Auditcommissie ten aanzien van de jaarverslaglegging besproken. Op 5 juli 2023 heeft de gemeenteraad de Jaarrekening en het Jaarverslag 2022 vastgesteld.

De Auditcommissie oordeelt dat de jaarstukken, over het algemeen van ruim voldoende kwaliteit is om de raad zijn controlerende taak uit te laten voeren, de jaarstukken over het algemeen goed leesbaar en helder van structuur en opzet is, dat het goed is om te constateren dat er kwalitatieve stappen zijn gezet in de verantwoording en dat de accountant een goedkeurende accountantsverklaring voor de jaarrekening af zal geven. Daarmee voldoet de jaarrekening aan de normen en eisen die daarvoor door de raad zijn gesteld.

De aanbevelingen zijn deels herhalend en gericht op het nog SMART-er en consistentere formuleren (Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch en Tijdgebonden) van doelstellingen en prestaties. Nieuwe aanbevelingen richten zich op het helder inzicht geven in effecten van beleid door in te gaan op trends en ontwikkelingen en hierbij ook een koppeling te maken met de output in relatie tot het verleden en/of vergelijkbare gemeenten. Ook op de toelichting op de monitor, waarbij in één opslag te zien is in hoeverre de doelstellingen en prestaties gerealiseerd of gewijzigd zijn, is ruimte voor verbetering.

De reactie van het college treft u aan in de raadsmededeling 2023-597 ([2023-597+Reactie+college+aanbevelingen+auditcommissie+jaarstukken+2022 \(raadsinformatie.nl\)](#)).

Opvolging aanbevelingen uit accountantsverslag over Jaarverslaglegging 2022

Het accountantsverslag bij de jaarrekening 2022 ([Gemeente+Deventer+Accountantsverslag+2022+\(getekend\) \(raadsinformatie.nl\)](#)) geeft enkele bevindingen voor het boekjaar 2022. Deze bevindingen hebben een directe koppeling met de interim-controle 2022 die primair gericht is op het beoordelen van de administratieve organisatie en de interne beheersingsmaatregelen (key controls) in de voor de jaarrekening relevante bedrijfsprocessen en is er gerapporteerd over de interne beheersing die van belang is voor de betrouwbaarheid van de jaarrekening 2022. De accountant constateert dat de gemeente proactief en planmatig werkt vanuit een overkoepelende visie op planning en control en dat de interne beheersmaatregelen van voldoende niveau zijn, maar op onderdelen verder kunnen worden versterkt en efficiënter kunnen worden ingericht. De gemeente heeft deze aanbevelingen waar mogelijk ter hand genomen.

De interim-controle 2023 heeft zich regulier met name gericht zich op het beoordelen van de opzet, bestaan en werking van de administratieve organisatie / interne beheersing (AO/IB) van de materiële financiële processen. De voor de jaarrekeningcontrole qua omvang en/of risico's meest relevante posten of processen zijn:

- administratie & Verslaglegging (waaronder de memoriaalboekingen, tussentijdse informatievoorziening e.d.);
- aanbestedingen, inkopen, investeringen en betalingsverkeer.
- grondexploitatie.
- sociaal domein en sociale uitkeringen.
- subsidieverstrekkingen en subsidievaststellingen.
- personeel en salarissen.
- treasury.
- opbrengstenstromen: algemene uitkering, subsidiebatens, parkeren, verhuur en belastingopbrengsten.
- automatiseringsomgeving (general IT-controls en cybersecurity).

Bij de interim-controle 2023 heeft de accountant deze relevante processen onderzocht en tevens de follow-up controle uitgevoerd op de adviezen vanuit het accountantsverslag 2022 respectievelijk de interim-controle 2022 (management letter 2022).

Baker Tilly heeft geconstateerd dat het advies “stel een kadernota Misbruik en Oneigenlijk (M&O) op” is opgevolgd. De kadernota ‘Voorkomen en bestrijden misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) Deventer’ is in het vierde kwartaal 2023 vastgesteld door het college.

Ook heeft Baker Tilly geconstateerd dat het overgrote deel van de adviezen naar aanleiding van de interim-controle 2022 is opgepakt en is opgenomen in verbetertrajecten die de nodige tijd en ambtelijke capaciteit vergen; het zijn veelal intensieve trajecten. Naast deze lopende verbetertrajecten heeft de accountant ook geconstateerd dat er hard en voortvarend is gewerkt aan de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college ingaande 2023.

Voor de onderdelen die niet zijn opgepakt geldt dat de daarvoor eerst ondersteunende applicaties c.q. nieuwe applicaties geïmplementeerd moeten worden. De bevindingen zijn in detail besproken en toegelicht in de Auditcommissie, waaronder ook de wijze waarop verder gewerkt wordt aan oplossingen.

Programmaverantwoording

Legenda

	Prestatie is behaald
	Prestatie is voor meer dan 75% behaald
	Prestatie is voor minder dan 75% behaald
	Prestatie is niet te meten of onbekend
	Prestatie is niet behaald

Burger en bestuur

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Deventer bestuurd wordt.

Het gemeentebestuur wordt gevormd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De raad is de vertegenwoordiging van de inwoners van Deventer. Ze bestaat uit 39 raadsleden en geeft richting aan het beleid en controleert de uitvoering daarvan. Het dagelijks bestuur van de gemeente is belegd bij het college van B&W. Binnen de door de raad gestelde kaders geeft het college uitvoering aan het beleid.

De gemeente heeft vele taken. De rol die ze aanneemt loopt uiteen van reguleren (vergunningen verlenen en handhaven), uitvoeren, regisseren in netwerkverbanden, stimuleren of faciliteren (subsidies) tot loslaten, wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben. We nodigen inwoners en organisaties actief uit om mee te denken en initiatief te nemen.

Onze dienstverlening sluit aan op de vraag van inwoners en ondernemers. Producten en diensten zijn toegankelijk, met transparante procedures, korte doorlooptijden en heldere antwoorden door kundige en vriendelijke medewerkers. We bieden advies als er meer ondersteuning nodig is. We werken aan passende regels: we kijken welke regels belemmerend werken, onnodige regelgeving wordt losgelaten. De komende jaren willen we voor inwoners en ondernemers de regie op de eigen gegevens verbeteren.

Inwoners en ondernemers kiezen zelf het contactkanaal met de gemeente. Veel dienstverlening is digitaal beschikbaar, maar sommige vragen lenen zich niet voor digitale afhandeling. Bovendien heeft een deel van onze inwoners moeite met digitale dienstverlening. Daarom zijn alle contactkanalen (balie, telefoon, e-mail, social media, Whatsapp en digitaal) van groot belang, houden we deze kanalen maximaal open en kiest de inwoner zélf zijn contactkanaal: de omnichannel strategie. Dit is niet alleen klantvriendelijk, het is ook (kosten)efficiënt, omdat het herstelkosten in de vorm van informatielooptijd, onnodig contact, klachten en bezwaar helpt voorkomen.

2023 in vogelvlucht

Publieke Dienstverlening

In 2024 start de meerjarige piekperiode van de reisdocumenten, die door verlenging van de geldigheidsduur van het paspoort in 2014 is ontstaan. In 2023 hebben we ons voorbereid door het aantrekken van nieuw en extra personeel en door het implementeren van nieuwe software, waarmee onze dienstverlening nog soepeler verloopt.

Verkiezingen

In maart 2023 hebben we de gecombineerde Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen georganiseerd. Het traject van stemlocaties, tellen en communicatie is goed verlopen. Op basis van de uitgevoerde evaluatie van de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023 en de motie van de raad over de verkiezingsborden wordt het draaiboek voor volgende verkiezingen aangescherpt.

Burger- en overheidsparticipatie

De ambitie om een open bestuurscultuur te hanteren geven we uitvoering bij de grote opgaven waarvoor we staan. We willen inwoners beter betrekken bij besluiten over de eigen leefomgeving of levenssfeer en hebben daarbij extra aandacht voor jongeren en groepen die minder makkelijk van zich laten horen. In 2023 heeft de gemeenteraad het Participatiebeleid en de Participatieverordening vastgesteld. Deze stukken geven richting aan de doelstellingen en de vorm van participatie die wordt toegepast bij een besluit.

In 2023 is tevens de zogenaamde Initiatieftafel opgestart om initiatieven die vanuit bewoners komen op een goede en effectieve manier door de organisatie te geleiden. Bewoners weten op deze manier snel waar ze aan toe zijn en kunnen aan de slag. Daarnaast is in 2023 gestart met de organisatie van een Burgerberaad met Klimaat als onderwerp.

Regionale samenwerking

Deventer werkt met Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen samen in de Regio Stedendriehoek. Samen met andere overheden, ondernemers en onderwijs is een agenda vastgesteld die leidt tot een regio waar het goed wonen, werken, leren en recreëren is en blijft. Waar de brede welvaart blijvend op een hoger niveau ligt. En waar gerichte aandacht is voor ruimtelijke kwaliteit, verduurzaming en digitalisering.

In 2023 is gewerkt aan het opstellen van een Regio Deal-aanvraag, die eind oktober is ingediend. De aanvraag is begin februari 2024 toegekend; de Regio krijgt € 20 miljoen voor het uitvoeren van de aanvraag. In de Contourennotitie Nota Ruimte heeft het Rijk de Regio Stedendriehoek aangewezen als één van de regio's waar een grote verstedelijkingsopgave ligt. De regio ziet deze opgave als onderdeel van de gehele ruimtelijke ontwikkeling van de regio (Regioarrangement). De verstedelijkingsstrategie heeft primair betrekking op het 'bundelingsgebied' waarin de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Voorst en Zutphen liggen.

Op grond van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen moeten gemeenschappelijke regelingen, waaronder de Regio Stedendriehoek, voor 1 juli 2024 hun regeling aanpassen en besluiten nemen over nieuwe mogelijkheden die de wet biedt. Dit proces is in 2023 gestart. Gemeenteraden en colleges zijn en worden in diverse stappen meegenomen in het proces van de wijziging.

Doelen en prestaties

We streven naar een (meer) participerende samenleving

Omschrijving Participatie en een modern samenspel tussen overheid en samenleving versterken ons gemeentebestuur en creëren maatschappelijke meerwaarde. We willen de kennis en ervaring van inwoners en ondernemers goed benutten.

Toelichting

Prestatie We stellen in 2023 het participatiebeleid en de participatieverordening vast. Deze stukken geven richting aan de doelstellingen en de vorm van participatie die wordt toegepast bij welk soort besluit.

Toelichting

Begroot budget uren binnen vaste formatie

Gerealiseerd

Prestatie Veel instrumenten zijn beschikbaar zoals het forum, het correctief lokaal referendum, het digipanel, het 'right to challenge' (uitdaagrecht). We willen samen met de raad bezien hoe we deze en nieuwe instrumenten actiever kunnen benutten, toegankelijker kunnen maken of actualiseren.

Toelichting

Begroot budget €205.500 (inclusief €100.000 nieuw beleid)

Gerealiseerd

Prestatie Door middel van een pilot willen we experimenteren en leren van participatie. We willen samen met de raad een dossier kiezen, waarbij we heel bewust een zorgvuldig proces en duidelijke rolverdeling bespreken.

Toelichting

De pilot is in 2023 nog niet uitgevoerd. Begin 2024 ontvangt de raad hiervoor een voorstel, in de loop van 2024 wordt de pilot uitgevoerd.

Begroot budget

Gerealiseerd

We leveren gastvrije dienstverlening die voldoet aan de landelijke BurgerServiceCode

Omschrijving Onze dienstverlening sluit aan op de vraag van inwoners en ondernemers. Producten en diensten zijn toegankelijk, met transparante procedures, korte doorlooptijden en heldere antwoorden door kundige en vriendelijke medewerkers. We hanteren hiervoor de kwaliteitsnormen uit de landelijke BurgerServiceCode.

Toelichting

Prestatie We organiseren in maart 2023 de gecombineerde Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen.

Toelichting

Begroot budget €124.000

Gerealiseerd

Prestatie In 2024 start de paspoortenpiek, de 10-jarige cyclus waarin er gedurende enkele jaren veel meer reisdocumenten worden aangevraagd. In 2023 bereiden we ons daarop voor door te zorgen voor een team dat kwalitatief en kwantitatief op orde is.

Toelichting

Begroot budget €86.000

Gerealiseerd

Prestatie Jaarlijks leveren we de voortgangsrapportage Publieke Dienstverlening, waarin een kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van de geleverde dienstverlening, aan de hand van de landelijke Burgerservicecode.

Toelichting

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd

We werken aan partnerschappen en subsidieverwerving

Omschrijving We willen Deventer zodanig positioneren in (boven) regionale samenwerkingen dat dit ten goede komt aan de ambities en opgaven waar Deventer voor staat én Deventer (nog) beter te positioneren op nationale en internationale schaal. Gelijktijdig met het versterken van deze samenwerkingen zetten we in om succesvolle aanvragen te doen voor subsidies.

Toelichting

Prestatie We geven uitvoering aan de Regionale Agenda 2.0 van de Regio Stedendriehoek, inclusief uitvoeringsprogramma en investeringsplatform.

Toelichting In 2022 hebben we input gegeven voor de Regionale agenda. In 2023 geven we uitvoering aan de projecten en acties die voor Deventer gelden. Dit doen we samen met gemeenten, provincies en waterschappen, het bedrijfsleven en het onderwijs.

Begroot budget €511.000

Gerealiseerd

Prestatie We versterken onze relatie met de provincies Overijssel en Gelderland en vergroten en delen onze kennis via VNG en G40 (incl. Platform31) en gebruiken hun lobbykracht

Toelichting De provincies krijgen een steeds belangrijkere rol in de uitvoering van landelijke opgaven. Het versterken van de relatie met de provincie, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau, is daarom essentieel. Door het netwerk binnen G40 en VNG te versterken en gebruik te maken van de kennis die daar aanwezig is, kunnen we invloed uitoefenen op landelijk beleid en snel inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

Begroot budget €57.000

Gerealiseerd

Prestatie Door de bewustwording van subsidiekansen in de organisatie te vergroten, de subsidieverantwoording goed te organiseren en ruimte te bieden voor het inhuren van expertise, vergroten we de kansen op succesvolle aanvragen en toekenningen.

Toelichting

Begroot budget €184.000 (waarvan €100.000 nieuwe beleid)

Gerealiseerd

Prestatie

Door het opstellen van minimaal vier lobbydossiers voor onze belangrijkste opgaven, kunnen we gestructureerder lobbyen en is onze lobbyboodschap eenduidig. Het versterkt onze lobbykracht.

Toelichting

Begroot budget €113.000 (nieuw beleid)

Gerealiseerd

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	9.152	10.730	10.861	130
Baten	1.289	1.487	1.982	495
Voor resultaatbestemming	-7.863	-9.243	-8.878	365
Stortingen in reserves	0	452	452	0
Puttingen uit reserves	60	420	338	-82
Na resultaatbestemming	-7.803	-9.275	-8.992	283

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Participatie	56	0	-56
Wet open overheid	62	0	-62
Lobby impuls	25	0	-25
AV middelen Raad	51	0	-51
Slavernijverleden	16	0	-16
SOR DOWR Belastingen	59	0	-59
Basis Registratie Personen	9	0	-9
Automatiseringsprojecten i-Burgerzaken en Publieke Dienstverlening (vervanging e-Suite)	271	167	-104
Totaal	549	167	-382

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	283
Saldo budgetoverheveling	-382
Saldo na budgetoverheveling	-99

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €99.000)

- Vrijval voorziening wethouderspensioenen: omdat de totale pensioenverplichting, berekend met de actuele rentestand, lager is dan het saldo in de voorziening (voordeel €328.000).
- Kosten voor B&W representatie, wachtgeld en lidmaatschappen zijn hoger, als gemeld in derde kwartaalrapportage (nadeel €128.000).
- Accountantskosten zijn hoger door meerwerk controles (nadeel €60.000).
- Nadeel op exploitatie Kennis en Verkenning door hogere kosten inhuur en lagere omzet uit opdrachten derden (nadeel €63.000).
- Hogere automatiseringskosten burgerzaken en zaakstelsysteem. Kosten zijn deels voor gemeenten Olst Wijhe en Raalte. Hier tegenover staat doorberekening aan Olst Wijhe en Raalte, die zijn verantwoord op het programma Bedrijfsvoering (nadeel €97.000).
- Budgetoverhevelingen Basisregistratie Personen. Het budget hiervoor staat op stelposten op het programma Algemene dekkingsmiddelen. Besteding in 2024 op het programma Burger en bestuur (nadeel €9.000).
- Budgetoverheveling Samenhangende budget registratie, een meerjarig project (nadeel €59.000)
- Deel ontvangen baten Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) worden ingezet in 2024 (nadeel €11.000).

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	325	325	647	322
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	405	371	371	0
Saldo	80	46	-276	-322

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Bevolking	Bevolking

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Openen
Voortgangsrapportage Publieke Dienstverlening 2022	Voortgangsrapportage 2022
Kader subsidieverwerving	Kader subsidieverwerving
Regio Stedendriehoek	
Participatiebeleid 2023	Participatiebeleid 2023
Participatieverordening 2023	Participatieverordening 2023

Openbare orde en veiligheid

Omschrijving

De ambitie van het programma Veiligheid is om in samenwerking met interne en externe partners de veiligheid, rechtvaardigheid en weerbaarheid te versterken in Deventer. Het programma Veiligheid omvat een breed en complex terrein. Breed, omdat veiligheid vele geprioriteerde onderwerpen omvat, van huiselijk geweld en veelplegers, tot de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit, het voorkomen van polarisering, overlast op straat, het voorkomen en beperken van de risico's van drugsgebruik en digitale criminaliteit.

Complex, omdat voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel is. Daarnaast kan zich de mogelijkheid voordoen dat er spanning bestaat tussen lokaal beleid en regionale dan wel landelijke prioriteiten. Er zijn grenzen ten aanzien van de mogelijkheden om het gevoel van veiligheid te beïnvloeden. Toch zien steeds meer mensen openbare orde en veiligheid als een taak waar iedereen een bijdrage aanlevert. Toezicht en handhaving ondersteunen de uitvoering van het beleid. Waar mogelijk vindt de inzet van toezicht plaats in overleg met bewoners en instellingen. Daarnaast leveren we vanuit het programma een actieve bijdrage aan de veiligheidsregio IJsselland en daarmee aan een integrale hulpverlening bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

De gemeentelijke rol bij de verschillende prestaties in het programma bestaat veelal uit reguleren (vergunningverlening en handhaving). Daarnaast is er sprake van regisseren en faciliteren (bijvoorbeeld evenementen) en verbinden in zowel beleidsterreinen als netwerkverbanden.

2023 in vogelvlucht

2023 was een jaar dat opnieuw uitdagingen voor het programma Veiligheid met zich meebracht. Twee jaar na de Russische agressie tegen Oekraïne is de oorlog nog steeds gaande. Een oorlog met ook impact in onze gemeente. Nog steeds worden in Deventer ongeveer 500 Oekraïners opgevangen. Naast de Oekraïense ontheemden werden in 2023 ook extra asielzoekers opgevangen om de druk op het aanmeldcentrum in Ter Apel en andere opvangcentra te verlichten. Hierin pakt Deventer zijn verantwoordelijkheid. De beschikbare opvanglocaties in het hele land liepen vol en er dreigde crisisnoodopvang. Hoewel de gemeente zich daarop heeft voorbereid, is het (nog) niet zover gekomen dat personen in sporthallen moesten worden opgevangen. In de loop van 2023 is de verantwoordelijkheid voor (nood)opvanglocaties overgedragen van programma Veiligheid naar programma Meedoen.

Minder zichtbaar zijn de zorgen die Nederlanders en ook onze inwoners hebben als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de vrees voor verdere escalatie. Uit onderzoek blijkt dat dit effect heeft op de gevoelens van (on)veiligheid in de eigen woon- en leefomgeving. Hoewel van een andere orde, er zijn enkele voorvallen geweest die onze inzet hebben gevraagd. Zo zijn wij samen met de boa's en de politie druk geweest om de jeugdoverlast op het Andriessenplein tegen te gaan en hebben we maatregelen moeten treffen om de veiligheid in Schalkhaar te verbeteren. Ook de natuur heeft zich doen gelden, waardoor maatregelen tegen het hoogwater in de IJssel noodzakelijk waren.

Ook zijn er positieve ontwikkelingen te melden. De landelijke trend dat het supportersgeweld rond de voetbalstadions na de pandemie weer toeneemt is aan Deventer voorbijgegaan. Eén wedstrijd is tijdelijk gestaakt en alleen rond de thuiswedstrijd tegen FC Twente waren er spanningen tussen beide supportersgroepen. De goede samenwerking tussen Go Ahead Eagles, de politie en gemeente heeft daar zeker aan bijgedragen. Risico-supporters en andere personen die zich herhaaldelijk misdragen krijgen een last onder dwangsom opgelegd. Als één van de eerste gemeenten in Nederland hebben wij dit instrument succesvol ingezet om ernstige openbare ordeverstoringen tegen te gaan. Waar in andere gemeenten zich ongeregelheden hebben voorgedaan rond de stemlocaties voor de Turkse verkiezingen, zijn de verkiezingen in Deventer naar ieders tevredenheid en zonder incidenten verlopen.

Onder het motto 'Werken aan een veilig, rechtvaardig en weerbaar Deventer' streven we in gezamenlijkheid met onze partners naar een doeltreffelijke aanpak van de veiligheidsproblematiek in Deventer. In november werd de Strategische Veiligheidsagenda vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin staan de doelen en ambities op het gebied van openbare orde en veiligheid voor de komende jaren genoemd.

Voor een kort overzicht van de resultaten van het programma wordt hieronder aandacht besteed aan de thema's ondermijnende criminaliteit, zorg en veiligheid, drugs en toezicht en handhaving.

Ondermijnende criminaliteit

Bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit is een onderscheid te maken tussen concrete casuïstiek (signalen van ondermijnende criminaliteit) en de aanpak in bredere zin, zoals het vergroten van de bewustwording en weerbaarheid en het toepassen van het bestuurlijk instrumentarium (de wettelijke mogelijkheden om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan).

In het lokaal casuoverleg worden de signalen van ondermijnende criminaliteit besproken met onze overheidspartners. Naast signalen worden ook trends en ontwikkelingen rond de aanpak van ondermijnende criminaliteit met elkaar gedeeld. Niet alle signalen leiden tot (integrale) casuïstiek. In totaal zijn het afgelopen jaar 14 signalen en casussen in het ondermijningscentrum IJsselland besproken die betrekking hadden op de gemeente Deventer. Het gaat daarbij vooral om criminele activiteiten die te relateren zijn aan drugshandel, witwassen, arbeidsuitbuiting en de daarbij ontstane huisvestingproblematiek. Met onze partners zijn verschillende interventies uitgevoerd en krijgen we een steeds beter beeld van de aard en omvang van criminele netwerken, in het bijzonder die netwerken die zich bezighouden met de productie en handel in (designer)drugs. Ook het afgelopen jaar is stevig ingezet op de controles van kamerverhuurpanden. Gelet op de soms schrijnende situaties die worden aangetroffen blijft dit een actueel thema. Tot slot hebben we de eerste stappen gezet in een verbeterde opsporing van adresfraude door adresonderzoek en een pandgerichte aanpak met behulp van de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI).

Voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit in bredere zin is de Wet Bibob het belangrijkste wettelijke instrument om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan. Er is gestart met de evaluatie van de beleidsregel Wet Bibob met als doel om te komen tot een verdere verbetering en intensivering van het gebruik van de Wet Bibob. Verder is er een doorstart gemaakt met het project veilig buitengebied, waarbij er een nieuwe werkgroep is samengesteld die zich anders dan voorheen alleen op het buitengebied van de gemeente Deventer richt.

Het RIEC heeft een weerbaarheidsscan uitgevoerd, waarin aanbevelingen zijn gedaan voor het verbeteren van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Een aantal aanbevelingen zijn meteen opgepakt. Er is een start gemaakt met een plan van aanpak om de overige aanbevelingen daar waar mogelijk door te voeren. Een extern bureau heeft een gebiedsanalyse uitgevoerd van de bedrijventerreinen Bergweide 3 en 4, met als doel om beter inzichtelijk te krijgen bij welke bedrijven en branches mogelijk sprake is van ondermijnende criminaliteit. Mede naar aanleiding van de analyse hebben er integrale controles op deze bedrijventerreinen plaatsgevonden.

Zorg en Veiligheid

In 2023 waren er in totaal 167 cases waarbij het Zorg- en Veiligheidshuis betrokken was, in vergelijking met 171 in 2022. De details en trends van deze cijfers worden nader toegelicht in de Voortgangsrapportage Veiligheid. Daarnaast zijn er 32 personen besproken in het kader van de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) Voetbalveiligheid. Het resultaat hiervan is dat zorg en veiligheid nu op persoonsniveau zijn geïntegreerd in de aanpak. In 2023 is ook gestart met het ontwikkelen van een nieuwe aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, die wordt gecombineerd met de uitwerking van het initiatiefvoorstel voor de preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Dit doen we in samenwerking met veel partijen zoals het onderwijs, de horeca, werkgevers, ervaringsdeskundigen, het sociaal domein, Rutgers, Centrum Seksueel Geweld, Veilig Thuis IJsselland en de Raad voor de Kinderbescherming. De verwachting is dat de aanpak van Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag en Geweld in Afhankelijkheidsrelaties in de eerste helft van 2024 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

In 2023 is de Regionale Agenda Zorg & Veiligheid verder uitgewerkt. In dit kader is er een subsidieaanvraag bij ZonMw ingediend voor versterking van de uitvoering en het lerend vermogen. Met deze subsidie streven we naar vooruitgang op drie actielijnen. Allereerst willen we de lokale op- en afschaling op basis van de Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie bij huishoudens met oplopende problematiek (AVE-methodiek) verder ontwikkelen, met een

prominente rol voor onze procesregisseurs. Daarnaast beogen we de samenwerking tussen de politie en zorgpartijen rondom zowel acute als niet-acute meldingen te intensiveren. Tot slot starten we met het onderzoek en realisatie van onvoorwaardelijke woonplekken in de regio IJsselland, in lijn met onze ambitie in de Strategische Veiligheidsagenda. Daarom is eind 2023 een verkenning gestart naar onvoorwaardelijke woonplekken in de gemeente Deventer, waarover de gemeenteraad in de eerste helft van 2024 wordt geïnformeerd.

Op basis van de regionale evaluatie van de Wet verplichte ggz (Wvvggz) en Wet zorg en dwang (Wzd) zijn in 2023 de aanbevelingen uitgevoerd en gedeeltelijk afgerond. Een eerste versie van een provinciale monitor door gemeenten, politie en zorginstellingen is afgerond. Ook is de hoorplicht aan de Nationale Hoorservice van Khonraad uitbesteed en wordt de samenwerking met Wzd-partners geïntensiveerd. Ook worden er afspraken gemaakt over het wederkerigheidsprincipe, om te waarborgen dat iemand na verplichte zorg aan de samenleving kan deelnemen. De evaluatie van het sekswerkbeleid is afgerond en het beleid is vernieuwd. Het vernieuwde sekswerkbeleid wordt begin 2024 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Drugs

In 2023 zijn, in het kader van de bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit, in totaal 35 handhavingzaken gestart (tegenover 56 in 2021 en 41 in 2022). Deze zaken hadden betrekking op 26 unieke adressen, waarbij 8 hennepkwekerijen (tegenover negen in 2021 en negen in 2022). Er zijn zes unieke adressen waarbij soft- en/of harddrugs in de woning zijn aangetroffen. Daarnaast is in twee woningen lachgas aangetroffen. Er zijn geen panden tijdelijk gesloten (tegenover 4 panden in 2021 en 0 panden in 2022). Voor het derde opeenvolgende jaar zijn dwangsommen opgelegd om herhaling van Opiumwet-overtredingen te voorkomen. In totaal zijn 8 lasten onder dwangsom opgelegd (tegenover veertien in 2021 en dertig in 2022) en 7 waarschuwingen aan eigenaren/verhuurders. Growshops zijn (net als in 2021 en 2022) niet aangetroffen.

Sinds 2022 is het (weer) mogelijk handhavend op te treden wanneer iemand drugs in zijn bezit heeft en redelijkerwijs kan worden aangenomen dat hij deze bij zich heeft met doel om deze te verhandelen. Er gaat weer een stevig signaal aan iedereen uit dat ook de drugshandel op straat niet wordt getolereerd. In 2023 zijn 4 lasten onder dwangsom voor drugshandel op straat opgelegd (tegenover 22 lasten in 2021 en 2 in 2022).

Toezicht en Handhaving

Overlastlocaties

Net als in de voorgaande jaren is er zwaarder ingezet op het tegengaan van (jeugd)overlast op specifieke locaties, onder meer door de inzet van het flexteam, het flexibel handavingsinterventieteam dat toezicht houdt op overlastlocaties. Het ging hierbij met name om het Andriessenplein. De ingezette maatregelen, waaronder frequenter toezicht, versturen van waarschuwingsbrieven, huisbezoeken en inzet van een beveiliging voor de supermarkt hebben onder andere geleid tot het aanzienlijk verminderen van de overlast. In zijn algemeenheid wordt geconcludeerd dat de overlast minder groot was dan de voorgaande jaren.

Extra inzet illegale kamerverhuur en onvergunde seksinrichtingen

De overlast als gevolg van illegale kamerverhuur is de afgelopen jaren toegenomen. Dit hangt samen met de toename van het aantal arbeidsmigranten, die als goedkope arbeidskracht in Deventer en omstreken worden aangetrokken. Er zijn daarom extra (tijdelijke) middelen beschikbaar gesteld voor toezicht en

handhaving op illegale kamerverhuur. Een apart toezichtkoppel is hiermee met veel betrokkenheid aan de slag gegaan en kon sneller acteren op signalen en meldingen die binnenkwamen. Ook verkennen we de mogelijkheid of dit toezichtkoppel kan worden ingezet bij signalen van onvergund sekswerk om zodoende sneller te kunnen optreden tegen overlastsituaties en in het uiterste geval uitbuiting en mensenhandel.

Handhavingszaken

In 2023 zijn in totaal 340 handhavingszaken gestart (tegenover 131 in 2021 en 195 in 2022). Hiervan betrof het in 72 gevallen een verzoek om handhaving. In 2023 hebben we zodoende te maken gekregen met een behoorlijke groei aan handhavingszaken. Dit is onder andere te verklaren door handhavingszaken over het omgevingsrecht, meer controles rond kamerbewoning, extra horecacontroles en integrale controles op het gebied van ondermijnende criminaliteit. Meer duiding over deze groei aan handhavingszaken wordt, waar mogelijk opgenomen in het jaarverslag VTH 2023, dat uiterlijk op 1 april 2024 wordt vastgesteld.

Tot slot

Naast de ontwikkelthema's hebben het afgelopen jaar samen met onze partners - net als in de jaren hiervoor - gewerkt aan ons veiligheidsfundament gewerkt, voor thema's als woninginbraken, sociale veiligheid, overlast in wijken, evenementen en veilig uitgaan. Hier blijven we op inzetten.

Doelen en prestaties

Behouden en verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid

Omschrijving Deventer is een gemeente die veilig is en voelt en dat willen we zo houden.

Toelichting

Prestatie We nemen deel aan het Zorg- en Veiligheidshuis IJsselland. Het Zorg- en Veiligheidshuis is een samenwerkingsverband op het snijvlak van de beleidsvelden veiligheid en zorg. Het Zorg- en Veiligheidshuis biedt expertise in ernstige overlast zaken, jeugdproblematiek, huiselijk geweld, etc.

Toelichting

Begroot budget €90.000

Gerealiseerd €90.000

Prestatie We verkrijgen en behouden voor ieder winkelgebied en alle bedrijventerreinen het keurmerk veilig ondernemen.

Toelichting

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €25.000

Prestatie We vergroten het bewustzijn van inwoners op het gebied van digitale criminaliteit door middel van publiekscampagnes en voorlichting voor specifieke doelgroepen

Toelichting

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €10.000

Prestatie We verminderen drugsoverlast op straat door middel van bestuurlijke maatregelen (APV, wet Damocles). Daarnaast stellen we nieuw coffeeshopbeleid vast.

Toelichting

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €10.000

Prestatie We vergroten de bewustwording en meldingsbereidheid van criminaliteit bij inwoners, ondernemers en instellingen door middel van voorlichting. We richten ons daarbij primair op branches waar faciliteerders van criminaliteit voorkomen. We hebben een actueel integraal beeld van criminele processen zodat we samen met andere overheidsorganisaties criminele kopstukken, faciliteerders, locaties, gelegenheden en vermogen in deze georganiseerde vorm van criminaliteit kunnen aanpakken.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €100.000

Voorkomen en verminderen van de onveiligheid in Deventer veroorzaakt door brand, ramp of crisis

Omschrijving We voorkomen en verminderen de onveiligheid in Deventer veroorzaakt door brand, ramp of crisis.

Toelichting

Prestatie We bewaken en monitoren de prestaties van de Veiligheidsregio IJsselland.

Toelichting

Begroot budget € 7.750.594

Gerealiseerd € 7.726.975

Prestatie We bereiden de gemeentelijke crisistaken voor en voeren deze uit.

Toelichting

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €10.000

Zorgdragen voor de naleving van regels en voorschriften ten behoeve van de openbare orde

Omschrijving We dragen zorg voor de naleving van regels en voorschriften ten behoeve van de openbare orde.

Toelichting

Prestatie We houden toezicht en handhaven de regels in het publieke domein, door uitvoering van de activiteiten die zijn vastgelegd en geprioriteerd in het Uitvoeringsprogramma VTH.

Toelichting

Begroot budget € 1.210.000

Gerealiseerd € 1.458.000

Prestatie We verlenen vergunningen en adviseren over bijzondere wetten (horeca, evenementen, coffeeshops en seksinrichtingen) waardoor 100% van de vergunningplichtige bedrijven en organisaties voldoen aan alle wettelijke eisen.

Toelichting

Begroot budget € 1.060.000

Gerealiseerd € 1.060.000

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
6	Veiligheid	Verwijzingen Halt				Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	8	11	8	12			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
8	Veiligheid	Winkeldiefstallen				Aantal per 1.000 inwoners	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	2,70	1,80	2,80	3,30			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
9	Veiligheid	Geweldsmisdrijven				Aantal per 1.000 inwoners	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	3,90	4,40	4,50	5,90			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
10	Veiligheid	Diefstallen uit woning				Aantal per 1.000 inwoners	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	1,80	1,80	1,30	2,70			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
11	Veiligheid	Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag				Aantal per 1.000 inwoners	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	5,90	6,10	7,10	7,20			

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	12.498	13.688	13.913	224
Baten	900	1.063	1.701	639
Voor resultaatbestemming	-11.598	-12.626	-12.211	414
Stortingen in reserves	6	130	130	0
Puttingen uit reserves	15	525	422	-103
Na resultaatbestemming	-11.590	-12.231	-11.920	311

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Wet Goed verhuurderschap	100	0	-100
Totaal	100	0	-100

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	311
Saldo budgetoverheveling	-100
Saldo na budgetoverheveling	211

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €211.000)

Openbare orde en veiligheid (voordeel €100.000)

Vanuit de december circulaire 2022 en de mei circulaire 2023 is €151.000 beschikbaar gesteld voor de Wet goed verhuurderschap. Hiervan wordt €100.000 middels een budgetoverheveling meegenomen naar 2024.

De inkomsten met betrekking tot leges van horecaverGUNningen zijn €77.000 lager dan begroot, in 2024 zal gekeken worden naar het bijstellen van de begroting van de legesinkomsten om tot een realistische begroting te komen.

Van de budgetten voor integrale veiligheid en calamiteiten resteert € 107.000. Eind 2023 is het strategische veiligheidsplan door de raad vastgesteld. In 2024 wordt dit plan zowel beleidsmatig als financieel verder geconcretiseerd.

Crisisbeheersing en brandweer (voordeel €110.000)

In verband met het vertrek van enkele brandweermedewerkers bij de Veiligheidsregio IJsselland is er een hogere afrekening Functioneel Leeftijdsontslag van €130.000. De kosten voor het beheer en onderhoud van de kazernes vielen €210.000 lager uit.

Investerings
(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	1.278	1.210	-69
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	0	0
Saldo	0	-1.278	-1.210	69

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid
Dashboard Veiligheid en bestuur	Veiligheid en bestuur
Dashboard Leefomgeving	Leefomgeving
Pdf Openbare orde en veiligheid (1.171 kb)	Pdf Openbare orde
Pdf Mobiliteit (2.014 kb)	Pdf Mobiliteit

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Aanpak huiselijk geweld Deventer visie 2016-2019	0,6 Mb	Aanpak huiselijk geweld Deventer visie 2016-2019
Beleidsregel toepassing wet Bibob	0,2 Mb	Beleidsregel wet Bibob Gemeente Deventer
Regelgeving evenementen	1,0 Mb	Evenementenbeleid
Uitvoeringsprogramma VTH 2022	1,0 Mb	VTH beleidsplan
Huisvestingsverordening 2022	0,1 Mb	Huisvestingsverordening 2022
Meerjarenbeleidsplan veiligheid 2020-2023	0,5 Mb	Meerjarenbeleidsplan

Leefomgeving

Omschrijving

Dit programma omvat het onderhoud en verbetering van het onderhoud van de openbare ruimte en het uitvoeren van maatregelen voor een betere bereikbaarheid en verkeersmobiliteit, parkeren en de realisatie van nieuwe fysieke infrastructuur. De belangrijkste taken van dit programma zijn het uitvoeren van beheertaken, het veiligheidsonderhoud, het dagelijks - en regulier onderhoud, het groot onderhoud, (her)inrichtingen in de openbare ruimte en het exploiteren van het haven- en parkeerbedrijf. Wij regisseren de uitvoering van deze kerntaken. Tegelijkertijd transformeren wij naar een stimulerende, faciliterende en loslatende gemeente, die ruimte biedt aan burgerinitiatief en zelfbeheer.

Naast de zorg voor een (duurzame) instandhouding van de leefomgeving zijn er in de loop der jaren een aantal belangrijke zaken/waarden toegevoegd aan de maatschappelijke betekenis van de openbare ruimte voor de gemeenschap. Deze staan uitgebreid beschreven in de vastgestelde Visie Leefomgeving en worden samengevat in de hieronder genoemde 4 pijlers.

Daarnaast bestaat dit programma uit enkele publiekrechtelijke taken voor onderdelen die aan de openbare ruimte zijn gerelateerd. Dit zijn de ligplekken in de havens, inritten, rioolaansluitingen, verkeersbesluiten, kabels en leidingen en begraafplaatsen.

De verhouding tussen overheid en de samenleving verandert. Voor Deventer is de visie Leefomgeving het uitgangspunt. De visie gaat uit van 4 pijlers:

1. schoon, heel en veilig;
2. bewuste inrichting;
3. maximaal rendement;
4. ruimte voor initiatief.

Door het teruglopende investeringsvermogen bij zowel gemeente als partners transformeert de instandhouding van de openbare ruimte naar een meer organische manier van buurtvernieuwing. Wij brengen kleinschalige ontwikkelingen en reguliere beheermaatregelen organisatorisch en financieel onder in één proces.

De actualiteit

Een duidelijke ontwikkeling die wordt waargenomen is dat de gebruiksdruk op de openbare ruimte nog steeds flink aan het toenemen is en dit vraagt extra inspanningen om hier goed grip op te houden. Steeds weer nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en inzichten vragen om een antwoord van de gemeente om hier allemaal op een verantwoorde manier een plek aan te geven. Men kan hierbij denken aan klimaatverandering, energietransitieopgave, participatie-initiatieven, fitheid/gezondheidsbehoeften, de inclusieve samenleving, nieuwe vormen van mobiliteit, maar vooral dat wonen, werken en recreëren allemaal veel meer geïntegreerd wordt in ons dagelijks levenspatroon.

Kortom dit vraagt om een duidelijke regie in die openbare ruimte die een ontwikkelende en faciliterende grondhouding in het beheer van de openbare ruimte nodig heeft. Naast deze houding is het ook onvermijdelijk dat dit een grotere claim gaat leggen op de beschikbare middelen in de komende jaren.

2023 in vogelvlucht

Sinds 2023 maken we bij de MJOP-MIND planning wat duidelijker onderscheid tussen projecten die nog in de programmeerfase zitten en de projecten die al in de realisatiefase zitten. Er is op hoofdlijnen onderscheid te maken in de voortgang tussen deze twee fasen van de programmering van de projecten.

De projecten die technisch gesignaleerd zijn om op te nemen in de programmering, maar nog niet gerealiseerd kunnen worden, omdat ze nog te veel vragen oproepen. Denk hierbij aan; is gehele context wel voldoende meegenomen of ontbreken er nog relevante zaken.

Die kunnen betrekking hebben op techniek maar ook op wensen van bewoners, bedrijven of stakeholders in de omgeving van de projecten. Daarnaast is, als gevolg van onze doelstelling om de programmering nog beter af te stemmen op die van andere programma's, er steeds meer noodzaak om hier aan de voorkant meer tijd en aandacht aan de juiste specificaties te besteden.

Bij deze projecten is voortgang gemaakt maar die is nog niet altijd zichtbaar op straat. Er is daarbij scherper in beeld is gebracht wat de precieze opgave in een gebied is voor de komende jaren. Daarom wordt hier vaak gekozen voor de zogenaamd buurtgerichte aanpak/agenda zodat er een duidelijke scope komt voor het grotere geheel.

Enkele voorbeelden daarvan zijn: Buurtaanpak Noorderenk, buurtaanpak Burgersdijk, verkenning IJsselfront, verkenning Emmastraat en omgeving en de brede aanpak leefomgeving Kloosterlanden in relatie tot Toekomstbesteding maken van bedrijventerreinen (TBBT).

Bij deze projecten speelt een afstemming met andere programma's en diverse stakeholders zodat we kunnen komen tot een lange termijnperspectief voor een buurt of soms zelfs een wijk. Bij het opstellen van de zogenaamde buurtagenda's merken we dat er veel loskomt en dat de opgave veel completer en beter wordt dan in het verleden het geval was. De aanvullingen door bewoners, de eisen op het vlak van klimaatadaptatie, gezondheid, circulariteit en energie zorgen dus voor een sterkere programmering en de meerjarenplanning in de openbare ruimte.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook diverse projecten wel in de uitvoeringsfase gebracht en geheel of soms ten dele afgerond in het afgelopen jaar. Voor een uitputtende lijst wordt verwezen naar de diverse gemaakte kwartaalrapportages door het jaar heen en in het bijzonder die van het 4e kwartaal 2023.

Enkele grotere projecten worden hier nog wel even aangestipt omdat deze een wat bredere maatschappelijke impact hebben op Deventer en de nabije omgeving. Zo is de rotonde van het Noorderplein aangepakt om de verkeersveiligheid te verbeteren en daarbij gelijk de waterhuishouding en de asfaltconstructie op deze locatie te verbeteren. Tijdens de uitvoeringsfase heeft het verkeer hier wel enige mate van hinder van ondervonden maar over het algemeen is dit redelijk beheersbaar gebleven. Het resultaat is een sterk verbeterde (veilige) rotonde en er komen dan ook veel positieve reacties van bewoners en gebruikers op het eindresultaat buiten op straat.

Een ander project met de nodige merkbare consequenties voor het verkeer binnen en rondom onze gemeente is de gezamenlijke aanpak (met de provincie Overijssel) van de N348. Het project dat onder regie en toezicht van de provincie is uitgevoerd is in principe klaar en inmiddels weer in gebruik genomen. De uitvoering en de planning is goed verlopen maar er loopt nu nog wel een discussie met de aannemer over de kwaliteit van het aangebrachte asfalt. Mogelijk dat hier nog op terug gekomen moet worden. Zoals gezegd, we trekken als gemeente hierin gezamenlijk op met de provincie waarbij het gemeentelijk deel in het totale bestek is opgenomen. De samenwerking is goed verlopen en het werk kon daardoor heel soepel achter elkaar uitgevoerd worden.

Daarnaast zijn diverse minder grote projecten afgerond zoals de Tesselschadestraat, Hanzeweg (parallelweg), i-VRI's Twelloseweg, Tjoenermarke (80%), Vijfhoeksweg, Rivierenwijk etcetera. Tevens zijn er nog enkele projecten die nog in uitvoering en of in voorbereiding zijn en die in 2024 verder afgerond gaan worden.

Zoals vorig jaar al was aangekondigd heeft het programma Leefomgeving de Nota Kapitaal Goederen (afgekort NKG) opgesteld en gepresenteerd aan college en raad. Deze is door het college vastgesteld als de methodiek die we moeten hanteren voor het behoud van de onderdelen (assets) van onze openbare ruimte. Er is daarbij echter wel een ernstig structureel financieel 'tekort' gesignaleerd van circa €10 miljoen per jaar. Deze financiële stap is/was voor het bestuur nog een beetje te groot om in een keer te nemen, gezien alle andere begrotingseisen en wensen. Daarom is in eerste instantie voor een voorzichtig ingroeimodel gekozen van €125.000 per jaar oplopend tot €500.000 in 2027. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2023 is door de Raad een eenmalige budget van €1,5 miljoen beschikbaar gesteld om de opgelopen achterstand in te lopen. Dit eenmalige budget zal worden ingezet bij situaties met wortelopdruk van de verharding door bomen in de straat en waar veiligheid een direct risico vormt. Ondanks deze verkregen middelen kan geconcludeerd worden dat er de komende jaren nog aanvullende middelen nodig zijn om te kunnen zorgen voor behoud van onze kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Er zullen daarom voorstellen komen bij de Voorjaarsnota 2024 om hier invulling aan te kunnen geven. Immers ook de generaties na de onze moeten ook veilig, vertrouwd en met veel plezier kunnen wonen in Deventer.

Tenslotte is het mooi om te constateren dat in 2023 twee van de drie Lebuinuspleinen geheel afgerond zijn en dat Deventer er daarmee weer twee prachtige pleinen bij heeft gekregen. Aan de voorkant was er al veel draagvlak voor het ontwerp van de pleinen maar nu het Grote Kerkhof en de Stromarkt klaar zijn, worden de verwachtingen nog vrijwel dagelijks door bewoners en bezoekers bevestigd: een prachtig resultaat dus.

Nu zijn we in de laatste fase van de pleinen terecht gekomen en is het voorlopig ontwerp (VO) voor de Nieuwe Markt inmiddels vastgesteld en werken we toe naar een definitief ontwerp (DO), een bestek en een uitvoeringsfase van dit plein. De verwachting is dat we medio 2024 zullen gaan starten.

Voor Deventer blijft de visie Leefomgeving het uitgangspunt. De visie gaat nog steeds uit van 4 pijlers:

1. schoon, heel en veilig;
2. bewuste inrichting;
3. maximaal rendement;
4. ruimte voor initiatief.

De hierboven beschreven resultaten passen heel goed in de genoemde pijlers en de conclusie is dat we goed op koers liggen. De zorg bestaat uit de vraag of in de nabije toekomst op koers kunnen blijven om zo ook voor toekomstige generaties een fijn, woon- en leefklimaat te kunnen garanderen en om zo een aantrekkelijke en veilige stad te zijn en te blijven. Omdat de visie Leefomgeving inmiddels 10 jaar oud is gaan we deze in 2024 evalueren en overwegen of er een update of een vernieuwing van de visie nodig is.

Doelen en prestaties

Bereikbaarheid van Deventer

Omschrijving	We zorgen voor een goede (duurzame) bereikbaarheid van Deventer	+
Toelichting	Zorgen dat Deventer zo goed als redelijkerwijs mogelijk is, fysiek bereikbaar is en blijft voor de diverse modaliteiten en verkeersgebruikers. Daarbij kijkend naar duurzaamheid, veiligheid gezondheid en efficiënt ruimtegebruik binnen onze gemeente en in aansluiting op de omgeving.	
Prestatie	We onderzoeken de mogelijkheden naar het vergroten van parkeermogelijkheden rondom de binnenstad. Na onderzoek en positieve resultaten wordt overgegaan tot planvorming en realisatie.	+

Toelichting	In verband met de ontwikkelingen in de Binnenstad, Centrumschil en de Stads-campus is meer parkeercapaciteit nodig. De aanleg van parkeerplaatsen op deze locatie biedt meer ruimte aan bezoekers, bewoners en bedrijven aan een deel van de Binnenstad. In breder verband wordt gekeken wat de invloed is van al de ontwikkelingen in de Centrumschil/Stads-campus en binnenstad en daarbij is het ook belangrijk om te kijken wat er komt uit de Herijking Hoofdwegenstructuur (HWS)	
Begroot budget	€400.000 (met bijbehorende kapitaallasten €21.000)	
Gerealiseerd	Onderzoek, planologische procedure en planvorming; circa € 100.000,- €0	

Waardering openbare ruimte; het schoon (mooi) heel en veilig houden van de fysieke leefomgeving

Omschrijving	We voldoen aan de beeldmeetlatten zoals vastgelegd in de 'Uitvoeringsagenda bij de visie Leefomgeving' (monitoren d.m.v. de maandelijkse schouwresultaten).	+
Toelichting	Inwoners waarderen de openbare ruimte in 2023 gemiddeld met een 6,7. (monitoren met 2-jaarlijks bewonersonderzoek). Het is van groot belang voor het functioneren van de gemeente Deventer als geheel dat de fysieke leefomgeving goed functioneert er mooi en aantrekkelijk uitziet en duurzaam in stand gehouden wordt. Het functioneren uit zich in de bovengrondse infrastructuur bij bereikbaarheid, ondergrondse infrastructuur voor waterhuishouding, sociale ontmoetingsplekken voor beleving, gezonde ruimtes om te sporten spelen en bewegen, ecologische dragers voor flora en fauna etc. Uiteraard dient deze openbare ruimte heel en veilig te zijn waardoor alle genoemde en bedoelde functionaliteiten door middel van het beheer/onderhoud en soms herinrichting in stand gehouden wordt. Die fysieke openbare leefomgeving/ruimte moet er ook mooi, goed en aantrekkelijk uitzien om er prettig te kunnen wonen, leven recreëren, ontmoeten, verblijven om zo mensen een fijn en prettig woon - en leefklimaat te kunnen blijven bieden.	

Prestatie Er zijn contracten en overeenkomsten met onze verbonden partijen en met marktpartijen om het dagelijks onderhoud aan de openbare ruimte te realiseren.

Toelichting Het regulier of dagelijks onderhoud is deels belegd bij de verbonden partijen als HGB (groen) en CB (reiniging). In de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) wordt dit jaarlijks vastgelegd. Daarnaast zijn er ook contracten, bestekken en overeenkomsten met reguliere marktpartijen en aannemers die bepaalde onderdelen van het dagelijks onderhoud verzorgen, zoals het KOH element-verharding, het asfaltbestek maar ook contracten met betrekking tot openbare verlichting en riolering e.d.

Begroot budget €531.000

Gerealiseerd €531.000

Prestatie We combineren de opgave en de middelen voor groot onderhoud (MJOP), voor vervanging (MJOP) en voor de voor het optimaliseren van de verkeersinfrastructuur (MIND) in de hele openbare ruimte tot één integrale opgave. Daarbij streven we naar maximaal rendement en maximale meerwaarde. Een belangrijke werkwijze hierbij is de buurtgerichte aanpak waarbij geografisch en technisch de middelen worden gebundeld.

Toelichting De uitvoering van een aantal projecten loopt over naar 2024. Dat betekent dat deelbudgetten overgeheveld worden van 2023 naar 2024. De besteding van de middelen MJOP-MIND blijft soms wat achter door vertraging in de uitvoeringsplanning van de diverse projecten. Er zijn verschillende factoren die daarbij een rol spelen. Vaak kan een project niet direct starten op 1 januari van het kalenderjaar waarin de middelen beschikbaar komen, een team moet samengesteld worden en capaciteit moet beschikbaar zijn. Door de grote werkdruk is dat niet altijd snel geregeld maar lukt het uiteindelijk vaak wel. Dan is er vaak sprake van voorbereiding- en inspraaktrajecten waarbij naast bewoners ook diverse stakeholders en andere partijen betrokken zijn zoals bijvoorbeeld de nutsbedrijven voor het verleggen van ondergrondse infrastructuur. In veel gevallen hebben we ook te maken met groenwerkzaamheden die gebonden zijn aan plantseizoenen en soms ook wettelijke beperkingen (broedseizoen e.d.). Tenslotte speelt nog dat de verkeersafwikkeling in de stad wel op orde moet blijven en dat dus niet alle werken gelijktijdig uitgevoerd kunnen worden. Kortom het is een flinke uitdaging voor projectleiders om binnen een kalenderjaar een project volledig voorbereid, besteksgereed, aanbesteed en uitgevoerd te hebben. Dit is een algemene (niet uitputtende) verklaring voor de overheveling van middelen bij deze projecten waarbij opgemerkt dat het bij het ene project weer net iets anders ligt dan bij het andere project.

Begroot budget €300.000

Gerealiseerd €300.000

Bewuste inrichting afgestemd op de behoefte die past bij de situatie en de huidige tijd (anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen)		
Omschrijving	Bij het (groot) onderhoud aan de openbare ruimte sturen we niet alleen op de technische toestand van de leefomgeving maar sturen we op een inrichting die past bij de functionele eisen die daar op dit moment aan gesteld worden.	+
Toelichting	Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte richten we ons op goede leefbaarheid duurzaamheid, beheerbaarheid, veiligheid, ecologie en beheersvriendelijkheid van de openbare ruimte. We gaan daarbij de komende jaren steeds verder kijken naar het realiseren doelstellingen vanuit andere domeinen zoals gezondheid, circulariteit, klimaatadaptatie, participatie en inclusiviteit.	
Prestatie	We geven, conform het coalitieakkoord, uitvoering aan het in 2021 vastgestelde klimaatadaptatieprogramma.	+
Toelichting	In 2021 is het klimaatadaptatieprogramma door ons college vastgesteld. Hierin zit een 35-tal maatregelen. We gaan door met het uitvoering geven aan deze maatregelen. De uitvoering van veel maatregelen loopt goed. Het blijkt weerbarstig om een technisch passende oplossing te vinden voor de problematiek van wateroverlast bij veel neerslag in Voorstad. In 2024 zetten we vol in op het vinden van de juiste maatregelen.	
Begroot budget	p.m.	
Gerealiseerd	€0	
Prestatie	In 2023 wordt gestart met het vergroenen van de binnenstad. Dit betreft een nieuwe opgave voortvloeiend uit het coalitie akkoord.	+
Toelichting	Dit betreft een nieuwe opgave voortvloeiend uit het coalitie akkoord. In het coalitieakkoord is €100.000,- beschikbaar gesteld om de binnenstad te vergroenen. Hier wordt in 2023 in samenspraak met SDBM uitvoering aan gegeven. Voordat er fysiek iets op straat gebeurt dient er wel eerst een plan gemaakt te worden waarin staat waar we wat gaan doen om hier inhoud aan te kunnen geven. De impact van de planvorming is toch wat groter gebleken dan van tevoren werd ingeschat en daarom schuift de planning door naar 2024.	
Begroot budget	€100.000	
Gerealiseerd	€36.000	

Prestatie We ronden in 2022 de nota kapitaalgoederen af en brengen deze in 2023 in voor besluitvorming.

Toelichting Programma Leefomgeving beheert veel kapitaalgoederen. Denk aan wegen, groen, civiele kunstwerken, openbare verlichting e.d. De waarde van de openbare ruimte bedraagt circa € 1,6 miljard. Bij de afgelopen VJN is de NKG besproken en behandeld voor college en raad waarbij de methodiek door het bestuur is omarmd en erkend. Er is echter vanwege huidige financiële situatie in de gemeentebegroting gekozen voor een voorzichtig ingroeimodel van 125k per jaar erbij 4 jaar lang. Daarnaast is door een motie een eenmalige bijdrage van 1,5 miljoen voor het inlopen van een stuk achterstand, toebedeeld aan het programma. De 125k is direct toebedeeld aan het dekken van kapitaallasten bij product SWP (straten wegen en pleinen) omdat daar economisch en maatschappelijk het grootste afbreukrisico geldt. De 1,5 miljoen wordt ingezet bij alle locaties in Deventer waarbij veiligheidsrisico's spelen, door wortelopdruk van verharding. Het is mooi dat de maatschappelijke en wettelijke verplichting (BBV) onderkend worden en dat er al iets is gedaan om daarin financieel tegemoet te komen. We zijn er echter nog niet omdat voor met name de vervangingsinvesteringen structureel een fors bedrag (van circa 10 miljoen) nodig is en daarom zullen bij de komende VJN opnieuw voorstellen gedaan worden om de dekking op orde te krijgen.

Begroot budget p.m.

Gerealiseerd €0

We bieden ruimte voor initiatief in de leefomgeving om zo een plus toe te voegen aan de leefomgeving

Omschrijving We doen een beroep op inwoners en bedrijfsleven om samen met ons te zorgen voor de kwaliteit van de leefomgeving. (tekst uit het coalitieakkoord)

Toelichting De inzet van bewoners en ondernemers kan verschillende vormen krijgen. We onderscheiden bewonersinitiatieven en zelfbeheer. De ruimte voor initiatief vertalen we naar het motto; 'wij de basis en u de plus'.

Prestatie in 2023 wordt een zogenaamde initiatieftafel ingericht om hiermee initiatieven in de openbare ruimte door de organisatie te geleiden

Toelichting Er zijn jaarlijks talloze initiatieven in de gemeente Deventer waarvan een aanzienlijk deel betrekking heeft op de openbare ruimte. Deels komen deze via het meldsysteem, KCC, Wij-Deventer wijkenbeheer en deels direct bij het programma of het bestuur binnen. Om er voor te zorgen dat deze verzoeken en initiatieven een kort en efficiënt traject binnen de organisatie doorlopen wordt nu een duidelijk podium/locatie gecreëerd binnen de organisatie. Dit gaat ervoor zorgen dat zowel de initiatiefnemers als de betrokken adviseurs en belanghebbenden weten waar alle initiatieven bij elkaar moeten komen. De opzet is vergelijkbaar met de carrousel waar al sinds geruime tijd alle ruimtelijke (bouw) initiatieven bij elkaar komen en beoordeeld worden. De tafel functioneert nu al enige tijd naar tevredenheid.

Begroot budget €0

Gerealiseerd €0

Sturen op beleving en gedrag

Omschrijving Bij het werken in de leefomgeving krijgt beleving (en gedrag) in de openbare ruimte een zwaar accent naast het maken van economische en sociale verbindingen

Toelichting Bij de planning van het onderhoud laten we ons niet alleen leiden door de technische staat maar ook door de beleving en het gedrag van mensen. We houden ook rekening met de effecten van de het onderhoud op andere beleidsterreinen zoals de aantrekkelijkheid van de stad als woon- en vestigingsklimaat. Het incidenteel bieden van mogelijkheden voor werkgelegenheid en het opdoen van werkervaring.

Prestatie We sturen op het verbeteren van de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte in de binnenstad

Toelichting Het motto voor de binnenstad luidt ; "van place to buy naar place to be" sfeer en beleving in de openbare ruimte van onze binnenstad is belangrijk en daarom gaan we op het gebied van verlichting (lichtleidraad), meubilair en (fiets)voorzieningen door met het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving momenteel zijn we dit aan het onderzoeken in het kader van de binnenstadsagenda. De planontwikkeling loopt nog steeds maar de planning schuift i.v.m. de hoge werkdruk wel deels door naar 2024.

Begroot budget pm

Gerealiseerd €0

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	40.169	48.398	45.636	-2.763
Baten	15.414	16.217	18.892	2.674
Voor resultaatbestemming	-24.755	-32.181	-26.744	5.437
Stortingen in reserves	586	1.495	1.658	163
Puttingen uit reserves	928	5.495	3.303	-2.192
Na resultaatbestemming	-24.413	-28.181	-25.099	3.082

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Overheveling MJOP-projecten Straten wegen en pleinen	1.372	395	-977
Woonwagenstandplaatsen	52	52	0
Glasvezel buitengebied	46	46	0
Onkruidbestrijding op verhardingen / klimaatadaptatie straatreiniging	200	150	-50
Zwerfafvalprojecten	77	0	-77
Tegemoetkoming stijging energielasten 2023	208	0	-208
Herstel NEN-keuringen	87	0	-87
Signify	80	0	-80
NABO-overwegen	371	371	0
Viaduct Brinkgreverweg	0	190	190
Ronde Hogehondstraat - Ceintuurbaan	20	20	0
Fietsparkeren projectplan	19	19	0

Uitvoeren verlichtingsplan	94	94	0
Projectplan Openbare ruimte	29	29	0
Meekoppel budget	595	295	-300
Onderzoek in pandig fietsgarage	100	0	-100
Opdrachtgeverschap buitenruimte	62	0	-62
Rotonde Noorderplein	39	0	-39
I-VRI Twelloseweg	11	0	-11
Rotonde RolandHolstlaan-Zwolseweg	89	0	-89
Holterweg-Storminkstraat	182	0	-182
MJOP-projecten Verkeerslogistiek; betreft groot onderhoud aan VRI-installaties	297	27	-270
Talud Amstellaan	250	0	-250
MJOP-projecten Civiel-technische kunstwerken	170	0	-170
Aanlegsteiger salonboten Wellekade	40	0	-40
MJOP-projecten Openbaar groen	333	0	-333
Snippergroen	32	0	-32
Project vergroening binnenstad	24	0	-24
MJOP-projecten Openbare speelgelegenheden	197	0	-197
Totaal	5.075	1.689	-3.387

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	3.082
Saldo budgetoverheveling	-3.387
Saldo na budgetoverheveling	-305

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €305.000)

Voor 2023 is sprake van een overschot van €3,4 miljoen. Dit bedrag wordt middels een budgetoverheveling meegenomen naar 2024 ten behoeve van doorlopende/overlopende projecten van 2023 naar 2024. De tegemoetkoming voor gestegen energielasten wordt extra meegenomen in afwachting van de eindafrekening van de energieleverancier. De hoogte hiervan is niet te voorspellen door de administratieve achterstanden die zij heeft. Dit resulteert in een nadeel na budgetoverheveling van €305.000. Dit nadeel is te verklaren doordat de kostendekkendheid op de uit te voeren werkzaamheden voor de aanleg, verplaatsing en vervanging van kabels en leidingen verliesgevend is. Voor 2024 gaan we hier mee aan de slag.

Vorzieningen (bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	0	0	0
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	0	245	245
Saldo	0	0	245	245

Investerings (bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	18.494	5.336	-13.158
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	1.068	1.142	74
Saldo	0	-17.426	-4.194	13.232

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Mobiliteit	Mobiliteit
Dashboard Duurzame leefomgeving	Duurzame leefomgeving
Dashboard Leefomgeving	Leefomgeving
Pdf Mobiliteit (2.014 kb)	Pdf Mobiliteit
Pdf Duurzame leefomgeving (1.401 kb)	Pdf Duurzame leefomgeving

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Rioleringsplan 2015-2020 en Addendum 2021	4,3 Mb	Rioleringsplan 2015-2020
	0,5 Mb	Addendum Rioleringsplan 2021
Visie Leefomgeving 2014	7,8 Mb	Visie Leefomgeving 2014
Uitvoeringsprogramma leefomgeving 2016	2,4 Mb	Uitvoeringsprogramma leefomgeving 2016
MeerJarenOnderhoudsprogramma Mind 2021-2024	36,1 Mb	MeerJarenOnderhoudsprogramma Mind 2021-2024
Meerjaren Perspectief Parkeren 2023	0,5 Mb	Meerjaren Perspectief Parkeren 2019

Milieu en duurzaamheid

Omschrijving

Het programma omvat twee onderdelen:

- 4a. De zorg van de gemeente voor milieu en duurzaamheid;
- 4b. De transitie naar een fossielvrije en klimaatneutrale energievoorziening.

4a. Milieu en duurzaamheid

Het programma omvat de zorg van de gemeente voor milieu en duurzaamheid. Enerzijds betreft het het verminderen van de milieugevolgen, zoals geluidhinder, de luchtkwaliteit, geuroverlast, schade aan de natuur en bodemverontreiniging, van handelingen en activiteiten. Anderzijds houdt het programma zich ook bezig met het toekomstbestendig maken van de gemeente op het gebied van milieugevolgen.

Bij het realiseren van de doelstellingen kiest de gemeente steeds bewust voor de juiste rol. Op gebieden waarvoor wettelijke kaders zijn, is dat een regulerende. Op andere beleidsterreinen is dat meer een proactieve rol. Met name op gebied van duurzaamheid is dat een faciliterende en loslatende. Het gevolg daarvan is dat prestaties slechts ten dele afdwingbaar zijn. Wel zoeken we op een aantal gebieden, bijvoorbeeld natuurinclusief bouwen juist wel weer naar mogelijkheden om prestaties meer af te dwingen.

4b. Energietransitie

Het programma omvat de transitie naar een toekomstbestendige, fossielvrije en klimaatneutrale energievoorziening in Deventer. Het gaat daarbij om een energiezuiniger gebouwde omgeving (woongebieden en bedrijventerreinen), een aardgasvrije warmtevoorziening waarbij zo veel mogelijk lokale duurzame warmtebronnen worden benut en (grootschalige) opwek van duurzame energie met zon, wind en alternatieve technieken.

Randvoorwaardelijk voor de energietransitie is een toekomstbestendige energie-infrastructuur. Daarbij gaat het om voldoende netcapaciteit, een goede netinpassing, slim koppelen van vraag en aanbod van energie en energieopslag (waaronder waterstof).

In het Klimaatakkoord (mei 2019) is een stevige regierol gelegd bij de gemeente om de landelijke doelstelling van 49% (in EU-verband wordt dit mogelijk verhoogd tot 55%) CO₂-reductie in 2030 te realiseren. Het Energieplan Deventer (vastgesteld juli 2020), de Transitievisie Warmte (vastgesteld februari 2021) en de Regionale Energiestrategie (vastgesteld juli 2021) beschrijven de doelstellingen en de strategie voor de energietransitie in Deventer.

2023 in vogelvlucht

Dit programma omvat de zorg van de gemeente voor milieu en duurzaamheid. Enerzijds betreft het de milieugevolgen van handelingen en activiteiten, als geluidhinder, slechte luchtkwaliteit, geuroverlast, schade aan de natuur en bodemverontreiniging. Anderzijds gaat het over de rol van de gemeente in de mondiale en lokale klimaatproblematiek. Bij het realiseren van de doelstellingen kiest de gemeente steeds bewust voor de juiste rol. Op gebieden waarvoor wettelijke kaders zijn, is dat een regulerende. Met name op gebied van duurzaamheid is dat een faciliterende en loslatende.

Programma 4a Milieu en Duurzaamheid

Het programma 4a Milieu en Duurzaamheid werkt aan het bereiken van een viertal overkoepelde doelstellingen. Allereerst staat het verminderen van de milieugevolgen in het kader van geluid, lucht, geur en bodemverontreiniging centraal. De tweede belangrijke doelstelling is het vergroten van het hergebruik van afval- en grondstoffen. Het gaat om het op- en ombouwen en het streven naar een circulaire economie, waarbij we aan willen sluiten bij de landelijke ambitie van 50% in het jaar 2030. Ook in Deventer geven we deels al handen en voeten aan circulariteit. Daarnaast zetten we in op lokale ecologische kennis via onze stadsecoloog en we werken aan een doorgaande verbetering van duurzaamheidseffecten en het verminderen van de milieugevolgen.

Dit doen we in samenwerking met veel partijen, intern en extern. We werken nauw samen met onze verbonden partijen: de Omgevingsdienst IJsselland en Circulus. Daarnaast voeren we ook werkzaamheden uit in samenwerking met de Stichting Ulebelt, het Duurzaamheidscentrum, vrijwilligers en bedrijven. gebied van klimaat, afval- en grondstoffen en biodiversiteit. Financieel zijn belangrijke keuzes gemaakt en de Toekomstvisie voor de Ulebelt is in nauwe samenwerking tussen gemeente en de Ulebelt opgesteld door onderzoeksbureau SME.

Afval en Grondstoffen

In 2023 heeft een onderzoek plaatsgevonden over de effectiviteit van het afvalbeleid in Deventer. Duidelijk werd dat de resultaten op het vlak van milieu en kosten aangeeft dat het afvalbeleid zeer effectief en efficiënt is. Als koploper in haar stedelijkheidsklasse haalt Deventer de landelijke doelstellingen van 100 kilo en 75% afvalscheiding, én lijkt ook de 65% daadwerkelijke recycling al te halen. Het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden grondstoffen heeft volop de aandacht gehad, waarbij met name is geprobeerd de kwaliteit van PMD (Plastic, Metaal en Drankpakken) te verbeteren door inwoners te stimuleren geen restafval te deponeren in de PMD-container.

In 2023 zijn we gestart met de proef (over een periode van 3 jaar) van het verhogen van het storten van gratis grofvuil van 100kg naar 300kg per huishouden. Dit heeft geresulteerd dat er in 2023 meer bezoekers de milieustraat/recycleplein hebben bezocht dan in 2022. In 2023 hadden we 176.000 bezoekers om 156.000 bezoekers in 2022.

Circulariteit

Circulaire principes worden steeds meer integraal onderdeel van het beleid- en besluitvormingsproces en de uitvoering van de gemeente. Het is een manier van denken over hoe we met grondstoffen, producten en afval omgaan. Binnen de gemeente gebeurt al veel. Vaak nog wel ad hoc en afhankelijk van de betreffende medewerker en zijn of haar expertise. In 2023 hebben wij de taak op ons genomen om deze acties te versterken, door dit in samenwerking op te pakken en dit breder uit te zetten. We werken aan het opstellen van een visiedocument Circulariteit dat we in samenwerking met de verschillende vakafdelingen opstellen.

In de uitgifte van de Havendame (gronduitgifte - nieuw bouwproject in het Havenkwartier) is 50% biobased bouwen het uitgangspunt. Hier is een business case op doorgerekend en de haalbaarheid bepaald. Door Alba concepts is tijdens een goed bezochte bijeenkomst besproken wat de verschillende methodieken zijn waarmee bij 'duurzaam bouwen' gewerkt wordt. Er is in Stedendriehoek verband succesvol een keten opgezet voor de productie van biobased bouw materiaal en onderzocht hoe deze materialen in Deventer kunnen worden toegepast. "Boeren voor Biobased bouwen is de start van dit project". Zo worden - door middel van circulariteit- opgaven in het landelijk gebied verbonden met de woonopgave. Er is een start gemaakt met het maken van een verwachtingskaart teelt biobased bouwmaterialen. Samen met het Rondeel is de Nacht van Biobased Bouwen (7 feb 2024) opgezet. Zowel in de notitie eigen vastgoed, visie landelijk gebied als in de hoogbouwvisie is circulariteit opgenomen. Het 'slopen en vervangen' van fietsbruggen heeft plaatsgemaakt voor het herstellen en verbeteren van de bestaande bruggen. De voorbereidingen zijn getroffen om als gemeente te gaan werken met het platform DuSpot om zo meer en beter gebruik te maken van vrijkomende materialen in de openbare ruimte. Dit zal in 2024 van start gaan. In de stad is Halte Z is begonnen met het realiseren van een 'Precious Plastics' werkplaats, scholen in Deventer en Apeldoorn hebben meegedaan aan de race Against Waste".

Ecologie

De formatie is sinds juli 2023 uitgebreid en tijdelijke inhuur voor specifieke GIS pen bewerkingen. We adviseren bij projecten met betrekking tot de Wet natuurbescherming en de Habitat- en Vogelrichtlijn. Daarbij dient de ecooloog aan de ene kant de biodiversiteitsdoelstellingen te realiseren en anderzijds te voorkomen dat projecten vertraging ondervinden wegens de aanwezigheid van beschermde soorten. In 2023 waren dat tientallen grote en kleinere projecten waarvan genoemd worden: de Marke, Kop van Handelskade, Senzora, Flexwoningen, Lettele-Oost, Wittenstein, Van Heetenlocatie en de oude Karwijlocatie. Geadviseerd is verder voor projecten als Wonen-Ruimte-Stad, Omgevingsvisie, Visie Landelijk Gebied en zaken die in de Carrousel aan de orde komen. Over Omgevingsvergunningaanvragen waarbij ecologische aspecten een rol spelen wordt geadviseerd. Dit gaat voor een groot deel over kapvergunningen. Hiernaast zijn jaarlijks terugkerende aandachtspunten de locatiekeuze van festivals en evenementen. Om daar meer lijn in te krijgen wordt gewerkt aan locatieprofielen voor elementen waarin Ecologie een deel van het toetsingskader is. Er wordt deelgenomen aan het Kwaliteitsteam Buitengebied om de ecologische aspecten van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving te borgen. Ook aan de Initiatieftafel wordt deelgenomen om bewoners te kunnen adviseren omtrent de ecologische inpassing en de natuurwetgeving. Verder is aan de orde de aanleg en/of het onderhoud van faunavoorzieningen, adviseren over Roeken, Steenmarters, Kauwen, wespen, vlermuizen, visstekken etc. Naar aanleiding van moties in de gemeenteraad is een aanzet gemaakt voor een meer ecologisch grasbeheer en het maken van een Biodiversiteitsplan.

In 2023 is de Basiskaart Natuur Deventer tot stand gekomen. Dit is een kaart waarop alle beschermde natuurgebieden staan vermeld met daar overheen de bewerkte data van beleidsrelevante soorten. De data-bron hiervoor komt uit de Nederlandse Databank Flora en Fauna waarin alle bekende soortendata zijn ondergebracht. Deze data gedreven kaart dient als ecologische kaartlaag voor de Omgevingsvisie, de Visie Landelijk Gebied en de Groen-Blauwe structuur. Ten behoeve van het Biodiversiteitsplan zal er in 2024 een Ambitiekaart Ecologie uit die Basiskaart gehaald worden. Het Natuur Inclusief Bouwen (NIB) is een onderdeel dat uitgerold en verankerd is in de organisatie. Voor een hoop grote en kleine projecten is maatwerk geleverd om het NIB voor elkaar te krijgen. De Tuinen van Zandweerd, Steenbrugge en het A1-bedrijventerrein zijn daarbij de grotere projecten. Ook voor de tientallen kleinere bouwprojecten zijn NIB-maatregelen, in samenspraak met de

desbetreffende ontwikkelaar, opgesteld. In zeer specifieke gevallen zoals een klein Enexis-verdeelstation, zijn de mogelijkheden beperkt maar kan er toch nog wel iets aan NIB gedaan worden.

De energietransitie brengt met zich mee dat, zonder beleid en afspraken, de Wet natuurbescherming op grote schaal overtreden zou worden. Door volgens bepaalde protocollen te werken kan dat voorkomen worden. In nauwe samenspraak met ons Team Energietransitie is dit alles verwerkt in het Soort Management Programma (SMP) dat met de Provincie en de Woningcorporaties is voorbereid. Inmiddels is zo'n SMP voor vier deelgebieden in Deventer-stad verleend en wordt er hard gewerkt om dat ook in de overige bebouwde kommen voor elkaar te krijgen. Het belangrijkste voordeel hiervan is dat beschermde soorten ontzien worden en dat particulieren in de meeste gevallen niet zelf een natuurtoets hoeven te organiseren.

Basistaken Milieu in samenwerking met de Omgevingsdienst IJsselland

De omgevingsdienst IJsselland (OD) bestaat inmiddels vijf jaar. De werkzaamheden van de OD stellen we jaarlijks vast via het VTH-uitvoeringsprogranamma 2023 van de gemeente Deventer, met daarin opgenomen de vergunningverlening en geprioriteerde toezicht- en handhavingstaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. In 2023 en de jaren daarvoor is het toezicht op energie en duurzaamheid in projectvorm uitgevoerd. Met ingang van 2024 neemt de OD dit op als structurele taak. De tijd van pionieren is voorbij, de slag moet worden gemaakt naar professionaliseren. Hiertoe is in voorgaande jaren het 'Programma Samen toekomstbestendig' ontwikkeld. De eisen die gesteld worden aan de omgevingsdienst worden echter steeds hoger. Dit mede ten gevolge van ontwikkelingen die invloed hebben op de organisatie en de werkzaamheden van de omgevingsdienst, zoals krapte op de arbeidsmarkt en de zorg van burgers over milieu- en gezondheidseffecten van bedrijven. Een andere belangrijke ontwikkeling/verandering is de invoering van de Omgevingswet. Door de komst van deze wet wordt er niet meer gesproken over milieu-inrichtingen, maar over milieubelastende activiteiten. Eén milieu-inrichting kan bestaan uit meerdere milieubelastende activiteiten. Ook landelijk nemen de eisen die worden gesteld om de omgevingsdiensten toe. Denk bijvoorbeeld aan de robuustheidseis als één van de aanbevelingen van de commissie Aartsen over de werking van het (milieu)VTH-stelsel in Nederland. Deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat het 'Programma Samen toekomstbestendig' herijkt moet worden. De omgevingsdienst IJsselland heeft de opdracht gekregen om een toekomstvisie op te stellen. Samenhangend hiermee wordt ook een plan van aanpak opgesteld hoe de omgevingsdienst invulling gaat geven aan de eis van robuustheid. In maart 2024 moeten de toekomstvisie en het plan van aanpak gereed zijn, waarna uitvoering ervan plaats gaat vinden aan de hand van een routekaart.

Asfaltcentrale AsfaltNu Deventer

De asfaltcentrale staat onder verscherpt toezicht sinds geconstateerde overschrijding van uitstootnormen in 2022. De omwonenden worden geïnformeerd met onder andere e-mailberichten, een bewonersbijeenkomst en gesprekken met een kleine groep geïnteresseerden. In 2023 is de uitstoot viermaal gecontroleerd door middel van metingen. Hieruit bleek in juni dat de norm voor PAK werd overschreden, waardoor een dwangsom is verbeurd. De asfaltcentrale heeft kort daarna in juli een actief koolfilter in gebruik genomen dat moet leiden tot minder uitstoot. Uit metingen van juli en september met het koolfilter in werking werd aan de normen voldaan. De asfaltcentrale is voornemens uiteindelijk een volledig nieuwe centrale bouwen met de best beschikbare technieken om de milieubelasting zoveel mogelijk te beperken.

Asbest

Totaal is bij 200 panden het asbestdak verwijderd. Totaal is een oppervlakte van 13.756 m² asbest van het dak verwijderd.

- [Stand van zaken peildatum 1 januari 2024](#)

2142 panden hebben nog een asbest verdacht dak. Totaal is de oppervlakte 299.134 m².

Dit is als volgt verdeeld:

- [Buurtacties asbestschuurtje Zandweerd](#)

In 2 buurtacties (23 september en 14 oktober) zijn de 42 bewoners ontzorgd om zelf het asbestdak van het schuurtje te verwijderen. Ze zijn geholpen met een veiligheidspakket, inpakfolie, instructies, nieuwe dakplaten (tegen kostprijs via het Duurzaamheidsteam), ophalen van ingepakt asbest aan huis en een collectieve sloopmelding. Op verzoek van huurders heeft Rentree ook 5 asbestdaken op schuurtjes laten verwijderen. Dus totaal zijn 47 asbestdaken van schuurtjes verwijderd. Bewoners zijn positief en zien de buurtactie als stimulans om eindelijk deze klus op te pakken. Het duurzaamheidsteam in Zandweerd heeft ook succesvol bewoners gestimuleerd om mee te doen.

- [Geschakelde asbestleidaken Grutto](#)

De eigenaren van 15 woningen aan de Grutto, met geschakelde asbestleidaken, hebben gezamenlijk de asbestleien van het dak laten vervangen door nieuwe leien. De eigenaren zijn financieel ondersteund door de provincie en de gemeente.

- [Leningen asbestsanering](#)

Een gemeentelijke verordening is in 2023 vastgesteld zodat leningen kunnen worden verstrekt aan eigenaren voor de asbestsanering van daken. Provincie en rijk financiering deze leningen. In 2023 is driemaal een lening versterkt.

Verkabelen hoogspanningslijnen

Op basis van een ministeriële regeling komt in Deventer ca. 8 km bovengrondse hoogspanningsleiding in aanmerking om onder de grond brengen. Het betreft de tracés in Diepenveen/bij de Platvoet en langs de N348 en Snipperling. Verschillende varianten voor het leggen van de kabels zijn in 2021 met haalbaarheidsstudies onderzocht. De raad heeft toen de voorkeur uitgesproken om, als de kabels onder de grond gaan, deze neer te leggen op de plek van de huidige bovengrondse kabels. Het verkabelproces gaat een volgende fase in. Netbeheerder Tennet maakt z.g. basisontwerpen in opdracht van de gemeente Deventer. Op uitwerking van de basisontwerpen start in januari 2024 en deze fase duurt totaal 2,5 jaar. In deze fase wordt uitgewerkt waar de ondergrondse kabels exact kunnen komen te liggen en welke technieken daarbij het best kunnen worden gebruikt. Bewoners worden nauw betrokken bij de voortgang van deze basisontwerpfase. Bewoners hebben het ondergronds brengen van de hoogspanningskabels op de politieke agenda gezet. De nu ingezette fase moet leiden tot een gedetailleerder inzicht in de kosten. Zowel over het onderzoek als over de kosten worden raad en de omwonenden geïnformeerd. Tennet rekent vooralsnog met een maximale decentrale bijdrage van €1,3 miljoen per kilometer (prijspeil 2023). De duidelijkheid over de kosten en over de aanpak zijn noodzakelijk voor de gemeenteraad om tot een definitief besluit te kunnen nemen over de investering. Daarmee bepaalt de gemeenteraad ook of de volgende stap in het proces gezet kan

worden, namelijk het opstellen van definitieve ontwerpen en de realisatie. Op dat moment zal ook definitief besloten moeten worden of de kabels onder de grond gaan. De verwachting is dat dit besluit in 2026 kan worden genomen.

Natuur en milieueducatie en duurzaamheid algemeen

- **Ulebelt**

Een intensieve samenwerking met de Ulebelt dit jaar. Nauw overleg heeft plaatsgevonden met de interim-manager en het bestuur om te komen tot een gedragen uitvoeringsprogramma als vervolg op het visiedocument dat eerder is vastgesteld.

- **Duurzaamheidscentrum**

Het duurzaamheidscentrum is van grote toegevoegde waarde voor adviezen op het gebied van energiebesparing en veel duurzaamheidsaspecten. Uit de jaarlijkse monitor blijkt dat de werkzaamheden hoog gewaardeerd worden.

- **Adviesraad Natuur en Milieu**

De adviesraad is een officieel adviesorgaan van het college, de samenwerking in 2023 is geïntensiveerd, de adviesraad wordt in een steeds vroeger stadium en bij meer projecten betrokken.

Programma 4b Energietransitie

Algemeen

- **Energievisie**

In 2023 is de energievisie geactualiseerd. De visie ligt voor besluitvorming in het eerste kwartaal van 2024 voor bij de raad. In de Deventer energievisie geven we richting aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen voor 2030 met een doorkijk naar 2050. De landelijke doelen uit het klimaatakkoord zijn vertaald naar Deventer doelstellingen voor de totale opgave voor energietransitie. In het uitvoeringsprogramma is in beeld gebracht wat we als gemeente Deventer in 2024 en 2025 doen als concrete bijdrage om de doelstellingen te behalen. Na vaststelling van de energievisie door de raad informeert het college de raad jaarlijks over de voortgang en de verantwoording van de bereikte resultaten van het uitvoeringsprogramma. De energievisie en het uitvoeringsprogramma worden doorgerekend met als doel te onderzoeken of met de beschreven maatregelen de CO2-doelstellingen worden gehaald.

- **Burgerberaad**

Op 19 juli 2023 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om een Burgerberaad te organiseren. Het thema is 'klimaat' geworden en daarom heet dit Burgerberaad 'Klimaatraad'. Kwartaal 3 en 4 van 2023 stonden in het teken van de voorbereidingen. De eerste bijeenkomst heeft op 10 februari 2024 plaatsgevonden.

- **Broeikasgasreductie**

De CO₂-uitstoot in Deventer laat sinds 2013 een lichte daling zien en vanaf 2018 een sterkere daling. In 2022 was de totale uitstoot van CO₂ 423 kton. In 2021 was dit nog 657 kton. Er is dus sprake van een CO₂-reductie van 35%. Cijfers van de overige broeikasgassen zoals methaan en fluorgassen voor 2022 zijn nog niet bekend. In 2021 was de uitstoot van deze gassen 105 kton CO₂-equivalenten. De tussentijdse doelstelling is 32% broeikasreductie in 2025.

- **Communicatie**

In 2023 zijn de eerste stappen gezet voor een overkoepelend concept -Duurzaam Deventer- voor communicatie vanuit de programma's Energietransitie, Milieu & Duurzaamheid en Leefomgeving/Klimaatadaptie. Het doel is om overzicht te bieden voor inwoners en bedrijven, herkenbaarder te zijn en meer focus aan te brengen in de communicatie. In het eerste kwartaal van 2024 wordt Duurzaam Deventer gelanceerd. Daarnaast heeft in 2023 de communicatie zich voornamelijk gericht op de windverkenning en de voorbereiding van de Klimaatraad (burgerberaad).

Gebouwde omgeving

Wijkuitvoeringsplannen

Er zijn twee wijkuitvoeringsplannen in uitvoering en er is één nieuw uitvoeringsplan in voorbereiding.

In uitvoering:

- **Zandweerd**

De Proeftuin Zandweerd bestaat uit twee onderdelen. De aanleg van het Slim Warmtenet Zandweerd en de Wijkaanpak, gericht op isolatie en verduurzaming van woningen 'achter de voordeur' en het zorgen voor aansluitingen op het warmtenet. De aanleg van het warmtenet heeft vertraging opgelopen die onder andere zijn ontstaan door het terugtrekken van Ennatuurlijk eind 2022. De wijkaanpak 'aansluitingen' volgt de planning van het warmtenet, en loopt daarom ook vertraging op. De Wijkaanpak in samenwerking met het duurzaamheidsteam Zandweerd loopt wel door. Uit een tussentijdse evaluatie leerden we dat het duurzaamheidsteam beter en efficiënter in staat is om mensen te bereiken dan we als gemeente doen. Het team heeft in 2023 een wijkaanpak voor 2024 voorbereid die zij zelf gaan uitvoeren, door de gemeente gefinancierd. Deze aanpak gaat in 2024 van start.

- **Bathmen**

Het wijkuitvoeringsplan Bathmen bestaat uit twee onderdelen: een verkenning naar de productie van groen gas door lokale melkveehouders en een dorpsaanpak gericht op het verminderen van het aardgasgebruik 'Battum Up'. Voor groen gas heeft zich in 2023 een groep melkveehouders georganiseerd die samen met Noaber Energie groen gas voor Bathmen willen gaan produceren. Een haalbare businesscase valt of staat met de hoogte van de SDE++ (Subsidie Duurzame Energie vanuit de rijksoverheid), en het vinden van financiers. De aangekondigde SDE++ bedragen in 2023 waren hoopgevend. Dat bracht het project in een versnelling. De uiteindelijk vastgestelde bedragen waren veel lager dan aangekondigd, waarop is besloten om de subsidie niet aan te vragen in 2023. Aan de gemeente Deventer is gevraagd om verschillende rollen in het project in overweging te nemen. Dit wordt uitgewerkt in 2024, ter voorbereiding op een nieuwe SDE++ aanvraag. Onder de noemer 'Battum Up' worden verschillende activiteiten georganiseerd die als doel hebben het

verlagen van het aardgasverbruik in Bathmen. Voorbeelden van activiteiten zijn een energiecafés, specifieke informatieavonden, een collectieve inkoopactie, en een whatsappactie om ook jonge woningeigenaren beter te betrekken. De acties worden geëvalueerd om van te leren.

In voorbereiding:

- **De Hoven**

Voor de Hoven (de Worp) is een wijkuitvoeringsplan in voorbereiding. Voordat hiermee gestart is, is in samenwerking met inwoners een quick scan gedaan naar de mogelijkheid van een warmtenet op IJsselwater. Voor zo'n warmtenet in de Worp is géén haalbare businesscase te maken. Het wijkuitvoeringsplan richt zich daarom vooral op een isolatieaanpak en vervolgens de overstap naar een hybride of all-electric warmtepomp. Het wijkuitvoeringsplan is opgestart in 2023 en wordt vastgesteld in 2024. Daarna gaat het in uitvoering

- **Subsidies woningisolatie**

Gemeente Deventer ontvangt, net als alle andere gemeenten in Nederland, diverse specifieke uitkeringen bedoeld voor energiebesparende maatregelen. In Deventer is daarmee het project Deventer Helpt opgezet (www.deventerhelpt.nl). Inwoners met een eigen koopwoning van voor 1994 en een inkomen onder de 140% van het sociaal minimum krijgen via deze regeling een gratis grote energiebesparende maatregel (vloerisolatie, dubbel glas of spouwmuurisolatie). Inmiddels zijn er 230 aanvragen gedaan, waarvan 160 zijn toegekend. Het is een moeilijke doelgroep om te bereiken. Er zijn verschillende communicatiestrategieën ingezet, maar nog maar een klein deel van de doelgroep maakt gebruik van de regeling. Daarom zijn er in december 2023 nieuwe beleidsregels vastgesteld, waarbij de inkomensgrens is opgehoogd tot 150% van het sociaal minimum en inwoners gratis twee grote energiebesparende maatregelen kunnen krijgen. Daarnaast komen er nieuwe acties en een extra communicatiecampagne.

Daarnaast heeft de gemeente Deventer een specifieke uitkering ontvangen die bedoeld is voor de inzet van de zogenaamde energiefixers. In Deventer hebben we al een mooi voorbeeld met de Energieklussendienst in Zandweerd. Naar dit voorbeeld worden in twee andere wijken Energie klussendiensten opgezet. Dat is in 2023 verkend en voorbereid en wordt in 2024 uitgevoerd.

Tot slot ontvangt Deventer subsidie uit het Nationaal Isolatie Programma, bedoeld voor slecht geïsoleerde woningen met een WOZ waarde onder de €340.000. Hiervoor is een langjarig Deventer Isolatie Programma voor woningeigenaren opgesteld. De voorbereiding hiervoor is gedaan in 2023, de regeling is vanaf 1 januari 2024 opengesteld.

- **Soorten Management Plan**

De woningbouwverduurzaming staat op gespannen voet met de Wet natuurbescherming, omdat isoleren het leefgebied van een aantal bedreigde diersoorten flink kan verstoren, waardoor zij in aantal kunnen afnemen. Om toch versneld te kunnen verduurzamen, heeft de gemeente in een pilot een ontheffing aangevraagd op de Wet natuurbescherming voor drie buurten en een dorp binnen de gemeente (Zandweerd, Borgele, Ludgeruskwartier en Bathmen). Deze ontheffing is in de zomer van 2023 door de provincie Overijssel afgegeven voor 10 jaar. In de tussentijd is in 2023 hard gewerkt aan een soortenmanagementplan (SMP) voor de hele bebouwde omgeving van de gemeente Deventer, met onder andere een groot ecologisch onderzoek in de

resterende gebieden. De gemeentebrede ontheffing is in december 2023 aangevraagd. De verwachting is dat deze ontheffing in het voorjaar van 2024 wordt afgegeven voor 10 jaar. Het SMP en de ontheffing is in nauwe samenwerking met de woningcorporaties tot stand gekomen.

- **Energieloket**

Project Energieloket is gestart in het vierde kwartaal van 2023. Het eerste doel van dit project is om per 1 januari 2024 een volledig Energieloket te hebben zodat inwoners goede en betrouwbare informatie krijgen voor het verduurzamen van hun woning. Deventer Energie was voorheen het energieloket, maar gaf aan niet alle functionaliteiten te kunnen bemensen en zich te focussen op de inzet van energiecoaches. Een volledig Energieloket is wel verplicht vanuit het klimaatakkoord. Het tweede doel van dit project is dat er een goede samenwerking en/of doorverwijzing is tussen de diverse duurzame organisaties in Deventer. In het vierde kwartaal van 2023 zijn de voorbereidingen voor deze beide doelen getroffen. Sinds 1 januari 2024 is het Energieloket operationeel.

- **Energiecoaches**

Een andere manier om inwoners te helpen met de verduurzaming van hun huis is de inzet van energiecoaches. Ze zijn allemaal opgeleid en aan de slag via de Deventer Energie Coöperatie. Deze 20 energiecoaches zijn bedoeld voor alle inwoners van de gemeente Deventer, zowel huurders als kopers. Ze komen gratis langs en kijken samen met inwoners welke besparingsmogelijkheden er zijn in huis. In 2023 zijn 727 bezoeken afgelegd. De energiecoaches zetten zich ook in voor de wijkgerichte aanpak. Op verzoek van projectleiders van de gemeente, bewoners en andere organisaties zijn de energiecoaches actief in de wijken. Denk bijvoorbeeld aan bewonersbijeenkomsten, energiecafés en energie-bespaarparty. Vanaf het derde kwartaal 2023 is er professionele ondersteuning van de energiecoaches, gefinancierd vanuit een motie van de raad.

- **Fossielvrij en Betaalbaar Wonen (FBW)**

Het samenwerkingsverband Fossielvrij en Betaalbaar Wonen tussen de gemeente, de Deventer woningcorporaties en Enexis loopt goed. Elke twee jaar wordt een programmaplan gemaakt waarin partijen afspraken maken over waaraan gewerkt wordt de komende twee jaar. In de organisaties wordt op basis van deze afspraken capaciteit vrijgemaakt. Jaarlijks worden de verschillende investeringsplanningen naast elkaar gelegd en worden op basis daarvan afspraken gemaakt over nieuwe wijkuitvoeringsplannen, isolatieaanpakken en gezamenlijk te verkennen innovaties. In 2023 is de problematiek rond netcongestie toegevoegd aan de agenda.

Duurzame energie

- **Regionale energiestrategie (RES)**

In 2023 stond het maken en vaststellen van de RES 2.0 West-Overijssel op de planning. Daarbij is ook een planMER gemaakt ter onderbouwing. Door gewijzigd wind- en zonbeleid van provincie Overijssel, en de onduidelijkheid die dit meebracht in het RES-proces, is gekozen voor het pauzeren van de RES 2.0. In 2024 wordt verder gewerkt aan de RES 2.0 waarin ook het beleid van provincie Overijssel is opgenomen.

- **Zonne-energie**

Ten aanzien van zonne-energie is er een sterke toename van het aantal zonnepanelen op daken van huizen en bedrijven. Op bedrijventerreinen vormt de beperkte capaciteit op het stroomnet een belemmering voor uitbreiding van zonne-energie op bedrijfsdaken. Het nieuwe beleid van provincie Overijssel maakt het realiseren van zon op veld nog maar beperkt en op kleine schaal mogelijk. Deventer heeft nog drie lopende zon-op-veld initiatieven die onder de overgangsregeling van de provincie nog mogen worden afgerond voor 2030. Uit een quick scan naar solar carports komen vijf kansrijke locaties naar voren: De Scheg, Borgelerbad, Intratuin, Mc Donalds en Deventer Ziekenhuis. In 2024 gaan we de haalbaarheid verder uitwerken.

- **Windenergie**

2023 stond in het teken van het raadsvoorstel 'regie op wind, RES, energietransitie'. Er zijn diverse raadstafels en inspraakmomenten geweest. Uiteindelijk heeft de raad besloten over het aanwijzen van een zoekgebied: de A1-zone, het gebied conform het voorkeursgebied van de provincie Overijssel. Op basis van provinciaal beleid kunnen hier windmolens worden geplaatst. De provincie heeft eind december 2023 de mogelijkheid geboden aan gemeenten om programmeringsafspraken te maken tussen de gemeente en de provincie. Concreet houdt dat in dat er een kleiner gebied binnen het voorkeursgebied wordt afgebakend in tijd en ruimte om specifiek in dat kleinere gebied een windpark te realiseren. Andere windinitiatieven die buiten dat gebied vallen maar wel ingediend worden bij de provincie worden dan niet in behandeling genomen totdat er een volgende programmeringsafpraak wordt gemaakt. Hiermee houdt de gemeente grip op waar en wanneer windprojecten worden gerealiseerd in de gemeente en om hoeveel windmolens dat dan gaat. Het college is bezig met het onderzoeken van de mogelijkheden die deze programmeringsafspraken bieden. Dit krijgt in 2024 verder zijn beslag.

- **Biogas en groen gas**

In mei 2023 is het eerste biogas initiatief van Deventer geopend: Oxe geeft gas. Vijf boeren vergisten mest op eigen erf en produceren daarmee biogas. Dit biogas wordt via een ondergronds leidingnet geleverd aan twee afnemers op het A1-bedrijvenpark. Daarnaast zijn in 2023 stappen gezet om biogas of groen gas initiatieven te ontwikkelen in Bathmen en Schalkhaar.

- **Geothermie**

In 2023 is de gemeente Deventer in samenwerking met het drinkwaterwinningsbedrijf Vitens, het waterschap Drents Overijsselse Delta en de provincie Overijssel een onderzoek gestart naar verantwoorde geothermie in Deventer. Er wordt onderzocht of in Deventer aardwarmte kan worden gewonnen, rekening houdend met huidige en toekomstige drinkwaterwinningen. Het onderzoek wordt in 2024 afgerond.

- **Netcongestie**

De uitbreiding en het verzwaren van het elektriciteitsnet blijft op dit moment sterk achter bij de sterk groeiende vraag en het groeiende aanbod (zonnestroom) naar elektriciteit. Hierdoor ontstaan knelpunten op het elektriciteitsnet, netcongestie. De maatschappelijke gevolgen van netcongestie zijn groot, voor bedrijven en organisaties, voor de verduurzamingsopgave en de woningbouwopgave, zij komen jarenlang op wachtlijsten. Samen met de netbeheerders hebben we een buurtaanpak opgezet om de komende jaren het laag – en middenspanningsnet te verzwaren en uit te breiden. In 2024 starten we met de eerste pilots in de buurten hiervoor. Ook is gestart met het zoeken naar een locatie voor een derde hoogspanningsstation.

Industrie en bedrijven

- **Smart energie hubs**

De benodigde uitbreiding van het elektriciteitsnet door de netbeheerders in samenwerking met de gemeente kosten veel tijd. In Deventer werken we daarom aan alternatieve oplossingen. Een voorbeeld daarvan is het flexibel netgebruik door bedrijven via een Smart Energy Hub. Dit doen we in nauwe samenwerking met het Deventer Economisch Perspectief, Liander, bedrijven en de provincie. Voor het A1 bedrijvenpark Deventer is de technische oplossing ontworpen, hebben de partijen zich verenigd in een collectief en wachten we op goedkeuring door de landelijke netbeheerder TenneT. Op de bestaande

bedrijventerreinen zijn we gestart met de eerste verkenning naar kansrijke opties naar nieuwe energiehubbs. De eerste inventariserende gesprekken met bedrijven zijn gevoerd.

- **Groene waterstof**

In opdracht van de raad is een rapport opgesteld waarin de potentie van groene waterstof in de gemeente Deventer en de betekenis daarvan voor de lokale economie is verkend. Dit rapport kijkt naar de sectoren industrie, mobiliteit en gebouwde omgeving. Groene waterstof is een duurzame energiedrager die kan bijdragen aan de ontwikkeling van een duurzame economie in de gemeente. Aanbevelingen uit dit rapport zijn overgenomen in de energievisie. Op A1 bedrijvenpark Deventer wordt gebouwd aan een waterstoftankstation (eerste kwartaal van 2024 operationeel). Verder werken we nauw samen met een consortium van bedrijven aan de plannen voor een electrolyser (waterstoffabriek) en een distributienetwerk voor waterstof op de Deventer bedrijventerreinen.

Doelen en prestaties

A: Doorgaande verbetering duurzaamheid en het verminderen van milieugevolgen - Sustainable Development Goal 11: duurzame steden

Omschrijving Doorgaande verbetering van duurzaamheid in de hele gemeente. Duurzaamheid speelt op allerlei terreinen; bij groen- en waterstructuren, klimaatadaptatie, mobiliteit, binnen de maak- en kenniseconomie, bedrijventerreinen, binnen droge en natte ecologische verbindingzones.

Toelichting

Prestatie Het begrip duurzaamheid voor de gemeente vertalen in concrete voorbeelden. Door inzet van kennis en advies over duurzaamheidsthema's worden initiatieven (in het voortraject) van o.a. ruimtelijke ontwikkelingen, bij groen- en waterstructuren, Klimaatadaptatie, mobiliteit, binnen de maak- en kenniseconomie, bedrijventerreinen, binnen droge en natte ecologische verbindingzones gefaciliteerd.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Opstellen handelingskader Duurzaamheid

Toelichting Op de verschillende vak terreinen gebeurt er onder de noemer van het begrip “duurzaamheid” al heel veel. Het is zaak om deze activiteiten meer zichtbaar te maken, concreter te benoemen en verder uit te breiden naar een gemeentebreed “Handelingskader voor duurzaamheid”. Een praktisch toepasbaar document met voorbeelden, adviezen, informatie en richtlijnen hoe de begrippen “duurzaamheid en milieu” binnen de verschillende beleidsterreinen echt vorm kunnen krijgen en hoe we hierin gezamenlijk doelen kunnen bereiken.

Begroot budget € 50.000

Gerealiseerd €32.000

Prestatie Door middel van natuur- en milieueducatie worden inwoners, met name via de basisscholen, bewust gemaakt van de zorg voor de eigen leefomgeving en dierenwelzijn.

Toelichting Het betreft hier veelal taken die uitgevoerd worden door stichting Ulebelt.

Begroot budget €452.000

Gerealiseerd €452.000

B: Informeren en samenwerken met bewoners en bedrijven/organisaties

Omschrijving	Informeren van en samenwerken met bewoners en bedrijven/organisaties bij het vormgeven en invullen van de energietransitie in Deventer. Dit draagt bij aan een gevoelde gezamenlijke verantwoordelijkheid en goede democratische besluitvorming ten aanzien van de energietransitie.	+
Toelichting		
Prestatie	Organiseren van een burgerberaad over energietransitie/duurzaamheid.	+
Toelichting	De campagne 'Deventer aan Zee' in oktober-november was succesvol: 599 inwoners hebben zich gemeld om deel te nemen. Uiteindelijk zijn 124 inwoners ingeloot voor deelname aan de Klimaatraad. Op 10 februari vindt de eerste bijeenkomst plaats, op 29 juni de 5e en laatste. Voor elk van deze bijeenkomsten wordt een inhoudelijk programma opgesteld. Voor de zomer worden de adviezen vervolgens aangeboden aan de raad.	
Begroot budget	€50.000	
Gerealiseerd	€94.629	
Prestatie	Organiseren/faciliteren van minimaal twee gebiedsgerichte participatietrajecten per jaar om met initiatiefnemers, bewoners en organisaties lokale energie-initiatieven verder te brengen.	+
Toelichting		
Begroot budget	€50.000	
Gerealiseerd	€50.000	
Prestatie	Verder versterken van de samenwerking met lokale coöperaties (Deventer Energie en Noaber Energie, Duurzaamheidscentrum) om bewoners eenduidig en goed vindbaar te voorzien van informatie, inspiratie, hulp en handelingsperspectief in de energietransitie	+
Toelichting		
Begroot budget	€50.000	
Gerealiseerd	€40.000	

A: Gezonde leefbare toekomstbestendige stad - Sustainable Development Goal 9: duurzame industrie

Omschrijving Het doel van de huidige milieuregelgeving is het terugdringen van de milieugevolgen, met name op de aspecten geluid, luchtkwaliteit, geuroverlast en bodemverontreiniging. Vaak is deze bescherming nog sectoraal, maar we werken naar een steeds meer integrale bescherming. Vanuit de traditionele milieuaspecten zoals bodem, geluid, lucht, geur, trillingen, energieverbruik, Vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet wordt dit ook van ons verwacht. Het begrip omgevingswaarde speelt een belangrijke rol in de Omgevingswet. Door de integraliteit gaat het om het afwegen van alle belangen en waarden die in de fysieke leefomgeving een rol spelen, het gaat over de wijze waarop we al die belangen laten meewegen in het proces. Het gaat over duurzame, ecologische, ruimtelijke, economische, sociale, financiële, klimaat, of energietransitie belangen. Hoe zorgen we er met elkaar voor dat al deze – tegenstrijdige - belangen voldoende tot zijn recht komen. En hoe zorgen we ervoor dat we hierin initiatieven van bewoners en bedrijven voldoende kunnen ondersteunen.

Toelichting doelstelling maakt uit van SDG 9: Duurzame industrie, innovatie, infrastructuur

Prestatie De Omgevingsdienst IJsselland verzorgt de gemeente Deventer de vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies op gebied van de milieuaspecten van de wet milieubeheer en de toekomstige Omgevingswet. Dit om structurele overschrijdingen van milieunormen in de fysieke leefomgeving tegen te gaan waarbij er extra aandacht is voor energietoezicht op energierelevante bedrijven.

Toelichting

Begroot budget €1.750.000

Gerealiseerd €1.925.000

Prestatie Naast de wettelijke verplichtingen willen we de energiebesparing bij grote bedrijven verder stimuleren. Deze inzet combineren we met het verder toekomstbestendig maken van bedrijven(terreinen), waarbij ook de thema's klimaatadaptatie, tegengaan hittestress, en andere besparingen aan bod komen. Vanuit de Cleantech regio in samenwerking met het DEP (programma economie en energie) onderzoeken we of een bedrijvenadviseur duurzaamheid ingezet kan worden.

Toelichting dit is afhankelijk van de beschikbare capaciteit.

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €0

Prestatie Bij de invoering van de toekomstige Omgevingswet staat het begrip “fysieke leefomgeving” centraal. Bij de uitvoering van deze wet komen alle aspecten van de fysieke leefomgeving samen: Op dit moment werken we samen met het Kernteam Omgevingswet om de werkzaamheden duidelijk te maken die voortvloeien uit de Omgevingswet. Integrale gebiedsontwikkeling is in dit kader onontbeerlijk en het is zaak om hierin een evenwichtige afweging te maken. Elk gebied heeft eigen kwaliteiten die versterkt kunnen worden en hoe kunnen we daarbij de dilemma’s (stikstof, ecologische kwaliteit, ruimte, economie, klimaat, financieel) helder maken en bepalen welke waarden – in een bepaald gebied- voor gaan? Veel kennis is al binnen de gemeente aanwezig, vaak nog wel versnipperd en gefragmenteerd. Zo is er bijvoorbeeld al veel informatie over bodemonderzoeken, luchtkwaliteit, externe veiligheid, geluid, natuurwaarden, ecologische kennis, landschapselementen, enzovoorts. In het kader van de Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet, de DSO zal deze informatie verder ontsloten moeten worden.

Toelichting
Begroot budget
Gerealiseerd

Omgevingswet gaat per 1 januari 2024 in.

Prestatie Het onderzoeken en monitoren van de kwaliteit van bodem en grondwater en het waar nodig saneren van verontreinigingen zodat alle risico's als gevolg van bodemverontreiniging zijn weggenomen of beheerst. Het preventief (laten) beoordelen van de kwaliteit van de bodem bij aangewezen milieubelastende activiteiten.

Toelichting
Begroot budget
Gerealiseerd

€0

€0

Prestatie Het verder terugdringen van geluidoverlast als gevolg van verkeer en geluidoverlast van milieubelastende activiteiten zoveel als mogelijk voorkomen middels wettelijke vereisten.
Het verminderen van geluidoverlast als gevolg van auto- en treinverkeer door het uitvoeren van saneringsmaatregelen, zodat de geluidoverlast in geen enkele woning in Deventer boven de wettelijke norm ligt.

Toelichting
Begroot budget
Gerealiseerd

€0

€0

Prestatie

In 2018 heeft de gemeente Deventer het Schone Lucht Akkoord (SLA) getekend waarmee het zich heeft verplicht om op verschillende taakvelden extra inzet te plegen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Jaarlijks rapporteren we over de genomen maatregelen.

Toelichting

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €10.000

A: Zorgvuldig omgaan met grondstoffen, circulariteit bevorderen - Sustainable Development Goal 12: verantwoorde consumptie

Omschrijving

Er is steeds meer noodzaak aanwezig om zorgvuldiger om te gaan met grondstoffen. Veel grondstoffen zijn kostbaar en – uiteindelijk – schaars.

De gestelde doelstellingen zijn om 50% circulair te zijn in 2030 en om volledig (100%) circulair te zijn in 2050.

We dienen de transitie naar een circulaire samenleving te versnellen. Het gaat om het op- en ombouwen naar een circulaire economie.

Toelichting

14.500.000 euro

Prestatie

Circulaire principes worden steeds meer integraal onderdeel van het beleid- en besluitvormingsproces en de uitvoering van de gemeente. Het is een manier van denken over hoe we met grondstoffen, producten en afval omgaan. Binnen de gemeente gebeurt al veel. Vaak nog wel ad hoc en afhankelijk van de betreffende medewerker en zijn of haar expertise. Aan ons de taak om deze acties te versterken, door dit in samenwerking op te pakken en dit breder uit te zetten. Een concreet handelingskader circulariteit vaststellen is het uitgangspunt. We gaan voorlopig uit van de vier speerpunten:

- Circulaire bedrijventerreinen (aansluiten bij en het versterken van de acties programma Economie en toekomstbestendige bedrijventerreinen, samenwerking in de cleantechregio.
- Circulair bouwen. De grote woningbouwopgave en verschillende lopende projecten bieden veel kansen en mogelijkheden, we zouden moeten willen een goed en inspirerend voorbeeld te zijn voor onze inwoners. Zorgen voor vermindering van het gebruik van kostbare grondstoffen, de verlenging van de levensduur, biobased oplossingen en zorgen voor demonteerbare materialen. Door schoner en emissieloos te bouwen, werken we ook aan het realiseren van onze doelstellingen voor het reduceren van stikstof en CO2.
- Circulaire gronduitgifte (aangeven welke mogelijkheden er zijn er om dit concreet vorm te geven)
- Circulaire openbare ruimte (in samenwerking met het programma 3 Leefomgeving mogelijkheden verder benutten om bestekken meer circulair in te richten.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €61.000

Prestatie

Initiatieven ondernemen om zuiniger om te gaan met kostbare grondstoffen en producten en daarbij het hergebruik van grondstoffen bevorderen. Meer aandacht voor de kwaliteit van steeds meer specifieke grondstofstromen (bouwmaterialen, grind, stenen, hout, biomassa). Ook zullen we verwerkingsinitiatieven meer en meer beoordelen op totale milieu en sociale; inclusief de impact van de materialen (CO2 belasting, grondstoffen kompas, klimaatzaken en biodiversiteitsverlies in internationale verplichte CSRD rapportage (milieu en sociale impact van bedrijfsactiviteiten). Het is belangrijk om expertise over de ontwikkelingen van de verwerkingstechnieken te combineren met vragen in de markt.

Toelichting

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €31.000

Prestatie Een aanzet hiervoor is gedaan in het Grondstoffenplan 2022-2024 van de gemeente, dat in samenwerking met Circulus is opgezet. Het zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, onder meer door hogere scheidingspercentages gft, papier, glas en plastic staat hierin centraal.

Toelichting

Begroot budget €250.000

Gerealiseerd €250.000

A: Biodiversiteit en ecologie - Sustainable Development Goal 15: leven op het land

Omschrijving De maatschappelijke roep om het behoud en herstel van biodiversiteit groeit. De inwoners van gemeente Deventer verwachten dat hier meer aandacht aangegeven wordt. Dit maakt dat het nodig is om de waardevolle gebieden goed in kaart te hebben en te beheren. Daarbij dient een beleidskader en waarden vastgesteld te worden voor gezonde ecosystemen en biodiversiteit. Er is een steeds grotere vraag naar de inzet van de functie van de stadsecoloog.

Toelichting

Prestatie We brengen waardevolle blauw / groene hoofdstructuren in kaart en hiervoor voeren we een aangepast beleid. Daarbij dienen we ervoor te zorgen dat deze waarden ook meetellen in het gemeentelijk beleid. De Wet Natuurbescherming vraagt een verdere implementatie, door middel van het opstellen van een gedragscode voor de gemeente

Toelichting

Begroot budget €0

Gerealiseerd €0

Prestatie Alle nieuwbouwprojecten dienen te voldoen aan de hoogste normen van Natuurinclusief bouwen. We beoordelen of de huidige normen aangescherpt kunnen worden.

Toelichting

Begroot budget €0

Gerealiseerd €0

Prestatie Door inzet van (lokale) ecologische kennis en advies bij ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningverlening en onderhoud van de openbare ruimte streven we ecologisch optimale situaties na. Hierbij benutten we actief het netwerk van vrijwilligers.

Toelichting

Begroot budget €0

Gerealiseerd €0

B: Bewoners helpen hun woning te verduurzamen

Omschrijving Bewoners helpen hun woning te verduurzamen: besparen gebruik (fossiele) energie, duurzaam verwarmen, zelf energie opwekken. De betaalbaarheid van de energierekening is belangrijk aandachtspunt. Dit draagt bij aan de CO2-reductie doelstellingen en een toekomstbestendige betaalbare energievoorziening.

Toelichting

Prestatie Gefaseerde realisatie en start exploitatie Slim Warmtenet Zandweerd (2000 woningen aardgasloos in periode 2022 – 2028).

Toelichting Zie leidraad grote projecten Slim Warmtenet Zandweerd.

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Per jaar in minimaal twee wijken/dorpen met de bewoners aan de slag met het opstellen en uitvoeren van een Wijk Uitvoeringsplan (in samenwerkingsverband Fossilvrij en Betaalbaar Wonen) en/of het faciliteren van bottom up buurtinitiatieven

Toelichting Samen met gemeente Voorst is er een verkenning uitgevoerd naar de mogelijke technische warmteoplossingen voor de wijk De Hoven (zie raadsmededeling 2023-636). Daarna is, in samenwerking met de werkgroep De Worp Duurzaam Doen, gestart met het opstellen van een wijkuitvoeringsplan die in Q1/Q2 2024 klaar zal zijn.
Aanvraag Volkshuisvestingsfonds voor Deltabuurt en Oranjekwartier is niet gehonoreerd. Daarom is er nog geen start gemaakt met het opstellen van een wijkuitvoeringsplan. Uitvoering DUP Bathmen verloopt goed. Samen met een actieve groep inwoners uit de wijk Zandweerd wordt uitvoering gegeven aan de WUP Zandweerd. De start van de campagne gericht op het aansluiten van particuliere woningen op het warmtenet is in afwachting van de ontwikkelingen van Slim Warmtenet Zandweerd.

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €31.000

Prestatie Met de beschikbare rijksmiddelen minimaal 600 energie-onzuinige koopwoningen van bewoners met een “kleine beurs” verduurzamen waarmee hun energierekening structureel lager wordt. Wanneer extra (rijks)middelen beschikbaar komen wordt in afstemming Werk & Inkomen opgeschaald.

Toelichting Ondanks het aantrekkelijke aanbod en verschillende activiteiten is de doelgroep om diverse redenen moeilijk te bereiken waardoor het beoogde aantal woningen nog niet is behaald (230 aanvragen waarvan 160 toegekend). Het Rijk heeft de bestedingstermijn voor SPUK Energiearmoede verlengd tot eind 2025. De gemeentelijke beleidsregels zijn aangepast waardoor de voorwaarden om in aanmerking te komen zijn verruimd van 1/1/ 2024. Dit samen met een nieuwe campagne wordt ingezet om het aanbod beter onder de aandacht te brengen bij de doelgroep.

Begroot budget €850.000

Gerealiseerd €250.000

Prestatie	<p>Doorontwikkelen en beschikbaar stellen van instrumenten en faciliteiten die bewoners helpen te verduurzamen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Lancering marktplein Transform (advies, uitvoering, realisatie, financiering) als eerste toegepast in Zandweerd. o Gemeente brede introductie keuze-app voor maatwerkadvies over verduurzamen. o Verder opschalen inzet energiecoaches, minimaal 1000 huisbezoeken per jaar o Organiseren (buurt)gerichte collectieve (inkoop)acties o Opschalen toepassing Deventer Duurzaamheidskrediet 	+
-----------	---	---

Toelichting	<p>In de huidige vorm wordt Transform niet meer voortgezet. Bedrijfsleven heeft onvoldoende interesse. Bestuurlijke regionale samenwerking is gestopt. Waardevolle elementen worden opnieuw gebruikt bij de aanpak verduurzaming woningen. Het nationaal warmtefonds heeft het Duurzaamheidskrediet vervangen.</p> <p>Keuze-app voor maatwerkadvies is bijna klaar en wordt in Q1 2024 in gebruik genomen. In Bathmen is de isoleer(inkoop)actie afgerond. Ca. 130 huishoudens hebben interesse. Tot nu toe zijn er daadwerkelijk 30 woningen geïsoleerd.</p>	
Begroot budget	€100.000	
Gerealiseerd	€60.000	

B: Bedrijven helpen verduurzamen

Omschrijving	<p>Bedrijven helpen om hun gebouwen en bedrijfsvoering te verduurzamen: besparen gebruik (fossiele) energie, duurzaam verwarmen, zelf energie opwekken. Samenwerken tussen bedrijven voor realisatie en uitwisseling van energie is belangrijk aandachtspunt. Dit draagt bij aan de CO2-reductie doelstellingen en een toekomstbestendige betrouwbare energievoorziening voor bedrijven.</p>	+
--------------	--	---

Toelichting

Prestatie	<p>Opschalen advisering en controle bedrijven voor realisatie van (minimaal wettelijke verplichte) energiebesparing door de Omgevingsdienst door verdubbeling aantal bedrijfsbezoeken. Hierbij slimme combinatie zoeken met lopende acties uit uitvoeringsprogramma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (TBBT).</p>	+
-----------	---	---

Toelichting	<p>De Omgevingsdienst geeft aan niet te beschikken over voldoende capaciteit om het aantal bedrijfsbezoeken te verdubbelen. Er komt een plan van aanpak met een alternatieve werkwijze.</p> <p>De inzichten van de Omgevingsdienst worden gecombineerd met de aanpak van de energy hubs op de bedrijventerreinen. Dit om effectiever en gericht met energie hubs aan de slag te kunnen maar ook gericht toezicht door de Omgevingsdienst.</p>	
Begroot budget	€50.000	
Gerealiseerd	€0	

Prestatie In samenwerking met DEP en betrokken bedrijven de haalbaarheid (technisch, financieel organisatorisch) verkenning van twee energiehub's op bedrijventerreinen en in een faciliterende rol bijdragen aan de realisatie.

Toelichting Voor de Smart Energy Hub (SEH) bestaande bedrijventerreinen zijn 3 potentiële clusters van bedrijven geïdentificeerd. Voor het nieuwe A1 bedrijventerrein zitten we vlak voor realisatie van een SEH. Hierbij werkt de gemeente o.a. samen met de provincie en Oost NL. SEH is cruciaal om de verkochte kavels toch van energie te kunnen voorzien. De twee SEH initiatieven A1 Bedrijventerrein en via het DEP werken intensief samen.

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €30.000

B: langetermijnstrategie grootschalige opwek

Omschrijving Een langetermijnstrategie voor de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit en alternatieve bronnen voor aardgas. Dit draagt bij aan lokale productie en gebruik van duurzame energie en daarmee aan de CO2-reductie doelstellingen. We realiseren in 2030 een reductie van 55% broeikasgassen ten opzichte van 1990. We maken proactieve, realistische stappen om die klimaatdoelstellingen te halen en waar mogelijk te versnellen. We monitoren de reductie waarbij wij toetsen aan doelstellingen in tussenliggende jaren.

Toelichting

Prestatie Concretisering van het RES-bod in de RES 2.0.

Toelichting Concretisering van het RES-bod (212 GWh) in de vorm van wind- en zonne-energie heeft wat vertraging opgelopen. Het nieuwe provinciale beleid heeft tot onduidelijkheid en vertraging geleid. De drie initiatieven voor zonneweides vallen onder de overgangsregeling van de provincie waardoor er geen provinciale belemmeringen (meer) zijn. Voor windenergie wordt binnen de mogelijkheden van het nieuwe provinciale beleid gezocht naar sturingsmogelijkheden.

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €20.000

Prestatie	Samen met de agrarische sector en op basis van de ervaringen met Oxe Geeft Gas verkennen van de haalbaarheid voor het opschalen van de productie van groen gas uit mest. De verkenning wordt in 2023 met de raad gedeeld.	
Toelichting	De verkenning heeft plaatst gevonden maar de op basis van de SDE++ regeling (2023) waren de business cases niet sluitend te krijgen. Provincie heeft de LEI-financiering voor het vervolg van Groen gas Bathmen niet goedgekeurd. De haalbaarheid is op losse schroeven komen te staan. Het geheel zorgt voor vertraging. Mogelijk is de SDE++-regeling in 2024 gunstiger. Gemeente ondersteunt de initiatieven voor groen- en biogas. Groen gas Bathmen en Coöperatie Deventer Noordstream bereiden zich voor om een aanvraag in te dienen. Er is echter veel onzekerheid in de businesscase, waardoor het lastig is om de financiering rond te krijgen.	
Begroot budget	€50.000	
Gerealiseerd	€0	
Prestatie	Samen met de provincie en de drinkwaterbedrijven verkennen van de mogelijkheid voor toepassingen van diepe geothermie in Deventer. Omdat dit wijziging in wet- en regelgeving vraagt is dit een meerjarenproces.	
Toelichting	Onderzoek loopt maar de uitkomsten worden in 2024 verwacht.	
Begroot budget	€25.000	
Gerealiseerd	€0	

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
33	Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval				Kg/inwoner	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	78	78	73	78			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
34	Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit				%	RWS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	12,80	10,70	7,40	5,10			

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	19.149	23.482	20.679	-2.803
Baten	15.530	19.679	15.614	-4.065
Voor resultaatbestemming	-3.619	-3.803	-5.065	-1.262
Stortingen in reserves	46	2.103	81	-2.022
Puttingen uit reserves	935	1.136	1.058	-77
Na resultaatbestemming	-2.730	-4.770	-4.088	683

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Stichting de Ulebelt	20	0	-20
Circulariteit	39	0	-39
Groen op het Dak	73	0	-73
Handhaving milieuwet energiebesparing grote bedrijven	50	0	-50
Extra bestrijding zwerfafval	19	0	-19
Budget duurzaamheidsleningen	400	0	-400
Maatschappelijke dialoog	156	50	-106
WUP Bathmen	100	0	-100
WUP de Worp	95	0	-95
CDOKE	1.700	1.700	0
Totaal	2.650	1.750	-900

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	683
Saldo budgetoverheveling	-900
Saldo na budgetoverheveling	-217

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €217.000)

Voor 2023 is sprake van een overschot van €683.000. Dit bedrag wordt middels een budgetoverheveling meegenomen naar 2024 ten behoeve van doorlopende/overlopende projecten van 2023 naar 2024. Dit resulteert in een nadeel na budgetoverheveling van €217.000. Dit resultaat is te verklaren door een overschrijding op kosten beleid ecologie (nadeel €55.000), een hogere bijdrage aan de programmabegroting 2023 van OD IJsselland (nadeel €90.000) en een overschrijding op een aantal kleinere nadelige posten (nadeel €72.000).

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	5.603	1.950	-3.652
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	4.418	830	-3.588
Saldo	0	-1.184	-1.120	64

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Duurzame leefomgeving	Duurzame Leefomgeving
Dashboard Energietransitie	Energietransitie
Dashboard Milieu en duurzaamheid	Milieu en duurzaamheid
Pdf Duurzame leefomgeving (1.401 kb)	Pdf Duurzame leefomgeving
Pdf Energietransitie (2.140 kb)	Pdf Energietransitie
Pdf Mobiliteit (2.014 kb)	Pdf Mobiliteit

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Grondstoffenplan 2020-2024	1,2 Mb	Grondstoffenplan Deventer 2020-2024
Beleidsnota ecologie	2,5 Mb	Beleidsnota ecologie
Gebiedsgericht Grondwaterbeheerplan	1,7 Mb	Gebiedsgericht Grondwaterbeheerplan
Omgevingsvisie externe veiligheid 2015	4,7 Mb	Omgevingsvisie externe veiligheid 2015
Uitvoeringsagenda Duurzaamheid	1,3 Mb	Uitvoeringsagenda Duurzaamheid
Energieplan Deventer	1,1 Mb	Energieplan
Schone Lucht Akkoord (SLA)		
Nota Bermbeheer		https://www.deventer.nl/bodembeleid

Ruimtelijke ontwikkeling

Omschrijving

Het programma omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel de stad als het platteland inclusief de dorpen en kernen.

Dit gebeurt onder andere door beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologisch kaders met een goede ruimtelijke onderbouwing, voor initiatieven uit de samenleving (een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning).

In 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Deventer heeft inmiddels een mooie voorsprong op andere gemeenten doordat wij al een Omgevingsvisie hebben en een Bestemmingsplan met Verbrede Reikwijdte, het bestemmingsplan Deventer, Stad en Dorpen. Dat laatste gecombineerd met een verordening voor de gehele fysieke leefomgeving. De Omgevingswet gaat grote veranderingen teweegbrengen. We zetten ondanks de uitgestelde wet al flinke stappen om in 2024 overeenkomstig de wet te werken. Voor een flink deel werken we al Omgevingswetproof. De samenleving is daarbij zoveel als mogelijk aan zet. Wij geven vooral de hoofdlijnen, inspirerende ambities, en een set spelregels mee, overeenkomstig onze Omgevingsvisie. De belangen van omwonenden en andere belanghebbende worden in een zorgvuldig participatietraject geborgd. De overheid is daarbij steeds meer de verbinder en bewaker van de spelregels, en dus vooral regisseur, in plaats van zelf de realisator. De gemeente blijft echter wel degene die uiteindelijk beslist op een initiatief, vanuit haar publieke rol en verantwoordelijkheid.

Verder leggen wij via het ruimtelijke spoor vaak de basis voor de realisatie van de doelstellingen van andere beleidsvelden, zoals Bereikbaarheid, Parkeren en Wonen. Wij dragen bij aan goede afspraken met onder andere de corporaties over de volkshuisvesting. We zijn actief richting onze partners om de grote woningbouwopgave te helpen realiseren. Deventer heeft grote ambities uitgesproken om een bijdrage te leveren aan het oplossen van de 'woningnood'. We onderzoeken hoe en onder welke voorwaarden we tot 2035 11.000 woningen aan de huidige voorraad toe kunnen voegen. In 2023 bleef een grote vraag naar nieuwe woningen bestaan. Gemeentebreed zijn er 477 woningen opgeleverd. We bewaken daarbij de kwaliteit van het landelijk gebied dat zich geconfronteerd ziet met een grote druk op de ruimte, vanwege de vraag naar nieuwe woningen, maar ook door ruimtevragen vanuit de sector zelf, vanuit energie (wind, zon), natuur, water, recreatie enzovoorts.

2023 in vogelvlucht

Het programma omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel de stad als het platteland inclusief de dorpen en kernen.

Dit gebeurt onder andere door beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologisch kaders met een goede ruimtelijke onderbouwing, voor initiatieven uit de samenleving (een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning).

In 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Deventer heeft inmiddels een mooie voorsprong op andere gemeenten doordat wij al een Omgevingsvisie hebben en een Bestemmingsplan met Verbrede Reikwijdte, het bestemmingsplan Deventer, Stad en Dorpen. Dat laatste gecombineerd met een verordening voor de gehele fysieke leefomgeving. De Omgevingswet gaat grote veranderingen teweegbrengen. We zetten ondanks de uitgestelde wet al flinke stappen om in 2024 overeenkomstig de wet te werken. Voor een flink deel werken we al Omgevingswetproof. De samenleving is daarbij zoveel als mogelijk aan zet. Wij geven vooral de hoofdlijnen, inspirerende ambities, en een set spelregels mee, overeenkomstig onze Omgevingsvisie. De belangen van omwonenden en andere belanghebbende worden in een zorgvuldig participatietraject geborgd. De overheid is daarbij steeds meer de verbinder en bewaker van de spelregels, en dus vooral regisseur, in plaats van zelf de realisator. De gemeente blijft echter wel degene die uiteindelijk beslist op een initiatief, vanuit haar publieke rol en verantwoordelijkheid.

Verder leggen wij via het ruimtelijke spoor vaak de basis voor de realisatie van de doelstellingen van andere beleidsvelden, zoals Bereikbaarheid, Parkeren en Wonen. Wij dragen bij aan goede afspraken met o.a. de corporaties over de volkshuisvesting. We zijn actief richting onze partners om de grote woningbouwopgave te helpen realiseren. Deventer heeft grote ambities uitgesproken om een bijdrage te leveren aan het oplossen van de 'woningnood'. We onderzoeken hoe en onder welke voorwaarden we tot 2035 11.000 woningen aan de huidige voorraad toe kunnen voegen. In 2023 bleef een grote vraag naar woningen bestaan. Gemeentebreed zijn er 477 woningen opgeleverd. We bewaken daarbij de kwaliteit van het landelijk gebied dat zich geconfronteerd ziet met een grote druk op de ruimte, vanwege de vraag naar nieuwe woningen, maar ook door ruimte vragen vanuit de sector zelf, vanuit energie (wind, zon), natuur, water, recreatie enzovoorts.

Doelen en prestaties

Kwaliteit stad en land

Omschrijving We ontwikkelen en versterken de bestaande, specifieke (ruimtelijke) kwaliteiten van stad en land, zoals onder andere verankerd in de Omgevingsvisie 2019.

Toelichting

Prestatie We vervolgen (gefaseerd) het traject van Wonen en Voorzieningen en hanteren daartoe de vastgestelde Routekaarten.
a. We leggen daartoe voor de Stad een afwegingskader voor locatiekeuzes aan de Raad ter vaststelling voor, gebaseerd op een uitgevoerde analyse.
b. Voor Bathmen leggen we de Raad een Gebiedsperspectief ter vaststelling voor.

Toelichting a. Op 31 mei is de raad geconsulteerd over de uitkomsten van fase 2 en het afwegingskader Wonen Ruimte Stad. De aandachtspunten die benoemd zijn door de raad, worden in fase 3 meegenomen. Het plan van aanpak voor fase 3 is op 5 oktober 2023 aan de raad gestuurd.

Begroot budget a. €350.000
b. €150.000

Gerealiseerd a. €290.000
b. €62.000

Prestatie We verzorgen in samenwerking met marktpartijen en de samenleving kaders en uitgangspunten voor Gebiedsontwikkelingen De Kien, de Centrumschil en Keizerslanden en leggen voorstellen voor kaders op hoofdlijnen ter vaststelling aan de Raad voor in de vorm van een masterplan of een bestemmingsplan.

Toelichting

Begroot budget €250.000

Gerealiseerd €290.00

Prestatie Wij ronden een visie op hoogbouw af en leggen deze ter vaststelling aan de Raad voor.

Toelichting

Begroot budget €75.000

Gerealiseerd €88.000

Prestatie We onderzoeken of en hoe we (een deel) van de toeristenbelasting kunnen inzetten voor 'Salland Loont'. In Salland Loont wordt onderzocht in hoeverre eigenaren in het landelijk gebied een bijdrage kunnen krijgen in het onderhouden van ons kostbare landschap.

Toelichting

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €20.000

Prestatie Wij stellen een actuele Uitvoeringsagenda Vitaal Platteland op en we nemen actief deel aan de nieuwe Leaderperiode waardoor we initiatieven uit het landelijk gebied actief steunen.

Toelichting

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €0

Evenwichtige Woningvoorraad

Omschrijving We zorgen in samenspraak met onze partners voor een evenwichtige woningvoorraad die aansluit op de behoefte in Deventer, zowel naar aantal als naar aard. We zetten daarbij in op een versnelling van de productie, vanwege de grote vraag naar goede woningen. We passen daarbij de principes uit de Omgevingsvisie en de (geactualiseerde) Woonvisie toe. We streven naar evenwichtige wijken en buurten, en benutten bestaande kwaliteiten. Inbreiding gaat voor uitbreiding. We geven verder vorm en inhoud aan het traject Wonen en Voorzieningen, overeenkomstig de vastgestelde Routekaarten.

Toelichting

Prestatie We actualiseren de bestaande Woonvisie 2018, en leggen de deze aan de Raad ter vaststelling voor.

Toelichting De werkzaamheden lopen door in 2024

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €58.000

Prestatie We leggen de Raad voorstellen voor de bouw van 150-200 flexwoningen voor, waarbij we specifieke locaties benoemen.

Toelichting In 2023 zijn locaties voorgesteld voor de bouw van ca. 130 woningen (Diepenveen, Steenbrugge en Het Vlier). Er zijn nog nieuwe voorstellen in voorbereiding.

Begroot budget €75.000

Gerealiseerd €75.000

Prestatie We streven er naar om woningen in Deventer ook zoveel mogelijk door mensen uit Deventer te laten bewonen. Dat doen we door regelingen te maken rond zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming. Deze leggen we aan de Raad ter vaststelling voor. Teven onderzoeken we op grond van actuele wetgeving in hoeverre we sociaal en/of economisch gebonden voorrang kunnen geven op nieuw woningaanbod. We komen daarmee met een voorstel naar de Raad.

Toelichting

Begroot budget €75.000

Gerealiseerd €70.000

Prestatie We maken nieuwe afspraken met de corporaties (prestatieafspraken) en leggen deze aan de Raad voor.

Toelichting

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €25.000

Prestatie We onderzoeken of er mogelijkheden zijn tot het introduceren van een stimuleringsregeling voor Wonen boven Winkels, en komen met een rapportage naar de Raad.

Toelichting

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €25.000

Bereikbaar Deventer

Omschrijving We verbeteren de bereikbaarheid van Deventer. We beschouwen daartoe opnieuw onze hoofdwegenstructuur op actualiteit en pakken de knelpunten aan. We blijven inzetten op een autoluwe binnenstad en faciliteren daartoe het parkeren aan de randen van de stad. We zetten onze inzet op nieuwe vormen van duurzame mobiliteit voort met extra aandacht voor de fiets, inclusief de stalling daarvan.

Toelichting

Prestatie We zetten actief in op het realiseren van een parkeergarage in De Kien en komen daartoe met een plan van aanpak. Tevens onderzoeken we het uitbreiden (permanent maken) van de locatie Melksterweide met 80 parkeerplaatsen en onderzoeken we parkeermogelijkheden op het Rototerrein.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €73.000

Prestatie

We blijven inzetten op een goed werkend OV-systeem. We hebben daarbij aandacht voor het verdubbelen van het spoor Deventer-Zwolle, de Berlijnlijn, een station in Bathmen en het verminderen van overlast door goederenvervoer. We rapporteren daarover aan de Raad.

Toelichting

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €20.000

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
35	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde				Duizend euro	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	324	272	244	223			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
36	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen				Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	4	4	3,90	11,10			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
37	Vhrosv	Demografische druk				%	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	67,60	67,80	67,50	68,10			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
38	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden				In Euro's	COELO
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	869	869	771	735			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
39	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden				In Euro's	COELO
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	913	917	815	779			

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
40	Vhrosv	Opgeleverde woningen				Aantal woningen	Registratie gereedmeldingen gemeente
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	450	464	248	316			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
41	Vhrosv	Opgeleverde sociale huurwoningen				% van het totaal	Registratie gereedmeldingen gemeente
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	12,90	15,70	16	3			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
42	Vhrosv	Omvang sociale huurvoorraad				Absoluut aantal	Jaarverslagen corporaties – Monitor Verantwoording Prestatieafspraken
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	13040	12687	12973	12982			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
43	Vhrosv	Gemiddelde zoektijd woningzoekenden voor sociale huurwoningen				In jaren	Jaarverslag Woonkeus
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	1,14	1,18	1,11	0,92			

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	8.043	14.366	11.004	-3.362
Baten	5.000	7.283	7.083	-201
Voor resultaatbestemming	-3.043	-7.083	-3.921	3.161
Stortingen in reserves	0	300	300	0
Puttingen uit reserves	57	1.875	1.036	-838
Na resultaatbestemming	-2.986	-5.508	-3.185	2.323

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Software Ruimtelijke Ontwikkeling	338	350	12
Mobiliteitsstudie Poort van Deventer	135	15	-120
Melksterweide en Parkeerbeleid	40	0	-40
Herijking Hoofdwegenstructuur	71	0	-71
Planologie Algemeen	29	0	-29
Visie op Hoogbouw	5	0	-5
Gevelfonds	100	0	-100
Planontwikkeling Stadshof	65	65	0
Programmering Woningbouw fase 3	110	0	-110
Ruimtelijke Verkenningen Deventer Stad	63	0	-63
Onderzoek Biovergister	14	14	0
Ruimtelijke Verkenning Bathmen	88	0	-88

De Nieuwe Keizer	31	31	0
Actieplan Landelijk Gebied	58	0	-58
Advisering Leader Platteland	137	0	-137
Kracht van Salland	80	70	-11
Vitaal Platteland	356	244	-112
Leader 2023 ev.	320	0	-320
Erfcoaches	33	0	-33
Implementatie Omgevingswet	477	0	-477
Kavelruil Salland	311	311	0
Wet Kwaliteitsborging	165	0	-165
Wonen boven Winkels	500	0	-500
Flexpools	53	53	0
Flexwoningen	2.111	2.111	0
Totaal	5.691	3.264	-2.427

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	2.323
Saldo budgetoverheveling	-2.427
Saldo na budgetoverheveling	-104

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €104.000)

Het negatieve saldo wordt verklaard door dat we binnen het programma een toename zien aan kosten voortvloeiende uit Woo-verzoeken, ondersteunende-coördinerende- en juridische werkzaamheden. De lasten hiervan zijn niet te verhalen op derden en zijn niet gedekt vanuit de gemeentelijke begroting (€150.000). Tevens zit in het resultaat een positief saldo door meer bouwaanvragen dan begroot. Dit heeft geleid tot hogere inkomsten van bouwleges (€560.000). Het budget voor de implementatie van de Omgevingswet van €477.000 is overgeheveld naar 2024. Het nadeel wordt gedekt door een hogere bijdrage vanuit de decembercirculaire 2023.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	8	10	2
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	0	0
Saldo	0	-8	-10	-2

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Bouwen en wonen	Bouwen en wonen
Pdf Bouwen en wonen (1.973 kb)	Pdf Bouwen en wonen

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestands grootte	Openen
Omgevingsvisie 2019	12 Mb	Omgevingsvisie gemeente Deventer
Beleidsnotitie woonwagen- en standplaatsen 2018	1,0 Mb	Beleidsnotitie woonwagen- en standplaatsen 2018
Prestatieafspraken Wonen Deventer 2019-2022	0,2 Mb	Prestatieafspraken Wonen Deventer 2019-2022
Woonvisie Deventer 2018	0,6 Mb	Woonvisie Deventer 2018

Herstructurering en vastgoed

Omschrijving

Het programma richt zich op de begeleiding en uitvoering van gebiedsontwikkeling. Het gaat daarbij om waardecreatie, waarbij het maatschappelijke effect van de gebiedsontwikkeling centraal staat. Dit maatschappelijk effect wegen we af tegen de financiële investering in een gebiedsontwikkeling.

Dit doen wij vooral door het realiseren, contracteren en begeleiden van ruimtelijke ontwikkelingsprojecten. Wij nemen deel of regisseren in netwerkverbanden, stimuleren en faciliteren marktpartijen en laten los wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben. Wanneer (niet)commerciële partijen een ontwikkeling die wij noodzakelijk vinden niet oppakken of onvoldoende waardecreatie opleveren gaan wij zelf actief of in samenwerking gronden en panden (strategisch) aankopen, ontwikkelen en verkopen of beheren.

2023 in vogelvlucht

In 2023 bleef er een grote vraag naar nieuwe woningen. Landelijk staat de woningmarkt nog steeds onder druk als gevolg van stijgende prijzen en tekort aan personeel en de stikstofproblematiek. Maar relatief gezien is de markt voor woningbouw in Deventer goed te noemen. Dit zien we terug bij de verkopen van de woningbouwlocaties zoals de tuinen van Zandweerd, Steenbrugge en Eikendal. De verkoop van de kavels loopt voorspoedig.

Eind 2023 is de Van Hetenlocatie als grondexploitatie toegevoegd aan lopende grondexploitaties van Deventer. Bij alle overige gemeentegronden die geschikt zijn voor woningbouw wordt gewerkt aan planvorming. Dit zijn ondermeer de gronden Lettele, Loo, Diepenveen, Hagenvoorde en Wittenstein. Daarnaast wordt er gewerkt aan een omgevingsprogramma Wechelerhoek en het bestendigen van de WVG.

De vraag naar bedrijfskavels in Deventer blijft groot. Het oostelijk plandeel van het A1 Bedrijvenpark is uitverkocht. In het westelijk deel loopt de verkoop ook voorspoedig en er zijn meerdere kavels in de verkoop gebracht. Voor de uitgifte zijn criteria geformuleerd aan de hand waarvan bedrijven kunnen worden geselecteerd. Er zijn grote zorgen over de elektriciteitsvoorziening voor de nieuwe kavels vanwege netcongestie.

Voor een nadere toelichting op de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties; zie paragraaf Grondbeleid.

Doelen en prestaties

Portefeuillemanagement grondzaken

Omschrijving Wij kennen de ontwikkelingen op de grondmarkt en hebben oog voor de kansen op het ruimtelijk faciliteren van maatschappelijk gewenste ontwikkelingen.

Toelichting

Prestatie We kennen de maatschappelijk gewenste ruimtelijke vraag en stemmen de gemeentelijke strategische voorraad daarop af binnen aanvaardbare financiële kaders en risico's. We treffen voorbereidingen om de gemeentelijke gronden geschikt te maken voor ontwikkeling zodra dat maatschappelijk gewenst is.

Toelichting

Begroot budget €1.240.000

Gerealiseerd €740.000

Prestatie Wij werken tezamen met onze partners verder aan de grondexploitaties of grondverkoop van Steenbrugge, Eikendal, Tuinen van Zandweerd, Bedrijventerrein A1, Westfalenstraat, Looweg, Gasfabriekterrein, cluster Havenkwartier, Sluiskwartier, Winkelcentrum Keizerslanden (Roelandflatlocatie), Hagenvoorde, Wittenstein, van Heetenstraat en Voormalige speeltuin/Shita-locatie.
Daarmee een bijdrage leveren aan de gemeentelijke ruimtelijke opgave door:

- de verkoop van gronden ten behoeve van het bouwen van gemiddeld 200 woningen per jaar als onderdeel van de gehele woningbouwproductie in de gemeente Deventer in 2023 en verder.
- de uitgifte van p.m. ha bedrijventerreinen per jaar
- de uitgifte van p.m. ha terreinen voor overige voorzieningen.

Gewijzigde prestatie: Wij werken tezamen met onze partners verder aan de grondexploitaties of grondverkoop van Steenbrugge, Eikendal, Tuinen van Zandweerd, Bedrijventerrein A1, Westfalenstraat, Looweg, Gasfabriekterrein, cluster Havenkwartier, Sluiskwartier, Winkelcentrum Keizerslanden (Roelandflatlocatie), Hagenvoorde, Wittenstein, van Heetenstraat en Voormalige speeltuin/Shita-locatie. Daarmee een bijdrage leveren aan de gemeentelijke ruimtelijke opgave door:

- de verkoop van gronden ten behoeve van het bouwen van gemiddeld 200 woningen per jaar als onderdeel van de gehele woningbouwproductie in de gemeente Deventer in 2023 en verder.
- de uitgifte van 3 hectare bedrijventerreinen voor 2023.

Toelichting Grondexploitatie Looweg is volledig opgeleverd en afgesloten. Overige voorzieningen zijn momenteel niet aanwezig binnen de grondexploitaties. De circa 3 hectare op te leveren bedrijventerreinen is niet gerealiseerd. Dit in verband met de Netcongestie problematiek. Nadere toelichting hierover valt te lezen onder "Grote projecten / Bedrijventerrein A1".

Begroot budget	In budget grondexploitaties
Gerealiseerd	In realisatie grondexploitaties

Prestatie We bewaken de ontwikkelingen van de gronden waarvoor het voorkeursrecht vanuit de Wet Voorkeursrecht Gemeenten is gevestigd.

Toelichting	
Begroot budget	€150.000
Gerealiseerd	€100.000

Gebiedsontwikkeling

Omschrijving Het programmeren, plannen en realiseren van de doorontwikkeling van een gebied, waarbij alle functies (wonen, werken, sociaal-maatschappelijke en culturele voorzieningen en openbare ruimte) in samenhang met elkaar en met de omgeving worden beschouwd en waarbij alle relevante partijen betrokken zijn. Doel van de integrale aanpak is een groter en sneller maatschappelijk effect en meerwaarde zowel fysiek als sociaal te bereiken dan bij realisatie van losse projecten.

Toelichting

Prestatie Wij organiseren de gemeentelijke regie op kwaliteit, samenhang en voortgang van de voorbereiding en uitvoering van de ruimtelijke ontwikkelingen binnen integrale gebiedsontwikkelingen.

Toelichting	
Begroot budget	€397.000
Gerealiseerd	€290.000

Prestatie We bevorderen en contracteren een eerlijke kostentoerekening van de gemeentelijke kosten van werken en werkzaamheden van algemeen nut en onrendabele ontwikkelingen.

Toelichting	Verdiend voortdurende aandacht. Zie ook de prestaties begroting 2024.
Begroot budget	Op basis van Kostenverhaal
Gerealiseerd	Op basis van Kostenverhaal

Herstructurering

Omschrijving Wij ronden de bestaande Herstructureringsopgave van de wijk Keizerslanden af met de ontwikkeling van het Oranjekwartier.

Toelichting

Prestatie Het samen met bewoners, marktpartijen en corporatie zorgdragen voor de uitvoering van het ontwikkelperspectief en het leefbaarheidsplan voor het Oranjekwartier

Toelichting

Begroot budget €890.000

Gerealiseerd € 400.000

Verduurzaming vastgoed

Omschrijving Om invulling te geven aan onze voorbeeldfunctie als het gaat om de verduurzaming van vastgoed maken wij nieuw te bouwen en te renoveren panden zo energiezuinig mogelijk. Bij groot onderhoudswerkzaamheden treffen wij ook makkelijk te nemen maatregelen voor energiebesparing.

Toelichting De voorbereidingen zijn opgestart door de aangestelde projectleider.

Prestatie Met een plan van aanpak en een programma van eisen doen wij een voorstel om energiemonitoring voor het maatschappelijk vastgoed te regelen.

Toelichting Energiemonitoring is ingekocht en de implementatie loopt.

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €25.000

Prestatie Wij gaan investeren in de aanleg van zonnepanelen op maatschappelijk vastgoed en voor overige verduurzamingsmaatregelen gaan wij het Investeringsprogramma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed Deventer verfijnen.

Toelichting Het Raadsvoorstel van de investering in de zonnepanelen schuift door naar het eerste kwartaal van 2024.

Begroot budget €75.000 voorber.krediet

€1,6 mln. investering

Gerealiseerd €12.000 besteedt van het voorbereidingskrediet.
Investering volgt in 2024

Vastgoedbeleid

Omschrijving Wij voeren een eenduidig, uniform en transparant vastgoedbeleid dat gericht is op zoveel mogelijk maatschappelijke waarde te creëren.

Toelichting

Prestatie De kadernota vastgoed werken wij uit in (financiële) spelregels

Toelichting De uitwerking van de (financiële) spelregels zal doorgeschoven worden naar 2024.

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €0

Prestatie Wij begroten en verantwoorden het vastgoedbeheer in een nieuw te ontwikkelen paragraaf vastgoed.

Toelichting In de begroting van 2024 is de paragraaf vastgoed opgenomen. Vanaf 2024 zal over het gemeentelijk vastgoed verantwoording worden afgelegd middels deze paragraaf vastgoed.

Begroot budget €5.000

Gerealiseerd €5.000

Prestatie Wij implementeren de kostprijs dekkende huur.

Toelichting Op basis van de kadernota vastgoed 2022 is de kostprijs dekkende huur vastgesteld. Deze zal bij herziening van de huurcontracten worden geïmplementeerd. Voor 2023 is de kostprijs dekkende huur voor 4 huurders gerealiseerd.

Begroot budget €20.000

Gerealiseerd €20.000

Prestatie Wij verkopen 3 panden die niet meer tot het kernbezit behoren.

Toelichting 2 van de 3 panden zijn in 2023 verkocht.

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €20.000

Grondbeleid

Omschrijving Wij hebben oog voor de maatschappelijke ontwikkelingen om deze dynamisch en adequaat te kunnen faciliteren met het grondinstrumentarium. Met de gemeentelijke vastgoedposities dragen we bij aan de gewenste waarde creatie. We hebben zicht op de gemeentelijke kosten die voortvloeien uit de ruimtelijke opgaven om deze op een eerlijke wijze te kunnen toerekenen aan alle ruimtelijke ontwikkelingen.

Toelichting

Prestatie Het adviseren, voorbereiden en contracteren met betrekking tot de gemeentelijke rol en inzet van het grondinstrumentarium bij ruimtelijke initiatieven.

Toelichting

Begroot budget Op basis van kostenverhaal

Gerealiseerd Op basis van kostenverhaal

Prestatie Daar waar zich ruimtelijke gelegenheden voordoen zetten wij het grondinstrumentarium situationeel in om de maatschappelijk gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken binnen aanvaardbare financiële kaders en risico's.

Toelichting

Begroot budget -

Gerealiseerd -

Prestatie Het doorontwikkelen van het (grond)instrumentarium om te bezien in hoeverre we hiermee kunnen bijdragen aan de maatschappelijke waarde creatie en een evenredige kostentoerekening van gemeentelijke kosten over alle locatie- en gebiedsontwikkelingen.

Toelichting

Verdient voortdurende aandacht. Dit zal in 2024 verder worden opgepakt in samenhang met de doorontwikkeling van het grondbeleid.

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €17.000

Prestatie Wij nemen deel in en faciliteren het structurele overleg met marktpartijen op het Platform Wonen Deventer, gericht op het realiseren van de maatschappelijke opgave wonen en voorzieningen.
We hebben oog voor nieuwe ontwikkelingen en partijen die een bijdrage kunnen leveren aan deze opgave.

Toelichting

Begroot budget Op basis van kostenverhaal

Gerealiseerd Op basis van kostenverhaal

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Lasten	27.170	30.243	23.913	-6.330
Baten	27.798	30.737	24.699	-6.038
Voor resultaatbestemming	629	494	786	293
Stortingen in reserves	1.314	3.256	4.201	945
Puttingen uit reserves	203	3.121	3.941	820
Na resultaatbestemming	-482	359	526	168

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Wechelerhoek	51	0	-51
Routekaart verduurzaming Vastgoed	14	14	0
Broedkamergelden	28	0	-28
Rivierenwijk	268	268	0
Oranjekwartier	2.803	2.565	-239
Gebiedsontwikkeling Centrumschil / Keizerslanden	107	107	0
Totaal	3.272	2.954	-318

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	168
Saldo budgetoverheveling	-318
Saldo na budgetoverheveling	-150

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €150.000)

Het programma kent een beperkt nadeel door een lagere winstafracht vanuit de exploitatie van het vastgoed aan de algemene middelen. Met de winstafracht wordt bedoeld het tekort op de exploitatie van ons kernbezit en wordt jaarlijks verrekend met de reserve onroerende zaken, dit is in 2023 voor het laatst.

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	184	727	543
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	1.523	3.284	1.761
Saldo	0	1.339	2.557	1.218

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	4.019	2.302	-1.717
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	4.547	2.191	-2.356
Saldo	0	528	-111	-639

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Bouwen en wonen	Bouwen en wonen
Pdf Bouwen en wonen (1.973 kb)	Pdf Bouwen en wonen

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Grondbeleid 2013	0,1 Mb	Grondbeleid 2013

Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een 'Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022' vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Transformatieopgave

Het sociale domein staat er in Deventer goed voor. Toch blijft het zaak om vol in te blijven zetten op transformatie. Investeren in preventie blijft de sleutel om te voorkomen dat mensen zwaardere zorg of ondersteuning nodig hebben. We blijven inspelen op de veranderende samenleving, mogelijkheden op innovatie en om passende ondersteuning en begeleiding van mensen naar werk ook op langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit doen we door binnen de programma's afzonderlijk onze doelen en resultaten te benoemen en realiseren, maar ook door een nauwe samenwerking tussen de programma's. Zo werken we nadrukkelijk samen aan het initiatief 'voorzieningen in de buurt', aanpak dak- en thuisloze jongeren, wijkgericht werken en nog diverse andere initiatieven.

2023 in vogelvlucht

De bestaanszekerheid van veel huishoudens is verder onder druk komen te staan door de hoge inflatie. We slagen er nog steeds in om voor veel huishoudens een oplossing te bieden voor hun financiële problemen. In 2023 hebben we met veel uiteenlopende acties mensen geholpen in het krijgen van voldoende inkomen/ondersteuning om de inflatie op te vangen. Dit stond vooral in het teken van natuurlijk de energierekening. Via ons eigen ondersteuningsloket en de uitgebreide spreekuren van Geldfit zijn veel mensen geholpen met betalingsproblemen rondom de energierekening. Met de landelijke regeling energietoeslag (de €1.300-regeling) hebben wij opnieuw veel mensen weten te bereiken. Aan bijstandsgerechtigden en inwoners met een AIO uitkering van de SVB en die in 2022 de energietoeslag hebben ontvangen, is de toeslag ambtshalve toegekend. Daarnaast zijn van 1186 inwoners inkomensgegevens opgevraagd bij Suwi. Uit deze check bleek dat 460 inwoners recht hadden op de energietoeslag en het resterende aantal niet in aanmerking kwamen i.v.m. te hoog gestegen inkomen of bijvoorbeeld vertrek uit Deventer. De afwijzingen zijn wel allemaal individueel beoordeeld. Mooie opbrengst hieruit is dat inmiddels 20 ondernemers gewezen zijn op ander voorzieningen en die in contact zijn gebracht met de medewerkers van de BBZ.

Eind 2022 en het gehele jaar 2023 kon de inwoner beroep doen op het Ondersteuningsloket. Dit loket was bedoeld voor inwoners die niet in aanmerking kwamen voor de landelijke energietoeslag of die ondanks de landelijke energietoeslag toch niet in staat waren om de (jaaraf)rekening te voldoen. In totaal zijn 207 inwoners geweest die een beroep hebben gedaan op de regeling. De ondersteuning kon bestaan uit ondersteuning voor energiekosten, maar ook voor onder andere vervanging duurzame gebruiksgoederen, gordijnen of isolatiefolie achter de verwarming. De voorzieningen werden verstrekt op advies van de energiecoach die aan de hand van huisbezoek beoordeelde wat nodig was om de maandelijkse energielasten te verlagen.

In 88% van de huishoudens die zich bij ons meldt lukt het om de schulden op te lossen of beheersbaar te maken. We zien wel dat de doorlooptijd is opgelopen, maar dat heeft voor een belangrijk deel te maken met een wijziging in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Vanaf 1 juli is de looptijd van de schuldregeling verkort van 36 naar 18 maanden en dus was het voor de inwoner gunstig om te wachten met de start van het traject tot 1 juli.

In het kader van preventie hebben we een uitvoeringsplan voor de preventie en vroegsignalering van geldzorgen ontwikkeld en vastgesteld. Hiermee is er gezorgd voor een overkoepelend plan waarin bestaande en nieuwe dienstverlening elkaar versterken, worden geformaliseerd en meerjarig (financieel) geborgd. Het vormt de basis voor de dienstverlening van de komende jaren. In dit plan is ook (de evaluatie van) Deltaview verwerkt. Ook samenwerking in de keten vormt een belangrijke pijler in dit plan. Binnen IOG is hier in 2023 al het nodige op gebeurd. De kwijtschelding eigen bijdrage CAK is besloten en mensen hoeven hier nu geen bijzondere bijstand voor aan te vragen. Er is gericht campagne uitgevoerd in wijken en dorpen om extra bekendheid te geven aan de minimaregelingen (zoals bijzondere bijstand, Rechttop, Leergeld), energieregelingen en mogelijkheden voor laagdrempelige ondersteuning bij geldvragen (Geldfit). Bereken uw recht is operationeel. Met deze applicatie kunnen inwoners laagdrempelig nagaan of ze mogelijk recht hebben op minimaregelingen en ondersteuning en hoe ze dit kunnen aanvragen. Met Rechttop, De Scheg, MIMIK en Leergeld is een winteractie opgezet voor mensen met een laag inkomen om iets leuks te doen in de periode van de Kerstvakantie; hiervan is veel gebruik gemaakt en inwoners waardeerden de actie.

Vanwege de begin 2023 geconstateerde personele knel kon de implementatie van IOG minder voortvarend uitgevoerd worden dan beoogd, onder andere verschillende pilots zijn toen opgeschort. Er is een brede analyse uitgevoerd aan de hand van de 6 aanbevelingen uit het onderzoek bewind, waaronder een

interne en externe scan, gesprekken met de raad, met samenwerkingspartners en cliëntvertegenwoordiging. De acties uit deze analyse zijn vervat in het Plan van aanpak n.a.v. onderzoek bewind en de Routekaart. Om de gewenste doelen van IOG te kunnen bereiken zijn twee nauw met elkaar verbonden sporen nodig en in gang gezet: Het (cultuur)verandertraject, waarbij het gaat over het in de volle breedte leren werken volgens de bedoeling, de samenwerking tussen de verschillende 'bloedgroepen' verbeteren en het constant toepassen van de beschreven taken, rollen en verantwoordelijkheden in de praktijk. Het tweede spoor is de actualisatie van de implementatie van IOG.

Afgelopen jaar zijn meer mensen uitgestroomd, dan ingestroomd in de uitkering. Het totale bijstandsbestand is met 1% gedaald. Van de totale uitstroom (678) is 45% uitgestroomd omdat zij werk hebben gevonden of begonnen zijn aan een (nieuwe) studie. De uitstroom van 323 is lager dan de 350 die we verwacht hadden. In het Aanvalsplan zijn echter diverse preventieve acties uitgevoerd die financieel wel de waarde van 350 uitstroom hebben. De dienstverlening voor de groep Groeien is aangescherpt. Er zijn instrumenten doorontwikkeld voor onder andere psychisch kwetsbaren en jongeren. Met het inzetten van deze maatwerktrajecten wordt de beweging naar werk en opleiding versneld. Ook heeft de pilot Life-coaching, waarbij op integrale wijze ondersteuning wordt gegeven aan inwoners met multi-problematiek, zijn vruchten afgeworpen. Deze integrale blik wordt ook verwacht van de jobcoaches, waardoor dit één van de nieuwe opgestelde kwaliteitseisen voor jobcoaches is als onderdeel van de re-integratieverordening 2023. Niet iedereen kan zich (direct) ontwikkelen naar werk, maar een aanzienlijk deel van onze bijstandsgerechtigden zet zich wel, al dan niet extra gestimuleerd of begeleid door inkomensconsulenten en werkconsulenten, actief in voor de stad. Zo'n 200 klanten binnen Zorgen en Faciliteren zijn actief als vrijwilliger en 40 klanten zijn actief als mantelzorger. Binnen Groeien zijn 80 klanten actief begeleid naar vrijwilligerswerk. Voor de mensen in groeien is dit voor nu het maximaal haalbare, maar is het uiteindelijk wel een opstap in de ontwikkeling naar werk. In 2023 is er nieuw beleid voor beschut werk vastgesteld, wat de mogelijkheid heeft gecreëerd om contracten voor onbepaalde tijd aan te bieden. Dit betekent meer financiële zekerheid voor deze inwoners. Het betekent daarnaast ook dat werk een stabiele factor wordt, waardoor iemand zich meer gezien en gewaardeerd voelt. Er waren in 2023 62 inwoners met een beschut werk indicatie, die een dienstverband hebben. Het Ontwikkelfonds heeft het afgelopen jaar de laatste scholingsvouchers verstrekt aan inwoners en werkgevers uit de regio. Aansluitend hierop heeft er een evaluatie plaats gevonden. De succesfactoren en lessen die hieruit naar voren komen, worden gebruikt in de voorbereidingen op een nieuw scholingsfonds. Er is opnieuw een opdracht verstrekt aan het Ondernemershuis om ondernemers met (dreigende) financiële problemen een stap verder te helpen.

In de periode september 2022 – december 2023 is uitvoering gegeven aan het Actieplan BUIG. Dit actieplan was nodig vanwege het feit dat de gemeente Deventer structureel tekortkwam op het BUIG budget (gebundelde uitkering voor betaling van de bijstandsuitkeringen) en dit actieplan gold als onderlegger voor de vangnetaanvraag (aanvraag bij het ministerie om het BUIG-tekort te dempen) over het jaar 2022. Deze vangnetaanvraag is gehonoreerd. In het Actieplan zijn, samen met maatschappelijke partners in Deventer, nieuwe werkwijzen uitgetoet. Daar waar het effectief is wordt het geïncorporeerd in de reguliere dienstverlening. Denk hierbij aan: pilots ondersteuning psychisch kwetsbaren, pilot samenwonen en de pilot lifecoaching/ jobcoaching. Er wordt gebouwd aan structureel betere (integrale) dienstverlening aan jongeren. En het offensief LKS loont: meer inwoners participeren naar vermogen en zijn in staat om zinvol bezig te zijn in een baan. Het Actieplan heeft gezorgd voor scherpte bij beleid en uitvoering bij het realiseren van de acties, het monitoren van de voortgang en het gaandeweg leren van wat wel en niet werkt en het heeft ook bijgedragen aan het versterken van de verbinding en samenwerking van KonnecteD en Inkomensondersteuning. Ook zijn er lessen getrokken wat nog beter kan of waar nog kansen liggen (voor de vangnetaanvraag over 2023). Zoals de begeleiding van oudewetters naar werk, het uitrollen van de basisbaan (in de wijk) en de integrale ondersteuning aan klanten uit de groep Groeien.

De ingezette groei van het aantal nieuwe statushouders en gezinsmigranten heeft in 2023 doorgezet. Stand 31 december 2023: start regie voor 122 statushouders (waarvan 5 onder de oude wet inburgering vallen, de zgn. 'ondertussengroep) en 15 gezinsmigranten. In de loop van 2023 werden wij in de uitvoering van de wet inburgering geconfronteerd met oplopende wachttijden voor inburgeringsplichtigen. De wachtlijst is eind 2023 opgelopen tot 44 statushouders en 74 gezinsmigranten. Vanwege de oplopende wachttijden heeft Bureau de werkvloer de opdracht gekregen voor de groep statushouders een aanbod te ontwikkelen met taal en activiteiten om nader kennis te maken met de stad. Dat is onder de naam 'Iedereen aan Boord' in november 2023 van start gegaan.

Groep gezinsmigranten is onverwacht groot. Het grote aantal wachtende gezinsmigranten wordt veroorzaakt door een onvolledige gegevensuitwisseling tussen de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) over potentieel inburgeringsplichtigen in de periode januari 2022 en mei 2023. Dit is in augustus 2023 gecorrigeerd.

Het aandeel statushouders dat gestart is met een B1-route blijft hoger dan geraamd, wat ook geldt ook voor het aandeel dat de onderwijsroute volgt. Het aandeel van de deelnemers dat is gestart met de zelfredzaamheidsroute (Z-route) groeit, maar blijft nog steeds achter bij de raming. In 2023 is een tweede pilotgroep gestart met een traject bij Matz Social. Deze pilot is mede tot stand gekomen met cofinanciering van de provincie Overijssel. Voor andere groepen heeft KonnecteD MindSpring ingezet en Base2Work.

Eind 2023 is gestart met de evaluatie van de uitvoering van de Wet Inburgering in Deventer.

Doelen en prestaties

Inkomensvoorziening

Omschrijving	Iedereen die kan werken, moet werken en voor mensen die niet kunnen werken bieden wij een vangnet (een uitkering).	+
Toelichting		
Prestatie	Elke klant die zich meldt voor een uitkering, heeft een gesprek over de financiën (preventie en vroegsignalering) volgens de principes van de stress sensitieve dienstverlening en waar aan de orde wordt bij broodnood direct een voorschot verstrekt.	+
Toelichting	In de intake verstrekken we bij broodnood een voorschot. We hanteren elementen van stress sensitief werken door waar nodig gefaseerd stukken op te vragen en de feedback methode toe te passen. Voor de overall dienstverlening is eerder in 2023 geconstateerd dat het meer tijd en inzet kost om iedereen te laten werken volgens de principes van stress sensitieve dienstverlening. De hoge ervaren werkdruk en personeelwisselingen zijn deel van de verklaring. Op basis van o.a. de uitkomsten van de externe scan is een plan (RM 2023-10-05 866) en routekaart (RM 2023-12-21 1204) gemaakt hoe het werken volgens de bedoeling voor IOM, IOG en SHV beter wordt verankerd in de uitvoering.	
Begroot budget Gerealiseerd	Onderdeel opdracht team Inkomensondersteuning	
Prestatie	Door gerichte inzet van de handhavingmogelijkheden wordt voorkomen dat inwoners onterecht een uitkering ontvangen. Door inwoners te informeren over de voorwaarden die verbonden zijn aan de bijstand, zoals de inlichtingenplicht en de sollicitatieplicht hopen we onrechtmatigheden te voorkomen en het aantal boetes te reduceren.	+
Toelichting	Vanwege de personele knel in de uitvoering van IOG is geprioriteerd in de werkzaamheden en is besloten geen rechtmatigheidsonderzoeken voor de klantgroepen Faciliteren en Zorgen uit te voeren voor de tweede helft van 2023. Bij de aanvraag van de uitkering en de overige gesprekken worden de inwoners wel op alle rechten en plichten gewezen.	
Begroot budget Gerealiseerd	Onderdeel opdracht team Inkomensondersteuning €2.544.000	

Prestatie De ontwikkeling van het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden in Deventer is conform de landelijke ontwikkelingen (zoals geraamd door het CPB).

Toelichting Het aantal uitkeringsgerechtigden in Deventer is aan het dalen. Pas eind 2023 is duidelijk of dit aansluit bij het landelijke beeld.

Begroot budget €15.344.929,-

Gerealiseerd €15.344.929,-

Prestatie We realiseren bij de uitvoering van de Participatiewet een klanttevredenheid die minimaal gewaardeerd wordt met een 7,5.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel opdracht team Inkomensondersteuning en KonnecteD

Gerealiseerd

Prestatie In 100% van de gevallen bespreken consulenten IO en BAD de mogelijkheden van minimaregelingen en ondersteunen (indien nodig) bij het aanvragen hiervan. In gesprekken met klanten wordt gewezen op de mogelijkheden van minimaregelingen en worden ze ondersteund bij een aanvraag. De communicatie uitingen worden pro actiever en gericht. Hiermee neemt het gebruik van de minimaregelingen toe met minimaal 10%.

Toelichting

Begroot budget € 469.412,-

Gerealiseerd €534.914,-

Participeren in de samenleving

Omschrijving We faciliteren uitkeringsgerechtigden om actief mee te doen in de samenleving.

Toelichting

Prestatie De Participatiemakelaar ondersteunt 200 uitkeringsgerechtigden om mee te kunnen doen in de samenleving

Gewijzigde prestatie: 200 uitkeringsgerechtigden die zich (nog) niet kunnen ontwikkelen naar betaald werk, worden actief ondersteund om maatschappelijk te participeren en actief mee te doen in de samenleving.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel opdracht Inkomensondersteuning

Gerealiseerd

Prestatie De pilot Basisbaan wordt uitgevoerd en geëvalueerd in 2023.

Gewijzigde prestatie: In 2023 vindt een eerste verkenning plaats naar de mogelijkheden van het ontwikkelen van een Basisbaan.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel van opdracht Inkomensondersteuning en KonnecteD

Gerealiseerd

Ontwikkelen naar werk

Omschrijving We ontwikkelen de competenties van mensen waardoor zij een plek krijgen op de arbeidsmarkt

Toelichting

Prestatie Alle uitkeringsgerechtigden uit de doelgroep Groeien hebben een actueel plan van aanpak en de dienstverlening wordt conform uitgevoerd.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel opdracht KonnecteD

Gerealiseerd

Prestatie

Alle uitkeringsgerechtigden onder de 27 jaar hebben een actueel plan van aanpak richting opleiding en/of werk.

Toelichting

Begroot budget

Onderdeel opdracht KonnecteD

Gerealiseerd

Prestatie

Begeleiding bieden aan uitkeringsgerechtigden die (meer) parttime willen gaan werken en 20 personen begeleiden om als zelfstandige te beginnen.

Toelichting

Begroot budget

Onderdeel opdracht KonnecteD

Gerealiseerd

Prestatie

KonnecteD begeleidt 50 nieuwe leerlingen van het VSO/Pro-onderwijs of jongeren zonder uitkering uit het doelgroepenregister naar een passende werkplek (beschut, LKS, garantiebaan of regulier).

Toelichting

Begroot budget

Onderdeel opdracht KonnecteD

Gerealiseerd

Prestatie

We begeleiden 104 oude wetters naar werk

Toelichting

Begroot budget

Onderdeel opdracht KonnecteD

Gerealiseerd

Arbeidsmarkt		
Omschrijving	Wij brengen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar	+
Toelichting		
Prestatie	Startende ondernemers en ondernemers in zwaar weer ontvangen de passende ondersteuning die zij nodig hebben voor hun bedrijf.	+
Toelichting		
Begroot budget	€ 695.814,-	
Gerealiseerd		
Prestatie	Minimaal 400 uitkeringsgerechtigden stromen uit de Participatiewet door de begeleiding naar een plek op de arbeidsmarkt (Matchen en Groeien).	+
Gewijzigde prestatie: Minimaal 350 uitkeringsgerechtigden stromen uit de Participatiewet.		
Toelichting	Er is in 2023 een uitstroom gerealiseerd van 323. Zoals in Q3 aangegeven, verwachten we pas in 2024 de vruchten te plukken van de ingezette verbeteringen en intensievere dienstverlening. In het aanvalsplan zijn diverse preventieve acties uitgevoerd welke financieel wel de waarde van 350 uitstroom hebben.	
Begroot budget	€ 5.090.574,- (opdracht KonnecteD)	
Gerealiseerd		
Prestatie	De samenstelling van de SW medewerkers is in lijn met het landelijke beeld (Cedris Benchmark).	+
Toelichting		
Begroot budget	€15.269.998 ,-	
Gerealiseerd	€15.269.998,-	

Prestatie We realiseren maximaal onze taakstelling voor 2023.

Toelichting

Begroot budget €309.000,-

Gerealiseerd €380.560,-

Prestatie Ontwikkelen en uitvoeren Human Capital Agenda Deventer 2022-2026

Toelichting

Begroot budget €300.000 (onderdeel van het opdracht KonnecteD)

Gerealiseerd

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
21	Sociaal domein	Banen				Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 74 jaar	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	732,60	815,40	703,20	823,90			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
24	Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie				% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	70,60	70,60	68,40	69,30			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
26	Sociaal domein	Werkloze jongeren				% 16 t/m 22 jarigen	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	2	2	3	3			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
27	Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering				Aantal per 10.000 inwoners	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	468	468	349	564			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
28	Sociaal domein	Aantal re-integratievoorzieningen				Aantal per 10.000 inwoners. 15-74 jaar	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	14,10	14,10	22,50	25,10			

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	75.334	94.419	96.076	1.658
Baten	41.007	48.317	50.055	1.739
Voor resultaatbestemming	-34.328	-46.102	-46.021	81
Stortingen in reserves	0	439	439	0
Puttingen uit reserves	65	7.238	5.896	-1.342
Na resultaatbestemming	-34.263	-39.303	-40.564	-1.262

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Implementatie nieuw beleidsplan (Inzet op ondersteuning en geldzorgen)	258	233	-25
Compensatie en ondersteuning energiekosten	3.606	0	-3.606
Kindregelingen/ kansen voor kinderen	40	0	-40
Breedoffensief	165	165	0
Aanvalsplan Buig	450	450	0
Bijzondere bijstand studenten - energie	230	230	0
Steun- en herstelpakket schuldenbeleid	196	196	0
Totaal	4.946	1.274	-3.672

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	-1.262
Saldo budgetoverheveling	-3.672
Saldo na budgetoverheveling	-4.934

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €4.934.000)

Het nadeel is te verklaren door de in 2023 reeds betaalde energiekosten ten behoeve van de energietoeslag 2023. De middelen daarvoor zijn in de decembercirculaire 2023 (€5.437.000) beschikbaar gesteld. Het tekort van €1.831.002 wordt gedekt uit deze middelen. De middelen van de decembercirculaire zijn verantwoord op het programma Algemene dekkingsmiddelen, terwijl de budgetoverheveling voor een bedrag van €3.606.000 via het inhoudelijk programma loopt.

Daarnaast is het resultaat binnen schuldhelpverlening €304.000 voordelig. De inzet van apparaatslasten vanuit het team BAD voor de uitvoeringskosten zijn €310.000 hoger. Er is een voordeel op het project belastingdienst toeslagenaffaire van €535.000. De inkomsten voor diverse projecten binnen schuldhelpverlening zijn €158.000 hoger. De inkomsten vanuit het UWV zijn €108.000 voor het jaar 2023. Er is een bedrag van €52.000 gestort in de voorziening dubieuze debiteuren BAD.

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	0	75	75
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	0	132	132
Saldo	0	0	56	56

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Werk en inkomen	Werk en inkomen
Dashboard Inkomensvoorziening	Inkomensvoorziening
Pdf Werk en inkomen (1.492 kb)	Pdf Werk en inkomen

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening 2017 - 2020	1,5 Mb	Beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening 2017 - 2020
Bedrijfsplan Konnected	1,1 Mb	Bedrijfsplan Konnected
Beleidsdocument Sallcon	0,2 Mb	Beleidsdocument Sallcon
Beleidskader Iedereen Actief! 2015	0,6 Mb	Beleidskader Iedereen Actief! 2015
Herstructureringsplan SW 2014-2020	0,6 Mb	Herstructureringsplan SW 2014-2020

Meedoen

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een 'Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022' vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Transformatieopgave

Het sociale domein staat er in Deventer goed voor. Toch blijft het zaak om vol in te blijven zetten op transformatie. Investeren in preventie blijft de sleutel om te voorkomen dat mensen zwaardere zorg of ondersteuning nodig hebben. We blijven inspelen op de veranderende samenleving, mogelijkheden op innovatie en om passende ondersteuning en begeleiding van mensen naar werk ook op langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit doen we door binnen de programma's afzonderlijk onze doelen en resultaten te benoemen en realiseren, maar ook door een nauwe samenwerking tussen de programma's. Zo werken we nadrukkelijk samen aan het initiatief 'voorzieningen in de buurt', aanpak dak- en thuisloosheid jongeren, wijkgericht werken en nog diverse andere initiatieven.

2023 in vogelvlucht

De ambitie van het programma Meedoen is dat iedereen meetelt en naar vermogen mee kan doen in Deventer. Ook in 2023 werkten we vanuit diverse domeinen aan initiatieven met als doel het welzijn, de sociale samenhang en de zelfredzaamheid van onze inwoners te bevorderen. Een overzicht:

Gezondheid

In juli is het beleidskader 'Wijkgericht werken aan gezondheid' vastgesteld. Het beleidskader vormt de basis voor het Plan van Aanpak Gezond en Actief Leven akkoord (GALA). Het betreft een integraal plan vanuit de domeinen gezondheid, jeugd, onderwijs, zorg en ruimtelijke ordening. Doelstelling is dat onze inwoners zo lang mogelijk fijn en gezond leven in een wijk of dorp met een stevige sociale basis, met bestaanszekerheid, gelijke kansen op gezondheid, een gezonde leefomgeving en een toekomstbestendige zorg. Aan de GALA regeling is een brede specifieke uitkering (SPUK) gekoppeld. Op basis van ons integraal Plan van Aanpak is de aanvraag voor de gemeente Deventer voor de periode 2023 tot en met 2026 toegekend. De middelen worden ingezet op diverse programma overstijgende projecten. Een aantal wordt hieronder benoemd.

Einde 2023 is ook het Regioplan Midden-IJssel opgeleverd als regionale uitrol van het landelijke Integraal Zorg Akkoord (IZA). Doelstelling van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) is de zorg toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden. Daartoe is transformatie binnen de zorg zelf nodig, maar ook is de beweging naar de voorkant: de aansluiting met het sociaal domein, daar waar preventief kan worden gewerkt dichtbij inwoners in hun eigen wijk/buurt. Op dit punt zijn gemeenten aan zet. Het Regioplan Midden-IJssel is samen met verschillende zorg- en welzijnspartijen (o.a. vanuit Salland United) en inwoners tot stand gekomen. Salland Zorgverzekeraar en de vier regiogemeenten Deventer, Olst-Wijhe, Raalte en Voorst zijn aanjager en financier van het plan. Het regioplan richt zich op het aanpakken van de meest urgente uitdagingen waarmee de gezondheidszorg in de regio wordt geconfronteerd. De gezamenlijke ambitie is dat Midden-IJssel in 2033 een regio is waar er gelijke kansen op een zo gezond mogelijk leven voor iedereen zijn, het prettig wonen is, ook als je zorg of ondersteuning nodig hebt, professionals prettig hun werk kunnen doen, de zorg slim is georganiseerd en we veerkrachtige en ondersteunde gemeenschappen kennen. De werkagenda voor de komende jaren is in de maak en alle organisaties en inwoners, cliënten, patiënten worden betrokken om de ontwikkelingen in de regio en deze zorgtransformatie tot een succes te maken.

Wmo

Per 1 januari 2023 is voor de Wmo maatwerkvoorzieningen een nieuw raamcontract ingegaan. De samenwerking met 90 zorgaanbieders is voortgezet. Daarmee hebben we een compleet zorgaanbod voor onze inwoners gecreëerd, zonder noemenswaardige wachtlijsten. We scoren goed met het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek: 81% van onze cliënten is tevreden over de toegang Wmo en de kwaliteit van de zorg (ten opzichte van 79% vorig jaar). Gelet op diverse ontwikkelingen (dubbele vergrijzing, toenemende zorgvraag, stijgende personeelstekorten) zal het een uitdaging zijn om deze lijn in de komende jaren vast te houden.

Ook in 2023 heeft de inzet op solide basisvoorzieningen en sociale basisinfrastructuur prioriteit gehad. We werken samen met onze partners toe naar aanbod, passend bij de vragen van inwoners en zijn daarbij steeds beter in staat maatwerk te leveren. Op deze manier slagen we er beter in inwoners toe te leiden naar passende collectieve voorzieningen waarbij Wmo maatwerk kan worden voorkomen. De transformatie van ondersteuning en zorg, waarbij inwoners elkaar ondersteunen en gebruik maken van (informele) initiatieven in de wijken als vroegtijdige oplossingen, wordt daarmee ook steeds gebruikelijker. (Zie ook onder sociale basisinfrastructuur).

Bij hulpmiddelen zien we - met name door de geopolitieke situatie - problemen ontstaan met levertijden. We kunnen dit tot op heden veelal nog in goede banen leiden en komen samen met leveranciers en inwoners tot passende oplossingen. Ook hier geldt een winstwaarschuwing voor de komende jaren.

Kwetsbare doelgroepen

Omdat het aantal vluchtelingen onverminderd bleef stijgen realiseerden we in 2023 een vierde opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden aan de Munsterstraat. De wijze waarop de opvang werd georganiseerd veranderde langzaam van crisisnoodopvang naar meer reguliere opvang, dit in samenwerking met de 11 gemeenten in de veiligheidsregio IJsselland. Binnen dit samenwerkingsverband hebben we nog twee andere taken: Het zorgen voor voldoende asielopvang en de taakstelling voor het huisvesten van statushouders.

Wat betreft asielopvang leveren we met AZC Schalkhaar met 500 reguliere en 50 IBO plekken een grote bijdrage in IJsselland. Daarnaast hebben we 100 bufferplekken ingezet op AZC Schalkhaar, het schip aan Pothoofd en Postillion hotel ingezet voor extra opvangplekken. De taakstelling hebben we behaald, onder andere door het openen van een tussenvoorziening op het terrein van AZC Schalkhaar in mei 2023.

De Regiovisie 2024-2026 beschermd wonen en maatschappelijke opvang is in 2023 afgerond en zal in 2024 worden vastgesteld. Einde 2023 is er een start gemaakt met het lokale actieplan, voortvloeiend uit het regioplan. Daarnaast is de renovatie aan de Polstraat 8-10 inmiddels voltooid en in 2024 in gebruik genomen.

Sociale basisstructuur

Toekomstbestendige wijken

Om de ontwikkelingen in onze veranderende samenleving te kunnen opvangen is het plan van aanpak naar toekomstbestendige wijken geschreven en op 11 juli 2023 door het college vastgesteld. Toekomstbestendige wijken richt zich op het versterken van de netwerken van onze inwoners, maar ook over het verder versterken van de samenwerking tussen zorgprofessionals en de informele zorg. Dicht bij de inwoners, in de wijken en dorpen van Deventer. Omdat elke wijk anders is, wordt er maatwerk per wijk geleverd. In december 2023 zijn de twee startwijken vastgesteld: Keizerslanden en Colmschate-Zuid. In deze wijken wordt in 2024 onderzocht wat de specifieke vraagstukken zijn die het meest spelen (denk aan vergrijzing, vereenzaming, of gevoelens van onveiligheid). Vervolgens wordt verkend welke samenwerkingsverbanden en informele structuren daar aanwezig zijn. Dat is de basis voor het formuleren van kansen voor de wijk of het dorp. Tenslotte worden kansrijke initiatieven en projecten en professionals met elkaar in verbinding gebracht. Daar waar mogelijk zijn in 2023 al slimme verbindingen gelegd.

Mantelzorg/vrijwilligerswerk

In het beleidskader 'Inzet in balans'; mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk 2022-2026, zijn de speerpunten opgenomen voor de komende jaren; De gemeente heeft aandacht voor het vroegtijdig signaleren van overbelasting waarbij er speciale aandacht is voor jonge mantelzorgers. Daarnaast zetten we in op het waarderen van mantelzorgers en bevorderen de samenwerking tussen mantelzorgers, zorgvrijwilligers, zorg- en welzijnspartijen. Per doelstelling uit het beleidskader is in overleg met de partners afgestemd welke speerpunten prioriteit krijgen in 2023. Een van de initiatieven is te komen tot een samenwerking binnen het netwerk informele zorg met als doel dat mantelzorgers en vrijwilligers een vast onderdeel gaan uitmaken van de sociale basisinfrastructuur in wijken en buurten.

Goede voorzieningen in de buurt

Dit jaar is een vervolg gegeven aan de uitvoering van het beleidskader “Goede voorzieningen in de buurt” (vastgesteld in 2022) en het daaruit voortvloeiende uitvoeringsprogramma. Inzet was het versterken van buurtvoorzieningen waarbij het aanbod zich meer gaat richten op specifieke vraagstukken en behoeften in de wijk. Dit jaar werd duidelijk dat de kwetsbaarheid van (enkele) buurtvoorzieningen met name gelegen is in bestuur en bedrijfsvoering, de exploitatie en gebrek aan vrijwilligers. De meest urgente vraagstukken zijn inmiddels aangepakt. Verdere uitrol volgt in 2024 en 2025.

WijDeventer

Dankzij de inzet van bewoners, wijkteams en professionals is het wijkbudget dat voor 2022 en 2023 ter beschikking besteed aan tal van bewonersinitiatieven. Hierbij is ook gebruik gemaakt van de middelen van het buurtinitiatiefonds. Het fonds is opgericht om wijkbudget dat niet besteed kon worden vanwege de coronapandemie alsnog te kunnen besteden in de wijken en dorpen. De volgende omvangrijke initiatieven zijn in 2022 in gang gezet en in 2023 uitgevoerd of in ontwikkeling: vervangen van paden en banken in het Ludgeruspark, verbeteren wandelroute naar Flora vanaf Bloemendalsweg, spelen, bewegen en ontmoeten in Driebergenbuurt, ontmoeting tussen moeders uit Voorstad, opknappen skatebaan Blauwenoord. Voor een impressie van alle bewonersinitiatieven per wijk in het jaar 2023 wordt verwezen naar Beeldverslag WijDeventer.

Diversiteit/inclusie

In 2023 is het beleidskader Diversiteit & Inclusie vastgesteld. Het beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de partnerorganisaties. In het beleidsplan zijn 5 speerpunten waaraan de komende jaren wordt gewerkt: het vergroten van zichtbaarheid, meer educatie, voorlichting en bewustwording, betere toegankelijkheid op de arbeidsmarkt, het tegengaan van discriminatie en het verbeteren van sociale en fysieke veiligheid. Inmiddels wordt met alle partners, betrokken bij D&I en het Kunstenlab de mogelijkheden verkend voor een permanent kunstwerk waarmee inclusie en diversiteit wordt verbeeld. Dit jaar heeft het COC huisvesting gevonden aan de Bierstraat. Hiermee creëren we een plek voor ontmoeting, activiteiten en een ‘safe space’. Met gebruikmaking van extra middelen vanuit het Rijk heeft het meldpunt Discriminatie een kwaliteitsimpuls kunnen geven aan preventie, meldingen en opvolging van discriminatie.

Sport

Met de vaststelling van het beleidskader ‘Samen sporten maakt sterk 2021-2030’ in februari 2022 zijn de kaders vastgesteld voor de richting die wij de komende jaren voor de sport in Deventer willen inslaan. In 2023 is uitvoering gegeven aan de ambities aan de hand van de pijlers, de sportvereniging professionaliseert, de sportvereniging verbindt, beter benutten van sportinfrastructuur. Vanaf september 2023 zijn bij 16 verenigingen sportparkmanagers en/of clubkadercoaches werkzaam. In het kader van de sportvereniging verbindt is ingezet op sport en zorg, sport en onderwijs en open sportverenigingen. Voor de nieuwbouw van de sporthallen in Bathmen en Keizerlanden (Marke Zuid) zijn de plannen inmiddels in een vergevorderd stadium. Voor de sporthal Marke Zuid is een definitief ontwerp gemaakt en voor de sporthal in Bathmen is een schetsontwerp vastgesteld

Doelen en prestaties

Inburgering

Omschrijving

Inburgeringsplichtigen leren zo snel mogelijk de Nederlandse taal op het voor hen hoogst haalbare niveau en gaan volwaardig aan de Nederlandse samenleving deelnemen, bij voorkeur door middel van betaald werk.
Relatie met strategisch doel: Oog voor elkaar en Samenwerken en samen leven.

Toelichting

Prestatie

De gemeente heeft de regie over het inburgeringsproces van naar verwachting 150 nieuwe statushouders (vanaf de koppeling van deze persoon aan de gemeente) en 30 nieuwe gezinsmigranten die in de gemeente gevestigd zijn.

Toelichting

Het aantal nieuwe statushouders en nieuwe gezinsmigranten dat in regie is (de brede intake is gestart) loopt enigszins achter op de prestatie. Deze achterstand is in het vierde kwartaal niet ingelopen. Om komend jaar te kunnen voldoen aan deze prestatie, is gestart met de werving van een extra consulent inburgering.

Begroot budget

€290.000

Gerealiseerd

€336.413

Prestatie

60% van de statushouders volgt de B1-route(taal- en vrijwilligerswerk), 10% volgt de onderwijsroute en 30% volgt de zelfredzaamheidsroute.

Toelichting

Begroot budget

€620.079

Gerealiseerd

€687.287

Prestatie Alle aan onze gemeente toegewezen (aantal wordt per half jaar landelijk opgelegd) statushouders worden bemiddeld naar passende woonruimte.

Toelichting

Begroot budget €40.000

Gerealiseerd €40.000

Schuldhelpverlening

Omschrijving Iedere inwoner met een laag (besteedbaar) inkomen of schulden weet welke ondersteuning de gemeente kan bieden en ontvangt deze.

Toelichting

Prestatie We acteren op de signalen die we ontvangen over beginnende schulden/betalingsachterstand en doen deze inwoners binnen 4 weken een persoonlijk aanbod voor hulpverlening

Toelichting

Begroot budget €2.250.000

Gerealiseerd €2.395.000

Prestatie De doorlooptijden in 2023 zijn gelijk aan de doorlooptijden in 2022.

Toelichting Per 1 juli 2023 is de termijn van de schuldregeling verlaagd van 36 naar 18 maanden. Voor de inwoner was het daarom aantrekkelijker om te wachten met de start van de schuldregeling tot na 1 juli en is daarna is een flinke toestroom van aanvragen ontstaan. Hierdoor is de gemiddelde doorlooptijd in 2023 hoger dan in 2022 maar door de verkorte doorlooptijd is dit uiteindelijk in het voordeel van de inwoner

Begroot budget Onderdeel budget BAD

Gerealiseerd

Prestatie In minimaal 85% van de gevallen stromen huishoudens uit met opgeloste of beheersbare schulden (oplossingspercentage) en het slagingspercentage voor minnelijke schuldregelingen is 85%.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel budget BAD

Gerealiseerd

Prestatie We (door)ontwikkelen DeltaView en doen aan tenminste 300 inwoners een preventief integraal ondersteuningsaanbod.

Toelichting

Prognose

Goed

In Q2 2024 wordt een voorstel gedaan voor komt een voorstel voor een vervolg op DeltaView. De lessen over het benaderen van inwoners worden meegenomen in de aanpak Vroegsignalering van schulden, zie het Implementatieplan Preventie en Vroegsignalering uit december 2023.

Begroot budget Onderdeel Budget BAD

Gerealiseerd

Sport en beweging

Omschrijving Samen sporten maakt sterk. We versterken het georganiseerd sporten bij verenigingen, als belangrijke sociale en sportieve basis

Toelichting We voeren het beleidskader 'Samen sporten maakt sterk 2021-2030' uit waarbij we inzetten op de volgende 3 pijlers:

1. De sportvereniging professionaliseert;
2. De sportvereniging verbindt;
3. Beter benutten van sportinfrastructuur.

Prestatie De sportvereniging als verbindende schakel heeft een belangrijke rol in buurten en wijken. We geven uitvoering aan het lokaal sportakkoord en de regeling combinatiefunctionarissen zodat de verbinding met andere beleidsterreinen wordt gelegd.

Gewijzigde prestatie: De sportvereniging als verbindende schakel heeft een belangrijke rol in buurten en wijken. We geven uitvoering aan het lokaal sportakkoord en de regeling combinatiefunctionarissen zodat de verbinding met andere beleidsterreinen wordt gelegd. Op basis van de evaluatie van de resultaten van het lokaal sportakkoord 2020-2022 en de regeling Combinatie functionarissen, delen we succesvolle aanpakken en werken we aan een vervolg vanaf 2023. Doelstelling is dat jaarlijks 57% van alle inwoners van 5 jaar en ouder, tenminste 12X per jaar sport.

Toelichting

Begroot budget €9.124.399

Gerealiseerd €12.730.116

Prestatie We werken aan een zo optimaal mogelijk gebruik van de aanwezige sportinfrastructuur. Binnen deze pijler zetten we in op het clusteren en optimaliseren van de sportinfrastructuur, stimuleren van duurzaamheid en het gelijk behandelen van sportverenigingen.

Toelichting

Begroot budget Zie totaal budget bij verbinden sportverenigingen

Gerealiseerd Zie totaal realisatie bij verbinden sportverenigingen

Prestatie We stimuleren de inzet van betaalde professionals, zetten in op een laagdrempelig sportloket en investeren in sport- en beweegmogelijkheden.

Toelichting

Begroot budget Zie totaal budget bij verbinden sportverenigingen

Gerealiseerd Zie totaal realisatie bij verbinden sportverenigingen

Sociale cohesie, diversiteit en inclusiviteit

Omschrijving we zetten in op het versterken van sociale cohesie en het vergroten van de diversiteiten en inclusiviteit in Deventer

Toelichting In Deventer behandelen we elkaar gelijk en met respect, ongeacht wie je bent, waar je in gelooft of van wie je houdt. We willen dat alle inwoners volledig mee kunnen doen.

Prestatie Deventer zet zich actief in als Regenbooggemeente, in lijn met het getekende Regenboogakkoord. 93% van de inwoners is het eens met de stelling: iedereen vanuit de LHBTQ+ gemeenschap moet hun leven kunnen leiden zoals zij willen

Toelichting

Begroot budget €75.000

Gerealiseerd €37.028

Prestatie Inwoners krijgen meer mogelijkheden om een rol te vervullen of eigenaar te worden van vraagstukken uit hun leefomgeving die zij van belang vinden. Niet door over te nemen maar in goed samenspel met andere betrokkenen. Aan de hand van een Plan van Aanpak gaan we na hoe we, in samenspel met inwoners ambities kunnen bepalen, activiteiten en voorzieningen hierop af kunnen stemmen en netwerken kunnen versterken. Voor elke inwoner in Deventer zijn wijk/dorpsgerichte activiteiten beschikbaar.

Toelichting

Begroot budget €440.644

Gerealiseerd €540.911

Gezond leven in Deventer

Omschrijving Inwoners in Deventer kunnen zo lang mogelijk gezond leven in Deventer. Ongeacht afkomst, sociaal economische status en kennis. +

Toelichting

Prestatie Het netwerk Samen Gezond in Deventer organiseert minimaal 4 inspiratie-/thema-/werksessies per jaar om de speerpunten vanuit de geactualiseerde gezondheidsnota uit te dragen naar professionals en inwoners. +

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €99.071

Prestatie Het aantal partners in de coalitie Eén tegen Eenzaamheid breidt zich uit van 16 naar 25 actieve partners. +

Toelichting

Begroot budget Geen afzonderlijk budget

Gerealiseerd Geen afzonderlijke realisatie

Regionale voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Omschrijving	Door regionale voorzieningen beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bed & break, oggz en verslavingszorg wordt maatschappelijke uitval van inwoners voorkomen, maatschappelijk herstel, participatie en zelfredzaamheid van inwoners vergroot en de veiligheid en stabiliteit van deze inwoners bevorderd, waardoor inwoners (zo snel mogelijk weer) zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen, met daarbij de noodzakelijke hulp, zorg en/of begeleiding.	
Toelichting	De terugloop van gemiddelde wachttijden is nog niet gerealiseerd. Verwachting is dat – o.a. middels de acties die opgenomen worden in de regiovisie en de uitvoering daarvan de komende jaren – de nagestreefde trajectduur aan het eind van de periode 2023 t/m 2026 haalbaar is.	
Prestatie	De gemiddelde wachtduur voor beschermd wonen en beschut wonen daalt in de periode 2023 t/m 2026 tot 3 maanden of korter.	+
Toelichting		
Begroot budget	€ 11.250.000	
Gerealiseerd		
Prestatie	Het gedeelte heraanmeldingen van de aanmeldingen bij het Bijzondere Zorgteam daalt in de periode 2023 t/m 2026 tot 33% of lager.	+
Toelichting		
Begroot budget	€1.150.000	
Gerealiseerd		
Prestatie	De gemiddelde trajectduur van cliënten maatschappelijke opvang daalt in de periode van 2023 t/m 2026 tot 3 maanden of korter.	+
Toelichting		
Begroot budget	€4.600.000	
Gerealiseerd	€4.712.042	

Maatwerk		
Omschrijving	Waar inwoners onvoldoende in staat zijn om deel te nemen, ondersteunen we ze. Dit doen we door goed naar de specifieke omstandigheden te kijken en ondersteuning of zorg te bieden waar nodig.	+
Toelichting		
Prestatie	Elke inwoner die zich met een ondersteuningsvraag meldt, heeft binnen vier dagen contact met dan wel een medewerker van het Voor Elkaar team, dan wel met een medewerker van het team Toegang Wmo	+
Toelichting		
Begroot budget	Zie budget toegang	
Gerealiseerd	Zie realisatie toegang	
Prestatie		
	Minimaal 80% van de ervaringen in het contact met het team toegang Wmo is positief	+
Toelichting		
Begroot budget	€4.851.179	
Gerealiseerd	€4.985.884	
Prestatie		
	In elke wijk worden buurtvoorzieningen en bewonersinitiatieven ondersteund door WijDeventer, de wijkmanagers en de Voor Elkaar Teams	+
Toelichting		
Begroot budget	€642.771	
Gerealiseerd	€525.208	

Prestatie In uitvoeringsplannen met betrekking tot activiteiten en voorzieningen waarbij vrijwilligers een belangrijke rol spelen, zal aandacht worden gegeven aan het versterken en binden van vrijwilligers. Het percentage inwoners dat zich vrijwillig inzet is minimaal 40%.

Toelichting Uit het bewoners onderzoek van 2021 blijkt dat 35,6% van de inwoners actief is als vrijwilliger. Medio 2024 zijn de resultaten van het nieuwe bewonersonderzoek bekend

Begroot budget €1.861.200

Gerealiseerd €1.270.280

Prestatie Ons streven is dat niet meer dan 4.500 mensen Wmo dienstverlening (hulp bij het huishouden, daginvulling of persoonlijke ondersteuning) nodig hebben.

Toelichting

Begroot budget €22.607.198

Gerealiseerd €18.021.239

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
20	Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters				%	RIVM
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	48,90	48,90	48,90	48,90			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
32	Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO				Aantal per 10.000 inwoners	GMSD
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	820	820	830	800			

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	92.099	117.506	101.974	-15.532
Baten	4.192	25.173	30.860	5.687
Voor resultaatbestemming	-87.908	-92.333	-71.114	21.219
Stortingen in reserves	2.430	4.355	8.271	3.916
Puttingen uit reserves	5.031	10.846	8.368	-2.478
Na resultaatbestemming	-85.306	-85.842	-71.017	14.825

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Van wieg naar werk projecten	1.624	416	-1.208
SPUK GALA	115	115	0
Buurtmakers	285	69	-216
Aanpak Deltabuurt	278	201	-77
Project aanbesteding trapliften	64	51	-14
Vorbereiding sporthal Marke Zuid	36	0	-36
Vorbereiding renovatie atletiekbaan	27	27	0
Preventiefonds	373	50	-323
Diversiteit en inclusie	38	0	-38
Innovatie sociaal domein	152	152	0
Versterking natuur en samenleving	29	29	0
Regenbooggelden	24	4	-20

Lokale preventieakkoorden	69	69	0
Sociale cohesie binnenstad	12	12	0
Inburgering - Werkbudget verhoogde asielinstroom	691	691	0
Inburgering - SPUK inburgeringsvoorzieningen	965	965	0
Inburgering - SPUK Onderwijsroute	108	108	0
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	172	55	-116
Versterken sociale basis	32	32	0
Hygiënische Probleem huishoudens (HPH)	38	38	0
Tussenvoorziening Schalkhaar AZC-terrein	694	694	0
Totaal	5.826	3.778	-2.048

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	14.825
Saldo budgetoverheveling	-2.048
Saldo na budgetoverheveling	12.777

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €12,8 miljoen)

Voor 2023 is sprake van een overschot van €14.825.000. Van dit overschot wordt €2.048.000 via een budgetoverheveling meegenomen naar 2024 voor toekomstige kosten.

Als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% wordt er €129.000 minder rente doorbelast.

Het ontstane voordeel wordt via het programma Algemene Dekkingsmiddelen gestort in de generieke weerstandsreserve.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (voordeel €14.000)

In 2024 zijn de resterende voorbereidingsbudgetten voor realisering van de sporthal Marke Zuid (€36.000) en de renovatie van de atletiekbaan (27.000) benodigd. Het bedrag voor de renovatie van de atletiekbaan wordt gedekt door inkomsten en putting uit de reserve buitensport.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel €9.434.000)

Van het voordeel van €11,7 miljoen op dit taakveld wordt voorgesteld om een bedrag van €1,9 miljoen over hevelen naar 2024.

- Transformatie- en innovatie jeugd (voordeel €240.000). Op het transformatie- en innovatiebudget jeugdzorg is een voordeel van €240.000. De projecten Van Wieg naar Werk kennen een onderbesteding van €1.624.000 doordat er door de coronajaren vertraging is ontstaan in de uitvoering van de projecten. De projecten Van Wieg naar Werk lopen door in 2024. De niet ingezette middelen in 2023 worden om die reden mee overgeheveld naar 2024.
- Preventie Wmo (nadeel €31.000). Ook op het gebied van preventie is in 2023 volop ingezet. Doordat we van het Rijk in 2023 extra middelen hebben ontvangen vanuit SPUK GALA en SPUK IZA, hebben we de gemeentelijke preventiebudgetten minder hoeven inzetten. Hier heeft dus een verschuiving plaatsgevonden waarbij rijksmiddelen konden worden ingezet in plaats van lokale middelen. Gelet op de korte termijn die openstond voor besteding van deze rijksmiddelen, is voorrang gegeven aan dekking vanuit deze specifiek uitkeringen (zie onderdeel volksgezondheid). Op het Preventiefonds is hierdoor in 2023 €373.000 minder uitgegeven. Daarom wordt voorgesteld om de resterende middelen in het Preventiefonds over te hevelen naar 2024.

- Algemene voorzieningen Wmo (voordeel €499.000). Het voordeel op de algemene voorzieningen is veroorzaakt door onder andere een lagere toerekening van apparaatskosten en uitgaven voor I-sociaal informatisering. Daarnaast zijn de exploitatielasten voor een aantal buurtvoorzieningen lager geweest dan begroot. Ook de subsidies vanuit het Eén meedoen budget en voor buurtwerk zijn lager dan begroot.
- Transformatie- en innovatie Wmo (voordeel €802.000). Binnen de transformatie en innovatie in de Wmo streven we naar minder maatwerk waar kan. De lijn waarbij wordt ingezet op preventie, het normale leven versterken, werpt in Deventer zijn vruchten af. Dit blijft een groeiproces waarbij we kritisch blijven kijken naar de inzet van middelen. Hoewel de incidentele middelen op dit moment nog meer dan toereikend zijn, moeten we anticiperen op jaren waarbij tekorten dreigen. In 2023 houden we €1.548.000 over op deze budgetten. Dit komt onder andere omdat van het budget Buurtmakers €285.000 niet is besteed in 2023. Deze middelen zullen in 2024 onder andere worden ingezet voor een buurtmaker arbeidsmigranten (PvA medio 23 vastgesteld). Daarnaast heeft er een toerekening van €162.000 plaats gevonden aan het project Oranjekwartier voor de kosten Buurtmakers uit voorgaande jaren. Ook binnen het project aanpak Deltabuurt is er een onderbesteding van €278.000. Dit komt omdat er in 2023 nog geen projectleider was aangesteld. Daarom wordt voorgesteld om het budget over te hevelen naar 2024. Ook de budgetten voor innovatie sociaal domein, van individueel naar collectief, woonzorgvisie en toekomstbestendige wijken zijn in 2023 niet volledig besteed. Het budget voor innovatie sociaal domein van €152.000 wordt mee overgeheveld naar 2024 voor de inzet op innovatieve zorgconcepten, interventies gericht op leefstijlverandering en het verbinden van de sociale basis. De projecten versterken natuur en samenleving en sociale cohesie binnenstad lopen door in 2024 en worden gedekt door provinciale subsidies.
- Opvang Oekraïense vluchtelingen (voordeel €7.940.000). Op basis van het aantal beschikbare plekken op de 5 opvanglocaties in Deventer is er een voorschot aangevraagd. In het vierde kwartaal van het jaar is er nieuwe opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden geopend aan de Munsterstraat. Daarnaast is de CNO Boot voor de vluchtelingen gedurende 2023 ook op basis van de beschikbare plekken vergoed. De baten van meerdere locaties zijn in totaal voor €8.403.000 hoger. Ondanks de hoge kosten is het resultaat vrij hoog, dit komt mede doordat we zelf de opvang locaties konden regelen. Het was niet nodig om hotels of duurdere opvangplekken te regelen. Voor 2024 is de vergoeding van het tarief lager per opvangplek. Diverse budgetten o.a. Bed, Bad en Brood, uitvoeringsmiddelen Inburgering zijn overschreden.
- In september 2023 is het beleidskader inclusie en diversiteit vastgesteld. De resterende incidentele middelen van €38.000 worden in 2024 ingezet. Dit geldt ook voor de Regenbooggelden, €20.000, die vanuit het programma Algemene dekkingsmiddelen worden overgeheveld naar 2024 naar programma Meedoen.

Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (voordeel €431.000)

Binnen de toegang Wmo zijn er minder middelen nodig geweest dan bij de budgetoverheveling in 2022 gedacht om de samenwerking tussen diverse vakdisciplines te vergroten/versterken. Ook binnen team Toegang Jeugd zijn niet alle beschikbare middelen ingezet. De middelen zullen in 2024 alsnog worden besteed als vervolg op het plan van aanpak dat in 2023 is vastgesteld.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo (voordeel €349.000)

Binnen de maatwerkvoorzieningen Wmo is een verschuiving zichtbaar tussen verstrekkingen in natura en PGB's. Op de verstrekkingen in natura is er een nadeel van €257.000 terwijl er op de PGB's een voordeel van €479.000 is. Daarnaast is er een voordeel van €109.000 op het vraagafhankelijk vervoer.

In 2023 is gestart met de voorbereiding van een Europese aanbesteding voor trapliften. De gemeente Deventer is penvoerder voor dit traject dat in samenwerking met 9 andere gemeenten wordt uitgevoerd. In 2024 loopt het aanbestedingstraject nog door. Vanaf 1 juni 2024 zal de nieuwe raamovereenkomst ingaan.

Taakveld 6.71 Wmo dienstverlening (voordeel €2.081.000)

We zien net als voorgaande jaren een significant voordeel op Wmo dienstverlening. Na de verlaging van het budget bij de 3e kwartaalrapportage 2023 met €1,25 miljoen hebben we zowel op de huishoudelijke hulp als begeleiding een voordeel van ruim €1 miljoen. De verwachte volumegroei vanaf 2023 heeft nog in werkelijkheid nog niet plaats gevonden.

Mede gedwongen door de krapte in de arbeidsmarkt zijn we in 2022 diverse initiatieven gestart met als doel arbeidskrachten effectiever en efficiënter te benutten. Denk daarbij aan slimme manier van samenwerken, inzet van robotica, enzovoorts. Deze ontwikkeling heeft zich in 2023 doorgezet.

Daarnaast blijven we, door de inzet op regievoering, Wmo begeleiding doelmatiger inzetten en sturen we op voorliggende voorzieningen. Kan er voor een vraag een oplossing worden gevonden in het normale leven dan wordt die ingezet. Deze beweging is precies wat er met de transformatie werd beoogd.

Taakveld 7.1 Volksgezondheid (voordeel €206.000)

In 2023 zijn twee nieuwe SPUK-uitkeringen geïntroduceerd, SPUK GALA en SPUK IZA. Voor beide regelingen geldt dat pas in de loop van het jaar bekend werd welke bedragen we ontvingen. Hierdoor hebben we in 2023 niet het volledige bedrag kunnen inzetten voor de doelen vanuit deze regelingen. Voor SPUK GALA resteert van het beschikbare bedrag van €1.690.000 een bedrag van €177.000 waarvan €115.000 mag worden overgeheveld naar 2024 en €62.000 moet worden terugbetaald aan het Rijk. Voor SPUK IZA mag het budget niet worden overgeheveld naar het volgende jaar. Hiervan gaat van het beschikbare bedrag van €1.439.000 een bedrag van €431.000 terug naar het Rijk.

Op diverse gezondheidsbudgetten zijn voordelen omdat een deel van de uitgaven ten laste van SPUK GALA of IZA zijn gebracht.

De middelen voor meerkosten Oekraïne sociaal domein die via de decembercirculaire 2022 en 2023 zijn ontvangen, zijn in 2023 niet ingezet en worden overgeheveld naar 2024.

De middelen voor versterken sociale basis uit de decembercirculaire 2022 zullen in 2024 worden ingezet voor een Dementievriendelijk Deventer, één van de speerpunten in het gezondheidsbeleid dat in 2023 is vastgesteld. De middelen voor de lokale preventieakkoorden zullen in 2024 worden ingezet ter voorkoming van alcohol en drugsgebruik zoals vastgesteld in het Alcohol- en preventieplan in januari 2024 en voor een rookvrij Deventer.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. investeringen	10.331	6.695	4.148	-2.548
Inkomsten t.g.v. investeringen	1.548	604	136	-468
Saldo	-8.783	-6.091	-4.011	2.080

Toelichting

Sporthallen Marke Zuid en Bathmen

Het project sporthal Marke Zuid zit in het eindstadium van de ontwerpfase. Het niet bestede krediet 2023 wordt overgeheveld naar 2024. Sporthal Bathmen zit in de ontwerpfase. Het niet bestede krediet in 2023 wordt overgeheveld naar 2024.

Klimaatinstallatie Fermerie

Zoals toegelicht in de kwartaalrapportages is de inpassing van de klimaatinstallatie van de Fermerie vertraagd. Het niet bestede krediet 2023 wordt overgeheveld naar 2024.

Beregeningsinstallaties Borgele

Op sportpark Borgele hebben we drie velden voorzien van een pop up systeem. Hierdoor hoeft Het Groenbedrijf niet meer naar het sportpark voor het aanzetten van de beregening. Dit kan met het nieuwe systeem op afstand en scheelt dus veel tijd.

Revitalisering kunstgrasvelden

Op de sportparken Borgele, Horsterhoek en Zandweerd zijn een aantal kunstgrasvelden gerevitaliseerd zodat de vervanging van de toplaag uitgesteld kon worden naar 2025.

Vervanging verlichting kunstgrasvelden

Op diverse sportparken is de verlichting van de kunstgrasvelden vervangen.

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Gezondheid	Gezondheid
Dashboard Sport en cultuur	Sport en cultuur
Dashboard Meedoen	Meedoen
Pdf Gezondheid (1.503 kb)	Pdf Gezondheid
Pdf Sport en cultuur (1.521 kb)	Pdf Sport en cultuur

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Sport en Accommodatiebeleid 2020-2030	0,6 Mb	Sport en Accommodatiebeleid 2020-2030
Regionaal actieplan Maatschappelijke opvang 2017-2022	0,5 Mb	Regionaal actieplan Maatschappelijke opvang 2017-2022
Regiovisie Maatschappelijke opvang 2017-2022	0,5 Mb	Regiovisie Maatschappelijke opvang 2017-2022
Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022	1,0 Mb	Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022
Beleidsplan Vrijwilligers en mantelzorgers 2017-2020	0,5 Mb	Beleidsplan Vrijwilligers en mantelzorgers 2017-2020

Jeugd en onderwijs

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een 'Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022' vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Transformatieopgave

Binnen het sociale domein blijven we onze energie inzetten op de transformatie. Het is namelijk steeds nodig om te kunnen blijven inspelen op de veranderende samenleving, mogelijkheden op innovatie en om passende ondersteuning en begeleiding van mensen naar werk ook op langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit doen we door maatwerk na te streven, te werken volgens 1 plan 1 huishouden 1 regisseur, het creëren van collectieve voorzieningen en datagericht te sturen. De volgende acties uit de procesaanpak zijn hieraan gekoppeld: focus in de wijken; buurthuis 2.0; regievoering; preventieplan en monitoring op de toekomst.

2023 in vogelvlucht

De lijn van opgroeien in Deventer is die van wieg naar werk. Centraal in deze visie staat “het normale leven versterken” met de 10 beschermende factoren van het Nederlands Jeugd Instituut. Maar ook is er aandacht voor het bieden van ondersteuning via onze toegang aan alle jeugdigen die het (even) niet op eigen kracht of met hun omgeving kunnen redden. We bieden daarbij jeugdhulp als vangnet voor gezinnen met kinderen die (tijdelijk) niet mee kunnen doen. Op basis van de visie van wieg naar werk wordt er een uitvoeringsplan gemaakt. In het uitvoeringsplan 2023 zijn ook de projecten opgenomen die worden gefinancierd uit de extra middelen die door het rijk eind 2019 beschikbaar zijn gesteld. In 2021 (begroting 2022) is besloten de projecten tot en met 2024 te verlengen.

Preventie

Primair ligt de verantwoordelijkheid voor preventie bij de inwoners c.q. jeugdigen/ouders/verzorgers zelf. Wanneer men er niet uitkomt op basis van eigen kracht dragen we zorg voor ondersteuning. Het professionele veld is ingericht om vroegtijdig problemen te signaleren. Daarmee kan er sneller en effectiever ondersteuning worden geboden “in het normale leven”: thuis, in de buurt, op school. We willen hierbij ondersteuning en zorg zoveel mogelijk integraal, samenhangend, dicht bij huis en dicht bij de leefwereld van jeugdigen organiseren, aansluitend op hun eigen kracht. Zo kort als mogelijk, zo lang als noodzakelijk. Zo hebben we in 2023 de bibliotheekpas voor jongeren tot 27 jaar gratis gemaakt en het lenen boetevrij. We hebben intensief samengewerkt met onze keten partners in het onderwijs, welzijn en de GGD. Daarin hebben we gewerkt aan het verder ontwikkelen van vroegtijdig signaleren van problemen bijvoorbeeld door het versterken van het preventief jeugdwerk op scholen en het ondersteunen van jongeren in een kwetsbare positie. Ook is er extra ingezet op kansrijke start, de eerste duizend dagen en het project relatie ouder kind.

Ook spelen de maatwerkvoorzieningen zoals bijvoorbeeld de huiskamers bij de Driehoek, de BSOplus, de Brick aanpak een belangrijke rol in de preventieve aanpak. Kenmerk van deze voorziening is dat er sprake is van geïndiceerde preventie en dat ze zonder indicatie toegankelijk zijn.

Onderwijs en jeugdhulp

De samenwerking tussen onderwijs, zorgaanbieders en team Toegang Jeugd is gecontinueerd met de jeugdhulpverlener op school. Deze staat in nauw contact met team Toegang Jeugd. Ook is de voorziening “Brick” in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs gecontinueerd. Het klassenhuis is voortgezet en is een voorziening in het primair onderwijs voor leerlingen waar ze in een huiskamer setting ondersteund worden op diverse gebieden onder andere bij hun schoolse taken. Er zijn activiteiten uitgevoerd vanuit het nationaal programma onderwijs om jongeren te ondersteunen die een achterstand door Corona hebben opgebouwd. In de Gelijke Kansen Agenda die begin 2020 is afgesloten zijn doelen en werkafspraken tussen het ministerie van OCW en de gemeente Deventer opgenomen. In 2023 zijn de afspraken uit 2020 gecontinueerd, deze lopen tot en met 2024.

Toegang

In 2022 zijn de toegangsmedewerkers in dienst van de gemeente gekomen. In 2023 heeft de nadruk gelegen op de herstelactie bij de jeugdzorgdossiers voor het aantonen van de financiële rechtmatigheid (recht, hoogte en duur) en het opstellen van de werkprocessen. Ook de samenwerking van team Toegang Jeugd met de Gecertificeerde Instellingen (GI's) heeft een impuls gekregen door het aannemen van twee medewerkers op dit aandachtsgebied. De onderlinge samenwerking van de drie toegangen (team toegang Wmo, team Toegang Jeugd en jongerenloket) heeft zich verder versterkt en verdiept met diverse bijeenkomsten en een bijdrage aan het plan voor de integrale toegang.

Jeugdhulp

Per 1 januari 2023 is het nieuwe regionaal inkoopmodel jeugdzorg ingevoerd. Voorgaande jaren is hier door het Regionale Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ) en de gemeenten hard aan gewerkt. De volgende uitgangspunten zijn hierbij gehanteerd: normaliseren (zorg dicht bij het kind, zo normaal en zo kort mogelijk, zoveel mogelijk ambulante en betrekken van de algemene voorzieningen in het voorliggende veld en effectiviteit van jeugdhulp). Beheersing van uitgaven, administratieve lastenverlichting en het versterken van het vertrouwen in professionals. Op 1 januari 2022 is de regelgeving omtrent het woonplaatsbeginsel veranderd, ook in 2023 zagen we de effecten van deze regeling op de uitgaven. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp voor de jeugdige.

Huisvesting Onderwijs

Samen met de schoolbesturen is in 2023 hard gewerkt aan het nieuwe integraal huisvestingsplan (IHP). De visie staat op vijf dragers die samen zorgen voor goede en toekomstbestendige schoolgebouwen voor de ontwikkeling van de jeugd in Deventer.

1. Een goed en passend schoolgebouw voor ieder kind en iedere jongere, liefst in de eigen wijk.
2. Elke school is ook een kansrijke ontmoetingsplek, waarbij gekeken wordt naar de mogelijkheden rondom de school op het gebied van opvang, zorg, cultuur, sport en welzijn.
3. Schoolgebouwen maken het onderwijs van nu en morgen mogelijk. Dat betekent dat ze moeten voldoen aan een minimale kwaliteit (Deventer standaardschool). Ook wordt gekeken naar de kosten voor onderhoud, energie en schoonmaak.
4. Gezonde en duurzame schoolgebouwen met goede ruimtes om te leren en te bewegen. Nieuwbouw en renovatie worden energieneutraal en zo duurzaam en circulair mogelijk uitgevoerd.
5. Sterkere samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen.

In 2021 is voor het kindcentrum Rivierenwijk toestemming verleend tot uitbreiding en in 2023 is deze gerealiseerd. Zo ook is in 2023 de uitbreiding van kindcentrum Borgele gerealiseerd. In 2023 is voorts verder gewerkt aan het mogelijk maken van de nieuwe huisvesting Marke Zuid, de basisschool in Lettele (Sanct Maria), nieuwbouw Zwaluwenburg en heeft ook de inhuizing van basisschool de Zonnewijzer in basisschool de Slingerbos plaatsgevonden. Sinds de start van VSO Deventer heeft er een toename van het aantal leerlingen plaatsgevonden, leerlingen die voorheen buiten Deventer naar school gingen. 2023 stond in het teken van het vinden van een geschikte locatie voor VSO Deventer. Een principe besluit is genomen voor een locatie aan de Holterweg, naast het politiebureau. Momenteel wordt in kaart gebracht wat de kosten zijn voor de sanering van de Japanse duizendknoop en het bouwrijp maken van deze locatie. Sinds september 2023 zijn de leerlingen tijdelijk gehuisvest in een bedrijfspand aan de Zutphenseweg.

Doelen en prestaties

Normale leven versterken (opgroeien en onderwijs)

Omschrijving We versterken het normale leven. Meer dan 90% van de jongeren redt zich met een algemene voorziening of in het sociaal netwerk en doet geen beroep op een maatwerkvoorziening.

Toelichting

Prestatie Het aantal peuters op peuterspeelzalen is 150. Peuterspelen is 1 van de 4 kinderregelingen voor peuters die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.

Toelichting

Begroot budget €287.650

Gerealiseerd €205.043

Prestatie We realiseren Adequate onderwijshuisvesting voor het primair en voortgezet onderwijs op basis van het Integrale HuisvestingsPlan 2022-2026 en volgens het jaarprogramma onderwijshuisvesting 2023.

Toelichting

Begroot budget €7.447.652

Gerealiseerd €7.475.520

Prestatie Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2020/2021 was 165. In het schooljaar 2022/2023 is het doel dit aantal te verminderen tot 150 nieuwe vroegtijdig schoolverlaters. Het streven is uiteindelijk nul nieuwe voortijdig schoolverlaters door inzet Regionaal Meld- en Coördinatiepunt medewerkers.

Gewijzigde prestatie: Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2021/2022 was 202. In het schooljaar 2023/2024 is het doel dit aantal te verminderen tot 180 nieuwe vroegtijdig schoolverlaters. Het streven is uiteindelijk nul nieuwe voortijdig schoolverlaters door inzet van de doorstroomcoaches (dit is de nieuwe - landelijk ingevoerde- naam van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt medewerkers).

Toelichting Dit komt overeen met de nieuwe doelstelling in de begroting 2024.

Begroot budget Binnen jongerenloket

Gerealiseerd Binnen jongerenloket

Prestatie Het aantal thuiszitters, in schooljaar 2022-2023, wordt terug gebracht van 12 naar 10 volgens het uitvoeringsplan Wieg naar Werk.

Toelichting

Begroot budget Geen afzonderlijk budget

Gerealiseerd

Prestatie Per jaar willen we 250 peuters met een taal en sociale achterstand (medisch/economisch/emotioneel/cultureel) signaleren en toeleiden naar VVE. Daarnaast bieden we jaarlijks 750 peuters VVE aan.

Toelichting

Begroot budget €3.320.713

Gerealiseerd €2.703.689

Prestatie Het aantal jeugdigen (tot 18 jaar) dat zichzelf redt of gebruik maakt van een algemene voorziening is meer dan 17.433 (90% van 19.370).

Toelichting

Begroot budget Geen afzonderlijk budget

Gerealiseerd Geen afzonderlijke realisatie

Prestatie Het streven is in 2024 geen dak- en thuisloze jongeren meer te hebben. In 2023 wordt een plan van aanpak opgesteld met daarin beschreven op welke beleidsterreinen wat gedaan moet worden. Dit plan van aanpak wordt in 2023 en 2024 uitgevoerd.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €102.094

Toegang		
Omschrijving	Toegang biedt ondersteuning aan alle jongeren die het (even) niet op eigen kracht of met hun omgeving kunnen redden. De medewerkers Team Toegang Jeugd werken in alle gevallen volgens het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan en 1 regisseur.	+
Toelichting		
Prestatie	Aantal nieuwe gezinnen dat aangemeld wordt bij team toegang jeugd is 225.	+
Gewijzigde prestatie: Aantal nieuwe gezinnen dat rechtstreeks aangemeld wordt bij team toegang jeugd is 150.		
Toelichting		
Begroot budget	€1.841.114	
Gerealiseerd	€1.878.810	
Prestatie		
Aantal jeugdigen dat wordt gezien door de Jeugdconsulenten is 400.		+
Toelichting		
Begroot budget	€226.530	
Gerealiseerd	€278.369	
Jeugdhulp		
Omschrijving	Bevorderen dat ondersteuning op maat wordt geboden, voor een zo kort mogelijke tijdsduur, en zo lang als nodig en tegelijkertijd creëren van een vangnet voor jeugdigen die ondersteuning nodig hebben of geen netwerk hebben	+
Toelichting		
Prestatie	Niet meer dan 2.200 jeugdigen hebben een jeugdzorg traject nodig.	+
Toelichting		
Begroot budget	€26.642.696	
Gerealiseerd	€30.595.803	

Prestatie Niet meer dan 210 jeugdigen hebben jeugdbescherming en niet meer dan 40 jongeren hebben jeugdreclassering nodig.

Gewijzigde prestatie: Niet meer dan 250 jeugdigen hebben jeugdbescherming en niet meer dan 50 jongeren hebben jeugdreclassering nodig.

Toelichting Als gevolg van het nieuwe woonplaatsbeginsel moet de prestatie omhoog worden bijgesteld

Begroot budget €1.987.038

Gerealiseerd €2.613.701

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
17	Onderwijs	Absoluut verzuim				Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	3,80	3,80	2	1,90			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
18	Onderwijs	Relatief verzuim				Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	27	27	23	20			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
19	Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)				Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Ingrado
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	2,40	2	2	2,10			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
22	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter				% jongeren 12 t/m 21 jaar	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	1	1	1	1			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
23	Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin				% kinderen tot 18 jaar	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	6	6	6	6			

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
29	Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp				% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	9,30	11,50	11,60	11			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
30	Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming				% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	1,20	1,30	1,20	1,10			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
31	Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering				% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	0,30	0,40	0,40	0,30			

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Lasten	46.386	50.715	50.599	-116
Baten	4.424	5.747	5.420	-328
Voor resultaatbestemming	-41.961	-44.967	-45.179	-212
Stortingen in reserves	0	206	364	158
Puttingen uit reserves	357	404	219	-185
Na resultaatbestemming	-41.604	-44.769	-45.324	-555

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Vorbereiding nieuwbouw Sancta Maria school Lettele	70	0	-70
Onderzoek locatie Driehoek Snipperling VSO Deventer	67	0	-67
Nationaal programma onderwijs (NPO-middelen)	656	656	0
Onderwijsachterstandenbeleid	-26	-26	0
Totaal	766	629	-137

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	-555
Saldo budgetoverheveling	-137
Saldo na budgetoverheveling	-692

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €692.000)

Onderwijshuisvesting (voordeel €177.000)

Als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% is er €315.000 minder rente doorbelast. Het ontstane voordeel is verrekend met de reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting. Het restantbudget van €67.000 voor onderzoek van de locatie Driehoek Snipperling voor VSO Deventer wordt overgeheveld omdat het onderzoek doorloopt in 2024. Ook de voorbereiding van de verplaatsing van de Sancta Maria-school in Lettele loopt door in 2024. Het restantbudget van €70.000 wordt hiervoor overgeheveld.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (voordeel €220.000)

Het voordeel op dit taakveld wordt veroorzaakt door voordelen op onder andere de budgetten voor peuterspelen en sluitende aanpak jongeren. Het budget voor peuterspelen is conjunctuurgevoelig en laat evenals vorig jaar een voordeel zien. Het budget voor sluitende aanpak jongeren is over de periode 2022-2023 eenmalig verhoogd. Deze middelen zijn vrijgevallen. De resterende NPO middelen van €656.000 worden overgeheveld naar 2024 omdat de termijn verlengd is tot en met school jaar 2024-2025.

Jeugdhulp en Jeugdbescherming (nadeel €1.088.000)

In 2023 komen we op basis van de definitieve productieverantwoordingen uit op een tekort van €1,1 miljoen (2022 een tekort van €620.000). Dit tekort komt bovenop het nadeel dat we gemeld hebben in de 3e kwartaalrapportage 2023 van €2,5 miljoen. We zagen toen een forste stijging in de zorgkosten voor kinderen met meervoudige complexe problemen. Uit onderzoek naar de 10 duurste casussen blijkt dat er sprake is van hoge toewijzingen, stapeling van zorg en toekenning van meer zorgproducten.

De extra kosten voor het woonplaatsbeginsel vanuit 2022 van €900.000 lopen door in 2023 en volgende jaren. We zien dat de kosten vanuit het woonplaatsbeginsel zelfs verder zijn opgelopen en zorgen voor een extra tekort van €319.000.

Het tekort van €1,1 miljoen was bij de 4e kwartaalrapportage 2023 niet voorzien doordat er met terugwerkende kracht toewijzingen zijn afgegeven. Daarnaast zien we bij verschillende zorgaanbieders nog achterstanden in de declaraties. Dit maakt dat de kosten voor jeugdzorg lastig in te schatten zijn gedurende het jaar.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. investeringen	15.646	10.730	4.987	-5.742
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	143	0	-143
Saldo	-15.646	-10.587	-4.987	5.600

Toelichting

In de kwartaalrapportages van 2023 is toegelicht dat de investeringen aanpassing Slingerbos / inhuizing Zonnewijzer en uitbreiding kindcentrum Rivierenwijk zijn afgerond. Voor de Marke Zuid is de procedure van aanbesteding in 2023 gestart. Doordat er in 2023 nog geen sprake is van een onherroepelijk vastgesteld bestemmingsplan is het nog niet duidelijk wanneer de bouw van het schoolgebouw kan starten. De facelift Enkdwarsstraat is in 2023 voor het eerste deel afgerond. Het tweede deel wordt in samenhang met het IHP opgepakt. De uitbreiding van het kindcentrum Borgele is opgeleverd. Een aantal andere investeringen zijn nog in afwachting van de locatie of aanbesteding. De nieuwbouw VSO Deventer en de nieuwbouw Sancta Maria Lettele zijn daardoor nog niet in uitvoering genomen. Voor de nieuwbouw van de Zwaluwenburg is in 2023 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Jeugd en jeugdhulpverlening	Jeugd en jeugdhulpverlening
Dashboard Onderwijs	Onderwijs
Dashboard Jeugd en onderwijs	Jeugd en onderwijs
Pdf Jeugd en jeugdhulpverlening (1.292 kb)	Pdf Jeugd en jeugdhulpverlening
Pdf Onderwijs (934 kb)	Pdf Onderwijs

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2026	1,0 Mb	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2026
Visie Van Wieg naar Werk 2019-2022	1,4 Mb	Visie van Wieg naar Werk 2019-2022
Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022	1,0 Mb	Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022
Verordening gemeentelijke kindregelingen 2022	1,7 Mb	Verordening gemeentelijke kindregelingen 2022
Visie Jeugdhulp IJsselland 2021-2025	0,5 Mb	Visie Jeugdhulp IJsselland 2021-2025

Economie en internationaal beleid

Omschrijving

Werken aan Deventer als authentieke, eigenwijze en vernieuwende Hanzestad met een vitale economie

In Deventer is het goed ondernemen. Bedrijven profiteren van de gunstige ligging en goede bereikbaarheid. Er wordt geïnvesteerd in de economie van Deventer. Wij willen deze publieke en private investeringen verder aanjagen, samen met onze partners binnen het Deventer Economisch Perspectief (DEP). Deze samenwerking met kennisinstellingen en bedrijfsleven heeft de afgelopen tijd zijn vruchten afgeworpen en ook deze collegeperiode zetten we daar volop op in. Kern van het programma economie en internationaal beleid is dat we als gemeente investeren in randvoorwaarden om de economie te stimuleren en ontwikkelingen aanjagen door middel van inzet van onze capaciteit, netwerk, kennis en/of financiële middelen. Dit beperkt zich niet tot de gemeentegrenzen.

De Uitvoeringsagenda Economie en Internationaal beleid 2023-2026 is vastgesteld in 2023. Het document vormt een leidraad van economische thema's waar we aan werken, gebaseerd op het collegeakkoord 'Dichtbij, Betrokken & Bevlogen'. Aangezien externe ontwikkelingen (Corona, oorlog Oekraïne) ook hun weerslag hebben op onze lokale economie, heeft het document een dynamisch karakter waarin we voor de resultaten deels afhankelijk zijn van onze externe partners. Zo trekken we, afhankelijk van de onderwerpen, samen op met andere gemeenten en regio's, waarbij met de regio Stedendriehoek en provincie Overijssel de lijnen kort en vanzelfsprekend zijn. Maar ook met het rijk en internationaal worden relaties onderhouden en ontwikkeld. Nieuwe accenten in onze uitvoeringsagenda zijn de aandacht voor de 17 Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties waarin we kansen voor economische groei aan maatschappelijke betekenis willen koppelen, én de aandacht voor Deventer als woon-én werkstad. Daarbij zetten we ons in om voldoende ruimte te behouden en creëren voor (nieuwe) bedrijvigheid, en hoe we krapte op de arbeidsmarkt kunnen tegengaan.

De Uitvoeringsagenda geeft richting en focus aan onze inspanningen op de volgende onderwerpen:

- Ruimte voor werken
- Ondernemen
- Aantrekkelijke stad en platteland
- Veerkrachtige arbeidsmarkt
- Deventer internationale Hanzestad

Algemeen: Uitvoeringsagenda Economie en Internationaal Beleid

In 2023 is het nieuwe "Uitvoeringsprogramma Economie en Internationaal beleid" vastgesteld door het college. De uitvoeringsagenda laat zien waar we samen met economische partners in én buiten de gemeente aan werken tot en met 2026. Bovendien vormt het de leidraad voor gesprekken met de raad over economische en internationale ontwikkelingen waar wij aan bijdragen. Nieuwe accenten zijn de aandacht voor de 17 Global Goals van de Verenigde Naties waarin we kansen voor economische groei aan maatschappelijke betekenis willen koppelen en de aandacht voor Deventer als woon-én werkstad.

De kracht van de Deventer economische structuur zit in de goede samenwerking tussen deze partners op alle niveaus. Kern van het programma is dat we als gemeente investeren in randvoorwaarden om de economie te stimuleren en ontwikkelingen aanjagen door middel van inzet van onze capaciteit, netwerk, kennis en/of financiële middelen.

Versterking werklocaties

Woon- én werkstad

Deventer gaat de komende jaren aan de slag met een stevige woningbouwuitbreiding, dit in combinatie met het versterken en verjongen van de arbeidsmarkt. Om ook in de toekomst als kwalitatief hoogwaardige werkstad te boek te kunnen blijven staan, is een evenwichtige economische ontwikkeling cruciaal met zowel banen voor praktisch geschoolden als voor theoretisch opgeleiden. Het 'Perspectief Ruimte voor Werken in Deventer' is in 2023 vastgesteld door het college en beschrijft een integraal en samenhangend beeld voor de ontwikkeling van de ruimte voor werken in de stad voor de komende jaren, waarbij een evenwichtige groei van werkgelegenheid mogelijk wordt gemaakt die bovendien goed past bij het economisch DNA van Deventer. We hebben daarin tien ruimtelijke-strategische keuzes vastgesteld, die voldoende toekomstbestendige ruimte voor werk moeten faciliteren in Deventer én in de regio Stedendriehoek

Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (TBBT)

De uitvoeringsagenda Toekomstbestendige Bedrijventerreinen is een meerjarig programma, met 18 projecten die in uitvoering zijn of inmiddels zijn afgerond. De projecten zijn verdeeld over 4 thema's; Ruimte voor ondernemen, Mobiliteit, Leefbaarheid en Klimaat.

In 2023 tekenden 5 ondernemers, investeerders, het Deventer Economisch Perspectief (DEP) waaronder de gemeente een intentieovereenkomst voor de herstructurering van Bergweide IV noord. Hierbij is als voorwaarde opgenomen dat de inzet van private middelen en publieke investeringen concreet moet worden. De betrokken partijen spreken met de overeenkomst de intentie uit om vanuit een eigen verantwoordelijkheid, maar vooral gezamenlijk, tot een samenhangend en integraal uitvoeringsplan te komen voor herontwikkeling in Bergweide IV Noord. Het project heeft in het gebied inmiddels al gezorgd voor onderlinge dynamiek. Initiatiefnemers en andere ondernemers zijn in gesprek met elkaar over investeringen en overnames. Eind 2023 is gestart met de aanpak herstructurering in het oostelijk deel van Kloosterlanden als volgende kanszone binnen TBBT.

Port of Deventer (Binnenhaven)

Gelijktijdig met een nieuwe loskade voor de containerterminal, is een nieuwe wachtplaats voor schepen gerealiseerd aan de Zweedsestraat, waarbij ook walstroom is aangelegd. Daarmee hebben we een dekkend netwerk en kunnen we conform bepaald in de havenbeheerverordening, schepen verplichten gedurende de wachttijd walstroom te gebruiken in plaats van een dieselaggregaat.

Op 11 december vond de feestelijke opening plaats van de containerterminal van Vos transportgroep en BCTN in aanwezigheid van bestuurders en bedrijven in de regio. Dit vormde een mooie gelegenheid om de Port of Deventer als regionale haven te promoten.

In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van de Prins Bernhard-sluis waarbij ook het marktpotentieel van de haven is onderzocht. Dit onderzoek zal worden betrokken bij besluitvorming in 2024 over de sluis.

Kennisas

Het ontwikkelen van gemengde werkmilieus langs de Kennisas krijgt steeds meer vorm. Binnen stadscampus De Kien zijn ontwikkelingen op de Verzetsslaan en Handelskade zichtbaar en wordt in samenwerking tussen partners ingezet op innovatieprojecten rond digitale technieken in de leefomgeving. Op het Gasfabriek-terrein is hard gewerkt aan de nieuwe inrichting van de openbare ruimte die past bij een campus en zijn de eerste nieuwbouwontwikkelingen zichtbaar, waarmee de ontwikkeling naar een innovatiemilieu tastbaar wordt. Halverwege De Kien en de Gasfabriek wordt bij ROTO gewerkt aan een ontwikkeling waar wonen en werken op een voor Nederland unieke wijze worden gemengd. Hiermee worden aantrekkelijke werkmilieus ontwikkeld, passend bij de duurzame en innovatieve economie die op ons afkomt.

Versterking economische structuur en ondernemingsklimaat

Ondersteuning voor ondernemers

In 2023 werden de naweën gevoeld van de crises uit de voorgaande jaren. Het terugbetalen van coronasteun en onder spanning staande financiën van groepen ondernemers maakten dat ook nu weer meer dan gebruikelijk hulp moest worden geboden aan ondernemers in zwaar weer. In 2023 heeft Deventer zich samen met Apeldoorn vanuit de G40 sterk gemaakt voor een aanpak om mkb'ers te helpen zich klaar te maken voor een duurzame en inclusieve economie. Dit heeft geresulteerd in de Actieagenda MKB dienstverlening van het ministerie voor Economische zaken. Onderdeel daarvan is dat Deventer en Apeldoorn samen met 5 andere regio's als pilot gaan starten met als doel om in 2028 100.000 MKB bedrijven te hebben geholpen zich voor te bereiden op de toekomst. Deventer en Apeldoorn doen dat op basis van de bewezen sterke en vraaggestuurde aanpak van het Ondernemershuis Deventer.

Accountmanagement

Accountmanagement zet zich in voor een goede relatie tussen het bedrijfsleven en de gemeente, wijst ondernemers de weg bij onder andere vestigingsvragen en bemiddelt bij kwesties. De accountmanagers zijn actief voor alle werklocaties in Deventer en nemen actief deel in projecten gericht op de binnenstad, toekomstbestendige bedrijventerreinen, het A1 Bedrijvenpark en het havengebied.

Ook is er extra ingezet op het verstevigen van de samenwerking met MKB Deventer en het Ondernemershuis. Een uitvloeisel van deze samenwerking is in samenwerking met het ondernemershuis en MKB Deventer organiseren van een bijeenkomst voor nieuwe ondernemers in Deventer en ondernemers in het buitengebied. Er zijn in 2023 circa 100 bedrijfsbezoeken afgelegd en diverse netwerk/ledenvergaderingen van belangrijke stakeholders bezocht (onder andere MKB Deventer, DKW, Bedrijvenparkmanagent, SDBM en Regio Stedendriehoek). Daarnaast hebben we circa 200 klantvragen behandeld. Ook draagt accountmanagement zijn expertise bij in het DEP-project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen.

Impact ondernemen

Het afgelopen jaar heeft het Ondernemershuis als SDG House voor de Regio Stedendriehoek de communicatie versterkt en het aanbod aan ondernemersdienstverlening over de SDGs en impact ondernemen uitgebreid. Wat betreft communicatie sloegen ze de handen ineen met Deventer4GlobalGoals en is een communicatieplan ontwikkeld. Het bestaande Boost Your Business-programma is uitgebreid met een SDG-dagdeel. Voor ondernemers die advies op maat wilden is SDG-dienstverlening ontwikkeld. Met subsidie van de provincie Overijssel is het online platform Impact Oost ontwikkeld. Hierop zijn impact ondernemers uit de regio, impact events, nieuws en initiatieven gebundeld, zodat vraag en aanbod met betrekking tot impact ondernemen beter vindbaar wordt. Samen met gemeenten Zwolle, Apeldoorn, ROZ-groep (Twente) en het Ondernemershuis is de website ingevuld.

Aantrekkelijke stad en platteland

Binnenstad

De binnenstad bleek vitaal en veerkrachtig. De omzetten en bezoekersaantallen waren gemiddeld genomen goed, al staat de winst van ondernemers wel onder druk door gestegen (energie)kosten en gebrek aan personeel. De leegstand van winkelpanden in de binnenstad is laag en er wordt veel geïnvesteerd. Veel panden worden opgeknapt en verbouwd en we zien een relatie tussen publieke investeringen in de Openbare Ruimte (bijvoorbeeld Lebuïnuspleinen, Keizerstraat) en private investeringen in de directe omgeving.

Ook 2023 stond in het teken van de uitvoering van de Agenda Binnenstad 2.0 en het vierde Stadsarrangement. De centrale doelstelling van de Agenda Binnenstad, tot stand gekomen in samenwerking met Stichting Deventer Binnenstadsmanagement (SDBM) en bewonersorganisaties SBBD, is transformatie van 'place to buy' naar een 'place to be/meet' in 2030. De binnenstad als sociale ontmoetingsplaats met een hoge verblijfswaarde, waar de interactie tussen mensen wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. We onderzoeken, samen met de partners in de binnenstad, hoe we de binnenstad toekomstbestendig kunnen maken door bepaalde functies toe te voegen, te versterken of juist te verminderen. Dit onderzoek 'Transformatieopgave Binnenstad' ronden we in 2024 af.

In 2023 is, samen met team Toezicht en Handhaving, ook ingezet op een betere uitstraling van de terrassen in de binnenstad. De extra inzet hierop begint geleidelijk aan zijn vruchten af te werpen.

Toekomstbestendige wijk-, buurt- en dorpscentra

In november 2023 is door de commissie Horeca, Ambulante handel en Detailhandel (HAD) een kennis-en inspiratiebijeenkomst georganiseerd over de toekomst van wijk-, buurt- en dorpscentra in onze gemeente met de nadruk op samenwerking. De bijeenkomst is goed bezocht door vertegenwoordigers van genoemde centra. In overleg met de vertegenwoordigers wordt bepaald wat goede vervolgstappen kunnen zijn.

Vrijtijdseconomie en marketing

In 2023 is verder gewerkt aan de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie. Dit programma richt zich op de kansen die de vrijetijdssector biedt voor de gemeente. Met daarbij ook aandacht voor de leefbaarheid van de stad en het buitengebied. De pilot voor een Deventer Vergader- en Congresbureau kwam op stoom en bekeken moet worden of en hoe de pilot wordt voortgezet in 2024.

In Salland zijn in 2022 7 nieuwe fietsroutes gelanceerd onder de naam 'Slinger van Salland' waaronder

1 in onze gemeente (Heks van Lettele). Hieraan is in 2023 een tweede, wederom fraaie, route toegevoegd: "Langs Schipbeek en Ommelanden" (omgeving Bathmen). Op deze manier kunnen toeristen en eigen inwoners al fietsend de mooie plekjes van Salland ontdekken. Uit de cijfers van de Toeristenbelasting is gebleken dat het aantal overnachtingen in onze gemeente in 2022 gestegen is met bijna 14% ten opzichte van het jaar 2021: van ongeveer 235.000 naar ruim 267.000 overnachtingen. Een fraaie stijging waaruit blijkt dat toeristen onze stad, dorpen en buitengebied steeds beter weten te vinden.

Verder heeft de raad in 2023 besloten om extra middelen beschikbaar te stellen voor Salland Marketing en Routenetwerken Salland (Fiets- en Wandelnetwerk Salland). Hiermee kunnen gerichte campagnes worden uitgevoerd om vooral de dorpen en het buitengebied nog beter onder de aandacht te brengen. Ook kunnen genoemde netwerken op een goede manier onderhouden worden en worden doorontwikkeld.

In 2023 was er naast de reguliere kermissen, en markten, ruimte voor nieuwe initiatieven, zoals de Hanze (H)Eerlijke Streekmarkt (met aanbod van lokale producten) op het Grote Kerkhof. Zowel voor de warenmarkt als terrassen zijn de ervaringen uit de coronatijd reden geweest de opstellingen permanent te verbeteren. Ook de grootse viering van het Hanzejaar was een uniek initiatief, georganiseerd door Deventer Marketing, in samenwerking met economische en culturele partners. Het hele jaar door zijn speciale Hanzejaar activiteiten georganiseerd, of kregen bestaande evenementen een Hanze -accent. Het diverse programma kwam tot stand dankzij veel verschillende Deventer instellingen en organisaties, van de Jachthaven tot De Scheg, en van Raster tot Deventer Verhaal. Al met al een groot succes.

[Veerkrachtige arbeidsmarkt](#)

[Human Capital Agenda \(HCA\)](#)

In december 2022 is het meerjarenplan voor de Human Capital Agenda (HCA) 2023 – 2026 vastgesteld. Doel van de HCA is om de arbeidsmarkt te versterken en te verjongen, zodat zij toekomstbestendig blijft. Dit is een doe-agenda waarin de gemeente Deventer samen met het Deventer Economisch Perspectief werkt aan het versterken van leer- en ontwikkelkansen voor jongeren, studenten, werkzoekenden, werkenden en ondernemers in Deventer.

Vanuit programma economie is een bijdrage geleverd aan:

- De start van de sectorale aanpak met 5 teams voor de sectoren ICT, Techniek, Logistiek, Zorg en Welzijn en Kind & Educatie. Ieder sectorteam is gefaciliteerd met een aanjager vanuit de HCA en heeft met de betrokken bedrijven en onderwijsinstellingen een eerste probleemanalyse, een inventarisatie van lopende activiteiten en relevante netwerken gemaakt. Per sector is een sectorkaart ontwikkeld dat hierin inzicht geeft en is een sectoraal actieplan in de maak.
- De start van het Deventer Ontwikkel Kwartier (DOK) op de locatie van het Ondernemershuis. Dat betekent dat er een aanspreekpunt is voor ondernemers, werknemers en werkzoekenden met een leer- en ontwikkelvraagstuk. Ieder individu dat zich bij het DOK aanmeldt krijgt een persoonlijk loopbaan- en ontwikkelgesprek, wordt via financial engineering bekeken welke subsidie bij het vraagstuk past om zo de persoonlijke ontwikkeling van werknemers mogelijk te maken. Daarbij is actief bemiddeld naar het Ontwikkelfonds Stedendriehoek.
- De facilitering van een tweetal learning communities waar leren, werken en innoveren wordt gecombineerd. Er lopen op dit moment meerdere learning communities in de regio waaraan bedrijven met een ontwikkelvraagstuk uit Deventer deelnemen. Recentelijk is een community gestart voor circulair

bouwen met partnerbedrijven van de Technicampus. Specifiek voor studenten is de leergemeenschap leefbare stad gestart waarbij studenten van Saxion betrokken zijn en aansluiting van Aventus wordt in 2024 nader verkend.

- Het aanspreken van ondernemers en mensen om in beweging te komen gestimuleerd vanuit HCA Deventer is van groot belang om zoveel mogelijk mensen in actie laten komen. Onderdeel hiervan is verwijzen naar de juiste hulplijnen en activiteiten van de HCA. Om dit te optimaliseren is een communicatiestrategie in voorbereiding. Met als doel alles zo laagdrempelig en toegankelijk mogelijk te maken voor inwoners én ondernemers.

Dit heeft in 2023 tot de volgende resultaten geleid:

	Doelstelling 2023 – 2026	Gerealiseerd 2023 (nov)
1	2.500 trajecten gericht op de overgangen van school naar werk, werkloosheid naar werk, werk naar werk (binnen de sector of over sectorgrenzen heen)	792 leer- en ontwikkeltrajecten aangeboden aan inwoners en medewerkers van bedrijven in Deventer
2	29.000 mensen die woonachtig of werkzaam zijn in Deventer in beweging krijgen door hen aan te spreken, te motiveren en verschillende activiteiten op het gebied van scholing en ontwikkeling aan te bieden.	2.592 mensen die woonachtig of werkzaam zijn in Deventer zijn bereikt, waarvan 1.592 in beweging zijn gekomen.
3	Tenminste 500 mensen die in Deventer werken of studeren worden bereikt en 50 ondernemers handelingsperspectief geven om nieuwe skills en vaardigheden te leren en eigen te maken gericht op de transitie	800 studenten en 15 ondernemers gefaciliteerd en/of handelingsperspectief gegeven om hun arbeidsproductiviteit te verhogen door toepassing van nieuwe vaardigheden en technologieën gericht op de transities

Agenda Verjongen

Deze agenda bevat verschillende elementen verdeeld over verschillende begrotingsprogramma's. In het najaar van 2023 is de projectleider Deventer Studentenstad bij Events Deventer van start gegaan om studentenactiviteiten te stimuleren, bundelen en promoten. Het online platform Let's Connect is ontwikkeld voor organisaties die werken met en voor studenten, met een bijdrage van de studentambtenaren. In samenwerking met Deventer Marketing is het communicatiekanaal Let's Go versterkt om het bereik naar studenten te vergroten. Ook wordt gewerkt aan verbeterde programmering voor de doelgroep verbeteren.

In opdracht van de gemeente voerde Deventer Jong onderzoek uit om inzicht te krijgen in de beleving van jongeren tussen de 18 en 35 over Deventer. Hiermee zijn bijna 550 jongeren bevroegd over de sociale kring, maatschappelijke betrokkenheid, en vrijetijdsbesteding.

Deventer internationale Hanzestad

Internationale handel en export bevorderen

Ook in 2023 hebben we het MKB Trade Office (MKB TO) ondersteund bij het verder bevorderen van de internationale handel en export van Deventer bedrijven. Het MKB TO is erin geslaagd een serie waardevolle bijeenkomsten en missies voor ondernemers uit Deventer en de regio te organiseren. Zo heeft het MKB TO met gemeentelijke cofinanciering verschillende landenbijeenkomsten voor haar leden georganiseerd over zakendoen in Frankrijk en Spanje. Verder zijn er twee uitgaande verkenningsmissies naar partnerstad Sibiu (Roemenië) en Helsinki (Finland) georganiseerd voor ondernemers uit Deventer en de Stedendriehoek regio. Daarnaast hebben we landenvertegenwoordigers van buitenlandse posten van de landelijke partnerorganisatie NLinBusiness ontvangen en vertegenwoordigers van de Nederlandse Ambassade en het Nederlandse Consulaat in Turkije. In het kader van zowel de inkomende als uitgaande missies zijn relevante bedrijven bezocht en netwerkmogelijkheden voor ondernemers van beide kanten georganiseerd. De missies hebben tot verschillende Business2Business relaties geleid. De gemeente is via haar internationale beleid bij al deze bijeenkomsten betrokken geweest.

Synergie creëren door samenwerking en verbinding

Het Internationaal Beleid spant zich in om bewustwording te creëren over de meerwaarde van internationalisering binnen diverse sectoren. Via verschillende netwerken (International Office Deventer, Periodiek Overleg Internationale Samenwerking, Platform Deventer–Oeganda) heeft de gemeente ook in 2023 partners van verschillende sectoren bijeengebracht, waardoor synergie en nieuwe verbindingen zijn gecreëerd. In het kader van het Shelter City programma zou onze stad dit jaar opnieuw een internationale mensenrechtenverdediger ontvangen. Door privéomstandigheden heeft de beoogde vierde Shelter City gast de reis naar Deventer geannuleerd.

Bevorderen van internationale samenwerking

In het kader van de meerjarige internationale samenwerking met Roemenië en Duitsland hebben we vooral aandacht besteed aan de contacten tussen ondernemers (via de handelsmissie naar Sibiu) en onderwijsinstellingen (via het Learning Cities project tussen Saxion en Fachhochschule Osnabrück, waarbij de gemeenten aan beide kanten als opdrachtgevers fungeren). In 2023 heeft een gemengde groep studenten zich gebogen over het thema “aantrekken en behouden van studenten in eigen stad”. Het onderzoek leverde interessante conclusies op, mogelijk ook bruikbaar voor Stadscampus De Kien.

Profileren van Deventer als vooruitstrevende SDG-gemeente

De inspanningen vanuit het internationaal beleid rondom de 17 duurzaamheidsdoelstellingen (SDG's) hebben tot nieuwe resultaten geleid. Vanuit de Kerngroep Deventer4GlobalGoals wordt nauw samengewerkt met het SDG House Stedendriehoek dat in november 2023 haar eenjarig bestaan heeft gevierd. Er zijn in de loop van het jaar verschillende gezamenlijke activiteiten georganiseerd, waaronder een serie maandelijkse artikelen in de Deventer Nieuws waarin ondernemers en partners die al met de SDG's werken, geïnterviewd werden. Ook is er een SDG-workshop tijdens het Grootste Kennisfestival van Nederland georganiseerd en was Deventer als enige Global Goals gemeente aanwezig bij de landelijke SDG Action Day in Amsterdam om haar beleid ten

aanzien van de SDG's aan een breed publiek te presenteren. Internationaal en in het kader van het Hanzejaar 2023 heeft de gemeente het initiatief Cycle4GlobalGoals ondersteund, waarbij steden uit 10 landen per fiets door de initiatiefnemers zijn aangedaan, op zoek naar best practices op het gebied van duurzame mobiliteit. Het startsignaal werd in de Roemeense partnerstad Sibiu gegeven en na 3.500 km. binnen 5 weken, heeft Deventer als eindpunt van deze fietstocht gefungeerd.

Samenwerken in de Hanze

Als laatste heeft de gemeente Deventer binnen de werkgroep "Sustainable Hansa" in het kader van het internationale Hanzeverbond een belangrijke bijdrage geleverd aan de professionalisering van de werkgroep aan de organisatie van verschillende (online) kennisuitwisselingen rondom thema's gelieerd aan duurzaamheid en de 17 duurzame doelen. Het voorzitterschap van Deventer is tijdens de internationale Hanzedagen in Torun (Polen) overgedragen aan de collega's van Hanzestad Visby (Zweden). Als medeoprichters hiervan blijven we betrokken bij de (online) activiteiten van de werkgroep.

2023 in vogelvlucht

Algemeen: Uitvoeringsagenda Economie en Internationaal Beleid

In 2023 is het nieuwe “Uitvoeringsprogramma Economie en Internationaal beleid” vastgesteld door het college. De uitvoeringsagenda laat zien waar we samen met economische partners in én buiten de gemeente aan werken tot en met 2026. Bovendien vormt het de leidraad voor gesprekken met de raad over economische en internationale ontwikkelingen waar wij aan bijdragen. Nieuwe accenten zijn de aandacht voor de 17 Global Goals van de Verenigde Naties waarin we kansen voor economische groei aan maatschappelijke betekenis willen koppelen en de aandacht voor Deventer als woon-én werkstad. De kracht van de Deventer economische structuur zit in de goede samenwerking tussen deze partners op alle niveaus. Kern van het programma is dat we als gemeente investeren in randvoorwaarden om de economie te stimuleren en ontwikkelingen aanjagen door middel van inzet van onze capaciteit, netwerk, kennis en/of financiële middelen.

Versterking werklocaties

Woon- én werkstad

Deventer gaat de komende jaren aan de slag met een stevige woningbouwuitbreiding, in combinatie met het versterken en verjongen van de arbeidsmarkt. Om ook in de toekomst als kwalitatief hoogwaardige werkstad te boek te kunnen blijven staan, is een evenwichtige economische ontwikkeling cruciaal met zowel banen voor praktisch geschoolden als voor theoretisch opgeleiden. Het ‘Perspectief Ruimte voor Werken in Deventer’ is in 2023 vastgesteld door het college en beschrijft een integraal en samenhangend beeld voor de ontwikkeling van de ruimte voor werken in de stad voor de komende jaren, waarbij een evenwichtige groei van werkgelegenheid mogelijk wordt gemaakt die bovendien goed past bij het economisch DNA van Deventer. We hebben daarin tien ruimtelijke-strategische keuzes vastgesteld, die voldoende toekomstbestendige ruimte voor werk moeten faciliteren in Deventer én in de regio Stedendriehoek

Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (TBBT)

De meerjarige uitvoeringsagenda TBBT bevat 18 projecten die in uitvoering zijn of inmiddels zijn afgerond. De projecten zijn verdeeld over 4 thema's; Ruimte voor ondernemen, Mobiliteit, Leefbaarheid en Klimaat.

In 2023 tekenden 5 ondernemers, investeerders, het Deventer Economisch Perspectief (DEP) waaronder de gemeente een intentieovereenkomst voor de herstructurering van Bergweide IV noord. Hierbij is als voorwaarde opgenomen dat de inzet van private middelen concreet moeten worden, voordat publieke middelen worden ingezet. De betrokken partijen spreken met de overeenkomst de intentie uit om vanuit een eigen verantwoordelijkheid, maar vooral gezamenlijk, tot een samenhangend en integraal uitvoeringsplan te komen voor herontwikkeling in Bergweide IV Noord. Het project heeft in het gebied inmiddels gezorgd voor onderlinge dynamiek. Initiatiefnemers zijn in gesprek met elkaar over investeringen en overnames. Eind 2023 is gestart met de aanpak herstructurering in het oostelijk deel van Kloosterlanden als volgende kanszone binnen TBBT.

Port of Deventer (Binnenhaven)

Gelijktijdig met een nieuwe loskade voor de containerterminal, is een nieuwe wachtplaats voor schepen gerealiseerd aan de Zweedsestraat, waarbij ook walstroom is aangelegd. Daarmee hebben we een dekkend netwerk en kunnen we conform bepaald in de havenbeheerverordening, schepen verplichten gedurende de wachttijd walstroom te gebruiken in plaats van een dieselaggregaat. In december vond de feestelijke opening plaats van de containerterminal

van Vos transportgroep en BCTN in aanwezigheid van bestuurders en bedrijven in de regio. Dit vormde een mooie gelegenheid om de Port of Deventer als regionale haven te promoten. In 2023 is een onderzoek gestart naar de toekomst van de Prins Bernhard-sluis waarbij ook het marktpotentieel van de haven is onderzocht. Dit onderzoek zal worden betrokken bij besluitvorming in 2024 over de sluis.

Kennisas

Het ontwikkelen van gemengde werkmilieus langs de Kennisas krijgt steeds meer vorm. Binnen stadscampus De Kien zijn ontwikkelingen op de Verzetslaan en Handelskade zichtbaar en wordt in samenwerking tussen partners ingezet op innovatieprojecten rond digitale technieken in de leefomgeving. Op het Gasfabriek-terrein is hard gewerkt aan de nieuwe inrichting van de openbare ruimte die past bij een campus en zijn de eerste nieuwbouwontwikkelingen zichtbaar, waarmee de ontwikkeling naar een innovatiemilieu tastbaar wordt. Halverwege De Kien en de Gasfabriek wordt bij ROTO gewerkt aan een ontwikkeling waar wonen en werken op een voor Nederland unieke wijze worden gemengd. Hiermee worden aantrekkelijke werkmilieus ontwikkeld, passend bij de duurzame en innovatieve economie die op ons afkomt.

Versterking economische structuur en ondernemingsklimaat

Ondersteuning voor ondernemers

In 2023 werden de naweën gevoeld van de crises uit de voorgaande jaren. Het terugbetalen van coronasteun en onder spanning staande financiën van groepen ondernemers maakten dat ook nu weer meer dan gebruikelijk hulp moest worden geboden aan ondernemers in zwaar weer. In 2023 heeft Deventer zich samen met Apeldoorn vanuit de G40 sterk gemaakt voor een aanpak om mkb'ers te helpen zich klaar te maken voor een duurzame en inclusieve economie. Dit heeft geresulteerd in de Actieagenda MKB dienstverlening van het ministerie voor Economische zaken. Onderdeel daarvan is dat Deventer en Apeldoorn samen met 5 andere regio's als pilot gaan starten met als doel om in 2028 100.000 MKB bedrijven te hebben geholpen zich voor te bereiden op de toekomst. Deventer en Apeldoorn doen dat op basis van de bewezen sterke en vraaggestuurde aanpak van het Ondernemershuis Deventer.

Accountmanagement

Accountmanagement zet zich in voor een goede relatie tussen het bedrijfsleven en de gemeente, wijst ondernemers de weg bij onder andere vestigingsvragen en bemiddelt bij kwesties. De accountmanagers zijn actief voor alle werklocaties in Deventer en nemen actief deel in projecten gericht op de binnenstad, toekomstbestendige bedrijventerreinen, het A1 Bedrijvenpark en het havengebied.

Ook is er extra ingezet op het verstevigen van de samenwerking met MKB Deventer en het Ondernemershuis. Een uitvloeisel van deze samenwerking is in samenwerking met het ondernemershuis en MKB Deventer organiseren van een bijeenkomst voor nieuwe ondernemers in Deventer en ondernemers in het buitengebied. Er zijn in 2023 circa 100 bedrijfsbezoeken afgelegd en diverse netwerk/ledenvergaderingen van belangrijke stakeholders bezocht (onder andere MKB Deventer, DKW, Bedrijvenparkmanager, SDBM en Regio Stedendriehoek). Daarnaast hebben we circa 200 klantvragen behandeld. Ook draagt accountmanagement zijn expertise bij in het DEP-project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen.

Impact ondernemen

Het afgelopen jaar heeft het Ondernemershuis als SDG House voor de Regio Stedendriehoek de communicatie versterkt en het aanbod aan ondernemersdienstverlening over de SDGs en impact ondernemen uitgebreid. Wat betreft communicatie sloegen ze de handen ineen met

Deventer4GlobalGoals en is een communicatieplan ontwikkeld. Het bestaande Boost Your Business-programma is uitgebreid met een SDG-dagdeel. Voor ondernemers die advies op maat wilden is SDG-dienstverlening ontwikkeld. Met subsidie van de provincie Overijssel is het online platform Impact Oost ontwikkeld. Hierop zijn impact ondernemers uit de regio, impact events, nieuws en initiatieven gebundeld, zodat vraag en aanbod met betrekking tot impact ondernemen beter vindbaar wordt. Samen met gemeenten Zwolle, Apeldoorn, ROZ-groep (Twente) en het Ondernemershuis is de website ingevuld.

Aantrekkelijke stad en platteland

Binnenstad

De binnenstad bleek vitaal en veerkrachtig. De omzetten en bezoekersaantallen waren gemiddeld genomen goed, al staat de winst van ondernemers wel onder druk door gestegen (energie)kosten en gebrek aan personeel. De leegstand van winkelpanden in de binnenstad is laag en er wordt veel geïnvesteerd. Veel panden worden opgeknapt en verbouwd en we zien een relatie tussen publieke investeringen in de openbare ruimte (bijvoorbeeld Lebuïnuspleinen, Keizerstraat) en private investeringen in de directe omgeving.

Ook 2023 stond in het teken van de uitvoering van de Agenda Binnenstad 2.0 en het vierde Stadsarrangement. De centrale doelstelling van de Agenda Binnenstad, tot stand gekomen in samenwerking met Stichting Deventer Binnenstadsmanagement (SDBM) en bewonersorganisaties SBBD, is transformatie van 'place to buy' naar een 'place to be/meet' in 2030. De binnenstad als sociale ontmoetingsplaats met een hoge verblijfswaarde, waar de interactie tussen mensen wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. We onderzoeken, samen met de partners in de binnenstad, hoe we de binnenstad toekomstbestendig kunnen maken door bepaalde functies toe te voegen, te versterken of juist te verminderen. Dit onderzoek 'Transformatieopgave Binnenstad' ronden we in 2024 af.

In 2023 is, samen met team Toezicht en Handhaving, ingezet op een betere uitstraling van de terrassen in de binnenstad. De extra inzet hierop begint geleidelijk aan zijn vruchten af te werpen.

Toekomstbestendige wijk-, buurt- en dorpscentra

In november 2023 is door de commissie Horeca, Ambulante handel en Detailhandel (HAD) een kennis- en inspiratiebijeenkomst georganiseerd over de toekomst van wijk-, buurt- en dorpscentra in onze gemeente met de nadruk op samenwerking. De bijeenkomst werd goed bezocht door vertegenwoordigers van genoemde centra. Er wordt nagedacht over een vervolg.

Vrijtijdseconomie en marketing

In 2023 is verder gewerkt aan het Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie. Dit programma richt zich op de kansen die de vrijetijdsector biedt voor de gemeente, met daarbij ook aandacht voor de leefbaarheid van de stad en het buitengebied. De pilot voor een Deventer Vergader- en Congresbureau kwam op stoom en bekeken moet worden of en hoe de pilot wordt voortgezet in 2024.

Aan de Sallandse fietsroutes 'Slinger van Salland' is in 2023 een tweede fraaie, route toegevoegd: "Langs Schipbeek en Ommelanden" (omgeving Bathmen). Op deze manier kunnen toeristen en eigen inwoners al fietsend de mooie plekjes van Salland ontdekken. Uit de cijfers van de Toeristenbelasting is gebleken

dat het aantal overnachtingen in onze gemeente in 2022 gestegen is met bijna 14% ten opzichte van het jaar 2021: van ongeveer 235.000 naar ruim 267.000 overnachtingen. Hieruit blijkt dat toeristen onze stad, dorpen en buitengebied steeds beter weten te vinden.

Verder heeft de raad in 2023 besloten om extra middelen beschikbaar te stellen voor Salland Marketing en Routenetwerken Salland (Fiets- en Wandelnetwerk Salland). Hiermee kunnen gerichte campagnes worden uitgevoerd om vooral de dorpen en het buitengebied nog beter onder de aandacht te brengen. Ook kunnen genoemde netwerken op een goede manier onderhouden worden en worden doorontwikkeld.

In 2023 was er naast de reguliere kermissen, en markten, ruimte voor nieuwe initiatieven, zoals de Hanze (H)Eerlijke Streekmarkt (met aanbod van lokale producten) op het Grote Kerkhof. Zowel voor de warenmarkt als terrassen zijn de ervaringen uit de coronatijd reden geweest de opstellingen permanent te verbeteren.

De grootse viering van het Hanzejaar was een uniek initiatief, georganiseerd door Deventer Marketing, in samenwerking met economische en culturele partners. Het hele jaar door zijn speciale Hanzejaar activiteiten georganiseerd, of kregen bestaande evenementen een Hanze -accent. Het diverse programma kwam tot stand dankzij veel verschillende Deventer instellingen en organisaties, van de Jachthaven tot De Scheg, en van Raster tot Deventer Verhaal. Al met al een groot succes.

[Veerkrachtige arbeidsmarkt](#)

[Human Capital Agenda \(HCA\)](#)

Doel van de HCA die in 2022 werd vastgesteld is om de arbeidsmarkt te versterken en te verjongen, zodat zij toekomstbestendig blijft. Dit is een doe-agenda waarin de gemeente Deventer samen met het Deventer Economisch Perspectief werkt aan het versterken van leer- en ontwikkelkansen voor jongeren, studenten, werkzoekenden, werkenden en ondernemers in Deventer.

Vanuit programma economie is een bijdrage geleverd aan:

- De start van de sectorale aanpak met 5 teams voor de sectoren ICT, Techniek, Logistiek, Zorg en Welzijn en Kind & Educatie. Ieder sectorteam is gefaciliteerd met een aanjager vanuit de HCA en heeft met de betrokken bedrijven en onderwijsinstellingen een eerste probleemanalyse, een inventarisatie van lopende activiteiten en relevante netwerken gemaakt.
- De start van het Deventer Ontwikkel Kwartier (DOK) op de locatie van het Ondernemershuis. Dat betekent dat er een aanspreekpunt is voor ondernemers, werknemers en werkzoekenden met een leer- en ontwikkelvraag. Iedereen die zich bij het DOK aanmeldt krijgt een loopbaan- en ontwikkelgesprek, en wordt verder geholpen. Daarbij is actief bemiddeld naar het Ontwikkelfonds Stedendriehoek.
- De facilitering van een tweetal learning communities waar leren, werken en innoveren wordt gecombineerd. Er lopen op dit moment meerdere learning communities in de regio waaraan bedrijven met een ontwikkelvraagstuk uit Deventer deelnemen. Recentelijk is een community gestart voor circulair bouwen met partnerbedrijven van de Technicampus. Specifiek voor studenten is de leergemeenschap leefbare stad gestart waarbij studenten van Saxion betrokken zijn en aansluiting van Aventus wordt in 2024 nader verkend.

- Het aanspreken van ondernemers en mensen om in beweging te komen gestimuleerd vanuit de HCA is van groot belang om zoveel mogelijk mensen in actie laten komen. Onderdeel hiervan is verwijzen naar de juiste hulplijnen en activiteiten van de HCA. Een communicatiestrategie moet het voor inwoners en ondernemers zo laagdrempelig en toegankelijk mogelijk maken om mee te doen .

	Doelstelling 2023 – 2026	Gerealiseerd 2023 (nov)
1	2.500 trajecten gericht op de overgangen van school naar werk, werkloosheid naar werk, werk naar werk (binnen de sector of over sectorgrenzen heen)	792 leer- en ontwikkeltrajecten aangeboden aan inwoners en medewerkers van bedrijven in Deventer
2	29.000 mensen die woonachtig of werkzaam zijn in Deventer in beweging krijgen door hen aan te spreken, te motiveren en verschillende activiteiten op het gebied van scholing en ontwikkeling aan te bieden.	2.592 mensen die woonachtig of werkzaam zijn in Deventer zijn bereikt, waarvan 1.592 in beweging zijn gekomen.
3	Tenminste 500 mensen die in Deventer werken of studeren worden bereikt en 50 ondernemers handelingsperspectief geven om nieuwe skills en vaardigheden te leren en eigen te maken gericht op de transitie	800 studenten en 15 ondernemers gefaciliteerd en/of handelingsperspectief gegeven om hun arbeidsproductiviteit te verhogen door toepassing van nieuwe vaardigheden en technologieën gericht op de transities

Agenda Verjongen

Deze agenda bevat verschillende elementen verdeeld over verschillende begrotingsprogramma's. In het najaar van 2023 is de projectleider Deventer Studentenstad bij Events Deventer van start gegaan om studentenactiviteiten te stimuleren, bundelen en promoten. Het online platform Let's Connect is ontwikkeld voor organisaties die werken met en voor studenten, met een bijdrage van de studentambtenaren. In samenwerking met Deventer Marketing is het communicatiekanaal Let's Go versterkt om het bereik naar studenten te vergroten. Ook wordt gewerkt aan verbeterde programmering voor de doelgroep.

In opdracht van de gemeente voerde Deventer Jong onderzoek uit om inzicht te krijgen in de beleving van jongeren tussen de 18 en 35 over Deventer. Hiermee zijn bijna 550 jongeren bevroegd over de sociale kring, maatschappelijke betrokkenheid, en vrijetijdsbesteding.

Deventer internationale Hanzestad

Internationale handel en export bevorderen

Ook in 2023 hebben we het MKB Trade Office (MKB TO) ondersteund bij het bevorderen van de internationale handel en export van Deventer bedrijven. Het MKB TO is erin geslaagd een serie waardevolle bijeenkomsten en missies voor ondernemers uit Deventer en de regio te organiseren. Zo heeft het MKB TO met gemeentelijke cofinanciering verschillende landenbijeenkomsten voor haar leden georganiseerd over zakendoen in Frankrijk en Spanje. Verder zijn er twee uitgaande verkenningsmissies naar partnerstad Sibiu (Roemenië) en Helsinki (Finland) georganiseerd voor ondernemers uit Deventer en de

Stedendriehoek regio. Daarnaast hebben we landenvertegenwoordigers van buitenlandse posten van de landelijke partnerorganisatie NLinBusiness ontvangen en vertegenwoordigers van de Nederlandse Ambassade en het Nederlandse Consulaat in Turkije. In het kader van zowel de inkomende als uitgaande missies zijn relevante bedrijven bezocht en netwerkmogelijkheden voor ondernemers van beide kanten georganiseerd. De missies hebben tot verschillende Business2Business relaties geleid. De gemeente is via haar internationale beleid bij al deze bijeenkomsten betrokken geweest.

Synergie creëren door samenwerking en verbinding

Het Internationaal Beleid spant zich in om bewustwording te creëren over de meerwaarde van internationalisering binnen diverse sectoren. Via verschillende netwerken (International Office Deventer, Periodiek Overleg Internationale Samenwerking, Platform Deventer–Oeganda) heeft de gemeente ook in 2023 partners van verschillende sectoren bijeengebracht, waardoor synergie en nieuwe verbindingen zijn gecreëerd. In het kader van het Shelter City programma zou onze stad dit jaar opnieuw een internationale mensenrechtenverdediger ontvangen. Door privéomstandigheden heeft de beoogde vierde Shelter City gast de reis naar Deventer geannuleerd.

Bevorderen van internationale samenwerking

In het kader van de meerjarige internationale samenwerking met Roemenië en Duitsland hebben we vooral aandacht besteed aan de contacten tussen ondernemers (via de handelsmissie naar Sibiu) en onderwijsinstellingen (via het Learning Cities project tussen Saxion en Fachhochschule Osnabrück, waarbij de gemeenten aan beide kanten als opdrachtgevers fungeren). In 2023 heeft een gemengde groep studenten zich gebogen over het thema “aantrekken en behouden van studenten in eigen stad”. Het onderzoek leverde interessante conclusies op, mogelijk ook bruikbaar voor Stadscampus De Kien.

Profileren van Deventer als vooruitstrevende SDG-gemeente

De inspanningen vanuit het internationaal beleid rondom de 17 duurzaamheidsdoelstellingen (SDG's) hebben tot nieuwe resultaten geleid. Vanuit de Kerngroep Deventer4GlobalGoals wordt nauw samengewerkt met het SDG House Stedendriehoek dat in november 2023 haar eenjarig bestaan heeft gevierd. Er zijn in de loop van het jaar verschillende gezamenlijke activiteiten georganiseerd, waaronder een serie maandelijkse artikelen in de Deventer Nieuws waarin ondernemers en partners die al met de SDG's werken, geïnterviewd werden. Ook is er een SDG-workshop tijdens het Grootste Kennisfestival van Nederland georganiseerd en was Deventer als enige Global Goals gemeente aanwezig bij de landelijke SDG Action Day in Amsterdam om haar beleid ten aanzien van de SDG's aan een breed publiek te presenteren. Internationaal en in het kader van het Hanzejaar 2023 heeft de gemeente het initiatief Cycle4GlobalGoals ondersteund, waarbij steden uit 10 landen per fiets door de initiatiefnemers zijn aangedaan, op zoek naar best practices op het gebied van duurzame mobiliteit. Het startsignaal werd in de Roemeense partnerstad Sibiu gegeven en na 3.500 km. binnen 5 weken, heeft Deventer als eindpunt van deze fietstocht gefungeerd.

Samenwerken in de Hanze

Als laatste heeft de gemeente Deventer binnen de werkgroep "Sustainable Hansa" in het kader van het internationale Hanzeverbond een belangrijke bijdrage geleverd aan de professionalisering van de werkgroep aan de organisatie van verschillende (online) kennisuitwisselingen rondom thema's gelieerd aan duurzaamheid en de 17 duurzame doelen. Het voorzitterschap van Deventer is tijdens de internationale Hanzedagen in Torun (Polen) overgedragen aan de collega's van Hanzestad Visby (Zweden). Als medeoprichters hiervan blijven we betrokken bij de (online) activiteiten van de werkgroep.

Doelen en prestaties

Ruimte voor werken

Omschrijving Het versterken van werklocaties, zodat deze klaar zijn voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen, met voldoende ruimte voor bedrijven om door te groeien of zich in Deventer te vestigen.

Toelichting

Prestatie We brengen in beeld welke kwantitatieve en kwalitatieve ruimte voor werken nodig is in Deventer in de periode tot 2040. Deze behoefte leidt tot heldere profielen van werklocaties en vormen mede een basis voor inbreng regionale afstemming met West-Overijssel en de Cleantech regio.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €50.000

Prestatie De herontwikkeling naar een moderne en duurzame binnenhaven met een containeroverslag krijgt verder vorm, conform het 'Ambitiedocument beroepshaven 2030'. In 2023 is het onderzoek naar de toekomst van de Prins Bernhard sluis gereed.

Toelichting

Begroot budget €0

Gerealiseerd €0

Prestatie Start herontwikkeling van vastgoed en openbare ruimte op Bergweide 4 noord (kanszone 1) en verkenning herontwikkeling van twee volgende kanszones (Asfaltcentrale en Kloosterlanden). Dit vormt onderdeel van het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen van het DEP.

Toelichting

Begroot budget €1.000.000

Gerealiseerd €38.000

Prestatie Met DEP- partners werken we verder aan de implementatie van projecten uit de Uitvoeringsagenda Toekomstbestendige Bedrijventerreinen, met aandacht voor energietransitie, circulariteit , infrastructuur en werkomgeving. Naast het beschikbare budget onderzoeken we de mogelijkheden voor cofinanciering.

Toelichting

Begroot budget €500.000

Gerealiseerd €101.000

Aantrekkelijke stad en platteland

Omschrijving Het vergroten van de aantrekkelijkheid van de stad en het buitengebied voor ondernemers, vastgoedeigenaars, bewoners en bezoekers.

Toelichting

Prestatie Het verbeteren van de leefomgeving in de binnenstad door:

- Afronding Lebuïnuspleinen
- Vergroeningsplan maken samen met SDBM
- Maken nieuw plan ontwikkeling Broederenkwartier
- Maken nieuw plan kwaliteitsimpuls openbare ruimte (signing en routing voor bezoekers, aanlichten 4 panden)
- Opstellen investeringsplan fietsparkeren

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €100.000

Prestatie We regisseren de uitvoering van de Agenda Binnenstad Deventer 2.0 en voeren het Vierde Stadsarrangement (provincie Overijssel) uit.

Toelichting

Begroot budget €250.000

Gerealiseerd €31.000

Prestatie We gaan verder aan de slag met de implementatie van het actieplan Vrijtijdseconomie waarbij we de verbinding zoeken tussen stad en buitengebied. Daarnaast werken we nauw samen met oa Deventer Marketing, Marketing Oost om de gemeente stevig op de kaart te zetten bij verschillende doelgroepen , in het bijzonder jongeren.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €100.000

Prestatie Onder regie van Deventer Marketing komen tot een succesvolle uitvoering van het Hanzejaar 2023 met tal van evenementen, voorstellingen e.d. in de stad en de dorpen van onze gemeente.

Toelichting

Begroot budget €500.000

Gerealiseerd €500.000

Ondernemingsklimaat

Omschrijving Het versterken van de economische structuur van Deventer en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat dat ruimte geeft aan ondernemerschap en aandacht heeft voor vitaal, innovatief, duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Toelichting

Prestatie We steunen innovatief ondernemerschap dat een bijdrage levert aan het oplossen van maatschappelijke opgaven. Komend jaar hebben we in kaart gebracht wat deze ondernemers nodig hebben om (nog) duurzamer te ondernemen, en wat er nodig is om hiermee een start te maken.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €0

Prestatie We zorgen voor goede ondernemersondersteuning waarbij we extra inzetten op stimulering van digitalisering, ontwikkeling van start-up en scale-ups en het faciliteren van een investeringsfonds. Daarnaast continueren we ons actief accountmanagement en ondernemersdienstverlening via gemeente en Ondernemershuis.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €141.000

Prestatie We stimuleren en faciliteren een sterk ecosysteem voor ondernemerschap door een krachtige samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid binnen het Deventer Economisch Perspectief (DEP), met het Ondernemershuis en het MKB Trade Office.

Toelichting

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd €209.000

Veerkrachtige arbeidsmarkt

Omschrijving Het versterken van de arbeidsmarkt zodat ondernemers over voldoende, wendbare en adequaat opgeleide medewerkers kunnen beschikken om zich voor te bereiden op de veranderende economie en klimaatopgaven.

Toelichting

Prestatie Ontwikkelen en uitvoeren Human Capital Agenda Deventer ism het DEP door oa:

- aanjagen en faciliteren sectorteam voor ICT, logistiek en techniek
- stimuleren van 3 talentontwikkelingsprojecten
- afspraken maken over communicatie en marketingstrategie voor de arbeidsmarkt met Deventer Marketing en Ondernemershuis

Toelichting

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €50.000

Prestatie De ambities van de Deventer lokale HC-agenda inbrengen in regionaal verband om samenwerking te stimuleren en gezamenlijke financiering te organiseren.

Toelichting

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €46.000

Deventer internationale Hanzestad

Omschrijving Het bevorderen van het internationaal ondernemen en internationaal maatschappelijke activiteiten in Deventer. Hierbij vormt de in 2021 vastgestelde ambitienota Internationaal Beleid 2021-2026 het fundament.

Toelichting

Prestatie Internationale handel en export bevorderen door het MKB Trade Office te ondersteunen bij het organiseren van bijeenkomsten en inkomende en uitgaande handelsmissies. Bijzondere aandacht gaat uit naar de langdurige partnerschappen met steden in Duitsland en Roemenië.

Toelichting

Begroot budget €25.000

Gerealiseerd €11.000

Prestatie Synergie creëren door internationale samenwerking en ontmoetingen in het kader van het 'International Office Deventer' te faciliteren. Naast meerjarige samenwerking staat de gemeente open voor eenmalige bezoeken van buitenlandse delegaties en andere eenmalige initiatieven op het terrein van internationalisering.

Toelichting

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €20.000

Prestatie Ondersteunen van 35 internationaal actieve (vrijwilligers)organisaties in Deventer. De organisatie van minimaal 1 publieksevenement met een internationaal karakter stimuleren en faciliteren.

Toelichting

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €45.000

Prestatie Verder profileren van Deventer als vooruitstrevende Global Goals gemeente en Hanzestad binnen het internationale Hanzeverbond en het verbond van Nederlandse Hanzesteden.

Toelichting

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €0

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
14	Economie	Functiemenging				% (Weerspiegeling verhouding tussen banen en woningen (0 = alleen wonen - 100 =alleen werken)	LISA
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	54	54	53,90	54,40			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
16	Economie	Vestigingen (van bedrijven)				Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar	LISA
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	151	150,80	145,60	137,70			

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	3.922	7.576	4.956	-2.620
Baten	1.374	1.875	1.724	-151
Voor resultaatbestemming	-2.548	-5.701	-3.232	2.469
Stortingen in reserves	0	10	10	0
Puttingen uit reserves	0	1.593	208	-1.386
Na resultaatbestemming	-2.548	-4.117	-3.034	1.083

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Capaciteit ambitie beroepshaven	50	0	-50
TBBT Leefbaarheid	98	98	0
TBBT Ruimte voor ondernemen	3	3	0
TBBT Duurzame mobiliteit	43	43	0
TBBT Energie & Klimaat	54	54	0
Versterken arbeidsmarkt	25	0	-25
Verjongen: routekaart invoeren	130	26	-104
Integrale visie arbeidsmigranten	63	13	-50
4e stadsarrangement	294	294	0
TBBT Herstructureringsplan bedrijventerrein WP1	1.033	1.033	0
TBBT Zon op dak WP3	56	56	0
Vervolg TBBT	500	0	-500

Versterking economie	275	0	-275
Toezicht en handhaving terrassen beleid	50	0	-50
International Office	30	30	0
Totaal	2.703	1.649	-1.053

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	1.083
Saldo budgetoverheveling	-1.053
Saldo na budgetoverheveling	30

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €30.000)

Voor 2023 is sprake van een overschot van €1,1 miljoen. Dit bedrag wordt middels een budgetoverheveling meegenomen naar 2024 ten behoeve van toekomstige kosten. Dit zijn kosten die nog gemaakt worden voor het toekomstig bestendig maken van bedrijventerreinen (TBBT), versterken van de economie en overige projecten. Verder geen bijzonderheden.

Vorzieningen
(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	52	80	80	0
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	52	94	94	0
Saldo	0	14	14	0

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Sport en cultuur	Sport en cultuur
Dashboard Economie en internationaal beleid	Economie en internationaal beleid
Pdf Sport en cultuur (1.521 kb)	Pdf Sport en cultuur

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestands grootte	Openen
Ambitienota Internationaal beleid 2021-2026		2021-734+Ambitienota+Internationaal+Beleid+2021-2026 (raadsinformatie.nl)
Horecabeleid 2016-2020	2,1 Mb	Horecabeleid 2016-2020
Structuurvisie Detailhandel	2,5 Mb	Structuurvisie Detailhandel
Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie		1 (raadsinformatie.nl)
Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (TBBT)		2020-1934+Raadsvoorstel+Uitvoeringsagenda+TBBT (raadsinformatie.nl)
Uitvoeringsagenda economie en internationaal beleid 2023-2026		1 (raadsinformatie.nl)
Meerjarenplan Human Capital agenda 2023-2026		2022-937+Meerjarenplan+Human+Capital+Agenda+Deventer+2023-2026+DEF (raadsinformatie.nl)
Ambitie beroepshaven 2030 Port of Deventer		2019-2318 Ambitie beroepshaven 2030 Port of Deventer (raadsinformatie.nl)

Kunst en cultuur

Omschrijving

We hebben het voorrecht om in een van de oudste en mooiste steden van Nederland te wonen en werken. Een stad die ook zo mooi kan zijn door de onmisbare combinatie met de omliggende dorpen en ommelanden, die Deventer een lommerrijk, groen aanzien geven.

Deventer straalt geschiedenis uit en ademt cultuur. Kunst en cultuur verrijken ons leven en vergroten onze betrokkenheid bij de samenleving. Naast deze gebruikswaarde, hebben zij ook economische, sociale en ruimtelijke waarde. Die brede waarde van kunst en cultuur voor onze gemeente heeft zich vertaald in een passende Cultuurvisie inclusief concreet uitvoeringsprogramma Cultuur voor de komende jaren. Een sterk Deventer kan niet zonder een verrijkende programmering, die ons helpt ontspannen, vermaken, verbazen en nadenken. Hier werken we samen met de partners in de stad hard aan, binnen en buiten het domein Cultuur.

Deventer heeft een rijk en veelzijdig cultureel leven met podia, musea en vele andere voorzieningen en biedt een grote verscheidenheid aan activiteiten. Voor een middelgrote stad heeft Deventer relatief veel kunst en cultuur te bieden. Dat is ook te danken aan de vaak verrassende en vernieuwende initiatieven in onze stad. Deventer initiatieven, hoe veelzijdig ze ook zijn, hebben vrijwel allemaal gemeen dat ze eigenzinnig zijn, een zekere tegendraadsheid tonen. In Deventer wordt ingespeeld op kansen die zich voordoen en daarbij wordt veelal historie met toekomst verbonden. Op bijzondere erfgoedlocaties ontpoppen initiatieven die ons inspireren. Zij krijgen de ruimte om te experimenteren en te groeien. Cultuur draagt bij aan de vorming van identiteit, het brengt reuring en jaagt ruimtelijke, economische en sociale ontwikkelingen aan.

Deventer heeft een rijke historie en een al even rijke erfgoedcollectie, met honderden rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten, een beschermd stadsgezicht en dorpsgezichten. Aansprekende voorbeelden zijn het IJselfront en het Bergkwartier. Een uitzonderlijke collectie boeken vinden we in de Atheneumbibliotheek. Overal zijn de invloeden zichtbaar van de Hanze en de Moderne Devotie. Maar Deventer is meer dan dat. In stad en ommeland is de lange historie van onze gemeente overal af te lezen.

De geschiedenis van de stad vormt de verbindende kracht tussen Deventenaren. Wij zijn trots op onze stad en dorpen en onze historie. Erfgoed is er niet alleen om te behouden, maar zeker ook om te benutten als decor en inspiratie voor culturele activiteiten. Zo krijgt de historie betekenis bij de vormgeving van de samenleving en kan iedereen in de publieke ruimte ervan genieten.

Een hoogwaardig, uitdagend en prikkelend cultureel klimaat hoort bij de cultuurstad Deventer. Dat geldt in de stad als ook daarbuiten, in de dorpen en het landelijk gebied. Door cultuur samen te beleven, zijn mensen met elkaar verbonden. Naast deze intrinsieke waarde bieden kunst en cultuur ook een belangrijke meerwaarde voor de economische vitaliteit van Deventer. De historische binnenstad met haar middeleeuwse stratenpatroon trekt ieder jaar meer toeristen. De grote culturele evenementen brengen jaarlijks vele honderdduizenden bezoekers naar Deventer. De aanwezigheid van goede culturele voorzieningen met een aantrekkelijke programmering, met name voor jongeren, maakt Deventer aantrekkelijk als vestigingsplaats voor hoger opgeleiden. De

culturele sector draagt op die manier bij aan de ontwikkeling van de kenniseconomie. Creativiteit speelt bovendien een doorslaggevende rol bij het innovatief vermogen binnen bedrijven.

De tijdelijke sluiting van de sector de afgelopen periode als gevolg van corona en het breed gevoelde gemis van activiteiten en programma, laten ons des te meer zien wat de waarde van het culturele veld is voor Deventer en haar omgeving.

2023 in vogelvlucht

Met de verschillende gesubsidieerde instellingen en de aanvragers van de subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur hebben we wederom een rijke culturele programmering gefaciliteerd die vermaakt, verbaasd, ontspant en aanzet tot nadenken.

Vanuit het Rijk werd de SPUK Impuls Jongerencultuur beschikbaar gesteld. In 2023 hebben 16 partijen gebruik gemaakt van deze nadere subsidieregeling, onder andere voor broedplaatsen, dansvoorstellingen en theatervoorstellingen voor en door jongeren. We zien dat de regeling, door samenwerking met het nieuw opgezette netwerk van organisaties die werken met jongeren in hun vrije tijd, jongeren bereikt die voorheen lastiger bereikt werden.

Het invoeren van de gratis bibliotheekpas voor jongeren tot 27 jaar in 2023 bleek succesvol: er zijn veel jeugdleden bij gekomen. Zo wordt de bibliotheek nog meer de plek waar iedereen gebruik kan maken van het (steeds bredere) aanbod.

Midden 2023 is een start gemaakt met het Plan van Aanpak van een nieuwe bijgestelde Cultuurvisie voor 2025-2028. In september 2023 is de uitgangspuntennotitie van de nieuwe Cultuurvisie voorgelegd aan de gemeenteraad.

De laatste periode van 2023 stond in het teken van een raadsbesluit rondom de toekomstige huisvesting van de podiumkunsten. Dat besluit is op 20 december genomen waarmee er een toekomstperspectief voor zowel Deventer Schouwburg als het poppodium wordt geboden.

Erfgoed

De erfgoedagenda geeft de gezamenlijke inspanningen en ambities van de professionele erfgoedpartijen weer op gebied van roerend, materieel erfgoed en immaterieel erfgoed. In 2023 zijn -naast het uitvoeren van de reguliere wettelijke en basistaken- de erfgoedverhalen op verschillende manieren zichtbaar gemaakt. Voor de vele Deventer erfgoedinstellingen stond 2023 in het teken van het Hanzejaar. Deventer Verhaal pakte uit met een tentoonstelling rondom de Hanze en verschillende evenementen waarbij het Middeleeuws festijn zorgde voor duizenden bezoekers in het Worplantsoen. In de Mariakerk was de gratis Hanze Experience te bewonderen: een multimediaal spektakel over Middeleeuws Deventer, gemaakt door Deventer kunstenaars, dat meer dan 35.000 bezoekers trok. Het Hanzejaar diende als aanjager voor (vernieuwde) samenwerkingen in de stad tussen onder meer erfgoedinstellingen, ondernemers en het onderwijs.

Voor 2023 was Deventer Verhaal een heel goed jaar. Naast de vele bezoekers rondom het Hanzejaar mocht ook het Speelgoedmuseum een recordaantal bezoekers verwelkomen: maar liefst 50.000 mensen hebben het museum bezocht.

Collectie Overijssel heeft in 2023 verder gewerkt aan het nog beter worden in het beheren en bruikbaar maken van de collecties. Denkend vanuit het klantperspectief, zodat collecties op een laagdrempelige, aantrekkelijke en gebruiksvriendelijke manier beschikbaar zijn voor de maatschappij. Ook zijn de eerste stappen gezet richting mogelijke nieuwe huisvesting. Hier zal in 2024 vervolg aan worden gegeven.

Binnen verschillende (ruimtelijke) projecten is doorlopend inzet gepleegd om erfgoed een passende plek te geven, evenals bij de voorbereiding op de Omgevingswet, de visie landelijk gebied, actualisatie omgevingsvisie en het toetsen van vergunningen. De taken en werkwijze van de hernieuwde

Planadviesraad ruimtelijke kwaliteit zijn in 2023, ook voor erfgoedadvisering, op de inwerkingtreding omgevingswet 2024 toegesneden. Door de energiecrisis vroeg het spanningsveld duurzaamheid en erfgoed veel om aandacht. Er zijn stappen gezet op het gebied van kennisdeling. De zonnepanelenkansenkaart geeft inzicht in de mogelijkheden om zonnepanelen te plaatsen binnen het Beschermd Stadsgezicht. Als basis voor het Omgevingsplan zijn alle beschermde gebouwen samengevoegd in een kaartbeeld, en opgenomen in de landelijke Erfgoedregistratie Standaard waarmee een nieuwe stap gezet is in het ontsluiten van erfgoeddata.

Met een aantal eigenaren en besturen van gebedshuizen is gesproken over de toekomstbestendigheid van het religieus erfgoed. Daarmee is een beter beeld van de vraagstukken waar zij mee te maken hebben. Dit wordt meegenomen bij de aanpassing van het beleid voor religieus erfgoed.

De toekenning van subsidies uit het Verhaal van Overijssel en de Erfgoed Deal biedt kansen voor behoud van de Cobercoschoorsteen en het zichtbaar maken van de sluis in het Sluiskwartier. Bij archeologisch onderzoek in het Sluiskwartier in Deventer zijn sporen van de zeventiende-eeuwse vesting en van de Pothoofdsluis gevonden. In 2023 is met kennis bijgedragen aan het maken van een Podwalk over de middeleeuwen voor eindexamenstudenten VWO. Daarnaast is samen met Saxion en het Provinciaal Depot een lesreeks opgezet voor de Weekendschool. Ook is inhoudelijk bijgedragen aan een maquette die de NV Bergkwartier liet maken het zestiende-eeuwse kerkelijke gebied (immunitet) rondom de Lebuinuskerk.

Educatie en participatie

Educatie is traditioneel altijd het uitgangspunt geweest van het Kunstcircuit. De laatste jaren gaat dit steeds vaker samen met participatie.

De fusie en overname van de intermediaire functie cultuureducatie en participatie en de verhuurfunctie van Kunstcircuit door de Bibliotheek Deventer en Deventer Schouwburg zijn gerealiseerd per 1 januari 2023. Kunstcircuit groeit mooi in de organisatie van de bibliotheek als eigen programmaliijn met een flinke kruisbestuiving met de programmaliijn Jeugd en onderwijs van de bibliotheek.

Kunstcircuit bereikte in 2023 alle Deventer schoolkinderen met cultuureducatie voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Ook organiseerde het Kunstcircuit weer deskundigheidstrainingen en evenementen. Een mooi voorbeeld is de Cultuur Wetenschap en Techniek Fabriek 2023 met als thema: Hoe bereiden we onze leerlingen voor op de toekomst en welke vaardigheden hebben zij daarvoor nodig?

Samen met Technicampus en Kunstcircuit stonden Cultuur Wetenschap en Techniek centraal. Artificial Intelligence, Bio kunst en educatie, Kunst en Techniek, Thematisch Cultuur, Wetenschap en Techniekonderwijs (CWT) waren onderwerpen die op deze dag voorbijkwamen.

Onderdeel van Kunstcircuit is het servicepunt Sociaal Domein, omdat meedoen niet voor iedereen vanzelfsprekend is: er zijn jongeren, volwassenen en ouderen, mensen met en zonder beperking, die niet of nauwelijks deelnemen aan culturele activiteiten en kunstuitingen. Kunstcircuit heeft in 2023 volop ingezet op een speciaal Jongeren-netwerk van organisaties die werken met jongeren in hun vrije tijd, dit om meer synergie te vinden en jongeren nog beter te bereiken.

Het Theaterschip zet vol in op Talentontwikkeling en educatie voor vooral Generatie Z. Daarom biedt het Theaterschip ruimte en begeleiding aan jonge mensen om in een professionele omgeving hun eigen podiumkunstaalent te ontdekken en te ontwikkelen.

Aan jonge mensen tussen de 10 en 23 jaar oud, die de ambitie hebben of ontwikkelen om naar het kunstvakonderwijs te gaan, biedt het Theaterschip programma's waarbij het proces (het ontwikkelen van competenties) of het product (het maken van professionele producties met jonge mensen op de vloer) centraal staat.

Podiumkunsten en evenementen

De besluitvorming rondom podiumkunsten heeft in 2023 veel aandacht gevraagd. Eind van het jaar heeft de gemeenteraad besloten om de Verkenningfase van Podiumkunsten Onder één dak te starten. Dit betekent dat de Deventer Schouwburg en Burgerweeshuis aan de Keizerstraat onder worden gebracht.

Deventer Schouwburg toonde in 2023 een zeer diverse programmering. Op het Deventer Open Podium kwamen veel bezoekers af en het theater ziet veel herhaalbezoekers. Naast de brede muziek- en theaterprogrammering is de Deventer Schouwburg ook een nieuwe samenwerking aangegaan met het festival Deventer op Stelten, DEVENTER OP STELTEN PRESENTEERT, met een aantal circus-, locatie- en variétevoorstellingen.

MIMIK heeft in 2023 boven verwachting gedraaid en ruim 130.000 kaarten verkocht voor de film- en theatervoorstellingen. Eén van de publiekstrekkingen was de lokale productie Station Deventer 1920-2020, gemaakt in opdracht van het SIED (Stichting Industrieel Erfgoed Deventer) en gelanceerd tijdens de Open Monumentendagen.

Burgerweeshuis heeft ondanks de beperkingen aan de Bagijnenstraat een divers programma aangeboden. Zij hadden een zeer succesvolle eerste editie van bevrijdingsfestival in Vredes Naam op 5 mei en ook gaven zij meerdere druk bezochte tuinconcerten.

Het Dickens Festival kreeg internationaal aandacht; The Guardian wijdde een uitgebreid artikel aan het jaarlijkse evenement. De gemeente Deventer hecht veel waarde aan de drie gratis toegankelijke evenementen en gaf in 2023 extra geld aan de organisatie Events dEVENTer.

BRUT kende zowel op programmerings- als talentontwikkelingsniveau veel highlights in 2023. Ook heeft BRUT in 2023 meer aandacht besteed het curatorschap en cureerden zij tijdens de IJsselbiënnale een divers programma op het gebied van muziek, spoken word, dans en theater.

Beeldende Kunst

Er is stevig ingezet op het voor alle gremia inzichtelijk maken van de beeldende kunst (en de percentageregeling) in Deventer, niet alleen op de website [Buitenkunst in Deventer](#) maar ook in de digitale kaartsystemen van de gemeente, zodat kunstwerken bij zowel nieuwe projecten als onderhoudstrajecten een plek kunnen krijgen.

Kunstenlab is gestart met sturen op impact en bood in 2023 tentoonstellingen in eigen huis, projecten en activiteiten en verdiepende activiteiten waarin reflectie en ontmoeting voorop staan. In de afgelopen jaren is een focus ontwikkeld op een actueel vraagstuk: de ruimtedruk die er nu op het landschap ligt vanwege de grote transitie die er gaande zijn.

Voorbeeld van een mooi na-corona-project is Weerlicht, een kunstroute in de binnenstad met projecties door kunstenaars op muren en andere locaties in de openbare ruimte met als doel toegankelijke lichtkunst in de openbare ruimte voor groot publiek en een extra podium voor Deventer kunstenaars.

Dit jaar vond ook de IJsselbiënnale plaats. De IJsselbiënnale is een tweejaarlijkse internationale buitententoonstelling met prikkelende kunstwerken in het landschap langs de IJssel en een uitgebreid programma Nevengeul. Het thema van de internationale buitententoonstelling ging ook in 2023 over de impact van klimaatverandering op het landschap, dit keer onder de titel Grondtone.

EICAS (European Institute of Contemporary Art and Science) wil non-figuratieve, hedendaagse kunst, gebaseerd op de Nul-kunst, toegankelijk maken voor een breed (inter)nationaal publiek. In 2022 is geopend in het voormalige Hegius-pand. Het oorspronkelijke plan was het museum geheel los van gemeentelijke subsidies te verwezenlijken en zo een privaat museum te creëren, maar dit bleek voor 2023 niet realistisch. Een eenmalige financiële bijdrage van de gemeente moet als startsubsidie voor het museum dienen.

Taal, literatuur en media

De Bibliotheek Deventer ontwikkelt zich steeds meer tot brede maatschappelijke voorziening met naast cultuur, aandachtsgebieden als het onderwijs, werk en inkomen en meedoen.

De ambitie was en is te zorgen voor onder andere minder laaggeletterdheid, een kleinere digitale kloof; het faciliteren van 'een leven lang leren' en leesplezier en cultuur voor iedereen. De bibliotheek werkt daarbij vanuit de Theory of Change, dat wil zeggen: welke impact/verandering wil ze teweegbrengen. Eind 2022 is er een overeenkomst getekend tussen de Bibliotheek Deventer en het Etty Hillesum Lyceum in het kader van leesbevordering en mediawijsheid. De samenwerking vindt plaats volgens het concept van de Bibliotheek op School, waarbij de Bibliotheek Deventer een aantal landelijk ontwikkelde diensten levert op de diverse scholen van het Etty Hillesum Lyceum. De eerste trainingen en activiteiten hebben plaatsgevonden.

In 2021 heeft Salland 1 de zendmachtiging van gemeente Deventer gekregen. Met de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe betekent dat een vertegenwoordiging van de hele streek Salland. Vooruitlopend op de landelijke stelselwijziging naar streekomroepen is dat een goede ontwikkeling.

Programmaregeling Cultuur

Met de programmaregeling Cultuur is een breed scala aan initiatieven van makers en producenten ondersteund.

In totaal hebben we 67 aanvragen ontvangen voor onderdeel A: professionele culturele producties/presentaties. Daarvan zijn er 43 gehonoreerd. Een Deventer kunstenaar heeft een subsidie ontvangen voor zijn ontwikkelingsaanvraag.

In totaal hebben we 6 aanvragen ontvangen voor onderdeel B: cultuureducatie. Daarvan zijn er 4 gehonoreerd.

Er zijn 3 aanvragen ontvangen op onderdeel C: culturele projecten met aantoonbare betekenis voor de economie van Deventer. Eén daarvan is gehonoreerd.

De aanvragen voor bovenstaande onderdelen van de subsidieregeling worden voorgelegd aan de Adviesraad Cultuur.

In 2023 hebben 60 amateurkunstverenigingen (koren, theatergroepen, amateurkunstenaars) een structurele subsidie ontvangen vanuit onderdeel D van de programmaregeling: amateurkunst en volkscultuur. Daarnaast is er 34 keer een projectsubsidie verstrekt aan amateurs, ten opzichte van 23 in 2022. Vanuit Volkscultuur zijn er 10 subsidies verstrekt aan onder andere sinterklaasintochten en koningsdag.

Na de zomer van 2023 is de nadere subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur en de werkwijze van de Adviesraad Cultuur geëvalueerd. Conclusie van deze evaluatie is dat de subsidieregeling en de werkwijze van de Adviesraad Cultuur goed werkt binnen het culturele veld van Deventer.

Doelen en prestaties

Breed en toegankelijk cultureel programma

Omschrijving We faciliteren een breed en toegankelijk cultureel programma voor de inwoners en bezoekers van Deventer, in een zo compleet mogelijke keten van amateur tot professional, verspreid over de vijf programmalijnen uit de Cultuurvisie.

Toelichting

Prestatie We maken afspraken met de gesubsidieerde partijen in het culturele veld, conform het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024. We richten ons specifiek op:

- publieksbereik (met speciale aandacht voor jongeren)
- subsidie in relatie tot ambities en prestaties
- vernieuwing
- gebruik van vastgoed
- samenwerking binnen en buiten de programmalijn

We monitoren deze via onze subsidiesystematiek. We hebben hierbij speciale aandacht voor het bereik van de dorpen en het buitengebied.

Toelichting

Begroot budget € 1.090.000

Gerealiseerd € 1.238.000

Prestatie De bedrijfsplannen van de structureel gesubsidieerde organisaties voldoen aan de criteria voor doeltreffendheid, gezonde bedrijfsvoering, de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie.
We sturen in de subsidieprocessen op toegankelijkheid (o.a. op gebied van informatievoorziening, prijsbeleid, inclusie en diversiteit) zodat inwoners Deventer breed deel kunnen nemen aan het culturele leven van Deventer.

Toelichting

Begroot budget € 200.000

Gerealiseerd € 200.000

Prestatie Met de Programmaregeling Cultuur, onderdelen A en C, bieden we ruimte aan een breed scala aan initiatieven en geven daarbij expliciet ruimte aan vernieuwende activiteiten en makers.

Toelichting

Begroot budget € 300.000

Gerealiseerd € 300.000

Prestatie We vergroten het aanbod en de verscheidenheid aan cultuureducatie door inzet van de Programmaregeling Cultuur, onderdeel B voor cultuureducatie. We maken de lokale educatieagenda inzichtelijk, met speciale aandacht voor erfgoed. Onder de noemer Young Deventer geven we extra aandacht aan jongeren (18+). We sturen op een gelijk speelveld voor de professionele aanbieders van cultuureducatie. We borgen de onafhankelijke intermediaire functie op het gebied van cultuureducatie als onderdeel van de Bibliotheek Deventer.

Toelichting

Begroot budget € 915.000

Gerealiseerd € 915.000

Prestatie We borgen de facilitaire functie cultuureducatie en de podiumkunstfunctie van de Deventer Schouwburg in de ontwikkeling richting De Nieuwe Keizer.

Toelichting Op 14 november 2023 heeft B&W de besluitvorming inzake afronden Initiatieffase Podiumkunsten onder één dak aangeboden aan de Gemeenteraad; nr 2023-903.
De behandeling van dit voorstel is afgerond op 20 december 2023. Besloten is om de Verkenningsfase van Podiumkunsten Onder één dak te starten. Hoewel het dezelfde locatie betreft als het plan De Nieuwe Keizer, betreft het een ander plan met meerdere culturele functies; nl theater, pop en kunst en cultuur educatie. Met de definitieve keuze voor 'Podiumkunsten onder één dak' wordt het project De Nieuwe Keizer definitief beëindigd. Conform het aangenomen amendement worden alle uitkomsten uit eerdere onderzoeken omtrent het Cultureel Centrum Keizerstraat en Burgerweeshuis naar Burgerhaven goed gedocumenteerd.

Begroot budget € 435.000

Gerealiseerd € 435.000

Prestatie We richten ons op het afronden van de ontwerpfase van de realisatie van Burgerweeshuis op het Haveneiland (als onderdeel van de Leidraad Grote Projecten, verkenningsfase).

Toelichting Op 14 november 2023 heeft B&W de besluitvorming inzake afronden Initiatieffase Podiumkunsten onder één dak aangeboden aan de Gemeenteraad; nr 2023-903.
De behandeling van dit voorstel is afgerond op 20 december 2023. Besloten is om de Verkenningsfase van Podiumkunsten Onder één dak te starten. Hoewel het dezelfde locatie betreft als het plan De Nieuwe Keizer, betreft het een ander plan met meerdere culturele functies; nl theater, pop en kunst en cultuur educatie. Met de definitieve keuze voor 'Podiumkunsten onder één dak' wordt het project Burgerweeshuis naar het Haveneiland definitief beëindigd. Conform het aangenomen amendement worden alle uitkomsten uit eerdere onderzoeken omtrent het Cultureel Centrum Keizerstraat en Burgerweeshuis naar het Haveneiland goed gedocumenteerd.

Begroot budget € 0

Gerealiseerd € 0

Prestatie We actualiseren ons atelierbeleid en leggen dat voor aan de raad

Toelichting E.e.a. wordt betrokken bij de nieuwe Cultuurvisie 2025-2028.

Begroot budget € 20.000

Gerealiseerd € 0

Erfgoed

Omschrijving We vergroten de betekenis van, de zichtbaarheid van en de betrokkenheid bij het culturele erfgoed, zowel boven- als ondergronds.

Toelichting

Prestatie Wettelijke taken op gebied van monumenten en archeologie worden adequaat uitgevoerd. Binnen de implementatie van de omgevingswet wordt niet alleen het behoud van erfgoed geborgd maar ook ingezet op het bieden van inspiratie in het ontwerpproces. We sluiten aan bij de processen rondom de vernieuwing van de omgevingswet (visie en plan)

Toelichting

Begroot budget € 50.000

Gerealiseerd € 25.000

Prestatie De eerste verduurzamingsmaatregelen ten behoeve van de museale functies in gemeentelijk vastgoed van De Waag en de Bergkerk zijn uitgevoerd. Ook de zoektocht naar passend evenwicht tussen duurzaamheidsambities en erfgoedwaarden bij particuliere monumenten vraagt om inzet, een open blik en aandacht voor de kansen die zich door innovaties voordoen.

Toelichting De voorbereidingen vroegen meer tijd. De maatregelen worden in 2024 uitgevoerd.

Begroot budget € 20.000

Gerealiseerd € 0

Prestatie Samen met de professionele erfgoedpartijen geven we invulling aan de erfgoedagenda.

Toelichting

Begroot budget € 3.750.000

Gerealiseerd € 3614.000

Prestatie We doen een voorstel om het behoud van grote monumentale en gezichtsbepalende panden blijvend te garanderen en de rol van de gemeente hierbij nader vorm te geven.

Toelichting

Begroot budget € 100.000

Gerealiseerd € 50.000

Prestatie We zetten ons in voor de verkoop van de Bolwerksmolen met instandhouding van de huidige functie.

Toelichting

Begroot budget € 80.000

Gerealiseerd € 0

Prestatie In 2023 wordt de bestaande kerkenvisie geüpdatet en zal een aantal nader te bepalen casestudies worden uitgevoerd naar kansen om de toekomstbestendigheid van kerkgebouwen te vergroten.

Toelichting De kerkenvisie wordt begin 2024 aangeboden aan te raad. De casestudies zullen begin 2024 worden uitgevoerd.

Begroot budget € 50.000

Gerealiseerd € 0

Prestatie We restaureren de Cobercoschoorsteen en presenteren het verhaal van de schoorsteen aan een breed publiek.

Toelichting

Begroot budget € 240.000

Gerealiseerd € 0

Vitale culturele sector

Omschrijving We investeren in een vitale culturele sector die Deventer aantrekkelijk maakt om te wonen, werken en verblijven. We zetten in op een cultureel klimaat dat inspireert en uitdaagt om cultuur te produceren en het culturele speelveld te vernieuwen. We hebben hierbij aandacht voor herstel van bezoekers- en deelnemersaantallen van de culturele sector na jaren beperkingen vanwege corona. We doen dit door middel van de uitvoering van ons Cultuurbeleid, opgenomen in de Cultuurvisie Boeien en Bloeien en het bijbehorende uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024.

Toelichting

Prestatie We voeren de Cultuurvisie en het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 uit. Op basis van de uitkomsten van de midterm review sturen we bij en wordt een proces uitgedacht richting een nieuwe cultuurvisie 2025-2028.

Toelichting

Begroot budget € 13.070.000

Gerealiseerd

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	19.331	25.066	21.694	-3.371
Baten	2.680	3.256	3.829	573
Voor resultaatbestemming	-16.652	-21.810	-17.865	3.945
Stortingen in reserves	81	888	877	-10
Puttingen uit reserves	1.941	2.753	2.246	-507
Na resultaatbestemming	-14.791	-19.945	-16.497	3.448

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Kunstopdrachten	15	15	0
Frictiekosten fusie Kunstcircuit en Bibliotheek	60	60	0
Cultuur en jongeren	50	0	-50
Locatieprofielen	65	65	0
Impuls jongerencultuur	169	169	0
Verkenningfase Podiumkunsten	2.189	0	-2.189
Voorlopig ontwerpfase Burgerweeshuis	77	0	-77
Definitiefase onder één dak	322	0	-322
Kerkenvisie	50	50	0
Schoorsteen voormalig Coberco	256	114	-142
Totaal	3.253	472	-2.780

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	3.448
Saldo budgetoverheveling	-2.780
Saldo na budgetoverheveling	668

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €668.000)

Cultureel erfgoed (€588.000 voordeel)

Als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% wordt er €156.000 minder rente doorbelast. Het ontstane voordeel wordt via het programma Algemene Dekkingsmiddelen gestort in de generieke weerstandsreserve. Nog te ontvangen bedrag servicekosten van vastgoedpanden zorgt voor een voordeel van €342.000.

Media (€80.000 voordeel)

Als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% wordt er €65.000 minder rente doorbelast. Het ontstane voordeel wordt via het programma Algemene Dekkingsmiddelen gestort in de generieke weerstandsreserve.

Vorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	93	93	100	8
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	24	24	24	0
Saldo	-69	-69	-77	-8

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	370	216	-154
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	8	8
Saldo	0	-370	-208	162

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Economie	Economie
Dashboard Leefomgeving	Leefomgeving
Dashboard Kunst en cultuur	Kunst en cultuur
Pdf Economie (2.169 kb)	Pdf Economie

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Koersdocument Ruimtelijk erfgoed	0,5 Mb	Koersdocument Ruimtelijk erfgoed
Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024	1,0 Mb	Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024
Kadernota Cultuureducatie	0,5 Mb	Kadernota Cultuureducatie
Cultuurvisie 2019-2024	8,2 Mb	Cultuurvisie 2019-2024

Bedrijfsvoering

Omschrijving

Het bestuursakkoord 'Met lef & liefde voor Deventer' spreekt over grote kansen en uitdagingen op het gebied van werk, duurzaamheid, zorg, evenementen en samen leven. Dat vraagt om een organisatie die zich makkelijk organiseert rond deze opgaven. Een organisatie die goed functioneert, die zowel robuust is als wendbaar. Daarover gaat het programma Bedrijfsvoering.

We ontwikkelen ons tot een organisatie die flexibel, communicatief en netwerkend is. Zo kunnen we inspelen op wat de samenleving ons vraagt. De rol die we daarbij innemen (faciliterend, regulerend, uitnodigend of handhavend) hangt af van het maatschappelijke vraagstuk. De organisatie kent een verdeling van taken en verantwoordelijkheden, maar treedt naar buiten toe als één geheel op. De organisatie is erop gericht een optimale connectie te maken met de buitenwereld. En zorgt ervoor dat maatschappelijke vraagstukken snel en effectief worden opgepakt.

We willen een organisatie zijn waar de medewerkers met trots en plezier werken. Dat doen we in duurzame huisvesting waarin gebouw en voorzieningen optimaal worden benut. In een organisatie waar integraal gewerkt wordt, over domein- en teamgrenzen heen. Waar we sturen op basis van vertrouwen: minder kaders, maar wel steviger en met korte beslislijnen. En volgens de kernwaarden zorgzaam, verantwoordelijk, open en durf.

Inwoners en ondernemers verwachten dat we onze informatievoorziening op orde hebben. Tot de basis daarvan behoort het borgen van privacy en informatieveiligheid. Ook vraagt dit om een gemeentelijke organisatie die datagedreven werkt.

Er is een sterke focus op de financiële soliditeit van de gemeente. Op ons [financieel portaal](#) zijn begroting en andere financiële stukken volledig digitaal beschikbaar. Besturen betekent vooraf kaderen, vervolgens het goede handelen en achteraf verantwoorden. De gemeente Deventer wil graag laten zien dat zij in control is. Zo verantwoorden we open en transparant aan onze inwoners wat we voor de gemeenschap doen. Control is daarmee een essentieel onderdeel voor de gemeente om succesvol te zijn.

Deventer, Olst-Wijhe en Raalte (DOWR) hebben een samenwerkingsverband op het gebied van bedrijfsvoering. De financiële administratie, gemeentelijke belastingen, ICT, facilitaire zaken en het inkoopadvies leveren we in dit verband vanuit de gemeente Deventer. Continu innoveren is op alle percelen het uitgangspunt.

2023 in vogelvlucht

In 2023 was onze gemeente continu in beweging:

- Het afgelopen jaar is de organisatie met 60 fte uitgebreid. Dit komt vooral door toegenomen opgaven als woningbouw, gebiedsontwikkeling en energietransitie en nieuwe of tijdelijke regelingen (bijvoorbeeld kinderopvang toeslag, energieregelingen) en toename van aanvragen burgerzaken.
- Ons gemiddelde verzuimpercentage daalde in 2023 naar 4,92%. Dit ligt iets hoger dan het gemiddelde verzuimpercentage in Nederland dat naar 4,6% daalde, gelijk aan onze organisatiedoelstelling. Om hier meer inzicht in te verkrijgen, hebben we in 2023 een verzuimanalyse uitgevoerd en alle leidinggevenden een verzuimtraining aangeboden.
- Veel medewerkers bereikten in 2023 de pensioenleeftijd en verlieten de organisatie. Het borgen van hun kennis is van groot belang, hiervoor werken we aan gemeente breed beleid.
- Het aantrekken van nieuwe medewerkers is lastig vanwege de krappe arbeidsmarkt, waardoor het regelmatig niet mogelijk is om vacatures te vervullen. Hierdoor én door vervanging door ziekte waren we ook in 2023 in veel gevallen genoodzaakt om capaciteit extern in te huren.
- De toename aan grote opgaven vraagt om meer strategische communicatie en participatie, in 2023 is de capaciteit hiervoor versterkt. Daarnaast is er met een eigen trainingsprogramma verder geïnvesteerd in het communicatiever maken van de gemeentelijke organisatie.
- Met het versterken van de strategische communicatie is ook gestart met programma overstijgende communicatie, wat in 2023 heeft geresulteerd in “Duurzaam Deventer”. Een herkenbaar merk en communicatiekapstok voor de verschillende programma’s en projecten die werken aan duurzaamheid, een van de belangrijkste thema’s uit het coalitieakkoord. In 2024 zetten we deze werkwijze voort op andere grote thema’s.
- De interne vraag van de gemeentelijke organisatie naar onderzoek en sturingsinformatie is in 2023 verder gegroeid. Om hieraan te voldoen is de capaciteit versterkt en geïnvesteerd in de verdere professionalisering van informatieproducten en geëxperimenteerd met nieuwe data gedreven oplossingen.
- Inwoners die er met de gemeente niet uitkomen weten de gemeente steeds beter te vinden. Met de komst van een klachtencoördinator in 2023 is geïnvesteerd in de verdere verbetering van klachtbehandeling, maar ook het monitoren en opvolgen van het lerende effect van klachten.
- Het aantal klachten daalde van 248 in 2022 naar 205 in 2023, het aantal was hiermee gelijk aan 2021. In veruit de meeste gevallen is de klacht met een directe actie en/of een goed gesprek opgelost. In 10 gevallen is er een formele beslissing genomen op de klacht. Hiervan zijn drie klachten (deels) gegrond bevonden. Van de klachten in 2023 is 78% binnen de wettelijke termijn behandeld.
- In 2023 heeft de gemeente 340 bezwaarschriften ontvangen, 13 minder dan in 2022. De afname wordt veroorzaakt door minder energietoelagenbezwaren en minder bezwaren op het gebied van Zorg. Bij vergunningen was er wel sprake van een stijging. 150 bezwaarschriften zijn afgehandeld binnen de ‘Andere Aanpak’, waarbij een gezamenlijke oplossing is gevonden zonder de formele bezwaarprocedure te starten.

DOWR

Op de bedrijfsvoeringsonderdelen Facilitaire Zaken, Inkoop, DOWR-i, Financiële Administratie, Personeels- en Salarisadministratie en Belastingen werkt Deventer samen met de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte.

In 2023 zijn de ICT-prestatieafspraken behaald en zijn een aantal grote ICT-projecten gerealiseerd. Daarnaast was er veel aandacht voor informatieveiligheid.

In 2023 is de voorbereiding van de implementatie van het nieuwe financiële systeem gestart en de aanbesteding van het belastingsysteem. Ook de vervanging van de telefooncentrale is als project opgepakt, dit loopt in 2024 door.

Op het gebied van het bewaren, het transparant en openbaar maken en het terug kunnen vinden van data en informatie zijn verschillende wetten in voorbereiding of inmiddels vastgesteld: de Wet Elektronische Publicaties (WEP), de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv), de Archiefwet, het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid (TBDTO) en de Wet open overheid (Woo). Vanwege de inhoudelijke verwevenheid pakken we de implementatie van deze wetten in de organisatie in één project (de vijf Wetten) op. Deze aanpak loopt in 2024 door.

Rechtmatigheid

In de notitie 'Paragraaf bedrijfsvoering augustus 2021' van de commissie BBV is voorgeschreven dat gemeenten met ingang van 2021 in de paragraaf Bedrijfsvoering aanvullende informatie dienen op te nemen over de rechtmatigheidsverantwoording. Deze informatie is opgenomen in de aparte [paragraaf Rechtmatigheid](#).

Doelen en prestaties

Solide en betrouwbare bedrijfsvoering

Omschrijving We voeren een solide en betrouwbare bedrijfsvoering, waarmee we voldoen aan wet- en regelgeving

Toelichting

Prestatie Vanwege rechtmatigheid zijn we in 2022 gestart met de aanbesteding van een nieuw financieel systeem. In 2023 implementeren we dit systeem.

Toelichting De technische en functionele implementatie is gestart. De voorbereidende gesprekken met de leverancier hebben plaatsgevonden en inmiddels zijn de implementatie werkgroepen van start gegaan. De verwachte livedatum is 1 januari 2025.

Begroot budget €372.939

Gerealiseerd

Prestatie In 2021 en 2022 hebben we de invoering van vijf samenhangende wetten voorbereid: de Wet open overheid (Woo), de Wet Elektronische Publicaties, de nieuwe Archiefwet, de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer en het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid. In 2023 implementeren we deze wetten (verder).

Toelichting

Begroot budget €182.000

Gerealiseerd

Prestatie We verkrijgen een goedkeurende verklaring.

Toelichting

Begroot budget €185.549 accountantskosten, daarboven inzet eigen uren vaste formatie

Gerealiseerd

Datagedreven werken		
Omschrijving	We werken datagedreven en met een eigentijdse informatievoorziening, waardoor we voor minimaal 95% voldoen aan de BIO (Baseline Informatieveiligheid Overheid)	+
Toelichting		
Prestatie	We voeren het jaarplan privacy en informatieveiligheid uit en rapporteren daar jaarlijks over	+
Toelichting		
Begroot budget	€252.000	
Gerealiseerd		
Prestatie	Een gegevensfundament is een technische voorziening die benodigd is voor datagedreven werken. Dit bestaat uit databases waarin alle data wordt opgeslagen, software waarmee data geordend kan worden en gecombineerd, opslagmogelijkheden en ook analyse en/of visualisatieprogramma's.	+
Toelichting		
Begroot budget	€912.000	
Gerealiseerd		
Prestatie	De server- en netwerkbeschikbaarheid bedraagt minimaal 99% binnen het tijdvak 07:30 - 17:30 uur. De beschikbaarheid wordt continue gemonitord en via SLA-rapportages ieder kwartaal gerapporteerd aan de DOWR-gemeenten.	+
Toelichting		
Begroot budget	inzet uren binnen vaste formatie	
Gerealiseerd		

De formatie van de organisatie is op sterkte en medewerkers zijn tevreden		
Omschrijving	We zoeken continue naar nieuwe mogelijkheden om personeel aan te trekken en zetten in op hun continue ontwikkeling, zodat ze met passie en plezier hun werk kunnen doen.	+
Toelichting	We ondervinden last van de krapte op de arbeidsmarkt. Daardoor veel openstaande vacatures en is externe inhuur noodzakelijk. Projecten kunnen niet allemaal volgens planning uitgevoerd worden, dit vraagt regelmatig bijstelling.	
Prestatie	Met de Leren & Ontwikkelen-aanpak en budget kunnen medewerkers hun kennis en vaardigheden bijhouden en uitbreiden. Bij pensionering zorgen we tijdig voor het overdragen van kennis naar collega's.	+
Toelichting		
Begroot budget	€1.028.000	
Gerealiseerd		
Prestatie	Als gemeente hebben we de charter van de SER ondertekend, waarmee we werken aan diversiteit in de organisatie op verschillend gebied, zoals leeftijd, gender en achtergrond. In de kwartaalrapportages van de P&C-cyclus rapporteren we hierover.	+
Toelichting		
Begroot budget	€50.000,-	
Gerealiseerd		
Prestatie	We voeren het inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers uit. Dit omvat de diverse aspecten van het werken bij een gemeente.	+
Toelichting		
Begroot budget	Uren binnen vaste formatie	
Gerealiseerd		

Prestatie

Door middel van onderzoek meten we op allerlei aspecten (waaronder werkdruk, kennisbehoefte, diversiteit en inclusiviteit) hoe medewerkers in de organisatie staan en wat de leer- en verbeterpunten zijn.

Toelichting

Begroot budget

Uren binnen vaste formatie

Gerealiseerd

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
1	Bestuur en ondersteuning	Formatie				Fte per 1.000 inwoners	eigen gegevens
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	8,93	8,06	7,37	7,26			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
2	Bestuur en ondersteuning	Bezetting				Fte per 1.000 inwoners	eigen gegevens
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	8,38	7,85	7,22	7			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
3	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten				Kosten per inwoner	eigen begroting
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	925,35	782,47	700,72	666,83			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
4	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur				Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	eigen begroting
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	17,32	15,63	14,19	13,62			
Nummer	Taakveld	Naam				Toelichting	Bron
5	Bestuur en ondersteuning	Overhead kosten				% van totale lasten	eigen begroting
Jaar	2023	2022	2021	2020			
Waarde	7,68	7,32	7,98	7,19			

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	39.596	43.903	40.649	-3.254
Baten	8.931	9.972	9.428	-543
Voor resultaatbestemming	-30.665	-33.932	-31.221	2.711
Stortingen in reserves	1.519	2.821	2.659	-163
Puttingen uit reserves	1.384	2.938	1.847	-1.091
Na resultaatbestemming	-30.799	-33.815	-32.032	1.783

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Werving en Selectie Woningbouw	20	0	-20
Projectbegeleiderspoule	36	0	-36
Teamontwikkeling FC	78	78	0
Privacy Officer	37	37	0
I-uitvoeringsplan onvoorzien/klein bier	52	52	0
Purple HRM	50	0	-50
BAG	32	0	-32
De 5 wetten	18	18	0
Directiebudget	252	0	-252
Directiebudget reservering Fin Adm	73	0	-73
Informatieveiligheid	222	222	0
Contactplatform	594	58	-537

Hybride vergaderen	57	0	-57
Smart city	200	0	-200
Aanbesteding software omgevingswet	215	205	-10
Softwareprojecten	877	763	-114
Totaal	2.813	1.433	-1.381

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	1.783
Saldo budgetoverheveling	-1.381
Saldo na budgetoverheveling	402

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €402.000)

Personeel en Organisatie (€67.000 nadeel)

Er is naheffing op belaste werkkosten van €87.000. De loonkosten zijn €90.000 lager doordat vacatures voor nieuwe functies later zijn ingevuld. Kosten voor Arbo-advies en werving en selectie zijn hoger en veroorzaken het overige verschil.

Financiën (€87.000 nadeel)

Licht nadeel op loon- en inhuurkosten, externe onderzoeken onder meer voor fiscaliteit en interne controle en kosten betalingsverkeer. Inkomsten dwangbevelen zijn iets lager dan begroot.

Facilitaire zaken (€63.000 nadeel)

Als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% wordt er €203.000 minder rente doorbelast. Het ontstane voordeel wordt via het programma Algemene Dekkingsmiddelen gestort in de generieke weerstandsreserve. Loonkosten zijn €75.000 lager, overige voordelen €5.000. Op energiekosten is een nadeel van €302.000, de reparatie van de noodkoeling MER-ruimte leidt tot een nadeel van €44.000.

Communicatie (€112.000 voordeel)

Kosten voor interne communicatie zijn lager. Loonkosten zijn meer dan begroot gedekt door toerekening aan projecten.

ICT (€311.000 voordeel)

Dit betreft alleen het ICT voordeel op bedrijfsvoering. Het exploitatieresultaat DOWR-ICT is in totaal €824.000. Het aandeel Deventer hierin bedraagt €532.000. Een deel van dit voordeel (kantoorautomatisering en programma-overstijgende ICT-kosten) betreft het programma bedrijfsvoering. ICT-kosten voor specifieke taakvelden ruimtelijk, sociaal of burgerzaken worden verantwoord op deze programma's. Het ICT-resultaat betreft vooral eenmalig lagere licentiekosten sociaal domein, KCC en applicatie Mylex. Kapitaallasten KCC gaan later in, omdat de implementatie van de nieuwe KCC-oplossing langer loopt. Budgetten voor andere lagere licentiekosten zijn vanaf 2024 ingezet als dekking voor AV-middelen. Van eenmalig beschikbaar gesteld budget voor informatieveiligheid valt in 2023 €125.000 vrij. Bij de personeelskosten zien we dat de kosten voor eigen personeel lager zijn dan begroot. Hier tegenover staan wel hogere inhuurkosten als gevolg van moeilijk invulbare functies, waar extern personeel voor moet worden ingehuurd.

Juridische zaken en inkoop (€115.000 voordeel)

Lagere kosten op inkoopadvisering €36.000, loonkosten €41.000 en vergoeding commissies €13.000, voordeel gegevensbescherming en privacy door later ingevulde vacaturruimte €99.000. Op kosten voor beroep en bezwaar is een nadeel van €74.000

Overige bedrijfsvoering (voordeel €81.000 op dekking overheadkosten).

Investeringen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. investeringen	2.149	3.539	1.750	-1.790
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	6	6
Saldo	-2.149	-3.539	-1.744	1.796

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Landelijke voorzieningen	Landelijke voorzieningen
Pdf Landelijke voorzieningen (1.446 kb)	Pdf Landelijke voorzieningen

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Arbeidsvoorwaardenregeling		Arbeidsvoorwaardenregeling
Beleidskader Informatieveiligheid DOWR 2017-2020	1,2 Mb	Beleidskader Informatieveiligheid DOWR 2017-2020
Beleidskader privacy en gegevensbescherming	0,6 Mb	Beleidskader privacy en gegevensbescherming
Geïntegreerd Uitvoeringsplan Informatieveiligheid 2017-2020	1,2 Mb	Geïntegreerd Uitvoeringsplan Informatieveiligheid 2017-2020
I-Visie DOWR 2018-2022	1,0 Mb	I-Visie DOWR 2018-2022

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegen over staat. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die jaarlijks worden ingezet ter dekking van de uitgaven in de diverse programma's. Daarnaast betreft het ook de raming onvoorzien en uitgaaf- en inkomstenstelposten die nog niet aan de diverse programma's zijn toegerekend.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

- de algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- de opbrengsten van de lokale heffingen;
- de opbrengst uit deelnemingen (dividend);
- financiering;
- onvoorzien en stelposten.

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	48.819	35.599	10.980	-24.619
Baten	284.512	294.702	300.559	5.857
Voor resultaatbestemming	235.693	259.103	289.579	30.476
Stortingen in reserves	7.889	18.997	18.019	-978
Puttingen uit reserves	35.860	47.292	47.256	-36
Na resultaatbestemming	263.664	287.398	318.816	31.417

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Organisatie-ontwikkeling (middelen bestuursakkoord)	404	0	-404
Fonds infrastructuur (mob en leefomg)	13.000	0	-13.000
Twee onder een dak	11.765	0	-11.765
Right to challenge	100	0	-100
Systeemleren	88	0	-88
Versterken integrale toegang	579	0	-579
Totaal	25.937	0	-25.937

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	30.747
Saldo budgetoverheveling	-25.937
Saldo na budgetoverheveling	4.810

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €4.810.000)

Onvoorzien (voordeel €153.000)

Na de 3e kwartaalrapportage 2023 was de raming onvoorzien nog €153.000. Daarna is dit bedrag niet meer aangewend.

Diverse stelposten (voordeel €681.000)

Een aantal stelposten, waaronder de stelpost lonen en prijzen, is niet volledig ingezet.

OZB (voordeel €136.000)

Het voordeel op OZB niet woningen (gebruikers en eigenaren deel) bedraagt €136.000.

Algemene uitkering afrekening (nadeel €142.000)

Door afrekeningen over voorgaande jaren, verschil in maatstaven en bedragen per eenheid ontstaat een nadeel van €142.000.

Algemene uitkering decembercirculaire 2023 (voordeel €5.745.000)

De niet neutrale mutatie in de decembercirculaire 2023 van de Algemene Uitkering bedraagt nadelig €762.000 (zie hiervoor de raadsmededeling decembercirculaire). Niet neutrale mutaties hebben effect op het resultaat. Daarnaast zijn er bedragen (neutrale mutaties €6,5 miljoen) ontvangen die een dekking zijn voor uitgaven die bij programma's zijn gedaan. Van dit bedrag wordt via diverse programma's €4,2 miljoen overgeheveld naar 2024 (m.n. energietoeslag, omgevingswet, onderwijsachterstanden)

Aanpassing renteomslagpercentage (nadeel €978.000)

Het rentevoordeel dat ontstaat als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% wordt conform de begrotingsregels gestort in de generieke weerstandsreserve. Dit leidt tot een hogere storting van €978.124. Dit nadeel is als voordeel genoemd bij de diverse programma's, per saldo is dit voor de totale begroting neutraal.

Vorzieningen
(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	0	358	358
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	110	214	380	166
Saldo	110	214	21	-193

Dekkingsmiddelen

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Algemene uitkering	249.783	259.020	264.623
Lokale heffingen	30.500	31.111	31.302
Dividend	1.194	1.474	1.475
Saldo financieringsfunctie	1.073	2.283	380

Algemene uitkering

De niet-neutrale mutatie in de decembercirculaire 2023 van de Algemene Uitkering bedraagt nadelig €762.000 (zie hiervoor de raadsmededeling decembercirculaire). Niet-neutrale mutaties hebben effect op het resultaat. Daarnaast zijn er bedragen (neutrale mutaties €6,5 miljoen) ontvangen die een dekking zijn voor uitgaven die bij programma's zijn gedaan. Van dit bedrag wordt via diverse programma €4,2 miljoen overgeheveld naar 2024 (m.n. energietoeslag, omgevingswet, onderwijsachterstanden)

Lokale heffingen

Hier wordt een beeld gegeven van de opbrengsten uit de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is aan de opbrengsten. Het betreft de heffingen in onderstaande tabel.

Dit impliceert ook dat de heffingen op het gebied van parkeren (gedeeltelijk), afvalstoffen- en rioolopbrengsten geen algemeen dekkingsmiddel zijn, maar expliciet worden aangewend voor uitgaven op betreffende terreinen. In de paragraaf lokale lasten wordt aandacht besteed aan o.a. lokale lastendruk, kwijtscheldingsbeleid en dergelijke.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Onroerend zaakbelastingen	30.328	30.801	30.934
Overige belastingen	231	368	377

Dividend

De opbrengst uit deelnemingen betreft de dividenduitkering van BNG, Circulus Wadinko en Enexis.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is een begrip uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit begrip kan worden gedefinieerd als het saldo van:

1. de betaalde rente (last) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en
 2. de ontvangen rente (bate) over de uitzettingen. Onder uitzettingen kunnen worden verstaan deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen.
- (bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Onvoorzien	-253	-153	0
Stelposten	-44.362	-26.213	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	-732	-823	-685
Uitvoeringskosten lokale heffingen	-1.132	-1.145	-1.141
Calculatieverschillen kostenplaatsen	-436	-2.688	-2.563
Vennootschapsbelasting	0	-3.820	-3.820

Onvoorzien

Dit betreft de algemene raming voor onvoorzien. Van deze post is in 2023 €100.000 aangewend voor hulp aan slachtoffers van de aardbeving in Turkije

Stelposten

Dit betreft diverse lasten en baten die niet direct aan programma's kunnen worden toegerekend.

Overige algemene dekkingsmiddelen

De post 'overige algemene dekkingsmiddelen' bestaat met name uit kosten voormalig personeel.

Uitvoeringskosten lokale heffingen

Uitvoeringskosten lokale heffingen zijn de kosten voor het heffen en invorderen van de belastingen en heffingen. Dit zijn onder andere kosten van het gegevensbeheer, alle correspondentie en andere administratieve handelingen.

Calculatieverschillen kostenplaatsen

In een aantal kostenplaatsen wordt in de begroting een voorcalculatorisch tarief gehanteerd. De werkelijke kosten en opbrengsten kunnen hiervan afwijken. Dit komt tot uitdrukking in het calculatieverschil. Daarnaast bevat deze post nog budgetten die niet zijn toe te rekenen aan één product.

Vennootschapsbelasting

In afstemming met de Belastingdienst zijn voor de jaren 2016 tot en met 2023 aan de gemeente Deventer aanslagen opgelegd voor de activiteiten 'reclame in de openbare ruimte', 'brandstofverkooppunten' en 'grondbedrijf'. De gemeente heeft deze aanslagen betaald om het negatief financieel effect van belastingrente te voorkomen en om een procedure te kunnen starten. Dit kan pas nadat een aanslag is betaald.

Dashboard

Naam	Openen
Dashboard Gemeentefinanciën	Gemeentefinanciën
Pdf Gemeentefinanciën	Pdf Gemeentefinanciën

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestands grootte	Openen
Beleidsnota reserves en voorzieningen 2018	1,1 Mb	Beleidsnota reserves en voorzieningen 2018
Kadernota Verbonden partijen 2017	0,1 Mb	Kadernota Verbonden partijen 2017
Treasurystatuut 2017	0,6 Mb	Treasurystatuut 2017
Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2014	1,4 Mb	Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2014
Richtlijn Activeren en afschrijven 2020	1,8 Mb	Richtlijn Activeren en afschrijven 2020
Verlenen van garanties en geldleningen 2020	1,7 Mb	Verlenen van garanties en geldleningen 2020
Financiële verordening 2019	1,0 Mb	Financiële verordening 2019
Verordening onderzoeken doelmatig- en doeltreffendheid 2019	1,4 Mb	Verordening onderzoeken doelmatig- en doeltreffendheid 2019
Controleverordening gemeente Deventer 2019	0,3 Mb	Controleverordening

Financiën

Resultaat

Net als de afgelopen jaren schrijft Deventer zwarte cijfers. Na alle verrekeningen, zoals budgetoverhevelingen, bedraagt het saldo €13,1 miljoen voordelig. Het voordelig saldo is verwerkt in de 1e kwartaalrapportage 2024 en gestort in de generieke weerstandsreserve.

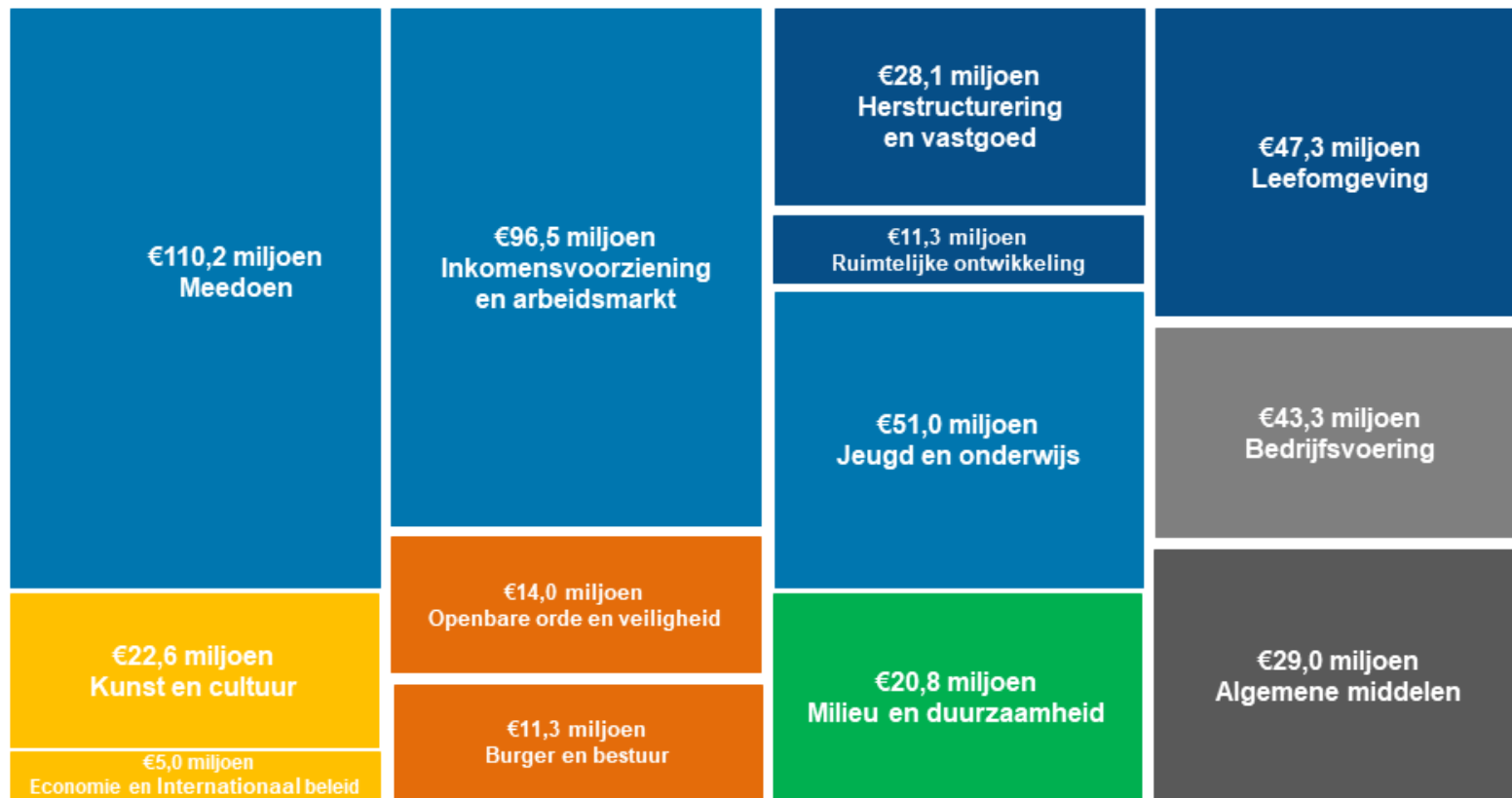
Uitgaven en inkomsten

Uitgaven

In 2023 heeft de gemeente €461,4 miljoen uitgegeven aan haar taken, activiteiten en stortingen in de reserves (alle programma's exclusief algemene dekkingsmiddelen). Aan algemene dekkingsmiddelen is ruim €29,0 miljoen uitgegeven. Het gaat hier onder meer om:

- financieringslasten;
- stortingen in gemeentelijke reserves;
- diverse bedrijfsvoeringskosten.

Uitgaven €490,4 miljoen

Inkomsten

Zonder inkomsten geen uitgaven. De gemeente heeft verschillende inkomsten. Die komen voor het grootste deel uit de algemene dekkingsmiddelen.

De totale inkomsten bedroegen in 2023:

- €200,1 miljoen via alle programma's exclusief algemene middelen;
- €347,8 miljoen aan algemene dekkingsmiddelen. In totaal €547,9 miljoen (inclusief bedragen uit reserves).

Het totaal aan lokale heffingen en onroerende-zaakbelastingen bedraagt hiervan €67,2 miljoen.

Inkomsten €547,9 miljoen

Lokaal en eigen middelen

Rijksmiddelen

€36,3 miljoen
Lokale heffingen excl. OZB
€12,7 miljoen Afvalstoffenheffing
€ 8,9 miljoen Rioolrechten
€ 5,9 miljoen Parkeerbelasting
€ 4,6 miljoen Bouwleges
€ 2,7 miljoen Overige leges
€ 1,5 miljoen Overig

€30,9 miljoen
OZB

€65,2 miljoen
Overige inkomsten

€25,0 miljoen
Herstructurering en vastgoed

€75,8 miljoen
Putting uit de reserves

€264,6 miljoen
Algemene uitkeringen

€50,1 miljoen
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Verkorte Balansweergave

(bedragen x €1.000)

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa	2.520	2.162	Algemene reserve	51.329	40.852
Materiële vaste activa	294.321	288.350	Bestemmingsreserves	90.389	115.256
Financiële vaste activa	21.940	22.901	Resultaat rekening	57.590	24.287
			Totaal Eigen Vermogen (1)	199.308	180.395
			Voorzieningen (2)	11.932	12.065
			Vaste schulden (3)	183.648	200.161
Totaal Vaste activa	318.781	313.413	Totaal Vaste financieringsmiddelen (1+2+3)	394.888	392.621
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden	46.727	53.818	Kortlopende schulden	18.203	27.855
Vorderingen	90.492	53.727	Overlopende passiva	88.838	47.745
Liquide middelen	1.168	2.945			
Overlopende activa	44.761	44.318			
Totaal Vlottende activa	183.148	154.808	Totaal Vlottende passiva	107.041	75.600
Totaal generaal	501.929	468.221	Totaal generaal	501.929	468.221

Activa

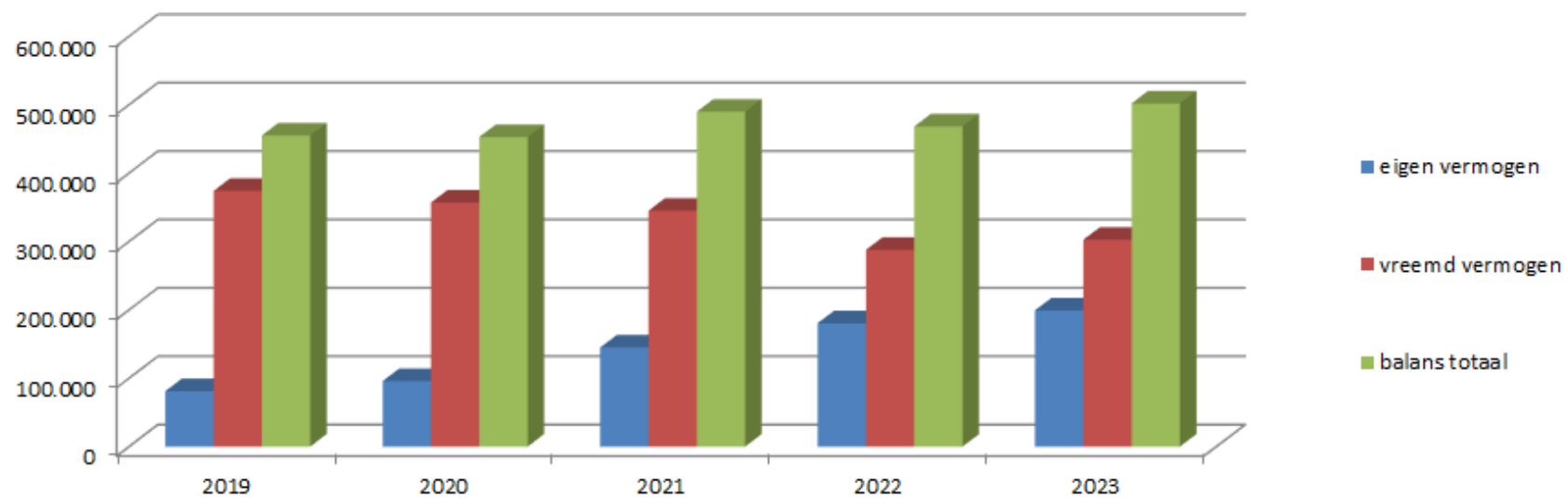
De stijging van de activa is met name het gevolg van het saldo schatkistbankieren (onderdeel van vorderingen). Door hoge inkomsten van het Rijk en het vertragen van investeringen is het saldo van het schatkistbankieren gestegen van €37,6 naar €67,3 miljoen.

Passiva

Het eigen vermogen is fors gestegen in vergelijking met 2022. Het vreemd vermogen (vaste schulden) is gedaald. Dit komt door het aflossen van geldleningen. Daarnaast zijn er van het Rijk diverse nieuwe voorschotbedragen ontvangen (overlopende passiva) voor met name woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur (Centrumschil; €7,3 miljoen, Keizerslanden €13,9 miljoen) en Startbouwimpuls (€3,6 miljoen), Deventer isolatieprogramma (€1,8 miljoen), Slim Warmtenet (€2,0 miljoen) en CDOKE middelen (€1,7 miljoen).

Ontwikkeling Eigen Vermogen

Ontwikkeling eigen / vreemd vermogen 2019-2023 (x €1.000)

Reserves

Per 1 januari 2023 bedroeg het saldo van de reserves €156,1 miljoen (exclusief rekeningresultaat). In de jaarrekening 2023 is dit gedaald naar €141,7 miljoen (exclusief rekeningresultaat). De stand van de reserves op 31 december 2022 en 31 december 2023 kan over de verschillende categorieën als volgt worden verdeeld:

(bedragen x €1.000)

	31-12-2022	31-12-2023
Reserves met specifiek weerstandsmotief	15.968	17.138
Reserves met algemeen weerstandsmotief	24.883	34.191
Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie	40.251	14.059
Bestemmingsreserves met egalisatiefunctie	50.242	53.180
Bestemmingsreserves met rentebeslag	2.023	2.023
Financieel-technische bestemmingsreserves	22.741	21.127
Totaal	156.108	141.718

De grootste mutatie wordt hieronder toegelicht:

[Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie](#)

De reserve nieuw beleid is in 2023 conform de begroting 2023 ingezet als dekking voor eenmalige voorstellen nieuw beleid (€24.021).

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht (wet Vpb) overheidsondernemingen in werking getreden. De gemeente Deventer heeft, voorafgaand aan de wetwijziging, onderzoek gedaan naar de gevolgen van de invoering van deze wet. Het onderzoek is gebaseerd op de activiteiten en cijfers van 2015 en 2016. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een tweetal rapportages:

- [Implementatietraject Vpb \(06-12-2016\)](#)

In dit rapport is uitvoerig ingegaan op het proces van wetsonderzoek, activiteit inventarisatie en beoordeling en toetsing daarvan aan het wettelijk kader. Op basis van onderzoek naar de feiten en omstandigheden is vervolgens het standpunt ingenomen, dat de gemeente Deventer voor geen enkele activiteit kwalificeert als onderneming in de zin van de wet Vpb (ondernemingstoets).

- [Vpb en het grondbedrijf \(03-02-2017\)](#)

In de memo wordt ingegaan op het DNA (profiel) van het grondbedrijf. Vervolgens is op basis van het toepassen van de zogenaamde QuickScan (ontwikkeld door de Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden - SVLO) onderzocht of de gemeente Deventer met haar grondexploitatie-activiteiten een onderneming vormt voor de wet Vpb.

Op basis van de uitkomst van het onderzoek naar de activiteiten van het Grondbedrijf en het toepassen van de QuickScan is het standpunt van Deventer dat zij, ook voor haar grondbedrijf activiteiten, niet kwalificeert als onderneming in de zin van de wet Vpb (ondernemingstoets).

Op de uitkomsten van de onderzoeken is een review gehouden door een extern belastingadviesbureau. Daarbij is onder andere de juiste toepassing van de wet- en regelgeving beoordeeld. Door het betreffende adviesbureau is vervolgens het volgende geconcludeerd voor wat betreft de accountantscontrole jaarrekening 2016:

Onderhavige beoordeling (rapport Beoordeling van de Concept-Rapportage van de Vpb-plicht-Gemeente Deventer) toont richting de accountant aan dat in het proces en de vastlegging van de onderliggende onderbouwing van de eventuele vennootschapsbelastingplicht voldoende 'checks en balances' zijn opgenomen.

Het proces van de invoering van de Vpb-plicht voor overheidsbedrijven was op het moment van onderzoek nog niet afgerond. Onder andere de VNG, VVG, IPO, Belastingdienst en het ministerie van Financiën waren nog in overleg over belangrijke details in de uitvoering. Op dit moment (eind 2023) heeft de Belastingdienst zich slechts beperkt uitgelaten over de onduidelijkheden bij de inventarisatie van de Vpb-plicht van gemeenten in het algemeen en de gemeentelijke grondbedrijven in het bijzonder. Er bestaan daarom nog risico's en onduidelijkheden, waarover wellicht in de komende jaren meer duidelijkheid gaat ontstaan.

[Integraal onderzoek](#)

In 2022 zijn alle activiteiten (taakvelden) op basis van het boekjaar 2020 binnen de gemeente Deventer opnieuw beoordeeld of er sprake is van Vpb-plicht. Het rapport van 2016 is op basis van de resultaten van dit integraal onderzoek geactualiseerd. Dit is vastgelegd in het 'Rapport integrale activiteiten Vpb'. Op

basis van onderzoek naar de feiten en omstandigheden is het standpunt ingenomen, dat de gemeente Deventer voor geen enkele activiteit in 2020 kwalificeert als onderneming in de zin van de wet Vpb (ondernemingstoets).

Stand van zaken ultimo boekjaar 2023

Aangiften Vpb boekjaar 2016 tot en met 2021

De gemeente Deventer heeft op uitnodiging van de Belastingdienst voor de jaren 2016 tot en met 2021 aangifte vennootschapsbelasting gedaan. Voor de jaren 2016 tot en met 2020 betroffen dit zogenaamde 'nihil' aangiften. De gemeente Deventer stelt zich voor de jaren 2016 tot en met 2020 op het standpunt dat zij voor haar gehele organisatie niet belastingplichtig is volgens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

De Belastingdienst heeft, op basis van de aangifte 2016, met daaropvolgend verschillende vraag- en antwoord-sessies over reclame activiteiten, de gemeente Deventer in mei 2020 over de 'winst' op betreffende reclame activiteiten een aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Deze is, om olopende belastingrente te voorkomen, direct betaald. Vervolgens heeft de gemeente Deventer in juni 2020 bezwaar aangetekend tegen de aanslag. Inmiddels zijn ook voor de jaren 2017 tot en met 2020 aanslagen opgelegd. Ook tegen deze aanslagen is bezwaar aangetekend.

In de tussentijd zijn door zeker vijf andere gemeenten in Nederland fiscaal juridische procedures gestart bij verschillende rechtbanken. De inhoud van de procedures vertonen grote gelijkenis met de pleitbare standpunten die de gemeente Deventer heeft ingenomen inzake de Vpb-aanslagen voor de opbrengsten van reclame activiteiten. In december 2021 is met de Belastingdienst schriftelijk overeengekomen dat de bezwaren van de gemeente Deventer worden aangehouden tot het moment dat in vergelijkbare procedures de relevante rechtsvragen zijn beantwoord. Op dat moment doet de Belastingdienst uitspraak op bezwaar. Onder Vpb en reclame wordt nader ingegaan op de activiteit 'reclame'.

De situatie die geldt voor de activiteit 'reclame' komt grotendeels overeen met de activiteit 'verhuur gronden brandstofverkooppunten'. In overleg met de Belastingdienst zijn ook de resultaten met betrekking tot de brandstofverkooppunten in de aanslagen 2016 tot en met 2020 verwerkt. Tegen het resultaat van de brandstofverkooppunten is eveneens bezwaar aangetekend. Onder Vpb en brandstofverkooppunten wordt nader ingegaan op de activiteit 'brandstofverkooppunten'.

In de aangifte vennootschapsbelasting 2021 is het resultaat van de 'reclame', 'brandstofverkooppunten' en het 'grondbedrijf' aangegeven. Ter zake van het grondbedrijf wordt onderzocht of daadwerkelijk sprake is van Vpb-plicht. Ter voorkoming van belastingrente is voorzichtigheidshalve het grondbedrijf in de aangifte Vpb 2021 verantwoord. Onder Vpb en grondbedrijf wordt nader ingegaan op de activiteit 'grondbedrijf'. Indien voor het jaar 2021 een definitieve aanslag wordt opgelegd, dan wordt tegen deze gehele aanslag bezwaar aangetekend.

Vpb en grondbedrijf

In het kader van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 wordt jaarlijks beoordeeld of er voor het grondbedrijf van de gemeente Deventer sprake is van een onderneming en daarmee vennootschapsbelastingplicht. Bij dit onderzoek naar het cluster van grondgerelateerde activiteiten (grondexploitaties) binnen het grondbedrijf wordt gebruik gemaakt van een model dat is gebaseerd op de QuickScan en de Post-QuickScan gepubliceerd door het SVLO.

Op dit moment loopt er een onderzoek naar de Vpb-plicht van het grondbedrijf. Voorzichtigheidshalve is het resultaat van het grondbedrijf in de aangifte Vpb 2021 verantwoord ter voorkoming van belastingrente. Op het moment dat de gemeente Deventer met de activiteiten van het grondbedrijf een structureel positief resultaat laat zien, gaat het door de zogenaamde 'ondernemingspoort' en is zij vanaf dat moment vennootschapsbelastingplichtig.

Vpb en reclame

Veel gemeenten hebben met reclame exploitanten contracten afgesloten op basis waarvan de gemeente delen van de publieke ruimte (grond, lichtmasten, abri's, billboards, rotondes, enzovoort) tegen vergoeding exclusief ter beschikking stelt aan de exploitant. Op dit moment hebben diverse gemeenten fiscaal juridische procedures lopen over de vraag of de gemeente vennootschapsbelastingplichtig is voor de resultaten die met deze activiteiten worden behaald.

Ten behoeve van de ingediende aangifte vennootschapsbelasting 2016 is door de gemeente Deventer beoordeeld of de activiteit 'reclame in de openbare ruimte' belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Uit de analyse blijkt dat deze activiteit als 'normaal vermogensbeheer' kwalificeert en dat er geen sprake is van een 'duurzame organisatie van kapitaal en arbeid'. Gelet hierop stelt de gemeente Deventer dat de activiteit niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting en daarom niet is opgenomen in de aangiften vennootschapsbelasting 2016 tot en met 2020. De Belastingdienst deelt deze conclusie van de gemeente Deventer niet. Voor de jaren 2016 tot en met 2020 is een aanslag opgelegd om belastingrente te voorkomen. Voor het jaar 2021 is het resultaat van de 'reclame in de openbare ruimte' meegenomen in de aangifte vennootschapsbelasting 2021 om belastingrente te voorkomen. Indien voor het jaar 2021 een definitieve aanslag wordt opgelegd, dan wordt tegen deze aanslag bezwaar aangetekend. De gemeente Deventer heeft over het niet belastingplichtig zijn voor haar reclame activiteiten een pleitbaar standpunt ingenomen en gedeeld met de Belastingdienst.

Op basis van de uitkomst van de lopende procedures bij verschillende rechtbanken zal de Belastingdienst uitspraak doen op het bezwaar dat de gemeente Deventer heeft ingediend. De uitkomst daarvan zal even duren.

Vpb en brandstofverkooppunten

De situatie die geldt voor de activiteit 'reclame' komt grotendeels overeen met de activiteit 'verhuur gronden brandstofverkooppunten'. Rechtbank Den Haag heeft op 23 augustus 2022 uitspraak gedaan in één van de lopende procedures. Daarbij heeft zij geoordeeld dat, door het houden van een veiling beoogd is meer rendement te behalen dan bij normaal vermogensbeheer wordt verondersteld. Daarmee wordt geconcludeerd dat er sprake is van een winstoogmerk en vennootschapsbelastingplicht. Het Hof heeft de uitspraak van Rechtbank Den Haag op 24 november 2023 bevestigd.

Ten behoeve van de ingediende aangifte vennootschapsbelasting 2016 is door de gemeente Deventer beoordeeld of de activiteit 'verhuur gronden brandstofverkooppunten' belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Uit de analyse blijkt dat deze activiteit als 'normaal vermogensbeheer' kwalificeert en dat er geen sprake is van een 'duurzame organisatie van kapitaal en arbeid'. Gelet hierop stelt de gemeente Deventer dat de activiteit niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting en daarom niet is opgenomen in de aangiften vennootschapsbelasting 2016 tot en met 2020. De Belastingdienst deelt deze conclusie van de gemeente Deventer niet. Voor de jaren 2016 tot en met 2020 is reeds een aanslag opgelegd om belastingrente te voorkomen. Voor het jaar 2021 is het resultaat van de 'brandstofverkooppunten' meegenomen in de aangifte vennootschapsbelasting 2021 om belastingrente te voorkomen. Indien voor het jaar 2021 een definitieve aanslag wordt opgelegd, dan wordt tegen deze aanslag bezwaar aangetekend.

Met de Belastingdienst is schriftelijk overeengekomen dat de bezwaren van de gemeente Deventer worden aangehouden tot het moment dat in vergelijkbare procedures de relevante rechtsvragen zijn beantwoord. Na afloop van deze procedures wordt de gemeente Deventer in de gelegenheid gesteld om haar standpunt nader te motiveren.

Conclusie

De gemeente Deventer stelt zich voor de jaren 2016 tot en met 2020 op het pleitbaar standpunt dat zij met haar activiteiten niet door de 'ondernemingspoort' gaat. De aanslagen van de Belastingdienst voor de opbrengsten voor de reclame activiteiten over 2016 tot en met 2020 doen daar niet aan af. Gelijk aan de behaalde resultaten met betrekking tot de verhuur gronden brandstofverkooppunten. De gemeente Deventer wacht de uitkomst van de landelijke procedures af. Voor het jaar 2021 geldt hetzelfde voor de reclame activiteiten en brandstofverkooppunten. Ter zake van het grondbedrijf wordt nog onderzocht of daadwerkelijk sprake is van Vpb-plicht.

Resultaat grondexploitaties

Het totaalbeeld van de grondexploitaties laat, op basis van contante waarde, een verslechtering van €2,9 miljoen zien ten opzichte van de jaarrekening 2022. Het resultaat van de verlieslatende grondexploitaties verslechterd met €1,9 miljoen en het resultaat van de winstgevende grondexploitaties gaat met €1,0 miljoen achteruit. In 2023 zijn er geen grondexploitaties afgesloten. De grondexploitatie Van Hetenlocatie is in 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Onder de paragraaf Grondbeleid worden de resultaten van de grondexploitaties nader toegelicht.

Renteresultaat

Het renteresultaat 2023 is €430.000 lager dan begroot en bedraagt €470.000. Het renteresultaat is het verschil tussen de doorbelaste rente aan activa en de werkelijke rentekosten.

Weerstandsparagraaf

In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de actuele risico's geanalyseerd. Daaruit blijkt dat de risico's zijn berekend op ruim €43 miljoen. Binnen de grondexploitaties zijn de risico's voor woningbouwlocaties gestegen en voor bedrijventerreinen gedaald. Bij het bedrijventerrein vormt mogelijke vertraging als gevolg van (te late) beschikbaarheid van de netwerken van Enexis het grootste risico. Op alle grondexploitaties houden we rekening met een maximaal risico van €22,3 miljoen. De risico's op sociaal domein zijn licht gestegen, tot een totaal maximaal risico van €11,5 miljoen. Andere risico's waaronder Omgevingswet, Cyber aanvallen en overige risico's hebben een maximale impact van €8,7 miljoen. De gemiddelde kans van optreden is voor alle risico's geschat op 30%. Om de risico's met deze kans op te kunnen vangen wordt €15,9 miljoen in de specifieke weerstandsreserve aangehouden. Een voldoende hoog weerstandsvermogen (ratio van minimaal 1) wordt bereikt door de specifieke weerstandsreserve te verlagen met €168.000.

Exploitatieresultaat

(bedragen x €1.000)

	Jaarrekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023
Gerealiseerde totaal van lasten en baten (exclusief puttingen en stortingen)	35.546	-50.183	18.913
Mutaties via reserves:			
- Saldo van stortingen en onttrekkingen in/aan reserves	-10.801	50.727	39.079
- Toevoeging rente aan reserves	-457	-544	-402
Gerealiseerd resultaat	24.288	0	57.590
Overige resultaatbestemming:			
Reservering overlopende uitgaven en inkomsten	-14.253	0	-44.524
Resultaat	10.035	0	13.066

Toelichting op resultaatverschillen begroting en jaarrekening

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten

Er is een verschil tussen het saldo van de begroting en de rekening. Dit kunnen in de diverse programma's zowel voordelige als nadelige verschillen zijn. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de programmabladen.

Mutaties via reserves

In de begroting 2023 werd ervan uitgegaan dat per saldo €50,7 in de reserves zou worden gestort. In de jaarrekening 2023 is dit per saldo een storting van €39,1 miljoen geworden. De verschillen worden toegelicht in het overzicht resultaatbestemming via reserves.

Rente over reserves

Het rentebedrag dat aan de reserves is toegevoegd, is in vergelijking met de bijgestelde begroting 2023 verlaagd. Dit komt door de bijstelling van het renteomslagpercentage van 2,3% naar 1,7%.

Over te hevelen budgetten

Een overzicht van de overgehevelde budgetten vindt u als bijlage bij het jaarverslag.

Analyse rekeninguitkomst 2023

Het definitieve resultaat van de jaarrekening 2023 bedraagt €57,6 miljoen voordelig. Door het voordelige resultaat van €57,6 aan te passen met de over te hevelen budgetten van €44,5 ontstaat een voordelig nettoresultaat van €13,1 miljoen.

(bedragen x €1.000)			
Uitkomst Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023	4e kwartaal 2023	Verschil jaarrekening en 4e kwartaal 2023
Uitkomst programma's	57.590	57.667	-77
Budgetoverhevelingen	-44.524	-44.517	-7
Resultaat	13.066	13.150	-84

Uitkomst rekening 2023 (bedragen x €1.000) [-/- = Nadeel]

Omschrijving	Programma	Bedrag
Subsidie stadscampus	Ruimtelijke ontwikkeling	-146
Winstafdracht - reserve OZ	Herstructurering en vastgoed	276
Aanpassing btw mengpercentage re-integratie en inburgering	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt/Meedoen	350
Reserve MO-BW	Meedoen	-141
Opvang Oekraïners	Meedoen	103
Correctie Jeugdzorg	Jeugd en onderwijs	-954
Naheffing op belaste werkkosten	Bedrijfsvoering	-152
Afboeking vordering betaald ouderschapsverlof	Algemene dekkingsmiddelen	-173
Winstneming GREX	Algemene dekkingsmiddelen	670
Nagekomen facturen over 2023	Diverse	-312
Diverse correcties vastgoed	Diverse	456
Overige correcties	Diverse	-61
Totaal		-84

Onderstaande tabel geeft een verklaring van de verschillen tussen de begroting 2023 na wijziging en de realisatie cijfers 2023:

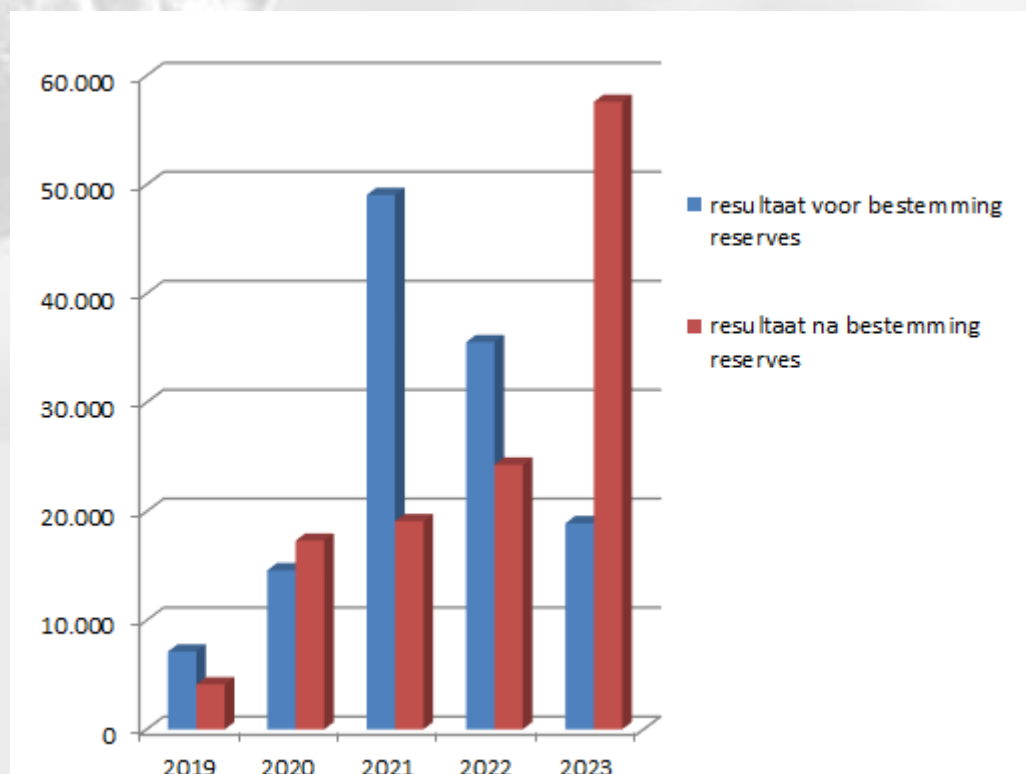
Uitkomst rekening 2023 (bedragen x €1.000) [-/- = Nadeel]

Omschrijving	Programma	Bedrag
Voormalige wethouders	Burger en bestuur	328
B&W representatie, wachtgelden en lidmaatschappen	Burger en bestuur	-128
Integrale veiligheid en calamiteiten	Openbare orde en veiligheid	107
Beheer en onderhoud brandweerkazernes	Openbare orde en veiligheid	210
Functioneel leeftijdsontslag brandweerm medewerkers	Openbare orde en veiligheid	-130
Horecaleges	Openbare orde en veiligheid	-77
Hoog water	Leefomgeving	-80
Niet geraamde subsidieinkomsten provincie	Leefomgeving	400
Kabels en leidingen	Leefomgeving	-571
Beleid Ecologie	Milieu en duurzaamheid	-55
Omgevingsdienst IJsselland	Milieu en duurzaamheid	-90
Bouwleges	Ruimtelijke ontwikkeling	560
WOO verzoeken	Ruimtelijke ontwikkeling	-150
Lagere winstafracht taakveld 0.3	Herstructurering en vastgoed	-151
Schuldhelpverlening	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	304
Teruggaaf btw mengpercentage re-integratie	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	351
Transformatie- en innovatie jeugd	Meedoen	240
Algemene voorzieningen WMO	Meedoen	499
Transformatie en innovatie WMO	Meedoen	802
Opvang Oekraïense vluchtelingen (boot en locaties)	Meedoen	8.403
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Meedoen	431
Maatwerkvoorzieningen WMO	Meedoen	349
WMO dienstverlening	Meedoen	2.081

Volksgezondheid	Meedoen	206
Onderwijshuisvesting - huurinkomsten	Jeugd en Onderwijs	177
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Jeugd en Onderwijs	220
Jeugdhulp en Jeugdbescherming	Jeugd en Onderwijs	-1.088
Ondersteuning organisatie (bedrijfsvoering overhead)	Bedrijfsvoering	374
Onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	153
Diverse stelposten	Algemene dekkingsmiddelen	681
OZB	Algemene dekkingsmiddelen	136
Algemene uitkering afrekening voorgaande jaren	Algemene dekkingsmiddelen	-142
Algemene uitkering decembercirculaire (niet neutraal)	Algemene dekkingsmiddelen	-762
Diverse verschillen	Diverse programma's	-522
Totaal		13.066

Resultaatontwikkeling

Resultaatontwikkeling 2019-2023 (x€1.000)

Doorwerking uitkomsten jaarrekening 2023

Veel voor- en nadelen in de rekening 2023 hebben voor zover nu bekend geen doorwerking naar 2024 en verder. Voor wat betreft de voordelen op Wmo wordt bij de Voorjaarsnota 2024 inzichtelijk gemaakt wat de dubbele vergrijzing en de indexatie van de tarieven betekent voor de ontwikkeling van het budget.

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming omvat alle stortingen in en puttingen uit de reserves, die ten laste komen respectievelijk ten gunste komen van de exploitaties. Ook is in dit programma de rente, die wordt toegevoegd aan de reserves opgenomen.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Lasten/Baten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Toevoegingen rente aan reserves		493	544	402	142
Stortingen in reserves	Lasten	13.378	34.908	37.060	-2.152
Puttingen uit reserves	Baten	46.837	85.636	76.138	9.498
Saldo		32.966	50.184	38.676	11.508

Voor een specificatie van de stortingen in en puttingen uit diverse reserves wordt verwezen naar het overzicht resultaatbestemming via reserves.

Paragrafen

Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

In deze paragraaf zijn opgenomen:

- Financiële rechtmatigheid;
- Niet-financiële rechtmatigheid;
- Financiële onzekerheden sociaal domein.

De financiële onzekerheden binnen het sociaal domein hebben echter betrekking op getrouwheid en vallen daarom niet onder de rechtmatigheidsverantwoording.

Inzicht

Per 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers (Wvdr) in werking getreden. Met deze wetswijziging is onder andere de verplichting ingevoerd voor het college van Burgemeester & Wethouders (hierna: college) om een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen als onderdeel van de jaarrekening. Het college legt in de jaarrekening zelf verantwoording af over de mate waarin zij in het boekjaar rechtmatig heeft gehandeld. Het college gebruikt hiervoor de voorgeschreven teksten van de Commissie BBV zoals opgenomen in bijlage 1 van de kadernota Rechtmatigheid 2023.

In deze paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV en op basis van de afspraken van het college met de gemeenteraad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke acties het heeft ondernomen en/of gaat ondernemen om de vermelde afwijkingen in de toekomst op te lossen of te voorkomen. In de notitie 'paragraaf Bedrijfsvoering augustus 2021' van de commissie BBV zijn stellige uitspraken (verplicht karakter) en aanbevelingen opgenomen waarover ingaande het boekjaar 2022 dient te worden gerapporteerd in de paragraaf Bedrijfsvoering.

In de financiële verordening is vastgelegd dat de verantwoordingsgrens voor het college over rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden 1% van de totale lasten bedraagt en een rapportagegrens van €200.000 wordt gehanteerd.

Rechtmatigheid gaat over het handelen in overeenstemming met de geldende regels en besluiten. We gebruiken daarbij de drie criteria voor rechtmatigheid: het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het criterium voor misbruik en oneigenlijk gebruik. Toepassing van deze criteria betekent dat inzicht wordt gegeven in afwijkingen van de lasten en de baten ten opzichte van door uw raad goedgekeurde budgetten, inzicht in afwijkingen van de toepassing van wet- en regelgeving (met financiële consequenties) en of financiële afwijkingen die het gevolg zijn van misbruik of oneigenlijk gebruik. In deze paragraaf rapporteert het college over afwijkingen en fouten (boven de rapportagegrens van €200.000) op basis van deze criteria.

In 2021 zijn wij op eigen initiatief gestart met de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekeningen. Vanaf 2024 (jaarrekening 2023) is dit een wettelijke verplichting. Het college legt zelf verantwoording af over de mate waarin zij rechtmatig heeft gehandeld. Deze controle op de rechtmatigheid verschuift hiermee van de accountant naar het college.

Om onrechtmatigheden te beheersen en controleren maken wij gebruik van het controlframework van eerste-, tweede- en derdelijns controle. Fouten worden zoveel mogelijk voorkomen in de eerste lijn, collega's toetsen voorstellen voordat een besluit wordt genomen. De tweede lijn controleert dossiers achteraf met een steekproef en de derde lijn kijkt of dit systeem goed is ingericht. Hiermee onderzoekt en verbetert de organisatie continu de rechtmatigheid van ons handelen.

Een belangrijke rol is weggelegd voor het Audit team (Finance en Control) dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controles. Dit team stelt jaarlijks een controleplan op waarin staat beschreven op welke wijze de belangrijkste stromen/processen en eventuele speerpunten op het gebied van rechtmatigheid worden gecontroleerd. Minimaal twee keer per jaar brengt het team een rapportage uit over de uitkomsten van de uitgevoerde verbijzonderde controles. Deze rapportages vormen een belangrijke basis voor de rechtmatigheidsverantwoording van het College.

Normenkader

Rechtmatig is 'in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen'.

De relevante wet- en regelgeving is opgenomen in het normenkader dat jaarlijks door de gemeenteraad wordt vastgesteld. In de financiële verordening is vastgelegd dat de verantwoordingsgrens over rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden 1% van de totale lasten bedraagt en een rapportagegrens van €200.000 wordt gehanteerd.

Goedkeuringstolerantie

De raad heeft het actuele normenkader op 25 januari 2023 vastgesteld. Baker Tilly Accountants heeft opdracht een goedkeuringstolerantie van 1% op de totale lasten aan te houden bij het bepalen van het uiteindelijke oordeel. Dit gebeurt volgens de Controleverordening (art. 213 GW). Op basis van de aangeleverde cijfers is de goedkeuringstolerantie in 2023 1% van de totale lasten (inclusief reserves). Dat is afgerond €4,9 miljoen. De tolerantie voor onzekerheden bedraagt in 2023 afgerond €14,7 miljoen.

Het normenkader - een basis kader voor de accountantscontrole - bevat de relevante wet- en regelgeving van hogere overheden en van de gemeente zelf, voor zover deze informatie bevatten over financiële beheershandelingen. Collegebesluiten worden alleen betrokken bij de rechtmatigheidstoets voor zover ze een noodzakelijke uitwerking zijn van rijksregelgeving of gemeentelijke regelgeving en betrekking hebben op financiële beheersmaatregelen.

Rapporteringstolerantie

Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapporteringstolerantie onderkend. Op basis van de aangeleverde cijfers is de te verwachten rapportagetolerantie in 2023 €490.000 inclusief toevoeging aan reserves; dit is dus 10% van de goedkeuringstolerantie.

Rechtmatigheidsverantwoording	Tolerantie	Rapporteringsgrens
Onrechtmatigheidsfouten	$\leq 1\%$	> 200.000
Onduidelijkheden	$\leq 1\%$	> 200.000

Accountantscontrole	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening	$\leq 1\%$	$> 1\% - < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle	$\leq 3\%$	$> 3\% - < 10\%$	$\geq 10\%$	-

De rechtmatigheidscontroles zijn uitgevoerd aan de hand van drie criteria:

- Voorwaardencriterium; zijn baten, lasten en balansmutaties volgens geldende wet- en regelgeving tot stand gekomen?
- Begrotingscriterium: zijn de financiële beheersmaatregelen tot stand gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's?
- Misbruik en oneigenlijk gebruik: zijn er maatregelen getroffen om te voorkomen dat derden misbruik of oneigenlijk gebruik maken van overheidsmiddelen?

Over het boekjaar 2023 vindt een toets plaats op het voorwaardencriterium. Daarbij wordt gekeken naar de hoogte, duur en recht van financiële beheersmaatregelen. Naast de begroting en wettelijke regelingen is ook het eigen beleid op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. In november 2023 is het M&O-beleid vastgesteld. Daarin is opgenomen dat in de tussentijdse rapportage na het zomerreces over de voortgang in de uitvoering van het beleid wordt gerapporteerd. In de jaarrekening wordt verantwoordingsinformatie opgenomen.

Opzet en werking

Organisatie controlefunctie

De gemeente Deventer vindt een sterke controlefunctie van groot belang. Onder deze controlefunctie valt:

- optimaliseren van het zelf controlerend vermogen;
- beheersing van de risico's;
- gedegen evaluaties van de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het gemeentelijk beleid (ex. Artikel 213a Gemeentewet);
- toepassen van audits.

Belangrijke aspecten bij de organisatie van de controlefunctie zijn

- opzetten van heldere kaders (doelstellingen en randvoorwaarden);
- heldere (tussentijdse) informatievoorzieningen;
- een goed opgezette en beschreven administratieve organisatie;
- goed verankerde (verbijzonderde) interne controle van processen waarbij wordt vastgesteld dat:
 - er in de opzet sprake is van een goede Administratieve Organisatie/Interne Beheersing;
 - de processen worden uitgevoerd volgens de beschreven opzet;
 - de interne controlemaatregelen worden uitgevoerd volgens de gestelde kwaliteitseisen.
- management control en het voeren van de gesprekken hierover;
- het toepassen van risicomanagement.

Interne controles en onderzoeken

De artikelen 212 en 213a uit de Gemeentewet bepalen dat het college jaarlijks diverse interne controles en onderzoeken uitvoert om te bepalen of beleidsuitvoering door de ambtelijke organisatie binnen de gestelde kaders plaatsvindt.

De uit te voeren controles en onderzoeken zijn opgenomen in het auditplan 2023 en hebben onder andere betrekking op fiscale audits, getrouwheidscontroles, standaard controles op primaire processen en specifieke onderzoeken. De gemeente kent een aantal primaire processen (o.a. inkopen) met een forse materiële omvang waarbij het van belang is dat deze periodiek worden getoetst 'buiten het proces'; het zijn zogenaamde verbijzonderde interne controles (VIC's). Deze standaard verbijzonderde controles worden vanaf de tweede helft 2018 door een externe partij uitgevoerd. Ingaande het boekjaar 2022 wordt het verbijzonderde interne controleprogramma uitgevoerd door Baker Tilly Business Advisory. De gemeente is eindverantwoordelijk voor de planning, uitvoering, kwaliteit en deugdelijke onderbouwing van de eindresultaten.

In 2023 is er een actueel intern controleplan opgesteld waarin een koppeling is gemaakt met het normenkader en de risicoanalyse. Om de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden zo goed mogelijk aan te sluiten op de (externe) accountantscontrole is er dit jaar - evenals in 2022 - ook voor gekozen om bij de uitvoering van de verbijzonderde interne controle zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid in de scope te nemen. Dit is ook logisch, omdat er een grote overlap is tussen rechtmatigheid en getrouwheid.

Conclusie

De gemeente beschikt over een gedegen (verbijzonderde) interne controle. Dit geeft de accountant voldoende inzicht voor een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid.

De (verbijzonderde) interne controles richten zich op de administratieve organisatie en interne controle. De toepassing van deze essentiële beheersmaatregelen wordt daarmee gecheckt. Waar nodig leidt de evaluatie tot aanpassingen in de bedrijfsvoering. Met deze stappen is de uitvoering van de (verbijzonderde) interne controles van voldoende niveau.

Bevindingen financiële rechtmatigheidscontroles

Hieronder treft u informatie over de (verbijzonderde) interne controles die door de gemeente zijn uitgevoerd.

Voorwaardencriterium

Uit het overgrote deel van de (verbijzonderde) interne controles blijkt dat de gemeente heeft gehandeld binnen de geldende kaders en richtlijnen van het voorwaardencriterium. Er is getoetst op financiële fouten en onzekerheden met betrekking tot de aspecten recht, hoogte, duur.

Hieronder volgt een toelichting op de financiële fouten in 2023.

Baker Tilly Business Advisory heeft met betrekking tot de uit te voeren standaard controles (VIC's) 2023 de volgende primaire processen getoetst.

- inkopen goederen en diensten;
- rechtmatigheid Europese aanbestedingen;
- investeringen MVA (materiële vaste activa);
- participatiewet/ IOAW/ IOAZ/ BBZ/ LKS;
- subsidieverstrekingen en bijdragen derden;
- subsidievaststellingen;
- overige opbrengsten;
- mutaties grondexploitatie;
- Sociaal Domein: Wmo, Jeugd en Beschermd Wonen.

Bakertilly Business Advisory heeft een IT-audit uitgevoerd; gericht op de general IT-controls en op cybersecurity.

Uit de door Bakertilly Business Advisory Public uitgevoerde standaard controles en eigen controles vloeiden de volgende financiële onrechtmatigheden voort.

VIC: Europese aanbestedingen

Rechtmatigheid van de aanbestedingen van inkopen respectievelijk inhuur. Er is getoetst aan de Aanbestedingswet. Onderstaand de bevindingen:

Inkoop

1. De historische onrechtmatige post PinkRocade per 31 december 2023 is gecontroleerd. Zoals eerder gememoreerd hangt deze samen met opdrachtverleningen van vóór de periode 2012-2013. Deze kent nog een onrechtmatigheid over geheel 2023 van totaal €145.188 (excl. btw).
2. In 2023 is er voor een totaalbedrag van €1.248.098 uitgegeven aan Aon Artscope Nederland. De uitgaven hebben allemaal betrekking op diverse soorten verzekeringen. De aansprakelijkheidsverzekeringen zijn niet Europees aanbesteed; gezien de omvang en de markt had dit gemoeten. Per saldo een financiële onrechtmatigheid van afgerond €346.134.

VIC: Inhuur

Expliciet is getoetst of de externe inhuur financieel rechtmatig is uitgevoerd in 2023. De inhuurlasten over het jaar 2023 bedragen in totaal afgerond

€15.276.000. Per saldo is hiervan afgerond €731.000 onrechtmatig. Dit heeft betrekking op een zestal inhuurdossiers die de Europese aanbestedingsdrempel (2023: €215.000) hebben overschreden.

De achtergrond van deze onrechtmatigheid hangt samen met het feit dat deze 6 meerjarige inhuren (vanaf boekjaar 2020 zijn verlengd waarbij volgens de regelgeving eerst vooraf een Europese aanbesteding had moeten plaatsvinden of een inhuuropdracht via de inhuurdesk had moeten verlopen. Dit is dus verzuimd. Door meerwerk respectievelijk aanvullende opdrachten zijn de betreffende inhuurkrachten langer ingehuurd (ook in 2021 en 2022). En zo is het Europese grensbedrag overschreden.

Ondernomen actie om de onrechtmatigheid inhuur in de toekomst te voorkomen.

Binnen de gemeente Deventer zijn in de afgelopen jaren verschillende maatregelen genomen en instrumenten geïmplementeerd om de fiscale risico's (de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA) en de risico's vanuit de aanbestedingsregels te mitigeren. Dit zijn onder andere:

- het samenstellen van de kadernota Inhuur;
- de periodieke monitoring van de inhuurlasten;
- het controleren van inhuur die niet via de inhuurdesk is verlopen;
- het inschakelen van de inhuurdesk bij inhuur behoeften;
- het gebruik van door de Belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomsten;
- het periodiek, via bijvoorbeeld een steekproef, toetsen of de inhuur van een medewerker fiscaal juridisch juist is aangegaan en gedurende de inschakeling niet alsnog een dienstbetrekking is ontstaan.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt en het rechtmatig, doelmatig/doeltreffend kunnen inzetten van inhuurkrachten wordt in 2024 nader geïnventariseerd welke aanvullende en alternatieve oplossingen voorhanden zijn waarmee binnen de kaders van bestaande wet- en regelgeving externe inhuur mogelijk is.

De totale financiële onrechtmatigheid over het dienstjaar 2023 bedraagt dus in totaal afgerond €1.176.000 (excl. btw). In 2022 was dit €1.295.586 (excl. btw).

[VIC: Sociaal domein Jeugdzorg](#)

Binnen het sociaal domein Jeugd heeft er een integraal herstelonderzoek plaatsgevonden. Dit betekent dat de in 2023 betaalde jeugdzorg groot €31,44 miljoen in totaal is gecontroleerd aan de hand van drie populaties. Deze controle is noodzakelijk geweest gezien de verbijzonderde interne controle bevindingen 2022. De administratieve organisatie en interne beheersing rondom het proces Jeugdzorg is in 2023 versterkt en is vanaf de tweede helft 2023 op het gewenste noodzakelijke niveau. Concluderend wordt over 2023 €290.112 aan jeugdzorglasten als financieel onduidelijk aangemerkt. Ter verduidelijking wordt vermeld dat dit bedrag niet geëxtrapoleerd hoeft te worden, aangezien al een integraal herstelonderzoek heeft plaatsgevonden.

De totale financiële onzekerheid over het dienstjaar 2023 bedraagt vanuit de verbijzonderde controle in totaal €290.112.

[Financiële onzekerheden binnen het sociaal domein hebben betrekking op de getrouwheid en vallen daarom niet onder de rechtmatigheidsverantwoording.](#) Onderstaand hebben we de financiële onzekerheden binnen het sociaal domein inzichtelijk gemaakt omdat het hierbij gaat om materiële bedragen. Deze financiële onzekerheden vallen niet onder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van Burgemeester & Wethouders omdat deze financiële onzekerheden betrekking hebben op de getrouwheid van de jaarverslaglegging 2023. In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college van B&W verantwoording af omtrent het begrotingscriterium, voorwaardencriterium en misbruik & oneigenlijk gebruik criterium. De accountant stelt de getrouwheid van de jaarrekening vast inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

In de afgelopen periode zijn de verantwoordingen en bijbehorende controlerapportages ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank (SVB), Bedrijfsorganisatie (BVO) Jeugdzorg IJsselland (RSJ IJsselland) en de zorgaanbieders WMO, Jeugd en Beschermd wonen. De gemeentelijke accountant weegt de uitkomsten hiervan mee in zijn oordeel over de rechtmatige bestedingen in de gemeentelijke jaarrekening.

Binnen het sociaal domein wordt bij de verantwoording in de jaarrekening gesteund op de controleverklaringen van de zorgaanbieders. Dit leidt tot een onzekerheid in de zorg in natura van in totaal €3.662.000 als gevolg van het ontbreken van toereikende onderbouwingen van de zorgaanbieders.

De specificatie is als volgt:

Sociaal Domein		bedrag (x€1)
1.	WMO	2.331.000
2.	Jeugdzorg	1.214.000
3.	Beschermd wonen	117.000
Totaal		3.662.000

De PGB-bestedingen zijn (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft een controleverklaring met beperking bij de PGB-verantwoordingen 2023 verstrekt. De PGB-bestedingen in 2023 bedragen €2.152.000 en worden - vanwege het ontbreken van een goedkeurende controleverklaring bij de verantwoording van de SVB - als onzeker aangemerkt.

[Eigen bijdragen CAK.](#)

De gemeente Deventer heeft onvoldoende zekerheid over de volledigheid van de eigen bijdragen WMO van €817.000 en Beschermd wonen €313.000. Voor een nadere toelichting over deze post wordt korthedshalve verwezen naar de jaarrekening; onderdeel '[Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling](#)'.

De totale financiële onzekerheid bedraagt hiermee binnen het sociaal domein in totaal €5.814.000. Dit is exclusief eigen bijdragen CAK. Deze totale onzekerheid valt binnen de goedkeuringstolerantie voor onzekerheden van €14,9 miljoen en heeft daarom geen invloed op de strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023.

De bevindingen van de controles, onderzoeken en audits worden periodiek gerapporteerd aan college en raad.

Verantwoording SiSa, IMG

Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden blijkt dat op de aangeleverde bijlagen SiSa het totaal financieel verantwoorde bedrag van €71,8 miljoen juist en rechtmatig is.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het M&O-beleid heeft tot doel het voorkomen en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen. Daarmee bestaat het zowel uit preventief beleid als repressief beleid. Bij M&O-beleid is met name van belang om vast te stellen dat in de bedrijfsvoering effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen dan wel tijdig op te sporen, en daarnaast dat de wet- en regelgeving duidelijk en te handhaven is.

Onderdeel van die rechtmatigheidsverantwoording is in hoeverre misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) van gemeentelijke regelingen door derden wordt voorkomen en bestreden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verstrekken van subsidies, uitkeringen en voorzieningen en ook om het innen van belastingen. Voorop staat het vertrouwen van de gemeente in een goed gebruik van gemeentelijke regelingen door inwoners en bedrijven/instellingen van Deventer. Maatregelen die worden getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen en tijdig te ontdekken, en zo nodig te sanctioneren, wanneer het wel voorkomt moeten proportioneel zijn.

Het onderzoek follow-up kwetsbare functies alsook het onderzoek fraude-risico analyse wordt sinds het jaar 2020 jaarlijks uitgevoerd. Het onderzoek kwetsbare functies kent twee invalshoeken: integriteit en continuïteit. De kwetsbaarheden zijn per team in beeld gebracht aan de hand van een heat map (kans versus impact: geclassificeerd naar laag, midden en hoog); er wordt ook een weerbaarheidsplan per team opgesteld. Het onderzoek fraude-risico analyse besteed aandacht aan de risico's uit hoofde van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O), niet-integer gedrag, corruptie en ondermijning. Ook deze fraude-risico's zijn in beeld aan de hand van een heat map; de heat maps per team alsook een risico-paragraaf per team.

In het eerste kwartaal 2024 is opgeleverd de eindrapportage 'frauderisico-analyse en onderzoek kwetsbare functies' over 2023. Op 20 maart 2024 is in de directie dit eindrapport (onder andere de bevindingen en aanbevelingen) nader besproken. In het vierde kwartaal 2024 zal worden gestart met het follow up onderzoek 'frauderisico-analyse en onderzoek kwetsbare functies'.

Fraude en integriteit

Ingaande 2021 adviseert de commissie BBV om geconstateerde fraude(s) vanuit de eigen organisatie door bijvoorbeeld eigen medewerkers toe te lichten in de paragraaf Bedrijfsvoering. De gemeente en de accountant hebben bepaalde en onderscheiden verantwoordelijkheden met betrekking tot fraude in het kader van de controle van de jaarrekening. Dit type fraudes omvat opzettelijke handelingen door een of meerdere personen binnen de gemeentelijke organisatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van opzettelijke misleiding om een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen.

De vertrouwenspersoon Integriteit en ongewenste omgangsvormen stelt jaarlijks een jaarverslag op. Rondom fraude en integriteit binnen de gemeentelijke organisatie met betrekking tot het boekjaar 2023 wordt korthedshalve verwezen naar het jaarverslag 2023 van de vertrouwenspersoon.

De gemeentelijke organisatie moet weerbaar zijn tegen integriteitsrisico's, continuïteitsrisico's, fraude risico's, risico's op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik en ondermijning. Hiervoor heeft de gemeente Deventer verschillende organisatorische waarborgen getroffen. Deze waarborgen zijn onder te verdelen in verschillende categorieën en aandachtsvelden. Hierdoor:

- is er actueel zicht en grip op de kwetsbare werkprocessen en kwetsbare functies;
- zijn er bepaalde functies verankerd in de processen en is er een structuur binnen het team/ de organisatie waarin signalen van integriteit, continuïteit, fraude, misbruik- en oneigenlijk gebruik en ondermijning gemeld worden en opgepakt;
- zijn er diverse beheersmaatregelen getroffen: de zogenaamde hard- en soft-controls;
- worden medewerkers gedegen ondersteund, getraind en geïnformeerd over de mogelijke risico's rondom integriteit, continuïteit, fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik alsook ondermijning in hun werk.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidscontrole is het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle van de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen we of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en worden door de gemeenteraad zelf nader ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer (ex artikel 212 van de Gemeentewet).

De raad heeft budgetrecht en besluit op programmaniveau over de begroting. Afwijkingen van de begroting (onder- en overschrijdingen) vragen om autorisatie door de gemeenteraad. In de regel legt het college deze wijzigingen vooraf aan de raad voor en vraagt daarmee toestemming om het betreffende beleid uit te voeren en het benodigde bedrag te besteden. Alleen wanneer door omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk is, legt het college een begrotingswijziging achteraf aan de raad voor. Als de raad hiermee instemt, wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Over het algemeen worden begrotingsoverschrijdingen die passen binnen de beleidskaders van de raad niet meegenomen in het accountantsoordeel. In de volgende tabel wordt het onderscheid tussen rechtmatig en onrechtmatig, en tussen acceptabel en niet acceptabel uiteengezet.

Categorie	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Rechtmatig	Onrechtmatig maar acceptabel (maar wordt niet toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering)	Onrechtmatig en niet acceptabel (wordt toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering)
	Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.			X
Overschrijdingen lasten	Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.		X	
	Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.		X	
	Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.			X

Onverschrijding van baten en lasten en overschrijding van baten

<p>Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten die achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, Belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing).</p> <ul style="list-style-type: none"> - geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar - geconstateerd na verantwoordingsjaar 		X	X
<p>Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren 		X	X
<p>Onverschrijding van baten en lasten, en overschrijding van baten zijn onrechtmatig als de raad niet is / wordt geïnformeerd (melding en toelichting) in de tussentijdse rapportages 2023 q1 t/m q4 of in de nog op te leveren jaarrekening 2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeld en toegelicht - niet gemeld 	X	X	

Overschrijding lasten programma's

Bij dit onderdeel moet per programma de rechtmatigheid van een hogere last in de rekening vergeleken met de begroting worden toegelicht. In de programma's Burger en bestuur, Openbare orde en veiligheid en Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt speelt dit. Deze budgetoverschrijdingen worden geheel of grotendeels gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Deze overschrijdingen zijn onrechtmatig maar acceptabel en tellen niet mee in het oordeel van het college voor de rechtmatigheidsverantwoording.

(bedragen x €1.000)

Programmanaam	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschil
Burger en bestuur	10.730	10.861	131
Openbare orde en veiligheid	13.688	13.913	225
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	94.419	96.076	1.657

Toelichting Burger en bestuur

De collegekosten voor representatie, wachtgelden en lidmaatschappen zijn €131.000 hoger dan gemeld in de 3e kwartaalrapportage 2023. Dit bedrag blijft onder de rapportagegrens van €200.000.

Toelichting programma Openbare orde en veiligheid

De overschrijding op het taakveld Openbare orde en veiligheid wordt met name veroorzaakt door een hogere doorbelasting personeelskosten Toezicht en Handhaving van €225.000. Hier staat een hogere inkomst tegenover.

Toelichting programma Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Het nadeel is te verklaren door de in 2023 al betaalde energiekosten ten behoeve van de energietoeslag 2023. De middelen daarvoor zijn in de decembercirculaire 2023 (€5.437.000) beschikbaar gesteld. Het tekort van €1.831.002 wordt gedekt uit deze middelen. De middelen van de decembercirculaire zijn verantwoord op het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Reserves

Bij dit onderdeel moet de rechtmatigheid worden toegelicht van hogere puttingen en hogere stortingen uit/in reserves (> €200.000) dan begroot. Als dit voorkomt bij egaliserende reserves zijn deze gezien het doel van de reserve altijd rechtmatig. Zowel voor de reserves als egaliserende reserves zijn er geen onrechtmatigheden aangetroffen.

Investerings/Kredieten

Bij de investeringsprojecten worden overschrijdingen meegenomen die niet passen binnen het totaal gevoteerde investeringsbedrag. De tunnel Oostriklaan is met €695.029 lasten overschreden. Hier staat een hogere inkomst €701.871 tegenover van Prorail.

Niet financiële onrechtmatigheid

Bij het aangaan van leningen en het uitzetten van middelen moeten gemeenten zich houden aan de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido). De belangrijkste doelstellingen van deze wetgeving zijn het zorgen voor een efficiënte financiering en een adequate risicobeheersing ten aanzien van de treasury activiteiten. Voor het boekjaar 2023 is voldaan aan de bepalingen uit deze wet en daarmee geen sprake van niet-financiële onrechtmatigheden. Er is voldaan aan de volgende normen:

- de kasgeldlimieten;
- de rente-risiconorm;
- de normen rondom schatkistbankieren.

Verantwoording door het college

De financiële beheersmaatregelen die in deze jaarrekening worden beschreven vallen binnen de financiële rechtmatigheidskaders van de raad en hogere overheden.

Vooruitblik

De gedane verbeteracties en aanbevelingen van de accountant ten behoeve van de interne (financiële) beheersing en de verdere doorontwikkeling van de verbijzonderde interne controle zullen voortvarend worden opgepakt door de organisatie.

Concernbrede aspecten

Leren en ontwikkelen

In 2023 is er net als in 2022 veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van medewerkers, teams en (vak)groepen. Voor teams en vakgroepen gaat dit zowel over professionalisering en vakbekwaamheid zoals assetmanagement, een vervolg op de professionalisering van beleidsmedewerkers, de omgevingswet en duidelijke taal als over effectieve samenwerking. Ook van het interne aanbod van de Academie is goed gebruik gemaakt. Daar hadden we 582 unieke deelnemers die gezamenlijk ruim 1800 onderdelen hebben afgerond (inclusief de onderdelen van het introductieprogramma). Daarnaast blijft ook jaarlijks het verplichte deel van de opleidingen en het bijblijven qua actualiteit. Dit is gericht op de permanente her- en bijscholingen die nodig zijn voor de boa's, verschillende medewerkers in de financiële teams en het BAD, de WOZ-opleidingen bij DOWR Belastingen en de SKJ-registraties bij het team Toegang. En tenslotte is er ook geïnvesteerd in de vakbekwaamheid van individuele medewerkers. Voornamelijk specifiek op de functie en ook gericht op doorontwikkeling.

Informatieveiligheid en privacy

Privacy en informatieveiligheid worden in samenhang opgepakt, zodat de sturing op de raakvlakken tussen deze domeinen ook gezamenlijk kan plaatsvinden. Door de dagelijkse cyberaanvallen moeten we continue op onze hoede zijn. Ook op het gebied van privacy neemt het werk toe, vanwege de toenemende mate waarin we gebruik maken van persoonsgegevens. Het is daarom goed dat de formatie van de privacyfunctionarissen in 2022 is gegroeid.

Diversiteit en inclusie

Het in kaart brengen en monitoren van ons personeelsbestand maakt onderdeel uit van onze initiatieven op het gebied van diversiteit en inclusie. Op peildatum 1 februari 2024 zag ons personeelsbestand (totaal aantal medewerkers 1004) er op twee belangrijke diversiteitskenmerken als volgt uit:

Onderwerp	Aantallen (voorjaar 2023)	Aantallen (najaar 2023)	Aantallen (voorjaar2024)
Aantal medewerkers	939	989	1004
Sekse:			
- Mannen	372 (40%)	397 (40%)	400 (40%)
- Vrouwen	567 (60%)	592 (60%)	604 (60%)
Gemiddelde leeftijd	48 jaar	47 jaar	47 jaar
Jongeren (tot 30 jaar)	8%	10%	8%
Middelbare leeftijd (30 - 55 jaar)	63%	64%	62%
Ouderen (55+)	29%	26%	30%

In het tweede kwartaal van 2023 hebben we in het medewerkersonderzoek vragen opgenomen ten aanzien van het thema diversiteit en inclusie. Onze medewerkers scoren dit thema bovengemiddeld goed. Het thema diversiteit en inclusie kent geen 'quick fix'. Het is blijvend investeren op bewustwording in onze organisatie en daarnaast op drempelvrij communiceren.

Overhead en VpB

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Overhead	30.799	33.815	32.032

Volgens de BBV-regels is de definitie van overhead: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden. Vanaf 2017 wordt aangegeven welk bedrag dit in de gemeente betreft. De vermelde bedragen komen overeen met het saldo van lasten en baten (incl. reservemutaties) op het programma Bedrijfsvoering.

(bedragen x €1)

Opbouw overhead	Lasten	Baten	Saldo
Personeel en organisatie	3.914.668	162.291	-3.752.377
ICT	16.436.810	7.951.992	-8.484.818
Financien	5.263.129	818.981	-4.444.148
Facilitaire zaken	10.101.334	1.933.150	-8.168.184
Management en ondersteuning	5.329.038	494	-5.328.544
Communicatie	1.036.969	22.424	-1.014.545
Juridische zaken en inkoop	2.250.587	316.322	-1.934.265
Bestuursondersteuning	1.083.258	0	-1.083.258
Bedrijfsvoering algemeen	1.197.236	69.730	-1.127.506
Toerekening aan projecten	-3.305.456	0	3.305.456
Resultaat	43.307.573	11.275.384	-32.032.189

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Vennootschapsbelasting	0	3.820	3.820

Vanaf 1 januari 2016 geldt de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen. Voor alle activiteiten van de gemeente Deventer is onderzocht of er sprake is van het drijven van een onderneming.

Momenteel wordt onderzocht of de gemeente Deventer met het grondbedrijf door de ondernemingspoort gaat.

Voorzichtigheidshalve is ervoor gekozen om de activiteit grondbedrijf in de aangifte Vpb 2021 te verwerken en een voorlopige aanslag Vpb 2022 aan te vragen om belastingrente te voorkomen. Voor het jaar 2023 is door de Belastingdienst een voorlopige aanslag Vpb opgelegd. Deze voorlopige aanslagen zijn in het jaar 2023 betaald. Na afronding van de analyse Vpb-plicht grondbedrijf wordt de Vpb-positie met de Belastingdienst afgestemd.

De Belastingdienst heeft al enige jaren het standpunt ingenomen dat gemeenten met de activiteit 'reclame in de openbare ruimte' een overheidsonderneming drijven. De gemeente Deventer voert eveneens reclame-activiteiten uit en daarom is het resultaat van deze activiteit in de aanslagen 2016 tot en met heden meegenomen ter voorkoming van belastingrente. In 2023 zijn de aanslagen 2020 tot en met 2023 betaald. De gemeente Deventer is echter van mening dat met de reclame activiteiten geen overheidsonderneming wordt gedreven en dat er enkel sprake is van 'normaal vermogensbeheer'. Tegen de definitieve aanslagen is daarom bezwaar aangetekend. Op dit moment lopen er diverse fiscaal juridische procedures bij andere gemeenten. De gemeente Deventer wacht de uitkomst van deze procedures af.

In 2022 is door de rechtbank Den Haag uitspraak gedaan over de door een gemeente uitgevoerde activiteit 'verhuur gronden brandstofverkooppunten'. De rechtbank oordeelde dat met deze activiteit een onderneming wordt gedreven. Dit betekent dat over de 'winst' vennootschapsbelasting moet worden afgedragen. Het Hof heeft de uitspraak van Rechtbank Den Haag op 24 november 2023 bevestigd. De gemeente Deventer verhuurt eveneens grond voor brandstofverkooppunten. Ook voor deze activiteit is gemeente Deventer van mening dat er geen overheidsonderneming wordt gedreven en dat er enkel sprake is van 'normaal vermogensbeheer'. Om mogelijk nadelige financiële consequenties te beperken is het resultaat van deze activiteit in de aanslagen 2016 tot en met heden meegenomen ter voorkoming van belastingrente. In 2023 zijn de aanslagen 2016 tot en met 2023 betaald. Tegen de definitieve aanslagen is vervolgens op gelijke wijze als bij reclame bezwaar aangetekend in afwachting van de uitkomst van de fiscaal-juridische procedures.

Ziekteverzuim

De gemeente blijft sturen op het beperken van het ziekteverzuim. Zo volgden onze leidinggevenden eind 2023 een tweedaagse training over het signaleren, omgaan en terugdringen van verzuim. Ons gemiddelde verzuimpercentage daalde in 2023 naar 4,92%. Dit ligt iets hoger dan het gemiddelde verzuimpercentage in Nederland dat naar 4,6% daalde. Het verzuim laat de laatste jaren door corona een grillig verloop zien. Zo is het verzuim op dit moment nog steeds hoger dan voor de coronapandemie. Met name een afname van griep en COVID verklaart de daling ten opzichte van vorig jaar.

Jaar	Ziekteverzuim in %	Meldingsfrequentie
2020	4,32%	0,63
2021	4,85%	0,72
2022	5,68%	1,17
2023	4,92%	1,08

Inhuur

(bedragen x €1.000)

				Prognose	Realisatie
Soort inhuur	2020	2021	2022	Q3 2023	2023
Inhuur vaste formatie	2.518	3.300	3.500	4.400	4.600
Inhuur extra capaciteit					
Inhuur specifieke deskundigheid					
Vervanging ziekte/zwangerschap	700	848	900	1.100	1.200
Piekbelasting	543	350	500	600	600
Bewuste keuze flexibiliteit	869	800	800	900	1.000
Speciale projecten	3.976	4200	6.137	7.250	7.875
Totaal	8.606	9.498	11.837	14.250	15.275

De inhuurkosten zijn in 2023 uitgekomen op €15.275.000. Dit is een forse stijging (€3,4 miljoen) ten opzichte van vorig jaar. Het inhuurpercentage ten opzichte van de loonsom in 2022 was 15,6% en voor 2023 is dit 17,3%. Volgens de Personeelsmonitor Gemeenten van het A+O Fonds lag dit percentage in 2022 bij gemeenten gemiddeld op 17%. De inhuur is vooral toegenomen voor tijdelijke uitvoeringsregelingen zoals de toeslag kinderopvang en de energietoeslag, opvang van Oekraïners en een groei in fysieke projecten en ICT. Naast de stijging in het volume van inhuur zijn ook de tarieven waartegen inhuur wordt aangeboden flink toegenomen.

De inhuurkosten nemen sinds 2020 al toe, De opgaven zijn groot, de werkloosheid is laag en er is krapte op de arbeidsmarkt. In veertien gevallen hebben we inhuur kunnen omzetten naar dienstverbanden, maar door moeilijk vervulbare functies zijn we soms nog steeds gedwongen om in te (blijven) huren. Ondanks een gestegen formatie blijft er een grote vraag naar aanvullende flexibele capaciteit. Op de vaste formatie wordt ingehuurd voor moeilijk vervulbare vacatures, voor een flexibele schil bij wisselend projectaanbod en voor vervanging bij ziekte en zwangerschap. Inhuur op projecten betreft vooral fysieke projecten, ICT-projecten, toeslag kinderopvang en energietoeslag.

Formatie(ontwikkeling) en bezetting

De stijging van de formatie is in 2023 doorgezet en toegenomen met 88 fte. De personele bezetting is toegenomen met 60 fte.

De toename betreft onder meer functies voor wonen en voorzieningen en gebiedsontwikkeling, energietransitie, vastgoedbeheer, wijkenbeheer en geografische informatievoorziening, toekomstbestendige wijken, bouwtoezicht, burgerzaken voor de toename aanvragen reisdocumenten en adresonderzoek, minimabeleid, minderhedenbeleid, coördinatie arbeidsmigranten, jeugd en onderwijs. In 2023 was er tijdelijk extra formatie voor kinderopvang toeslag, energieregelingen, inburgering en uitkeringen. De groei van formatie voor bedrijfsvoering betreft deels de ondersteuning voor de toegenomen capaciteit voor beleid- en uitvoering, deels nieuwe regelgeving (Woo) en technische ontwikkelingen. De formatie is onder meer uitgebreid met personeel en organisatie-advies en recruitment, financiële administratie communicatie-advies en projecten, juridische functies Wet open overheid, data-analisten en privacy-officers, informatieveiligheid, beheer audiovisuele middelen en functioneel beheer applicaties.

Loonsom

In de begroting 2023 is rekening gehouden met loonstijging van 5,25% CAO stijging. Ook is in de loonsom rekening gehouden met een stijging van de thuiswerkvergoeding van €2 naar €3 per dag. De loonkosten zijn begroot op €75,9 miljoen. De realisatie komt €3,3 miljoen lager uit op ongeveer €72,5 miljoen. In de loonsom worden loonaspecten als overwerk, verlofdotatie, ontslagvergoeding, transitievergoeding en onregelmatigheidstoeslag/piket meegenomen. Met een gemiddelde vacatureruimte van circa 40 fte is de lagere realisatie van €3,3 miljoen te verklaren. De vrijval van loonsombudget door vacatures is in de meeste gevallen ingezet voor vervangende inhuur.

Formatie en bezetting

Jaar	Formatie op 31-12	Bezetting op 31-12	Vacatureruimte
2019	711,47	689,74	21,73
2020	733,57	705,39	28,18
2021	747,74	732,52	15,20
2022	828,22	806,60	21,62
2023	915,84	866,46	49,38

Wet Openbaarheid

Samenvatting

- Voor de tweede maal staat de 'openbaarheidsparagraaf' in het jaarverslag, voorgeschreven door de Wet open overheid (Woo: artikel 3.5).
- De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo regelt het recht van burgers op informatie van de overheid.
- De wet beoogt overheden transparanter te maken door overheidsinformatie beter vindbaar en digitaal toegankelijker te maken. De Woo vereist dat bestuursorganen verplicht documenten in 17 informatie-categorieën uit eigen beweging openbaar maken, dit gaat fasegewijs in 5 tot 8 jaar.
- De Woo wordt in samenhang projectmatig opgepakt met vijf informatiewetten. Naast de Woo zijn dat de Archiefwet, de Wet Elektronische Publicaties (WEP), Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) en het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid. De VNG heeft een analyse uitgebracht naar de samenhang tussen deze en meer generieke informatiewetten (14-6-2022) waarin een bijdrage van Deventer is opgenomen.
- De Woo eist dat de informatiehuishouding van de gemeente op orde is. Dat betekent ook dat het mailverkeer moet worden gearchiveerd. Hiervoor wordt in DOWR-verband deelgenomen aan de Capstone-methode die daarvoor op rijksniveau is ontwikkeld. Het mailverkeer van raadsleden (art. 2.2 Woo) en de ondersteuning van de Griffie (art. 5.4.a Woo) valt buiten het kader of is een uitzonderingsgrond van de Woo.

Beleidskader

De focus van deze openbaarheidsparagraaf is een verantwoording over de activiteiten en processen die lopen of starten ten behoeve van een transparantere gemeente. De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De wet regelt het recht op overheidsinformatie voor inwoners vanuit de invalshoek dat transparantie de democratie versterkt. De wet onderschrijft ook een jaarlijkse verantwoording in de vorm van deze openbaarheidsparagraaf in het jaarverslag. De Woo regelt de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie in de vorm van Woo-verzoeken die inwoners bij elke overheidsinstantie kan doen. Daarnaast verplicht de Woo deze instanties en bestuursorganen ook tot de zogenaamde actieve openbaarmaking. Deze actieve openbaarmaking houdt in dat alle overheidsorganen de komende drie tot zes jaar 17 informatie-categorieën openbaar moeten maken.

Wat is er gedaan

Capaciteit Wet open overheid

De Wet open overheid is per 1 januari 2022 van kracht geworden. Sinds november 2022 is er een DOWR Woo-kwartiermaker en -contactpersoon aangesteld, die ook de Woo-verzoeken coördineert. Er zijn dit jaar enkele aanpassingen gemaakt in het werkproces voor het behandelen van Woo-verzoeken. Zo wordt er bijvoorbeeld actief contact gezocht met indieners van verzoeken om de levering van informatie te versnellen. Ook is er zogenaamde anonimiseringssoftware aangeschaft. Deze software kan met behulp van kunstmatige intelligentie informatie 'weglakken' die uitgezonderd is van openbaarmaking, zoals persoonsgegevens. Hierdoor kan informatie sneller en correcter aangeleverd worden aan inwoners.

Eind 2023 zijn er naast de Woo-coördinator twee Woo-juristen en een Woo-ondersteuner geworven. In 2024 zullen deze juristen, de ondersteuner en de coördinator samenwerken aan verbetering en versnelling van de behandeling van Woo-verzoeken.

Openbaarmaking op verzoek (passief) - Woo-verzoek

De verzoeken onder de Woo kennen een wettelijke afhandelingstermijn van maximaal 42 dagen. Het rapport 'Ondraaglijk traag' uit 2022 van de Open State Foundation liet echter zien dat ministeries gemiddeld 161 dagen nodig hebben om een Woo-verzoek af te handelen. In Deventer lag de gemiddelde afhandelingstermijn van een gewoon (niet complex of omvangrijk) Woo-verzoek in 2023 op 39 dagen. In totaal ontving Deventer 90 Woo-verzoeken in 2023. Bij 18 van deze verzoeken kon dit afgehandeld worden als een informatieverzoek; op deze manier heeft de indiener sneller de informatie en vergt dit van medewerkers minder capaciteit.

Statistieken over Woo-verzoeken worden sinds 1 januari 2023 bijgehouden. De onderstaande tabel geeft inzicht in de afhandeling van Woo-verzoeken in Deventer:

	2021	2022	2023
Aantal ontvangen Woo-verzoeken	116	61	72
Behandeling binnen beslistermijn (in %)	onbekend	onbekend	40%
Aantal verzoeken waarbij contact is gelegd met indiener (in %)	onbekend	onbekend	66%

Openbaar maken uit eigen beweging (actief)

De 17 informatie categorieën die de Woo verplicht voorschrijft om openbaar te maken uit eigen beweging, staan hierna in een overzicht weergegeven. Met achter de informatiecategorie om welk artikel uit de Woo het gaat en een beschrijving van de documenten. Daarna volgt per categorie de inventarisatie van wat er al openbaar wordt gemaakt in Deventer en hoe of op grond waarvan. Vervolgens wat er landelijk openbaar wordt gemaakt en tot slot de voorgenomen planning van het Rijk voor 2023 volgens de concretiseringsbrief van BZK aan de Tweede Kamer (8-7-2022). Na het overzicht staat een toelichting op de gebruikte afkortingen.

Categorie	Stand van zaken
1. wetten en andere algemeen verbindende voorschriften	Ja, zie https://lokaleregelgeving.overheid.nl
2. overige besluiten van algemene strekking	Ja, zie https://www.officiëlebekendmakingen.nl
3. ontwerpen van wetten, andere algemeen verbindende voorschriften en overige besluiten van algemene strekking waarover een extern advies is gevraagd	Ja, zie www.deventer.nl
4. inzicht in organisatie en werkwijze, waaronder de taken en bevoegdheden van de organisatieonderdelen	Ja, zie www.deventer.nl
5. de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en zijn organisatieonderdelen en de wijze waarop een verzoek om informatie kan worden ingediend	Ja, zie www.deventer.nl
6. bij de gemeenteraden ter behandeling ingekomen stukken	Ja, zie https://deventer.raadsinformatie.nl
7. vergaderstukken en verslagen van de gemeenteraden en hun commissies	Ja, zie https://deventer.raadsinformatie.nl
8. vergaderstukken en verslagen van de vertegenwoordigende lichamen van decentrale overheden	Deels, zie www.deventer.nl
9. agenda's en besluitenlijsten van colleges van burgemeester en wethouder	Deels, zie www.deventer.nl
10. adviezen	nee
11. convenanten	nee
12. jaarplannen en jaarverslagen van bestuursorganen	Ja, zie https://hetgeldvandeventer.nl
13. verplichtingen tot verstrekking van subsidies, anders dan met een beschikking	nee
14. Woo-verzoeken, -besluiten en verstrekte informatie	nee
15. onderzoeksrapporten	nee
16. beschikkingen	nee
17. klachtoordelen	nee

Informatiehuishouding op orde

Een gemeente waarvan de informatiehuishouding op orde is, weet waar documenten volgens de definitie uit de Woo (art. 2.1 en 2.2) te vinden zijn. Documenten kennen een voorgeschreven bewaartermijn waarop deze worden geselecteerd en overgedragen voor de archiefbewaarplaats of voor vernietiging. Documenten (of informatieobjecten) zijn steeds diverser dankzij digitalisering: denk aan teksten, Geo-informatie, 3D-bestanden en appberichten. Die verscheidenheid geeft nieuwe opgaven om deze volgens geldende eisen duurzaam beschikbaar te houden. Ook moeten documenten digitaal toegankelijk zijn. Dit transitieproces vraagt aanpassing van werkprocessen, functies en rollen over de volle breedte van de organisatie. Stapsgewijs wordt dit in beeld gebracht. Dit vormt de basis voor efficiëntere bedrijfsvoering, verantwoording, verregaande openbaarheid en transparantie en een betere bescherming van het cultureel erfgoed.

De indicatoren die zijn opgesteld voor het op orde zijn van de informatiehuishouding vanuit het Woo-Meerjarenplan zijn de volgende:

- Iedere gemeente heeft de beschikking over of is aangesloten op een e-depotvoorziening;
- Binnen de applicaties zijn selectielijsten geïmplementeerd, om hoeveel applicaties gaat het en het aantal selectielijsten daarbinnen;
- Iedere gemeente heeft beheer georganiseerd op emailarchivering, daarvoor sluit de gemeente aan bij een landelijke aanpak, zie hierna;
- Iedere gemeente heeft beheer georganiseerd op tekstberichten;
- Iedere gemeente heeft een informatiebeheerplan (minimaal: inzicht in werkprocessen, proceseigenaar, in welke applicaties welke data/documenten staan, hoe het beheer is geregeld);
- Iedere gemeente hanteert een kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer, zoals vastgelegd in artikel 16 van de Archiefregeling;
- Iedere gemeente heeft een metagegevensschema vastgelegd en aan elk blijvend te bewaren informatieobject metagegevens gekoppeld;
- Naast deze indicatoren wordt op de informatiehuishouding ook toezicht gehouden door de provincie vanuit de Wet revitalisering generiek toezicht, waarover de raad jaarlijks wordt geïnformeerd via het Totaalbeeld interbestuurlijk toezicht.

Email archivering

De digitalisering maakt e-mailverkeer mogelijk en daarmee creëert iedereen een eigen 'postkamer'. Als er archiefwaardige e-mail binnenkomt moet dat volgens de Archiefwet worden vastgelegd in de zaak waar dit betrekking op heeft. Dit gebeurt onvoldoende en dit vraagstuk is voor veel (overheids)organisaties bekend. Om te borgen dat e-mail-verkeer vastgelegd wordt, is op rijksniveau in samenwerking met het Nationaal Archief de Capstone-methodiek ontwikkeld. Gemeenten zijn uitgenodigd om aan deze methodiek deel te nemen. De DOWR-gemeenten hebben zich aangemeld, voorbereiding van de implementatie is eind 2023 gestart.

Focusteam 5 Wetten

Digitalisering, huishouding, toegankelijkheid en transparantie van informatie zijn complexe vraagstukken die om grote oplossingen vragen. Sinds juni 2023 is de tweede fase van het Focusteam 5 wetten in DOWR-verband van start gegaan. In dit team komen medewerkers met verschillende specialisaties samen om aan oplossingen te werken voor verschillende informatiewetten rondom digitalisatie en transparantie. De zijn naast de Woo: de Archiefwet, de Wet Elektronische Publicaties, De Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer en het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid. Enkele van de

opdrachten voor dit team zijn: het realiseren van een publicatieplatform voor actieve openbaarmaking, het digitaal toegankelijk maken van te publiceren documenten en het informeren van alle DOWR-medewerkers over wettelijke vereisten en veranderingen rondom toegankelijkheid van informatie.

Financiën

De middelen die het Rijk beschikbaar stelde en in de begroting 2023 zijn opgenomen, zijn voor €103.588 ingezet voor de implementatie van de Woo. De Woo-contactpersoon wordt gefinancierd uit de structurele middelen. De projectorganisatie, waaronder uren van projectmedewerkers en de kwartiermaker Woo worden gedekt uit de incidentele middelen. Dit geldt ook voor scholing en ICT-ondersteuning. Veel middelen zijn nog nodig voor het wijzigen van de processen zodat actief openbaar maken de norm wordt en de cultuurverandering faciliteren die open en transparant inspireert.

(bedragen x €1)

Wet open overheid	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023
Besteding	206.012	166.030	103.588
Totaal	206.012	166.030	103.588

Lokale heffingen

Inzicht

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in het beleid ten aanzien van de lokale heffingen (inclusief kwijtscheldingsbeleid), de lokale lastendruk en de geraamde inkomsten van de diverse heffingen. Daarnaast geeft de paragraaf inzicht in de kostendekkendheid van de heffingen en de producten die samenhangen met de heffingen.

Ontwikkelingen en conclusies

Het uitgangspunt voor de overige belastingen en rechten was een stijging in 2023 met 4,7% ten opzichte van 2022 (1,53%). Het aanpassen van de tarieven is bepaald als gemiddelde van de prijs (2023: +5,5%; 2022: 2,2%) en loonaanpassing (2023: 3,95%; 2022: 0,8%).

Er gelden enkele uitzonderingen op de algemene regel van prijs- en loonstijging. Deze uitzonderingen betreffen de OZB, Rioolheffing, Afvalstoffenheffing, Parkeerbelastingen, Havengelden en Bouwleges. De uitgangspunten en onderbouwing hiervan zijn opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Beleidsuitgangspunten

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën:

- belastingen;
- rechten.

Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen zijn daarmee bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Doel ervan is om via de belastingen inkomsten te verwerven.

Rechten zijn heffingen voor het gebruik van bepaalde werken of inrichtingen van de overheid. Tegenover de heffing van de inwoners staat een tegenprestatie. Rechten zijn in feite bestemmingsheffingen. Met betrekking tot de belastingen en rechten zijn de beleidsuitgangspunten verschillend.

Belastingen

Bij de belastingen staat de budgettaire functie voorop. De trendmatige stijging van de onroerende- en roerende-zaakbelastingen bedraagt in 2023 op basis van eerdere besluiten 3%. Uitgangspunt is dat de gemiddelde waarde-schommelingen worden geneutraliseerd in de tarieven (exclusief groei van het bestand).

Rechten

Door het karakter van de rechten als bestemmingsheffing is er een duidelijke relatie tussen de opbrengst van de rechten en de kosten van de door de gemeente te leveren tegenprestatie. Beleidsuitgangspunt is om die reden de kostendekkendheid van de betrokken tegenprestatie, in dit geval het overheidsproduct. De kostendekkendheid bepaalt in principe het in rekening te brengen tarief.

Binnen strikte regels mag de meeropbrengst van de ene heffing echter worden gebruikt voor de dekking van andere kosten. Voorwaarden zijn dat we rekening houden met aspecten als het verbod op willekeur, het evenredigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel, de gevolgen van de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Europese Dienstenrichtlijn. Dit is niet toegestaan als het gaat om de afvalstoffenheffing of de rioolheffing.

Het beleid is dat tarieven zo veel mogelijk kostendekkend zijn. In een aantal gevallen is dat structureel niet mogelijk. De infrastructurele kosten van bruggen en kades zijn bijvoorbeeld zo hoog dat het niet haalbaar is de kosten in zijn geheel te verhalen op de gebruikers van de haven. Ook voor de begraafplaatsen geldt dat de inkomsten de kosten niet geheel dekken. Voor overige leges geldt dat deze niet kostendekkend zijn. Weliswaar zijn er onderlinge verschillen in kostendekkendheid tussen de verschillende producten uit de legesverordening, maar bezien over de hele legesverordening is sprake van minder opbrengsten dan kosten.

Kwijtschelding

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in de Leidraad invordering. De hierin gestelde criteria zijn afgeleid van de regelgeving van het Rijk. Kwijtschelding is onder andere mogelijk voor onroerende-zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. In verband met het afschaffen van de hondenbelasting zijn de kwijtscheldingen nagenoeg nihil.

Voor 2023 is er €1.527.000 (2022: €1.527.000) begroot aan belasting kwijtscheldingen voor met name de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. Werkelijk is er over 2023 €1.297.632 (2022: €1.342.756) aan belastinggelden kwijtgescholden; een daling van 3,4% ten opzichte van 2022.

(bedragen x €1)

Belasting/heffing	Kwijtschelding 2022	Kwijtschelding 2023	Verschil	Verschil in %
Belastingen OZB	1.102	1.153	51	4,60%
Hondenbelasting	198	343	145	73,00%
Afvalstoffenheffing	791.178	726.345	-64.833	-8,20%
Rioolrecht	540.520	546.740	6.220	1,20%
Kwijtschelding i.v.m. toeslagenaffaire	9.758	23.051	13.293	236,00%
Totaal	1.342.756	1.297.632	-45.124	-3,40%

Woonlasten

De tariefaanpassingen 2023 leiden voor wat betreft de belangrijkste tarieven tot het volgende beeld:

(bedragen x €1)

Belasting/heffing	Tarief/bedrag 2023
Afvalstoffenheffing ¹⁾	254,34
Rioolheffing huishoudens	180,84
Woonlasten gebruiker (subtotaal)	435,18
OZB/RZB woningeigenaar	338,32
Woonlasten gebruiker/eigenaar (totaal)	773,50

¹⁾ Dit betreft het tarief voor de 'modelaanslag' van het basistarief met het gemiddeld aantal van 6 ledigingen. Per huishouden kan het tarief verschillen, afhankelijk van het aantal aanbiedingen per jaar. Na afloop van het jaar worden de daadwerkelijke ledigingen opgelegd. Hoe minder afval, hoe lager de aanslag.

Specificatie belastingen

Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen zijn daarmee bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Hieronder treft u de specificatie van de verschillende onderdelen aan.

Overzicht geraamde en werkelijke opbrengsten

(bedragen x €1)

Belasting	Tarief 2023	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil in %
Onroerende zaakbelasting	<i>Woningen:</i>	30.800.827	30.934.911	0,44%
	Eigenaren 0,1096%			
	<i>Niet woningen:</i>			
	Gebruikers: 0,2931%			
	Eigenaren: 0,3948%			
Roerende-zaakbelasting	Tarieven volgens onroerende zaakbelasting	10.239	5.457	-46,70%
Parkeerbelastingen inclusief naheffingen en Mulder-feiten	Diverse tarieven	5.236.392	5.862.652	11,96%
Precario inclusief marktgeden	Diverse tarieven	446.429	442.079	-9,40%
Toeristenbelasting	Diverse tarieven	414.733	406.117	-2,08%

De geraamde opbrengst 2023 ad €256.733 is in 2023 verhoogd met €158.000, waarvan €100.000 structureel. Totaal geraamde opbrengst 2023 komt daarmee uit op €414.733. De heffing vanuit de toeristenbelasting maakt fondsvorming (binnenstad, cultuur, kunstregeling, evenementenbeleid) mogelijk.

Onroerende- en roerende zaakbelasting

De OZB- en RZB-tarieven in 2021 hebben de volgende percentages van de WOZ waarde	Woningen	Niet-woningen
Gebruikerstarief	n.v.t.	0,3948%
Eigenarentarief	0,1096%	0,2913%

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
OZB-opbrengst	30.800.827	30.934.911	134.134	0,43%

(bedragen x €1)

Belasting	Begroot	Werkelijk	Resultaat
OZB eigendom woning	16.914.231	16.912.651	-1.580
OZB eigendom courante niet-woningen	8.345.706	8.434.191	88.485
OZB gebruik courante niet-woningen	5.540.890	5.588.119	47.229
Totaal	30.800.827	30.934.961	134.134

De begrote belastingen 2023 zijn bij zowel de eerste als de derde kwartaalrapportage 2023 verhoogd van totaal €30.328.063 naar €30.800.827. Oorzaken hiervan zijn toename van het areaal met €172.000 en hogere opbrengst van €300.000 bij de courante niet-woningen.

Roerende zaakbelasting

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
RZB-opbrengst	10.239	5.457	-4.782	-46,70%

De roerende-zaakbelasting wordt vooral geheven over woonwagens en woonboten. Het tarief is gelijk aan het tarief van de OZB. De werkelijke opbrengst is iets lager dan begroot. De waardering van de roerende zaken verloopt via de landelijke taxatiewijzer. Zodoende is de waardering uniform.

Parkeerbelasting

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Parkeerbelasting	5.236.392	5.862.652	626.260	11,96%

De heffing van parkeerbelastingen bestaat uit twee onderdelen: de parkeeropbrengsten (vergunningen en betaald parkeren) en de parkeerovertradingen (foutparkeerders). Volgens het Meerjarenperspectief Parkeren indexeren wij de parkeertarieven met het gemiddelde percentage voor lonen en prijzen.

Precario

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Precario inclusief marktgeld	446.429	442.079	-4.350	-1,60%
waarvan marktgeld	-221.197	-220.877	-320	-17,04%

Deze belastingen worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder of boven, voor openbaar gebruik bestemde, gemeentegrond, maar ook voor de vergunning voor ingebruikname van gemeentelijke gronden. Onder de precariobelasting vallen ook de marktgeld. Bij de derde kwartaalrapportage 2023 zijn de verwachte opbrengsten voor precariobelasting met €30.000 verhoogd.

Toeristenbelasting

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Toeristenbelasting	414.733	406.117	-8.616	-2,00%

De begrote opbrengst 2023 ad €256.733 is in 2023 verhoogd met €158.000, waarvan €100.000 structureel. Totaal geraamde opbrengst 2023 komt daarmee uit op €414.733. De heffing vanuit de toeristenbelasting maakt fondsvorming (binnenstad, cultuur, kunstregeling, evenementenbeleid) mogelijk.

Specificatie rechten

De opbouw van de legesverordening is als volgt:

- Titel 1, Algemene dienstverlening
- Titel 2, Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (Wabo);
- Titel 3, Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.

Bij het opstellen van de legesverordening voor 2023 is de kostendekkendheid van de verschillende titels bepaald:

- Titel 1 van de legesverordening: 66%
- Titel 2 van de legesverordening: 91%
- Titel 3 van de legesverordening: 19%

Leges

(bedragen x €1)

Belasting	geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Leges omgevingsvergunning bouw	3.923.451	4.477.066	553.615	14

Bij de derde kwartaalrapportage 2023 zijn de bouwlegesopbrengsten met €0,4 miljoen naar boven bijgesteld als gevolg van de hoeveelheid aanvragen Omgevingsvergunning Bouw. Ondanks deze bijstelling is er €0,55 miljoen aan meeropbrengsten ontvangen. De overschrijding van de begrote baten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er in het vierde kwartaal een fors aantal meer bouwaanvragen zijn verwerkt en daarmee meer bouwleges zijn ontvangen. Veel initiatiefnemers wilden hun bouwaanvraag nog graag verwerkt hebben, voorafgaand aan de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2024.

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Overige leges	1.459.133	1.522.472	63.339	4,30%

Er zijn geen bijzonderheden. De begroting wijkt niet veel af hetgeen gerealiseerd is.

Afvalstoffenheffing

(bedragen x €1)

Heffing	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Afvalstoffenheffing	12.973.302	12.799.856	-173.446	-1,30%

(bedragen x €1)

Afvalstoffenheffing	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Basisbedrag	9.248.949	9.258.063	9.914	0,00%
Rest-fractie	3.509.353	3.329.987	-179.366	-5,10%
Toeslag	215.000	211.806	-3.194	0,00%
Totaal inclusief afronding	12.973.302	12.799.856	-173.446	-5,10%

Volume container	Rest-fractie		
	2023	2022	2021
240 liter	16,06	16,06	16,06
140 liter	9,37	9,37	9,37
50 liter	3,35	3,35	3,35

Uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is 100% dekking van de kosten. Meer of minder opbrengsten worden via de egaliseringsreserve afval verrekend met de inwoners. Het afval wordt in de toenemende mate gezien als waardevolle grondstof. Het gescheiden inzamelen van de verschillende afvalstromen voor hergebruik is vanuit duurzaamheid een noodzaak. Diftar werpt nog steeds zijn vruchten af. We zien dat steeds meer inwoners heel bewust omgaan met hun afval.

Het basisbedrag is voor 2023 is vastgesteld op €208,08 per perceel. Rekening houdend met het werkelijk aantal aanbiedingen is in 2023 €12.799.856 ontvangen aan afvalstoffenheffing. Dit levert €173.446 minder aan opbrengsten op. Voornaamste reden hiervoor is het minder werkelijk aantal ledingen dan was begroot. Vast recht wordt betaald door elk huishouden in de gemeente.

Kostendekkendheid

Recht 2023	Begroot 2023	Realisatie 2023
Afvalstoffenheffing	12.973.302	12.799.856
Toelichting	Begroot 2023	Realisatie 2023
Kosten taakveld	-13.058.207	-13.037.306
Inkomsten taakveld	796.067	867.028
Netto kosten taakveld	-12.262.141	-12.170.279
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-806.329	-820.950
BTW	-1.231.130	-1.231.130
Totale kosten (100%)	-14.299.599	-14.222.359
Opbrengst heffingen	-12.973.302	-12.799.856
Dekking	91%	90%

Rioolheffing

(bedragen x €1)

Recht	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
Rioolheffing	8.819.000	8.893.846	74.846	0,10%
Rioolaansluitingen	100.000	75.193	-24.807	-24,80%

De werkelijke inkomsten uit de rioolheffing liggen in de lijn met de begroting 2023. Onderstaand de presentatie van de kostendeckendheid:

(bedragen x €1)

Recht 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Rioolheffing	8.919.000	8.969.000
Toelichting		
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-8.006.000	-8.076.587
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	100.000	107.567
Netto kosten taakveld	-7.906.000	-7.969.026
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-537.000	-537.000
Btw	-476.000	-476.000
Totale kosten	-8.919.000	-8.982.026
Opbrengst heffingen	8.919.000	8.969.000
Dekking	100%	100%

Havengelden

(bedragen x €1)

Recht	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Haven- en opslaggelden	277.500	231.933	-45.567	-16,40%

Begraafplaatsen

(bedragen x €1)

Rechten	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Begraafrechten	158.274	136.520	-21.754	-13,75%

De werkelijke inkomsten zijn iets lager dan begroot als gevolg van de tendens van meer cremeren en minder begraven.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inzicht

In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen geven we een dwarsdoorsnede van de meerjarige uitgaven voor het uitvoeren van onderhoud die zijn opgenomen in de verschillende programma's en producten van dit jaarverslag. Deze uitgaven worden vanuit een vooraf vastgesteld beleid uitgevoerd. We hebben de uitgangspunten in deze paragraaf opgenomen.

Ontwikkelingen en conclusies

Openbare ruimte

Onderhoudskosten openbare ruimte zijn in 2023 €993.000 lager dan begroot, een afwijking kleiner dan 5%. Het kwaliteitsniveau waarop de openbare ruimte wordt onderhouden, is het minimum niveau over de hele breedte van de openbare ruimte, ook wel 'basiskwaliteitsniveau' genoemd. In 2016 is dit basiskwaliteitsniveau voor de diverse onderdelen van de openbare ruimte vastgelegd in het uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving.

Vanwege capaciteitsgebrek, vertraging in planning en door bewonersparticipatie loopt de uitvoering van de onderhoudsprojecten, gepland in het MJOP-MIND 2021-2024 (Meerjarenonderhoudsprogramma), achterstand op. De budgetten uit 2023 worden overgeheveld naar 2024. De verwachting is dat 2024 hetzelfde als 2023 eruit komt te zien.

Gebouwen

Het groot onderhoud van gebouwen is in 2023 op totaalniveau circa €363.000 lager uitgevallen dan begroot.

Algemeen

De gemeente Deventer heeft in 2023 vanuit haar verschillende programma's diverse prestaties en ambities gerealiseerd waarbij kapitaalgoederen zijn ingezet. Straten, wegen, bruggen en pleinen zijn onontbeerlijk voor de economische ontwikkeling van Deventer en straatverlichting en de inrichting en onderhoud van het openbaar groen leveren een belangrijke bijdrage aan de (veiligheids)beleving. Allemaal voorbeelden van kapitaalgoederen die van groot belang zijn bij het realiseren van de prestaties en ambities.

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig, efficiënt, duurzaam en milieubewust leef-, werk-, woon- en verblijfmilieu voor de burger investeren we jaarlijks veel geld in het onderhoud van kapitaalgoederen. Met beheer en onderhoud zorgen we ervoor dat de verschillende kapitaalgoederen hun geplande levensduur halen en er geen kapitaalvernietiging plaatsvindt.

In de begroting 2023 is het operationele en financiële beleidskader weergegeven voor het onderhoud en beheer van de kapitaalgoederen. Deze paragraaf geeft inzicht in de realisatie van het beleid en de daaruit voortgevloede financiële consequenties over het jaar 2023.

Openbare ruimte

Hieronder treft u nadere informatie over (het onderhoud van) de gemeentelijke openbare ruimte.

Beleidsrealisatie

De kwaliteit van de openbare ruimte heeft in Deventer veel aandacht van de burgers en het bestuur, omdat dit belangrijk is voor de leefbaarheid en de (veiligheids)beleving van de gebruikers. Het reguliere klein onderhoud vindt, volgens de visie Leefomgeving, plaats op basis van een basiskwaliteitsniveau ('minimum niveau').

Deventer baseert de basiskwaliteit op 4 criteria:

1. Minimale technische of wettelijke eisen. De belangrijkste wettelijke verplichting van gemeenten is de zorgplicht. We moeten zorgen dat de openbare ruimte veilig en bruikbaar is. De aansprakelijkheid hiervoor ligt vast in het Burgerlijk Wetboek (artikel 6:174). De algemene zorgplicht is soms uitgewerkt in specifieke wetten of jurisprudentie (bijvoorbeeld rondom verkeersveiligheid en richtlijnen van het landelijk kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte, het CROW). Daarnaast gelden wettelijke eisen voor enkele specifieke onderdelen van de openbare ruimte.
2. Kapitaalvernietigingsniveau. Daalt het onderhoud onder dit niveau, dan wordt de levensduur korter dan kostentechnisch wenselijk is.
3. Leefbaarheid. Dit niveau wordt niet bepaald door wettelijke eisen en/of kapitaalvernietiging, maar door wat nog maatschappelijk zinvol is.
4. Functionaliteit. Voorkomen moet worden dat het onderhoudsniveau zo laag wordt dat de openbare ruimte niet meer functioneert zoals die bedoeld is.

Het basiskwaliteitsniveau dat de gemeente minimaal wil bereiken is in 2016 vastgelegd in het uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving. In 2023 is gewerkt aan een nota Kapitaalgoederen voor programma Leefomgeving. Daaruit blijkt dat het steeds lastiger, zo niet onmogelijk, wordt om het basiskwaliteitsniveau te bereiken met de beschikbare middelen. Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2024 zal hierop nader worden ingegaan.

Uit de monitoring door de verbonden partijen blijkt dat in 2023 op vrijwel alle aspecten het afgesproken niveau gehaald is. Uitzondering vormt de onkruidbestrijding op verhardingen. Dit probleem is al meermalen gesignaleerd in de diverse rapportages.

Het extreem droge voorjaar en de droge zomer hebben overigens de resultaten voor wat betreft de dienstverleningsafspraken met het HGB wel beïnvloed. Met name onkruiddruk is aanzienlijk lager geweest afgelopen jaar, waardoor het relatief eenvoudig was voor Het Groenbedrijf en Circulus aan hun afspraken te voldoen.

Deventer monitort tweejaarlijks de beleving van de inwoners van de leefomgeving door middel van het bewonersonderzoek. Dit onderzoek is voor het laatst in 2023 uitgevoerd. Uit het onderzoek van 2023 blijkt dat de leefbaarheid, de objectieve en subjectieve kwaliteit (aanzien en aantrekkelijkheid) van de openbare leef-, werk-, woon- en verblijfsomgeving werd gewaardeerd met een gemiddelde van 6,9.

De programmering van het groot onderhoud en de vervangingsopgave vindt plaats aan de hand van het meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP). In 2023 is het geplande onderhoud van het MJOP-MIND 2021-2024 voor een groot deel uitgevoerd. Bij de programmering van het MJOP maken we meer en meer

gebruik van Geo-data. Door deze te combineren met andere opgaven wordt het steeds beter mogelijk deze opgaven op elkaar af te stemmen. In de komende versies van het MJOP-MIND zullen hier nog meer stappen in gezet worden in relatie tot de energietransitie en de plannen van de corporaties.

Op basis van een nadere financiële analyse, vastgelegd in het uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving, zijn er enkele beheergroepen waarvoor de vervangingsopgave in de toekomst een aandachtspunt is. In 2023 is dit uitgewerkt in de vorm van een nota Kapitaalgoederen. Daar wordt bij de voorjaarsnota 2024 nader op in gegaan.

Onderzoek naar een onderhoudspartij van de openbare ruimte in Deventer

Momenteel loopt er een onderzoek naar het bij elkaar brengen van al het reguliere onderhoud bij een onderhoudspartij binnen onze gemeente. Dit onderzoek is op verzoek van het college van B&W bij het programma Leefomgeving neergelegd en nadert nu vrijwel zijn einde. De verwachting is dat in het eerste kwartaal van 2024 een besluit genomen kan worden door het college over welke partij hiertoe het best in staat wordt geacht.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

In 2023 is verder gewerkt aan de buurtgerichte aanpak in de Rivierenwijk, Oranjekwartier en Tjoernermarke. De opgestelde buurtagenda's voor Zandweerd-Noord, Tuindorp en Kloosterlanden geven de komende jaren input voor het MJOP-MIND. Wat duidelijk wordt is dat deze werkwijze meer input voor de opgave oplevert op het vlak van klimaat, energie, gezondheid, leefbaarheid, duurzaamheid en bereikbaarheid.

Straten, wegen en pleinen

In het oog springende projecten zijn: het groot onderhoud aan de N348 dat in samenwerking met de Provincie is gerealiseerd; de herinrichting van het Noorderplein; de reconstructie van de Brederodelaan en de herinrichting van de Frederik van Blankenheimstraat.

Straatreiniging

In 2023 heeft de onkruidbestrijding op verhardingen het afgesproken niveau niet gehaald. Dit probleem is eerder gesignaleerd in de diverse rapportages. We zijn blijvend met Circulus in gesprek om dit te verbeteren.

Openbare verlichting

In 2023 is het onderhoud van de openbare verlichting uitgevoerd volgens de overeenkomst met de aannemer. Deze overeenkomst is erop gericht dat altijd minimaal 98% van de verlichting brandt. In 2023 is de jaarschijf van MJOP 2023 grotendeels uitgevoerd. Het effect van de stijging van de energieprijzen is bij openbare verlichting zeer groot. De kosten zijn binnen een jaar een aantal maal hoger geworden en hebben ook geleid tot een fors tekort bij het programma Leefomgeving. Inmiddels wordt het een structureel verhaal.

Civieltechnische kunstwerken

In 2021 is een meerjarig groot onderhoudsbestek opgesteld. In 2023 is hier uitvoering aan gegeven.

Verkeerstechniek

Binnen de dit onderdeel is de ontwikkeling van ITS verder doorgezet op onze hoofdinfrastructuur. In 2023 is verder gegaan om alle VRI's binnen de gemeente te voorzien van zogenaamde intelligente bedieningssystemen waardoor de doorstroming van het verkeer verder geoptimaliseerd kan worden. Momenteel wordt een aantal verouderde automaten vervangen om daarmee de komend jaren weer vooruit te kunnen. In enkele gevallen worden ook andere onderdelen meegenomen zoals bekabeling en de detectievoorzieningen.

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Economische havens

De uitvoering van de aanleg van een containerterminal en een nieuwe wachtkadevoorziening in de vijfde havenarm is begin voorjaar 2023 gestart en eind 2023 afgerond. De terminal is in december 2023 geopend.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (velden)

Het groot onderhoud aan buitensportaccommodaties heeft volgens de programmering plaatsgevonden.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Groen, natuur en recreatie

Het klein onderhoud is volgens het afgesproken CROW-kwaliteitsniveau uitgevoerd door HGB, volgens de daartoe geldende Dienstverleningsovereenkomst en het bijbehorend bestek. Het reguliere onderhoud aan onze (rijk monumentale) stadsparken is hiervan onderdeel. Het grootste deel van het groot onderhoudsbudget is besteed aan het omvormen/reoveren van heestervakken en noodzakelijk veiligheidsonderhoud aan bosplantsoen.

Openbare speelgelegenheden

In 2023 is het nieuwe speelbeleidsplan vastgesteld. Speerpunt van dit speelbeleidsplan is dat we als gemeente Deventer toe werken naar een basisnetwerk van kwalitatief hoogwaardige speelplekken, waar bewoners van 0-100 kunnen spelen en bewegen. Het groot onderhoudsbudget wordt jaarlijks aangewend om een deel van de speelplekken op te knappen. Het huidige budget is echter onvoldoende om de ambities waar te kunnen maken. Hier wordt tijdens de VJN 2024 een voorstel voor gedaan, zodat deze ambities wel kunnen worden gerealiseerd.

Tenslotte zijn in 2023 ook de speelplekken die de stichting Tevreden in beheer heeft gehad weer overgenomen door de gemeente Deventer.

Taakveld 7.2 Riolering

In 2023 is groot onderhoud, waaronder vervanging, aan riolering en waterbeheervoorzieningen uitgevoerd conform het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) 2022-2026. Diverse pompen in de rioolgemalen zijn vervangen. Binnen de burgergerichte aanpak wordt de openbare ruimte klimaat adaptief ingericht.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het reguliere onderhoud aan de gemeentelijke begraafplaatsen is in 2023 volgens het basiskwaliteitsniveau uitgevoerd door Het Groenbedrijf en de Stichting Oude begraafplaatsen Deventer (SOBD). Er is geen groot regulier onderhoudsbudget voor de gemeentelijke begraafplaatsen.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het reguliere onderhoud aan de gemeentelijke begraafplaatsen is in 2023 volgens het basiskwaliteitsniveau uitgevoerd door Het Groenbedrijf en de Stichting Oude begraafplaatsen Deventer (SOBD). Er is geen groot regulier onderhoudsbudget voor de gemeentelijke begraafplaatsen.

Financiële verantwoording

(bedragen x €1.000)

Onderhoudslasten openbare ruimte per categorie	Taakveld	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil	Basiskwaliteitsniveau gerealiseerd (sober)
Verkeer en vervoer	2.1	19.960	19.189	-771	100%
Economische havens en waterwegen	2.4	323	372	49	100%
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.7	10.099	9.605	-494	100%
Riolering	7.2	7.572	7.527	-45	100%
Begraafplaatsen en crematoria	7.5	349	352	3	100%
Totaal		38.303	37.045	-1.258	

De gerealiseerde kosten voor (regulier) onderhoud in de openbare ruimte vertonen in 2023 geen grote afwijkingen (<5%) ten opzichte van de begroting. In totaal is circa €1.258.000 minder uitgegeven dan begroot, waarbij de afwijkingen groter dan €200.000 gelden voor taakvelden Verkeer en vervoer en Openbaar groen (openlucht) recreatie. Redenen voor het verschil is dat er door capaciteitsgebrek en door participatie niet alle projecten uitgevoerd kunnen worden. De middelen zijn overgeheveld naar 2024.

Verkeer en vervoer

In verband met capaciteitsgebrek zijn een aantal grote onderhoudsprojecten niet gestart. Hierdoor is de realisatie lager dan begroot. De uitvoering van deze projecten schuift door naar 2024.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

De uitvoering van veel groen projecten vindt plaats in de maanden oktober t/m maart. Onder ander boomveiligheidsonderhoud en nieuwe aanplant bomen & planten. Hierdoor is het resultaat lager dan begroot. Daarnaast is voor spelen wegens capaciteitsgebrek niet het volledige budget benut. Momenteel wordt extra capaciteit ingehuurd.

Gebouwen

Hieronder treft u informatie aan rond (het onderhoud van) de gemeentelijke gebouwen.

Beleidsrealisatie

Op 21 december 2022 heeft de raad de kadernota Vastgoed 2022 vastgesteld, waarvan wij op 1 januari 2023 zijn gestart met de implementatie. De budgetten zijn vanuit de verschillende beleidsprogramma's overgeheveld naar de vastgoedorganisatie van waaruit op een centrale uniforme wijze sturing wordt gegeven aan het vastgoedbeheer.

Met het vaststellen van de kadernota Vastgoed 2022 kan een volgende stap gezet worden in de professionalisering van het vastgoedbeheer. De kadernota geeft aan hoe en binnen welke kaders wij maatschappelijke doelstellingen willen realiseren met vastgoed als middel. Daarin is rekening gehouden met wettelijke en gemeentebrede kaders. Wij geven aan wanneer wij vastgoed in eigendom wensen te hebben en wanneer niet. We gaan het vastgoedbeleid doorontwikkelen tot een instrument om zo veel mogelijk maatschappelijke waarde te creëren. In de kadernota is opgenomen hoe wij invulling geven aan de verschillende gemeentelijke rollen die het vastgoedbeheer raken. De kadernota geeft de kaders en uitgangspunten weer op de verschillende thema's van het vastgoedbeleid; huurprijsbepaling, uitgifte van vastgoed, instandhouding, optimalisering, verduurzaming, verkoop, ontwikkeling en burgerparticipatie. Zo gaan wij bijvoorbeeld voor maatschappelijke organisaties een kostprijsdekkende huur in plaats van normhuur implementeren, waarmee verkapte subsidieverlening via een lagere huur wordt voorkomen. In 2023 zijn wij met verschillende huurders de gesprekken daarover gestart.

Onderhoud

Voor het directe kernbezit van de gemeente is een meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) beschikbaar. De panden worden periodiek (circa één keer per drie jaar) geïnspecteerd op basis waarvan de MJOP's worden geactualiseerd. Wij hanteren hierbij de NEN 6767-methodiek. Deze methodiek gaat uit van een conditiescore van 1 tot 6, waarbij 1 uitstekend is en 6 zeer slecht. Uitgangspunt voor het kernbezit is een minimale conditiescore van 3 voor ieder bouwelement. Dat betekent een redelijk onderhoudsniveau dat over het algemeen door vastgoedeigenaren als voldoende wordt aangemerkt.

Bij toepassing van de NEN 2767-methodiek brengen wij, naast de inventarisatie van de conditiescores van de verschillende bouwelementen, de risicoaspecten van gebreken in kaart. Afhankelijk van het gewenste onderhoudsniveau zijn deze risicoaspecten al dan niet acceptabel. Het gaat bijvoorbeeld om gebruik, cultuurhistorische waarde, veiligheid en gezondheid of beleving. Voor monumentale gebouwen geven wij hoge prioriteit aan het aspect cultuurhistorische waarde. Dat betekent dat wij voor die bouwelementen een hogere conditiescore hanteren.

Voor gebouwen die niet tot het kernbezit behoren, hanteren wij veiligheid, bruikbaarheid en waardebehoud als minimumniveau. Dit zijn gebouwen die met name in gebiedsontwikkelingsprojecten zijn ondergebracht en op termijn verkocht, gesloopt of herontwikkeld gaan worden. Wij stellen voor deze gebouwen geen MJOP op, maar wij doen periodiek een risicoscan. De onderhoudsstrategie bepalen wij in samenspraak met het project op basis van de projectdoelstellingen met het betreffende gebouw.

Verduurzaming

Voor het verduurzamen van de kernportefeuille is in de kadernota Vastgoed opgenomen dat wij een voorbeeldfunctie hebben als het gaat om de verduurzaming van ons eigen vastgoed. Nieuw te bouwen gebouwen gaan wij maximaal energiezuinig realiseren. Gebouwen die gerenoveerd worden maken we gelijktijdig zo energiezuinig mogelijk. Deze ambities uit het bestuursakkoord zijn in 2023 vertaald in een actuele portefeuillestrategie en investeringsprogramma, die op 19 juli 2023 zijn vastgesteld door de raad. Met de portefeuillestrategie is er een kader om op een programmatische wijze sturing te geven aan de verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed. Hiermee kunnen wij verantwoorde keuzes maken, waarbij wij zoeken naar een optimale balans tussen financieel en maatschappelijk rendement. De belangrijkste uitgangspunten die wij bij de verduurzaming hanteren zijn, sturing op CO₂-reductie, alleen het kernbezit gaan wij verduurzamen, verduurzaming doen wij op logische momenten, energiebesparing wordt ingezet als dekking en het energieverbruik gaan wij monitoren. Naast energiebesparing geven wij ook richting aan onze ambities met betrekking tot duurzaamheidsmaatregelen op het gebied van klimaatadaptatie, natuurinclusiviteit, circulariteit, klimaatpositief en biobased bouwen.

Met het investeringsprogramma hebben wij in beeld welke middelen nodig zijn om in 2030 minstens 55% CO₂-reductie te realiseren ten opzichte van 1990 (69,5 miljoen) en daarmee op koers te liggen naar een nagenoeg energieneutrale (95% reductie) vastgoedportefeuille in 2050. Wij conformeren ons hiermee aan de klimaatwetdoelstellingen. In het investeringsprogramma hebben wij verschillende gebouwen geprioriteerd omdat wij vanuit het MJOP erfvangingen moeten doen. De verduurzaming nemen wij daarin mee. In 2023 zijn wij gestart met de voorbereidingen voor de verduurzaming van deze gebouwen.

Ondersteuning organisatie

Het technisch beheer en onderhoud voor de huisvesting van medewerkers van de gemeente en de bijbehorende cultuurhistorische gebouwen die de gemeente daartoe in bezit heeft, worden uitgevoerd door een externe partner. Hiervoor is destijds een 'build en maintain' contract gesloten voor een periode van 15 jaar. Het integreren van het beheer en onderhoud in de overige kernportefeuille wordt onderzocht. In de begroting is het gemiddelde onderhoudsbudget over deze periode opgenomen, waarbij eventuele verschillen in realisatie worden verrekend met de reserve Huisvesting gemeentelijk apparaat.

Onderwijshuisvesting

Per 1 januari 2015 is de gemeente niet langer verantwoordelijk voor het onderhoud aan de schoolgebouwen. Het Rijk maakt de gelden rechtstreeks over aan de schoolbesturen. Wel onderhouden wij een aantal gymzalen en peuterspeelruimtes. In 2023 is gewerkt aan het opstellen van een integraal huisvestingsplan, waarbij onder andere is gekeken naar de staat van de gebouwen, ruimtecapaciteit, spreiding van schoolgebouwen over de stad, organisatie en beheer en ambities met betrekking tot de kwaliteit van de gebouwen (duurzame, gezonde scholen).

Verbonden partijen

In 2021 zijn objecten van de NV Maatschappelijk vastgoed en NV Milieucentrum in direct eigendom gekomen van de gemeente. Voor het merendeel van deze panden zijn MJOP's opgesteld volgens de door de gemeente gehanteerde conditiescore systematiek. Met het vaststellen van de kadernota Vastgoed wordt het beheer en onderhoud de komende jaren verder geïntegreerd en geüniformeerd. Daarnaast heeft de gemeente via het Sportbedrijf vastgoed in eigendom. Met het Sportbedrijf worden afspraken gemaakt over het vastgoedbeheer volgens de kadernota Vastgoed.

Financiële verantwoording

Als uitwerking van de kadernota Vastgoed en integreren van het vastgoedbeheer zijn in 2023 vier reserves bestemd voor het onderhoud van het kernbezit samengevoegd tot één reserve Planmatig onderhoud kernbezit. Het saldo van deze reserve bedraagt per 31-12-2023 €1,8 miljoen.

(bedragen x €1.000)

Programma	Taakveld	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil	% sober	% basis	% hoog
Openbare orde en veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	380	249	131	100%		
Leefomgeving	2.2 Parkeren, 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie, 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	73	44	29	100%		
Milieu en Duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	1	1	0	100%		
Overige gebouwen	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	83	69	14	100%		
Meedoen	5.1 Sportbeleid, 5.2 Sportaccommodaties, 6.1 Samenkracht en 6.81 Geescaleerde Zorg	631	590	41	100%		
Jeugd en Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting en 4.3 Leerlingzaken	5	15	-10	100%		
Kunst en Cultuur	5.5 Cultureel erfgoed en 5.6 Media	563	277	286	100%		
Bedrijfsvoering	0.4 Ondersteuning organisatie	498	626	-128		100%	

Gemeentelijke huisvesting- programma Bedrijfsvoering

Het verschil in begroot en gerealiseerd groot onderhoud van de gemeentelijke huisvesting (Stadhuiskwartier) wordt veroorzaakt doordat het begrote bedrag een gemiddelde is van de totaal te verwachten lasten over een periode van 15 jaar. De eerste jaren na oplevering van het Stadhuiskwartier waren de onderhoudslasten lager en werd het verschil gestort in de reserve Huisvesting en gereserveerd voor hogere lasten in latere jaren. In 2023 was er een nadeel dat is gedekt binnen reserve Huisvesting gemeentelijk apparaat.

Welzijn - programma Meedoen

De renovatie van de Polstraat 8-10 wordt gecombineerd met groot onderhoudswerkzaamheden. In 2023 is de uitvoering afgerond; vanaf 2024 kunnen de huurders Iriszorg en Tactus terug naar dit gebouw. De kosten voor onderhoudswerkzaamheden zijn volgens gewijzigde begroting geput uit de reserve. Daarnaast is voor een aantal buurtvoorzieningen planmatig onderhoud uitgevoerd.

Culturele huisvesting - programma Kunst en Cultuur

Voor de culturele huisvesting is in 2023 minder uitgegeven dan de bijgestelde begroting. Voor het Klooster, Burgerweeshuis en Mr. de Boerlaan zijn wij in afwachting van het toekomstperspectief van het gebouw, waardoor wij niet al het planmatig onderhoud hebben uitgevoerd. Eventueel planmatig onderhoud willen wij dan combineren met de verduurzaming.

Brandweer - programma Openbare orde en veiligheid

De voorbereiding van het onderhoud van de brandweerkazerne Schonenvaarderstraat vraagt meer tijd, waardoor het planmatig onderhoud doorschuift.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De risico's zijn geïnventariseerd en ingeschat, wat leidt tot aanpassing van de specifieke weerstandsreserve om het weerstandsvermogen op het gewenste peil te houden. De gemeente Deventer zal de financiële risico's en ontwikkelingen continue en nauwlettend volgen. Waar mogelijk en noodzakelijk worden extra beheersmaatregelen genomen.

Inzicht

Uit de analyse in deze paragraaf blijkt ten opzichte van de vorige analyse een daling van de risico's die de gemeente loopt. De specifieke weerstandsreserve wordt op het niveau gebracht waarmee aan de beleidsuitgangspunten van het risicomanagement in Deventer wordt voldaan. Deze paragraaf is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen (2015) en de beleidsnota Reserves en voorzieningen (2018).

Ontwikkelingen en conclusies

Ontwikkelingen

De totale maximale risico's zijn berekend op ruim €43 miljoen. In totaal zijn er 46 risico's die meewegen in het berekenen van het weerstandsvermogen, waarvan 7 risico's met een hoge risicoscore (hoge impact en/of hoge kans). Deze worden toegelicht in deze paragraaf.

Binnen de grondexploitaties zijn de risico's voor woningbouwlocaties gestegen en voor bedrijventerreinen gedaald. Bij het bedrijventerrein vormt mogelijke vertraging als gevolg van (te late) beschikbaarheid van de netwerken van Enexis het grootste risico. Op alle grondexploitaties houden we rekening met een maximaal risico van €22,3 miljoen. De risico's op sociaal domein zijn licht gestegen, tot een totaal maximaal risico van €11,5 miljoen. Andere risico's waaronder Omgevingswet, Cyber aanvallen en overige risico's hebben een maximale impact van €8,7 miljoen. De kans van optreden is voor alle risico's gemiddeld geschat op 30%. Om de risico's met deze kans op te kunnen vangen wordt €15,9 miljoen in de specifieke weerstandsreserve aangehouden.

Conclusies

De risico's zijn licht gedaald en dit leidt tot een lager niveau van de specifieke weerstandsreserve. Een voldoende hoog weerstandsvermogen (ratio van minimaal 1) wordt bereikt door de specifieke weerstandsreserve te verlagen met €168.000.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken. Dit is hoofdzakelijk de specifieke weerstandsreserve. De risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn worden meegenomen in de analyse. Risico's die binnen de betreffende budgetten opgevangen kunnen worden zijn niet opgenomen in de analyse. Van elk risico (een gebeurtenis) wordt een analyse gemaakt met oorzaken, een kans van optreden en mogelijke gevolgen voor de weerstandsreserve.

Een goed zicht op de aanwezige risico's en het hebben van financiële buffers heeft verschillende voordelen. Ten eerste kan ervoor worden gezorgd dat incidentele tegenvallers op te vangen zijn zonder dat de gemeente meteen hoeft te bezuinigen, waardoor een continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd is en het behalen van doelstellingen niet financieel gehinderd wordt. Daarnaast kunnen buffers dienen als een extra zekerheid om onvoorspelbare risico's op te vangen, waarmee in het risicoprofiel niet of slechts gedeeltelijk rekening is gehouden.

Voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit is gebruik gemaakt van de Monte Carlo simulatietechniek, met een zekerheidspercentage van 90%. Bovenop de uitkomst van het simulatiemodel rekent Deventer met een minimumnorm (2% omvang algemene uitkering + 2% OZB-capaciteit). Dit is een opslag voor financiële tegenvallers die niet zijn opgenomen in de berekening.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Voor Deventer zijn dit de specifieke weerstandsreserve, de onbenutte (flexibele) begrotingsruimte, de onbenutte investeringsruimte, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves.

Samenstelling beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen x €1.000)

Element	Onderdeel	Waarde
Specifieke weerstandsreserve		17.138
Onbenutte begrotingsruimte	Post onvoorzien	274
	Stelpost structurele autonome ontwikkelingen	2.155
	Stelpost accres algemene uitkering (gemeentefonds)	-
Onbenutte investeringsruimte		-
Onbenutte belastingcapaciteit		-
Stille reserves		p.m.
Saldo weerstandscapaciteit 2023		19.567

Specifieke weerstandsreserve

De specifieke weerstandsreserve is €16,1 miljoen.

Onbenutte (flexibele) begrotingsruimte

De onbenutte (flexibele) begrotingsruimte bestaat in Deventer uit de posten Onvoorzien, de stelpost Autonome ontwikkelingen en de stelpost Accres algemene uitkering (gemeentefonds). De post onvoorzien is €274.000 en de stelpost autonome ontwikkelingen is €2.155.000. Deze kunnen worden ingezet om risico's op te vangen. De stelpost Accres algemene uitkering is in 2024 op nul gesteld waardoor deze niet meetelt in de onbenutte begrotingsruimte.

Onbenutte investeringsruimte, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves

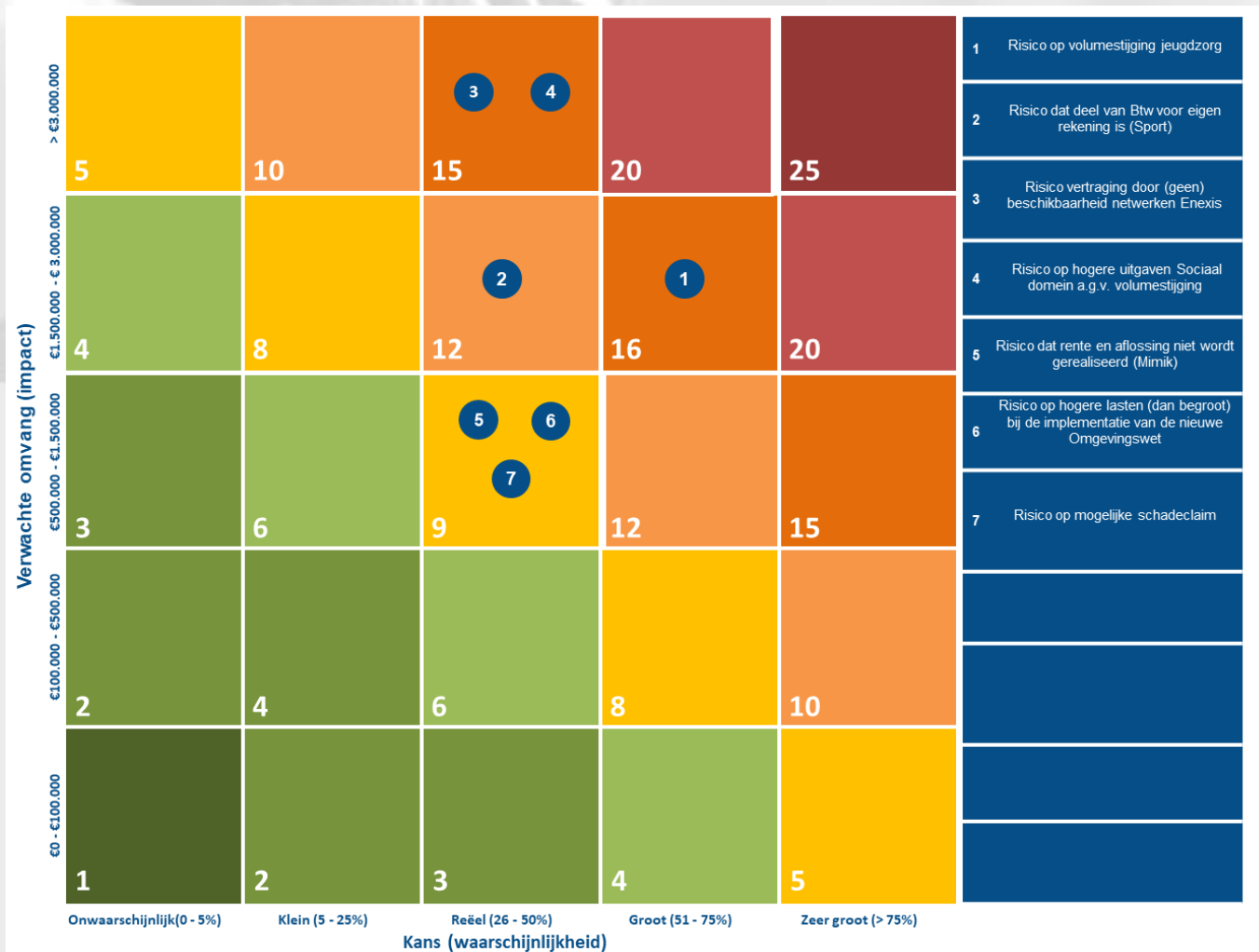
Er is geen vrije investeringsruimte beschikbaar en ook de belastingcapaciteit wordt volledig benut (kostendekkend). Deventer kent een aantal stille reserves (zie 'overige panden en gronden' in paragraaf Grondbeleid). De betreffende objecten zijn niet binnen 1 jaar te verkopen zonder een negatief effect op het bedrijfsproces. Dit betekent dat de waarde niet wordt meegenomen bij de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald op basis van een analyse van de risico's die gemeente Deventer loopt vermeerderd met de minimumnorm. De risico's met een risicoscore ≥ 9 worden hieronder nader toegelicht.

Risicokaart

De aard van de risico's wordt weergegeven in een risicokaart. Hoe roder de kleur, hoe hoger de prioriteit voor de aanpak van het risico. De risico's worden in het volgende onderdeel toegelicht.

Gekwantificeerde risico's

De risico's uit de risicokaart worden in de volgende tabel toegelicht, de 'positie' is de plaats op de risicokaart. Met 'gevolg' wordt de maximale impact van een risico bedoeld. Alle risico's worden in de berekening voor de benodigde weerstandscapaciteit gewogen met de 'kans' van optreden.

Risico	Kans	Gevolg	Positie	Score	Programma
Sociaal Domein (3D's)					
Meedoen/Jeugd					
1	Risico's overschrijdingen in de jeugdzorg - stijging van het volume als gevolg van het woonplaatsbeginsel en de stijging van de kosten voor de duurdere cliënten.	75%	1.700.000	4-4	16
2	BTW Sport - onduidelijkheid over (tijdelijke) regelgeving. Het risico bestaat dat we een deel van de BTW voor eigen rekening moeten nemen.	70%	1.400.000	4-3	12
Bedrijvenpark A1					
Herstructurering en vastgoed					
3	Risico vertraging als gevolg van (te late) beschikbaarheid van de netwerken van Enexis.	40%	4.500.000	3-5	15
BUIG					
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt					
4	Het risico dat het macro budget BUIG dat het Rijk vaststelt niet toereikend is en/of het aantal cliënten dat in Deventer een beroep doet op de bijstand hoger is dan het aantal waarop het Rijk het BUIG budget voor Deventer bepaalt. Het eigen risico bedraagt	35%	4.400.000	3-5	15
Mimik					
Kunst en cultuur					
5	Risico dat rente op en aflossing van de verstrekte lening aan MIMIK niet wordt gerealiseerd.	50%	600.000	3-3	9

	Omgevingswet					Ruimtelijke ontwikkeling
6	Risico op hogere lasten (dan begroot) bij de implementatie van de nieuwe Omgevingswet	50%	1.350.000	3-3	9	
	Verplaatsing saldonboten					Leefomgeving
7	Risico op een mogelijke schadeclaim	40%	825.000	3-3	9	

Samenvatting benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend op basis van alle gekwantificeerde risico's die niet binnen de budgetten opgevangen kunnen worden, vermeerderd met een minimumnorm voor niet gekwantificeerde overige risico's. Het resultaat van deze berekening is een aan te houden weerstandscapaciteit voor de gekwantificeerde risico's van €13,1 miljoen. Dit wordt verhoogd met de minimumnorm van €5,3 miljoen voor overige risico's waarmee de reële omvang van de benodigde weerstandscapaciteit uitkomt op €18,4 miljoen.

Minimumnorm

In de onderstaande tabel is de minimumnorm berekend. Voor 2024 is door de stijging van het gemeentefonds en de OZB-capaciteit de minimumnorm met €100.000 gestegen ten opzichte van de begroting.

(bedragen x €1 miljoen)

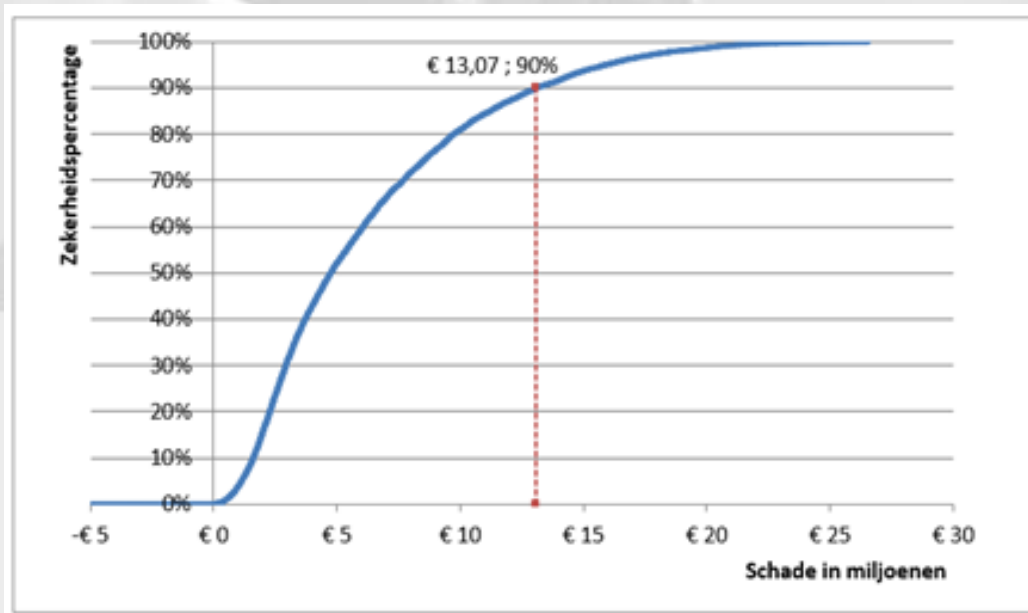
Minimumnorm	Geraamd bedrag	Minimumnorm 2%
Algemene uitkering (gemeentefonds)* in 2024	233	4,7
Verwachte OZB capaciteit 2024**	32	0,6
Saldo	265	5,3

*)exclusief integratie- en decentralisatie uitkeringen en inclusief inkomstenmaatstaven OZB - obv decembercirculaire 2023

**)begroting 2024-2027 zie paragraaf lokale heffingen

Simulatiemodel

In het simulatiemodel wordt rekening gehouden met de mogelijke impact van een risico, de kans dat een risico zich voordoet en de kans dat ze tegelijkertijd voordoen. Dit wordt gesimuleerd in een model waarin de kans van de verschillende combinaties van uitkomsten worden berekend, met behulp van de Monte Carlo-simulatie methode. De uitkomsten zijn te lezen in de volgende grafiek. In 90% van alle simulatie-uitkomsten volstaat een risicoreserve van €13,07 miljoen om de impact op te vangen. De uitkomst is met €0,25 miljoen gedaald ten opzichte van de begroting 2024.

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit moet minimaal gelijk zijn aan de benodigde weerstandscapaciteit om de risico's op te kunnen vangen. Deze verhouding is de ratio weerstandsvermogen:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit	=	18.538.000
Benodigde weerstandscapaciteit	=	18.370.000
Ratio weerstandsvermogen	=	1,01

De beschikbare weerstandscapaciteit is iets hoger dan de benodigde weerstandscapaciteit. Dit betekent dat er voldoende weerstandsvermogen is om de gevolgen van het optreden van risico's financieel op te vangen. Daarom wordt in deze jaarrekening de specifieke weerstandsreserve (ten bate van de generieke weerstandsreserve) verlaagd tot het gewenste niveau van €15,9 miljoen. Het verschil van €168.000 wordt toegevoegd aan de generieke weerstandsreserve.

De nieuwe stand van de specifieke weerstandsvermogen, de post Onvoorzien en de stelpost Structurele autonome ontwikkelingen is samen €18,37 miljoen, waarmee de ratio uitkomt op 1.

Algemene risicogebieden

Naast de ingeschatte risico's heeft Deventer ook te maken met algemene onzekerheden.

Onder andere:

- ontvangen subsidies en specifieke uitkeringen (kans op terugvordering door niet voldoen aan de voorwaarden)
- algemene uitkering (onzekerheid verdeelsystematiek);
- btw/BCF (ontwikkelingen en plafond BTW compensatiefonds (BCF));
- vennootschapsbelasting
- leegstand onroerende panden in eigendom;
- restauratie monumentale panden;
- garantstellingen (kans op aflossen krediet vanwege insolventie kredietnemer);

Op basis van wat we nu weten, kunnen deze onzekerheden (risico's) niet worden gekwantificeerd. Voor het opvangen van deze risico's houdt Deventer middelen aan in de generieke weerstandsreserve.

Risico's Verbonden partijen

Deelneming aan een verbonden partij kent financiële -, bestuurlijke - en beleidsinhoudelijke risico's. De diversiteit in de verschillende verbintenissen (gemeenschappelijke regelingen, deelneming in vennootschappen met aandelenbezit en/of verstrekte leningen / garanties) levert onderscheid in de risico's op. De te onderscheiden risico's vereisen verschillende aandacht. In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is algemene informatie en specifieke informatie opgenomen voor vorming van een beeld van het financiële risicoprofiel.

Wanneer (op grond van een concrete gebeurtenis) bij een bepaalde verbonden partij een risico wordt voorzien dat zou kunnen leiden tot een verlies op het ingebrachte kapitaal, de verstrekte lening of garantie of indien het leidt tot een verplichting (en het risico is kwantificeerbaar), dan zal daarvoor weerstandsvermogen worden aangehouden of een voorziening worden gevormd.

Aan de informatie over de verbonden partijen ontleen wij in algemene zin geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's bij verbonden partijen weerstandsvermogen moet aanhouden. Daarbij baseren wij ons mede op de accountantsrapporten die bij de jaarrekeningen 2022 van verbonden partijen worden afgegeven waarin de accountant aandacht besteedt aan de continuïteit van de bedrijfsvoering en actuele financiële informatie vanuit vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen.

In de tabel hieronder zijn de verbonden partijen opgenomen waarin Deventer een geactiveerd financieel belang heeft en de omvang daarvan per 31-12-2023.

(bedragen x €1)

Verbonden partij	Deelneming	Lening	Garantie
NV Centrumgarage Deventer	39.552	-	-
Het Groenbedrijf BV	30.000	-	-
NV Sportbedrijf Deventer	-	12.077.910	879.553
NV Bergkwartier	1.561.004	-	-
NV Deventer Schouwburg	-	-	-
NV Luchthaven Teuge	489.857	-	-
Circulus-Berkel BV	15.882	-	-
Enexis Holding BV	932.512	1.354.025	-
BNG Bank	60.650	-	-
Vordering op Enexis BV	52	0	-
Publiek Belang Electriciteitsproductie BV	1		
CSV Amsterdam BV	52	-	-
Totaal	3.129.562	13.431.935	879.553

In de [paragraaf verbonden partijen](#) wordt verder ingegaan op de financiële risico's in relatie tot de verbonden partijen.

Kengetallen

Op basis van een wetswijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) publiceert Deventer vanaf begrotingsjaar 2015 de landelijk voorgeschreven financiële kengetallen in de begroting en jaarrekening. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente.

De kengetallen zijn gebaseerd op de balans en exploitatierekening 2023. Hieronder worden de uitkomsten van de berekening van de kengetallen gepresenteerd. Vervolgens volgt een beknopte beoordeling van de uitkomsten in relatie tot de financiële positie. De vergelijking met het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse is afkomstig van de rijksoverheid [Findo.nl - Data Financiën Decentrale Overheden](https://findo.nl) waarbij een vergelijking gemaakt wordt op basis van de jaarrekening 2023.

Kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Netto schuldquote	39	59	33
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	35	55	29
Solvabiliteitsratio	39	22	40
Structurele exploitatieruimte	10,54	4,07	10,04
Grondexploitatie	11	3	9
Belastingcapaciteit	95	95	97

Netto schuldquote

De schuldquote betreft de verhouding tussen de schuld en de totale baten. Een hoger percentage betekent meer schuld ten opzichte van de baten. Het BBV maakt onderscheid tussen de ongecorrigeerde en de gecorrigeerde netto schuldquote, waarbij gecorrigeerd wordt voor verstrekte leningen. De netto schuld bestaat uit alle aangetrokken leningen minus de uitzettingen (bijvoorbeeld het saldo schatkistbankieren). Bij de Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen wordt netto schuld verminderd met de verstrekte leningen aan o.a. woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen.

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Het hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die middelen vervolgens zijn doorgeleend aan bijvoorbeeld woningcorporaties. De rentelast drukt dan niet op de gemeentelijke begroting. Om dit effect voor de beoordeling te corrigeren is het kengetal Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen aan derden opgenomen.

Vergeleken met de rekening 2022 en de begroting 2023 is het kengetal verbeterd door de aflossing van langlopende leningen in combinatie met hogere baten. De schuldquote is lager dan het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse geeft geen aanleiding het beleid aan te passen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal is de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen en geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het geeft een indicatie van de financiële weerbaarheid. Hoe hoger de uitkomst van dit ratio, des te groter de weerbaarheid.

De uitkomst in 2023 is 40 en nagenoeg gelijk aan die van de solvabiliteitsratio van rekening 2022 die was namelijk 39. Vergeleken met de begroting 2023 is het kengetal gestegen van 22 naar 40. De reden hiervan is een stijging van het Eigen Vermogen.

Het solvabiliteitsratio is de laatste jaren sterk gestegen en iets lager dan het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse. Het is op een gezond niveau en geeft geen aanleiding het beleid aan te passen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot het verschil is tussen de structurele baten en de structurele lasten - de structurele exploitatieruimte. Het geeft inzicht in welke mate de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Een positieve uitkomst betekent dat er structureel hogere baten zijn dan structurele lasten. Over het algemeen geldt als richtlijn: hoe hoger de uitkomst des te gunstiger dit is.

Vergeleken met...

Deze verbetering van de uitkomst van het kengetal heeft geen effect op het genoemde kengetal in de begroting 2023. De uitkomst is positiever dan het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse.

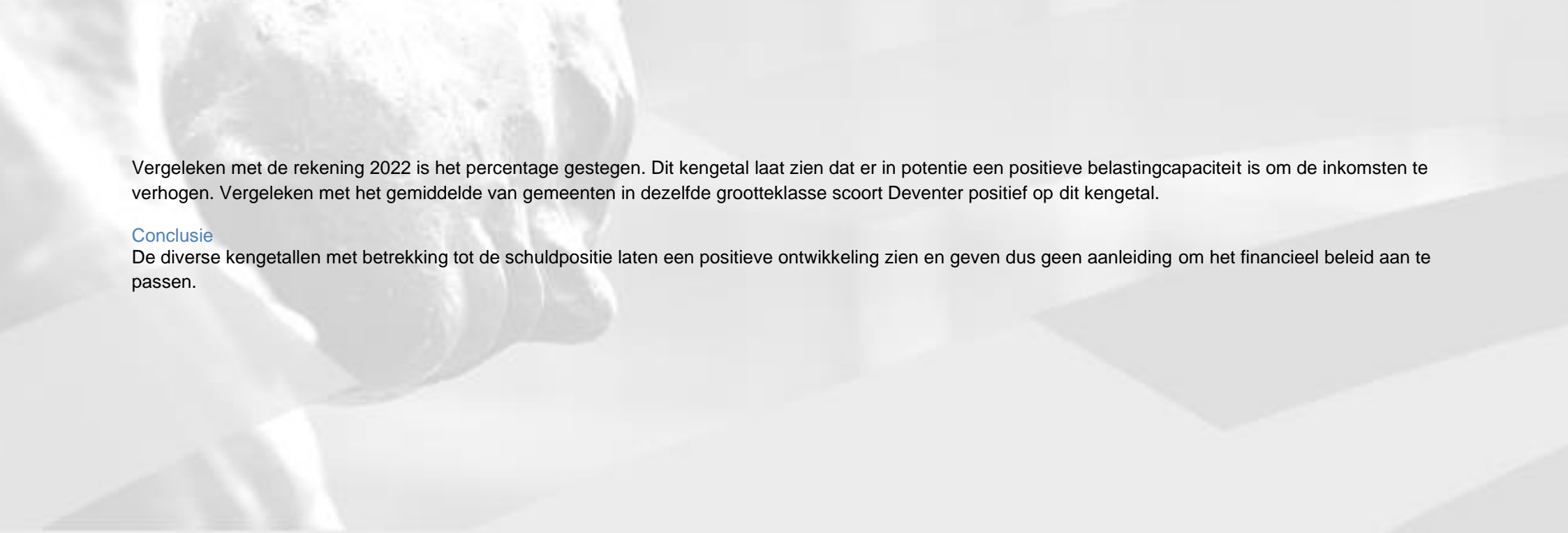
Grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) opbrengsten (baten). Wanneer een gemeente leningen aantrekt om daarmee grond te kopen, vergroot dit ook de schuldpositie. Van belang is om te weten of de schuld kan worden afgelost uit de opbrengsten van de verkoop van de bouwgronden.

Vergeleken met de rekening 2022 is het kengetal gedaald, maar vergeleken met de begroting is het gestegen. De omvang van de grondexploitaties lager dan het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de verhouding van de woonlasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dit is een indicatie voor de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. De woonlasten zijn OZB-lasten, rioolheffing en afvalstoffenheffing gecorrigeerd voor heffingskortingen. De mogelijkheid om financiële tegenvallers met hogere heffingen op te vangen is beperkt omdat deze niet hoger mogen zijn dan kostendekkend. Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten exact het landelijk gemiddelde zijn. Een lager percentage dan 100% betekent dat de woonlasten per huishouden lager zijn dan het landelijke gemiddelde.

Vergeleken met de rekening 2022 is het percentage gestegen. Dit kengetal laat zien dat er in potentie een positieve belastingcapaciteit is om de inkomsten te verhogen. Vergeleken met het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse scoort Deventer positief op dit kengetal.

Conclusie

De diverse kengetallen met betrekking tot de schuldpositie laten een positieve ontwikkeling zien en geven dus geen aanleiding om het financieel beleid aan te passen.

Continuïteitsveronderstelling

De financiële positie van de gemeente Deventer geeft geen aanleiding af te wijken van de continuïteitsveronderstelling. Deze veronderstelling heeft ook betrekking op de mate waarin Deventer zelfstandig en autonoom (financieel) beleid kan voeren en feit dat het risico op preventief provinciaal toezicht (artikel 12) zeer klein is. De continuïteitsveronderstelling is gebaseerd op de volgende constatering:

- De gemeente heeft een structureel sluitende meerjarenbegroting en kent de afgelopen jaren positieve jaarrekeningresultaten.
- Voor gemeenten geldt een vrijwel onbegrensde leencapaciteit bij de BNG (en daardoor sprake van altijd aanwezige liquiditeit) waardoor er geen onzekerheid bestaat over de continuïteitsveronderstelling.
- De financiële positie van de gemeente is gezond, zoals blijkt uit de financiële kengetallen.
- De risico's worden goed beheerst respectievelijk gemonitord door een actief risicomanagement toe te passen en er is sprake van een goed onderbouwde toereikende weerstandscapaciteit.

Financiering

Samenvatting

In 2023 zijn geen nieuwe leningen verstrekt of aangetrokken. In het gehele jaar een ruim liquiditeitsoverschot. Op het gebied van het risicobeheer waren er geen overschrijding van de limieten voor renterisico, kasgeld en het schatkistbankieren.

Beleidskader

Het Treasurybeleid van de gemeente Deventer is vastgelegd in het Treasurystatuut. De laatst vastgestelde versie van het statuut is uit 2021. Aanvullend is een beleidskader 'Verlenen van garanties en het verstrekken van geldleningen' uit 2020 van toepassing.

Het Treasurystatuut beschrijft de volgende doelstellingen:

- het waarborgen van een blijvende toegang tot de kapitaalmarkt om de beschikbaarheid over voldoende financiële middelen zeker te stellen;
- het beheersen van financiële risico's (renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's);
- het realiseren van zo laag mogelijke kosten (rente, provisies en kosten van het betalingsverkeer) en het zeker stellen van voldoende liquiditeit.

In de praktijk betekent dit dat complexe en risicovolle producten worden vermeden. Er worden enkel onderhandse leningen aangegaan bij financiële instellingen in de euro-valuta. De gemeente verstrekt alleen leningen in het kader van de publieke taak. Tijdelijke overtollige liquiditeiten worden ondergebracht bij het schatkistbankieren van de Rijksoverheid.

Het Treasurybeleid heeft geen winstoogmerk. Uitgangspunt is dat alle rentelasten intern worden doorbelast aan de investeringen voor onder andere grondexploitaties, kapitaalgoederen, deelnemingen en leningen aan verbonden partijen. Hiervoor wordt jaarlijks een omslagrente bepaald waarmee een neutraal renteresultaat kan worden bereikt.

Voor de beheersing van risico's dient de gemeente te voldoen aan een aantal limieten:

- Renterisiconorm: het totale bedrag aan langlopende schulden wat in een kalenderjaar wordt afgelost of een renteherziening kent mag maximaal 20% bedragen van de totale gemeentebegroting.
- Kasgeldlimiet: het totale bedrag van kortlopende schulden (na aftrek van vlottende middelen) mag maximaal 8,5% bedragen van de totale gemeentebegroting.

De gemeente is ook verplicht te schatkistbankieren: liquide middelen dienen bij de schatkist te worden aangehouden met uitzondering van maximaal 2% van het begrotingstotaal voor het dagelijkse betaalverkeer..

Aangetrokken financiering

Huidige liquiditeits- en rentepositie

De gemeente beschikt over voldoende liquide middelen en een stabiele toegang tot financiering. Er is veel onzekerheid over de rentestand van nieuwe leningen, zie daarvoor de rentevisie. De risico's voor de totale rentelasten zijn beperkt door de beperkte financieringsbehoefte, deze bevinden zich binnen de wettelijke normen. Ook is dit risico onderdeel van de weerstandsparagraaf.

Financieringsstrategie

Gegeven de doelstellingen van het Treasurystatuut worden alleen nieuwe langlopende leningen aangetrokken als er een concrete financieringsbehoefte is. Dit wordt gedurende het jaar gemonitord. Tijdelijke financieringsbehoefte wordt opgevangen met de rekening-courant ter hoogte van €28 miljoen en de mogelijkheid kort lopende leningen af te sluiten.

Rentevisie

De rente op de kapitaalmarkt wordt bepaald door vraag en aanbod die worden beïnvloed door verschillende ontwikkelingen, waaronder de inflatieverwachting, het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) en de kredietwaardigheid van de Nederlandse overheid ten opzichte van andere landen. Deze rentevisie is gebaseerd op recente analyses van ING en ABN-Amrobank.

- De macro-economische situatie en inflatieverwachting: De economie was in 2023 in een lichte recessie. In de eurozone is de economie de laatste 4 kwartalen nauwelijks gegroeid en in het derde kwartaal van 2023 met 0,1% gekrompen. Daarnaast is de inflatie sterk gedaald (op Europees niveau van 10,6% in oktober 2022 naar 2,9% in oktober 2023). De inflatieverwachting is voorzichtig positief. De ECB verwacht eind 2025 in de buurt van de 2% streefwaarde voor de eurozone uit te komen. De kerninflatie is nog relatief hoog, wat duidt op een langere periode met hoge kapitaalmarktrentes. De kerninflatie wordt niet beïnvloed door sterk volatiele producten als energie en voedsel, waardoor deze inflatie een betere voorspelling is voor de toekomstige inflatie.
- Het beleid van de ECB: De ECB heeft een reeks renteverhogingen doorgevoerd, sinds juli 2022 is de belangrijkste beleidsrente in tien opeenvolgende stappen met 4,5%-punt verhoogd. De laatste verhoging was eind september 2023. De ECB zal naar verwachting de rente tot juni 2024 op het huidige niveau houden. Bij een aanhoudend zwakke (afgekoelde) economie en afnemende inflatie zal de beleidsrente weer verlaagd worden.
- Kredietwaardigheid van de Nederlandse overheid ten opzichte van andere landen: De kredietwaardigheid van de gemeente is hoog en wij verwachten hierin geen veranderingen.
- Algemene kapitaalmarktliquiditeit en vertrouwen: De algemene kapitaalliquiditeit en het vertrouwen (in het eurogebied) kent op dit moment geen bijzonderheden.
- Overige invloeden, geopolitieke spanningen of politieke onzekerheden: De politieke en economische onzekerheden zijn blijvend hoog, met mogelijk negatieve gevolgen voor de inflatie en rente. Zo heeft in de Verenigde Staten een sterk gestegen staatsschuld waar zorgen over de houdbaarheid van de overheidsfinanciën in het derde kwartaal van 2023 geleid heeft tot hogere rente op de kapitaalmarkt. Ook de aanhoudend hoge staatsschuld van sommige landen in de eurozone kan bij een hogere rente tot problemen leiden die invloed hebben op de kapitaal- en geldmarkten.

Conclusie

De rente die gemeenten betalen is het afgelopen jaar gestegen van 2,6% eind 2022 naar 3,7% in oktober 2023 en in februari 2024 gedaald naar 2,9%. De vooruitzichten zijn positief, de kans op een stabiele rente in het komende jaar is hoog. In de begroting 2024 houden we rekening met een rente van 3,5% voor nieuwe leningen en in weerstandsvermogen met het risico dat deze rente verder stijgt.

Langlopende geldleningen (> 1 jaar)

De omvang van de langlopende leningenportefeuille tot 31 december 2023 is opgenomen in de volgende tabel. De liquiditeitspositie is dit jaar positiever dan geraamd, onder andere door meevallers in het gemeentefonds. Hierdoor is de geraamde nieuwe lening niet nodig geweest.

(bedragen x €1 miljoen)

Aangetrokken financiering	Begroting (primair)	Jaarrekening
Stand per begin jaar	199,9	199,9
Contractuele aflossingen	16,4	16,4
Nieuwe leningen	10,0	0,0
Stand per einde jaar	193,5	183,5

Kortlopende schulden (< 1 jaar)

De gemeente beschikt over een rekening-courant kredietfaciliteit met een maximum van €28 miljoen. Deze wordt gebruikt om schommelingen in het rekeningssaldo op te vangen en is in het afgelopen jaar toereikend geweest. Er zijn geen andere kortlopende schulden.

Verstreckte leningen

Samenstelling bestaande leningenportefeuille

Onderstaande tabel toont een overzicht van de verstreckte leningen waarin geen afwijkingen van de begroting zijn te melden.

(bedragen x €1 miljoen)

Verstreckte leningen	Begroting (primair)	Realisatie
Stand per begin jaar	19,1	19,1
Contractuele aflossingen	1,0	1,0
Nieuwe leningen	0,0	0,0
Stand per einde jaar	18,1	18,1

Onderstaande tabel toont een overzicht van het uitstaand saldo per tegenpartij per 31-12-2023.

(bedragen x €1 miljoen)

Tegenpartij	Uitstaand saldo
NV Sportbedrijf	12,08
Go Ahead Eagles	3,84
Enexis Holding	1,35
Stichting MiMiK	0,43
WDW Escohold	0,42
Deventer Hockey Vereniging	0,01
Totaal	18,14

Renteresultaat

Interne doorberekening van de rente

Het financieringsbeleid van de gemeente gaat uit van integrale financiering. Uitgangspunt is dat het taakveld Treasury een neutraal renteresultaat kent, dat bereikt wordt door alle netto rentelasten door te belasten aan de programma's op basis van de activawaarde als onderdeel van de kapitaallasten. De rente die voor deze doorberekening wordt gebruikt, is de omslagrente. Bij de bepaling van de rentelasten worden niet alleen de externe rentelasten meegenomen, maar ook de rentebaten op verstrekte leningen en de interne rentetoerekening aan reserves en voorzieningen.

Rente grondexploitaties

De toerekening van rente aan grondexploitaties vindt altijd op basis van de gerealiseerde rentelasten plaats. Onderstaande tabel toont de berekening van het rentepercentage zoals dat aan de grondexploitaties in 2023 is doorbelast. Met 2,18% is dit percentage lager dan de 2,41% waar in de primaire begroting mee is gerekend. Het verschil komt voort uit de lagere rentelasten en het hogere eigen vermogen van de gemeente. De begroting is daarop in de loop van 2023 gewijzigd waardoor dit bij de jaarrekening niet meer leidt tot een verschil in het renteresultaat. De nacalculatie van het rentepercentage bij de jaarrekening blijft binnen de toegelaten marge van 0,5%-punt.

(bedragen x €1 miljoen)

Rente Grondexploitaties	Begroting (primair)	Begroting (bijgesteld)
Balanspositie passiva (begin boekjaar)		
1 Eigen vermogen	123,7	180,4
2 Vreemd vermogen	303,3	287,8
3 Langlopende leningen (excl. projectfinanciering)	199,0	199,0
4 Kortlopende leningen	0,0	0,0
Rentelasten		
5 Rente langlopende leningen (excl. projectfinanciering)	7,20	7,05
6 Rente kortlopende leningen	0,00	0,00
Berekening		
7 Gewogen gemiddeld rentetarief (5+6) / (3+4)	3,6%	3,5%
8 aandeel vreemd vermogen t.o.v. balanstotaal (2) / (1+2)	66,7%	61,5%
9 Rentepercentage Grondexploitaties (7*8)	2,41%	2,18%

Renteresultaat

Onderstaande tabel toont het renteresultaat voor 2023 zoals primair begroot, bij de tweede kwartaalrapportage is bijgesteld en uiteindelijk is gerealiseerd. De getoonde verschillen komen voort uit afwijkingen in de externe rentelasten en -baten en de omvang van de balansposities waaraan de omslagrente wordt doorberekend.

De gehanteerde algemene omslagrente voor 2023 is bij de begroting vastgesteld op 2,3%. Gedurende het jaar is gemonitord of de afwijking tussen de vooraf bepaalde omslagrente en de daadwerkelijke gemiddelde rentelasten meer dan 25% bedraagt. In dat geval vindt correctie plaats. Door de hogere rentebaten is een correctie nodig geweest, en is de omslagrente verlaagd naar 1,7%. De hogere rentebaten zijn zo gecompenseerd door een lagere doorberekening aan activa. Hierdoor is het renteresultaat binnen de wettelijke marges gebleven. Renteresultaten worden verrekend met de generieke weerstandsreserve.

(bedragen x €1 miljoen)

Renteresultaat	Begroting (primair)	Begroting (gewijzigd)	Jaarrekening
Rentelasten			
Rente korte financieringsmiddelen	0,00	0,00	-1,38
Rente langlopende geldleningen	7,23	7,05	7,16
Rente toegerekend aan eigen vermogen	0,55	0,60	0,45
Rente toegerekend aan voorzieningen	0,95	0,93	0,93
Totaal lasten	8,73	8,58	7,16
Renteopbrengsten			
Doorberekening aan grondexploitaties	2,27	1,91	1,91
Doorberekening aan activa (omslagrente)	7,05	7,34	5,42
Totaal opbrengsten	9,32	9,25	7,33
Renteresultaat	0,59	0,67	0,17
Rentemarge op verstrekte leningen	0,19	0,23	0,30
Renteresultaat (na correctie)	0,78	0,90	0,47

Risicobeheer

Inleiding

De belangrijkste risico's van het geldbeheer zijn het renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico. Deze paragraaf beschrijft de wijze waarop de gemeente Deventer met deze risico's omgaat en welke normen hierbij gelden.

Renterisico op langlopende financiering

Stijgende rente op de kapitaalmarkt kan leiden tot hogere rentelasten dan is begroot. Dit treedt op bij herfinanciering van aflopende leningen waarbij het verschil tussen de oude en nieuwe rente tot hogere rentelasten kan leiden. Ook een hogere totale schuld zal tot hogere rentelasten leiden. De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen worden beperkt door de renterisiconorm. Deze (wettelijke) norm bepaald dat de renterisico's van renteherziening en herfinanciering niet hoger mag zijn dan 20% van de totale lasten op de begroting. Het doel van de renterisiconorm is het spreiden van de renterisico's van de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt in de rentelasten van de gemeente. Om hieraan te voldoen, wordt bij de keuze voor looptijd van de lening een goede spreiding van de aflossingen over de jaren gewaarborgd. De onderstaande tabel maakt inzichtelijk dat in 2023 geen overschrijding heeft plaatsgevonden van deze norm.

(bedragen x €1 miljoen)

Renteresultaat	Begroting	Jaarrekening
Renterisico op vaste schuld		
1a Renteherziening op vaste schuld (o/g)	0,0	0,0
1b Renteherziening op vaste schuld (u/g)	0,0	0,0
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0,0	0,0
3 Betaalde aflossingen	16,4	16,4
4 Renterisico op vaste schuld (2+3)	16,4	16,4
Renterisiconorm		
5 Stand van de begroting per 1 januari	455,0	455,0
6 Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	20%	20%
7 Renterisiconorm	91,0	91,0
Toets renterisiconorm		
8 Renterisiconorm	91,0	91,0
9 Renterisico op vaste schuld	16,4	16,4
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (8-9)	74,6	74,6

Renterisico op kortlopende financiering

Bij financiering met kortlopende contracten is er onzekerheid over de toekomstige rentelasten. Deventer gebruikt kortlopende financiering daarom alleen om schommelingen in de liquiditeitspositie op te vangen en niet voor het financieren van langlopende investeringen. Ook wettelijk is het gebruik van kortlopende leningen beperkt. De kasgeldlimiet beperkt de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld tot 8,4% van de begrote lasten.

De gemeente heeft een maximaal rekening-courant krediet van €28 miljoen om schommelingen in de beschikbare liquiditeit op te vangen. Hiermee blijft de gemeente binnen de kasgeldlimiet van €38,7 miljoen. Onderstaande tabel maakt inzichtelijk dat dit in het afgelopen jaar ook daadwerkelijk het geval is geweest. Overschrijding van de kasgeldlimiet heeft formele consequenties wanneer dit langere tijd aanhoudt. De provincie dient als toezichthouder op de hoogte te worden gebracht wanneer er in drie opeenvolgende kwartalen sprake is van een overschrijding.

(bedragen x €1 miljoen)

Toets kasgeldlimiet	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kasgeldlimiet (8,5% van begrotingstotaal)	38,7	38,7	38,7	38,7
Gemiddelde netto vlottende schuld	-24,1	-25,4	-39,0	-45,0
Overschrijding (-) ruimte (+)	62,8	64,1	77,7	83,7

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is de situatie dat de gemeente niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen door een tekort aan liquide middelen. Dit risico wordt beheerst door kredietruimte aan te houden op de rekening-courant. Overtollige liquide middelen worden aangehouden bij het Rijk (het verplichte schatkistbankieren), het risico op versnippering van geld op verschillende kas- en banksaldi is beperkt. Tot slot is er goede en vlotte toegang tot aanbieders op de geldmarkt waardoor het liquiditeitsrisico zeer klein is.

Schatkistbankieren betekent dat de gemeente wettelijk verplicht is om tijdelijk overtollige middelen (liquiditeitsoverschotten) die boven een wettelijk geregeld saldo (2% van het begrotingstotaal) uitkomen, moet stallen bij het Rijk. De gemeente Deventer heeft dit gewaarborgd door ervoor te zorgen dat een positief saldo op de lopende rekeningen automatisch wordt afgeroomd boven een bepaald bedrag.

Onderstaande tabel laat zien dat in het afgelopen jaar in alle kwartalen is voldaan aan de limiet voor het schatkistbankieren.

(bedragen x €1 miljoen)

Toets limiet schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Toegestaan saldo (2%) van begrotingstotaal*	9,1	9,1	9,1	9,1
Gemiddeld saldo gemeentelijke rekeningen op dagbasis	3,1	2,8	3,4	2,5
Overschrijding (-) ruimte (+)	6,0	6,3	5,7	6,6

Kredietrisico

De kredietrisico's zijn beperkt tot situaties waarin een van de partijen waaraan de gemeente leningen heeft verstrekt niet in staat is om deze terug te betalen. In die gevallen ontstaat een risico dat de gemeente de betreffende lening moet afschrijven. Uitzettingen zijn op grond van het Treasurystatuut slechts toegestaan uit hoofde van de uitvoering van een publieke taak waardoor dit risico beperkt is tot de uitgeleende middelen aan hoofdzakelijk verbonden partijen. De tabel in paragraaf 6.6.4 toont de hoofdsom per tegenpartij. Zoals te zien bedraagt het maximale kredietrisico op één partij €12,08 miljoen (Deventer Sportbedrijf).

EMU saldo

Het EMU-saldo van de gemeente Deventer draagt bij aan het totale EMU-saldo van het Rijk en alle mede-overheden. De berekening van het EMU-saldo gaat uit van ontvangsten en uitgaven en wijkt daarom af van het saldo van baten en lasten zoals dat in de begroting is gepresenteerd. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

In 2018 hebben Rijk en mede-overheden afgesproken dat het EMU-tekort van mede-overheden in de periode tot en met 2022 maximaal -0,4% BBP mag bedragen. Dit geldt ook nog voor 2023. Jaarlijks wordt in de septembercirculaire door het Rijk aangegeven wat op basis van dit percentage het gewenste maximale EMU-saldo per gemeente is (de referentiewaarde). Voor Deventer is dit een EMU-saldo van -€16,4 miljoen. De referentiewaarde is indicatief en overschrijding door een individuele gemeente heeft geen directe consequenties.

Onderstaande tabel toont de opbouw van het EMU-saldo op basis van het hiervoor opgestelde CBS schema. Het EMU-saldo over 2023 is €18,0 miljoen positief. Dit betekent dat de gemeente via reële transacties meer geld binnenkrijgt dan dat ze uitgeeft.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Begroting	Jaarrekening
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-28.202	18.913
Mutatie (im)materiële vaste activa	24.091	6.329
Mutatie voorzieningen	-28	-133
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-34.400	-7.091
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0
EMU saldo	-17.921	18.018
EMU referentiewaarde	-16.430	-16.430
Ruimte (+) / Overschrijding (-) tov referentiewaarde	-1.491	34.448

Verbonden partijen

Inzicht

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in de rechtspersonen (verbonden partijen) waarmee de gemeente Deventer een bestuurlijke en financiële relatie heeft en de (financiële) risico's die hiermee (mogelijk) gelopen worden. Ook wordt melding gemaakt van de actuele (beleids-) ontwikkelingen.

Verbonden partijen zijn (participaties in) deelnemingen (in vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en (coöperatieve) verenigingen. Van bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente zeggenschap heeft door een zetel in het bestuur of door stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt raakt ingeval van faillissement van de verbonden partij of dat de gemeente voor een bepaald bedrag aansprakelijk wordt gesteld als de verbonden partij zijn/haar verplichtingen niet nakomt.

De gemeente heeft verschillende relaties met de verbonden partijen. Soms met een wettelijke basis en soms ontstaan vanuit gemeentelijk beleid voor de uitvoering daarvan en soms voor uitvoering van bedrijfsvoering activiteiten. In alle gevallen gaat het echter om de behartiging van een publiek belang.

Wet- en regelgeving stelt eisen voor verbonden partijen. Een van die eisen is de opstelling van een paragraaf Verbonden partijen en het vaststellen van een visie op en beleid rond verbonden partijen in die paragraaf of in een afzonderlijke nota. In de op 11 oktober 2017 vastgestelde kadernota Verbonden partijen en de op 26-5-2020 vastgestelde uitvoeringsnota Verbonden partijen wordt beschreven welke gemeentelijke kaders gelden voor de samenwerking met verbonden partijen en hoe invulling wordt gegeven aan de rollen van eigenaar (zeggenschap) en opdrachtgever (sturing). Zie daarvoor het hoofdstuk [Beleidskader](#).

De cijfers die gepresenteerd worden bij het financieel belang en bij het verwacht eigen vermogen, vreemd vermogen en financieel resultaat zijn, voor zover beschikbaar, afkomstig uit de jaarrekening 2022 en uit de begroting 2024 van de verbonden partij. Vervolgens is een verbinding gelegd met de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicomanagement](#).

Conclusies

Uit de informatie die is opgenomen in onderstaande paragraafonderdelen ontlene wij geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's aanvullend specifiek weerstandsvermogen zou moeten aanhouden.

Samenvatting

Algemene aspecten:

- De gemeente heeft de beschikking over alle vastgestelde jaarrekeningen 2022 van de verbonden partijen.
- Een groot aantal verbonden partijen heeft ook een begroting 2024 (en soms ook een meerjarenbegroting) beschikbaar. Voor wat betreft de gemeenschappelijke regelingen zijn die documenten reeds in het voorjaar van 2023 aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld en heeft dat in 2023 niet tot indiening van een gemeentelijke zienswijze geleid. Met andere woorden, de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen kregen de instemming van de gemeente Deventer. Jaarrekeningen 2022 van gemeenschappelijke regelingen zijn in het voorjaar van 2023 ter kennisname aan de gemeenteraad gebracht.
- Indien daartoe aanleiding was (is) werd (wordt) de gemeenteraad met afzonderlijke raadmededelingen of in kwartaal rapportages geïnformeerd over actuele (financiële) ontwikkelingen bij verbonden partijen.
- Per verbonden partij wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in het publiek - en financieel belang van de gemeente en wordt aandacht besteed aan het financieel risico en actuele ontwikkelingen. Uitgangspunt is dat de verbonden partij zelf zorgt voor borging van haar financiële risico's middels een weerstandsvermogen. Dit om te voorkomen dat deelnemende gemeenten in verbonden partijen eventuele ongedekte financiële nadelen moeten bekostigen.
- Met een raadmededeling van 26 mei 2020 is de uitvoeringsnota Verbonden Partijen ter kennisname gepresenteerd. De uitvoeringsnota vormt een handreiking voor het college van B en W en de ambtelijke organisatie voor het effectief relatiemanagement en het borgen van de control op verbonden partijen. De nota gaat in op de wijze waarop de gemeente toezicht, sturing en beheersing van verbonden partijen inricht en uitoefent, alsmede de verantwoording daarover. Dat is van belang omdat de gemeente voor het realiseren van haar maatschappelijke ambities mede afhankelijk is van deze organisaties en ook aansprakelijk is als het met deze organisaties zelf of met de taakuitoefening en creëren van maatschappelijke waarde door deze organisaties mis gaat. Zij biedt handvatten en afspraken voor het relatiemanagement van verbonden partijen en verheldert de rollen die in het onderhouden van de relatie te onderscheiden zijn. Ook bevat de uitvoeringsnota implementatiepunten, waaronder een aanzet voor wijziging in de informatievoorziening over de verbonden partijen middels de paragraaf Verbonden partijen aan de gemeenteraad. Voornemen is dat voortaan in de paragraaf een tabel met een risicoprofiel per verbonden partij zou worden opgenomen en in een grafiek de risicoscore zou worden gepresenteerd. Hierdoor krijgen het college en de gemeenteraad in één overzicht inzicht in de risicoclassificatie van verbonden partijen. Daarnaast biedt de risicoscore van de verbonden partij een handvat om gemeentelijke mate van betrokkenheid en mate van toezicht op de verbonden partij af te stemmen. Die toezegging is nog niet gerealiseerd. In de tweede helft van 2023 wordt uitwerking ervan opgepakt zodat toepassing bij het opstellen van de jaarrekening 2023 kan plaatsvinden. Bij het bepalen van de risicoscore zal ook de omvang van het publiek belang aan de orde komen evenals het financieel belang dat de gemeente in deze partijen heeft.
- Per 1 juli 2022 is een wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) doorgevoerd. De bedoeling van deze wetwijziging is dat gemeenteraden/provinciale staten meer invloed hebben op de gemeenschappelijke regelingen (GR-en), waaraan de gemeente/provincie deelneemt. In een brief vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken van 19 april 2022 zijn gemeenteraden daarover geïnformeerd. Grofweg kan hierbij een onderscheid worden gemaakt tussen wijzigingen die géén afweging vergen en wijzigingen die wel een afweging vergen. De gewijzigde wetgeving is

ingegaan per 1 juli 2022 en heeft een invoeringstermijn van twee jaar. Dit betekent dat uiterlijk 1 juli 2024 alle gemeenschappelijke regelingen moeten zijn aangepast aan de wetwijziging. Op dit moment (maart 2024) lijkt dat voor alle Gr-en waaraan Deventer deelneemt te lukken.

- In 2024 wordt een digitaal toegankelijk dossier voor de gemeenteraad aangemaakt waarin planning- en control documenten en governance documenten van verbonden partijen zijn in te zien. De toegang daartoe wordt gerealiseerd middels de paragraaf verbonden partijen bij de jaarrekening 2024

Specifieke aspecten:

- In de paragraaf Verbonden partijen is per verbonden partij actuele informatie opgenomen. Hieronder zijn enkele specifieke aspecten daaruit gelicht.
- Er zijn vijf tijdelijke juridische entiteiten opgericht bij de verkoop van de aandelen Essent: CBL Vennootschap BV, CSV Amsterdam BV, Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV, Verkoop Vennootschap BV (VV) en Vordering op Enexis BV (VoE). Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Het doel van die entiteiten is in algemene zin de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE. Iedere entiteit heeft daarnaast een specifiek doel en staat in deze paragraaf beschreven. Op 9 april 2020 hebben de aandeelhoudersvergaderingen van drie van de vijf entiteiten, CBL, VV en VoE besloten de vennootschappen per 9 mei 2020 te ontbinden. Inmiddels zijn die drie entiteiten in 2020 ontbonden. Het bestuur van PBE is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat ook de vennootschap PBE in 2023 zal kunnen worden ontbonden. Ontbinding van CSV is afhankelijk van een nog lopende bezwaarprocedure, maar ook voor deze BV geldt dat opheffing in 2023 is voorzien.
- Enexis investeert in voorzieningen die het net geschikt maken voor grotere en veranderende energiestromen. De verwachting is dat Enexis de komende tien jaar €1,9 miljard extra moet investeren in het energienetwerk. De extra investeringen mag Enexis met enkele jaren vertraging, over een periode van 40 jaar, doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze investeringen moeten wel voorgefinancierd worden. Daarvoor heeft Enexis haar aandeelhouders in april 2020 gevraagd haar eigen vermogen met €500 miljoen te versterken waardoor het onder gunstige voorwaarden vermogen kan aantrekken op de kapitaalmarkt voor de benodigde extra investeringen in het energienetwerk. In 2020 is door aandeelhouders een hybride converteerbare lening van €500 miljoen verstrekt. De deelname van Deventer is ruim €1,3 miljoen. Op de lange termijn heeft Enexis door de toenemende uitgaven en de beperkingen van de huidige reguleringsmethodiek nog meer eigen vermogen nodig hebben om de robuuste financiële positie te handhaven. Daarom hebben netwerkbedrijven in 2022 afspraken gemaakt met de Staat over een mogelijke kapitaalstorting in de toekomst. Op 14 april 2022 heeft de aandeelhoudersvergadering het Strategisch plan 2022 vastgesteld. De strategische doelen van Enexis worden gerealiseerd onder de voorwaarde dat Enexis financieel solide blijft. De energietransitie en uitbreiding van het netwerk stelt Enexis voor een aantal forse uitdagingen. Het aanleggen van infrastructuur kent lange doorlooptijden en gaat gepaard met grote investeringen. Opgave is dat de energietransitie haalbaar en betaalbaar is, en dat hoge investeringen financierbaar blijven. In dat kader heeft het kabinet de intentie uitgesproken (en dat aan de Tweede Kamer gemeld) om een kapitaalstorting te doen en daarmee aandeelhouderschap door de Staat als belangrijk verder uit te werken onderdeel van de structurele oplossing van de kapitaalbehoefte te zien. Dit in aanvulling op een eventuele toekomstige bijdrage van bestaande/nieuwe provinciale en gemeentelijke aandeelhouders, op wie zij een nadrukkelijk beroep doen. Om de financiële soliditeit te waarborgen én binnen dat kader de energietransitie en uitbreiding van het netwerk te kunnen realiseren zijn door de drie grote landelijke netwerkbedrijven afspraken met de Staat gemaakt over mogelijke toetreding van de Staat om daarmee het Eigen Vermogen te kunnen versterken. Bij Enexis is dat voorlopig niet nodig. Dat komt mede door de verkoopopbrengst van €1,1 miljard netto van de verkoop van dochteronderneming Fudura in 2022. Daarover is de raad met een raadsmededeling in december 2022 geïnformeerd.

- De NV voorzag in 2023 in haar financiering vanuit een krediet van een private bank van €750.000. Aflossingsmogelijkheden werden in de afgelopen jaren bemoeilijkt door het wegvallen van een vliegschool die in grote mate voor opbrengst landingsrechten zorgde. De omzet herstelt zich de laatste jaren weer langzaam en de NV heeft weer positieve exploitatieresultaten. Herfinanciering van het bankkrediet was nodig per 1 december 2023. Met de verkoop van grond in juni 2023 aan de gemeente Voorst ad €850.000 beschikte de NV over voldoende middelen om het krediet in het najaar van 2023 af te lossen. De gemeente Voorst ontwikkelt de gronden als luchthaven gebonden bedrijventerrein evenals de gronden van de gronden van het zogenaamde Albersterrein dat de gemeente Voorst in 2012 van de NV overnam. Ontwikkeling tot luchthaven gebonden bedrijventerrein is voorwaarde van de gemeente Voorst voor overname van de gronden. Financieel risico voor de NV is dat die ontwikkeling niet zou lukken en de gronden terug-geleverd zullen worden. De gemeente Voorst werkt samen met de NV aan een ontwikkelplan.
- Door de bezuiniging op de rijksbijdrage WSW van 2015 tot en met 2021 worden in de eerste jaren van het meerjarenperspectief exploitatieverliezen geleden die met inzet van reserves (Sallcon GR en KonnecteD BV tezamen) in de eerste jaren nog kunnen worden afgedekt. Uit de begroting 2023 van KonnecteD BV blijkt echter een meerjarig exploitatietekort. De beschikbare reserves zijn dan over een aantal jaren niet meer toereikend. De beide deelnemende colleges in Sallcon GR hebben besloten de opdracht die in september 2023 aan de directeur van KonnecteD was gegeven (raadsmededeling 28 september 2023) aan te passen en onder eigen regie extern advies op te vragen. Zie daarvoor de raadsmededeling van 21 november 2023. Ook in de raadwerksessie van 6 februari 2024 is de raad in brede zin geïnformeerd. Doel is dat in de Voorjaarsnota 2024 een toekomstkeuze voor KonnecteD BV kan worden voorgelegd.
- Vanwege veranderingen in de Archiefwet en de visie van het rijk op de regionale historische centra staat vast dat het rijk uit de gemeenschappelijke regeling Collectief Overijssel (voorheen: HCO) zal treden. Wel blijft het Rijk duurzaam verbonden met de regionale historische centra vanwege de papieren archieven. Hierbij is een juridische constructie nodig om de financiering door het Rijk te regelen. Dit wordt nader uitgewerkt.
- In 2023 is de governance van HGB, waarin zowel de gemeente Deventer als KonnecteD BV momenteel ieder 50% aandelenbelang hebben onderzocht. Op 23 januari 2024 heeft het college de voorkeur uitgesproken om het volledige aandeelhouderschap van HGB te krijgen. Met een raadsmededeling is de raad daarover geïnformeerd. Met deze wijziging wil het college een toekomstbestendige, efficiënte en effectieve inrichting van de governance van HGB, gericht op de uitvoering van groenbeheer in de openbare ruimte en waar mogelijk met kansen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Om een wijziging van het aandeelhouderschap te realiseren, wordt nader onderzoek gedaan naar de eventuele financiële consequenties, mogelijk ook voor KonnecteD als uittredende aandeelhouder. Later in het jaar wordt de raad daarover geïnformeerd en bij de verdere besluitvorming betrokken.
- Momenteel wordt het dagelijks onderhoud en de reiniging van de openbare ruimte door twee verbonden partijen uitgevoerd: Circulus BV en HGB BV. De uitvoering door twee partijen leidt tot efficiencyverlies en ineffectiviteit. Het college heeft in januari 2024 de voorkeur uitgesproken om de taken door één partij te laten uitvoeren, namelijk HGB BV. Met een raadsmededeling van 23 januari 2024 is de raad daarover geïnformeerd. Om een definitief besluit te kunnen nemen is een transitie-manager aangesteld die in samenwerking met Circulus en HGB een transitieplan opstelt. Ook werkt de directeur van HGB een bedrijfsplan uit zodat het structureel effect voor de gemeente duidelijk wordt. Later in het jaar wordt de raad daarover geïnformeerd en bij de verdere besluitvorming betrokken.

Beleidskader

In toenemende mate doen gemeenten voor de uitvoering van haar publieke taken een beroep op andere organisaties waaraan zij taken aan uitbesteden, via inkoop of subsidie of via uitvoering door verbonden partijen.

Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om privaatrechtelijke organisaties (vaak vennootschappen) als om publiekrechtelijke organisaties (gemeenschappelijke regelingen). Voor wat betreft de private partijen gaat het om organisaties en instellingen waarover gemeenten zowel financieel als bestuurlijk zeggenschap hebben. In geval van (de publiekrechtelijke) gemeenschappelijke regelingen gaat het om samenwerkingsvormen met een rechtspersoonlijkheid. De diversiteit van de verbonden partijen is de afgelopen jaren toegenomen, evenals het financiële en beleidsmatige gewicht ervan; dit werd nog eens versterkt door de decentralisaties in het sociale domein.

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor de aansturing van verbonden partijen, de controle erop en de financiële consequenties voor de eigen organisatie. Om deze verantwoordelijkheden waar te kunnen maken is het van belang dat het college en de gemeenteraad weten wat hun bevoegdheden zijn. Vanuit zowel het publiekrecht als het privaatrecht zijn kaders van toepassing voor (de samenwerking in) verbonden partijen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en daaruit voortvloeiende richtlijnen geven specifieke voorschriften mee over zaken die verbonden partijen betreffen. Voorschrift is dat gemeenten in de paragraaf Verbonden partijen van de gemeentelijke begroting en jaarrekening de visie op en beleid over verbonden partijen opnemen. Als gemeenten een afzonderlijk door de raad vastgestelde beleidsnota Verbonden partijen hebben kan daarnaar worden verwezen. Deventer heeft voor de opstelling van een kadernota Verbonden partijen gekozen.

Daarnaast is in de financiële verordening (artikel 21) van de gemeente vastgelegd dat het college periodiek in een beleidsnota het systeem van toezichtuitoefening op de onderscheiden verbonden partijen vastlegt en dit systeem ter kennis brengt van de raad. De kadernota Verbonden partijen beschrijft hoe de gemeente Deventer omgaat met verbonden partijen, zodat op een weloverwogen manier invulling wordt gegeven aan de rollen van eigenaar (zeggenschap) en opdrachtgever (sturing).

In oktober 2017 is de beleidsnota Verbonden partijen geactualiseerd vastgesteld door de gemeenteraad. Meer dan voorheen wordt met het vernieuwde kader een actievere betrokkenheid van college en gemeenteraad bij verbonden partijen inhoud gegeven. Naast expliciete kaders voor processen tot besluitvorming zijn inhoudelijke kaders opgenomen en is aandacht besteed aan de instrumenten voor kaderstelling, controle en sturing. Onderscheid wordt daarbij gemaakt voor de kader stellende en controlerende rol van de gemeenteraad en de opdrachtgevers- en eigenaar rol van het college. Voor het sturen en beheersen zijn vier rollen voor de gemeente te onderscheiden:

- Gemeenteraad; kaderstelling en controlerend;
- College; opdrachtgever (sturing) en eigenaar (zeggenschap).

Een verbonden partij is gekoppeld aan een kerntaak van de gemeente op een specifiek beleidsterrein. Dit betekent dat ook vanuit inhoudelijk(e) beleid(doelen) gestuurd wordt op de verbonden partijen.

Het doel van actieve betrokkenheid bij verbonden partijen is het:

- behartigen van het publieke belang;
- beheersen van risico's die met verbonden partijen samenhangen;
- borgen van de continuïteit van de verbonden partij.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de kaderstelling binnen de gemeente. De gemeenteraad heeft daartoe kader stellende bevoegdheden maar ook het budgetrecht. Dit zijn twee instrumenten waarmee aan de voorkant kan worden gestuurd op inhoud/beleid en financiën. De kadernota Verbonden partijen dient als richtlijn voor het college en indirect voor de verbonden partij. Het kader Verbonden partijen is ook de grondslag voor de gemeenteraad om te kunnen controleren en al dan niet te interveniëren.

Om de controlerende rol adequaat uit te voeren maakt de gemeenteraad in de regel gebruik van de reguliere planning en control instrumenten van de gemeente en de gemeenschappelijke regelingen en de raadmededelingen van het college.

Het college heeft op 26 mei 2020 de zogenaamde uitvoeringsnota Verbonden partijen vastgesteld. De uitvoeringsnota vormt een handreiking voor het college en de ambtelijke organisatie voor het effectief relatiemanagement en het borgen van de control op verbonden partijen. De nota gaat in op de wijze waarop de gemeente toezicht, sturing en beheersing van verbonden partijen inricht en uitoefent, ook de verantwoording daarover.

Financiële risico's per Verbonden partij

Circulus Berkel BV	
Vestigingsplaats:	Apeldoorn
Website:	circulus
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen
Entiteit	BV
Deelnemingspercentage:	21,83%
Doel en openbaar belang:	Inname en verwijdering van huishoudelijk- en bedrijfsafval (= marginaal) en stadsreiniging en met re-integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
Financieel risico:	De gemeente loopt financieel risico over het geactiveerde aandelenkapitaal in Circulus BV en op het geraamde dividend voor de algemene middelen (dividend Cirec). De aandelen van Circulus BV worden gehouden door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Epe, Zutphen, Doesburg, Bronckhorst, Brummen, Voorst en Lochem. Dochteronderneming CiRec BV is in handen van de gemeenten Apeldoorn en Deventer. Financieel aandachtspunt is een stijging van de kosten voor dienstverlening afvalinzameling (dit leggen we 1 op 1 neer bij onze inwoners, via de afvalstoffenheffing) en reiniging openbare ruimte wegens de fors gestegen energiekosten. Maar wat ook onder druk staat zijn de PMD-inkomsten.
Toelichting:	Circulus heeft geen winstdoelstelling. Publieke dienstverlening wordt tegen kostprijs gedaan. Circulus is gegroeid naar een weerstandsvermogen dat een solvabiliteits-percentage van 30% vertegenwoordigt (minimaal vereiste vanuit bancaire financiering is 25%) Het belang van Deventer is 21,83%. Dat belang moet ook in de algemene reserve van Circulus BV zijn vertegenwoordigd. Na jaarrekening 2022 van Circulus is dat belang in het eigen vermogen afgerond 19%, waardoor na vaststelling van de jaarrekening 2022 van Circulus geen dividend aan Deventer kon worden uitbetaald. Ook in het meerjarig perspectief tot en met 2026 wordt nog geen dividenduitkering voorzien omdat het belang van 21,83% nog niet in de Algemene Reserve is gerealiseerd.

Beleidsvoornemens 2024: In de aandeelhoudersvergadering van 17 februari 2021 is het geactualiseerde Strategieplan van Circulus vastgesteld. De raad is daarover met een raadsmededeling geïnformeerd. De realisatie daarvan zal in jaarplannen worden uitgewerkt en in samenspraak met gemeenten zijn beslag krijgen in de begroting van en de dienstverlening aan gemeenten (voor Deventer: afvalinzameling en reiniging openbare ruimte). In het jaar 2024 zal nogmaals het strategieplan worden aangepast wat betreft grondstoffen. De aankomende jaren zullen de investeringsbedragen toenemen. Deze worden met name veroorzaakt door elektrificeren van het wagenpark, investering in overname containerparken van Gemeenten en aanpassingen in beleid (bijvoorbeeld omgekeerd inzamelen). Hierdoor zal het balanstotaal stijgen. Om te kunnen voldoen aan de solvabiliteitseis van minimaal 25% zal ook het eigen vermogen moeten toenemen.

In 2030 moet in elke gemeente een Circulair Ambachtscentrum, of in elk geval aansluiting bij een netwerk, zijn gerealiseerd. In een Circulair Ambachtscentrum (CAC) worden de domeinen Grondstoffen en Sociaal optimaal gecombineerd. Per gemeente moet geïnventariseerd worden wat de wensen zijn, wat de inwoners zouden willen en wat passend is. Niet elke gemeente heeft immers een recycleplein, maar er zijn meer mogelijkheden om samen te werken. Het College van B&W heeft op 11 juli 2023 door middel van B&W-nota 2023-642 Circulair Ambachtscentrum Deventer ingestemd met het ontwikkelen van een CAC.

Momenteel wordt het dagelijks onderhoud en de reiniging van de openbare ruimte door twee verbonden partijen uitgevoerd: Circulus BV en HGB BV. De uitvoering door twee partijen leidt tot inefficiency en ineffectiviteit. Het college heeft in januari 2024 de voorkeur uitgesproken om de taken door één partij te laten uitvoeren, namelijk HGB BV. Met een raadsmededeling is de raad daarover geïnformeerd. Om definitief alle onderhoudstaken in één hand te kunnen beleggen is een transitie manager aangesteld die in samenwerking met Circulus en HGB een transitieplan opstelt. Ook werkt de directeur van HGB een bedrijfsplan uit zodat het structureel effect voor de gemeente duidelijk wordt. Later in het jaar wordt de raad daarover geïnformeerd en bij de verdere besluitvorming betrokken.

Contractwaarde 2023: €9.513.359 (afval) en €5.738.527 (reiniging)

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023:

Dividend 2023: Nog niet bekend

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€16.180.157	€17.868.000	€18.670.000
Vreemd vermogen	€40.946.764	€38.525.000	€41.100.000
Resultaat	€601.577	€1.416.000	€1.352.000
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€18.400 (€18.400)
Garantie 31-12-2023:	
Lening 31-12-2023:	

CSV Amsterdam BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website:

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Entiteit BV

Deelnemingspercentage: 0,26%

Doel en openbaar belang: Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (Enexis) en een productie- en leveringsbedrijf (Essent). In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf verkocht aan RWE. Daarnaast heeft Deventer in 2014 de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero (voormalig Essent Milieu) verkocht aan Waterland. Uit beide verkopen vloeit de deelneming voort waarin wij aandeelhouder zijn van CSV Amsterdam B.V. (CSV=Claim Staat Vennootschap) CSV heeft drie doelstellingen: a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON (Wet Onafhankelijk Netbeheer); b. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland"); c. het geven van instructies aan de Escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag (€13,5 miljoen) dat op de Escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort. Uiteindelijk doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE. Ad a: De Hoge Raad in 2015 heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd. Ad b: In 2016 is een compromis werd bereikt tussen CSV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave en in april 2020 is een tweede en finale compromis bereikt tussen hiervoor genoemde partijen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Op 21 mei 2020 heeft CSV het resterend vermogen op de Escrow-rekening van €7.951.352,47 ontvangen, welk bedrag vervolgens onder inhouding van €150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig is uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Financieel risico: Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €20.000), art 2.:81 BW.

Toelichting:

Beleidsvoornemens 2024: In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€210.079	€0	€0
Vreemd vermogen	€13.351	€0	€0
Resultaat	-€102.300	-€100.000	€0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Opheffing in 2024
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€52 (€52)		
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

Het Groenbedrijf BV

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [hetgroenbedrijf](https://hetgroenbedrijf.nl)

Programma: Leefomgeving

Entiteit: BV

Deelnemingspercentage: 50%

Doel en openbaar belang: Beheer, onderhoud, aanleg en vervanging van openbaar groen en zorgen voor een duurzame instandhouding. Sociale onderneming door inzet van mensen met afstand tot de reguliere arbeidsmarkt.

Financieel risico: De ontwikkeling van de tarieven voor de dienstverlening wegens de kostenontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder kosten voor instroom van deelnemers vanuit de Participatiewet als ook een seniorenregeling) als ook de inkoopkosten bij derden. Daaronder begrepen de financiële effecten van de energiekostenstijging.

Toelichting: De gemeente Deventer en KonnecteD BV zijn elk voor 50% aandeelhouder in HGB BV. Het Groenbedrijf verzorgt de leefomgeving van de gemeente Deventer en doet dat voor een substantieel deel met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals met WsW medewerkers. HGB draagt daarmee in belangrijke mate bij aan social return. De inzetbare doelgroep verandert. Het aantal werkzame Wsw'ers daalt en de groep deelnemers vanuit de Participatiewet stijgt. De financiering voor deze doelgroepen verschilt en leidt per saldo in de toekomst voor het meerjarige perspectief tot hogere personele kosten en legt daarmee druk op de tariefontwikkeling van het groenonderhoud voor de gemeente.

Beleidsvoornemens 2024: Momenteel wordt het dagelijks onderhoud en de reiniging van de openbare ruimte door twee verbonden partijen uitgevoerd: Circulus BV en HGB BV. De uitvoering door twee partijen leidt tot efficiencyverlies en ineffectiviteit. Het college heeft in januari 2024 de voorkeur uitgesproken om de taken door één partij te laten uitvoeren, namelijk HGB BV. Met een raadsmededeling van 23 januari 2024 is de raad daarover geïnformeerd. Om een definitief besluit te kunnen nemen is een transitie manager aangesteld die in samenwerking met Circulus en HGB een transitieplan opstelt. Ook werkt de directeur van HGB een bedrijfsplan uit zodat het structureel effect voor de gemeente duidelijk wordt. Later in het jaar wordt de raad daarover geïnformeerd en bij de verdere besluitvorming betrokken.

In 2023 is de governance van HGB, waarin zowel de gemeente Deventer als KonnecteD BV momenteel ieder 50% aandelenbelang hebben onderzocht.

Op 23 januari 2024 heeft het college de voorkeur uitgesproken om het volledige aandeelhouderschap van HGB te krijgen. Met een raadsmededeling is de raad daarover geïnformeerd. Met deze wijziging wil het college een toekomstbestendige, efficiënte en effectieve inrichting van de governance van HGB, gericht op de uitvoering van groenbeheer in de openbare ruimte en waar mogelijk met kansen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Om een wijziging van het aandeelhouderschap te realiseren wordt nader onderzoek gedaan naar de eventuele financiële consequenties. Later in het jaar wordt de raad daarover geïnformeerd en bij de verdere besluitvorming betrokken.

Contractwaarde 2023: €9.358.701 (Leefomgeving) + €790.930 (Sport)

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€2.033.000	€1.744.000	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€2.359.000	€1.792.000	Nog niet bekend
Resultaat	€109.000	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominaal (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023: €30.000 (€30.000)			
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

Coöperatie Dimpact ua

Vestigingsplaats:	Enschede	
Website:	dimpact	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen	
Entiteit	Coöp	
Deelnemingspercentage:	5,27%	
Doel en openbaar belang:	Het verbeteren en innoveren van gemeentelijke dienstverlening door het gezamenlijk inkopen van ICT-oplossingen en het delen van kennis.	
Financieel risico:	In 2020 is het minimale eigen vermogen in overleg met de RvC en de accountant ingeschat op een bedrag van €1.600.000. Deze inschatting is gebaseerd op het bedrijfsvoeringsmodel zoals Dimpact tot en met 2022 hanteerde. Vanaf 2023 bepaalt een dekkingsmodel per product de deelnemersbijdragen. Het eigen vermogen van de vereniging blijft volgens het Bedrijfsplan 2024 stabiel op circa €2,7 miljoen. Dimpact is op dit moment financieel gezond. Als de leden tussentijds zouden besluiten de vereniging op te heffen, zullen individuele leden zelf een contract moeten afsluiten voor continuïteit van hosting, ontwikkeling en beheer van ICT-systemen. Er is dan een risico op hogere kosten omdat er dan niet meer als collectief over de prijs onderhandeld wordt. Het gaat hier om procesondersteuning die cruciaal is voor onze dienstverlening en bedrijfsvoering.	
Toelichting:		
Beleidsvoornemens 2024:	Deventer heeft een overeenkomst voor het afnemen van softwaresystemen en hostingskosten van de software. Hieronder vallen het zaakstelsel (e-Suite) en de Burgerzakenmodules. Samenwerken in de vereniging van gemeenten zorgt, naast inkoopvoordeel, voor kennisdeling waardoor de leden elkaar verder helpen. Dimpact is een coöperatieve vereniging, 41 gemeenten zijn lid. Dimpact vertegenwoordigt ruim drie miljoen inwoners. In 2020 is door de leden de strategische koers voor 2020-2025 vastgesteld. Het bijbehorende implementatieplan 'Doorpakken Nu!' beschrijft stapsgewijs hoe deze strategie gerealiseerd wordt. We vernieuwen en innoveren zoveel als mogelijk vanuit het gedachtengoed van Common Ground. Het doel is een nieuwe, flexibele en meer gezamenlijke informatiehuishouding. Hiermee kunnen we inspelen op de behoefte aan moderne en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Naast verbeteren en vernieuwen is continuïteit van bestaande dienstverlening een belangrijke voorwaarde. De jaren 2024 en 2025 staan in het teken van de vervanging van de functionaliteiten van het zaakstelsel e-Suite: het project Beyond23. Dit gebeurt innovatief: in componenten, op basis van de common ground techniek.	
Contractwaarde 2023:	€685.928	

Bijdrage GR 2023:				
Subsidie 2023:				
Dividend 2023:				
Financiële gegevens		2022	2023	2024
Eigen vermogen		€2.747.314	€2.665.165	€2.747.314
Vreemd vermogen		€4.138.786	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat		€412.234	Niet bekend	Niet bekend
Bron		Jaarrekening	Bedrijfsplan 2023	Bedrijfsplan 2024
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:				
Garantie 31-12-2023:				
Lening 31-12-2023:				

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Sallcon (Konnected)

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [sallcon](http://sallcon.nl)

Programma: Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Entiteit: GR

Deelnemingspercentage: 50%

Doel en openbaar belang: Werkvoorziening voor mensen met een arbeidshandicap, re-integratie van werklozen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Begeleider en bemiddelaar bij gesubsidieerde arbeid.

Financieel risico: Door de bezuiniging op de rijksbijdrage WSW van 2015 tot en met 2021 worden in het meerjarenperspectief exploitatieverliezen geleden die met inzet van reserves (Sallcon GR en KonnecteD BV tezamen) volgens het Ondernemingsplan 2020 in de eerste jaren nog konden worden afgedekt. Vanaf de begroting 2023 van KonnecteD BV blijkt echter een meerjarig groter exploitatietekort. De beschikbare reserves zijn dan over een aantal jaren niet meer toereikend.

Toelichting: Sallcon GR is een GR bedrijfsvoeringsorganisatie van de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe. De GR heeft haar bedrijfsmatige activiteiten in haar 100% dochteronderneming KonnecteD BV belegd. KonnecteD BV en Sallcon GR tezamen hebben een vrij beschikbaar weerstandsvermogen van €9,6 miljoen, dat kan worden ingezet voor dekking van de nadelige exploitatieresultaten die met name het gevolg zijn van de Rijkskortingen. Uit de jaarlijkse financiële risicoscan van KonnecteD blijkt dat voor financiële risico's een weerstandsvermogen van €2,5 miljoen aangehouden moet worden. Het vrij beschikbaar weerstandsvermogen van €5,5 miljoen (€8,0 miljoen - €2,5 miljoen) per 31-12-2022 wordt ingezet voor dekking van de eerste jaarschijven van de niet sluitende meerjarige begroting. Het begrotingstekort voor 2023 is €2,0 miljoen. Volgens een meerjarige prognose is het beschikbaar weerstandsvermogen over een aantal jaren niet meer toereikend om exploitatie tekorten af te dekken.

Beleidsvoornemens 2024: twee deelnemende gemeenten in Sallcon GR, Olst-Wijhe en Deventer, hebben in 2015 besloten dat de infrastructuur van KonnecteD behouden moet blijven vanwege de komst van de bekende en nieuwe doelgroepen, maar dat dit nog uitwerking in hoe en wat vraagt. Maar die uitwerking is complex, ook omdat het onduidelijk is en blijft wat het kabinet qua financiering op de lange termijn voor ogen heeft en concreet beschikbaar stelt en er spelen meerdere belangen een rol voor de toekomst. Daarom hebben beide colleges besloten de opdracht die in september 2023 aan de directeur van KonnecteD was gegeven (raadsmededeling 28-9-2023) aan te passen en onder eigen regie extern advies op te vragen. Zie daarvoor de raadsmededeling van 21 november 2023. Ook in de raadwerksessie van 6 februari 2024 is de raad in brede zin geïnformeerd. Doel is dat in de Voorjaarsnota 2024 een toekomstkeuze voor KonnecteD BV kan worden voorgelegd. In 2023 is de governance van HGB, waarin zowel de gemeente Deventer als KonnecteD BV momenteel ieder 50% aandelenbelang hebben onderzocht. Op 23 januari 2024 heeft het college de voorkeur uitgesproken om het volledige aandeelhouderschap van HGB te krijgen. Met een raadsmededeling is de raad daarover geïnformeerd. Met deze wijziging wil het college een toekomstbestendige, efficiënte en effectieve inrichting van de governance van HGB, gericht op de uitvoering van groenbeheer in de openbare ruimte en waar mogelijk met kansen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Om een wijziging van het aandeelhouderschap te realiseren wordt nader onderzoek gedaan naar de eventuele financiële consequenties, mogelijk ook voor KonnecteD als uittreedende aandeelhouder. Later in het jaar wordt de raad daarover geïnformeerd en bij de verdere besluitvorming betrokken.

Contractwaarde 2023: €16.366.661 (WSW) en €5.080.636 (contractwaarde)

Bijdrage GR 2023: €60.000

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€14.675.000	€14.733.000	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€6.514.000	€8.560.000	Nog niet bekend
Resultaat	-€825.000	-€1.965.000	-€1.975.000
Bron	Jaarrekening	Begroting	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:			
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

GR Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: ggd

Programma: Meedoen

Entiteit: GR

Deelnemingspercentage: 9%

Doel en openbaar belang: Beschermen en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Daarbij richt de GGD zich op het verminderen van ongelijkheid in de kans op goede gezondheid van inwoners. GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland. Vanuit samenwerking in de regio IJsselland wordt uitvoering gegeven aan de Wet publieke gezondheid. Deze richt zich op jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring van gezondheid en advies over gezondheidszorg aan gemeenten, zorg voor publieke gezondheid bij crisis en rampen. Volgens de wet moeten GGD-en dezelfde gebiedsindeling bevatten als de gemeenten die samen de Veiligheidsregio vormen.

Financieel risico: Elke gemeente geeft een bijdrage per inwoner voor de basisproducten die voor alle gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd (inwonerbijdrage). GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. Risico's voor de GGD zijn o.a. wegvallen van toeleveranciers, geen of onvoldoende (gekwalificeerd) personeel, schade na beveiligingsinbreuk, juridische procedures, extra inzet medewerkers bij uitbraak infectieziekte, arbeidsconflicten en boventalig personeel bij beëindiging of afnemende activiteiten. Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten – naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. Het weerstandsvermogen is met een ratio van 1,03 volgens de begroting 2024 voldoende. Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland en het beschikbare weerstandsvermogen is het risico voor de gemeente Deventer klein.

Toelichting: In totaal nemen 11 gemeenten deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD IJsselland. Elke gemeente heeft 1 stem. De zeggenschap in de GGD is daarmee afgerond 9%. Het financieel belang van Deventer in de GGD is echter 18,3%.

Beleidsvoornemens 2024: In de Bestuursagenda publieke gezondheid 2023-2027 staat beschreven waar de GGD IJsselland in nauwe samenwerking met de gemeenten en andere partners vanuit o.a. zorg, welzijn, onderwijs, op inzet. Het gezamenlijke doel is te werken aan een gezonde basis en veerkrachtige samenleving. Vijf thema's staan centraal. Deze sluiten aan bij de thema's in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA); landelijke akkoorden die begin 2023 getekend zijn door VWS, VNG, Zorgverzekeraars, zorgpartijen en GGD'en. De vijf thema's: gezonde sociale basis, gezond en kansrijk opgroeien, mentale gezondheid, gezonde en duurzame leefomgeving, gezond ouder worden. Er worden verschillende activiteiten uitgevoerd per thema. De koers die is ingezet op inhoud en proces wordt vervolgd.

Contractwaarde 2023: €348.00

Bijdrage GR 2023: €4.146.000

Subsidie 2023:	€438.000			
Dividend 2023:				
Financiële gegevens		2022	2023	2024
Eigen vermogen		€1.705.000	€1.705.000	€1.705.000
Vreemd vermogen		€4.585.000	€7.669.000	€7.384.000
Resultaat		€811.000	€0	€0
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:				
Garantie 31-12-2023:				
Lening 31-12-2023:				

GR Historisch Centrum Overijssel

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [historischcentrumoverijssel](https://www.historischcentrumoverijssel.nl)

Programma: Kunst en cultuur

Entiteit: GR

Deelnemingspercentage: 33%

Doel en openbaar belang: CO voert het beheer en advies over gemeentelijke- en rijksarchiefbescheiden en -collecties. Daarnaast zijn er publiekstaken gericht op ontsluiting van de archieven, zoals tentoonstellingen, websites e.d. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, aanvullend in een vierjarig activiteitenplan. Naast Deventer zijn Zwolle en de Rijksoverheid (ministerie van OCenW) deelnemer.

Financieel risico: Het weerstandsvermogen is toereikend. Het aangekondigde uitreden van het Rijk per 2025 is een mogelijk financieel risico voor CO.

Toelichting:

Beleidsvoornemens 2024: Binnen de programmaliijn erfgoed laat CO Stadsarchief Deventer zich in de beleidsperiode 2021-2024 leiden door één drijvende ambitie: excelleren in het beheer en toegankelijk maken van analoge erfgoedcollecties. Er zijn drie functies die aan de door ons beheerde collecties verbonden zijn: Houdbaar, Bruikbaar en Zichtbaar. De collecties zijn uniek en onvervangbaar en daarom is het een kerntaak om ze zo goed mogelijk fysiek te behouden voor onze en toekomstige generaties. De toegevoegde waarde ontstaat echter vooral als mensen de collecties gaan gebruiken; dat willen we dan ook optimaal faciliteren, zonder drempels en met een stevige nadruk op digitaal. CO is aan het onderzoeken hoe en op welke manier nieuwe huisvesting mogelijk is. Dit project is gestart gedurende 2023.

Uittreding Rijk 2025: Door de vele veranderingen in de archiefwereld heeft het Ministerie van OC&W aangegeven haar rol en positie in de Regionaal Historische Centra (RHC's) te willen herzien en samen met de RHC's te zoeken naar andere mogelijkheden. CO wil samen met betrokkenen kansen in de erfgoedsector onderzoeken en keuzes maken. Over het proces tot uittreding van het rijk wordt de gemeenteraad nog nader geïnformeerd.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023: €1.144.461

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€2.933.000	€2.321.000	€2.359.000
Vreemd vermogen	€2.796.000	€2.847.000	€2.892.000
Resultaat	€272.000	€389.000	€537.000
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:			
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

GR Omgevingsdienst IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [Omgevingsdienst IJsselland](#)

Programma: Milieu en duurzaamheid

Entiteit: GR

Deelnemingspercentage: 8%

Doel en openbaar belang: Samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van vergunningverlening, toezicht houden en handhaving van de milieuwetgeving.

Financieel risico: De Omgevingsdienst IJsselland maakt een ontwikkeling door: van pionieren naar professionaliseren. Een belangrijk deel van deze ontwikkeling is beschreven in het programma Samen Toekomstbestendig waarin dienst en deelnemers samen optrekken in de verdere ontwikkeling van de OD. Middels deze ontwikkeling is aandacht gekomen voor een professionele bedrijfsvoering, een goede duurzame begroting, het leveren van maximale toegevoegde waarde als dienst en een professionele en efficiënte uitvoering. De uitwerking van het programma leidt tot meerdere financiële effecten welke zijn samengekomen in de begroting 2023. De ontwikkeling van de OD moet leiden tot een betere beheersing van de financiën doordat de bedrijfsvoering en de begroting op orde zijn gebracht. Een toetsing van het weerstandsvermogen heeft niet plaatsgevonden binnen het programma. Naast het programma Samen Toekomstbestendig is in 2023 ook gestart met het 'Interbestuurlijk programma ter versterking van het VTH-stelsel (IBP-VTH)'. Dit naar aanleiding van een onderzoek van de Cie Aartsen naar het stelsel van omgevingsdiensten. De conclusie is dat geen enkele omgevingsdienst, dus ook OD IJsselland niet, voldoet aan robuustheidseis; voldoende mensen, middelen en mogelijkheden voor daadkrachtige en gerichte uitvoering.

Toelichting: Het door de Omgevingsdienst IJsselland (hierna: de OD) in april 2021 gestarte Programma Samen Toekomstbestendig is nagenoeg afgerond. De kaders en uitgangspunten voor een duurzame begroting zijn vastgesteld en vormen de basis voor de begroting 2023 en de herijking van de financiering van de OD. Het vijfde en laatste spoor van het Programma Samen Toekomstbestendig, het verbeteren van de efficiency, is nog niet afgerond en wordt verder inhoud aan gegeven in 2024. De robuustheidseis heeft (mogelijk) tot gevolg dat de bijdrage aan OD IJsselland verhoogd moet worden.

Beleidsvoornemens 2024: De begroting ziet op een verdere professionalisering van de Omgevingsdienst IJsselland en het rechtekken van de scheefgroei tussen de deelnemers onderling. Door de herijkte financieringssysteem krijgt iedere deelnemer in 2023 waarvoor het betaald heeft. Deze begroting biedt een robuuste basis voor de toekomst van de Omgevingsdienst IJsselland en de dienstverlening aan haar deelnemers. Voor wat betreft het IBP-VTH moet er voor 1 april 2024 een bestuurlijk vastgesteld plan van aanpak worden aangeleverd bij het ministerie van I&W.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023: €1.925.000

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens		2022	2023	2024
Eigen vermogen		€315.690	€316.000	€316.000
Vreemd vermogen		€2.839.867	€3.374.885	€3.193.229
Resultaat		€200.846	€0	€0
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:				
Garantie 31-12-2023:				
Lening 31-12-2023:				

GR Regio Stedendriehoek

Vestigingsplaats: Twello

Website: [regiostedendriehoek](https://www.regiostedendriehoek.nl)

Programma: Burger en bestuur

Entiteit: GR

Deelnemingspercentage: 22,7%

Doel en openbaar belang: Doelstelling van Regio Stedendriehoek is het behartigen van de gemeenschappelijke en regionale belangen van de deelnemende gemeenten. En het samen met belangengroepen, maatschappelijke organisaties en private partijen bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en een versterking van het vestigingsklimaat in algemene zin. Een schone toekomst en een sterk vestigingsklimaat: dat zorgt voor welvaart en welzijn in onze regio. Vanuit deze gezamenlijke drijfveren werken overheden, ondernemers, onderwijs en onderzoek samen in en aan de Regio Stedendriehoek. Er zijn geen gemeentelijke bevoegdheden overgedragen aan de regio.

Financieel risico: Het weerstandsvermogen van de regio is niet groot maar toereikend. De financiële risico's zijn beperkt en er is geen lang vreemd vermogen aangetrokken. Mocht de regio onverhoopt niet aan haar verplichtingen kunnen voldoen, moet teruggevallen worden op deelnemende gemeenten.

Toelichting: Aan deze GR wordt deelgenomen door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Brummen, Epe, Lochem, Heerde en Voorst. De regio verdeelt de kosten over de deelnemende gemeenten via de verdeelsleutel "inwonertal". Het Deventer aandeel in die kosten is ongeveer 22,7% peildatum januari 2023). Wettelijk is geregeld dat de gemeenten bijspringen als de regio niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Aan de GR nemen 8 gemeenten deel. Het stemrecht is op basis van het inwonertal. Zeggenschap is daarmee 23%.

Beleidsvoornemens 2024: In 2024 ligt de prioriteit bij de uitvoering van de Strategische Agenda 2022 – 2030 en het daaruit volgende Uitvoeringsprogramma. In 2023 hebben we een aanvraag Regio Deal (5e tranche) ingediend en in februari 2024 is die gehonoreerd. Het doel van de Regio Deal-middelen is drieledig: (1) het verbeteren van het leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers, (2) het verbeteren van de samenwerking in de regio (triple helix), (3) het verbeteren van de samenwerking tussen rijk en regio. Bij toekenning van de hoogte van de bedragen is door het Rijk een inschatting gemaakt of het voorstel tot een verbetering van de brede welvaart en de samenwerking leidt. Ook is er overwogen of er bij een lager dan gevraagd bedrag nog steeds een waardevolle impuls wordt gegeven aan de opgaven in het gebied. Het Rijk heeft de Regio Stedendriehoek € 20 mln. toegekend. Hiermee is de helft van de aanvraag gehonoreerd. Aan het vervolgproces (toekenning van subsidie aan projecten in de regio) wordt momenteel gewerkt. Daar hoort ook de bespreking met het Rijk bij over hun voorwaarden. Voor de zomer zal dan de definitieve besluitvorming over de Regio Deal plaatsvinden. De gemeenteraad zal hier ook in worden betrokken. Daarnaast werkt de regio, samen met de gemeenteraden, aan de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dit wordt formeel begin 2024 afgerond (uiterlijk 1 juli 2024). Met de activiteiten in de regio wordt samen opgetrokken met partners uit bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023: €302.727

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens		2022	2023	2024
Eigen vermogen		€146.672	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen		€608.883	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat		€152.515	€0	€0
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:				
Garantie 31-12-2023:				
Lening 31-12-2023:				

GR Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ IJsselland)

Vestigingsplaats:	Zwolle	
Website:	RSJ IJsselland	
Programma:	Jeugd en onderwijs	
Entiteit	GR	
Deelnemingspercentage:	9%	
Doel en openbaar belang:	Samenwerking van 11 gemeenten in de regio IJsselland voor gezamenlijke inkoop van de jeugdzorg en de informatievoorziening daarover. Het betreft hier een uitvoeringsorganisatie. Besluitvorming ten aanzien van beleid is verantwoordelijkheid van de lokale deelnemende gemeenten. Het bestuur bestaat uit elf leden, vanuit elke deelnemende gemeente één lid.	
Financieel risico:	Financieel risico ten aanzien van de bedrijfsvoeringsorganisatie is zeer beperkt omdat het kleine organisatie betreft met deels personele detacheringen.	
Toelichting:	<p>Er nemen 11 gemeenten deel in de gemeenschappelijke regeling. Zeggenschap is derhalve afgerond 9%. Het financieel aandeel in de begroting is gebaseerd op de maatschappen conform de eerdere verdeling van het rijksbudget voor Jeugd, afgerond 21%.</p> <p>De GR heeft geen eigen vermogen. De GR taken worden jaarlijks met voorschotten door de deelnemende gemeenten betaald en aan het eind van het jaar worden de gerealiseerde uitgaven met gemeenten afgerekend. Het exploitatiesaldo van de begroting en jaarrekening van de GR is daarmee jaarlijks nihil.</p>	
Beleidsvoornemens 2024:	Het aankomende jaar gaan gemeenten en het RSJ IJsselland samen met aanbieders, ouders en jeugdigen verder met de uitwerking van belangrijke thema's in de visie (Regionale Visie Jeugdhulp IJsselland 2021-2025), zoals bovenregionale samenwerking, de aanpak van wachtlijsten en het beheersen van de kosten van jeugdhulp. Daarnaast wordt er samengewerkt op bovenregionale thema's zoals de om- en afbouw van 3-milieusvoorzieningen en JeugdzorgPlus locaties. Per 1 januari 2023 is het nieuwe inkoopmodel in werking getreden. In 2023 wordt er een analyse gemaakt van het kwantitatief en kwalitatief dekkend zorglandschap. Verder ligt de focus op monitoring en het opstellen van een beheersplan voor kosten en kwaliteit van de hulpverlening, aan de hand van het nieuwe inkoopmodel.	
Contractwaarde 2023:		
Bijdrage GR 2023:	€481.861	
Subsidie 2023:	n.v.t.	
Dividend 2023:		

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€0	€0	€0
Vreemd vermogen	€558.898	€0	€0
Resultaat	€0	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:			
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

GR Veiligheidsregio IJsselland

Vestigingsplaats:	Zwolle	
Website:	veiligheidsregio-ijsselland	
Programma:	Openbare orde en veiligheid	
Entiteit	GR	
Deelnemingspercentage:	9%	
Doel en openbaar belang:	Samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Bij wet zijn gemeenten ondergebracht in 25 veiligheidsregio's om daarmee de slagkracht van de overheid bij rampen en zware ongevallen te verbeteren.	
Financieel risico:	Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van de organisatie in kaart te brengen. Deze zijn in een rapportage vastgelegd en opgenomen in de programmabegroting. De tien risico's met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit zijn: Grootschalige/langdurige inzet, stijgende rentepercentages, fiscale controles, stijgende pensioenpremies, datalek, transitie meldkamer, besluiten van het Veiligheidsberaad met financiële of personele gevolgen, marktontwikkelingen oefentrajecten, hogere prijs (dan beschikbaar) tankautosputen bij de aanbesteding en complexiteit Europese aanbestedingen. Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Uit de rapportage van risicomanagement blijkt dat het weerstandsvermogen €1,18 miljoen zou moeten bedragen. Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een weerstandsvermogen van €1,0 miljoen. Dat geeft een betrouwbaarheid van 85%. Aan de hand van ervaringen met risicomanagement de komende jaren pas definitieve uitspraken te doen over de eventuele aanpassing van de hoogte van de aan te houden reserve / weerstandscapaciteit. De zeggenschap in de Veiligheidsregio is 9% en het financieel belang 18,96%.	
Toelichting:	Bij de regionalisering van de brandweer in 2013 werd met instemming van de gemeenteraden besloten tot een verdeelmethodiek op basis van 100% historische kosten. Dat wil zeggen: de kosten van de gemeenten voor brandweer en rampenbestrijding voorafgaand aan de regionalisering. In 2017 is dit aangepast en wordt de bijdrage voor 25% gebaseerd op de bijdrage die de gemeenten vanuit het gemeentefonds krijgen voor brandweer en rampenbestrijding en voor 75% te laten bestaan uit historische kosten. Op aangeven van de gemeenten zal de Veiligheidsregio IJsselland de verdeelsleutel verder toe laten groeien naar de rekenmethode voor de bijdrage uit het gemeentefonds. Met ingang van 2023 zal de verdeelsleutel 50% historie en 50% gemeentefonds zijn. De financiële effecten treden op met ingang van 2023.	

Beleidsvoornemens 2024: Vanuit de strategische beleidsagenda 2024-2026 wordt gekeken met welke ontwikkelingen in 2024 aan de slag wordt gegaan. De beleidsdoelstellingen zijn op hoofdlijn weergegeven en worden gedurende 2024 verder uitgewerkt en via bestuursrapportages worden de begroting en jaarplannen verder uitgewerkt tot een geheel.

Er is een aantal ontwikkelingen waar de Veiligheidsregio aansluiting op wil houden:

- Toekomstbestendige brandweezorg: Vanuit Europese regelgeving en goed werkgeverschap zal getoetst worden of de huidige organisatievormen passend zijn voor zowel de kazernering van brandweervrijwilligers als geconsigeneerde brandweerlieden. Er zullen keuzes gemaakt worden over de nieuwe organisatievorm en/of de aanstelling van vrijwilligers. Daarnaast wordt de uitrukorganisatie beoordeeld;
- Herziening van het brandweeronderwijs: op landelijk niveau wordt de komende jaren gewerkt aan de herziening van het brandweeronderwijsstelsel. Vanuit IJsselland wordt aangesloten op deze ontwikkelingen en zal gekeken worden welke invloed het heeft op de organisatie;
- Bovenregionale crisisbeheersing en daaraan gekoppelde informatievoorziening: Risicogericht werken zal een steeds vastere basis krijgen. Niet terugkijken naar het verleden maar zorgen voor slagkracht en flexibiliteit om in te spelen op de behoefte van morgen. Er zal een risicoprofiel moeten zijn welke gericht is op zowel korte als lange termijn. Er zal samenwerking met partners moeten plaatsvinden;
- Programma Opvang Vluchtelingen IJsselland: Het programma vluchtelingen IJsselland wordt in 2024 gecontinueerd. Het regionale programma wordt ondergebracht bij de gemeente Deventer, waarbij het de werkzaamheden voor de regio IJsselland blijft vervullen.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023: €8.286.294

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€5.344.966	€5.089.905	€4.578.000
Vreemd vermogen	€33.604.230	€32.790.000	€35.046.000
Resultaat	€33.938	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:			

Garantie 31-12-2023:	
Lening 31-12-2023:	

GR Vervoerscentrale Stedendriehoek

Vestigingsplaats: Lochem

Website: [Plusov](#)

Programma: Meedoen

Entiteit: GR

Deelnemingspercentage: 11%

Doel en openbaar belang: Samenwerking in de regio Stedendriehoek om ervoor te kunnen zorgen dat inwoners in staat zijn om zich, zelfstandig en tegen een redelijk tarief te verplaatsen via het doelgroepenvervoer.

Financieel risico: Organisatielasten en vervoerslasten worden volledig doorberekend aan gemeenten. PlusOV heeft om deze reden geen eigen buffer nodig naast de bestaande reserve voor optimalisatie van de organisatie. PlusOV onderkent in haar paragraaf weerstandsvermogen de volgende risico's voor het vraagafhankelijk vervoer: Prijs- en volumerisico: Bij het opstellen van de begroting is er vrijwel altijd een prijs-en of volumerisico. De huidige geopolitieke en economische ontwikkelingen maken dat prijseffecten (risico's) moeilijk zijn in te schatten. De onzekerheid van het prijsrisico is groter dan in de voorgaande jaren. Personeelskosten en brandstofkosten vormen ongeveer 75% van de vervoerskosten. De personeelskosten in de taxibranche (67% van de vervoerskosten) staan onder druk door tekort op de arbeidsmarkt. De kosten voor brandstof (8% van de vervoerskosten) blijven waarschijnlijk hoog en onvoorspelbaar. De verwachtingen van deskundigen over de inflatie variëren van 2,5 tot 5%. Het begrote vervoersvolume in het vraagafhankelijk vervoer heeft een jaarlijkse groei van 7% als uitgangspunt.

Toelichting:

Beleidsvoornemens 2024: Kadernota 2024: De komende jaren ligt de focus op 1. het verbeteren van processen in de keten Reizigers -> Gemeenten -> PlusOV -> Vervoerders. 2. Het beheersen van de organisatiekosten en 3. het uitwerken van de vraag: op welke manier houden we het doelgroepenvervoer beschikbaar voor mensen voor mensen die voor vervoer afhankelijk zijn van PlusOV. Het uitvoeren van alle ritaanvragen met behoud van een hoge klanttevredenheid wordt een steeds grotere uitdaging. De medewerkers blijven zich onverminderd inzetten om de missie van PlusOV te realiseren: 'Mensen prettig, betaalbaar en efficiënt vervoeren wanneer er geen vervoersalternatief is'.

Contractwaarde 2023: €1.084.844

Bijdrage GR 2023: €364.335

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens

2022

2023

2024

Eigen vermogen	€575.539	€336.389	€370.000
Vreemd vermogen	€4.631.140	€4.124.488	€3.675.722
Resultaat	€55.195	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Jaarrekening	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:			
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

Bank Nederlandse Gemeenten NV

Vestigingsplaats:	Den Haag	
Website:	bngbank	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen	
Entiteit	NV	
Deelnemingspercentage:	0,5%	
Doel en openbaar belang:	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. BNG levert financiële diensten, onder andere kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.	
Financieel risico:	De gemeente Deventer bezit ongeveer 0,5% van de aandelen in deze vennootschap. De andere aandeelhouders zijn gemeenten, provincies en de staat. Het eigenaarschap van deze overheden én het in de statuten verankerde beperkte werkterrein van de bank bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan de BNG zeer beperkt is. In lijn daarmee is het gemeentelijk risico op verlies van het ingebrachte kapitaal gering. Van het nominaal aandelenkapitaal van 292.313 aandelen tegen €2,50 is afgerond €60.000 geactiveerd.	
Toelichting:	Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen. De BNG Bank een heeft AAA-rating volgens ratingbureau Fitch en ook Moody's en S&P waarden de BNG op het hoogste ratingniveau.	
Beleidsvoornemens 2024:	BNG blijft onveranderd het openbaar belang behartigen.	
Contractwaarde 2023:		
Bijdrage GR 2023:		
Subsidie 2023:		
Dividend 2023:	Nog niet bekend	

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€4.615.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	€107.459.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€300.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€730.782 (€60.650)		
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

Enexis Holding NV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website: [enexis](https://www.enexis.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Entiteit: NV

Deelnemingspercentage: 0,26%

Doel en openbaar belang: Enexis Netbeheer B.V. (één van de drie werkvondsen van Enexis Holding N.V.) beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor circa 2,9 miljoen elektra - en 2,3 miljoen gas aansluitingen (huishoudens, bedrijven en overheden). Deze verbonden partij draagt bij aan het realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk. Dit belang is verankerd in de statuten van Enexis Holding N.V. waar het doel van de vennootschap omschreven staat als:

- Het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie;
- Het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
- Het doen uitvoeren van alle taken die als gevolg van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan de netbeheerder.

Enexis Holding N.V. als geheel zet in op duurzaamheid en innovatie en werkt toe naar een CO2-neutrale energievoorziening en het behouden van een betrouwbare en betaalbare energie-infrastructuur.

Financieel risico: Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van bijna 2,9 miljoen elektra aansluitingen (huishoudens, bedrijven en overheden) en 2,3 miljoen gasaansluitingen. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook). De gemeente is voor 0,2592% aandeelhouder in deze vennootschap. Het risico is beperkt tot dat percentage van het nominale aandelenkapitaal en het risico op het verlies van de dividend. Bij eerstgenoemd risico hoort de opmerking dat Enexis zich met bijna 50% eigen vermogen ruim boven de wettelijk geregelde ratio van minimaal 40% bevindt. Bij het risico op het verlies van de structurele dividenddraming hoort de opmerking dat Enexis Holding in een gereguleerde markt opereert, onder toezicht van de Energiekamer. Enexis moet rekening houden met de Aanwijzing van de minister van EZ over een maximale dividend payout ratio. Door naleving van de financiële kengetallen en de handhaving van de credit rating-doelstelling wordt ruimschoots voldaan aan wettelijke verplichtingen (Besluit financieel beheer netbeheerders) inzake vermogensverhoudingen en kredietwaardigheid, alsmede aan de financiële convenanten uit bestaande financieringsovereenkomsten.

Toelichting:

De financiële positie van Enexis wordt beïnvloed door effecten van energietransitie en reguleringsmethodiek. Er is veel geld nodig voor het toekomstbestendig maken van de energie-infrastructuur. Enexis moet proactief investeren om sneller duurzame opwek te kunnen aansluiten. Het huidige reguleringskader stimuleert echter niet tot dergelijke investeringen. Extra investeringen tellen namelijk pas in de volgende reguleringsperiode mee bij de vaststelling van de vergoedingen. Door deze vertraging wordt druk gelegd op de financiële ratio's van netwerkbeheerder Enexis. Bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM) pleiten netbeheerders daarom voor aanpassing van de reguleringsmethodiek. De periode tussen kosten en vergoedingen moet verkort worden en het moet zeker zijn dat netbeheerders vergoeding ontvangen voor de kosten die zij maken. Dat geldt niet alleen voor de eigen investeringen, maar ook voor de stijgende inkoopkosten van TenneT (de aangewezen netbeheerder van het landelijke hoogspanningsnet in Nederland). Desondanks heeft in Enexis in 2020 besloten tot versterking van het energienetwerk met een investering van €1,9 miljard om daarmee mede de energietransitie invulling te kunnen geven. De extra investeringen mag Enexis met enkele jaren vertraging, over een periode van 40 jaar, doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze investeringen moeten wel voorgefinancierd worden. Daarvoor heeft Enexis haar aandeelhouders in april 2020 gevraagd haar eigen vermogen met €500 miljoen te versterken waardoor het onder gunstige voorwaarden vermogen kan aantrekken op de kapitaalmarkt voor de benodigde extra investeringen in het energienetwerk. Eind 2020 heeft de gemeente Deventer besloten deel te nemen aan het verstrekken van een hybride converteerbare aandeelhouderslening voor een bedrag van €1,3 miljoen. Op de lange termijn heeft Enexis door de toenemende uitgaven en de beperkingen van de huidige reguleringsmethodiek nog meer eigen vermogen nodig hebben om de robuuste financiële positie te handhaven. Daarom hebben netwerkbedrijven in 2022 afspraken gemaakt met de Staat over een mogelijke kapitaalstorting in de toekomst.

Beleidsvoornemens 2024: De energietransitie is een systeemtransitie die de hele maatschappij aangaat. Om deze transitie te realiseren moet worden overgegaan van een centraal gestuurd, fossiel energiesysteem naar een meer decentraal, duurzaam energiesysteem en op duurzame energiebronnen. Dit vraagt forse aanpassingen in energienetwerk en -dienstverlening. Bovengenoemde doelstellingen en strategieën van Enexis zijn hierop gericht. In de aandeelhoudersvergadering van april 2022 is het Strategie Plan 2022 vastgesteld. Enexis ondersteunt gemeenten in de uitwerking van RES-en (RES= Regionale Energiestrategie). Daarbij geeft Enexis aan dat er nog belangrijke keuzes moeten worden gemaakt omdat er een mismatch is tussen de landelijke en regionale ambities (die in totaal optellen tot ruim boven de klimaatdoelen) en de (snelheid van de) uitvoerbaarheid ervan. Op nationaal-, provinciaal- en RES-niveau moeten keuzes gemaakt worden in de aanpak óf in de tijd. Wat doen we eerst, wat doen we later en wat gaan we niet aanleggen. Meer regie vanuit de overheid is gewenst en met heldere prioriteiten worden de voorwaarden gecreëerd om slimme keuzes te maken voor de inrichting van het energiesysteem van de toekomst. Met het oog op de nieuwe reguleringsperiode met ingang van 2022, waarvoor de ACM bepaalt hoeveel iedere netbeheerder voor diensten bij consumenten in rekening mag brengen, bereidt Enexis een nieuw strategisch plan voor dat wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De voorbereiding gebeurt o.a. in dialoog met de stakeholders, waaronder de Aandeelhouderscommissie (AHC). ACM reguleert tarieven omdat netbeheerders monopolisten zijn. In de AHC is ook de Vegann (Vereniging van gemeenten aandeelhouders Enexis Noord-Nederland) vertegenwoordigt. Deventer is lid van de Vegann. De gemeenteraad is in december 2022 met een raadsmededeling geïnformeerd over zowel het gaan maken van een afsprakenkader met de Staat (over mogelijke toekomstige deelneming van de Staat in de 3 grote netwerkbedrijven - zoals Enexis - om met een kapitaalbreng het netwerk te kunnen versterken en uitbreiden) als ook over de verkoopwinst ad €1,1 miljard van de verkoop van dochteronderneming Fudura en die te betrekken bij het dividenduitkeringsbeleid waarover in de AvA van Enexis van april 2023 een besluit heeft genomen. Enexis zal voorlopig geen gebruik maken van de mogelijkheid van deelneming door de Staat omdat Enexis voorlopig financieel zelf in staat is om tot versterking en uitbreiding van het netwerk over te gaan. Dit is mede ook te danken aan de mogelijkheid de verkoopwinst van de verkoop van Fudura in te zetten..

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023:

Dividend 2023: Nog niet bekend

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€5.441.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	€4.907.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€1.300.000.000	€100.000.000	€100.000.000
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€932.512 (€932.512)
Garantie 31-12-2023:	
Lening 31-12-2023:	

NV Bergkwartier

Vestigingsplaats:	Deventer	
Website:	nvbergkwartier	
Programma:	Kunst en cultuur	
Entiteit	NV	
Deelnemingspercentage:	16,20%	
Doel en openbaar belang:	Aankoop, restauratie en verhuur van monumentale en karakteristieke panden binnen de gemeente Deventer en aangrenzende gemeenten.	
Financieel risico:	Het belang van de gemeente Deventer in deze NV is circa 16,2% van het totale aandelenkapitaal. De andere grote aandeelhouders zijn bank- en verzekeringsinstellingen, beleggingsfondsen en Deventer stichtingen. Het financieel risico van de gemeente beperkt zich tot het ingebrachte aandelenkapitaal.	
Toelichting:	In het Strategische Plan van de NV (vastgesteld in 2017) werd een versterking van de financiële positie in gang gezet. Inmiddels wordt vanaf 2019 weer structureel dividend uitgekeerd. Het meerjarige perspectief van 2021 beschrijft dat de liquiditeit vanaf 2024, naar verwachting, weer ruimte geeft om extra uitkeringen te doen van het resterend achterstallig dividend (over de jaren voorafgaand aan 2019). Naar verwachting zal Deventer 3 x €34.000 (in de jaren 2024, 2025 en 2026) uitgekeerd krijgen.	
Beleidsvoornemens 2024:	Met het verder verstevigen van het financieel fundament volgens het Strategisch Plan en het in 2021 vastgestelde meerjarige plan kan de NV Bergkwartier zich weer nadrukkelijk richten op haar strategische doelen voor behoud (en herontwikkeling) van historisch waardevol erfgoed in de stad en de omgeving. Daaronder begrepen inhaal van achterstallig onderhoud, verwijdering asbest en verduurzaming. Er is eind 2021 een verduurzamingsbeleid vastgesteld. De focus van het verduurzamingsbeleid ligt primair op het beperken van de energievraag, met name door isolatie van daken en zoldervloeren en het isoleren van beglazing. Voor de komende jaren is het de doelstelling om jaarlijks tien woningen in sterke mate te verduurzamen. De zittende huurder betaalt in de regel via een bijdrage en een huurverhoging mee aan een deel van de investeringen. Doordat voor verhuur van niet-monumenten een energielabel vereist is, is er langzamerhand een beeld van de energieprestatie van de woningen.	
Contractwaarde 2023:		
Bijdrage GR 2023:		
Subsidie 2023:		
Dividend 2023:	Nog niet bekend	

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€45.021.580	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	€31.887.172	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€807.000	€609.200	Niet bekend
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€1.561.004 (€1.561.00)		
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

NV Centrumgarage Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [centrumgarage-deventer](https://www.centrumgarage-deventer.nl)

Programma: Leefomgeving

Entiteit: NV

Deelnemingspercentage: 5%

Doel en openbaar belang: Exploitatie van de parkeergarage Sijzenbaan, nabij het winkelgebied van de binnenstad.

Financieel risico: Risico is dat het winkelaanbod in de binnenstad afneemt en bezoekersaantal (en de omzet en het resultaat van de centrumgarage) terugloopt.

Toelichting: De gemeente Deventer bezit circa 5% van de aandelen in deze vennootschap. De overige aandeelhouders zijn binnenstadondernemers en particulieren. In beginsel loopt de gemeente risico op verlies van het ingebrachte risicodragend kapitaal ad €39.600 en op de structurele dividendraming (geraamd is €19.000 maar in voorgaande jaren is meer ontvangen).

Beleidsvoornemens 2024: Het nog aantrekkelijker maken van de parkeervoorziening is en blijft een doelstelling van de NV.

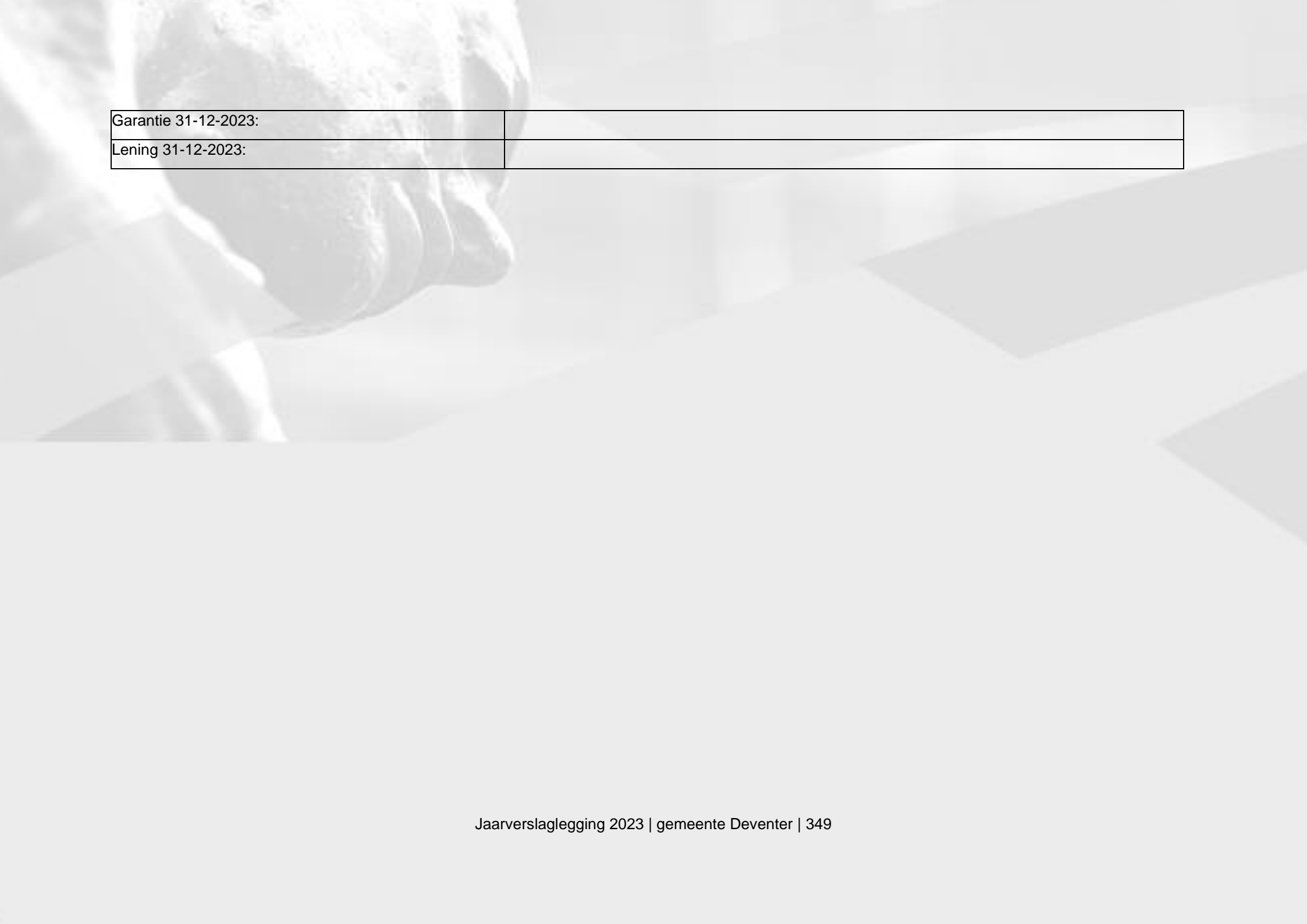
Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023:

Dividend 2023: Nog niet bekend

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€1.492.204	Niet begroot	Niet begroot
Vreemd vermogen	€1.230.078	Niet begroot	Niet begroot
Resultaat	€859.292	Niet begroot	Niet begroot
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominaal (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023: €39.552 (€39.552)			

Garantie 31-12-2023:	
Lening 31-12-2023:	

NV Deventer schouwburg

Vestigingsplaats: Deventer

DEVENTER
SCHOUWBURG

Website: [deventerschouwburg](https://deventerschouwburg.nl)

Programma: Kunst en cultuur

Entiteit: NV

Deelnemingspercentage: 77,50%

Doel en openbaar belang: Aanbieden van een breed en gevarieerd programma van (professionele) podiumkunst voor stad en regio.

Financieel risico: In het totale aandelenkapitaal van deze vennootschap van afgerond €420.000 neemt de gemeente Deventer voor €325.260 deel. De andere aandelen zijn in handen van negen Deventer bedrijven en worden in 2023 aan de gemeente overgedragen. Het aandelenkapitaal van de gemeente in de NV is niet geactiveerd. Over dat bedrag loopt de gemeente aldus geen financieel risico meer. De gemeente subsidieert de schouwburg met een substantieel jaarbedrag, subsidie voor zowel de erfpacht van de huisvesting als programmeringskosten. Een substantieel ander deel van de dekking van deze kosten zal uit opbrengsten van de schouwburg moeten blijven komen. Dat was, is en blijft een risico voor dergelijke maatschappelijke voorzieningen. Het borgen van de continuïteit van de schouwburg is nog steeds een actueel vraagstuk voor de gemeente. In de voorjaarsnota 2023 zijn aanvullende structurele middelen ter beschikking gesteld voor het exploitatie te kort. Daarnaast zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor noodzakelijke vervanging en onderhoud. De inzet van deze middelen is afhankelijk van verdere besluitvorming bij de projecten Burgerweeshuis en Onder-1-Dak.

Toelichting: Voor aanvulling van het weerstandsvermogen van DS is op basis van de eerdere aanvraag van DS in mei 2019 in de stand van de generieke weerstandsreserve alvast rekening gehouden met het verstrekken van eenmalige subsidie van €260.000. Omdat de schouwburg nog geen sluitende meerjarenbegroting heeft vastgesteld heeft de gemeente nog geen definitief besluit genomen over het aanvullen van het weerstandsvermogen van de schouwburg.

Beleidsvoornemens 2024: Voor het kunnen continueren van de schouwburg en kunstcircuit is in de voorjaarsnota €650.000 structureel beschikbaar gesteld. Daarnaast is investeren op korte termijn noodzakelijk om door te kunnen exploiteren. Op 20 december 2023 heeft de raad ingestemd met het raadsvoorstel om de verkenningsfase van het project Podiumkunsten onder 1 dak te starten.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023: €2.511.783

Dividend 2023:

Financiële gegevens

2022

2023

2024

Eigen vermogen	-€221.356	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€2.183.157	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	€169.268	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€325.360 (€0)		
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

NV Luchthaven Teuge

Vestigingsplaats: Teuge

Website: [teuge-airport](https://teuge-airport.nl)

Programma: Economie en internationaal beleid

Entiteit: NV

Deelnemingspercentage: 25%

Doel en openbaar belang: Exploitatie van een luchthaven voor zakelijke en recreatieve burgerluchtvaart.

Financieel risico: Algemeen risico is dat vliegbewegingen achterblijven bij de raming, minder havengelden worden ontvangen en daardoor negatieve exploitatieresultaten worden behaald.

Toelichting:

De aandelen van deze NV zijn in handen van de gemeenten Apeldoorn (circa 54,5%), Deventer (circa 25%), Zutphen (circa 11,5%) en Voorst (circa 8,5%). De NV voorzag in 2023 in haar financiering vanuit een krediet van een private bank van €750.000. Aflossingsmogelijkheden werden in de afgelopen jaren bemoeilijkt door het wegvallen van een vliegschool die in grote mate voor opbrengst landingsrechten zorgde. De omzet herstelt zich de laatste jaren weer langzaam en de NV heeft weer positieve exploitatieresultaten. Herfinanciering van het bankkrediet was nodig per 1-12-2023. Met de verkoop van grond in juni 2023 aan de gemeente Voorst ad €850.000 beschikte de NV over voldoende middelen om het krediet in het najaar van 2023 af te lossen. De gemeente Voorst ontwikkelt de gronden als luchthaven gebonden bedrijventerrein evenals de gronden van de gronden van het zogenaamde Albersterrein dat de gemeente Voorst in 2012 van de NV overnam. Ontwikkeling tot luchthaven gebonden bedrijventerrein is voorwaarde van de gemeente Voorst voor overname van de gronden. Financieel risico voor de NV is dat die ontwikkeling niet zou lukken en de gronden terug geleverd zullen worden. De gemeente Voorst werkt samen met de NV aan een ontwikkelplan.

De inbreng van de vier deelnemende gemeenten in de NV betreft de inbreng van het aandelenkapitaal en de garantstelling van die aandeelhouders (Deventer, Voorst en Zutphen) voor een lening vanuit de gemeente Apeldoorn van €71.000 met een looptijd van 3 jaar (aflossing per 31-12-2020). Het aandeel van Deventer in deze garantstelling is afgerond 25% (€17.750). Aflossing van deze gemeentelijke lening was wegens de financiële onzekerheid door coronamaatregelen opgeschort. Daarover zijn nieuwe afspraken gemaakt. De lening wordt in 2024 en 2025 afgelost.

Vanuit de Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML) heeft het Rijk Provinciale Staten van Gelderland opdragen een luchthavenbesluit op grond van de Wet luchtvaart te nemen. Provinciale Staten van Gelderland hebben op 8 juni 2022 luchthavenbesluit vastgesteld. In combinatie daarmee moet ook een vergunning volgens de Wet Natuurbescherming worden afgegeven. Dit luchthavenbesluit vervangt de Omzettingsregeling luchthaven Teuge. Het luchthavenbesluit verschilt op een aantal onderdelen van de omzettingsregeling. Onder andere zijn twee banen vervallen, moet het naderende vliegverkeer via het aanliegpunt naar de luchthaven komen en is de geluidsruijme gehalveerd [- 3 dB(A)-correctie]. Het uitvoeren van valschermluchten met vliegtuigen in geluid categorie 1 tot en met 4 worden met ingang van 1 januari 2023 beperkt. Daartoe worden 4 dagdelen per maand in het weekend vastgesteld waarop met deze vliegtuigen deze vluchten niet mogen worden uitgevoerd. De luchthaven stelt deze dagdelen vast, in samenspraak met de CRO Teuge en de uitvoerders van valschermluchten.

Op 14 oktober 2023 heeft het kabinet een nieuwe indeling van het luchtruim en andere (internationale) vliegroutes boven Nederland vastgesteld. Daarin staan de uitgangspunten en keuzes voor het opnieuw indelen van het luchtruim boven Nederland. De luchtruimherziening heeft geen consequenties voor de luchthaven Teuge en daarmee ook niet voor de para activiteiten op de luchthaven.

Beleidsvoornemens 2024:

Een Ontwikkelplan voor bedrijventerrein West (meerdere eigenaren), het zogenaamde terrein Albers en herstructurering van het verouderde middenterrein wordt door de NV opgesteld in samenspraak met de aandeelhoudende gemeenten en Ontwikkelingsmaatschappij OostNL, waarin het Ministerie EZ en de provincies Overijssel en Gelderland participeren. De financiële haalbaarheid van het ontwikkelplan wordt nog onderzocht. De uitwerking van een ontwikkelplan heeft enige vertraging opgelopen omdat de NV in de eerste helft van 2023 prioriteit heeft gegeven aan de herfinanciering van de kredietfaciliteit.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€1.442.651	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€971.250	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	€53.737	€60.000	€58.000
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€489.857 (€489.587)		
Garantie 31-12-2023:	€17.750		
Lening 31-12-2023:			

NV Sportbedrijf Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [sportbedrijfdeventer](https://www.sportbedrijfdeventer.nl)

Programma: Meedoen

Entiteit: NV

Deelnemingspercentage: 100%

Doel en openbaar belang: Stichten, beheren, exploiteren en in stand houden van binnensportaccommodaties (De Scheg, Borgelerbad, sporthallen/gymzalen).

Financieel risico: Op basis van een risicoscan is het benodigd weerstandsvermogen voor de NV vastgesteld. Als subsidieverstrekker zorgt de gemeente voor een stuk borging van de continuïteit van deze vennootschap. Een substantieel ander deel zal van de gebruikers (opbrengsten) moeten blijven komen. Dat was, is en blijft een risico voor dergelijke voorzieningen en het is voor de vennootschap een uitdaging om te blijven zorgen voor een aantrekkelijk aanbod tegen marktconforme/concurrerende prijzen in het belang van het op niveau houden van het gebruik.

Actueel nieuw risico is de ontwikkeling van de energiekosten. Die zijn, mede door de oorlog in Oekraïne, zo hard gestegen dat het sportbedrijf voor 2022 een aanvullende subsidie van de gemeente heeft ontvangen van €622.000. Hoe de energiekosten zich verder meerjarig gaan ontwikkelen is nog onduidelijk. Risico is dat het sportbedrijf ook meerjarig een aanvullende beroep op gemeentelijke middelen gaat doen. Voor 2022 en 2023 is landelijk de Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden beschikbaar waar Sportbedrijf Deventer een beroep op heeft gedaan waardoor een groot deel van de gestegen energiekosten zijn gecompenseerd. Hierdoor heeft Sportbedrijf in 2023 de aanvullende subsidie van €622.000 terug kunnen betalen aan de gemeente.

Toelichting: De jaarrekening 2022 laat een weerstandsvermogen van afgerond €1,3 miljoen zien. Het beoogd benodigd weerstandsvermogen (vastgesteld in mei 2022 is €1,1 miljoen is daarmee gerealiseerd. Constatie is dat het weerstandsvermogen maar deels liquide beschikbaar is. Voor 2022 is €200.000. Meerjarig groeit het liquiditeitssaldo naar €1,0 miljoen in 2026.

Beleidsvoornemens 2024: Eind 2019 is de strategische visie High Five 2020 van de NV Sportbedrijf Deventer vastgesteld en gebaseerd op de gemeentelijke beleidskader sport "Samen sporten maakt sterk 2021-2030", Het Nationaal Sportakkoord, de Toekomstverkenning sport (vanuit het Sociaal Cultureel Planbureau en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). Een visie voor de toekomst van De Scheg is eind 2023 besproken met college en voorgelegd aan de raad voor besluitvorming. De vast te stellen visie wordt de basis voor (vervangings-)investeringen in De Scheg. Zie daartoe ook het college en raadsvoorstel 2023-1026.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023: €5.129.004 (inclusief onder andere combinatiefuncties, verenigingsondersteuning, sportstimulering en beheer Sporthal De Uutvlog)

Dividend 2023:

Financiële gegevens		2022	2023	2024
Eigen vermogen		€1.326.157	€1.494.395	€1.617.000
Vreemd vermogen		€17.093.262	Niet begroot	Niet begroot
Resultaat		€110.193	€173.379	€301.000
Bron		Jaarrekening	Begroting	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€90.756 (€0)			
Garantie 31-12-2023:	€1.072.615			
Lening 31-12-2023:	€12.633.330			

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website: erhbv

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Entiteit: NV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteit Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V., tevens voor 50% eigenaar van EPZ, heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ("PBE"). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V. Hiermee is een termijn tot sluiting van de Kerncentrale Borssele (voorgenomen sluiting 2033) gemoeid. Doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE.

Financieel risico: Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €1.496.822) (art 2.:81 BW).

Toelichting: Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd.

Binnen PBE is nog een bedrag van €1,6 miljoen (merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen. De verwachting is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden ontbonden en/of zal kunnen fuseren met één van de andere vennootschappen die bij de verkoop van Essent zijn opgericht. De verwachting is dat bij ontbinding van PBE €1,4 miljoen dividend wordt uitgekeerd. Voor Deventer is dit afgerond (0,26%) €4.000.

Beleidsvoornemens 2024: Opheffing van de BV in 2024.

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023:

Dividend 2023:

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€1.480.014	€0	€0
Vreemd vermogen	€9.914	€0	€0
Resultaat	-€52.060	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Opheffing in 2022	Opgeheven in 2023
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€1 (€1)		
Garantie 31-12-2023:			
Lening 31-12-2023:			

Wadinko NV

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [wadinko](https://www.wadinko.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Entiteit: NV

Deelnemingspercentage: 2,55%

Doel en openbaar belang: Stimulering van gezonde bedrijvigheid (met name in de maakindustrie en zakelijke dienstverlening en logistiek) en daarmee de werkgelegenheid in werkgebied van de aandeelhouders. Wadinko participeert momenteel in twee Deventer bedrijven, DAVO en Auping (op een totaal van 28 participaties).

Financieel risico: De gemeente Deventer bezit 2,55% van de aandelen. De overige aandeelhouders zijn 24 gemeenten in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe en de provincie Overijssel. Het risico van de gemeente is zeer beperkt tot het niet-geactiveerde aandelenkapitaal ad €6.100. Het risico is ook gering, ook omdat de actuele waarde van de vennootschapsportefeuille per 31 december 2022 €23 miljoen hoger is dan de boekwaarde (bron: jaarverslag 2022).

Toelichting: Inherent aan haar doelstellingen loopt Wadinko risico's. Door interne maatregelen m.b.t. risicobeheersing zijn risico's voor aandeelhouders beperkt. Wadinko participeert in Raden van Commissarissen van participaties opdat daarmee toezicht kan worden gehouden op de directies. Bij participaties die geen Raad van Commissarissen hebben, is met een aandeelhoudersovereenkomst een vergelijkbare situatie gecreëerd. De nettowinst over 2022 bedroeg €12,9 miljoen (over 2021 €8,7 miljoen en over 2020 was dat een nettoverlies van -€3,4 miljoen, voornamelijk veroorzaakt door coronamaatregelen). Het resultaat is in 2022 net als in voorgaande jaren sterk beïnvloed door transactieresultaten op desinvesteringen. Een en ander is van nature verbonden met de doelstellingen van Wadinko namelijk het verstrekken van risicokapitaal. In 2022 is voor €7,1 miljoen geparticipeerd in nieuwe participaties en voor € 6,5 miljoen in bestaande participaties. Door verkoop van participaties en aflossingen is €21,2 miljoen ontvangen.

Beleidsvoornemens 2024: Het beleidsplan 2021-2026 is in de AvA van 11 juni 2021 vastgesteld. Wadinko continueert het bestaande beleid met lichte accent verschuivingen. Een aantal SMART doelstellingen is weergegeven: Werkgelegenheid groeit van 4.336 naar 6.000 fte; De actuele waarde stijgt van €95 naar €120 miljoen; De komende 6 jaar handhaving uitkeren dividend. Hoogte dividend is 2% van het eigen vermogen, lichte groei t.o.v. 2015-2020. Voorwaarde uitkering dividend is liquiditeit boven €10 miljoen; Rendement is tenminste 5% op het geïnvesteerd vermogen.

De provincie Overijssel heeft in het kader van de Herstel- en transitieaanpak coronacrisis aan Wadinko een leningsfaciliteit beschikbaar gesteld van €10.000.000 tegen 0% ten behoeve van de ondersteuning aan MKB- en familiebedrijven om de negatieve gevolgen van de coronacrisis te beperken en daarmee werkgelegenheid en bedrijvigheid voor Overijssel behouden. In de besteding van deze middelen zullen transities in digitalisering en verduurzaming prioriteit hebben. Wadinko kan de lening in tranches opnemen; in het verslagjaar 2021 is gebruik gemaakt van deze faciliteit voor €1,6 miljoen ten behoeve van een nieuwe participatie. In 2022 is die ongewijzigd gebleven.

Bij de bedrijven waarin Wadinko participeert gaan een aantal ontwikkelingen een rol spelen op de resultaatverwachtingen van die bedrijven, bijvoorbeeld de ontwikkeling van de wereldeconomie als gevolg van de oorlog in Oekraïne op de markten (zowel in de inkoop- als de verkoopzijde), schaarste aan gekwalificeerd en ervaren personeel, gebrek aan belangrijke grondstoffen, oplopende levertijden en prijzen. Wadinko zal haar participaties waar mogelijk ondersteunen. Het accent komt meer op innovatie en creativiteit te liggen en minder op groei voor de eerstvolgende periode

Contractwaarde 2023:

Bijdrage GR 2023:

Subsidie 2023:

Dividend 2023: Nog niet bekend

Financiële gegevens	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€82.330.586	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	€8.541.798	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€12.922.928	€1.500.000	€1.500.000
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2023:	€6.100 (€0)		
Garantie 31-12-2023:			

Lening 31-12-2023:	
--------------------	--

Risico's en weerstandsvermogen

In de planning en control documenten van de gemeente wordt aandacht besteed aan de (financiële) risico's die de gemeente met haar verbonden partijen loopt. Voor het risicomanagement van een verbonden partij geldt dat er een juiste verhouding moet zijn tussen behartiging van het publieke belang en het te lopen risico (continuïteit van de organisatie). Bedacht moet worden dat de gemeente een tweedelijns positie heeft: Risicomanagement is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van verbonden partijen zelf. Bestuurders van verbonden partijen moeten tijdig inspelen op ontwikkelingen en moeten risico's in afdoende mate beheersen. De toezichthouders moeten dit bewaken. Een sterke governance structuur en adequaat risicomanagement dat geïntegreerd is in de gehele bedrijfsvoering, dragen bij aan het 'in control' zijn van verbonden partijen.

Bij optredende financiële problematiek binnen een verbonden partij (rekeningnadeel en / of nadeel in meerjarenperspectief) wordt de volgende lijn gevolgd.

- Eerst wordt het weerstandsvermogen van een verbonden partij aangesproken.
- Vervolgens worden beheermaatregelen getroffen om de exploitatie sluitend te houden / maken en wordt besloten tot aanvulling van het weerstandsvermogen binnen de verbonden partij tot de vastgestelde norm.
- Voorwaarde voor beperking van financieel risico is een toereikende liquiditeitspositie van de verbonden partij.
- Als beheermaatregelen niet tot een gezond financieel meerjarenperspectief (kunnen) leiden en het liquiditeitssaldo niet toereikend is, loopt de gemeente als aandeelhouder (en als GR-partij) financieel risico. In het treffen van beheermaatregelen wordt ook betrokken of financiële zekerheid kan worden gevonden in een eventuele verkoop van eigendommen (met name vastgoed).

Als bovenstaande niet mogelijk is, loopt de gemeente financieel risico met de volgende mogelijke consequenties:

- tijdelijk / structureel beroep op aanvullende subsidie;
- tijdelijke / structurele verstrekking van financiering / een kredietfaciliteit;
- aanvulling aandelenkapitaal.

De gemeente heeft voor onvoorziene risico's binnen haar programma's (ook die wegens financieel risico op verbonden partijen) een weerstandsvermogen beschikbaar. De vraag is of de omstandigheden bij de verbonden partijen nu zodanig zijn gewijzigd dat een specifiek weerstandsvermogen moet worden aangehouden.

Wanneer (op grond van een concrete gebeurtenis) bij een bepaalde verbonden partij een risico wordt voorzien dat zou kunnen leiden tot een verlies op het ingebrachte kapitaal, de verstrekte lening of garantie of als het leidt tot een verplichting (en het risico is kwantificeerbaar), dan zal daarvoor weerstandsvermogen worden aangehouden of een voorziening worden gevormd. Aan de informatie over de verbonden partijen ontlene wij in algemene zin geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's bij verbonden partijen weerstandsvermogen moet aanhouden. Daarbij baseren wij ons mede op de accountantsrapporten die bij de jaarrekeningen 2022 van verbonden partijen worden afgegeven waarin de accountant aandacht besteedt aan de continuïteit van de bedrijfsvoering en actuele financiële informatie vanuit vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen.

Zie ook de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicomanagement](#) waarin de financiële belangen in verbonden partijen en het financieel risico aan de orde komen.

Grondbeleid

Inzicht

Op basis van het momenteel van toepassing zijnde grondbeleid (2013) hanteert de gemeente een facilitair grondbeleid. Dat wil zeggen dat de gemeente pas nieuwe gronden zelf gaat ontwikkelen als de markt maatschappelijke gewenste ontwikkelingen niet kan of wil opnemen. Dit beleid is gestoeld op de overtuiging dat de risico's van gebiedsontwikkeling zoveel mogelijk bij de markt moeten liggen. Dit besef is gegroeid in de economische crisis van de jaren 2008 – 2014. Gewerkt wordt aan een grondbeleid dat minder sterk gestuurd wordt door de conjunctuur van het moment. De gemeente gaat op basis van een afwegingskader bepalen met welke houding en met welke gemeentelijke rol de maatschappelijke opgave het beste is gediend. Dat kan zijn passief faciliterend, samenwerkend of actief.

Het grondbeleid is daarbij een middel dat niet alleen inzetbaar is bij de vraag of we als gemeente een grondpositie willen innemen, maar ziet ook toe op de gemeentelijke houding en rol bij initiatieven van andere grondeigenaren. De nieuwe nota wordt aangeboden aan de gemeenteraad in 2024.

De groei van de gemeentelijke opgaven waarin een ruimtelijke vraag (dus grondbeslag) uit voortkomt maakt het ook noodzakelijk projecten in programmatische en financiële zin in hun samenhang te bezien. Gemeentelijk kostenverhaal voor de gemeentelijke investeringsprojecten is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Daar waar van deze samenhang sprake is organiseren we een gebiedsgerichte aanpak in de integrale gebiedsontwikkelingen.

Ontwikkelingen en conclusies

Grondbeleid

De afgelopen jaren is de gemeente behoedzaam omgegaan met de exploitatie van gronden voor woningbouw en de ontwikkeling van bedrijfsruimten. Daardoor heeft de gemeente risico's kunnen beheersen en grondprijzen reëel gewaardeerd.

Met andere partijen werkt de gemeente aan het optimaliseren van het woningaanbod in Deventer. De gemeentelijke voorraad bouwgrond voor bedrijventerreinen en woningbouw is afgenomen. Daardoor neemt de gemeentelijke afhankelijkheid van particuliere grondeigenaren voor het realiseren van de ruimtelijke opgave toe.

Verkoop woningbouwgronden verloopt snel

In 2023 bleef een grote vraag naar nieuwe woningen bestaan. Gemeentebreed zijn er 477 woningen opgeleverd. Er zijn nog steeds veel factoren die toekomstige vraag- en aanbod van nieuwe woningen kunnen beïnvloeden, zoals stikstof, netcongestie, personeelsproblemen, stijgende prijzen, stijgende rente. De gemeentelijke woningbouwprojecten Steenbrugge, Eikendal en Tuinen van Zandweerd lopen goed.

Alle overige gemeentegronden die geschikt zijn voor woningbouw zijn inmiddels in voorbereiding genomen. Dit zijn onder meer de gronden aan de van Heetenstraat, Oranjekwartier, Shita/speeltuinlocatie, Hagenvoorde en Wittenstein. Ook voor de locaties Havenkwartier en Sluiskwartier ligt de focus inmiddels sterk op het realiseren van de woningbouw.

Verkoop nieuwe bedrijfskavels verloopt goed

De vraag naar bedrijfskavels in Deventer blijft groot. Voor de uitgifte van deze kavels zijn door de gemeente criteria geformuleerd. Er waren meerdere inschrijven op kavels en dit heeft geleid tot kavelreserveringen op 3 kavels. Er zijn echter grote zorgen en onduidelijkheden over elektriciteitsvoorziening voor de nieuwe kavels vanwege netcongestie om deze reden zijn de kavels nog niet overgedragen. De overige bedrijfskavels op het Gasfabriekterrein zijn nagenoeg verkocht of in optie uitgegeven. In de Stadsas resteert slechts een kleine strook naast het politiekantoor (Driehoek Snippeling). Mogelijk wordt deze kavel niet uitgegeven vanwege een mogelijke vestiging van een onderwijsinstelling.

Planresultaten & Risicoprofiel

De grondexploitaties zijn ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening 2023 geactualiseerd. De geprognoseerde resultaten van de grondexploitaties, op basis van contante waarde, zijn per saldo met €2,9 miljoen verslechterd ten op zichte van de jaarrekening 2022. Bij de zomeractualisatie (2e kwartaal 2023) zijn de grondexploitaties al tussentijds geactualiseerd, waarbij al een verslechtering was gemeld van €0,5 miljoen. Opgemerkt dient te worden dat er ook een winstname over 2023 heeft plaatsgevonden ten bedrage van €2,9 miljoen.

Het resultaat van de verlieslatende grondexploitaties verslechterd met €1,9 miljoen en het resultaat van de winstgevende grondexploitaties verslechterd met €1,0 miljoen. In 2023 is de grondexploitatie van Hetenlocatie nieuw vastgesteld en zijn er geen grondexploitaties afgesloten.

Het totale risicoprofiel van de grondexploitaties is, ten opzichte van de jaarrekening 2022, afgenomen met €1,6 miljoen naar €7,3 miljoen. De afname wordt voornamelijk verklaard door verdere realisatie van de grondexploitaties, waarmee meer zekerheid wordt verkregen over de omvang van de kosten/opbrengsten. De onzekerheden bij de grondexploitaties nemen daarmee af.

Onder "Resultaten Grondexploitaties" wordt nadere toelichting gegeven over de resultaten en risico's bij de grondexploitaties over 2023.

Overige gronden en panden

Per 31-12-2023 beschikt de gemeente niet over gronden die eerder zijn aangetrokken vanuit het oogpunt van strategische verwerving maar waarvoor nog geen voorbereidingskrediet is vastgesteld.

Voor de gronden en panden die in voorbereiding zijn, maar nog buiten de grondexploitaties vallen heeft een waardebeoordeling plaatsgevonden per 31-12-2023. Dit voor de projecten Hagenvoorde, Okkenbroek, Diepenveen, Lettele en Wittestein (Dreef) waarbij een voorbereidingskrediet beschikbaar is gesteld. Voor de grondpositie Lettele heeft, op basis van de BBV "Warme Gronden", een afwaardering plaatsgevonden. Dit resulteert in de jaarrekening 2023 in een voorziening van € 860.000. Voor de overige projecten is de actuele waarde hoger dan de boekwaarde.

Per 31-12-2023 zijn uit afgesloten complexen enkel nog gronden in bezit voor de locatie Driehoek Snippeling. Alle overige gronden van afgesloten grondexploitaties zijn verkocht. De waardebeoordeling van deze locatie is ultimo 2023 hoger dan de boekwaarde, waardoor geen bijstelling noodzakelijk is. De voorziening afgesloten complexen bevat nog te maken kosten (na afsluiting van de grondexploitatie) voor 12 grondexploitaties. Voor deze afgesloten complexen is de benodigde voorziening opnieuw bepaald. Per saldo blijft deze voorziening nagenoeg gelijk en bedraagt deze € 490.000.

Voor het overige vastgoed met en zonder verkoopbesluit heeft waardebeoordeling plaatsgevonden ultimo 2023. De huidige waarde overschrijdt de boekwaarde en omvat een stille reserve van €5,4 miljoen.

Meerjarenperspectief

Gelijktijdig met deze jaarrekening verschijnt ook het Meerjarenperspectief grondzaken (MPG 2024). Met deze beschrijving van lopende zaken en toekomstperspectieven kan de paragraaf grondbeleid compacter blijven. Belangrijke en/of tussentijdse ontwikkelingen worden hier vermeld.

De rol van het gemeentelijk grondbeleid

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de uitvoering van de programma's zoals Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Economie, Kunst en Cultuur. De beschikbaarheid van gronden en gebouwen zijn immers belangrijk voor diverse maatschappelijke activiteiten. Dat maakt grondbeleid één van de instrumenten die de gemeente kan inzetten bij het stimuleren dan wel faciliteren van die activiteiten binnen haar grondgebied.

Een belangrijk thema is een evenwichtige ontwikkeling van Deventer. Ontwikkelingen in onder andere demografie, economie, technologie en duurzaamheid leiden tot verandering in de ruimtevrage. Uitgaande van het grondbeleid als ondersteunend instrument stellen we ons in dit kader de vraag hoe we een bijdrage kunnen leveren aan de daarbij behorende opgaven en ambities. Anders geformuleerd: hoe kunnen we een bijdrage leveren aan de waardecreatie, in coöperatie met onze inwoners, ondernemers en andere partners?

De kern van waardecreatie is het centraal stellen van het maatschappelijke effect van een gebiedsontwikkeling. Dat gebeurt vanuit een breed perspectief. Bijvoorbeeld of een gebiedsontwikkeling bijdraagt aan een gezonde leefomgeving, aan meer werkgelegenheid of aan de ruimtelijke kwaliteit van de plek. Dit maatschappelijk effect wegen we af tegen de financiële investering en risico's in een gebiedsontwikkeling.

Hierbij beoordelen van we de noodzakelijke of wenselijke gemeentelijke rol van geval tot geval. Het grondbeleid vraagt om maatwerk per afzonderlijke situatie. Afhankelijk van de specifieke situatie, de specifieke ambities en de specifieke afweging die de gemeente maakt bij een ontwikkeling, kiest de gemeente een rol in haar grondpolitiek. De gemeente kan hierbij kiezen uit faciliterend grondbeleid of actief grondbeleid. Als een ruimtelijke ontwikkeling ongewenst is werkt de gemeente niet mee.

In 2013 heeft de gemeenteraad de Nota Grondbeleid vastgesteld. Daarin is vastgelegd dat de gemeente geen actief grondbeleid voorstaat. Alleen, als de markt belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen niet op pakt of op kan pakken, maakt de gemeente een afweging of zij een actieve rol wil en kan spelen. De markt is sindsdien sterk veranderd. De gemeente staat voor een grote opgave om aan de vraag naar woningen te voldoen, de kavels op de huidige bedrijventerreinen zijn nagenoeg uitgegeven en er liggen tal van uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en natuurontwikkeling. De invulling hiervan kan niet alleen aan de markt worden overgelaten. Bovendien wil de gemeente ook sturen op kwaliteit. Dat vraagt om een andere grondhouding en een actievere regie.

Deventer staat daarom voor een opgave met een schaal die veel groter is dan in achterliggende periode. Daarop dient ook het grondbeleid te worden afgestemd. De ambities van Deventer vragen een meer actieve afweging over de gemeentelijke rol in de ruimtelijke ontwikkelingen. Daartoe moet het grondbeleid worden geactualiseerd, gericht op een per geval passende rol van de gemeente variërend van faciliterend tot actief. Een grondbeleid dat aansluit op de Omgevingswet en een sterk verband heeft met de Omgevingsvisie. Een grondbeleid dat effectief wordt ingezet als middel om de beleidsdoelen en ambities van Deventer waar te maken. E.e.a. binnen voor de gemeente aanvaardbare financiële kaders en risico's. Er wordt momenteel gewerkt aan de Nota Grondbeleid. Deze wordt in 2024 aangeboden aan de raad.

Resultaten grondexploitaties

Onderstaande tabel toont de resultaten:

(bedragen x €1)

Grondexploitaties	Verwacht eindresultaat (contante waarde)		Verschil
	31-12-2023	31-12-2022	
A1 Bedrijvenpark	-19.544.711	-19.431.297	-113.414
Centrumplan Bathmen	-759.819	-696.787	-63.032
Cluster Havenkwartier	-7.783.174	-7.712.102	-71.072
Cluster Stadsentree	-778.432	-500.063	-278.369
Eikendal	1.055.403	1.544.969	-489.566
Sluiskwartier	-3.366.499	-2.251.090	-1.115.409
Steenbrugge	4.225.251	5.947.268	-1.722.017
Tuinen van Zandweerd	1.425.638	415.345	1.010.293
Westfalenstraat	-1.648.056	-1.599.037	-49.019
Wijtenhorst Douweler Leide	-3.299.352	-3.213.532	-85.820
Winkelcentrum Keizerslanden	-4.562.714	-4.408.287	-154.427
Shita locatie	-71.175	-72.715	1.540
Van Hetenlocatie	246.564	0	246.564
Totaal	-34.861.076	-31.977.328	-2.883.748
Waarvan verlieslatend	-41.813.932	-39.884.910	-1.929.022
Waarvan winstgevend	6.952.856	7.907.582	-954.726

De tabel toont voor iedere grondexploitatie het verwachte eindresultaat, op basis van de meest aannemelijke schatting van toekomstige inkomsten. Het verwachte eindresultaat wordt berekend op basis van contante waarde en is inclusief winstneming over 2023. Het totaalbeeld laat een verslechtering van €2,9 miljone zien ten opzichte van de jaarrekening 2022. De grootste mutaties hebben plaatsgevonden binnen de grondexploitaties de Tuinen van Zandweerd, Steenbrugge en Sluiskwartier. Onderstaand een toelichting hierop. In 2023 zijn er geen grondexploitaties afgesloten. De grondexploitatie Van Hetenlocatie is in 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Onderstaand per grondexploitatie een nadere duiding van het resultaat en het risicoprofiel:

Risico's

(bedragen x €1)

Risico's	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022	Vershil
Verlieslatend			
Wijtenhorst en Douweler Leide	375.650	735.500	-359.850
Sluiskwartier	1.087.500	1.675.000	-587.500
Roelandflat/WC Keizerslanden	100.000	100.000	0
A1 Bedrijvenpark	3.287.827	2.991.575	296.252
Centrumplan Bathmen	0	0	0
Tuinen van Zandweerd	0	197.000	-197.000
Shita locatie	105.000	325.250	-220.250
Cluster Westfalenstraat	201.500	237.000	-35.500
Cluster Havenkwartier	682.500	528.750	153.750
Cluster Stadsentree	73.250	300.000	-226.750
Totaal verlieslatend	5.913.227	7.090.075	-1.176.848
Winstgevend			
Eikendal	110.000	340.000	-230.000
Tuinen van Zandweerd	125.000	0	125.000
Steenbrugge	950.000	1.550.000	-600.000
Van Hetenlocatie	250.000	0	250.000
Totaal winstgevend	1.435.000	1.890.000	-455.000
Eindtotaal	7.348.227	8.980.075	-1.631.848

Het totale risicoprofiel van de grondexploitatie is ten opzichte van de jaarrekening 2022 afgenomen met €1,6 miljoen tot een totaal risicoprofiel van €7,3 miljoen. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de winstgevendende grondexploitatie de risico's zelf op kunnen vangen met het positieve resultaat. De oorzaak van de afname zit vooral in de voortvarende stappen die zijn gemaakt met de civieltechnische werkzaamheden zoals het bouw- en woonrijp maken. Door verdere realisatie van de grondexploitatie wordt meer zekerheid verkregen over de omvang van de kosten/opbrengsten en nemen de onzekerheden daarmee

af. Dit geldt in het bijzonder voor Sluiskwartier en Steenbrugge. Desondanks blijft het risicoprofiel fors en dat heeft voor een groot deel te maken met het risico omtrent de netcongestie. Daar tegenover is het risicobedrag van Havenkwartier toegenomen door risico's rondom de uitgifte van gronden. Daarnaast is er een risicobedrag voor de Van Hetenlocatie opgenomen, omdat hiervoor een nieuwe grondexploitatie is geopend.

Onderstaand per grondexploitatie een nadere duiding van het resultaat en het risicoprofiel:

A1 Bedrijvenpark

Het resultaat van de grondexploitatie A1 Bedrijvenpark is enigszins verslechterd met circa €115.000. De kavelprijzen van de bedrijfskavels zijn opnieuw getaxeerd en de prijzen zijn naar boven bijgesteld. Daarnaast zijn de bestaande woningen getaxeerd voor de aanvang van de verkoop met hogere opbrengstverwachtingen als uitkomst. Per saldo zijn de opbrengsten aanzienlijk toegenomen, maar ook de kosten nemen toe. De toenemende kosten komt met name door de stijgende prijzen (inflatie). Meerjarig wordt nu rekening gehouden met hogere kostenstijgingen. Dit zorgt voor veruit de grootste toename van de kosten. Daarnaast zijn er wat onvoorziene saneringskosten geweest en is het budget voor de plankosten met €100.000 naar boven bijgesteld. Het budget voor de plankosten blijft een aandachtspunt naar de toekomst. Ook zorgt de verlenging van de grondexploitatie met 1 jaar voor een toename van de rentelasten. Met betrekking tot de risico's is er een nieuw risico opgenomen voor hoger uitvallende plankosten en kosten voor tijdelijke oplossingen als gevolg van de netcongestie. Op dit moment wordt een Smart Energy Hub als meest kansrijke oplossing voor de netcongestie gezien. Dit vraagt extra ambtelijke inzet. Maar ook juridische capaciteit rondom de vraagstukken van netcongestie is noodzakelijk. Daardoor neemt de druk en onzekerheid op de plankosten toe. Maar het risico op vertragingen inde uitgifte door netcongestie blijft veruit het grootste risico, namelijk €1,8 miljoen. Bij de zomereactualisatie is de kans van optreden verhoogd en dit is gelijk gehouden. Netcongestie blijft een actueel en omvangrijk risico voor het Bedrijvenpark A1 en vraagt continue aandacht.

Centrumplan Bathmen

Het resultaat van de grondexploitatie van Centrumplan Bathmen is verslechterd met ruim €60.000. Het gewijzigde resultaat komt met name door de geraamde kostenstijgingen (inflatie). Daarnaast is de looptijd met een jaar verlengd. Dit heeft gezorgd voor vertraging in het proces, hetgeen extra plan- en rentekosten met zich meebrengt.

Cluster Havenkwartier

Dit cluster is opgebouwd uit drie grondexploitaties: silogebied, Hanzeweg en Kop & Haveneiland. Per saldo neemt het planresultaat van dit cluster met ruim €70.000 af.

Silogebied

Bij het Silogebied staan we voor de opgave tot het uitzetten van een nieuwe uitvraag genaamd. De Havendame. Uitgangspunt is dat de ontwikkelende partij de renovatie van de kade zal "meenemen" in de planvorming en ontwikkeling. In de grondexploitatie is rekening gehouden met de renovatie van het elevatorgebouw en de transportband. Het resultaat van deze grondexploitatie is iets nadeliger geworden. De belangrijkste factor is een toename van de civieltechnische kosten en een toename van de plankosten door de complexiteit van de hernieuwde uitvraag Havendame.

Hanzeweg

Het resultaat voor de Hanzeweg is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het financieel kader. De planinhoudelijke uitgangspunten zijn gelijk gebleven in afwachting van een “strategische” keuze voor ontwikkeling.

Kop en Haveneiland

De verbetering van het planresultaat voor Kop en Haveneiland wordt veroorzaakt door het inrekenen van de restant subsidie WBI welke in de komende jaren nog verantwoord zal worden. Daarnaast wordt rekening gehouden met het verplaatsen van woonboten “gedeeltelijk” ten laste van de grondexploitatie. De plankosten nemen toe en worden gedeeltelijk gecompenseerd door een exploitatiebijdrage.

Cluster Stadsentree

Dit cluster omvat twee grondexploitaties, Gasfabriek-terrein en Teugseweg.

- **Gasfabriek-terrein**

Het resultaat van de grondexploitatie Gasfabriek-terrein is per saldo met circa €80.000 verslechterd. Zowel de civieltechnische kosten als de plankosten vallen hoger uit dan geraamd. Doordat de werkzaamheden nu grotendeels zijn afgerond, is het risico op tegenvallers afgenomen en dus verlaagd tot de nog uit te voeren werkzaamheden.

- **Teugseweg**

Het resultaat van de grondexploitatie voor de Teugseweg is met circa €170.000 afgenomen. Deze afname wordt met name veroorzaakt door de langere looptijd en de proces- en juridische begeleiding voor dit project waar een reclamemast onder valt.

Eikendal

De grondexploitatie van Eikendal is winstgevend. De mutatie in de contante waarde wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de winstuitname over 2023 van ruim €750.000. Verder zijn er financieel gezien weinig dingen veranderd binnen het project. Ten aanzien van de opbrengstenstijging zien we een verbetering door een hogere taxatie van de kavels. De impact hiervan is echter zeer beperkt omdat de meeste kavels al onder optie waren voor de meest recente taxatie.

Wel zit er nog een klein risico in de vertraging van de uitgifte van de kavels, wanneer er kavels terugkomen uit optie zullen ze opnieuw aangeboden moeten worden wat kan leiden tot vertraging in de uitgifte. Het risico op vertraging van de uitgifte is wel verlaagd. We zien namelijk dat er veel belangstelling is voor de kavels en ze momenteel erg goed in de markt liggen.

Steenbrugge

De grondexploitatie van Steenbrugge is winstgevend. Voor Steenbrugge wordt op basis van de voortgang de looptijd verlengd met een jaar naar eind 2028. De actualisatie van de civieltechnische raming leidt tot een toename van de kosten met circa €2 miljoen. Enerzijds heeft dit te maken met de indexering (inflatie). Anderzijds is door een derde partij een nieuwe kostenraming voor het woonrijp maken opgesteld. De raming van de plankosten is gewijzigd op basis van de ervaringscijfers van 2023 en de verwachte inzet voor 2024 en verder. De opbrengsten zijn verhoogd op basis van gerealiseerde verkopen aan

ontwikkelaars waarbij de opbrengst hoger is dan het uitgangspunt op basis van het contract. De verkoopprijzen voor PO kavels zijn ongewijzigd en de verkoop verloopt goed.

De afname van het risicoprofiel heeft met name te maken met de voortgang van de grondexploitaties. Voor Steenbrugge is het risico op vertraging en lagere opbrengsten fors afgenomen.

Sluiskwartier

Per saldo wordt de grondexploitatie circa €1,1 miljoen nadeliger. Bij deze zomeraactualisatie (2e kwartaalrapportage 2023) was al een deel van deze verslechtering gemeld ten bedrage van €700.000. Voor het Sluiskwartier is de kostenraming voor de civieltechnische werkzaamheden herzien, dit leidt tot een verhoging van de raming met circa €150.000. Tegelijkertijd is het onvoorziene deel afgenomen voor de in 2023 al uitgevoerde werkzaamheden. Ten aanzien van de opbrengsten hebben er een tweetal aanvullende waardebeoordelingen door een externe deskundige plaatsgevonden. Enerzijds is de verwachting dat de verkoop van het bestaande vastgoed minder opbrengt, circa €300.000. Dit wordt gecompenseerd door een hogere opbrengstverwachting voor de woningen van de Schippersflat, doordat deze opbrengsten met €350.000 naar boven bijgesteld kunnen worden. Vooral de verwachte plankosten laten een toename zien, enerzijds door de programmamanagementkosten en anderzijds door de verwachting dat de looptijd met een jaar zal toenemen.

Tuinen van Zandweerd

De grondexploitatie van Tuinen van Zandweerd is winstgevend. Over 2023 heeft er een winstname van ruim €1,4 miljoen plaatsgevonden. De oorzaak hiervan is dat er vorig jaar veel onzekerheid was over de verkoop van de grond voor het appartementengebouw. Dit had toen alles te maken met de mogelijke komst van flexwoningen dicht bij dit stuk grond. Nu de komst van flexwoningen toch niet doorgaat heeft de ontwikkelaar de koopovereenkomst getekend. Daarnaast pakt de aanbesteding van het groen voordeliger uit dan geraamd. Dit komt doordat veel kosten die bij het groen geraamd waren al meegenomen waren in de aanbesteding van het woonrijp maken.

Het risicoprofiel is iets omlaaggegaan. Zo is de kans van optreden wat betreft vertraging in de verkoop van de grond van de appartementen verlaagd. Hoewel de koopovereenkomst al ondertekend is en er ook al een aanbetaling is gedaan, bestaat nog de kans dat de ontwikkelaar de appartementen niet verkoopt en het voorverkooppercentage niet haalt. In dat geval hoeft de grond niet te worden afgenomen.

Westfalenstraat

Het planresultaat kent een geringe afname van €40.000. Dit wordt verklaard door de actualisatie van de verkoopprijzen en de plankosten. Het risicoprofiel omvat hoofdzakelijk de onzekerheid omtrent het effectueren van de optie door BCTN-Vos voor fase 2.

Wijtenhorst Douweler Leide

Het planresultaat omvat een beperkte afname van €90.000. De driehoek Kolkmanweg is afgewaardeerd omdat deze locatie niet wordt ontwikkeld en gaat naar openbaar groen. Daarmee is het in het risicoprofiel opgenomen risico opgetreden. Hier staat tegenover dat door het afhaken van de Parabool, voor afname van de voormalige werflocatie Kolkmanweg, een wijziging van het woonprogramma van sociale huur naar sociale en betaalbare koop zorgt voor hogere opbrengsten. Daarnaast is er sprake van verlenging van de looptijd van de grondexploitatie met een jaar tot eind 2025, waardoor de plankosten toenemen en er sprake is van een hogere rente toerekening. De civieltechnische kosten voor sloop en bouwrijp maken Kolkmanweg zijn circa €95.000

voordeliger aanbesteed ten opzichte van de civieltechnische-raming 2023. Het risicoprofiel voor Wijtenhorst Douweler Leide is per saldo verlaagd met €360.000.

Winkelcentrum Keizerslanden

De Roelandflatlocatie is het laatste deel van de grondexploitatie Winkelcentrum Keizerslanden dat nog ontwikkeld moet worden. De gemeente heeft dit al gedurende enkele jaren stil gelegd omdat Woonbedrijf Ieder1 plannen aan het maken is voor het naastgelegen Ludgeruskwartier. In 2023 is in een intentieovereenkomst vastgelegd dat de Roelandflatlocatie zal worden betrokken in de herontwikkeling van het Ludgeruskwartier. Een samenwerkingsovereenkomst, inclusief financiële afspraken, is in voorbereiding. In afwachting hierop is de grondexploitatie, met uitzondering van boekwaardes en parameters, niet aangepast. Het resultaat is verslechterd met circa €80.000. Dit is met name het gevolg van het toerekenen van een extra jaar rente. Daarnaast zijn er plankosten gemaakt die ook zijn opgenomen in de grondexploitatie.

Shita locatie

Het planresultaat is beperkt bijgesteld. Het risico voor mogelijke tegenvallers bij de sanering is naar boven bijgesteld, maar door het vervallen hoofdzakelijk het risico omtrent opbrengstenderving, kan het risicoprofiel voor Shita per saldo verlaagd worden naar €105.000.

Van Hetenlocatie

De "Van Hetenlocatie" is een nieuwe grondexploitatie (vaststelling gemeenteraad, 29 november 2023). Er was op het moment van vaststellen sprake van een voordelig verwacht resultaat van bijna €300.000. Bij de actualisatie is dit resultaat iets afgenomen tot €250.000. Deze kleine daling wordt vooral veroorzaakt door de marktontwikkelingen. In Deventer zijn de VON prijzen van de woningen iets gedaald. Het risicoprofiel vooral gekenmerkt door risico's op daling van de woningprijzen en stijging van de bouwkosten.

Investerings

Inzicht

De gemeente Deventer heeft in 2023 veel geld en energie geïnvesteerd in zowel de ruimtelijk fysieke projecten weg- en waterbeheer, ICT als in projecten op het gebied van sport en gemeentelijke huisvesting. Een illustratie van de ambitie die Deventer heeft om te zorgen voor een structureel goed, veilig, efficiënt, duurzaam en milieubewust leef-, woon-, werk- en verblijfmilieu voor haar burgers en passanten. Het realiseren van die voorzieningen en een structureel voortbestaan daarvan, leggen beslag op schaarse middelen op de middellange en lange planningshorizon. Om tegemoet te komen aan de wensen van de burger en het bestuur zijn keuzes gemaakt.

Op deze plaats in het jaarverslag wordt per programma en taakveld een integraal beeld gepresenteerd van de gerealiseerde investeringsuitgaven in 2023. Ook worden de significante afwijkingen tussen de begrote en gerealiseerde bedragen kort toegelicht.

Ontwikkelingen en conclusies

Going concern investeringen

De geprognoseerde lasten zijn voor circa 48% gerealiseerd. Niet gerealiseerde kredieten worden overgeheveld naar 2024.

Uitbreidingsinvesteringen

De geprognoseerde lasten zijn voor circa 18% gerealiseerd. Niet gerealiseerde kredieten worden overgeheveld naar 2024.

Wat zijn investeringen en wat niet?

Onder investeren wordt verstaan het vastleggen van vermogen in een object waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente, verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten.

Volgens de recente notitie Materiële Vaste Activa (januari 2020) van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden drie soorten investeringen onderscheiden:

1. Investerings met een economisch nut.
Investerings hebben economisch nut als ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of wanneer ze bijdragen aan het genereren van middelen.
2. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
Bij investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven gaat het om investeringen in relatie tot rioolheffing en afvalstoffenheffing. Omdat deze heffingen maximaal kostendekkend mogen zijn, moeten ze apart op de balans gepresenteerd worden.
3. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
Investerings in water, wegen en pleinen kunnen worden gezien als investeringen in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut.

De gemeente Deventer maakt onderscheid in de volgende investeringsstromen:

Investering		Dekking
1	Going concern	Reguliere begroting
2	Uitbreidingsinvesteringen	- Middelen zijn vrijgegeven - Middelen zijn gereserveerd, maar nog niet vrijgegeven
3	Voorportaal investeringen	Geen dekking, prioritering moet nog gemaakt worden

Going concern investeringen

De going concern investeringen vinden hun oorsprong in de reguliere bedrijfsvoering. Vanuit de behoefte of noodzaak om een bepaald product of dienst te blijven leveren, is het van belang dat een vervangingsinvestering wordt gepleegd. Going concern investeringen vinden hun oorsprong vanuit de bestaande dienstverlening. Uitgangspunt is dat deze worden gedekt vanuit de lopende begroting. Aan de going concern investeringen ligt een vervangingschema ten grondslag. Voor het taakveld Verkeer en vervoer is dat bijvoorbeeld het MJOP MIND en voor rioleringen is dat het gemeentelijke rioleringsplan (GRP). Voor ICT is voor vervangingsinvesteringen een Roadmap opgesteld.

Uitbreidingsinvesteringen

Uitbreidingsinvesteringen komen voort uit nieuw beleid (producten en diensten) of uitbreiding van bestaand beleid. De behoefte aan een nieuw/verbeterd product of dienstverlening vertaalt zich in uitbreiding- of herontwikkelingsinvesteringen. Daarnaast kunnen deze investeringen voortkomen vanuit een locatie ontwikkeling (grondexploitatie) of uit het raads- en collegeprogramma. Voor deze investeringen zijn aanvullende middelen nodig (subsidies, heroverweging). Jaarlijks in de voorjaarsnota wordt een meerjarige investeringsplanning opgesteld. Met dit instrument wordt voor ieder investeringsinitiatief bepaald of er evenwicht is tussen ontwikkeling, beleid, programma en geld en wordt er een rangorde (prioritering) vastgesteld. Ook worden middelen in de meerjarenbegroting gereserveerd. Via een separaat raadsvoorstel worden deze middelen definitief vrijgegeven. Het is ook mogelijk dat een deel van de gereserveerde middelen via een kwartaalrapportage als een voorbereidingskrediet wordt vrijgegeven. In de jaarrekening komen alleen de uitbreidingsinvesteringen waarvoor middelen zijn vrijgegeven aan de orde.

Voorportaal investeringen

Veel ambities, projecten en wensen zijn opgenomen in het bestuursakkoord en de begroting. Daarnaast blijven verschillende majeure projecten en opgaven staan. Daarvoor zijn op dit moment geen middelen beschikbaar, omdat een andere prioritering is gemaakt. Deze investeringen komen daarom in de jaarrekening niet aan de orde.

Going concern investeringen

Per programma worden hieronder de going concern investeringen (> €50.000) inclusief afwijkingen gepresenteerd.

(bedragen in €) (-/- = onderbesteding)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Fietsparkeren Binnenstad	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	81.051	33.662	-47.389
BAP Tuindorp/Putmanstraat	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	70.000	2.842	-67.158
BAP Zandweerd/Van Vlotenlaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	100.000	1.218	-98.782
Joh. van Vlotenlaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	90.332	-	-90.332
Ceintuurbaan-Zamenhofplein	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	-	-	-
Fietspad Boxbergerweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	45.752	24.105	-21.647
Fietspad Boxbergerweg (subsidie)	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	-	-	-
Pr Margrietlaan-Bathmen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	73.990	35.431	-38.559
Wezenland/Keizer Karellaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	-	-	-
Brederodelaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	284.585	271.358	-13.227
Reconstructie Havezathelaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	121.147	4.153	-116.994
Vervangen houten bruggen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	781.987	76.966	-705.021
Koerkampsweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	180.000	84.019	-95.981
Omgeving Langenbergerweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	161.800	123.168	-38.632
Omvorming fietspaden	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	620.000	16.744	-603.256
Reconstructie Rotonde Roland Holstlaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	320.000	21.074	-298.926
Schooldijk	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	265.000	2.300	-262.700
Digitalisering parkeren	Leefomgeving	Parkeren	200.022	-	-200.022
Reconstructie Brinkgarage	Leefomgeving	Parkeren	-	-	-
Reconstructie Brinkgarage (subsidie)	Leefomgeving	Parkeren	-	-	-
Vervanging Kaartleesapparatuur	Leefomgeving	Parkeren	491.579	-	-491.579

Riolering en waterhuishouding	Leefomgeving	Riolering	3.975.017	1.788.454	-2.186.563
Luchtbehandelingssysteem Fermerie	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	266.953	-	-266.953
Renovatie Polstraat 8-10	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+	3.019.704	3.019.704	-
Beregeningsinstallaties	Meedoen	Sportaccommodaties	170.000	156.644	-13.356
ICT middelen / AV middelen vergaderruimtes	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie	898.000	80.868	-817.132
Roadmap ICT	Bedrijfsvoering	Overhead	2.359.667	1.566.577	-793.090
Toekomst gericht werken	Bedrijfsvoering	Overhead	281.600	96.115	-185.485
Totaal			14.858.186	7.405.402	-7.452.784

Toelichting van afwijkingen

In totaal is er in 2023 circa 56% van het begrote bedrag geïnvesteerd in going concern activiteiten. Een groot aantal investeringen is in 2023 nog in voorbereiding en zal in 2024 worden uitgevoerd. De voortgang per investeringsproject is toegelicht in de kwartaalrapportages.

Uitbreidingsinvesteringen

Per programma worden hieronder de uitbreidingsinvesteringen (> €50.000) inclusief afwijkingen gepresenteerd.

(bedragen x €1) (-/- = onderbesteding)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Nieuwbouw Brandweerkazerne Diepenveen	Openbare Orde en Veiligheid	Crisisbeheersing en Brandweer	1.078.078	1.054.438	-23.640
Beestenweg	Openbare Orde en Veiligheid	Openbare Orde en Veiligheid	200.000	155.086	-44.914
E&W verbeterlagen Sluiscomplex	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	270.000	190.442	-79.558
Fietsroutes Margijnenenk-Overstichtlaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	243.828	103.137	-140.691
Fietspaden Koersenweg/Lage Steenweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	64.076	65.544	1.468
Fietspaden Rembrandtkade/Vliegend Hert	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	218.520	33.947	-184.573
Fietspaden Spanjaardsdijk	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	1.442.366	70.304	-1.372.062
Fietsnelweg Deventer-Zutphen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	999.154	-	-999.154
Fietsstructuur A1 zone	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	798.994	68.311	-730.683
Herinrichting Lebuinuspleinen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	2.622.173	379.771	-2.242.402
Roessinksweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	380.591	341.398	-39.193
Rotonde Westenbergr	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	132.200	132.137	-63
Siemelinksweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	2.585.652	1.464.051	-1.121.601
Project de Braam	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	58.472	54.284	-4.188
Reconstructie Hoge Hondstraat	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	288.000	3.281	-284.719
Slim Warmtenet	Milieu en Duurzaamheid	Duurzaamheid	1.184.356	1.120.236	-64.120
Aankoop en doorgang Stadshof	Ruimtelijke Ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	7.829	9.568	1.739
Herstructurering	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	1.447.969	975.540	-472.429
Nieuwbouw sporthal Bathmen	Meedoen	Sportaccommodaties	1.410.266	284.442	-1.125.824
Nieuwbouw sporthal Marke Zuid	Meedoen	Sportaccommodaties	969.204	360.400	-608.804
Renovatie kunstgrasvelden en verlichtingen	Meedoen	Sportaccommodaties	255.000	189.964	

Nieuwbouw Marke Zuid School	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	2.200.000	1.397.802	-802.198
Nieuwbouw Splithofstraat	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	3.397.229	-	-3.397.229
Aanpassing Slingerbos	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	1.635.702	1.635.702	-
Facelift Enkdwarsstraat 5	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	105.390	-	-105.390
Uitbreiding Kindcentrum Rivierenwijk	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	1.919.819	1.932.027	12.208
Vervanging nieuw Zwaluwenburg	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	200.000	21.618	-178.382
Vervanging nieuwbouw Sancta Maria	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	1.128.588	-	-1.128.588
Wachtplaats 5e Havenarm	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	1.410.000	1.410.000	-
Vervanging elektrische installaties markten	Economie en internationaal beleid	Bedrijfsloket en -regelingen	191.659	-	-191.659
Brandveiligheid gebouwen	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	123.111	37.968	-85.143
Overkapping Burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	125.901	118.670	-7.231
Gevel en loods Scheepvaartstraat	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	121.291	51.832	-69.459
Totaal			29.215.418	13.661.900	-15.488.482

Toelichting van afwijkingen

In totaal is er in 2023 circa 50% van het begrote bedrag geïnvesteerd in uitbreidingsactiviteiten. Een groot aantal investeringen is in 2023 nog in voorbereiding en zal in 2024 worden uitgevoerd. De voortgang per investeringsproject wordt binnen de programma's toegelicht bij de kwartaalrapportages.

Jaarrekening

De rekeninggegevens bestaan uit de balans tussen bezittingen en schulden, de toelichting op de verschillende onderdelen hiervan en de rekening van baten en lasten. Dit is het resultaat.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 28 februari 2024 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Continuïteitsveronderstelling.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement is dit nader toegelicht.

Afschrijvingstermijn Slim Warmtenet Zandweerd

In 2021 activeerde de gemeente voor het eerst kosten voor het “ZLT net” (Zeer lage temperatuur net m.b.t. project Slim Warmtenet Zandweerd) die gedurende 30 jaar worden afgeschreven (activa component: Grond, weg en waterbouwkundige werken). De draaiende onderdelen rondom deze investering zullen worden afgeschreven in 15 jaar (activa component: machines, apparaten en installaties).

Deze activa componenten voor een warmtenet zijn nog niet gedefinieerd in de Nota activeren en afschrijven van de gemeente Deventer. Binnen de richtlijnen is gekeken wat passend is en wat gangbaar is voor afschrijvingen van een warmtenet (via navraag bij andere warmtebedrijven).

Deze activasoort is nog niet in de Nota activeren en afschrijven van de gemeente Deventer vermeld. De oorzaak is dat dit een nieuw soort actief is voor gemeente. In het 2024 wordt de genoemde nota aangepast.

Algemene grondslagen opstellen jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling.

In de jaarrekening 2023 is de algemene uitkering opgenomen op basis van de decembercirculaire 2023

Eigen bijdrage CAK

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

De gemeente Deventer heeft onvoldoende zekerheid omtrent de volledigheid van de eigen bijdragen Wmo van €816.986 en Beschermd Wonen van €312.893 in haar jaarrekening 2023.

In de jaarrekening 2023 wordt het bedrag verantwoord dat in het verantwoordingsjaar van het CAK aan afdrachten is ontvangen (=kastsel). De reden hiervan is dat bij het CAK sprake is van achterstanden in het verwerken van de opgelegde en nog op te leggen eigen bijdragen waardoor geen betrouwbare schatting is te maken van de ultimo 2023 nog op te leggen en door gemeenten te ontvangen eigen bijdragen.

De personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Er is sprake van een formeel verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten: vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient er (waarschijnlijk) wel een verplichting te worden opgenomen.

Medewerkers kunnen op basis van deze CAO onder andere vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren sparen. Met dit “verlofsparen” kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijk vitaliteitsbeeld. De uren die zijn gespaard onder het verlofsparen verjaren niet. Conform de door de commissie BBV gepubliceerde “Nadere toelichting commissie BBV” moeten gemeenten een voorziening vormen voor alle categorieën bovenwettelijke verlofuren die in artikel 6.5 van de CAO-gemeenten zijn benoemd.

Diverse personele lasten blijven echter ook in 2023 toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals de ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en de overlopende vakantiegeldaanvragen.

Algemene grondslagen opstellen rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening ([RB 2024-32](#)), vastgesteld op 28 februari 2024 en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dit betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 20 december 2023 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig en toegelicht aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de kadernota 'Voorkomen en bestrijden misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) Deventer' van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves, (zijnde €4,9 miljoen) gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 200.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Vaste activa

Algemeen

In 2020 is door de raad de richtlijn activeren en afschrijven vastgesteld. Deze richtlijn is een vertaling van de eisen, welke zijn neergelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) inzake duurzame activa, naar de Deventer situatie. De richtlijn biedt een actueel kader voor investeringen en de daaruit voortvloeiende activa en afschrijvingen.

Voor de afschrijvingsduur gelden de afschrijvingstermijnen die zijn opgenomen in de richtlijn activeren en afschrijven (2020).

In de jaarrekening is, in aanvulling op de richtlijn activeren en afschrijven, uitgegaan van de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) van de commissie BBV.

Omvangcriterium

Vanaf 1 januari 2005 worden investeringen met een gebruiksduur kleiner dan 3 jaar en/of met een verkrijging- of vervaardigingsprijs lager dan €25.000 niet geactiveerd maar direct ten laste van de programmarekening gebracht.

Vanaf het boekjaar 2013 worden activa, met een verkoop intentie op korte termijn, onder de vlottende activa opgenomen. In de toelichting op de balans wordt de omvang van de actuele waarde vermeld.

Afschrijven

Slijtende investeringen worden vanaf de boekingsperiode direct aansluitend op het moment van ingebruikneming (n+1) lineair of annuïtair afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit (zowel met economisch als maatschappelijk nut) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Vaste activa - Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate te worden verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Bijdragen aan activa van derden worden volgens de richtlijnen Activeren en afschrijven geactiveerd als ze individueel een bedrag van €25.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vaste activa - Materiële vaste activa met economisch nut

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct toe te rekenen salariskosten. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Warme gronden

Volgens de notitie “Grond grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)” worden gronden die zijn verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld opgenomen onder de materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV). Dergelijke gronden worden in de regel aangeduid als “warme gronden”. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

Gronden die zijn verworven met het oog op concrete ontwikkeling door de gemeente, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld mogen, voor wat betreft de toepassing van artikel 65 lid 1 BBV, worden gewaardeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming, mits op basis van de notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken” (2019) en de aanpassing van de voorwaarden warme gronden wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd.
- De (toekomstige) bestemming(en)/functies (ontwikkeling) betreffende het plangebied dien(en)t goed onderbouwd te worden.
- De gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen dat die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid.
- De visie/het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of het rijk.
- Periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheid van de ontwikkelmogelijkheden

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijke afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Wijziging bestemming activa

Van activa waarvan de bestemming wijzigt (bijvoorbeeld door verkoop) wordt conform artikel 63, lid 5 – BBV de actuele waarde van de nieuwe bestemming toegelicht (verkoop- of taxatiewaarde). Wanneer de duurzame gebruiksintentie eindigt (door verkoopvoornemen), dan wordt het object onder de vlottende activa (voorraden) gerubriceerd. Is de actuele waarde lager dan de boekwaarde, dan vindt afwaardering plaats.

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

In erfpacht uitgegeven gronden.

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs; dit is de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Vaste activa - Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld - opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Flottende activa

Grond- en hulpstoffen en overige voorraden

Grond- en hulpstoffen en overige voorraden zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werk opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) en ook een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel.

Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Als aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid en dient er winst te worden genomen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten volledig op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Als er sprake is van winst, wordt deze berekend op basis van de eindwaarde van het project, volgens de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)' van de commissie BBV. Als de berekening van de tussentijdse winstneming volgens de percentage of completion methode ertoe leidt dat in eerdere jaren te veel winst is genomen, neemt de gemeente de eerder te veel genomen winst terug. Subsidiebatens en de daarbij behorende subsidiabele kosten bij grondexploitaties maken geen onderdeel uit van de tussentijdse winstneming en worden verantwoord op het moment dat de subsidie volgens de subsidievoorwaarden is gerealiseerd.

De verliesvoorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde. Het te verwachten verlies op eindwaarde wordt door middel van de disconteringsvoet contant gemaakt. De disconteringsvoet is in het BBV voorgeschreven en bedraagt 2%.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor als voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is wat betreft de algemene private debiteuren bepaald op basis van de geschatte inningskansen per individuele vordering (statische methode). De voorziening voor de belasting debiteuren is daarentegen dynamisch bepaald in verband met het grote aantal kleine vorderingen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende posten

De overlopende activa maken onderdeel uit van de vlottende activa (artikel 37 – BBV). Onder de overlopende activa vallen de vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen bedragen.

Vooruitbetaalde kosten zijn kosten die al zijn betaald, maar waarvan de prestatie (nut) na de balansdatum valt.

Nog te ontvangen bedragen betreft nog te factureren geleverde prestaties. De grondslag voor de 'vordering' is voor de balansdatum ontstaan.

Overlopende activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (artikel 63 – BBV).

Vaste passiva

Reserves

In de, in 2018 door de raad, vastgestelde geactualiseerde beleidsnota Reserves en voorzieningen wordt het kaderstellend beleid voor de reserves weergegeven. Volgens artikel 19 – BBV bevat de toelichting op het overzicht van baten en lasten een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Voorzieningen

In de, in 2018 door de raad, vastgesteld geactualiseerde beleidsnota Reserves en voorzieningen wordt het kaderstellend beleid voor voorzieningen weergegeven. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting dan wel het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die daarover geformuleerd zijn. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid daarover nader uiteengezet.

Indien sprake is van achterstallig onderhoud moet er met ingang van verslagjaar 2021 een voorziening worden gevormd. Het is niet langer toegestaan om bij onvoldoende financiële middelen een termijn van vier jaar te hanteren voor het vormen van de voorziening. De reden hiervoor is het effect op de financiële kengetallen.

In geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, wordt er op basis van art. 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd.

Er kan in geen van de voorkomende gevallen sprake zijn van een negatieve voorziening. Een onverwacht bij het opmaken van de jaarrekening gesignaleerde negatieve stand moet via een eenmalige last worden gedekt. Een tijdens het opmaken van de begroting gesignaleerde verwachte negatieve stand moet via het aanpassen van de toekomstige stortingen worden gedekt.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gerealiseerde aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

Verplichting voortvloeiend uit leasing

De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Incidentele baten en lasten

Volgens artikel 28 – BBV is in de toelichting op de programmarekening een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma. Daarin worden per programma de belangrijkste posten (> €200.000) afzonderlijk gespecificeerd.

Nog te bepalen en te bestemmen resultaat

De basis voor de jaarrekening ligt in de door de gemeenteraad vastgestelde begroting. In de jaarrekening dient tot uitdrukking te worden gebracht, wat werkelijk is gebeurd ten opzichte van de door de raad vastgelegde voornemens in de begroting, inclusief later daarin aangebrachte wijzigingen. Door middel van de voorgeschreven analyse tussen de rekening- en begrotingscijfers wordt inzicht verstrekt in de - eventueel - ontstane verschillen. Volgens de programmabegroting mogen in de diverse programma's geen stortingen en onttrekkingen met betrekking tot de reserves worden opgenomen. Deze mutaties worden gepresenteerd in het overzicht werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Nadat het resultaat van de rekening (inclusief exploitatiemutaties in reserves) is bepaald, wordt dit afzonderlijk op de balans vermeld en in de jaarrekening vastgelegd. Na vaststelling van de jaarrekening neemt de gemeenteraad vervolgens een besluit over de bestemming van het resultaat.

Vlottende passiva

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (art. 49, lid 1 – BBV)). Een essentieel kenmerk is dat voor de gemeente een verplichting bestaat. Een verplichting is een plicht of verantwoordelijkheid tegenover een derde om op een bepaalde manier te handelen of te presteren (dit kan voortkomen uit een overeenkomst maar ook uit, door een derde al geleverde prestatie waarvoor nog geen betaling heeft plaatsgevonden). Verplichtingen kunnen rechtens afdwingbaar zijn als gevolg van een bindende overeenkomst of wettelijke vereiste.

Vanaf 01-01-2008 worden van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren onder de overlopende passiva opgenomen (art. 49, onderdeel b – BBV). Als op basis van de voorwaarden van de specifieke doeluitkering het niet bestede bedrag moet worden terugbetaald, dan is dit terug te betalen voorschotbedrag verantwoord onder de netto vlottende schulden (art. 48, onderdeel d – BBV en vraag 2 van deel 15 – vragen en antwoordenrubriek). Overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde (art. 63 lid 7 – BBV).

Overzicht Baten en Lasten

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma												
Burger en bestuur	9.152	1.289	-7.863	10.730	1.487	-9.243	10.861	1.982	-8.879	131	495	365
Openbare orde en veiligheid	12.498	900	-11.598	13.688	1.063	-12.626	13.913	1.701	-12.211	224	639	414
Leefomgeving	40.169	15.414	-24.755	48.398	16.217	-32.181	45.636	18.892	-26.744	-2.763	2.674	5.437
Milieu en duurzaamheid	19.149	15.530	-3.619	23.482	19.679	-3.803	20.679	15.614	-5.065	-2.803	-4.065	-1.262
Ruimtelijke ontwikkeling	8.043	5.000	-3.043	14.366	7.283	-7.083	11.004	7.083	-3.922	-3.362	-201	3.161
Herstructurering en vastgoed	27.170	27.798	629	30.243	30.737	494	23.913	24.699	786	-6.330	-6.038	293
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	75.334	41.007	-34.328	94.419	48.317	-46.102	96.076	50.055	-46.021	1.658	1.739	81
Meedoen	92.099	4.192	-87.908	117.506	25.173	-92.333	101.974	30.860	-71.114	-15.532	5.687	21.219
Jeugd en onderwijs	46.386	4.424	-41.961	50.715	5.747	-44.967	50.599	5.420	-45.179	-116	-328	-212
Economie en internationaal beleid	3.922	1.374	-2.548	7.576	1.875	-5.701	4.956	1.724	-3.232	-2.620	-151	2.469
Kunst en cultuur	19.331	2.680	-16.652	25.066	3.256	-21.810	21.694	3.829	-17.865	-3.371	573	3.945
Bedrijfsvoering	39.596	8.931	-30.665	43.903	9.972	-33.932	40.649	9.428	-31.221	-3.254	-543	2.711
Subtotaal programma's	392.849	128.539	-264.310	480.092	170.805	-309.287	441.953	171.287	-270.666	-38.139	482	38.621
Algemene dekkingsmiddelen												
Algemene uitkeringen	0	249.783	249.783	0	259.020	259.020	0	264.623	264.623	0	5.603	5.603
Lokale heffingen	-29	30.530	30.559	-29	31.140	31.169	-4	31.307	31.311	25	167	142
Calculatieverschillen	2.264	1.827	-436	4.570	1.883	-2.688	4.474	1.911	-2.563	-96	28	125
Saldo financieringsfunctie	-1.073	0	1.073	-2.283	0	2.283	-380	0	380	1.903	0	-1.903
Dividend	0	1.194	1.194	0	1.474	1.474	0	1.475	1.475	0	1	1
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.055	323	-732	1.146	323	-823	1.070	384	-686	-76	61	137
Uitvoeringskosten lokale heffingen	1.986	854	-1.132	2.007	862	-1.145	2.000	859	-1.141	-8	-3	4
Stelposten	44.362	0	-44.362	26.213	0	-26.213	0	0	0	-26.213	0	26.213
Vennootschapsbelasting	0	0	0	3.820	0	-3.820	3.820	0	-3.820	0	0	0
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	48.565	284.512	235.946	35.445	294.702	259.257	10.980	300.559	289.579	-24.465	5.857	30.322
Onvoorzien	253	0	-253	153	0	-153	0	0	0	-153	0	153

	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	441.668	413.051	-28.617	515.691	465.508	-50.183	452.933	471.846	18.913	-62.758	6.338	69.096
Mutaties reserves												
Burger en bestuur	0	60	60	452	420	-32	452	338	-114	0	-82	-82
Openbare orde en veiligheid	6	15	8	130	525	395	130	422	292	0	-103	-103
Leefomgeving	586	928	341	1.495	5.495	4.000	1.658	3.303	1.645	163	-2.192	-2.355
Milieu en Duurzaamheid	46	935	889	2.103	1.136	-968	81	1.058	977	-2.022	-77	1.945
Ruimtelijke ontwikkeling	0	57	57	300	1.875	1.575	300	1.036	737	0	-838	-838
Herstructurering en vastgoed	1.314	203	-1.110	3.256	3.121	-135	4.201	3.941	-260	945	820	-125
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	0	65	65	439	7.238	6.799	439	5.896	5.457	0	-1.342	-1.342
Meedoen	2.430	5.031	2.601	4.355	10.846	6.491	8.271	8.368	97	3.916	-2.478	-6.394
Jeugd en onderwijs	0	357	357	206	404	198	364	219	-145	158	-185	-343
Economie en internationaal beleid	0	0	0	10	1.593	1.583	10	208	198	0	-1.386	-1.386
Kunst en cultuur	81	1.941	1.860	888	2.753	1.865	877	2.246	1.368	-10	-507	-497
Bedrijfsvoering	1.519	1.384	-134	2.821	2.938	117	2.659	1.847	-811	-163	-1.091	-928
Algemene dekkingsmiddelen	7.889	35.860	27.971	18.997	47.292	28.295	18.019	47.256	29.237	-978	-36	942
Totaal Mutaties reserves	13.871	46.837	32.966	35.452	85.636	50.183	37.462	76.138	38.677	2.009	-9.498	-11.507
Gerealiseerd resultaat	455.539	459.888	4.349	551.143	551.143	0	490.395	547.984	57.590	-60.749	-3.159	57.590

Per programma dient in de paragraaf Bedrijfsvoering een verklaring te worden gegeven in het geval dat de werkelijke uitgaven de begrote uitgaven overschrijden. Ditzelfde geldt voor de reserves en afzonderlijke investeringen per programma.

Lasten programma's

Bij de programma's Burger en bestuur, Openbare orde en veiligheid en Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt zijn de lasten in de rekening (voor budgetoverheveling) vergeleken met de begroting, in de programma's overschreden. Deze overschrijdingen zijn niet onrechtmatig omdat deze geheel worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.

Programma (bedragen x €1.000) (- = nadeel)	Geraamde lasten	Werkelijke lasten	Verschil
Burger en bestuur	10.730	10.861	-131
Openbare orde en veiligheid	13.688	13.913	-224
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	94.419	96.076	-1.658

Toelichting Burger en bestuur

De kosten B&W voor representatie, wachtgelden en lidmaatschappen zijn €128.000 hoger dan gemeld in de 3e kwartaalrapportage 2023. Dit bedrag blijft onder de rapportagegrens van €200.000.

Toelichting programma Openbare orde en veiligheid

De overschrijding op het taakveld Openbare orde en veiligheid wordt met name veroorzaakt door een hogere doorbelasting personeelskosten Toezicht en Handhaving van €222.000. Hier staat een hogere inkomst tegenover.

Toelichting programma Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Het nadeel is te verklaren door de in 2023 reeds betaalde energiekosten ten behoeve van de energietoeslag 2023. De middelen daarvoor zijn in de decembercirculaire 2023 (€5.437.000) beschikbaar gesteld. Het tekort van €1.831.002 wordt gedekt uit deze middelen. De middelen van de decembercirculaire zijn verantwoord op het programma Algemene middelen.

Toelichting op baten en lasten

Hieronder volgt een toelichting op baten en lasten van de verschillen tussen de begroting 2023 na wijziging en de realisatie 2023. Een toelichting op saldiniveau treft u aan in de programmatoelichting.

Programma Burger en bestuur

Het programma bestaat uit de taakvelden

0.1 bestuur

0.2 burgerzaken

Exploitatie

Baten (Voordeel €495.000)

- Voorziening wethouder pensioenen (voordeel €328.000), doordat de totale pensioenverplichting berekend met de actuele rentestand lager is dan het saldo in de voorziening.
- Hogere inkomsten leges inkomsten burgerzaken (voordeel €128.000)
 - Er zijn meer inkomsten uit leges binnen gekomen dan begroot, met name door meer aanvragen rijbewijzen en reisdocumenten.
- Overige verschillen (voordeel €39.000)

Reserve

Puttingen reserves (Nadeel €82.000)

- Lagere putting uit reserve overlopende posten. De middelen die in deze reserve zijn gestort voor dekking uitgaven voor software burgerzaken en belastingsysteem zijn nog niet volledig benut, uitgaven lopen deels door naar het boekjaar 2024 (nadeel €137.000)
- Hogere putting uit de reserve Molukse graven. In 2023 zijn uitgaven gedaan voor gedenktekens en overname grafrechten. De kosten zijn voorzien in het meerjarig beschikbaar bedrag in deze reserve (voordeel €55.000)

Programma Openbare orde en veiligheid

Het programma bestaat uit de taakvelden

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

1.2 Openbare orde en veiligheid

Exploitatie

Lasten (Nadeel €224.000)

De lasten hebben een overschrijding van in totaal €224.000 (nadeel), bestaande uit een overschrijding van €359.000 op het taakveld Openbare orde en veiligheid en een onderschrijding van €134.000 op het taakveld Crisisbeheersing en brandweer.

- Taakveld Openbare orde en veiligheid (€359.000 nadeel)
 - De overschrijding op het taakveld Openbare orde en veiligheid wordt met name veroorzaakt door een hogere doorbelasting personeelskosten Toezicht en Handhaving van €222.000. Hier staat een hogere inkomst tegenover.
- Taakveld Crisisbeheersing en brandweer. In verband met het vertrek van enkele brandweermedewerkers bij de Veiligheidsregio IJsselland is er een hogere afrekening Functioneel Leeftijdsontslag van €130.000. De kosten voor het beheer en onderhoud van de kazernes vielen €210.000 lager uit

Baten (Voordeel €639.000):

De baten hebben een overschrijding van €639.000 welke voor €560.000 is toe te rekenen aan

- Taakveld Openbare Orde en Veiligheid (€560.000 voordeel)
 - Een voordeel van €211.000 als gevolg van het innen van dwangsommen. Hier staat tegenover een storting in de voorziening dubieuze debiteuren van €156.000.
 - Een voordeel van €222.000 als hogere inkomst ter dekking van de hogere doorbelasting personeelskosten Toezicht en Handhaving.

Reserve

Puttingen reserves (Nadeel €103.000)

- Er is sprake van een lagere putting uit de reserves van €103.000 als gevolg van lagere onderhoudskosten.

Programma Leefomgeving

Het programma bestaat uit de taakvelden

- 0.63 Parkeerbelasting
- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 2.5 Openbaar vervoer
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- 7.2 Riolering
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria
- Verkeer en vervoer

Exploitatie

Lasten (Voordeel €2.763.000)

Het voordeel van €2.763.000 op de lasten is grotendeels te verklaren op de volgende taakvelden:

- Taakveld Verkeer en Vervoer (voordeel €2.502.000)
 - Taakveld Verkeer en Vervoer bestaat uit een aantal deeltaakvelden; Straten, Wegen en Pleinen (SWP), Straatreiniging, Openbare Verlichting, uitvoering beleid verkeer en vervoer, verkeerslogistiek (VRI) en civiel technische kunstwerken.
 - Het voordeel is als volgt te verklaren: MJOP en meerjarige projecten en eenmalige budgetten (voordeel €4.445.000). Binnen de diverse deeltaakvelden zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld. Door vertraging in de werkzaamheden (bijvoorbeeld als gevolg van participatietraject, krapte door interne en externe capaciteit, uitstel planning etc.) zijn niet alle incidentele middelen besteed. Voorgesteld wordt om deze budgetten over te hevelen naar 2024 voor totaal €4.445.000; uitgesplitst naar deeltaakveld betreft het Straten, Wegen en Pleinen (€1.424.000), Straatreiniging (€277.000) Openbare Verlichting (€375.000), uitvoering beleid verkeer en mobiliteit (€1.612.000), verkeerslogistiek (€297.000) en civiel technische kunstwerken (460.000). Zie hiervoor ook de afzonderlijke toelichting budgetoverhevelingen.
 - Rente-omslag (voordeel €166.000). Als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% wordt er €166.000 minder rente doorbelast. Het ontstane voordeel wordt via het programma Algemene Dekkingsmiddelen gestort in de generieke weerstandsreserve.
 - Hoog water (nadeel €80.000). Het optreden van hoog water is niet begroot aangezien dat lang niet ieder begrotingsjaar voor komt. Eind 2023 is er sprake geweest van een langdurige periode van hoog water. De kosten die gemoeid zijn met het veiligstellen van de situatie bedraagt €80.000.
 - Kabels en leidingen (nadeel €1.900.000). Voor het herstel van straatwerk na het leggen van kabels en leidingen is een nadeel van €1.900.000 opgetreden. Hiertegenover staan baten in de vorm van vergoedingen die aan de netbeheerders worden opgelegd, maar deze zijn niet toereikend ter dekking van de lasten, omdat de landelijk vastgestelde tarieven te laag zijn.
 - Schades openbare verlichting (nadeel €209.000). Regelmatig ontstaat er schade aan openbare verlichtingen die vervolgens gerepareerd worden. Deze kosten zijn hoger dan begroot. Hiertegenover staan hogere baten in de vorm van verhaalschades.
- Taakveld Betaald parkeren (voordeel €263.000)

- o Het voordeel op de lasten betreft grotendeels uit het niet volledig hoeven in te zetten van de stelpost indexatie parkeerbeheer (€100.000), het niet uit kunnen voeren van exploitatieprojecten (€100.000) wegens niet beschikbare capaciteit en overige lasten die lager uit vallen (bijvoorbeeld het minder vervangen van parkeerautomaten). De totale lasten en baten binnen taakveld parkeren worden verrekend met de reserve mobiliteitsfonds.
- Taakveld Openbaar Groen en spelen (€494.000 voordeel)
 - o De uitvoering van veel groenprojecten in 2023 hebben een overloop naar 2024. De oorzaak hiervan is dat een groot deel van de werkzaamheden niet in 2023 kon worden afgerond. Deze projecten bestaan onder andere uit boomveiligheidsonderhoud en nieuwe aanplant bomen en planten. Dit heeft deels te maken met het feit dat het plantseizoen loopt van oktober tot en met maart. Het restant van deze budgetten wordt overgeheveld naar 2024. Zie ook hetgeen wordt toegelicht bij de budgetoverhevelingen.
- Daarnaast is wegens gebrek aan projectcapaciteit een deel van de MJOP programmering in 2023 niet uitgevoerd. In 2024 wordt hiervoor extra capaciteit vrijgemaakt middels inzet van een extra projectleider. Het restant van deze budgetten wordt overgeheveld naar 2024. Zie budgetoverhevelingen.
- Voorts is een bedrag van €65.000 vanuit de stichting Tevreden overgemaakt aan de gemeente Deventer met als toezegging dat dit bedrag ten goede moet komen aan het opknappen van speellocaties in 2024. Dit bedrag is in november 2023 door de stichting beschikbaar gesteld.

Baten (Voordeel €2.674.000)

Het voordeel op de baten €2.674.000 is grotendeels te verklaren vanuit de volgende taakvelden:

- Taakveld Verkeer en Vervoer (voordeel €1.528.000)
 - o Kabels en leidingen (voordeel €1.329.000). Tegenover de lasten voor het leggen van kabels en leidingen met bijbehorende reparaties straatwerk et cetera staan ook baten. In 2023 hebben we voor deze lasten baten ontvangen van €1.329.000. De baten zijn niet toereikend geweest ter dekking van de lasten (zie toelichting lasten).
 - o Subsidie inkomsten (voordeel €400.000). Er zijn van de provincie hogere subsidie inkomsten ontvangen op de onderdelen Verkeersveiligheid (€207.000), Subsidie afkoppeling riolering (€118.000) en een hogere bijdrage voor onder andere het wegennet (€26.000).
- Taakveld Parkeren (voordeel €718.000). Het voordeel op parkeren is grotendeels te verklaren door hogere parkeeropbrengsten op straatparkeren en parkeergarages (€450.000), meer opgelegde naheffingsaanslagen (€113.000) en een hoger ontvangen dividend (€38.000) van NV Parkeergarage. De totale lasten en baten binnen taakveld parkeren worden verrekend met de reserve mobiliteitsfonds.

Reserves

Storingsen in reserves (nadeel €163.000)

- De storting in de reserves is hoger dan geraamd door een hogere storting in de reserve mobiliteitsfonds (€193.000) en riolering (€35.000). Voor beide geldt dat de totale baten en lasten verrekend worden met een reserve.

Puttingen uit reserves (nadeel €2.192.000).

- Taakveld Verkeer en Vervoer (nadeel €1.281.000)
 - o Binnen taakveld Verkeer en Vervoer zijn in 2022 middelen beschikbaar gesteld die naar 2023 zijn overgeheveld in verband met het niet volledig benutten van deze middelen in 2022. Een aantal van deze middelen is ook in 2023 niet benut door vertraging of uitstel van projecten plannen

en/of het niet beschikbaar hebben van interne en externe capaciteit ter uitvoering van de gemaakte plannen. Voorbeelden hiervan zijn (gemeentebrede) meekoppelbudgetten of plannen ter optimalisatie van onkruidbestrijding (straatreiniging). Eveneens loopt de programmering van de meerjarige onderhoudsprojecten achter door onvoldoende beschikbare interne en externe capaciteit, burgerparticipatietrajecten en intensieve gesprekken met stakeholders.

- Taakveld Parkeren (nadeel €839.000)
 - o Door een positief resultaat op de parkeerbegroting hoeft er niet geput te worden uit de reserve mobiliteitsfonds. Een lagere putting dan geraamd is een nadeel voor de baten van het programma.

Programma Milieu en duurzaamheid

Het programma bestaat uit de taakvelden

7.3 Afval

7.4 Milieubeheer

Exploitatie

Lasten (Voordeel €2.803.000)

De afwijking op de lasten bedraagt €2.803.000 voordelig. De afwijking bestaat uit een onderschrijding van €2.586.000 op het taakveld Milieubeheer en een onderscheiding van €217.000 op het taakveld Afval.

- Taakveld Milieubeheer (€2.591.000 voordeel). Onder Milieubeheer vallen bodem, geluid, milieu en duurzaamheid.
 - Duurzaamheid (€2.308.000 voordeel)
 - CDOKE gelden €1.700.000. Dit betreffen de Rijksmiddelen voor de regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid. In 2023 is € 2.119.652 ontvangen, niet alle gelden hiervan zijn besteed in 2023. Het restant van €1.700.000 wordt middels een budgetoverheveling meegenomen naar 2024.
 - Duurzaamheidsleningen €400.000 onderschrijding. Omdat de condities van het nieuwe Warmtefonds gunstiger zijn dan de inzet van een duurzaamheidskrediet heeft het college besloten om het gereserveerde bedrag voor het duurzaamheidskrediet anders te benutten maar wel met hetzelfde doel: het ondersteunen van mensen die zelf geen middelen hebben om hun huis te verduurzamen. Budget wordt ingezet voor financiële energiecoaches en de ontwikkeling van energieadviesstool Charlie. Voorbereidingen zijn gestart in 2023, uitvoering en kosten zijn er vanaf 2024. Middels een budgetoverheveling zullen deze gelden worden overgeheveld naar 2024.
 - Bodem (€263.000 voordeel). Het voordeel op Bodem is te verklaren doordat er (rijks)subsidies zijn ontvangen waartegenover nog geen lasten zijn verantwoord. Deze subsidies worden overgeheveld naar 2024.
- Taakveld Afval (€217.000 voordeel)
 - Het voordeel op Afval is grotendeels te verklaren doordat er minder kwijtscheldingen zijn gerealiseerd dan hetgeen begroot. Dit levert een voordeel op van €180.000. Verder geen materiële bijzonderheden.
- Resultaat Afvalbegroting 2023
 - De afvalbegroting over het jaar 2023 sluit af met een positief resultaat van €14.000. Het resultaat wordt gestort in de reserve huishoudelijk afval.
 - Het resultaat over 2023 is als volgt te verklaren:
 - In 2023 zijn er minder kwijtscheldingen verleend dan begroot. Dit levert €180.000 minder aan lasten op;
 - In 2023 is het aantal aangeboden containers (50L, 140L en 240L) lager uitgevallen dan hetgeen gemiddeld is begroot. Dit levert een negatief resultaat aan baten op van €166.000.
- Ontwikkelingen in 2023:
 - Vanaf 2023 is de papierprijs dalende; hierdoor ontvangen we minder papieropbrengsten;
 - Het aantal goedgekeurde PMD tonnages is dalende; ten opzichte van 2022 ligt dit bijna 15% lager. Dit scheelt de gemeente inkomsten. Ter voorkoming van een verdere daling is in 2023 het project "schone stromen" gestart; wat €60.000 heeft gekost. We blijven dit monitoren.

- o In 2023 is €80.000 bijgedragen aan het project Lebuinuspleinen; deze is via reserve huishoudelijk afval gelopen.
- o In 2023 zijn we gestart met extra inzet op zwerfafval; dit verloopt goed en dit loopt door in 2024;
- o In 2023 zijn we gestart met het beleid maken voor circulariteit; dit loopt in 2024 door.
- o In 2023 heeft Circulus te maken gehad met hogere brandstofkosten omdat de brandstofprijzen sterk zijn gestegen door de Oekraïne oorlog. Dit is doorberekend naar de deelnemende gemeenten. Hiervoor hebben we een tegemoetkoming uit de stelpost energiecompensatie ontvangen. Per saldo hebben we €42.000 betaald welke gedekt wordt uit de reserve huishoudelijk afval.

Baten (nadeel €4.065.000)

De afwijking op de baten bedraagt €4.065.000 nadelig. De afwijking is grotendeels te verklaren door een nadeel van €1.882.000 op het Milieubeheer.

- Taakveld Milieubeheer (€1.882.000 nadeel). Onder Milieubeheer vallen bodem, geluid, milieu en duurzaamheid.
 - o Bodem (€216.000 nadeel). Het nadeel op taakveld Bodem is te verklaren doordat er (rijks)subsidies zijn ontvangen waartegenover nog geen lasten zijn verantwoord (zie voordeel bij de lasten). Hierdoor hebben we geen baten behaald. Deze subsidies worden overgeheveld naar 2024.
- Duurzaamheid (€1.666.000 nadeel)
 - o De CDOKE gelden €1.700.000 onderschrijving. Dit betreffen de inkomsten van de regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid. Deze gelden zijn ontvangen maar onder de balanspost "voortontvangen bedragen".

Reserves

Stortingen in reserves (voordeel €2022.000)

De subsidie vanuit het Nationaal Groeifonds (begroot € 2.016.000) ten behoeve van Slim Warmtenet is niet gestort in de reserve maar geboekt naar voortontvangen bedragen.

Programma Ruimtelijke ontwikkeling

Het programma bestaat uit de taakvelden

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

8.1 Ruimtelijke ordening

8.3 Wonen en bouwen

Exploitatie

Lasten (Voordeel €3.362.000)

- Taakveld Ruimtelijke ordening
 - Meerjarige projecten: ten opzichte van de begroting zien we over 2023 een onderschrijding van de lasten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het overhevelen van de uitvoering van projecten van 2023 naar 2024. Achterliggende oorzaak is de beschikbare capaciteit en hierdoor langere doorlooptijd in de uitvoering wat veroorzaakt dat de projecten niet tijdig opgepakt konden worden in 2023 en daarom worden overgeheveld naar 2024. Onder Budgetoverhevelingen is weergegeven om welke projecten het gaat. In het bijzonder gaat dit op voor begrootte uitgaven inzake de projecten: Wonen boven Winkels (€500.000), Leader (€450.000) en Flexwonen (€2.000.000).

Kijken we naar het exploitatieresultaat na budgetoverheveling dan zien we, binnen de verbijzondering van de taakvelden, de volgende afwijkingen:

- Gebieds- en locatie ontwikkeling:
Zowel aan de baten als lasten kant zien we een overschrijding van de begroting. Dit komt doordat er veel meer projecten zijn opgepakt dan dat er waren begroot. De uitgaven worden vaak volledig gedekt doordat, op basis van intentieovereenkomsten, lasten verhaald kunnen worden op de initiatiefnemers van de projecten. Het negatieve resultaat van ruim € 100.000 op dit programmaonderdeel wordt hoofdzakelijk verklaard door ondersteunende, juridische en coördinerende werkzaamheden bij inbreidingslocaties, welke niet te verhalen zijn op de initiatiefnemers van projecten.
- Ruimtelijke planning en beleidsadvisering:
De overschrijding van de begrote lasten wordt veroorzaakt door Woo-verzoeken en de uitvoering van de 'Rood voor Rood' regeling. De lasten hiervan zijn niet te verhalen op derden en zijn niet gedekt vanuit de gemeentelijke begroting (€ 150.000). Voor de implementatie van de Omgevingswet is een tekort van € 30.000. Dit tekort wordt gedekt uit de beschikbare middelen vrijgekomen uit de decembercirculaire (€505.000). Het overschot op deze vrijgekomen middelen wordt ingezet voor bijkomende lasten in 2024 n.a.v. de invoering van de Omgevingswet.
- Taakveld Wonen en Bouwen (€180.000 nadeel)
 - Volkshuisvesting beleid en uitvoering. De overschrijding van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er meer gemeentelijke kosten (€180.000) zijn gemaakt dan begroot voor de realisatie van woonbeleid, het opstellen van de woonvisie en de afstemming met coöperaties. Daarnaast waren de kosten voor programmamanagement ook hoger dan begroot vanwege inhuur van personeel.

Baten (Nadeel €201.000)

- Taakveld Wonen en Bouwen

- o Per saldo zijn de begrote baten, grosso modo gezien, in lijn met de gerealiseerde baten. Binnen het totaal aan baten zien we een overschrijding op de bouwleges. De overschrijding van de begrote baten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er in het vierde kwartaal een fors aantal meer bouwaanvragen zijn verwerkt en daarmee meer bouwleges zijn ontvangen. We zien dat veel initiatiefnemers, voorafgaand aan de inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet per 1 januari 2024, graag nog hun bouwaanvraag verwerkt wilden hebben. Daar tegenover staan onderschrijdingen van baten. Dit doordat projecten vertraging op hebben gelopen waarmee baten zijn gemoeid. De projecten krijgen vervolg in 2024. Het gaat om de projecten Flexwonen, Vitaal platteland en Kavelruil Salland.

Reserves

Puttingen uit reserves (Nadeel €838.000)

- De putting uit de reserves zijn voor ruim €840.000 lager uitgevallen dan begroot. Dit heeft betrekking op minder bestedingen inzake: de softwarelasten ten dienste van het programma Ruimtelijke Ontwikkeling (€270.000), het project Vitaal Platteland (€244.000) en bestedingen vanuit het project "Kracht van Salland" (€69.000).

Programma Herstructurering en vastgoed

Het programma bestaat uit de taakvelden

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

8.1 Ruimtelijke ordening

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)

8.3 Wonen en bouwen

Exploitatie

Lasten (Voordeel € 6.330.000)

De onderschrijding hoofdzakelijk verklaard door vertraging in de herstructurering van het Oranjekwartier (€1.600.000). De vertraging wordt veroorzaakt door een lopende procedure bij de Raad van State. Ook zijn er nog resterende zogenaamde 'bouw- en woonrijp maak' activiteiten begroot voor de Rivierenwijk welke een langere doorlooptijd kennen (€300.000). Daarnaast wordt als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% er €161.000 minder rente doorbelast. Het ontstane voordeel wordt via het programma Algemene Dekkingsmiddelen gestort in de generieke weerstandsreserve.

Daarnaast zijn de lasten bij de grondexploitaties in de realisatie lager dan begroot. Grondexploitaties lopen over meerdere jaren waardoor de realisatie in de regel afwijkt ten opzichte van de raming. Het totale resultaat op de grondexploitaties wordt toegelicht in de paragraaf grondbeleid.

Baten (Nadeel €6.038.000):

De onderschrijding bedraagt €2.015.000. Met inachtneming van de nog te verwerken boekwaarde op de grondexploitaties van €0,3 miljoen wordt de onderschrijding hoofdzakelijk verklaard doordat de ontwikkeling en daarmee gepaarde gaande verkoop van de locatie het Oranjekwartier niet heeft plaatsgevonden in 2023 (€1.235.000). Daarnaast was de Polstraat 48 begroot als verkoop. Deze verkoop heeft niet plaats gevonden in 2023. Dit zorgt voor een nadeel van €400.000.

Bij de grondexploitaties voor de bedrijventerreinen blijven de baten als gerealiseerd achter bij de begroting. Dit komt door verschuiven in de tijd van verkopen gronden. Het totale resultaat op de grondexploitaties wordt toegelicht in de paragraaf grondbeleid.

Reserves

Stortingen reserves (Voordeel €945.000)

- Er is meer gestort dan begroot. Dit wordt verklaard door de winstneming op de grondexploitaties.

Puttingen reserves (Nadeel €820.000)

- Er is minder geput dan begroot. Dit wordt verklaard door het niet realiseren van de verkoop Oranjekwartier.

Programma Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Het programma bestaat uit de taakvelden

6.3 Inkomensregelingen

6.4 Begeleide participatie

6.5 Arbeidsparticipatie

Exploitatie

Lasten (Nadeel €1.658.000)

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: algemeen (€321.000 nadeel)
 - Ondernemers die een beroep gedaan hebben op de TOZO-regeling en daar alsnog niet voor in aanmerking kwamen, moeten de ontvangen gelden terugbetalen aan het Rijk. Dit leidt bij gemeenten in eerste instantie tot een nadeel van €293.000. Hier staat de terugvordering bij de ondernemers tegenover aan de batenkant, per saldo budgetneutraal.
 - Daarnaast is er een storting in de voorziening dubieuze debiteuren gedaan voor een bedrag van €296.000. Er zijn veel oude posten (met name leningen die langer dan tien jaar uitstaan, deze moeten wij voorzien voor 100% als dubieuze vordering..
 - De lasten van het BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) budget zijn voor €150.0000 lager dan begroot, daar tegenover staat dat de baten voor €116.000 lager zijn dan begroot. Per saldo nagenoeg budgetneutraal.
 - Er zijn minder lasten gemaakt op fraudebestrijding en software, voordeel €91.000.
- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: schuldhulpverlening is (€57.000 nadeel)
 - De uitgaven voor het steun- en herstelpakket voor team Schuldhulpverlening zijn niet gemaakt in 2023. Het budget van €100.000 wordt overgeheveld en toegevoegd aan het budget van het plan van aanpak IOM/ IOM/SHV. Het plan van aanpak is gebaseerd op de bevindingen uit de interne scan, de gesprekken met de raad en de Adviesraad Sociaal Domein Deventer en de uitgevoerde externe scan. Deze externe scan is uitgevoerd naar aanleiding van de aanbevelingen van het onderzoek van Berenschot.
 - De uitvoeringskosten zijn door de inhuur met €310.000 hoger dan begroot voor diverse projecten binnen team BAD. Overigens geldt dat er minder uitgaven zijn geweest aan inhuur dan geraamd op het project 'toeslagenaffaire', een deel van de werkzaamheden is opgevangen door het team. Dit leidt tot een voordeel van €205.000 op dit specifieke project.
 - Daarnaast is er een hogere last door een storting in de voorziening dubieuze debiteuren van €52.000, dit betreffen leningen die waarschijnlijk niet terug te vorderen zijn en mogelijk hierdoor moeten worden afgeboekt.
- Taakveld 6.3 Inkomensregeling : armoedebestrijding is (€2.420.000 nadeel)
 - In 2023 zijn de energietoeslagen uitbetaald. Deze lasten zijn verantwoord op dit programma en veroorzaakt een tekort van €1.844.000 op het energiecompensatiefonds. Hier tegenover staat nog een voordeel van €230.000 voor energietoeslag studenten, per saldo een tekort van €1.606.000. De energietoeslag is bij de decembercirculaire uitgekeerd aan de gemeenten en verantwoord op programma Algemene dekkingsmiddelen (€5.400.000). Het restant van de energiecompensatie uit de decembercirculaire van ongeveer €3.606.000 wordt overgeheveld naar 2024.

- o Beschermingsbewind terugvordering BTW van €305.000. In de periode dat de gemeente Deventer beschermingsbewind heeft uitgevoerd, werd Btw geheven over de dienstverlening. In april 2019 heeft de gemeente bij de Belastingdienst daartegen bezwaar gemaakt, omdat de gemeente van mening was dat beschermingsbewind een activiteit is die valt onder de Btw-vrijstelling. Om problemen met de Belastingdienst te voorkomen en cliënten niet onnodig met naheffingen te confronteren, heeft het BAD volgens de geldende regels Btw in rekening gebracht. Het bezwaar van de gemeente is vorig jaar gegrond verklaard. Dat betekent dat de gemeente over de uitvoering van het beschermingsbewind geen Btw in rekening hoefde te brengen. De voormalige cliënten ontvangen de ten onrechte betaalde BTW terug. Per saldo is dit budgetneutraal.
- o Hogere lasten van €131.000 voor de individuele inkomensvoet. Op basis van een motie bij de voorjaarsnota 2023 zijn de regels voor individuele inkomensvoet (IIT) verruimd (B&W nota november 2023-844). Belangrijkste wijziging is dat de referentieperiode (de periode waarin iemand aantoonbaar een laag inkomen heeft) is aangepast van 5 naar 3 jaar. De verwachting is daarmee dat het aantal inwoners dat gebruik gaat maken van de IIT gaat toenemen.
- o Er is minder beroep gedaan op de Sallandverzekeringen en bijzondere bijstand beschermingsbewind waardoor er een onderschrijding is van €163.000 en €198.000 op het budget. Er zijndarentegen meer middelen besteed aan armoedebestrijding nadeel € 91.000.
- o Voor het project kinderopvangtoeslagen affaire zijn de uitvoeringskosten en de werkelijk lasten voor de inkoop en trajectzorg op de vijf leefgebieden geplaatst tegenover de raming: de overschrijding van de lasten is ongeveer € 915.000. De dekking hiervan komt van het Rijk (van de Sisa-regeling) en is per saldo het budgetneutraal.
- o Verder is het budget voor de implementatie van het nieuwe beleidsplan voor €258.000 niet volledig uitgegeven en wordt het budget overgeheveld.
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (€1.126.000 voordeel)
 - o De lasten van Cleantechregio zijn ongeveer €160.000 lager, daar tegenover staat ook dat de baten lager zijn voor ongeveer €160.000. Het actieplan Buig (gestart oktober 2022) wordt overgeheveld naar 2024, € 450.000. Dit wordt ingezet voor de aanvraag van een vangnetsubsidie, conform het beleid. De verbetervoorstellen die in die vangnetaanvraag benoemd worden moeten op termijn zorgen voor meer inwoners aan het werk, maar vragen aan de voorkant meer inzet vanuit beleid en uitvoering.
 - o De lasten van het project Breed offensief zijn €165.000 lager. Het budget wordt overgeheveld.
 - o Over 2023 is een teruggaaf BTW mengpercentage m.b.t. de re-integratie en inburgering ontvangen voor een bedrag van €350.196.
 - o Daarnaast zijn er over de taakvelden heen nog kleine verschillen van €82.000 (nadeel).

Baten (Voordeel €1.739.000)

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: algemeen (€173.000 voordeel)
 - o Er zijn lagere inkomsten ontvangen voor BUIG €120.000. Inkomsten terugvordering en verhaal met betrekking tot de TOZO € 293.000. Zie ook de toelichting van de lasten.
- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: schuldhulpverlening (€557.000 voordeel)
 - o Diverse baten zijn hoger uitgevallen dan geraamd. De inkomsten voor diverse projecten binnen Schuldhulpverlening zijn met €158.000 hoger. De inkomsten vanuit het UWV zijn €108.000 voor het jaar 2023. Voor het Project toeslagen affaire zijn de baten hoger, omdat de ingezette uren hoger waren dan begroot. De gemaakte uren kunnen wij declareren bij de Belastingdienst, dit veroorzaakt een voordeel €237.000

- Overige (kleine) voordelen van €54.000.
- Taakveld 6.3 Inkomensregeling : armoedebestrijding (€1.134.000 voordeel)
 - De baten voor het project kinderopvangtoeslagen affaire zijn voordeliger voor een bedrag van €915.000,- en de baten Beschermingsbewind terugvordering BTW voor een bedrag van €305.000.
 - Overige (kleine) nadelen €80.000.
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (128.000 nadeel)
 - Er zijn minder inkomsten ontvangen van Circulus dan geraamd € 46.000,- De inzet die wij gevraagd hebben is lager geweest.
 - Een tweetal voordelen door inzet van de SROI en een lagere interne doorbelasting van team Beleid voor in totaal €78.000.
 - De baten van Cleantechregio zijn ongeveer €160.000 lager, wij hebben minder vouchers voor de werkgeversroute uitgegeven dan begroot. Daar tegenover staat ook dat er ook minder kosten zijn gemaakt voor €160.000.

Reserves

Puttingen uit reserves (Nadeel €1.342.000)

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: schuldhulpverlening (€196.000 nadeel)
 - Het budget van €196.000 Steun- en herstelpakket schuldenbeleid wordt overgeheveld naar 2024 en toegevoegd aan het budget van de plan van aanpak IOM/ IOM/SHV.
- Taakveld 6.3 Inkomensregeling : armoedebestrijding (€1.144.400 nadeel)
 - Een lagere putting van €232.600 inzake implementatie van het nieuwe beleidsplan en een lagere putting van €231.800, energietoeslag studenten wordt overgeheveld naar 2024. Zie ook het overzicht budget overhevelingen.
 - De putting van de reserve van €450.000 op actieplan Buig en van €165.000 Breed offensief hebben niet plaatsgevonden en worden overgeheveld naar 2024 (zie ook toelichting lasten). Het budget van €65.000 voor Arbeidsmarktbeleid is nog niet ingezet.

Programma Meedoen

Het programma bestaat uit de taakvelden:

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
- 6.6 Maatwerkvoorziening (Wmo)
- 6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)
- 6.71b Begeleiding (Wmo)
- 6.71c Dagbesteding (Wmo)
- 6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)
- 6.81a Beschermd wonen (Wmo)
- 6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)
- 7.1 Volksgezondheid

Exploitatie

Lasten (Voordeel €15.532.000)

- Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering (voordeel €1.185.000)
 - In 2023 is een aanvraag gedaan voor de specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK MEOZ). De specifieke uitkering is een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten voor energie die een openbaar zwembad had in 2022 en 2023. Het verleningsbedrag bedroeg €2.462.000 voor De Scheg, het Borgelerbad, Looermark en het zwembad in Lettele. In werkelijkheid bedroegen de meerkosten €1.337.000. Dit komt omdat het referentietarief van 2023 hoger was dan het werkelijke tarief in 2023. Hierdoor zijn de lasten €1.124.000 lager dan begroot.
- Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel €6.362.000). De verschillen worden hieronder per deeltaakveld toegelicht.
 - Transformatie- en innovatie jeugd (voordeel €1.864.000). Op het transformatie- en innovatiebudget jeugdzorg is een voordeel van €240.000. De projecten Van Wieg naar Werk kennen een onderbesteding van €1.624.000 doordat er door de coronajaren vertraging is ontstaan in de uitvoering van de projecten.
 - Preventie Wmo (voordeel €449.000). Ook op het gebied van preventie is in 2023 volop ingezet. Doordat we van het Rijk in 2023 extra middelen hebben ontvangen vanuit SPUK GALA en SPUK IZA, hebben we de gemeentelijke preventiebudgetten minder hoeven inzetten. Hier heeft dus een verschuiving plaatsgevonden waarbij rijksmiddelen konden worden ingezet in plaats van lokale middelen. Gelet op de korte termijn die openstond voor besteding van deze rijksmiddelen, is voorrang gegeven aan dekking vanuit deze specifiek uitkeringen (Zie onderdeel volksgezondheid). Op het Preventiefonds is hierdoor in 2023 €373.000 minder uitgegeven.
 - Algemene voorzieningen (voordeel €513.000). Het voordeel op de algemene voorzieningen wordt veroorzaakt door onder andere een lagere toerekening van apparaatskosten en uitgaven voor I-sociaal informatisering. Daarnaast zijn de exploitatielasten voor een aantal buurtvoorzieningen lager geweest dan begroot. Ook de subsidies vanuit het 'Eén meedoenbudget' en voor buurtwerk zijn lager dan begroot.

- Transformatie- en innovatie Wmo (voordeel €1.548.000). Binnen de transformatie en innovatie in de Wmo streven we naar minder maatwerk waar mogelijk. De lijn waarbij wordt ingezet op preventie, het normale leven versterken, werkt in Deventer zijn vruchten af. Dit blijft een groeiproces waarbij we kritisch blijven kijken naar de inzet van middelen. Hoewel de incidentele middelen op dit moment nog meer dan toereikend zijn, moeten we anticiperen op jaren waarbij tekorten dreigen. In 2023 houden we €1.548.000 over op deze budgetten. Dit komt onder andere omdat van het budget Buurtmakers €285.000 niet is besteed in 2023. Deze middelen zullen in 2024 onder andere worden ingezet voor een buurtmaker arbeidsmigranten (Plan van Aanpak is medio 2023 vastgesteld). Daarnaast heeft er een toerekening van €162.000 plaats gevonden aan het project Oranjekwartier voor de kosten Buurtmakers uit voorgaande jaren. Ook binnen het project aanpak Deltabuurt is er een onderbesteding van €278.000. Dit komt omdat er in 2023 nog geen projectleider was aangesteld. Ook de budgetten innovatie sociaal domein, van individueel naar collectief, woonzorgvisie en toekomstbestendige wijken zijn in 2023 niet volledig besteed.
 - Opvang Oekraïense vluchtelingen (voordeel €1.940.000). Het werkbudget verhoogde Asielinstroom heeft een voordeel van € 581.000. Deze middelen blijven beschikbaar voor de doelgroep. Het budget van Bed, Bad en Brood is overschreden met €43.000. Door de hogere instroom van inburgering zijn de uitvoeringskosten hoger uitgevallen voor een bedrag €196.000. De SPUK-regelingen Inburgeringsvoorziening en onderwijsroute hebben een looptijd voor meerdere jaren. Het voordeel van het €1.073.000 wordt overgeheveld. Dit leidt tot lagere baten (zie baten). De opvanglocaties van de Oekraïense vluchtelingen hebben een overschrijding van ongeveer €75.000.
- Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (voordeel €395.000)
 - Binnen de toegang Wmo zijn er minder middelen nodig geweest dan bij de budgetoverheveling in 2022 gedacht om de samenwerking tussen diverse vakdisciplines te vergroten/verstevigen. Ook binnen team Toegang Jeugd zijn niet alle beschikbare middelen ingezet. De middelen zullen in 2024 alsnog worden besteed als vervolg op het plan van aanpak dat in 2023 is vastgesteld.
- Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo (voordeel €495.000)
 - Binnen de maatwerkvoorzieningen Wmo is een verschuiving zichtbaar tussen verstrekkingen in natura en PGB's. Op de verstrekkingen in natura is er een nadeel van €257.000 terwijl er op de PGB's een voordeel van €479.000 is. Daarnaast is er een voordeel op het vraagafhankelijk vervoer.
- Taakveld 6.71a Wmo hulp bij het huishouden (voordeel €1.046.000)
 - Binnen de huishoudelijke hulp is ondanks de toegenomen vraag als gevolg van het abonnementstarief nog steeds sprake van een overschot op het budget.
- Taakveld 6.71b Wmo begeleiding (voordeel €1.056.000)
 - Ook binnen de Wmo begeleiding is nog steeds sprake van een overschot op het budget ondanks de toenemende vergrijzing. Mede gedwongen door de krapte in de arbeidsmarkt zijn we in 2022 diverse initiatieven gestart met als doel arbeidskrachten effectiever en efficiënter te benutten. Denk daarbij aan slimme manieren van samenwerken, inzet van robotica, etc. Deze ontwikkeling heeft zich in 2023 doorgezet. Daarnaast blijven we, door de inzet op regievoering, Wmo begeleiding doelmatiger inzetten en sturen we op voorliggende voorzieningen. Kan er voor een vraag een oplossing worden gevonden in het normale leven dan wordt die ingezet. Deze beweging is precies wat er met de transformatie werd beoogd.
- Taakveld 6.81a en b Wmo Beschermd wonen en maatschappelijke- en vrouwenopvang (voordeel €2.835.000)
 - Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang regionaal is in 2023 een onderbesteding van circa €3,3 miljoen ontstaan. Evenals voorgaande jaren, is er sprake van een onderbesteding. De oorzaak van de onderbesteding is voornamelijk veroorzaakt door beschermd wonen.

Het voordeel wordt gestort in de egalisatiereserve BW-MO regionaal. Voor 2024 en verder worden er hogere lasten voor beschermd wonen verwacht. Het regionaal bestuurlijk overleg zal conform het regionaal convenant besluiten of vrijval 2023 aan de diverse deelnemende gemeenten aan de orde is.

- Ten aanzien van Beschermd wonen en Maatschappelijk opvang lokaal is er een onderbesteding van €490.000. De onderbesteding wordt met name veroorzaakt door de lokale activiteiten voor €308.000 en resterend op diverse panden voor maatschappelijk opvang en verslavingszorg.
- Taakveld 7.1 Volksgezondheid (voordeel €1.072.000)
 - In 2023 zijn twee nieuwe SPUK-uitkeringen geïntroduceerd, SPUK GALA en SPUK IZA. Voor beide regelingen geldt dat pas in de loop van het jaar bekend werd welke bedragen we ontvingen. Hierdoor hebben we in 2023 niet het volledige bedrag kunnen inzetten voor de doelen vanuit deze regelingen. Voor SPUK GALA resteert een bedrag van € 177.000 waarvan € 115.000 mag worden overgeheveld naar 2024 en € 62.000 moet worden terugbetaald aan het Rijk. Voor SPUK IZA mag het budget niet worden overgeheveld naar het volgende jaar. Hiervan gaat € 431.000 terug naar het Rijk. Naast deze regelingen zijn er op diverse gezondheidsbudgetten voordelen omdat een deel van de uitgaven ten laste van de regeling SPUK GALA of IZA zijn gebracht.

Baten (Voordeel €5.687.000)

- Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering (nadeel €1.202.000)
 - In 2023 is een aanvraag gedaan voor de specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK MEOZ). De specifieke uitkering is een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten voor energie die een openbaar zwembad had in 2022 en 2023. Het verleningsbedrag bedroeg €2.462.000 voor De Scheg, het Borgelerbad, Looermark en het zwembad in Lettele. In werkelijkheid bedroegen de meerkosten €1.337.000. Dit komt omdat het referentietarief van 2023 hoger was dan het werkelijke tarief in 2023. Hierdoor zijn de baten €1.124.000 lager dan begroot.
- Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Opvang Oekraïense vluchtelingen (voordeel €7.405.000)
 - Op basis van het aantal beschikbare plekken op de 5 opvanglocaties in Deventer is er een voorschot aangevraagd. In het vierde kwartaal van het jaar is er nieuwe opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden geopend aan de Munsterstraat. Daarnaast is de CNO Boot voor de vluchtelingen gedurende 2023 ook op basis van de beschikbare plekken vergoed. De baten van meerdere locaties zijn in totaal voor €8.308.000 hoger dan geraamd. Ondanks de hoge kosten is het resultaat vrij hoog, dit komt mede doordat we zelf de opvang locaties konden regelen. Het was niet nodig om hotels of duurdere opvangplekken te regelen. Voor 2024 is de vergoeding van het tarief lager per opvangplek.
 - De SPUK regelingen Inburgeringsvoorziening en onderwijsroute hebben een looptijd voor meerdere jaren. De begrote baten van €1.073.000 worden overgeheveld.
- Taakveld 7.1 Volksgezondheid (€614.000 nadeel)
 - Zoals al aangegeven bij de lasten zijn voor SPUK GALA en SPUK IZA de beschikbare bedragen niet volledig ingezet. Daardoor zijn de inkomsten voor SPUK GALA €177.000 lager. Voor SPUK IZA zijn de inkomsten €431.000 lager.

Reserves

Storting reserves (Nadeel €3.916.000)

- Het voordeel van €3.351.000 op Beschermd wonen en maatschappelijk opvang regionaal wordt gestort in de egalisereserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang regionaal.
- Het voordeel van €308.000 op maatschappelijk opvang lokaal wordt gestort in de reserve lokaal BW/MO.
- Vanuit het budget verhoogde asielinstroom wordt €235.000 gestort in de reserve nieuwkomers.

Puttingen reserves (Nadeel €2.478.000)

- Vanuit de december circulaire zijn er middelen beschikbaar gesteld voor €235.000. Daarnaast zijn er puttingen uit de reserves voor de uitvoeringsmiddelen inburgering en de overschrijding van voor het project inburgering Matz sociaal. In totaal voor €220.000.
- De puttingen verhoogde asielinstroom €691.000 en de tussenvoorziening Schalkhaar €694.000 (meerjarig project) worden overgeheveld naar 2024. Beide puttingen hebben niet plaatsgevonden omdat de middelen voor de verhoogde asielstroom en de tussenvoorziening Schalkhaar nog niet zijn benut. Deze projecten gaan over meerdere jaren.
- Door de onderbesteding op de projecten Van Wieg naar Werk is er €416.000 minder geput uit de bestemmingsreserve diverse projecten Jeugd.
- Door de onderbesteding op de investering buitensport is er €78.000 minder geput uit de reserve investeringen buitensport
- Door de onderbesteding op de subsidie 1/3-regeling sport is er €89.000 minder geput uit de reserve 1/3 regeling sport.

Programma Jeugd en onderwijs

Het programma bestaat uit de taakvelden

4.2 Onderwijshuisvesting

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

6.82 Geëscaleerde zorg

Exploitatie

Lasten (Voordeel €116.000)

- Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting (voordeel €395.000)
 - Als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% is er €315.000 minder rente doorbelast.
- Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (voordeel €856.000)
 - De uitgaven voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn €656.000 lager dan begroot. De looptijd van het programma is verlengd tot en met het schooljaar 2024-2025.
- Taakveld 6.72 en 6.82 Jeugdhulp en Jeugdbescherming (nadeel €1.135.000)
 - In 2023 komen we op basis van de definitieve productieverantwoordingen uit op een tekort op jeugdzorg van €1,1 miljoen (2022 een tekort van €620.000). Dit tekort komt bovenop het nadeel dat we gemeld hebben in de 3e kwartaalrapportage 2023 van €2,5 miljoen. We zagen toen een forse stijging in de zorgkosten voor kinderen met meervoudige complexe problemen. Uit onderzoek naar de 10 duurste casussen blijkt dat er sprake is van hoge toewijzingen, stapeling van zorg en toekenning van meer zorgproducten. De extra kosten voor het woonplaatsbeginsel vanuit 2022 van €900.000 lopen door in 2023 en volgende jaren. We zien dat de kosten vanuit het woonplaatsbeginsel zelfs verder zijn opgelopen en zorgen voor een extra tekort van €319.000. Het tekort van €1,1 miljoen was bij de 4e kwartaalrapportage 2023 niet voorzien doordat er met terugwerkende kracht toewijzingen zijn afgegeven. Daarnaast zien we bij verschillende zorgaanbieders nog achterstanden in de declaraties. Dit maakt dat de kosten voor jeugdzorg lastig in te schatten zijn gedurende het jaar.

Baten (Nadeel €328.000)

- Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting (voordeel €260.000)
 - De baten binnen onderwijshuisvesting vallen €150.000 hoger uit door een eenmalig voordeel op de huurinkomsten voor onderwijsgebouwen en gymzalen omdat de opbrengst van 2022 in 2023 is verantwoord.
- Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (nadeel €635.000)
 - De inkomsten voor het Nationaal programma Onderwijs (NPO) zijn €656.000 lager dan begroot.

Reserves

Stortingreserves (Nadeel €158.000)

-
- Door het ontstane voordeel vanuit de renteomslag van €315.000 is er €158.000 meer gestort in de reserve onderwijshuisvesting.

Puttingen reserves (Nadeel €185.000)

- Door het ontstane voordeel vanuit de renteomslag van €315.000 is er €157.000 minder geput uit de reserve onderwijshuisvesting.

Programma Economie en internationaal beleid

Het programma bestaat uit de taakvelden

- 3.1 Economische ontwikkelingen
- 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen
- 3.4 Economische promotie

Exploitatie

Lasten (Voordeel €2.621.000)

- Taakveld Economische ontwikkeling (voordeel €2.621.000)
 - o In 2022 en 2023 zijn er middelen beschikbaar gesteld voor het toekomstig bestendig maken van bedrijventerreinen (TBBT). Dit is een project over meerder jaren. Hiervan wordt eind 2023 €1.700.000 overgeheveld naar 2024;
 - o In 2023 is er €500.000 beschikbaar gesteld om de economie te versterken. Hiervan is € 275.000 besteed en het restant wordt overgeheveld naar 2024;
 - o Van de beschikbaar gestelde middelen voor toezicht en handhaving van het terrassenbeleid (€150.000) is €100.000 besteed en het restant wordt overgeheveld naar 2024;
 - o Het project 4e stadsarrangement binnenstad loopt in 2024 nog door, hiervoor wordt €300.000 overgeheveld naar 2024;
 - o Voor het invoeren van een routekaart jongeren zijn middelen beschikbaar gesteld en daarvan wordt ook een deel overgeheveld naar 2024.

Reserves

Puttingen uit reserves (voordeel €1.386.000):

De afwijking bestaat grotendeels uit een onderschrijving van €1.356.000 op het taakveld economische ontwikkeling.

- Taakveld Economische ontwikkeling (voordeel €1.356.000)
 - o In 2022 zijn er veel incidentele middelen beschikbaar gesteld welke voor €1.544.000 zijn overgeheveld naar 2023. Uiteindelijk is hier in 2023 €188.000 van gerealiseerd. Hierdoor blijft er nog €1.356.000 in de reserve overlopende uitgaven beschikbaar.

Programma Kunst en cultuur

Het programma bestaat uit de taakvelden

5.3 Cultuurpresentatie, - productie en -participatie

5.4 Musea

5.5 Cultuur erfgoed

5.6 Media

Exploitatie

Lasten (Voordeel €3.371.000)

- Taakveld Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
 - Een voordeel van €2.588.000 op de voorbereidingsbudgetten voor de projecten Burgerweeshuis en Podiumkunsten onder 1 dak. Conform raadsbesluit op 20-12-2023 worden deze middelen overgeheveld naar 2024 en zullen deze ingezet worden voor het uitwerken van de verkenningsfase van Podiumkunsten onder 1 dak.
 - Een voordeel van €169.000 op de subsidies voor impuls jongerencultuur. In 2022 en 2023 is in totaal €604.700 aan middelen ontvangen ten behoeve van een impuls jongerencultuur, hiervan resteert €169.000. Deze middelen zullen worden overgeheveld naar 2024. Er was sprake van een zeer korte aanvraagperiode in 2022, in 2023 wordt de subsidie steeds meer benut voor de doelgroep. De subsidie loopt tot 2025 en wordt aan het einde van de looptijd integraal afgerekend.
- Taakveld Cultureel erfgoed
 - Voordeel van €256.000 als gevolg van het niet besteden van de middelen voor de Coberco schoorsteen. De totale financiering voor de restauratie van de Coberco Schoorsteen was in 2023 nog niet gereed. Er wordt nog gewerkt aan de eigendomsoverdracht van de schoorsteen aan de gemeente Deventer. In 2024 kan dan de restauratie worden uitgevoerd.
 - Voordeel van €50.000 op de beschikbare middelen voor beheer en onderhoud erfgoed. Bij de begroting 2023 is €100.000 beschikbaar gesteld voor beheer en onderhoud erfgoed. Hiervan is €50.000 aan de Lebuneskerk verstrekt, de overige €50.000 resteert in 2023.
 - Voordeel van €50.000 op de middelen van de kerkenvisie. Deventer kent al een kerkenvisie en in 2023 is gewerkt aan een geactualiseerde versie welke als kader voor de uitvoering in Q1 2024 wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Het actualiseren van de kerkenvisie duurt langer dan gepland waardoor de werkzaamheden ook in 2024 nog doorlopen en niet alle middelen in 2023 zijn besteed.

Baten (Voordeel €573.000)

De baten hebben een overschrijding van €573.000 (voordeel) welke voor €264.000 is toe te rekenen aan het taakveld Cultureel erfgoed.

- Taakveld Cultureel erfgoed
 - Er is sprake van een voordeel van €259.000 als gevolg van niet begrote servicekosten die alsnog konden worden doorbelast aan huurders.

Reserves

Puttingen uit reserves (Nadeel €497.000):

-
- Er is sprake van een lagere putting uit de reserves van €497.000 waarvan € 285.000 als gevolg van lagere onderhoudskosten doordat de voorbereiding meer tijd heeft gevraagd.

Programma Bedrijfsvoering

Het programma bestaat uit het taakveld
0.4 ondersteuning organisatie (overhead)

Exploitatie

Lasten (Voordeel €3.254.000)

Alle afwijken op lasten en baten landen op taakveld 0.4 ondersteuning organisatie (overhead)

- Dit bedrag betreft voor €2.813.000 lasten voor projecten die worden overgeheveld naar 2024 (zie budgetoverhevelingen)
- Lagere exploitatielasten ICT samenwerking DOWR in totaal €824.000. Het totale Deventer aandeel hierin is €532.000, waarvan €311.000 betrekking heeft op programma bedrijfsvoering o.a. kantoorautomatisering en programma-overstijgende ICT-kosten. ICT-kosten voor specifieke taakvelden ruimtelijk, sociaal of burgerzaken worden verantwoord op andere programma's. Het ICT-resultaat (€311.000) betreft vooral eenmalig lagere licentiekosten en budget voor informatieveiligheid. Kapitaallasten KCC gaan later in, omdat de implementatie van de nieuwe KCC-oplossing langer doorloopt. Budgetten voor andere lagere licentiekosten zijn vanaf 2024 ingezet als dekking voor AV-middelen. Van eenmalig beschikbaar gesteld budget voor informatieveiligheid is in 2023 €125.000 vrijgevallen.
- Kosten facilitaire zaken samenwerking DOWR zijn €33.000 lager dan begroot. Dit betreft volledig huisvestingskosten voor Olst Wijhe en Raalte, die worden doorbelast aan deze gemeenten.
- Lagere kosten juridische zaken en Inkoop (voordeel €115.000)
- Voordeel op communicatie door later invullen vacatureruimte en hogere toerekening uren aan projecten (voordeel €89.000)
- Nadeel op loon- en inhuurkosten Financiën (Nadeel €87.000)
- Hogere kosten Personele zaken o.a. werkkostenregeling (nadeel €67.000)
- Overige bedrijfsvoeringskosten (nadeel €213.000)

Baten (Nadeel €543.000)

- Lagere doorbelastingen aan Ost Wijhe en Raalte door voordelen op ICT kosten (Nadeel €382.000)
- Lagere doorbelasting aan Olst Wijhe en Raalte door voordelen gemeenschappelijke facilitaire kosten (nadeel €94.000)
- Overige verschillen inkomsten communicatie, personeel, financiën (nadeel €67.000)

Reserves

Stortingen reserves (Nadeel €163.000)

- Reserve overlopende posten
 - Voor datagestuurd werken is een begrote storting van €650.000 verrekend met een begrote putting van €150.000 (nadeel €150.000).
 - Voor project innovatieve werkgever voor jongeren was in de derde kwartaalrapportage een storting van €12.750 begroot, de uitgaven zijn echter alsnog in 2023 gekomen, waardoor de storting vervalt (nadeel €12.750).

Putting reserves (Nadeel €1.091.000)

- De begrote putting uit de reserve overlopende posten is overgeheveld naar 2024 omdat de uitgaven die daarmee gedekt worden, nog niet zijn gerealiseerd (zie overzicht budgetoverhevelingen) (nadeel €919.303)
- Lagere putting datagestuurd werken verrekend met lagere storting (nadeel €150.000)
- Lager putting Polstraat 12 en Afstand tot de arbeidsmarkt, kosten zijn lager (nadeel €21.350)

Programma Algemene dekkingsmiddelen

Het programma bestaat uit de taakvelden

0.10 Mutaties reserves

0.50 Treasury

0.61 OZB-woningen

0.62 OZB niet-woningen

0.64 Belastingen overig

0.70 Algemene uitkeringen en ov uitkeringen GF

0.80 Overige baten en lasten

Exploitatie

Lasten (Voordeel €24.465.000)

- Taakveld Overige baten en lasten. Stelposten €26.213.000 voordeel. Stelposten zijn reserveringen die vaak nog aan andere programma's moeten worden toegewezen, in afwachting van nadere informatie/besluitvorming. In 2023 is een aantal stelposten niet (volledig) aangewend:
 - Fonds infrastructuur (mobiliteit en leefomgeving): €13.000.000
 - Stelpost Podiumkunsten onder 1 dak: €11.765.000
Versterking ondersteuning wijkteams: €579.000
 - Stelpost lonen en prijzen: €443.800
 - Stelpost diversen: €220.000
 - Stelpost Right to challenge €100.000
 - Stelpost systeemleren €88.000
 - Stelpost landelijke structuur interventieteams €16.000

Van dit bedrag wordt €25.533.000 overgeheveld naar 2024.

- Doorberekende kapitaallasten (€1.909.000 nadeel)
 - Als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% wordt er €1.909.000 minder rente doorbelast aan de diverse programma's/taakvelden.
- Bestuursakkoord organisatieontwikkeling (€404.000 voordeel)
- Het budget wat bij de voorjaarsnota 2022 beschikbaar is gesteld voor structurele en incidentele kosten organisatieontwikkeling €898.000 wordt €404.000 overgeheveld naar 2024 voor het compenseren van de kosten 2024-2026. Het overige deel wordt ingezet voor het directiebudget. Dit budget wordt ingezet voor organisatie knelpunten.
- Spaarverlof en thuiswerkvergoeding (€63.000 nadeel)
 - Voor het opgebouwd verlofsaldo voor spaarverlof is een bedrag van €191.000 in de voorziening spaarverlof gestort. De kosten voor de thuiswerkvergoeding personeel en overige personeelskosten zijn €63.000 lager dan begroot.

Baten (Voordeel €5.857.000)

De baten vallen € 5.857.000 hoger uit dan begroot (voordeel), een groot deel wordt verklaard door de uitkering van de decembercirculaire 2023.

- Taakveld (algemene) uitkeringen en overige uitkeringen GF
 - Decemercirculaire 2023 (€5.745.000 voordeel). In de begroting is nog geen rekening gehouden met de inkomsten vanuit de decembercirculaire 2023. Dit zorgt voor een hogere inkomst van €5.745.000. Van dit deel is -€762.000 niet neutraal en beïnvloedt de uitkomst van de jaarrekening. Het overige neutrale deel is ter dekking van de lasten op programma 7 voor de energietoeslag €1.831.000 en een deel wordt meegenomen via budgetoverheveling naar 2024.

Reserves

Stortingen reserves (Nadeel €978.000)

- Het rentevoordeel wat ontstaat als gevolg van de aanpassing renteomslag van 2,3% naar 1,7% wordt conform de begrotingsregels gestort in de generieke weerstandsreserve. Dit leidt tot een hogere storting van €978.124.

Onvoorzien

(bedragen x €1)

Omschrijving	Programma	Bedrag
Primitieve begroting 2023		253.000
Hulp aan slachtoffers van de aardbeving in Turkije	Burger en Bestuur	-100.000
Begroting na wijziging 2023		153.000

Incidentele baten en lasten

(bedragen x €1)

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Lasten						
Capaciteit inwoner aan zet	Burger en bestuur	Bestuur	100.000	100.000	44.065	
Gemeentelijke pilots	Burger en bestuur	Bestuur	60.000	0	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Slavernijverleden	Burger en bestuur	Bestuur	25.000	25.000	9.422	
Onderzoek slavernijverleden	Burger en bestuur	Bestuur		25.000	25.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Capaciteit regiobureau	Burger en bestuur	Bestuur	67.000	67.000	66.749	
Contactplatform	Burger en bestuur	Burgerzaken		200.000	145.513	
Lobby impuls	Burger en bestuur	Bestuur	100.000	25.000	0	
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		75.000	75.000	zie lagere lasten lobby impuls
Right to challenge	Burger en bestuur	Bestuur	100.000	100.000	0	
Wijknummers	Burger en bestuur	Bestuur	0	27.000	26.200	tlv reserve overlopende uitgaven
Klant contact systeem	Burger en bestuur	Bestuur		14.458	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Onderzoek AV middelen	Burger en bestuur	Bestuur		60.000	9.060	
Hulp aan slachtoffers van de aardbeving in Turkije	Burger en bestuur	Bestuur		100.000	100.000	
SOR	Burger en bestuur	Bestuur		100.000	40.896	tlv reserve overlopende uitgaven
Waterschapsverkiezingen	Burger en bestuur	Bestuur		50.223	50.223	tlv reserve overlopende uitgaven
Software burgerzaken	Burger en bestuur	Bestuur		168.080	105.902	tlv reserve overlopende uitgaven
Rekenkamer	Burger en bestuur	Bestuur		20.000	20.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Provinciale verkiezingen	Burger en bestuur	Burgerzaken		15.342	15.342	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		100.000	100.000	zie lagere lasten wet open overheid
Lagere lasten wet open overheid	Burger en bestuur	Burgerzaken		-100.000	-100.000	tgw reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		277.163	277.163	zie lagere lasten software burgerzaken
Lagere lasten software burgerzaken	Burger en bestuur	Burgerzaken		-277.163	-277.163	tgw reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Molukse graven	Burger en bestuur	Begraafplaatsen			54.639	tlv reserve molukse graven
Uitvoering Bibob	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	70.000	70.000	70.000	
Beleidsmedewerker VTH	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	100.000	100.000	100.000	
Inzet duo boa's	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	100.000	100.000	100.000	
Inzet Flex team	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	100.000	100.000	100.000	betreft een eenmalig project uit het bestuursakkoord 2018-2022 (Rb. Begroting 2019)
Generieke weerstandsreserve - leges windschermen	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves	6.300	6.300	6.300	
Schonenvaarderstraat 5	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer	2.100	0	0	tlv reserve onderhoud gebouwen
Onderhoud brandweerkazernes	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer		379.847	276.961	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		123.849	123.849	zie lagere lasten onderhoud brandweerkazernes
Lagere lasten onderhoud brandweerkazernes	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer		-123.849	-123.849	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Problematiek Beestenmarkt	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid		35.000	35.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Brandmeldinstallatie Schonenvaarderstraat	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer		110.000	110.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Kamerverhuur	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	100.000	100.000	100.000	
Ondermijning	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	50.000	50.000	50.000	
Toekomstig opdrachtgeverschap Buitenruimte	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer	100.000	100.000	37.885	
Onderzoek inpandig fietsparkeergarage	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer	100.000	100.000	0	
Infrastructuur	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer	13.000.000	13.000.000	27.000	
Maatregelen klimaatadaptie	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie	400.000	50.000	29.187	
Aanlegssteiger salonboten	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		40.000	40.000	
Reserve riolen en gemalen	Leefomgeving	Mutaties reserves		0	35.015	zie lagere lasten riolen en gemalen
Uitgifte campingbeheer	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		63.600	42.892	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Glasvezel	Leefomgeving	Ruimtelijke ordening		45.924	0	tlv reserve gemeentebrede investeringen
Begraafplaatsen	Leefomgeving	Begraafplaatsen		1.418	666	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Parkeergarage Stadspoort	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		6.225	0	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Lagere lasten riolen en gemalen	Leefomgeving	Riolering			-35.015	tgV reserve riolen en gemalen
Bruggen / aanlegsteigers	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		288.183	288.183	tlv reserve overlopende uitgaven
Bospart / plantsoen en stormschade	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		622.000	622.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Openbare speelgelegenheden	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		100.000	100.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Riolering	Leefomgeving	Riolering		270.000	270.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Straatreiniging	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		150.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
MJOP uitvoering derden	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		215.000	215.000	tlv reserve overlopende uitgaven
MJOP en buurtaanpak	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		1.916.222	1.442.592	tlv reserve overlopende uitgaven
Project meekoppelen	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		300.000	4.558	tlv reserve overlopende uitgaven
Uitvoering verkeer en vervoer diverse projecten	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		367.815	131.007	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		140.800	140.800	zie lagere lasten MJOP 2019 t/m 2023
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		190.000	190.000	zie lagere lasten viaduct brinkgreverweg
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		60.000	60.000	zie lagere lasten vergroening binnenstad
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		452.000	452.000	zie lagere lasten buurtaanpak Rivierenwijk
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		36.700	36.700	zie lagere lasten Kolkmansweg
Lagere lasten viaduct Brinkgreverweg	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		-190.000	-190.000	tgV reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten vergroening binnenstad	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		-60.000	-60.000	tgV reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten buurtaanpak Rivierenwijk	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		-452.000	-452.000	tgV reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Lagere lasten Kolkmansweg	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		-36.700	-36.700	tgV reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten MJIP 2019-2023	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer		-140.800	-140.800	tgV reserve overlopende uitgaven
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Leefomgeving	Mutaties reserves	0	8.265	8.265	zie baten gebouw begraafplaatsen
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Leefomgeving	Mutaties reserves		17.431	17.431	zie baten paviljoen vogeleiland
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Leefomgeving	Mutaties reserves		3.755	3.755	zie baten campingbeheer
Reserve mobiliteitsfonds parkeren - parkeerbaten	Leefomgeving	Mutaties reserves	586.266	586.266	714.310	
Lasten Parkeren	Leefomgeving	Parkeren	574.854	833.592	0	tlv reserve mobiliteitsfonds parkeren
Viaduct Brinkgr.weg (Centrumschil)	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer	50.000	50.000	0	Voor gebiedsontwikkeling zijn gelden van het Rijk ontvangen tlv reserve gebiedsontwikkeling
Binnenstad vergroenen	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie	100.000	100.000	15.649	
Sanering asbestdaken	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	30.000	30.000	31.940	
Duurzaamheidsleningen	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	400.000	400.000	0	
Plan MER windverkenning/Integrale visie opgave landelijk gebied	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	100.000	100.000	100.000	
Grootschalige opwek energie	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	49.000	49.000	49.000	
Interim manager Ulebelt	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer		125.000	105.000	
Huishoudelijk afval	Milieu en Duurzaamheid	Afval	651.745	674.745	699.887	tlv reserve tarieven huishoudelijk afval
Reserve tarieven huishoudelijk afval	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves		0	14.368	zie baten huishoudelijk afval
Reserve slimwarmtenet Zandweerd	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves		2.016.336	0	zie baten Slimwarmtenet Zandweerd
Reserve overlopende uitgaven - duurzaamheidscentrum	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves	26.112	26.112	26.112	zie baten duurzaamheidscentrum
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves	0	23.382	23.382	zie baten milieucentrum
Omgevingsdienst IJsselland	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer		125.000	125.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Milieucentrum	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer		785	6.745	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Bodemsaneringen	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	180.000	131.502	111.502	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Geluidsaneringen	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	103.588	103.588	65.183	tlv reserve overlopende uitgaven
Grootschalige energie opwek	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer		50.078	50.078	tlv reserve overlopende uitgaven
Maatschappelijk Dialoog	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer		50.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve geluid	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves		17.489	17.489	zie baten geluidsaneringen
Reserve onderhoud NV Mileucentrum	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves	15.895	15.895	0	zie baten maatmansweg - mileucentrum
Egalisatiereserve vastgoed NV Milieucentrum	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves	4.111	4.111	0	zie baten maatmansweg - mileucentrum
Circulariteit	Milieu en Duurzaamheid	Afval	100.000	100.000	61.217	
Zwefafval	Milieu en Duurzaamheid	Afval	50.000	50.000	31.500	
Burgerberaad	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	50.000	50.000	50.000	
Duurzaamheidscentrum	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	50.000	50.000	50.000	
Handhaving milieuwet energiebesparing grote bedrijven	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	50.000	50.000	0	
Woningbouwopgave	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	300.000	173.279	63.163	
Planontwikkeling stadshof	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	40.000	76.116	10.913	tlv reserve wonen boven winkels
Visie op hoogbouw	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	50.000	93.898	88.513	
Opgaven landelijk gebied	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	75.000	75.000	0	
Planologische ruimte Melksterweide en parkeerbeleidonderzoeken	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	40.000	40.000	0	
Vorbereiding aanleg Kop Handelskade	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		110.000	0	tlv reserve gebiedsontwikkeling
Aanpak stikstof	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		25.000	36.616	
Poort van Deventer	Ruimtelijke ontwikkeling	Verkeer en Vervoer		19.165	3.811	tlv reserve overlopende uitgaven
Software diversen	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en bouwen		320.488	92.020	tlv reserve overlopende uitgaven
Wet kwaliteitsborging	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en bouwen		26.175	26.175	tlv reserve overlopende uitgaven
Kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		125.517	55.723	tlv reserve kracht van Salland
Normalisatie woonwagens	Ruimtelijke ontwikkeling	Beheer overige gebouwen en gronden		27.898	27.898	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
De nieuwe keizer	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		51.254	19.866	tlv reserve overlopende uitgaven
Visie op het landelijk gebied	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		122.936	122.936	tlv reserve overlopende uitgaven
Vitaal platteland	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		353.851	109.938	tlv reserve overlopende uitgaven
Visie op hoogbouw	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		41.923	41.923	tlv reserve overlopende uitgaven
Onderzoek biovergisters	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		25.000	10.868	tlv reserve overlopende uitgaven
Onderzoek verkeersafwikkeling poort van Deventer	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	120.000	120.000	0	
De nieuwe keizer - investering	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	3.800.000	3.800.000	0	
De nieuwe keizer - aanloop en projectkosten	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	120.000	120.000	0	
Leader	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	470.000	470.000	0	
Software ruimtelijke obsurv	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		43.409	0	tlv reserve generieke weerstand
Erfcoaches	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	25.000	25.000	0	
Reservekapitaallasten investeringen	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		147.600	147.600	zie baten woonwagenstandplaatsen
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		152.250	152.250	zie lagere last woningbouwfase 3
Lagere lasten woningbouwfase 3	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		-152.250	-152.250	tgV reserve overlopende uitgaven
Wonen boven winkels	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en bouwen	500.000	500.000	0	
Gevefonds	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en bouwen	100.000	100.000	0	
Broedkamergelden	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	75.000	75.000	0	
Gebiedsmanagement	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen	100.000	100.000	100.000	tlv reserve gebiedontwikkeling
Aanvullende expertise gebiedsontwikkeling	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen	75.000	296.896	190.083	tlv reserve gebiedontwikkeling
Diverse panden	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	28.388	300.553	798.452	tlv reserve onroerende zaken
Diverse panden	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	0	83.384	67.811	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Oranjekwartier	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	540.000	117.943	475.099	Betreft het project 'Uitvoeringsplan Oranjekwartier' (zie Rb. begroting 2021)

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Rivierenwijk	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen		52.000	53.345	tlv reserve herstructurering
Oranjekwartier	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen		1.501.231	183.090	tlv reserve overlopende uitgaven
Niet gesprongen explosieven	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		61.895	61.895	tlv reserve overlopende uitgaven
Zomeractualisatie verliesvoorziening	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		725.461	2.486.565	tlv egaliseringsreserve weerstandsvermogen
Reserve overlopende uitgaven	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		1.245.000	0	zie baten Oranjekwartier
Reserve onroerende zaken	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		250.000	250.000	zie baten Hanzeweg - benzineverkooppunt
Rerserve onroerende zaken	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		73.250	73.250	zie baten verkoop gronden nabij N790
Rerserve onroerende zaken	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		0	19.335	zie baten Deventer Open Innovation Centre
Reserve onroerende zaken	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		392.743	0	zie baten Polstraat 48
Lagere lasten calculatie wco gebouwen	Herstructurering en vastgoed	beheer overige gebouwen en grondenb		-46.037	-46.037	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		75.000	75.000	zie baten Truckpoint
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		46.037	46.037	zie lagere lasten calculatieverschillen wco gebouw
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		52.181	52.181	zie baten Brink 21
Storting in reserve onderhoud gebouwen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	46.037	0	0	zie baten vrijval kapitaallasten onderhoud gebouwen
Storting in reserve weerstandsvermogen - winsten grex	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	440.000	270.966	1.367.073	zie baten tuinen van zandweerd
Storting in reserve weerstandsvermogen - winsten grex	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	230.000	329.449	767.337	zie baten Eikendal
Storting in reserve weerstandsvermogen - winsten grex	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	330.000	69.656	881.055	zie baten algemene winstafdracht
Egaliseringsreserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		184.310	399.135	zie baten zomeractualisatie verliesvoorziening
Reserve overlopende uitgaven	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	267.792	267.792	270.771	zie baten 36 woningen oranjekwartier
Arbeidsmarktbeleid	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie	65.000	65.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Integrale jongerenaanpak, onderwijs en arbeidsmarkt	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie	200.000	156.000	72.956	
Apparaatslasten implementatie nw uitkeringssysteem	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		220.000	220.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Ondersteuning kosten energierekening	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		631.843	400.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Plan van aanpak bewindvoering	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		50.000	50.000	
Breed offensief	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie		166.479	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Uitvoeringskosten bijzondere bijstand zelfstandigen	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		31.411	31.411	tlv reserve overlopende uitgaven
Aanvalsplan buig	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie		750.000	300.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Kansen baanbehoud en doelgroep werkafspraken	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie		50.000	50.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Compensatie energiekosten	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		4.721.206	4.721.206	tlv reserve overlopende uitgaven
Spreekuur geldfit	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		75.000	75.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Implementatie nieuw beleidsplan	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		232.600	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Deltaview	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		130.000	130.000	
Deltaview	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		98.224	98.224	tlv reserve overlopende uitgaven
Schuldhelpverlening	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		196.449	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Innovatiefonds arbeidsmarkt toeleiding	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie	250.000	250.000	244.671	
Vertragingskosten implementatie nieuw pakket	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		261.000	0	
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		55.000	55.000	zie lagere last integrale jongeren aanpak

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		273.850	273.850	zie lasten aanpak armoedebestrijding en vroegsignalering
Energiecrisis - ondernemers	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Participatie	195.000	195.000	194.069	
Lagere lasten integrale jongeren aanpak	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie		-55.000	-55.000	tgV reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		110.000	110.000	zie last voorziening minimapand
Beschut werk	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Begeleide participatie	100.000	100.000	100.000	
Energiecrisis - particulieren	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregelingen	1.700.000	0	0	1e nota van wijziging begroting 2023
Lagere lasten aanpak armoedebestrijding en vroegsignalering	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregelingen		-273.850	-273.850	tgV reserve overlopende uitgaven
Voorziening minima pand	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregelingen	110.000	0	0	
Sportvoorzieningen	Meedoen	Sportaccommodaties	100.000	100.000	100.000	
Inclusiviteit	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	75.000	75.000	37.025	
Inclusiviteit	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		40.925	40.925	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve risico's - lening GAE tm 2025	Meedoen	Mutaties reserves	25.633	25.633	25.667	
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		121.299	121.299	zie lagere lasten Marke Zuid
Lagere lasten Marke Zuid	Meedoen	Sportaccommodaties		-121.299	-121.299	tgV reserve overlopende uitgaven
Buitensportaccommodaties	Meedoen	Sportaccommodaties	8.991	8.991	8.492	tlv reserve knelpunten sport
Reserve knelpunten sport - buitensportaccommodaties	Meedoen	Mutaties reserves	19.403	19.403	19.403	
Lagere lasten buitensportaccommodaties	Meedoen	Sportaccommodaties	-19.403	-19.403	-19.403	
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		27.500	27.500	zie lagere lasten onderhoud sportvelden
Lagere lasten onderhoud sportvelden	Meedoen	Sportaccommodaties		-27.500	-27.500	tgV reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve nieuwkomers	Meedoen	Mutaties reserves		0	234.908	zie lagere last werkbudget nieuwkomers
Lagere lasten werkbudget nieuwkomers	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		0	-234.908	tgV reserve nieuwkomers
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Meedoen	Mutaties reserves		336.908	336.908	zie lagere lasten onderhoud panden
Lagere lasten onderhoud panden	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		-336.908	-336.908	tgV reserve planmatig onderhoud kernbezit
renovatie Polstraat 8-10	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+		45.000	45.000	tlv reserve mo-bw lokaal
Locale activiteitoren BW + MO	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+	13.710	13.710	13.710	tlv reserve sociaal domein
Stichting Vangnet	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		154.299	154.299	tlv reserve sociaal domein
IU uitvoeringsmiddelen inburgering	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		0	184.178	tlv reserve nieuwkomers
Pilot Inburgering Matz Socia	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		92.250	121.482	tlv reserve nieuwkomers
Werkbudget verhoogde asielinstream	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		444.949	0	tlv reserve nieuwkomers
Innovatiebudget sociaal domein	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		16.372	16.372	tlv reserve sociaal domein
Hygienisch probleem huishoudens	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+		31.885	0	tlv reserve sociaal domein
Tussenvoorziening Schalkhaar AZC terrein	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		1.050.000	356.367	tlv reserve generieke weerstand
1/3 regeling buitensport	Meedoen	Sportaccommodaties		88.959	0	tlv reserve 1/3 sport
Uitvoeringsbudget WMO	Meedoen	Maatwerkdienstverlening 18+		62.397	62.397	tlv reserve generieke weerstand
Zorgconcepten, inclusie agenda "Deventer zonder drempels"	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	51.000	51.000	51.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Zorgconcepten, waar is Wally?	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	85.000	85.000	57.969	tlv reserve overlopende uitgaven
Diverse wijken WijDeventer	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		147.244	147.244	tlv reserve wijkaanpak
Buurtinitiatiefonds	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		147.798	138.650	tlv reserve versterking sociale structuur

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Brede aanpak dak- en thuisloosheid regio	Meedoen	Geescaleerde zorg 18+	418.000	418.000	418.000	tlv reserve MO-BW
Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein (GGD)	Meedoen	Volksgesondheid		55.448	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Versterken sociale basis (volksgezondheid)	Meedoen	Volksgesondheid		59.473	27.239	tlv reserve overlopende uitgaven
Gezond in de stad Deventer	Meedoen	Volksgesondheid		47.476	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Koplopertraject Onafhankelijke Cliëntondersteuning	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		21.262	21.262	tlv reserve overlopende uitgaven
Jongerenwerk jeugd Corona	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		75.297	75.295	tlv reserve overlopende uitgaven
Mentale ondersteuning + ontmoeten jeugd Corona	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		47.804	47.804	tlv reserve overlopende uitgaven
Werkbudget verhoogde asielinstroom	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		246.198	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Buurtvoorzieningen kwaliteitsimpuls	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	100.000	105.500	105.500	
Buurtvoorzieningen kwaliteitsimpuls	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		94.362	94.362	tlv reserve overlopende uitgaven
LHBT - emancipatiebeleid	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		17.216	13.046	tlv reserve overlopende uitgaven
Bed, Bad en Brood	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		55.387	55.387	tlv reserve overlopende uitgaven
IU uitvoeringsmiddelen inburgering	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		107.873	107.873	tlv reserve overlopende uitgaven
Versterking ondersteuning wijkteams	Meedoen	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		278.039	278.039	tlv reserve overlopende uitgaven
Polstraat 8-10	Meedoen	Geescaleerde zorg 18+		584.281	584.281	tlv reserve overlopende uitgaven
Planvorming de Scheg	Meedoen	Sportaccommodaties	0	49.247	49.247	tlv reserve overlopende uitgaven
Vorbereidingskosten sporthal Marke Zuid	Meedoen	Sportbeleid en activering		9.856	9.856	tlv reserve overlopende uitgaven
Investering in de wijken - buurtmakers	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	200.000	200.000	62.615	
Aanpak Deltabuurt	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	100.000	100.000	28.238	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Investing in de wijken - buurtmakers	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		359.846	89.823	tlv reserve overlopende uitgaven
Innovatiebudget sociaal domein	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		177.000	25.103	tlv reserve overlopende uitgaven
Voortzetting projecten Wieg naar Werk	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	1.565.000	1.490.809	283.086	
Project kansrijke start, nu niet zwanger	Meedoen	Volksgesondheid	80.000	80.000	5.746	
Diverse panden	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		631.394	600.551	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Woonzorgvoorziening	Meedoen	Geescaleerde zorg 18+	780.000	0	0	tlv reserve MO-BW
Bechermd wonen	Meedoen	Geescaleerde zorg 18+	1.900.000	1.900.000	1.900.000	tlv reserve MO-BW
Reserve MO-BW	Meedoen	Mutaties reserves	1.900.000	1.900.000	5.250.783	zie baten beschermd wonen
Reserve MO-BW Lokaal	Meedoen	Mutaties reserves			308.199	zie lagere lasten lokale activiteiten BW+MO
Lagere lasten BW+MO lokaal	Meedoen	Geescaleerde zorg 18+			-308.199	tgV reserve MO-BW lokaal
Projectleider zwerfjongeren 2022-2025	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	100.000	100.000	100.000	tlv reserve MO-BW
Pand verslavingszorg Polstraat 8-10	Meedoen	Geescaleerde zorg 18+	43.700	860.334	860.334	tlv reserve MO-BW
Preventiefonds	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	300.000	452.052	78.676	voor de komende drie jaar (2022-2024) wordt geïnvesteerd preventie m.b.t. beroep op WMO (VJN 2021)
Projecten Jeugd	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	823.216	1.076.995	660.960	bij de begroting 2020 zijn voor eenmalige projecten Jeugd voor € 3.8 miljoen gelden beschikbaar gesteld. In de jaren 2022 en 2023 resteert hiervan nog budget. De bedragen worden gedekt uit de Bestemmingsreserve Projecten Jeugd.
Project Jeugd, Driehoek/huiskamer Keizerslanden	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	300.000	300.000	300.000	tlv resere overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Tijdelijke huisvesting daklozenopvang	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+	84.000	177.796	166.510	tlv reeerve overlopende uitgaven
Reserve investering buitensport	Meedoen	Mutaties reserves		1.439.000	1.439.000	
Boekwaarde sporthal Uutvlog Bathmen	Meedoen	Sportaccommodaties	82.000			Afboeken restant boekwaarde (B2022)
Boekwaarde sporthal Uutvlog Bathmen	Meedoen	Sportaccommodaties	-82.000			Afboeken restant boekwaarde (B2023)
Verplaatsen school Sancta Maria	Jeugd en onderwijs	Onderwijshuisvesting	150.000	150.000	80.007	
Eerste inrichting openbare BAO de Flint	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting		16.688	13.350	
Eerste inrichting openb.BAO Borgschool	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting		23.840	19.100	
Inrichting basisschool de Flint en Borgschool	Jeugd en onderwijs	Onderwijshuisvesting		40.528	48.056	
Noodlokalen de Kleine Planeet	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	60.000	60.000	60.000	
Noodlokalen de Kleine Planeet	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting		60.000	60.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Eerste verkenning zwaluwenb	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting		23.845	23.845	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Jeugd en onderwijs	Mutaties reserves		193.463	193.463	zie lagere lasten onderhoud gymzalen
Reserve kapitaallasten investeringen oud rmw	Jeugd en onderwijs	Mutaties reserves		12.586	170.460	
Lagere lasten onderhoud gymzalen	Jeugd en onderwijs	Onderwijshuisvesting		-193.463	-193.463	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Onderhoud gymzalen	Jeugd en onderwijs	Onderwijshuisvesting		4.674	21.591	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Integrale aanpak onderwijshuisvesting	Jeugd en Onderwijs	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	75.000	75.000	75.000	
Aanbesteding Jeugdzorg - RSJ	Jeugd en onderwijs	Maatwerkdienstverlening 18-		340.000	340.000	Uitgezet bij Roel/ welke rapportage??
Aanpassing financieel kader onderwijshuisvesting	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	68.357	68.357	68.357	Aanpassing omslagrente
Gecertificeerde instellingen	Jeugd en onderwijs	Jeugdbescherming Overijssel	310.000	310.000	310.000	
Capaciteit ambitie beroepshaven	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	100.000	100.000	49.911	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Continuering Shelter City	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	10.000	0	0	
Lagere lasten Continuering Shelter City	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		-10.000	-10.000	tgV reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		10.000	10.000	izie lagere lasten continuering shelter city
Agenda binnenstad - beleidsadviseur	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	100.000	100.000	100.000	
Gemeente innovatieve werkgever jongeren	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	50.000	50.000	70.575	
Versterken arbeidsmarkt	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	100.000	100.000	94.106	
Versterken arbeidsmarkt	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		13.457	13.457	tlv reserve overlopende uitgaven
Verjongen - routekaart uitvoeren	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	100.000	0	0	
Verjongen - routekaart uitvoeren	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		100.000	73.525	tlv reserve overlopende uitgaven
Versterking economie	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	500.000	500.000	225.000	5 - 1e Nota van wijziging begroting 2023
Integrale visie arbeidsmigranten	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		50.000	0	
Integrale visie arbeidsmigranten	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		23.071	10.332	tlv reserve overlopende uitgaven
4e stadsarrangement	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		70.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
TBBT Leefbaarheid	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		98.009	0	tlv reserve overlopende uitgaven
TBBT Ruimte voor ondernemen	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		17.035	14.460	tlv reserve overlopende uitgaven
TBBT Duurzame mobiliteit	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		70.000	26.961	tlv reserve overlopende uitgaven
TBBT Energie en Klimaat	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		75.358	21.358	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
TBBT Herstructurering plan.bedr.terreinen WP1	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		1.025.439	19.584	tlv reserve overlopende uitgaven
TBBT Zon op dak WP3	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		51.520	8.377	tlv reserve overlopende uitgaven
Toezicht en handhaving terrassen beleid	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	150.000	150.000	100.000	
International Office	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		49.550	19.551	tlv reserve mondiaal beleid
Steun aan Oekraïne	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling		25.000	25.000	
Toekomstbestendig bedrijventerrein	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	500.000	500.000	0	
Burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	50.000	50.000	50.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Culturele producties A	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	80.000	80.000	80.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Kerkenvisie	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		50.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Nieuwe makers	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	55.000	109.428	109.428	tlv reserve overlopende uitgaven
Kunstopdrachten	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		15.000	0	tlv van reserve kunstaankopen
Young Deventer	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	50.000	50.000	50.000	
Exploitatietekort Deventer Schouwburg 2023	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		666.000	666.000	
Huurverlenging St. Olafstraat 5 Burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		118.600	77.350	
Voorlopig ontwerpfase BWH	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		150.000	113.677	
Definitiefase 2 onder 1 dak	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		550.000	228.098	
Verkenningfase Podiumkunsten onder 1 dak	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		2.188.800	0	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Activiteiten Cultuureducatie B	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		80.000	20.085	tlv reserve overlopende uitgaven
dEVENTer	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		370.163	370.163	
Mimik - coronacompensatie	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		208.466	208.466	
Events Deventer - coronacompensatie	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		208.466	208.466	
Locatieprofielen	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		65.990	866	tlv reserve overlopende uitgaven
Culturele producties A	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		-54.297	-54.297	tgv reserve overlopende uitgaven
Cultuurvisie	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		9.000	9.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Diverse panden	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		562.514	261.974	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
EICAS	Kunst en Cultuur	Musea		75.000	75.000	
Musea algemeen	Kunst en Cultuur	Musea	40.000	0	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Diverse panden	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		-753.007	-753.007	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		753.007	753.007	zie lagere lasten diverse panden
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		54.297	54.297	zie lagere lasten culturele producties
Reserve deventer geschiedenis in beeld	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	10.600	10.600	9.825	zie baten oudheidkunde algemeen
Reserve theathertechniek Mimik	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	27.777	27.777	27.777	zie baten theater Mimik
Reserve kapitaallasten investeringen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	9.704	9.704	0	zie baten botenloods
Generieke weerstandsreserve	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	32.500	32.500	32.500	zie baten cultuureducatie
Deventer verhaal - huurcompensatie	Kunst en Cultuur	Musea	30.000	30.000	30.660	
Witte rook fabrieksschoorsteen	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	135.000	135.000	0	
Witte rook fabrieksschoorsteen	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		15.000	1.418	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reservering burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	4.000.000	4.000.000	0	
Cultuur en jongeren	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	50.000	50.000	0	
Hanzejaar	Economie en internationaal beleid	Economische ontwikkeling	400.000	400.000	400.000	
Meekoppelen in programmering	Bedrijfsvoering	Overhead	300.000	300.000	300.000	
Datagedreven werken	Bedrijfsvoering	Overhead	54.000	0	0	
Datagedreven werken	Bedrijfsvoering	Overhead	515.000	257.136	183.536	
Lagere lasten data gedreven werken	Bedrijfsvoering	Overhead		-650.000	-500.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten innovatieve werkgever voor jongeren	Bedrijfsvoering	Overhead		-12.750	0	tgv reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten gebouw Polstraat	Bedrijfsvoering	Overhead		-21.999	-21.999	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Gebouw Polstraat 12	Bedrijfsvoering	Overhead		19.850	0	tlv reserve planmatig onderhoud kernbezit
I-uitvoeringsplannen	Bedrijfsvoering	Overhead	36.000	36.000	36.000	
Lagere lasten financieel systeem Scenario	Bedrijfsvoering	Overhead		-309.600	-309.600	tgv reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten Bag	Bedrijfsvoering	Overhead		-200.000	-200.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Versterken kwaliteit Bag	Bedrijfsvoering	Overhead		90.000	0	
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		21.999	21.999	zie lagere lasten gebouw Polstraat 12
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		12.750	0	zie lagere lasten innovatieve werkgever v jongeren
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		650.000	500.000	zie lagere lasten data gedreven werken
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		309.600	309.600	zie lasten financieel systeem Scenario
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		200.000	200.000	zie lasten BAG
Afstand tot arbeidsmarkt	Bedrijfsvoering	Overhead		50.000	48.500	tlv reserve overlopende uitgaven
Werving woningbouw	Bedrijfsvoering	Overhead		37.409	37.409	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Data gestuurdwerken	Bedrijfsvoering	Overhead		150.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
I-uitvoeringsplannen onvoorzien	Bedrijfsvoering	Overhead		48.082	31.748	tlv reserve overlopende uitgaven
De 5 wetten	Bedrijfsvoering	Overhead		19.961	19.961	tlv reserve overlopende uitgaven
Telefooncentrale KCC	Bedrijfsvoering	Overhead		36.408	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Deventer1 inrichten	Bedrijfsvoering	Overhead		5.200	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Deventer1 aanbesteden	Bedrijfsvoering	Overhead		41.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Deventer1 het nieuwe werken	Bedrijfsvoering	Overhead		15.813	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Deventer 1 onvoorzien	Bedrijfsvoering	Overheid		157.583	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Netwerk domeinplan 5 G	Bedrijfsvoering	Overhead	0	25.450		tlv reserve overlopende uitgaven
E-facturering	Bedrijfsvoering	Overhead		11.029	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Infra office 365	Bedrijfsvoering	Overhead		64.500	4.998	tlv reserve overlopende uitgaven
Mijn overheid - pip	Bedrijfsvoering	Overhead		16.125	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Backoffice E HRM	Bedrijfsvoering	Overhead	0	27.079	1.516	tlv reserve overlopende uitgaven
Werkbudget Ciso	Bedrijfsvoering	Overhead		36.600	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Informatieveiligheid	Bedrijfsvoering	Overhead	0	346.715	125.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Selfservice traject deventer	Bedrijfsvoering	Overhead		102.200	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Implementatie financieel systeem	Bedrijfsvoering	Overhead		131.838	131.838	tlv reserve overlopende uitgaven
Implementatie financieel systeem	Bedrijfsvoering	Overhead		116.500	116.500	
Onderhoud stadhuiskwartier	Bedrijfsvoering	Overhead		145.889	145.889	tlv reserve huisvesting gem apparaat
Power BI	Bedrijfsvoering	Overhead		25.800	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Infra office 365	Bedrijfsvoering	Overhead		27.899	0	tlv generieke weerstandsreserve
Belastingaanslag reiskostenforfait	Bedrijfsvoering	Overhead		300.000	300.000	
I-uitvoeringsplannen	Bedrijfsvoering	Overhead	227.000	227.000	277.000	
Reserve huisvesting gem. apparaat	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	60.000	60.000	60.000	zie baten facilitaire zaken

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Toekomst Deventer 2040	Bedrijfsvoering	Overhead	117.000	127.700	49.933	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve DOWR I kapitaallasten	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	7.670	-53.188	-53.188	zie baten roadmap
E-suite en burgerzaakmodules	Bedrijfsvoering	Burgerzaken	33.000		0	project voor drie jaar
I-uitvoerinsplannen	Bedrijfsvoering	Overhead	403.000	403.000	403.000	i-Uitvoeringsplan opgesteld: Bedrijfsvoering, Dienstverlening, Sociaal domein en Fysiek domein
Datacentre	Bedrijfsvoering	Overhead	17.315	17.315	0	tlv generieke weerstandsreserve
Prijsstijging incidenteel nieuw beleid	Bedrijfsvoering	Overhead	100.000	100.000	100.000	
Aanbesteding financieel pakket	Bedrijfsvoering	Overhead	340.000	340.000	340.000	
Vervanging telefooncentrale	Bedrijfsvoering	Overhead	405.091	101.866	101.866	tlv reserve kapitaallasten ict
Kosten electriciteit	diverse programma's		1.900.000	1.900.000	1.900.000	
Kosten gas	diverse programma's		148.000	148.000	148.000	
Energiecrisis - maatschappelijke instellingen	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	3.000.000	380.000	380.000	
Verkenningfase De Nieuwe Keizer en Burgerweeshuis	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	2.500.000	3.139.000		
Vennootschapsbelasting	Algemene dekkingsmiddelen	Vennootschapsbelasting		3.820.000	3.820.000	
Reserve pseudo premie ww	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	33.456	0	0	Zie lagere lasten pseudo premie ww
Lagere lasten pseudo premie ww	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	-33.456	0	0	tgv reserve pseudo premie ww
Aanpassing renteomslag	Algemene dekkingsmiddelen	Treasury	1.143.902	1.230.615	1.230.615	
St fonds collectie Knecht Drenth	Algemene dekkingsmiddelen	Treasury	43.560	0		tgv generieke weerstandsreserve
Specifieke weerstandsreserve - garantiepremie sportbedrijf	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	3.312	3.312	3.201	zie baten sportbedrijf
Specifieke weerstandsreserve - garantiepremie WBWD	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	6.150	6.150	6.150	zie baten wonen boven winkels
Specifieke weerstandsreserve - weerstandsratio < 1	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	163.000	0		
Generieke weerstandsreserve - renteresultaat	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	580.362	1.970.671	227.110	
Generieke weerstandsreserve - aanpassing rente	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	3.224.739	3.264.653	4.171.962	
reserve gemeentebrede investeringen	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		92.141	92.141	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		61.895	61.895	zie lagere lasten stelpost suppletie bommenregeling
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		500.000	500.000	zie lagere lasten stelpost energiecompensatie
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		155.174	155.174	zie lagere lasten stelpost robuust rechtbeschermingssyst.
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		21.077	21.077	zie lagere lasten stelpost integraal werken
Toevoeging rente aan reserves	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	493.000	544.005	402.243	
Rente	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	-493.000	-544.005	-402.243	Rente
Reserve overlopende uitgaven - Teamtransities	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	198.785	198.785	198.785	zie batem teamtransitie
Reserve duurzaamheid vastgoed	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		125.000	125.000	zie lagere lasten verduurzaming vastgoed
Lagere lasten verduurzaming vastgoed	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		-125.000	-125.000	tgv reserve duurzaamheid vastgoed
Jongerenbudget	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	36.000	36.000	36.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Directiebudget	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		1.241.915	1.241.915	tlv reserve overlopende uitgaven
Communicatie online	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		51.697	51.697	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve kapitaallasten investeringen	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	227.035	227.035	227.035	zie baten vrijval kapitaallasten
Lagere lasten stelpost suppletie bommenregeling	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		-61.895	-61.895	tgv reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten stelpost energiecompensatie	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		-500.000	-500.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten stelpost robuust rechtbeschermingssysteem	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		-155.174	-155.174	tgv reserve overlopende uitgaven
Lagere lasten stelpost integraal werken	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		-21.077	-21.077	tgv reserve overlopende uitgaven
Implementatie omgevingsrecht	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		174.964	174.964	tlv reserve overlopende uitgaven
Corona algemeen	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		1.482.140	1.482.140	tlv reserve overlopende uitgaven
Corona cultuur	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		268.212	268.212	tlv reserve overlopende uitgaven
Wet kwaliteitsborging bouw	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		120.463	120.463	tlv reserve overlopende uitgaven
Compensatieregeling voorgedij 18+	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		218.604	218.604	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Invoeringskosten omgevingswet	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		300.000	300.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Systeem leren	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		30.595	30.595	tlv reserve overlopende uitgaven
Robuust rechtbeschermingssysteem	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		144.487	144.487	tlv reserve overlopende uitgaven
Wet open overheid	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		60.986	60.986	tlv reserve overlopende uitgaven
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		580.034	580.034	tlv reserve overlopende uitgaven
De nieuwe keizer	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		110.000	110.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Burgerweeshuis	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		3.807.400	3.807.400	tlv reserve overlopende uitgaven
Versterking ondersteuning wijkteams	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		288.708	288.708	tlv reserve overlopende uitgaven
Fietsparkeren	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		50.000	50.000	tlv generieke weerstandsreserve
Generieke weerstandsreserve - resultaat VJN 2021	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	81.709	81.709	81.709	
Generieke weerstandsreserve - resultaat Q2 - 2023	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		1.005.081	1.005.081	
Generieke weerstandsreserve - resultaat Q3 - 2023	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		2.277.287	2.277.287	
Generieke weerstandsreserve - resultaat VJN 2023	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		5.586.325	5.586.325	
Generieke weerstandsreserve - resultaat B2021-2024	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	167.190	167.365	167.365	
Reserve eenmalig nieuw beleid - begrotingsruimte voor eenmalig nieuw beleid	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	2.709.238	2.709.238	2.709.238	
Totaal lasten			63.189.434	119.761.053	79.420.352	
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves	60.000	0	0	zie last gemeentelijke pilots
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		100.000	40.896	zie last SOR
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		50.223	50.223	zie last waterschapsverkiezingen
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		168.080	105.902	zie last software burgerzaken
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		20.000	20.000	zie last rekenkamer
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		15.342	15.342	zie last provinciale verkiezingen
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		14.458	0	zie last Klant contact systeem
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		25.000	25.000	zie last slavernijverleden

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven	Burger en bestuur	Mutaties reserves		27.000	26.200	zie last wijknummers
Reserve molukse graven	Burger en bestuur	Mutaties reserves			54.639	zie last molukse graven
Leges windschermen	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	6.300	6.300	6.300	tgv generieke weerstandsreserve
Reserve overlopende uitgaven	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		35.000	35.000	zie lasten problematiek Beestenmarkt
Reserve overlopende uitgaven	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		110.000	110.000	zie lasten brandmeldinstallatie kazerne Schonenvaarderstr.
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		379.847	276.961	zie lasten onderhoud brandweerkazernes
Reserve onderhoud gebouwen	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves	2.100	0	0	
Baten parkeren	Leefomgeving	Parkeren	586.266	586.266	714.310	tgv reserve mobiliteitsfonds parkeren
Gebouwen begraafplaatsen	Leefomgeving	Begraafplaatsen		8.265	8.265	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Paviljoen vogeleiland	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		17.431	17.431	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		288.183	288.183	zie last bruggen / aanlegsteigers
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		622.000	622.000	zie last bosspark / plantsoen en stormschade
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		100.000	100.000	zie last openbare speelgelegenheden
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		270.000	270.000	zie last riolering
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		150.000	0	zie last straatreiniging
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		215.000	215.000	zie last MJOP uitvoering derden
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		1.916.222	1.442.592	zie last MJOP en buurtaanpak
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		300.000	4.558	zie last project meekoppelen
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		367.815	131.007	zie last uitvoering verkeer en vervoer div projecten
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Leefomgeving	Mutaties reserves		63.600	42.892	zie lasten uitgifte campingbeheer

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Leefomgeving	Mutaties reserves		1.418	666	zie last begraaftplaatsen
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Leefomgeving	Mutaties reserves		6.225	0	zie last parkeergarage Stadspoor
Camping beheer	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		3.755	3.755	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Reserve mobiliteitsfonds parkeren - parkeerlasten	Leefomgeving	Mutaties reserves	574.854	833.592	0	zie last parkeren
Reserve gemeentebrede investering	Leefomgeving	Mutaties reserves		45.924		zie last glasvezel
Reserve gebiedsontwikkeling	Leefomgeving	Mutaties reserves	50.000	50.000	0	
Res overlopende uitgaven - bodemsaneringen	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves	180.000	131.502	111.502	zie last bodemsaneringen
Reserve overlopende uitgaven	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves		125.000	125.000	zie last omgevingsdienst IJsseland
Reserve overlopende uitgaven	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves		50.000	0	zie last maatschappelijk dialoog
Reserve overlopende uitgaven	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves		50.078	50.078	zie last grootschalige energie opwek
Res geluid - geluidsaneringen	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves	103.588	103.588	65.183	zie last geluidsaneringen
Huishoudelijk afval	Milieu en Duurzaamheid	Afval			14.368	tgv reserve tarieven huishoudelijk afval
Reserve tarieven huishoudelijk afval	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves	651.745	674.745	699.887	zie last huishoudelijk afval
Herschikking budget duurzaamheidscentrum	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	26.112	26.112	26.112	tgv reserve overlopende uitgaven
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Milieu en Duurzaamheid	Mutaties reserves		785	6.745	zie last milieucentrum
Slimwarmtenet Zandweerd	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer		2.016.336	2.016.336	tgv reserve slimwarmtenet Zandweerd
Geluidsaneringen	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer		17.489	17.489	tgv reserve geluid
Maatmansweg 3 - milieucentrum	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	0	23.382	23.382	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Maatmansweg 3 - milieucentrum	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	15.895	15.895	0	tgv reserve onderhoud milieucentrum
Maatmansweg 3 - milieucentrum	Milieu en Duurzaamheid	Milieubeheer	4.111	4.111	0	tgv egaliseringsreserve vastgoed milieucentrum
Uitstel omgevingswet	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en bouwen		200.000	200.000	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve gebiedsontwikkeling	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		110.000	0	zie last voorbereiding aanleg Kop Handelskade
Wonen boven winkels	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en bouwen	6.150	6.150	6.150	tgV specifieke weerstandsreserve
Woonwagendstandplaatsen	Ruimtelijke ontwikkeling	Beheer overige gebouwen en gronden		147.600	147.600	tgV reserve kapitaallasten investeringen
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		27.898	27.898	zie last normalisatie woonwagens
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		51.254	19.866	zie last de nieuwe keizer
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		122.936	122.936	zie last visie op het landelijk gebied
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		353.851	109.938	zie last vitaal platteland
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		41.923	41.923	zie last visie op hoogbouw
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		25.000	10.868	zie last onderzoek biovergisters
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		320.488	92.020	zie lasten software diversen
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		19.165	3.811	zie lasten Poort van Deventer
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		26.175	26.175	zie lasten wet kwaliteitsborging
Reserve kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		125.517	55.723	zie last kracht van Salland
Reserve generieke weerstandsreserve	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		43.409	0	zie last software ruimtelijke obsurv
Reserve wonen boven winkels	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves	40.000	76.116	10.913	zie last ontwikkeling stafshof
Reserve gebiedsontwikkeling	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	175.000	396.896	290.083	zie lasten gebiedsmanagement en gebiedsontwikkeling
Res onroerende zaken - diverse panden	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	28.388	300.553	798.452	zie last diverse panden
Reserve overlopende uitgaven	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		61.895	61.895	zie last niet gesprongen explosieven
Reserve overlopende uitgaven	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		1.501.231	183.090	zie last Oranjekwartier
Reserve herstructurering	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		52.000	53.345	zie last Rivierenwijk
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		725.461	2.486.565	zie last zomeraactualisatie verliesvoorziening
Algemeen winstafdracht	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitatie	330.000	69.656	881.055	winsten grondexploitatie (B2022)

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Tuinen van Zandweerd	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitatie	440.000	270.966	1.367.073	winsten grondexploitatie (B2022)
Eikendal	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitatie	230.000	329.449	767.337	winsten grondexploitatie (B2022)
Res onroerende zaken - 36 woningen oranjekwartier	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves				zie last 36 woningen oranjekwartier
Vrijval kapitaallasten onderhoud gebouwen	Herstructurering en vastgoed	beheer overige gebouwen en grondenb	46.037	0	0	tgv reserve onderhoud gebouwen
Zomeractualisatie verliesvoorziening	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		184.310	399.135	tgv egalisereserve weerstandsvermogen
Verkoop gronden nabij N790	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en grondenb		73.250	73.250	tgv reserve onroerende zaken
Polstraat 48	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en grondenb	0	392.743	0	tgv reserve onroerende zaken
Deventer Open Innovation Centre	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en grondenb		0	19.335	tgv reserve onroerende zaken
Brink 21	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en grondenb		52.181	52.181	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Truckpoint	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en grondenb		75.000	75.000	tgv reserve planmatig onderhoud kernbezit
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		83.384	67.811	zie last diverse panden
Hanzeweg - benzineverkooppunt	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en grondenb		250.000	250.000	tgv reserve onroerende zaken
Verkoop Oranjekwartier	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen		1.245.000	0	tgv reserve overlopende uitgaven
36 woningen Oranjekwartier	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en grondenb	267.792	267.792	270.771	tgv reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven - arbeidsparticipatie	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves	65.000	65.000	0	zie last arbeidsmarktbeleid
Voorziening minima pand	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregelingen		110.000	110.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		220.000	220.000	zie last apparaatslasten implementie nw uitk.systeem
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		631.843	400.000	zie last ondersteuning energierekening

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves	0	166.479	0	zie last breed offensief
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		31.411	31.411	zie last uitv kosten bijz bijstand zelfstandigen
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		750.000	300.000	zie last aanvalsplan buig
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		4.721.206	4.721.206	zie last compensatie energiekosten
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		75.000	75.000	zie last spreekuur geldfit
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		232.600	0	zie last implementatie nieuw beleidsplan
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		98.224	98.224	zie last deltaview
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		196.449	0	zie last schuldhulpverlening
Vangnet 2022	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregelingen		444.700	444.700	
Spuk uitvoeringskosten hersteloperatie	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregelingen		44.000	44.000	
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		50.000	50.000	zie last kansen baanbehoud
Bestemmingsreserve Projecten Jeugd	Meedoen	Mutaties reserves	823.216	1.076.995	660.960	tlv reserve projecten jeugd
Reserve knelpunten sport - buitensportaccomodaties	Meedoen	Mutaties reserves	8.991	8.991	8.492	zie lasten buitensportaccomodaties
Reserve overlopende uitgaven - project Jeugd	Meedoen	Mutaties reserves	300.000	300.000	300.000	zie lasten projecten jeugd
Reserve Sociaal Domein	Meedoen	Mutaties reserves	13.710	13.710	13.710	zie lasten locale activiteiten BW+MO
Reserve Sociaal Domein	Meedoen	Mutaties reserves		154.299	154.299	zie last stichting vangnet
Reserve Sociaal Domein	Meedoen	Mutaties reserves		16.372	16.372	zie last innovatiebudget sociaal domein
Reserve Sociaal Domein	Meedoen	Mutaties reserves		31.885	0	zie last hygienisch probleem huishoudens
Beschermd wonen	Meedoen	Geescaleerde zorg 18+	1.900.000	1.900.000	5.250.783	tgV reserve MO-BW

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve nieuwkomers	Meedoen	Mutaties reserves			184.178	zie Lasten IU uitvoeringsmiddelen inburgering
Reserve nieuwkomers	Meedoen	Mutaties reserves		92.250	121.482	zie Lasten Pilot Inburgering Matz Socia
Reserve nieuwkomers	Meedoen	Mutaties reserves		444.949	0	zie Lasten - Werkbudget verhoogde asielinstroom
Reserve MO-BW lokaal	Meedoen	Mutaties reserves		45.000	45.000	zie last renovatie Polstraat 8-10
Reserve MO-BW	Meedoen	Mutaties reserves	1.900.000	1.900.000	1.900.000	zie last beschermd wonen
Reserve MO-BW	Meedoen	Mutaties reserves	418.000	418.000	418.000	zie last brede aanpak dak- en thuisloosheid
Reserve MO-BW	Meedoen	Mutaties reserves	780.000	0	0	zie last woonzorgvoorziening
Reserve MO-BW	Meedoen	Mutaties reserves	100.000	100.000	100.000	zie last proj.leider zwerfjongeren
Reserve MO-BW	Meedoen	Mutaties reserves	43.700	860.334	860.334	zie last pand verslavingszorg Polstraat
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		55.448	0	zie Lasten- Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein (GGD)
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		59.473	27.239	zie Lasten Versterken sociale basis
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		47.476	0	zie Lasten - Gezond in de stad Deventer
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		85.000	57.969	Zie lasten Zorgconcepten, waar is Wally
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		128.589	78.676	Zie lasten Preventiefonds
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		21.262	21.262	Zie lasten Koplopertraject Onafhankelijke Cliëntondersteuning
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves	0	40.925	40.925	zie lasten inclusiviteit
Reserve overlopende uitgaven Zorgconcepten, inclusie agenda "Deventer zonder drempels"	Meedoen	Mutaties reserves	136.000	51.000	51.000	Zie lasten Zorgconcepten, inclusie agenda "Deventer zonder drempels"
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		177.000	25.103	Zie lasten Innovatiebudget sociaal domein
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		359.846	89.823	zie lasten Buurtmakers

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven - Buurtvoorzieningen kwaliteitsimpuls	Meedoen	Mutaties reserves		94.362	94.362	zie lasten Buurtvoorzieningen kwaliteitsimpuls
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		17.216	13.046	zie Lasten LHBT - emancipatiebeleid
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		55.387	55.387	zie Lasten - Bed, Bad en Brood
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		246.198	0	zie Lasten Werkbudget verhoogde asielinstroom
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		107.873	107.873	zie Lasten - IU uitvoeringsmiddelen inburgering
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		278.039	278.039	zie Lasten - Versterking ondersteuning wijkteams
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		75.297	75.295	zie lasten Jongerenwerk jeugd Corona
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		47.804	47.804	zie lasten Mentale ondersteuning + ontmoeten jeugd Corona
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		584.281	584.281	zie lasten Polstraat 8-10
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		49.247	49.247	zie last planvorming de Scheg
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		9.856	9.856	zie last voorbereidingskosten sporthal Marke Zuid
Generieke weerstandreserve	Meedoen	Mutaties reserves		1.050.000	356.362	zie last tussenvoorziening Schalkhaar AZC terrein
Generieke weerstandreserve	Meedoen	Mutaties reserves		62.397	62.397	zie last uitvoeringsbudget wmo
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Meedoen	Mutaties reserves		631.394	600.551	zie last diverse panden
Reserve 1/3 regeling sport	Meedoen	Mutaties reserves		88.959	0	zie last 1/3 regeling buitensport
Sportbedrijf - garantie zonnecollectoren	Meedoen	Sportbeleid en activering	3.312	3.312	3.201	tgV specifieke weerstandsreserve
Reserve wijkaanpak	Meedoen	Mutaties reserves		147.244	147.244	zie last diverse wijken WijDeventer
Reserve versterking sociale structuur	Meedoen	Mutaties reserves		147.798	138.650	zie Lasten - Buurtinitiatiefonds
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves	84.000	177.796	166.510	zie lasten huisvesting daklozenopvang
Bijdrage GAE in de risicoreserve tm 2025	Meedoen	Sportaccommodaties	25.633	25.633	25.667	tgV reserve risico's

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven	Jeugd en Onderwijs	Mutaties reserves	0	60.000	60.000	zie lasten de kleine planeet
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Jeugd en Onderwijs	Mutaties reserves		4.674	21.591	zie lasten onderhoud gymzalen
Reserve overlopende uitgaven	Jeugd en Onderwijs	Mutaties reserves		23.845	23.845	zie last eerste verkenning Zwaluwenburg
Reserve overlopende uitgaven - Versterken arbeidsmarkt	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		13.457	13.457	zie last Versterken arbeidsmarkt
Reserve overlopende uitgaven - Verjongen routekaart invoeren	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		100.000	73.525	zie last Verjongen routekaart invoeren
Reserve overlopende uitgaven - Integrale visie arbeidsmigranten	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		23.071	10.332	zie last Integrale visie arbeidsmigranten
Reserve overlopende uitgaven - 4e stadsarrangement	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		70.000	0	zie last 4e stadsarrangement
Reserve overlopende uitgaven - TBBT Leefbaarheid	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		98.009	0	zie last TBBT Leefbaarheid
Reserve overlopende uitgaven - TBBT Ruimte voor ondernemen	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		17.035	14.460	zie last TBBT Ruimte voor ondernemen
Reserve overlopende uitgaven - TBBT Duurzame mobiliteit	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		70.000	26.961	zie last TBBT Duurzame mobiliteit
Reserve overlopende uitgaven - TBBT Energie en Klimaat	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		75.358	21.358	zie last TBBT Energie en klimaat
Reserve overlopende uitgaven - TBBT Herstructurering plan.bedr.terreinen WP1	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		1.025.439	19.584	zie last TBBT Herstructurering plan.bedr.terreinen WP1
Reserve overlopende uitgaven - TBBT Zon op dak WP3	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		51.520	8.377	zie last TBBT Zon op dak WP3
Reserve mondiaal beleid - International Office	Economie en internationaal beleid	Mutaties reserves		49.550	19.551	zie last International Office
Reserve overlopende uitgaven Burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	50.000	50.000	50.000	zie last burgerweeshuis
Cultuureducatie	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	32.500	32.500	32.500	tgw generieke weerstandsreserve
Reserve kunstankopen - Kunstaankopen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		15.000	0	zie last Kunstopdrachten
Reserve overlopende uitgaven- Nieuwe Makers	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	80.000	80.000	80.000	zie last culturele producties A
Reserve overlopende uitgaven- Nieuwe Makers	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	55.000	109.428	109.428	zie last nieuwe makers

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven - Musea algemeen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	40.000		0	zie last musea algemeen
Reserve overlopende uitgaven - Kerkervisie	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		50.000	0	zie last Kerkervisie
Reserve overlopende uitgaven - Activiteiten Cultuureducatie B	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		80.000	20.085	zie last Activiteiten Cultuureducatie B
Reserve overlopende uitgaven - Locatieprofielen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		65.990	866	zie last Locatieprofielen
Reserve overlopende uitgaven - Cultuurvisie	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		9.000	9.000	zie last Cultuurvisie
Botenloods	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	9.704	9.704	0	tgv reserve kapitaallasten investeringen
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		562.514	261.974	zie diverse panden
Theater Mimik	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	27.777	27.777	0	tgv reserve theatertechniek Mimik
Reserve overlopende uitgaven - Witte rook fabrieksschoorsteen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		15.000	1.418	zie last witte fabrieksschoorsteen
Oudheidkunde algemeen	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	10.600	10.600	9.825	tgv reserve deventer geschiedenis in beeld
Facilitaire zaken	Bedrijfsvoering	Overhead	60.000	60.000	60.000	tgv reserve huisvesting gem. apparaat
Generieke weerstandsreserve - datacentre	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	17.315	17.315	0	zie last datacentre
Generieke weerstandsreserve - infra office 365	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		27.899		zie last infra office 365
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		19.850	0	zie last Polstraat 12
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		50.000	48.500	zie last Afstand tot arbeidsmarkt
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		37.409	37.409	zie last werving woningbouw
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		150.000	0	zie last data gestuurd werken
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		48.082	31.748	zie last i-uitvoeringsplan onvoorzien
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		19.961	19.961	zie last de 5 wetten
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		36.408	0	zie last KCC telefooncentrale
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		5.200	0	zie last Deventer1 inrichten
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		41.000	0	zie last Deventer1 aanbesteden

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		25.450	0	zie last netwerk domeinplan 5G
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		15.813	0	zie last Deventer1 het nieuwe werken
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		11.029	0	zie last E-facturering
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		64.500	4.998	zie last infra office 365
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		16.125	0	zie last mijn overheid
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		27.079	1.516	zie last backoffice E hrm
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		36.600	0	zie last werkbudget Ciso
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		346.715	125.000	zie last informatieveiligheid
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		102.200	0	zie last selfservice traject deventer
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		131.838	131.838	zie last implementatie financieel systeem
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		25.800	0	zie last Power BI
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		157.583	0	zie last Deventer 1 onvoorzien
Reserve huisvesting gem. apparaat	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	0	145.889	145.889	zie last onderhoud stadhuiskwartier
Roadmap	Bedrijfsvoering	Overhead	7.670	-53.188	-53.188	tgV reserve DOWR I kapitaallasten
Vervanging telefooncentrale	Bedrijfsvoering	Overhead	107.645	0	0	zie last vervanging telefooncentrale
Reserve kapitaallasten ICT	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	101.866	101.866	101.866	zie last vervanging telefooncentrale
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	117.000	127.700	49.933	zie last toekomst Deventer 2040
Teamtransities	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	198.785	198.785	198.785	tgV reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	36.000	36.000	36.000	zie last jongerenbudget
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		1.241.915	1.241.915	zie last directiebudget
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		51.697	51.697	zie last communicatie online
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	220.000	220.000	220.000	vrijval reserve overloop
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		174.964	174.964	zie last implementatie omgevingsrecht

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		1.482.140	1.482.140	zie last corona algemeen
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		268.212	268.212	zie last corona cultuur
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		120.463	120.463	zie last wet kwaliteitsborg bouw
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		218.604	218.604	zie last compensatieregeling voogdijk 18+
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		73.535	73.535	vrijval flex wonen
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		300.000	300.000	zie last invoeringskosten omgevingswet
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		30.595	30.595	zie last systeem leren
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		144.487	144.487	zie last robuust rechtbeschermingssysteem
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		60.986	60.986	zie last wet open overheid
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		580.034	580.034	zie last uitvoeringskosten klimaatakkoord
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		110.000	110.000	zie last de nieuwe keizer
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		3.807.400	3.807.400	zie last burgerweeshuis
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		288.708	288.708	zie last versterking ondersteuning wijkteams
Vrijval kapitaallasten	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	227.035	227.035	227.035	tgV reserve kapitaallasten investeringen
Reserve gemeentebrede investering - B 2023	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	600.000	600.000	600.000	
Reserve nieuw beleid - resultaat Q2 - 2022	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	16.160.000	16.160.000	16.160.000	
Reserve nieuw beleid - B 2023	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	6.656.000	6.656.000	6.656.000	
Vrijval corona algemeen budget	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		282.000	282.000	
Egalisatie reserve weerstandsvermogen -winsten Grex	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	550.000	670.072	670.072	
Egalisatie reserve weerstandsvermogen -winsten Grex	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	450.000	0	0	
Aanpassing omslag rente	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	3.293.096	3.264.653	4.171.962	Aanpassing omslagrente
Rente resultaat	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	580.362	1.970.671	227.110	Renteresultaat

Onderwerp	Programma	Taakveld	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Toelichting
Reserve pseudo premie ww	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		40.145	40.145	
Generieke weerstandsreserve -Resultaat VJN 2019	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	170.000	170.000	170.000	
Generieke weerstandsreserve - nieuw beleid	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	5.355.000	5.355.000	5.355.000	
Generieke weerstandsreserve - belastingrente	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		217.606	181.184	
Generieke weerstandsreserve - Knecht Drenth	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	43.560	0		zie baten fonds Knecht Drenth
Generieke weerstandsreserve - resultaat B2021-2024	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves				
Generieke weerstandsreserve - aanpassing renteomslag	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	1.143.902	1.230.615	1.230.615	
Generieke weerstandsreserve - weerstandsratio < 1	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	163.000	0	0	
Generieke weerstandsreserve - resultaat 2022	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		2.620.000	2.620.000	
Generieke weerstandsreserve - fietsparkeren	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		50.000	50.000	zie last fietsparkeren
Generieke weerstandsreserve - onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	221.000	221.000	221.000	
Reserve nieuw beleid	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	3.914.000	3.914.000	3.914.000	
Totaal baten			51.124.717	95.843.943	90.269.578	
Saldo			12.064.717	23.917.110	-10.225.722	

Resultaatbestemming via reserves

(bedragen x €1.000)

Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Burger en bestuur						
Reserve overlopende uitgaven	0	60	452	420	452	284
Reserve Molukse graven		0		0		55
Totaal incidenteel Burger en bestuur	0	60	452	420	452	338
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Openbare orde en veiligheid						
Generieke weerstandsreserve	6		6		6	
Reserve onderhoud gebouwen	0	2	0	0	0	0
Reserve overlopende uitgaven	0	0	0	145	0	145
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	124	380	124	277
Totaal incidenteel Openbare orde en veiligheid	6	2	130	525	130	422
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Leefomgeving						
Reserve mobiliteitsfonds parkeren	586	575	586	834	714	0
Reserve gemeentebrede investeringen		0		46		0
Reserve overlopende uitgaven	0	0	880	4.227	880	3.071
Reserve rioleringen en gemalen	0		0		35	
Reserve gebiedsonwikkeling		50		50		0
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	29	73	29	44
Totaal incidenteel Leefomgeving	586	625	1.495	5.230	1.658	3.115

Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Milieu en duurzaamheid						
Reserve Geluid	0	104	17	104	17	65
Reserve overlopende uitgaven	26	180	26	357	26	287
Reserve tarieven huishoudelijk afval	0	652	0	675	14	700
Reserve onderhoud Milieucentrum	16		16		0	
Egalisatiereserve vastgoed Milieucentrum	4		4		0	
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	23	1	23	7
Reserve Slim Warmtenet Zandweerd	0		2.016		0	
Totaal incidenteel Milieu en duurzaamheid	46	935	2.103	1.136	81	1.059
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
Ruimtelijke ontwikkeling	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Generieke weerstandsreserve		0		43		0
Reserve kapitaallasten investeringen	0		148		148	
Reserve kracht van Salland		0		126		56
Reserve overlopende uitgaven	0	0	152	989	152	455
Reserve wonen boven winkels		40		76		11
Reserve gebiedsonwikkeling		0		110		0
Totaal incidenteel Ruimtelijke ontwikkeling	0	40	300	1.344	300	522

Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Herstructurering en vastgoed						
Reserve algemeen onroerende zaken	268	28	716	301	343	798
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	1.000	0	854	725	3.415	2.487
Reserve herstructurering		0		52		53
Reserve onderhoud gebouwen	46	0	0	0	0	0
Reserve overlopende uitgaven	0	0	1.513	1.563	271	245
Reserve gebiedsonwikkeling		175		397		290
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	173	83	173	68
Reserve duurzaamheid vastgoed	0		0		0	
Totaal incidenteel Herstructurering en vastgoed	1.314	203	3.256	3.121	4.202	3.941
Programma						
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt						
Reserve overlopende uitgaven	0	65	439	7.238	439	5.896
Totaal incidenteel Inkomensvoorz en arbeidsmarkt	0	65	439	7.238	439	5.896

Programma Meedoen	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve versterking sociale structuur wijken en dorpen		0		148		139
Reserve 1/3 regeling sport		0		89		0
Reserve sociaal domein	0	14	0	216	0	184
Generieke weerstandsreserve		0		1.112		419
Reserve investering buitensport			1.439		1.439	
Reserve knelpunten sport	19	9	19	9	19	8
Reserve projecten jeugd		823		1.077		661
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen (regionaal)	1.900	3.242	1.900	3.278	5.252	3.278
Reserve nieuwkomers	0	0	0	537	235	306
Reserve overlopende uitgaven	0	520	149	3.069	149	2.174
Reserve risico's	26		26		26	
Reserve Wijkaanpak		0		147		147
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	337	631	337	601
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen (lokaal)		0		45	308	45
Totaal incidenteel Meedoen	1.945	4.608	3.870	10.360	7.765	7.963
Programma Jeugd en onderwijs	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten investeringen	0		12		170	
Reserve overlopende uitgaven		0		84		84
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	193	5	193	22
Totaal incidenteel Jeugd en onderwijs	0	0	206	89	364	106

Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Economie en internationaal beleid						
Reserve mondiaal beleid		0		50		20
Reserve overlopende uitgaven	0	0	10	1.544	10	188
Totaal Economie en internationaal beleid	0	0	10	1.593	10	208
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Kunst en cultuur						
Reserve theatertechniek Mimik	28		28		28	
Reserve Deventer geschiedenis in beeld	11		11		10	
Generieke weerstandsreserve	33		33		33	
Reserve kapitaallasten	10		10		0	
Reserve kunstaankopen		0		15		0
Reserve overlopende uitgaven	0	225	54	459	54	271
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	753	563	753	262
Totaal incidenteel Kunst en cultuur	81	225	888	1.037	878	533
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Bedrijfsvoering						
Generieke weerstandsreserve		17		45		0
Reserve DOWR I kapitaallasten	8	102	-53	102	-53	102
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat	60	0	60	146	60	146
Reserve overlopende uitgaven	0	117	1.172	1.476	1.010	451
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	22	20	22	0
Totaal incidenteel Bedrijfsvoering	68	236	1.201	1.789	1.038	699

Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Algemene dekkingsmiddelen						
Reserve eenmalig nieuw beleid	2.709	26.730	2.709	26.730	2.709	26.730
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	0	1.000	0	670	0	670
Generieke weerstandsreserve	4.054	7.096	14.353	9.864	13.517	9.828
Reserve kapitaallasten investeringen	227		227		227	
Reserve gemeentebrede investeringen	0	600	92	600	92	600
Reserve overlopende uitgaven	199	256	937	9.210	937	9.210
Reserve pseudo premie ww	35	0	0	40	0	40
Specifieke weerstandsreserve	172	0	9	0	9	0
Reserve duurzaamheid vastgoed	0		125		125	
Rentetoevoeging	493		544		402	
Totaal incidenteel Algemene dekkingsmiddelen	7.889	35.682	18.997	47.114	18.019	47.078
Totaal incidentele stortingen en puttingen	11.935	42.681	33.347	80.996	35.335	71.878

Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Openbare Orde en Veiligheid						
Reserve kapitaallasten investeringen	0	13	0	0	0	0
Totaal structureel Openbare Orde en veiligheid	0	13	0	0	0	0
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Leefomgeving						
Reserve kapitaallasten investeringen	0	303	0	265	0	188
Totaal structureel Leefomgeving	0	303	0	265	0	188
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Ruimtelijke ontwikkeling						
Reserve kapitaallasten investeringen	0	17	0	531	0	514
Totaal structureel Ruimtelijke ontwikkeling	0	17	0	531	0	514
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Meedoen						
Reserve kapitaallasten investeringen	0	74	0	74	0	73
Reserve investeringen buitensport	485	350	485	412	506	334
Totaal structureel Meedoen	485	424	485	486	506	407
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Jeugd en onderwijs						
Reserve kapitaallasten investeringen	0	357	0	315	0	114
Totaal structureel Jeugd en onderwijs	0	357	0	315	0	114
Programma	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Economie en internationaal beleid						
Reserve kapitaallasten investeringen	0	1.716	0	1.716	0	1.713
Totaal structureel Economie en internationaal beleid	0	1.716	0	1.716	0	1.713

Programma Bedrijfsvoering	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten investeringen	0	22	0	22	0	22
Reserve DOWR-I kapitaallasten	1.451	1.127	1.620	1.127	1.620	1.127
Totaal structureel Bedrijfsvoering	1.451	1.149	1.620	1.149	1.620	1.149
Programma Algemene dekkingsmiddelen	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve DOWR-I kapitaallasten	0	178	0	178	0	178
Totaal structureel Algemene dekkingsmiddelen	0	178	0	178	0	178
Totaal structurele stortingen/puttingen	1.936	4.157	2.105	4.640	2.126	4.263
Totaal stortingen/puttingen incl. rente	13.871	46.838	35.452	85.636	37.461	76.141
Toevoeging rente aan reserves	-493	0	-544	0	-402	0
Totaal stortingen/puttingen incl. rente	13.378	46.838	34.908	85.636	37.059	76.141

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. In deze nieuwe wet zijn regels vastgelegd over de maximale bezoldiging van bestuurders en topfunctionarissen in de (semi)publieke sector. Jaarlijks wordt de WNT-norm vastgesteld in een ministeriële regeling.

Rapportage WNT

De WNT is van toepassing op de gemeente Deventer. Artikel 4.1 – WNT en het gewijzigde artikel 28 – BBV verplicht te rapporteren over de bezoldiging van bestuurders en topfunctionarissen. Voor de gemeenten is de functie van gemeentesecretaris en van griffier aangewezen als topfunctionaris in de zin van de WNT. Dit betreffen de volgende gegevens:

- o de naam (het publiceren van de naam geldt enkel voor de topfunctionarissen);
- o de beloning;
- o de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- o de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- o de functie of functies;
- o de duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- o een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm (indien van toepassing).

Daarnaast wordt transparantie gevraagd over bezoldiging van overige functionarissen met een dienstbetrekking waarvan de bezoldiging het wettelijk maximum overschrijdt (artikel 4.2 – WNT). De maximum bezoldigingsnorm voor 2022 bedraagt €216.000. Het publiceren van de gegevens van niet-topfunctionarissen gebeurt alleen op functie (niet op naam). In de toelichting op de balans moeten de volgende gegevens worden opgenomen:

- o de beloning;
- o de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- o de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- o de functie of functies;
- o de duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- o een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm.

Ontslagvergoeding

Topfunctionaris

Conform artikel 4.1, lid 3 – WNT wordt in de jaarrekening de verrichte uitkering opgenomen aan de top functionaris waarvan het dienstverband in het boekjaar is beëindigd. Wanneer de uitkering meer bedraagt dan de wettelijke maximale bezoldiging van €75.000 wordt de overschrijding in het jaarverslag gemotiveerd (artikel 4.2, lid 4 – WNT).

Niet-topfunctionaris

De norm voor de uitkering wegens beëindiging van het dienstverband geldt niet voor niet-topfunctionarissen. Voor niet-topfunctionarissen geldt wel dat wanneer een hogere uitkering dan het bezoldigingsmaximum (oftewel wanneer de som van de bezoldiging en de beëindigingsuitkering boven de €216.000 uitkomt) dit moet worden vastgelegd in het jaarverslag en elektronisch bij het ministerie moet worden gemeld.

[Uitvoering WNT](#)

De gemeente Deventer heeft in 2023 geen bezoldiging verstrekt aan functionarissen met een dienstbetrekking die hoger is dan de maximale norm (€223.000). In 2023 was er in de gemeente Deventer (volgens de WNT) geen sprake van een topfunctionaris zonder dienstbetrekking. De gemeente Deventer heeft 2 topfunctionarissen in dienst, te weten de heer Kossen (algemeen directeur en gemeentesecretaris) en de heer A. Kerver (griffier).

(bedragen x €1)			
Gegevens 2023 Functiegegevens	M.A.Kossen Gemeentesecretaris	J.P. Wassens Gemeentesecretaris	A. Kerver Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-08-2023	01-09 t/m 31-12-2023	01-01 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	105.390,04	46.401,62	115.205,44
Beloningen betaalbaar op termijn	15.093,60	7.511,56	19.538,76
Subtotaal	120.483,64	53.913,18	134.744,20
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000,00	223.000,00	223.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	120.483,64	53.913,18	134.744,20
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			
Gegevens 2022 Functiegegevens	M.A.Kossen Gemeentesecretaris	A. Kerver Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12-2022	01-01 t/m 31-12-2022	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	154.475,60	109.802,03	
Beloningen betaalbaar op termijn	22.604,28	20.257,80	
Subtotaal	177.079,88	130.059,83	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000,00	216.000,00	
Bezoldiging	177.079,88	130.059,83	

De gemeente Deventer heeft in 2023 geen bezoldiging verstrekt aan functionarissen met een dienstbetrekking die hoger is dan de maximale norm (€223.000). Er waren geen ontslagvergoedingen boven de €75.000 aan (top)functionarissen volgens de WNT-norm. In 2023 had de burgemeester van Deventer het hoogst belastbaar jaarloon. Zijn inkomen is vastgesteld volgens de wettelijk bepalingen die zijn gesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Rechtmatigheidsverantwoording

Per 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers (Wvdr) in werking getreden. Met deze wetswijziging is onder andere de verplichting ingevoerd voor het college van Burgemeester & Wethouders (hierna: college) om een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen als onderdeel van de jaarrekening. Het college legt in de jaarrekening zelf verantwoording af over de mate waarin zij in het boekjaar rechtmatig heeft gehandeld. Het college gebruikt hiervoor de voorgeschreven teksten van de Commissie BBV zoals opgenomen in bijlage 1 van de Kadernota rechtmatigheid 2023.

Rechtmatigheidsverantwoording van het college van Burgemeester & Wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreft het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordening en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de gemeenteraad op 20 december 2023 vastgestelde normenkader rechtmatigheid verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. De gemeenteraad heeft een verantwoordingsgrens bepaald en deze bedraagt 1 % van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €4,9 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota 2023 van de commissie BBV november 2023. De verantwoordingsgrens betekent dat rechtmatigheidsfouten pas in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen en toegelicht, wanneer deze boven het door de raad vastgesteld percentage komen. Wanneer het voor het college niet duidelijk is of financieel rechtmatig is gehandeld, worden deze onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en toegelicht indien deze boven het door de raad vastgesteld percentage komen.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

(bedragen x €1 miljoen)

Begrotingscriterium	Bedrag
1a Overschrijding lasten programma's	2,01
1b Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0,70
2 Ongeautoriseerde reservemutaties	0,00
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0,00
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	2,71
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd.	2,58
Resterend saldo begrotingsonrechtmatigheden	0,13

(bedragen x €1 miljoen)

Voorwaardencriterium	Bedrag
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	1,18
Onduidelijkheid inzake verantwoorde jeugdzorglasten	0,29
Totaal voorwaardenonrechtmatigheden	1,47

(bedragen x €1 miljoen)

M&O criterium	Bedrag
geen bevindingen	0,00

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Balans

(bedragen x €1.000)

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa			Eigen vermogen		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	77	86	Algemene reserve	51.329	40.852
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	1.670	1.240	Bestemmingsreserves	90.389	115.256
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	773	836	Gerealiseerde resultaat	57.590	24.287
Subtotaal	2.520	2.162	Subtotaal	199.308	180.395
Materiële vaste activa			Voorzieningen		
Investerings met economisch nut	208.356	203.953	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.471	7.773
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	31.818	31.328	Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	4.461	4.292
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	39.407	37.297			
Gronden uitgegeven in erfpacht	14.740	15.772			
Subtotaal	294.321	288.350	Subtotaal	11.932	12.065
Financiële vaste activa			Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Kapitaal verstrekkingen aan:			Onderhandse leningen van:		
- Deelnemingen	3.126	3.127	- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	158.489	174.921
Leningen aan:			- Binnenlandse bedrijven	5.000	5.000
- Deelnemingen	13.432	14.027	- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	20.000	20.000
Overige langlopende leningen u/g	5.382	5.747	Waarborgsommen	159	240
Subtotaal	21.940	22.901	Subtotaal	183.648	200.161
Totaal vaste activa	318.781	313.413	Totaal vaste passiva	394.888	392.621

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Flottende activa			Flottende passiva		
Voorraden			Netto flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	41.566	47.875	Banksaldi	852	3.202
Gereed product en handelsgoederen	5.161	5.943	Overige schulden	17.351	24.653
Sub-totaal	46.727	53.818	Subtotaal	18.203	27.855
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			Overlopende passiva		
Vorderingen op openbare lichamen	14.241	3.694	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	29.758	22.718
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	67.314	37.568	De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
Overige vorderingen	8.905	12.465	- Europese overheidslichamen	0	0
Overige uitzettingen	32	0	- Het Rijk	52.649	19.166
			- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.969	2.367
			Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	3.462	3.494
Subtotaal	90.492	53.727	Subtotaal	88.838	47.745
Liquide middelen					
Kassaldi	9	5			
Banksaldi	1.159	2.940			

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Subtotaal	1.168	2.945			
Overlopende activa					
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:					
- Europese overheidslichamen	0	0			
- Het Rijk	8.454	11.021			
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.336	1.446			
Overige nog te ontvangen bedragen	29.844	29.395			
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren	5.127	2.456			
Subtotaal	44.761	44.318			
Totaal vlottende activa	183.148	154.808	Totaal vlottende passiva	107.041	75.600
Totaal generaal	501.929	468.221	Totaal generaal	501.929	468.221
			Gewaarborgde geldleningen	5.794	7.614
			Garantstellingen	922.714	898.850

Toelichting op de balans

In deze toelichting worden de activa en passiva op onderdelen nader toegelicht.

Vaste activa - Immateriële vaste activa

De post Immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

(bedragen x €1.000)		
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	77	86
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.670	1.240
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	773	836
Totaal	2.520	2.162

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023:

(bedragen x €1.000)									
	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering gen		Boekwaarde 31-12-2023
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	86	0	0	0	9	0	0		77
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	1.240	-283	752	37	2	0	0		1.670
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	836	0	0	0	63	0	0		773
Totaal	2.162	-283	752	37	74	0	0		2.520

Op 29 november 2023 heeft de gemeenteraad de Van Hetenlocatie als nieuwe grondexploitatie vastgesteld. De reeds gemaakte plankosten zijn daarom geherrubriceerd naar de voorraden (onderhanden werk). De inkomsten voor de intentieverklaring en voor de aanvullende kosten ecologie en voorbereidende werkzaamheden sloop inzake de planontwikkeling Wittenstein zijn opgenomen als desinvesteringen. De belangrijkste investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2023 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2023 ten laste van het krediet is gebracht.

(bedragen x €1.000)

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Vorbereidingskrediet Hagenvoorde	160	66	130
Vorbereidingskrediet Dreef	220	117	304
Vorbereidingskrediet de Marke	180	31	151
Vorbereidingskrediet verduurzamen vastgoed	75	12	12
Vorbereidingskrediet Ludgeruskwartier	319	108	108
Vorbereidingskrediet Routekaart Diepenveen	150	68	68
Vorbereidingskrediet Lettele	320	240	319
Vorbereidingskrediet Loo	130	76	95
Vorbereidingskrediet Okkenbroek	80	34	60
Totaal	1.634	752	1.247

Vaste activa - Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de onderstaande onderdelen. De lopende investeringen staan opgenomen in de bijlage Dynamische kredieten.

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Investeringen met een economisch nut	208.356	203.953
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	31.818	31.328
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	39.407	37.297
In erfpacht uitgegeven gronden	14.740	15.772
Totaal	294.321	288.350

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	14.889	13.828
Woonruimten	490	22
Bedrijfsgebouwen	153.532	149.711
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	10.100	7.934
Vervoermiddelen	56	63
Machines, apparaten en installaties	16.526	18.450
Overige materiële vaste activa	12.763	13.945
Totaal	208.356	203.953

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut weer:

(bedragen x €1.000)

	Boek waarde 31-12-2022	Stand voorziening 31-12-2022	Balans waarde 31-12-2022	Her rubricering	Investe ringen	Des investe ringen	Afschrij vingen	Bijdragen van derden	Afwaar deringen	Boek waarde 31-12-2023 exclusief voorziening	Stand voorziening 31-12-2023	Balans waarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	13.828	0	13.828	0	1.299	0	238	0	0	14.889	0	14.889
Woonruimten	22	0	22	0	473	0	5	0	0	490	0	490
Bedrijfsgebouwen	149.711	0	149.711	0	9.314	8	5.415	70	0	153.532	0	153.532
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.934	0	7.934	0	3.427	596	356	309	0	10.100	0	10.100
Vervoermiddelen	63	0	63	0	0	0	7	0	0	56	0	56
Machines, apparaten en installaties	18.450	0	18.450	0	715	42	2.598	-1	0	16.526	0	16.526
Overige materiële vaste activa	13.945	0	13.945	0	2.137	0	2.386	73	0	13.623	860	12.763
Totaal	203.953	0	203.953	0	17.365	646	11.005	451	0	209.216	860	208.356

De desinvestering bedraagt met name bijdragen woningaansluitingen Slim Warmtenet (€596.000) en de afwaardering van de (oude) terreininrichting Truckparking (€42.000) conform besluitvorming op 8 maart 2023 (nota 2023-049 Aanvraag krediet investering A1 Truckparking). De bijdragen van derden bestaan met name uit een bijdrage van de provincie voor Slim Warmtenet (€234.000) en de 5e Havenarm (€65.000) en een Spuk Bijdrage BTW van het Rijk (€136.000).

Met het treffen van een verliesvoorziening voor Lettele (€860.000) wordt er rekening gehouden met de toekomstige marktwaarde (openen van een negatieve grondexploitatie).

Een specificatie van de investeringen in 2023 treft u hieronder aan.
(bedragen x €1.000)

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Nieuwbouw Kazerne Diepenveen	1.231	1.054	1.262
Nieuwbouw sporthal Bathmen	15.216	313	518
Nieuwbouw sporthal Keizerslanden	12.829	402	425
Renovatie Polstraat 8-10 gebouw	3.782	2.379	3.782
Nieuwbouw Etty Hillesum	26.769	1.291	1.306
Uitbreiding Kindcentrum Rivierenwijk	1.940	1.932	1.952
Aanpassing Slingerbos	75	75	75
Uitbreiding kindcentrum Borgele permanent	1.651	1.561	1.651
Buitenruimte Marke Zuid	1.400	107	107
Nieuwbouw Zwaluwenburg school	4.390	22	22
Scheepvaartstraat 9 foyer	491	40	498
Scheepvaartstraat 13 Bodenloods gevel	268	12	191
Overkapping Burgerweeshuis	135	127	136
Reconstructie Brinkgarage	2.925	3	2.421
Slim warmtenet	7.966	1.950	5.326
Stadshof	541	10	598
Wachtplaats 5e havenarm	1.475	1.475	1.475
Problematiek Beestenmarkt	200	155	155
Grond Lettele	1.158	1.144	1.144
Goederen Truckpoint divers	700	1	33
Brandveiligheid Lebuinuskerk	400	12	396
Brandveiligheid Bergkerk	364	26	283
TGW Technisch	52	-52	0

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Hybride vergaderen Deventer	243	11	11
Hybride vergaderen Olst-Wijhe	41	14	14
Hybride vergaderen Raalte	86	56	56
Client Hardware Laptop 2023	450	392	392
Client Hardware Fatclient 2023/2024	208	49	49
Accessoires 2023	23	1	1
Smartphones 2023	50	82	82
Beeldschermen 2023	150	77	77
Koeling systeem MER 2023	95	37	37
Borgele vervanging toplaag kunstgrasvelden FC RDC	829	15	15
Horsterhoek vervanging toplaag kunstgrasvelden	829	16	16
Zandweerd vervanging toplaag kunstgrasvelden SC Deventer	829	33	33
Zandweerd vervanging toplaag kunstgrasveldenSalandia	829	33	33
Diverse sportverveningen verlichting kunstgrasvelden	73	68	68
Borgele pop up beregeningsinstallatie 2x FC RDC	151	163	163
Sportpark Borgele veldverlichting trainingsveld C	61	63	63
Sportpark Colmschate Z beregeningsinstallatie	54	22	22
Renovatie Polstraat 8-10 afwerking	640	640	640
TGW Bouwkundig	270	43	43
TGW inrichting	145	48	113
TGW Bureaustoelen Thuiswerk regeling 2023	33	32	32
Bureaustoelen Stadhuis 2023	33	32	32
Back-up & restore functionaliteit 2022	100	46	46
Firewall 2021	100	2	2
Loadbalancer/netscaler 2023	100	1	1

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Upgrades uren roadmap 2023	1.166	587	587
Hardware Servers/Blades/Enclosures 2023	400	294	294
Oldenielstraat 6	675	473	473
Totaal	94.619	17.365	27.147

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	-	-
Woonruimten	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	30.886	30.374
Vervoermiddelen	-	-
Machines, apparaten en installaties	808	824
Overige materiële vaste activa	124	130
Totaal	31.818	31.328

Het onderstaand overzicht geeft weer het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2022	Investerings	Des investerings	Af schrijvingen	Bijdragen van derden	Af waarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	30.374	1.774	0	1.262	0	0	30.886
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	824	14	0	30	0	0	808
Overige materiële vaste activa	130	0	0	6	0	0	124
Totaal	31.328	1.788	0	1.298	0	0	31.818

De investeringen betreffen de gerealiseerde kosten voor het gemeentelijk Rioleringsplan.

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	3	3
Woonruimten	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	37.285	35.040
Vervoermiddelen	-	-
Machines, apparaten en installaties	37	39
Overige materiële vaste activa	2.082	2.215
Totaal	39.407	37.297

Maatschappelijk investeringen mochten tot 2017 worden afgeschreven. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten met ingang van 2017 de investeringen maatschappelijk nut worden afgeschreven. In onderstaand overzicht wordt daarom deze splitsing in de jaren gemaakt.

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut heeft het volgende verloop:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2022	Investerings	Des- investeringen	Af- schrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
<i>Maatschappelijk nut voor 2017</i>							
Gronden en terreinen	3	0	0	0	0	0	3
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	13.263	0	0	907	0	0	12.356
Machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa	122	0	0	15	0	0	107
Totaal	13.388	0	0	922	0	0	12.466
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>							
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	21.777	4.851	0	566	1.133	0	24.929
Machines, apparaten en installaties	39	0	0	2	0	0	37
Overige materiële vaste activa	2.093	34	0	152	0	0	1.975
Totaal	23.909	4.885	0	720	1.133	0	26.941
Totaal	37.297	4.885	0	1.642	1.133	0	39.407

De investeringen zijn hieronder gespecificeerd. Een (provinciale/rijks) bijdrage is ontvangen voor reconstructie Ronde Roland Holstlaan (€61.000), Fietsstructuur A1 zone (€57.000), Fietspaden Rembrandtkade/Vliegend Hert (€34.000) en Fietsroutes Margijnenenk-Overstichtlaan (€162.000). Voor de Tunnel Oostriklaan is een bijdrage ontvangen van Prorail (€812.000).

(bedragen x €1.000)

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Lebuinuspleinen	5.482	-7	5.353
Reconstructie Havezatelaan	2.044	4	1.927
Fietspad Boxbergerweg	721	24	704
Project de Braam	1.159	54	1.155
Siemelinksweg	2.697	1.464	1.575
Brederodelaan	302	274	292
Prinses Margrietlaan - Bathmen	338	35	299
Rotonde Westenberg	132	132	132
Roessinksweg	466	345	430
Fietspaden Koersenweg /Lage Steenweg	344	66	346
Fietspaden Rembrandtkade /Vliegend Hert	451	68	212
Fietspaden Spanjaardsdijk	1.521	70	149
Reconstr. Ronde Roland Holstlaan	551	82	82
Koerkampsweg	180	84	84
Omv. Langenbergerweg (strokenverh.)	162	123	123
Reconstructie Hoge Hondstraat	288	3	3
BAP Zandweer/van Vlotenlaan	100	1	1
BAP Tuindorp/Putmanstraat	70	3	3
Schooldijk	265	2	2
Omvorm fietspad Hovenpad	195	5	5
Omvorm fietspad Schipbeekpad	425	12	12
Tunnel Oostriklaan	2.982	961	3.677
Fietsstructuur A-1 zone	2.050	125	326
Lebuinuspleinen Nieuwe Markt	2.500	387	387

Vervanging houten bruggen	940	77	235
E&W verbeterlagen Sluiscomplex	270	190	190
Fietsroutes Margijnenek -Overstichtlaan	2.985	266	2.127
Fietsparkeren Binnenstad	1.247	34	1.199
Totaal	30.866	4.885	21.031

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de in erfpacht uitgegeven gronden:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2022	Her- rubricering	Inves- teringen	Desinves- teringen	Af- schrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden uitgegeven in erfpacht	15.772	0	0	1.032	0	0	0	14.740
Totaal	15.772	0	0	1.032	0	0	0	14.740

De desinvestering betreft de verkoop van het perceel Westfalenstraat conform B&W besluit 20-12-2022 (nota 2022-320).

Vaste activa - Financiële vaste activa

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan:		
Deelnemingen	3.126	3.127
Totaal kapitaalverstrekkingen	3.126	3.127
Leningen aan:		
Deelnemingen	13.432	14.027
Overige langlopende leningen u/g	5.382	5.747
Totaal leningen	18.814	19.774
Totaal	21.940	22.901

De financiële vaste activa laat het onderstaande verloop zien en bestaat uit de volgende onderdelen:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering	Investerings	Des investerings	Afschrijvingen/Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	3.127	0	0	0	1	3.126
Totaal kapitaalverstrekkingen	3.127	0	0	0	1	3.126
Leningen aan:						
- deelnemingen	14.027	0	0	0	595	13.432
- overige partijen	5.747	0	22	0	387	5.382
Totaal leningen	19.774	0	22	0	982	18.814
Totaal	22.901	0	22	0	983	21.940

De investering betreft de verstrekte krediethypotheken.

Flottende activa - Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	83.380	87.760
Gereed product en handelsgoederen	5.161	5.943
Totaal	88.541	93.703
Afgedekt door voorzieningen verwacht verlies:		
Onderhanden werk; gronden in exploitatie	41.814	39.885
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Totaal verliesvoorzieningen	41.814	39.885
Totaal	46.727	53.818

Flottende activa - Onderhanden werk

Van de bouwgronden in exploitatie en groundbanken zonder transformatie wordt van het verloop in 2023 het volgende overzicht worden gegeven:

(bedragen x €1.000)

Onderhanden werk	Boek waarde 31-12- 2022	Stand voorz. 31-12- 2022	Balans waarde 31-12- 2022	Herrubricer ing	Vermeerderin gen	Verminderin gen	Winstuitna me	Boek waarde 31-12- 2023	Rente op voorzienin gen	Mutaties voorzienin gen	Stand voorz. 31-12- 2023	Balans waarde 31-12- 2023	Geraam de nog te realisere n kosten	Geraamd e nog te realiseren opbrengst en	Geraam d eind resultaat Nominal e waarde	Geraam d eind resultaat Contant e waarde
Bouwgronden in exploitatie																
A1 Bedrijvenpark	36.842	19.432	17.410	0	3.223	3.977	0	36.088	389	-275	19.546	16.542	13.150	27.659	21.579	19.545
Centrumplan Bathmen	907	696	211	0	54	16	0	945	14	49	759	186	185	340	790	760
Cluster Havenkwartier	8.074	7.712	362	0	863	366	0	8.571	154	-83	7.783	788	3.764	4.184	8.151	7.783
Cluster Stadsentree	1.522	501	1.021	0	727	173	0	2.076	10	268	779	1.297	725	2.008	793	778
Eikendal	2.085	0	2.085	0	1.096	1.323	767	2.625	0	0	0	2.625	1.336	5.060	-1.099	-1.055
Sluiskwartier	7.190	2.251	4.939	0	2.694	1.299	0	8.585	45	1.070	3.366	5.219	3.422	8.363	3.644	3.366
Steenbrugge	18.554	0	18.554	0	3.851	15.492	796	7.709	0	0	0	7.709	19.341	31.714	-4.664	-4.225
Tuinen van Zandweerd	-347	0	-347	0	1.339	1.742	1.367	617	0	0	0	617	2.122	4.222	-1.483	-1.426
Westfalenstraat	2.805	1.599	1.206	0	1.542	79	0	4.268	32	17	1.648	2.620	1.700	4.220	1.748	1.648
Wijtenhorst Douweler Leide	4.158	3.213	945	0	395	73	0	4.480	64	23	3.300	1.180	859	1.906	3.433	3.299
Winkelcentrum Keizerslanden	5.023	4.408	615	0	148	0	0	5.171	88	66	4.562	609	489	912	4.748	4.563
Shita locatie	947	73	874	0	163	3	0	1.107	1	-3	71	1.036	901	1.933	75	71
van Hetenlocatie	0	0	0	736	402	0	0	1.138	0	0	0	1.138	3.326	4.725	-261	-247
Totaal	87.760	39.885	47.875	736	16.497	24.543	2.930	83.380	797	1.132	41.814	41.566	51.320	97.246	37.454	34.860

De belangrijkste mutaties in de boekwaarde van de grondexploitaties zijn als volgt te verklaren:

- De van Hetenlocatie is als grondexploitatie in 2023 vastgesteld en toegevoegd aan de bouwgronden in exploitatie (herrubricering).
- Er zijn geen grondexploitaties afgesloten in 2023.

- De verkopen bij Steenbrugge, Tuinen van Zandweed en Eikendal liepen conform dan wel vooruit op de begroting van 2023 (verminderingen). Dit heeft ook zijn positieve weerslag op de winstneming over 2023, welke naar rato van voortgang van de grondexploitaties wordt genomen (winstuitname).

Netcongestie blijft een actueel en omvangrijk risico voor het Bedrijvenpark A1 en kan mogelijk leiden tot een extra vertraging in de uitgifte van de kavels. Bij de actualisatie van de grondexploitatie is dit risico onderkend en is op basis van de beste inschatting het verloop van kaveluitgifte in de grondexploitatie opgenomen. Een Smart Energy Hub wordt gezien als meest kansrijke oplossing voor het risico van de netcongestie, maar aangezien deze oplossing tijd kost is uit voorzichtigheid voor 2025 enkel uitgifte van kleinere kavels ingerekend. Mocht een oplossing van netcongesties langer op zich laten wachten dan is de impact van het stilleggen van kaveluitgifte voor een periode van 3 jaar €4,5 miljoen negatief op het resultaat. De gemeente schat deze kans op 40%. Derhalve is bij de periodieke actualisatie van de risico's van de gemeente een inschatting gemaakt van een aanvullend risico inzake deze grondexploitatie ter hoogte van €1,8 miljoen. Dit is meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Voor een nadere toelichting; zie [paragraaf Grondbeleid](#). Voor de bepaling van de resultaten van de grondexploitaties is gerekend met onderstaande parameters:

Parameter	2024	2025	2026	2027	2028 en verder
Kostenstijging	5%	3%	2%	2%	2%
Kostenstijging plankosten	5,06%	6%	4,8%	4,20%	4%
Opbrengststijging woningbouw	-1%	0%	0%	0%	0%
Opbrengststijging bedrijfskavels	0%	0%	0%	0%	0%
Discontovoet	2%	2%	2%	2%	2%
Rente	2,57%	2,57%	2,57%	2,57%	2,57%

Flottende activa - Overzicht gereed product en handelsgoederen

(bedragen x € 1.000)

	Boek waarde 31-12-2022	Stand voorz. 31-12-2022	Balans waarde 31-12-2022	CBR Voorraad eigen verklaring	Her rubricering	Vermeer deringen	Vermin deringen	Afschrijvingen	Boek waarde 31-12-2023	Rente op voor zieningen	Mutaties voor zieningen	Stand voorz. 31-12-2023	Balans waarde 31-12-2023
Te verkopen panden en gronden	5.933	0	5.933	0	-453	17	345	0	5.152	0	0	0	5.152
Overige voorraden	10	0	10	0	0	0	1	0	9	0	0	0	9
Totaal	5.943	0	5.943	0	-453	17	346	0	5.161	0	0	0	5.161

De vermeerdering betreft de rente over de nog te verkopen gronden.

Op 29 november 2023 heeft de gemeenteraad de Van Hetenlocatie als nieuwe grondexploitatie vastgesteld.

De boekwaarden van de van Hetenstraat 59 en Dorrestraat 1 zijn overgeheveld naar deze grondexploitatie.

De verkoop van een kavel aan de Looweg in Bathmen vermindert de boekwaarde van de te verkopen gronden en panden.

De overige voorraden betreffen gezondheidsverklaringen.

Vlottende activa - Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	14.241	0	14.241	3.694
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	67.314	0	67.314	37.568
Overige vorderingen	12.157	3.252	8.905	12.465
Overige uitzettingen	32	0	32	0
Totaal	93.744	3.252	90.492	53.727

De overige uitzettingen bedraagt een betaalde waarborgsom voor de Munsterstraat 3. In dit pand worden vluchtelingen opgevangen. Wanneer de huur wordt beëindigd en alles in goede staat opgeleverd, wordt het betaalde bedrag terugbetaald.

Vlottende activa - Drempelbedrag Schatkistbankieren (SKB)

(bedragen x €1.000)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	3.056	2.780	3.431	2.451
Drempelbedrag	9.102	9.102	9.102	9.102
Ruimte (binnen limiet +), (overschrijding -/-)	6.046	6.322	5.671	6.651

In de paragraaf [Financiering](#) is het saldo schatkistbankieren nader toegelicht.

Vlottende activa - Liquide middelen

Met de BNG is een kredietovereenkomst afgesloten voor een totaalbedrag van €28.000.000.

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Kassaldi	9	5
Banksaldi	1.159	2.940
Totaal	1.168	2.945

Flottende activa - Overlopende activa

De post Overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, uitgesplitst naar nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- Het Rijk	8.454	11.021
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.336	1.446
Overige nog te ontvangen bedragen	29.844	29.395
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren	5.127	2.456
Totaal	44.761	44.318

Voor €19,2 miljoen staat een bedrag van nog te verrekenen BTW met het BTW compensatiefonds onder overige nog te ontvangen posten van €29,8 miljoen. Het resterende bedrag van €10,6 miljoen betreft bijdragen van derden, andere gemeentes en nog te declareren bedragen (€3,4 miljoen variabele deel afvalstoffenheffing, €1,2 miljoen SPUK-MEOZ, €0,5 miljoen rente schatkistbankieren 4e kwartaal, €0,5 miljoen servicekosten 2022/2023, €0,4 miljoen parkeerinkomsten december, €0,4 miljoen vergoeding Nedvang 3e en 4e kwartaal, €0,3 miljoen toeristenbelasting 2023 en €0,2 miljoen vergoeding Titaan. De in de balans opgenomen nog te ontvangen voorschotbedragen van de EU, Rijk en provincies die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, zijn gespecificeerd in een bijlage.

Flottende activa - Vennootschapsbelasting

(bedragen x €1.000)

	Saldo 31-12-2022	Af	Bij	Saldo 31-12-2023
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

De gemeente Deventer is voor haar activiteiten niet belastingplichtig volgens de wet vennootschapsbelasting (Wet Vpb). Het recht op verliescompensatie is niet van toepassing.

Vaste passiva - Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene reserve	51.329	40.852
Bestemmingsreserve	90.389	115.256
Gerealiseerd resultaat	57.590	24.287
Totaal	199.308	180.395

Het jaarresultaat van €57,6 miljoen, verminderd met budgetoverhevelingen van €44,5 miljoen levert een nettoresultaat op van €13,1 miljoen. Een samenvattend overzicht en analyse treft u aan onder het exploitatieresultaat.

Vaste passiva - Voorzeningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Voorzeningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.471	7.773
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	4.461	4.292
Totaal	11.932	12.065

De voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's betreft de voorziening wethouders pensioenen, fonds Evenementen, de voorziening afgesloten complexen en de voorziening spaarverlof. De voorziening voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden betreft de voorziening riolen en gemalen, de voorziening parkeerbijdrage bouwaanvragen, fonds collectie Reijns, fonds collectie Knech-Drenth en de voorziening beheerfonds Gooiermars.

Vaste passiva - Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	158.489	174.921
- Binnenlandse bedrijven	5.000	5.000
- Buitenlandse instellingen	20.000	20.000
Sub-totaal	183.489	199.921
Waarborgsommen	159	240
Totaal	183.648	200.161

Voor een nadere toelichting op de leningen wordt verwezen naar de [paragraaf Financiering](#) in het jaarverslag 2023.

Vaste passiva - Overzicht vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2023:
(bedragen x €1.000)

	Saldo 31-12-2022	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen	199.921	0	16.432	183.489
Waarborgsommen	240	59	140	159
Totaal	200.161	59	16.572	183.648

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt €7.156.985,36.

Flottende passiva - Kortlopende financiële verplichtingen

Onder de flottende passiva zijn opgenomen:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Netto flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	18.203	27.855
Overlopende passiva	88.508	47.745
Totaal	106.711	75.600

De in de balans opgenomen netto-schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Banksaldi	852	3.202
Overige schulden	17.351	24.653
Totaal	18.203	27.855

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	29.758	22.718
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- Het Rijk	52.649	19.166
- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.969	2.367
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.462	3.494
Totaal	88.838	47.745

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

(bedragen x €1.000)

Aard/Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Gewaarborgde geldleningen	-	-	4.021	4.748
Gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en verbeteren van eigen woningen particulieren	-	-	1.773	2.866
Totaal			5.794	7.614

In de bijlage treft u een nadere specificatie aan.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Garantiebedrag 31-12-2023	Garantiebedrag 31-12-2022
Garantstellingen via waarborgfondsen WEW (NHG) en WSW	921.991	898.261
Overige verleende garanties (o.a. sportverenigingen)	723	589
Totaal	922.714	898.850

In een bijlage treft u een nadere specificatie aan.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente Deventer is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen en heeft meerjarige contracten voor onderhoud, catering en schoonmaak stadskantoor en huur depot archeologie en parkeergarages.

Daarnaast zijn er meerjarige leasecontracten voor roerende goederen (bedrijfsauto's en ICT apparatuur) en uitbesteding afvalverwerking afgesloten.

Samenvatting - niet uit de balans blijkende verplichtingen:

(bedragen x €1.000)

	Totaalbedrag volledige contractperiode	Gerealiseerd t/m 2022	Gerealiseerd bedrag in 2023	Raming bedrag restant verplichting
Huurovereenkomst huisvesting gemeentelijk apparaat	4.619	3.174	690	755
Huurovereenkomsten culturele gebouwen, onderwijs-, welzijns en sportgebouwen	485	443	34	8
Lease overeenkomsten bedrijfswagens	903	213	150	547
Meerjarenovereenkomsten software ICT	3.629	2.782	707	197
Huurovereenkomsten parkeergarages	7.698	3.857	507	3.334
Uitbesteding afvalverwerking	60.552	40.608	9.972	9.972
Overige overeenkomsten	11.190	5.705	1.016	4.469
Totaal	89.076	56.782	13.076	19.282

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Specificaties diverse balansposten

Dynamische kredieten

(bedragen x €1)

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Verwerving gronden in Lettele	Lasten	320.418	78.805	241.613	240.110	1.503
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Vrwerving gronden in Loo	Lasten	129.500	18.914	110.586	75.851	34.735
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Verwerving gronden in Okkenbroek	Lasten	80.000	26.871	53.129	33.724	19.405
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet Routekaart Diepenveen	Lasten	150.000	0	147.000	68.094	78.906
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet de Marke	Lasten	180.000	119.441	60.559	31.234	29.325
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet Dreef	Lasten	219.861	187.714	32.147	116.707	-84.560
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet Dreef	Baten	0	0	0	-35.999	35.999
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet Hagenvoorde	Lasten	160.000	63.118	96.883	66.525	30.358
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet Ludgeruskwartier	Lasten	319.587	0	319.587	107.671	211.916
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet Ludgeruskwartier	Baten	-95.000	0	-95.000	0	-95.000
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet van Hetenstraat	Lasten	465.894	322.447	182.412	0	182.412
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet van Hetenstraat	Baten	-283.482	-38.965	-283.482	-283.482	0
Kst onderzoek & ontw	Herstructurering en vastgoed	Voorbereidingskrediet verduurzamen vastgoed	Lasten	275.000	0	275.000	12.038	262.963
Totaal Kst onderzoek & ontw				1.921.778	778.346	1.140.434	432.473	707.961
EC Gronden&Terreinen	Openbare orde en veiligheid	Problematiek Beestenmarkt	Lasten	200.000	0	200.000	155.086	44.914
EC Gronden&Terreinen	Herstructurering en vastgoed	Agrarische.grond Bettinkdijk in Loo	Lasten	175.000	0	175.000	0	175.000
EC Gronden&Terreinen	Herstructurering en vastgoed	Grond Lettele	Lasten	1.157.630	0	1.157.630	1.143.880	13.750
EC Gronden&Terreinen	Herstructurering en vastgoed	Kon Wilhelminalaan 16 grond	Baten	-51.280	0	-51.280	0	-51.280
Totaal EC Gronden&Terreinen				1.481.350	0	1.481.350	1.298.966	182.384
EC Woonruimten	Herstructurering en vastgoed	Van Oldenielstraat 6	Lasten	675.000	0	472.500	472.500	0
Totaal EC Woonruimten				675.000	0	472.500	472.500	0
EC Bedrijfsgebouwen	Openbare orde en veiligheid	Nieuwbouw Kazerne Diepenveen	Lasten	1.231.200	208.036	1.023.164	1.054.438	-31.274

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
EC Bedrijfsgebouwen	Herstructurering en vastgoed	Polstraat 48 (deel 1e verd.)	Baten	-7.257	0	-7.257	0	-7.257
EC Bedrijfsgebouwen	Meedoen	Nieuwbouw sporthal Bathmen	Lasten	15.215.750	204.728	1.728.247	312.946	1.415.301
EC Bedrijfsgebouwen	Meedoen	Nieuwbouw sporthal Bathmen	Baten	-2.640.750	-17.494	-317.981	-28.503	-289.478
EC Bedrijfsgebouwen	Meedoen	Nieuwbouw sporthal Keizerslanden	Lasten	12.828.600	22.904	1.165.976	402.126	763.850
EC Bedrijfsgebouwen	Meedoen	Nieuwbouw sporthal Keizerslanden	Baten	-2.170.906	-4.008	-196.772	-41.725	-155.047
EC Bedrijfsgebouwen	Meedoen	Renovatie Polstraat 8-10 gebouw	Lasten	3.782.031	1.402.615	2.379.416	2.379.416	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Aanpassing Slingerbos ivm medegebruik Zonnewijzer	Lasten	75.000	0	75.000	75.000	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Buitengymzaal in de Vijfhoek	Lasten	300.000	0	0	0	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Buitenruimte Marke Zuid	Lasten	1.400.000	0	200.000	107.004	92.996
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Facelift Enkdwarsstraat 5	Lasten	200.000	94.610	105.390	0	105.390
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Gymzaal Roessink (Colmschaterenk)	Lasten	1.513.719	0	0	0	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Nieuwbouw Roessink-Wereldwijzer (Colmschaterenk)	Lasten	5.156.427	0	0	0	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Nieuwbouw Etty Hillesum	Lasten	26.768.593	15.087	2.000.000	1.290.798	709.202
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Nieuwbouw Gymzalen Zwaluwenburg	Lasten	3.027.470	0	0	0	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Nieuwbouw Splithofstraat	Lasten	6.937.272	0	3.540.043	0	3.540.043
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Nieuwbouw Splithofstraat	Baten	-142.814	0	-142.814	0	-142.814
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Nieuwbouw Zwaluwenburg school	Lasten	4.390.046	0	200.000	21.618	178.382
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	School de Marke Zuid BREEAM	Lasten	1.573.000	0	0	0	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Tijdelijke uitbreiding Kei13	Lasten	870.387	0	0	0	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Uitbreiding Kindcentrum Borgele permanent	Lasten	1.650.702	90.000	1.560.702	1.560.702	0
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Uitbreiding Kindcentrum Rivierenwijk	Lasten	1.939.819	20.000	1.919.819	1.932.027	-12.208
EC Bedrijfsgebouwen	Jeugd en onderwijs	Vervaning nieuwbouw Sancta Maria	Lasten	2.257.176	0	1.128.588	0	1.128.588
EC Bedrijfsgebouwen	Kunst en cultuur	Overkapping Burgerweeshuis	Lasten	135.000	9.099	125.901	126.654	-753

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
EC Bedrijfsgebouwen	Kunst en cultuur	Overkapping Burgerweeshuis	Baten	0	0	0	-7.984	7.984
EC Bedrijfsgebouwen	Kunst en cultuur	Scheepvaartstraat 13 Bodenloods gevel	Lasten	268.000	179.668	88.333	11.782	76.551
EC Bedrijfsgebouwen	Kunst en cultuur	Scheepvaartstraat 9 foyer	Lasten	491.069	458.111	32.958	40.050	-7.092
Totaal EC Bedrijfsgebouwen				87.049.534	2.683.354	16.608.713	9.236.348	7.372.365
EC Grond weg-&waterb	Leefomgeving	Reconstructie Brinkgarage	Lasten	2.924.859	2.417.683	107.316	3.344	103.972
EC Grond weg-&waterb	Leefomgeving	Reconstructie Brinkgarage	Baten	-850.859	-364.844	-86.156	-9.155	-77.001
EC Grond weg-&waterb	Milieu en duurzaamheid	Slim Warmtenet	Lasten	5.235.253	3.277.730	2.990.119	1.939.570	1.050.549
EC Grond weg-&waterb	Milieu en duurzaamheid	Slim Warmtenet	Baten	-4.729.970	-1.344.120	-4.418.446	-830.225	-3.588.221
EC Grond weg-&waterb	Ruimtelijke ontwikkeling	Stadshof	Lasten	541.500	587.971	7.829	9.568	-1.739
EC Grond weg-&waterb	Ruimtelijke ontwikkeling	Stadshof	Baten	-50.000	-104.300	0	0	0
EC Grond weg-&waterb	Economie en internationaal beleid	Wachtplaats 5e havenarm	Lasten	1.475.000	0	1.475.000	1.475.000	0
EC Grond weg-&waterb	Economie en internationaal beleid	Wachtplaats 5e havenarm	Baten	-65.000	0	-65.000	-65.000	0
Totaal EC Grond weg-&waterb				4.480.783	4.470.121	10.662	2.523.102	-2.512.440
EC Machin.Appar&inst	Openbare orde en veiligheid	Brandweerkazerne Schonenvaarderstraat koelinstallatie slaapvertrek	Lasten	69.000	64.086	4.914	0	4.914
EC Machin.Appar&inst	Leefomgeving	Vervanging Kaartlees apparatuur	Lasten	760.000	268.421	491.579	0	491.579
EC Machin.Appar&inst	Milieu en duurzaamheid	Slim Warmtenet	Lasten	2.710.041	97.358	2.612.686	10.891	2.601.795
EC Machin.Appar&inst	Herstructurering en vastgoed	Goederen Truckpoint	Baten	-21.799	0	-21.799	-21.799	0
EC Machin.Appar&inst	Herstructurering en vastgoed	Goederen Truckpoint divers	Lasten	700.000	31.953	700.000	744	699.256
EC Machin.Appar&inst	Herstructurering en vastgoed	Goederen Truckpoint divers	Baten	-469.971	0	-469.971	-19.971	-450.000
EC Machin.Appar&inst	Meedoen	Luchtbehandelingssysteem Fermerie	Lasten	275.000	8.047	266.953	0	266.953
EC Machin.Appar&inst	Kunst en cultuur	Brandveiligheid Bergkerk	Lasten	364.000	257.160	55.581	26.114	29.467
EC Machin.Appar&inst	Kunst en cultuur	Brandveiligheid Lebuinuskerk	Lasten	400.000	383.729	67.530	11.854	55.676
EC Machin.Appar&inst	Economie en intyernationaal beleid	Verv. elektrische installatie Markten	Lasten	191.659	0	191.659	0	191.659
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Accessoires (5% alleen laptop) 2023	Lasten	22.500	0	22.500	837	21.663

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Accessoires (5% alleen laptop) 2024	Lasten	5.410	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Accessoires (5% alleen laptop) 2025	Lasten	40.000	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Accessoires (5% alleen laptop) 2026	Lasten	35.000	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Accessoires (5% alleen laptop) 2027	Lasten	5.000	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Audiovisuele middelen DOWR	Lasten	213.000	0	213.000	0	213.000
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Beeldschermen 2023	Lasten	150.000	0	150.000	76.801	73.199
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Beeldschermen 2024	Lasten	54.100	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Beeldschermen 2026	Lasten	75.000	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Beeldschermen 2027	Lasten	40.000	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Client Hardware Fatclient 2023/2024	Lasten	208.200	0	100.000	48.912	51.088
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Client Hardware Fatclient 2025	Lasten	25.000	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Client Hardware Fatclient 2026	Lasten	25.000	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Client Hardware Laptop 2023	Lasten	450.000	0	450.000	391.791	58.209
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Hybride vergaderen Deventer	Lasten	243.265	0	243.265	11.001	232.264
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Hybride vergaderen Olst-Wijhe	Lasten	41.055	0	41.055	14.122	26.933
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Hybride vergaderen Raalte	Lasten	85.680	0	85.680	55.745	29.935
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Koeling systeem MER 2023	Lasten	95.000	0	95.000	36.818	58.182
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Raadzaal Deventer	Lasten	131.250	0	131.250	0	131.250
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Raadzaal Olst-Wijhe	Lasten	78.750	0	78.750	0	78.750
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Raadzaal Raalte	Lasten	105.000	0	105.000	0	105.000
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Smartphones 2023	Lasten	50.000	0	50.000	81.824	-31.824
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Smartphones 2023	Baten	0	0	0	780	-780
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	Smartphones 2026	Lasten	50.000	0	0	0	0
EC Machin.Appar&inst	Bedrijfsvoering	TGW Technisch	Lasten	52.219	52.219	0	-52.219	52.219

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
Totaal EC Machin.Appar&inst				7.258.359	1.162.973	5.664.632	674.247	4.990.385
EC Over.materiele va	Openbare orde en veiligheid	Glaswand brandweerkazerne Schoonevaarderstraat	Lasten	50.000	0	50.000	0	50.000
EC Over.materiele va	Openbare orde en veiligheid	Laadpalen kazerne Schonenvaarderstraat	Lasten	60.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Leefomgeving	Digitalisering Parkeren	Lasten	500.000	299.978	200.022	0	200.022
EC Over.materiele va	Meedoen	Borgele pop up beregeningsinst.2x FC RDC	Lasten	151.250	0	151.250	163.212	-11.962
EC Over.materiele va	Meedoen	Borgele pop up beregeningsinst.2x FC RDC	Baten	-26.250	0	-26.250	-28.142	1.892
EC Over.materiele va	Meedoen	Borgele verv.toplaag kunstgrasv.FC RDC	Lasten	828.851	0	43.863	14.789	29.074
EC Over.materiele va	Meedoen	Borgele verv.toplaag kunstgrasv.FC RDC	Baten	-143.851	0	-7.613	-2.121	-5.492
EC Over.materiele va	Meedoen	Div.Sp.verv.verlichting kunstgrasvelden	Lasten	72.600	0	72.600	68.485	4.115
EC Over.materiele va	Meedoen	Div.Sp.verv.verlichting kunstgrasvelden	Baten	-12.600	0	-12.600	-11.985	-615
EC Over.materiele va	Meedoen	Horsterhoek verv.toplaag kunstgrasv.	Lasten	828.851	0	43.863	16.316	27.547
EC Over.materiele va	Meedoen	Horsterhoek verv.toplaag kunstgrasv.	Baten	-143.851	0	-7.613	-2.388	-5.225
EC Over.materiele va	Meedoen	Renovatie Polstraat 8-10 afwerking	Lasten	640.288	0	640.288	640.288	0
EC Over.materiele va	Meedoen	Sportpark Borgele veldverl.train.veld C	Lasten	60.500	0	60.500	63.133	-2.633
EC Over.materiele va	Meedoen	Sportpark Borgele veldverl.train.veld C	Baten	-10.500	0	-10.500	-11.048	548
EC Over.materiele va	Meedoen	Sportpark Colmschate Z beregeningsinst.	Lasten	54.450	0	54.450	21.574	32.876
EC Over.materiele va	Meedoen	Sportpark Colmschate Z beregeningsinst.	Baten	-9.450	0	-9.450	0	-9.450
EC Over.materiele va	Meedoen	Verduurzamen veldverlichting DVV GoAhead	Lasten	35.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Meedoen	VV Lettele-Kunstgrasveld-Onderlaag	Lasten	653.400	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Meedoen	VV Lettele-Kunstgrasveld-Onderlaag	Baten	-113.400	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Meedoen	VV Lettele-Kunstgrasveld-Toplaag	Lasten	798.600	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Meedoen	VV Lettele-Kunstgrasveld-Toplaag	Baten	-138.600	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Meedoen	Zandw.verv.toplaag kunstgrasv.Salandia	Lasten	828.851	0	43.863	32.636	11.227
EC Over.materiele va	Meedoen	Zandw.verv.toplaag kunstgrasv.Salandia	Baten	-143.851	0	-7.613	-5.244	-2.369

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
EC Over.materiele va	Meedoen	Zandweerd verv.toplaag kunstgrasv.SC Dev	Lasten	828.851	0	43.863	32.636	11.227
EC Over.materiele va	Meedoen	Zandweerd verv.toplaag kunstgrasv.SC Dev	Baten	-143.851	0	-7.613	-5.244	-2.369
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Back-up & restore functionaliteit 2022	Lasten	100.000	0	100.000	45.704	54.296
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Back-up & restore functionaliteit 2026	Lasten	250.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Back-up & restore functionaliteit 2027	Lasten	50.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Bureaustoelen Stadhuis 2023	Lasten	33.006	0	33.006	32.386	620
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Firewall 2021	Lasten	100.000	0	100.000	1.947	98.053
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Firewall 2027	Lasten	100.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Hardw.Servers/Blades/Enclosures 2025	Lasten	1.500.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Hardware Servers/Blades/Enclosures 2023	Lasten	400.000	0	400.000	293.616	106.384
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Loadbalancer/netscaler 2023	Lasten	100.000	0	100.000	811	99.189
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Netwerkswitches/WiFi 2026	Lasten	1.200.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Office 365/ Windows 10 2022	Lasten	50.000	0	50.000	0	50.000
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Software laag cloud werkplek 2022	Lasten	50.000	0	50.000	0	50.000
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Software laag cloud werkplek 2023	Lasten	100.000	0	100.000	0	100.000
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Software laag cloud werkplek 2024	Lasten	108.200	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Software laag cloud werkplek 2025	Lasten	100.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Software laag cloud werkplek 2026	Lasten	100.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Software laag cloud werkplek 2027	Lasten	100.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Storage 2025	Lasten	900.000	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	TGW Bouwkundig	Lasten	270.000	0	135.000	42.538	92.462
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	TGW Bureaustoelen Thuiswerk regeling 2023	Lasten	33.480	0	33.480	31.835	1.645
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	TGW Bureaustoelen Thuiswerk regeling 2023	Baten	0	0	0	-6.908	6.908
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	TGW Bureaustoelen Thuiswerkregeling 2024	Lasten	33.480	0	0	0	0

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	TGW Bureaustoelen Thuiswerkregeling 2025	Lasten	41.288	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	TGW Bureaustoelen Thuiswerkregeling 2026	Lasten	33.480	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	TGW Bureaustoelen Thuiswerkregeling 2027	Lasten	33.480	0	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	TGW inrichting	Lasten	145.000	64.886	80.114	48.482	31.632
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Upgrades uren roadmap 2018	Lasten	0	115.893	0	0	0
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	Upgrades uren roadmap 2023	Lasten	1.165.751	0	592.167	586.736	5.431
EC Over.materiele va	Bedrijfsvoering	WAN (Wide Area Network) 2025	Lasten	450.000	0	0	0	0
Totaal EC Over.materiele va				13.052.453	480.757	3.089.077	2.064.044	1.025.033
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Brederodelaan / Roland Holstlaan	Lasten	76.228	19.821	56.407	56.407	0
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Buurtaanpak Oranjekwartier	Lasten	535.497	0	535.497	0	535.497
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Buurtaanpak Rivierenwijk	Lasten	250.000	0	250.000	250.000	0
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Buurtaanpak Tuindorp	Lasten	285.000	0	285.000	118.000	167.000
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Buurtaanpak Zandweerd - Noord	Lasten	297.251	0	297.251	217.000	80.251
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP - 2021 Godebaldpark	Lasten	200.000	0	200.000	200.000	0
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP - Nog te programmeren	Lasten	403.145	0	403.145	192.821	210.324
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP 2015-2020 - vervanging riolering - centrum	Lasten	230.000	0	230.000	161.953	68.047
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP Jaarschijf 2020 - Meetprogramma Rivus	Lasten	41.226	0	41.226	0	41.226
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP Jaarschijf 2020 - Vervangen schuiven	Lasten	100.000	85.199	14.801	9.191	5.611
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP Jaarschijf 2020 - Waterkwaliteit	Lasten	126.050	72.459	58.131	37.353	20.778
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP Jaarschijf 2020 - Waterkwaliteit	Baten	0	-4.540	0	0	0
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP-2022 Roessinksweg	Lasten	25.000	0	25.000	25.000	0
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	GRP-2022 Wateroverlast Voorstad	Lasten	1.090.000	49.471	1.040.529	47.168	993.361
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Meekoppelbudget klimaatadaptie	Lasten	573.527	0	573.527	443.380	130.147
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Verbeteren Afvoer Rielerkolk	Lasten	100.000	0	100.000	16.328	83.672

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Buurtaanpak Schrijversbuurt	Lasten	40.000	0	40.000	0	40.000
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Bakkerskamp	Lasten	25.000	0	25.000	0	25.000
(echk) grondwegwater	Leefomgeving	Verbeteremaatregelen riolering (cf.GRP)	Lasten	100.000	0	100.000	0	100.000
Totaal (echk) grondwegwater				4.497.924	222.411	4.275.514	1.774.600	2.500.914
(echk) machnes,appin	Leefomgeving	Gemalen - Bijz. projecten	Lasten	100.000	0	100.000	0	100.000
(echk) machnes,appin	Leefomgeving	Verplaatsen gemaal v.Twickelostraat	Lasten	300.000	0	300.000	13.854	286.146
Totaal (echk) machnes,appin				400.000	0	400.000	13.854	386.146
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	BAP Tuindorp/Putmanstraat	Lasten	70.000	0	70.000	2.842	67.158
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	BAP Zandweer/van Vlotenlaan	Lasten	100.000	0	100.000	1.218	98.782
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Brederodelaan	Lasten	302.219	17.634	284.585	274.071	10.514
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Brederodelaan	Baten	0	0	0	-2.713	2.713
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	E&W verbeterlagen Sluiscomplex	Lasten	270.000	0	270.000	190.442	79.558
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietspad Boxbergerweg	Lasten	720.600	679.848	45.752	24.105	21.647
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietspad Boxbergerweg	Baten	0	-5.000	0	0	0
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietspaden Koersenweg /L. Steenweg	Lasten	344.400	280.324	64.076	65.544	-1.468
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietspaden Rembrandtkade / Vliegend Hert	Lasten	450.521	144.394	306.127	67.894	238.233
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietspaden Rembrandtkade / Vliegend Hert	Baten	-98.221	-10.614	-87.607	-33.947	-53.660
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietspaden Spanjaardsdijk	Lasten	1.520.700	78.334	1.442.366	70.304	1.372.062
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietsroutes Margijnenenk -Overstichtlaan	Lasten	2.985.185	1.861.310	406.678	265.987	140.691
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietsroutes Margijnenenk -Overstichtlaan	Baten	-1.731.697	-851.650	-162.850	-162.850	0
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietssnelweg Deventer - Zutphen	Lasten	1.000.000	846	999.154	0	999.154
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietsstructuur A-1 zone	Lasten	2.050.000	201.007	1.298.994	125.227	1.173.767
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Fietsstructuur A-1 zone	Baten	-500.000	0	-500.000	-56.916	-443.084
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Joh.v. Vlotenlaan - L.B.V - Realisatie	Lasten	90.332	0	90.332	0	90.332

Rubriek	Programma	Project	Baten/ Lasten	Totaal krediet	Realisatie t/m 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Koerkampsweg	Lasten	180.000	0	180.000	84.019	95.981
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Lebuinuspleinen	Lasten	5.482.000	5.359.828	122.173	-7.028	129.201
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Lebuinuspleinen	Baten	-1.035.000	-1.035.000	0	0	0
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Lebuinuspleinen Nieuwe Markt	Lasten	2.500.000	0	2.500.000	386.799	2.113.201
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Omv. Langenbergerweg (strokenverh.)	Lasten	161.800	0	161.800	123.168	38.632
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Omvorm fietspad Hovenpad	Lasten	195.000	0	195.000	5.012	189.988
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Omvorm fietspad Schipbeekpad	Lasten	425.000	0	425.000	11.732	413.268
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Pr. Margrietlaan - Bathmen	Lasten	337.659	263.669	73.990	35.431	38.559
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Project de Braam	Lasten	1.159.445	1.100.972	58.472	54.284	4.188
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Reconstr. Ronde Roland Holstlaan	Lasten	551.000	0	551.000	81.812	469.188
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Reconstr. Ronde Roland Holstlaan	Baten	-231.000	0	-231.000	-60.738	-170.262
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Reconstructie Havezatelaan	Lasten	2.043.825	1.922.678	121.147	4.153	116.994
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Reconstructie Havezatelaan	Baten	-578.500	-578.500	0	0	0
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Reconstructie Hoge Hondstraat	Lasten	288.000	0	288.000	3.281	284.719
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Roessinksweg	Lasten	465.922	85.331	380.591	344.519	36.072
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Roessinksweg	Baten	0	0	0	-3.121	3.121
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Ronde Westenberg	Lasten	132.200	0	132.200	132.137	63
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Schooldijk	Lasten	265.000	0	265.000	2.300	262.700
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Siemelinksweg	Lasten	2.696.722	111.071	2.585.652	1.464.051	1.121.601
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Tunnel Oostriklaan	Lasten	2.982.000	2.716.485	155.026	960.544	-805.518
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Tunnel Oostriklaan	Baten	-2.549.000	-2.438.510	0	-812.362	812.362
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Vervanging houten bruggen	Lasten	940.000	158.014	781.987	76.966	705.021
(MA) grondwegwt>2017	Leefomgeving	Omv.fietspad Welle Kapjes	Lasten	200.000	0	200.000	0	200.000
Totaal (MA) grondwegwt>2017				24.186.114	10.062.470	13.573.645	3.718.168	9.855.477

Verloopoverzicht overlopende activa

(bedragen x €1)

Nog te ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Subsidie Rijk				
BRIM subsidie Landhuis	6.049	0	0	6.049
WWB Inkomensdeel Vangnet	0	594.570	0	594.570
Pothoofd	6.105	0	0	6.105
Kavelruil (POP3 subsidie)	69.000	51.679	57.489	63.190
SPUK bijdragen	117.621	-1	117.621	-1
BBZ vergoeding verstrekte kredieten	24.312	18.837	17.083	26.066
Niet gesprongen explosieven	19.125	0	19.125	0
Dunantlaan uitvoeringskosten	3.308	0	3.308	0
Toeslagenaffaire	269.760	913.739	222.284	961.215
Transitiekosten Opvang Oekraïne	1.274.262	54.445	1.274.262	54.445
Opvang Oekraïense Vluchtelingen	7.902.664	6.611.719	7.902.664	6.611.719
Opvang COA/Vluchtelingen	1.305.000	0	1.305.000	0
Verbetering Digitale Dienstverlening	23.899	0	23.899	0
VVE extra	0	26.182	0	26.182
Schone Lucht Akkoord - Houtstook	0	2.500	0	2.500
Kavelruil Salland	0	19.864	0	19.864
Ontwikkelfonds Cleantechregio	0	82.346	0	82.346
Totaal subsidie Rijk	11.021.105	8.375.880	10.942.735	8.454.250
Subsidie overige overheden				
Actieplan verkeersveiligheid	63.043	258.657	257.035	64.665
Cultuureducatie primair onderwijs	48.076	48.076	48.076	48.076

Enklaan - Deventerweg Bathmen	28.750	0	0	28.750
Lebuinuslaan - Margijnenek	48.722	0	48.722	0
Snelfietsroute Deventer - Zutphen	9.500	0	0	9.500
Fietsroutes Margijnenek/Overstichtlaan	802.928	162.850	690.778	275.000
Flexpools	5.000	0	0	5.000
Lebuinuspleinen	400.000	0	0	400.000
Centrumschil de Kien	17.170	0	17.170	0
Buurtaanpak Deventer Natuurlijk Gezond	21	-21	0	0
Noorderplein	1.521	262.389	0	263.910
Zon op dak WP3	7.295	29.702	0	36.997
Ontwikkelfonds Clean Tech Regio	14.283	85.387	0	99.670
Project PPLG Gebiedteam Salland	0	14.573	0	14.573
Toekomstbestendig bedrijventerrein	0	5.470	0	5.470
Wachtplaats 5e havenarm	0	45.000	0	45.000
Subsidie Energie en duurzaamheid	0	4.345	0	4.345
Soorten Management Plan	0	35.000	0	35.000
Totaal subsidie overige overheden	1.446.309	951.428	1.061.781	1.335.956
Totaal nog te ontvangen	12.467.414	9.327.308	12.004.516	9.790.206

Staat van reserves

(bedragen x €1)

Staat van reserves	Saldo 01-01-2023	Bestemming	Saldo na bestemming	Rente bijschrijving	Toevoeging	Toevoeging vanuit andere reserve	Onttrekking	Onttrekking ten gunste van andere reserve	Dekking kapitaallasten	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve met algemeen weerstandmotief										
Generieke weerstandsreserve	24.882.716	0	24.882.716	0	13.555.639	7.814.291	10.246.558	1.815.031		34.191.057
Totaal Algemene reserve met algemeen weerstandmotief	24.882.716	0	24.882.716	0	13.555.639	7.814.291	10.246.558	1.815.031	0	34.191.057
Algemene reserve met specifiek weerstandsmotief										
Specifieke weerstandsreserve	15.968.329	0	15.968.329	0	9.351	1.328.000	0	168.000		17.137.680
Totaal Algemene reserve met specifiek weerstandsmotief	15.968.329	0	15.968.329	0	9.351	1.328.000	0	168.000	0	17.137.680
Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie										
Reserve kunst aankopen	39.627	0	39.627	0	0	0	0	0		39.627
Reserve Deventer geschiedenis in beeld	26.415	0	26.415	0	9.825	0	0	0		36.240
Reserve projecten jeugd	1.096.994	0	1.096.994	0	0	0	660.960	0		436.035
Reserve versterking sociale structuur wijken en dorpen	147.799	0	147.799	0	0	0	138.650	0		9.149
Reserve theatertechniek Mimik	53.930	0	53.930	0	27.777	0	0	0		81.707
Reserve mondiaal beleid	49.472	0	49.472	0	0	0	19.551	0		29.921
Reserve onderhoud panden NV MVD	572.921	0	572.921	0	0	0	0	572.921		0
Reserve museumaankopen	1.631	0	1.631	0	0	0	0	0		1.631
Reserve conserveringen SAB	25.835	0	25.835	0	0	0	0	0		25.835
Reserve knelpunten sport	75.065	0	75.065	1.276	19.403	0	8.492	0		87.251
Reserve wonen boven winkels	513.419	0	513.419	0	0	0	10.913	7.002		495.503
Reserve legaat Bathmen	3.500	0	3.500	0	0	0	0	0		3.500
Reserve kracht van Salland	125.517	0	125.517	0	0	0	55.723	0		69.794
Reserve mind	950	0	950	0	0	0	0	0		950

Staat van reserves	Saldo 01-01-2023	Bestemming	Saldo na bestemming	Rente bijschrijving	Toevoeging	Toevoeging vanuit andere reserve	Onttrekking	Ontrekking ten gunste van andere reserve	Dekking kapitaallasten	Saldo 31-12-2023
Reserve gevelfonds	9.198	0	9.198	0	0	0	0	0		9.198
Reserve bodem	164.184	0	164.184	0	0	0	0	0		164.184
Reserve geluid	198.891	0	198.891	0	17.489	0	65.183	0		151.197
Reserve integrale MJOP projecten	15.000	0	15.000	0	0	0	0	0		15.000
Reserve sociaal economisch beleid	3.091	0	3.091	0	0	0	0	0		3.091
Reserve pseudopremie ww	40.145	0	40.145	0	0	0	40.145	0		0
Reserve nieuw beleid	34.605.480	0	34.605.480	0	2.709.238	0	26.730.000	0		10.584.718
Reserve gemeentebrede investeringen	1.059.726	0	1.059.726	0	92.141	0	600.000	0		551.867
Reserve risico's	363.474	0	363.474	0	25.667	0	0	0		389.140
Reserve sociaal domein	1.058.289	0	1.058.289	0	0	0	184.381	0		873.908
Totaal Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie	40.250.552	0	40.250.552	1.276	2.901.540	0	28.513.999	579.924	0	14.059.446
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met rentebeslag										
Reserve afkoop erfpacht	2.023.010	0	2.023.010	0	0	0	0	0		2.023.010
Totaal Bestemmingsreserve prestatiegebonden met rentebeslag	2.023.010	0	2.023.010	0	0	0	0	0	0	2.023.010
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met egaliserende functie										
Egalisatiereserve onderwijs gymzalen	16.116	0	16.116	0	0	0	0	16.116		0
Reserve wijkaanpak	147.244	0	147.244	0	0	0	147.244	0		0
Reserve onderhoud gebouwen	619.298	0	619.298	0	0	0	0	619.298		0
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	0	0	0	0	1.655.277	1.525.988	1.279.190	0		1.902.075
Reserve 1/3 regeling sport	116.738	0	116.738	0	0	0	0	0		116.738
Reserve investeringen buitensport	1.390.094	0	1.390.094	23.632	1.945.444	0	334.155	0		3.025.014
Reserve gebiedsontwikkeling	2.038.468	0	2.038.468	0	0	0	290.083	0		1.748.385
Reserve duurzaamheid vastgoed	0	0	0	0	125.000	0	0	0		125.000

Staat van reserves	Saldo 01-01-2023	Bestemming	Saldo na bestemming	Rente bijschrijving	Toevoeging	Toevoeging vanuit andere reserve	Onttrekking	Onttrekking ten gunste van andere reserve	Dekking kapitaallasten	Saldo 31-12-2023
Reserve nieuwkomers	603.619	0	603.619	0	234.908	0	305.660	0		532.867
Reserve Onderhoud Mileucentrum	317.653	0	317.653	0	0	0	0	317.653		0
Egalisatiereserve Vastgoed Mileucentrum	38.727	0	38.727	0	0	0	0	0		38.727
Reserve Slim Warmtenet Zandweerd	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Reserve herstructurering	100.495	0	100.495	0	0	0	53.345	0		47.150
Reserve mobiliteitsfonds parkeren	1.019.079	0	1.019.079	0	714.309	0	0	0		1.733.388
Reserve algemeen onroerende zaken	2.262.519	0	2.262.519	0	342.585	0	798.452	55.066		1.751.587
Reserve DOWR-i kapitaallasten	2.784.110	0	2.784.110	0	1.566.775	0	0	0	1.406.557	2.944.328
Reserve tarieven huishoudelijk afval	2.930.912	0	2.930.912	0	14.368	0	699.887	80.000		2.165.394
Reserve riolen en gemalen	360.522	0	360.522	0	35.015	0	0	0		395.537
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	0	6.901.297	6.901.297	0	3.414.600	541.151	3.156.637	7.700.411		0
Reserve overlopende uitgaven	21.536.311	17.386.045	38.922.356	0	4.379.273	55.066	22.759.781	0		20.596.914
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat	837.898	0	837.898	0	60.000	0	145.889	0		752.009
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen (regionaal)	11.371.391	0	11.371.391	0	5.251.961	0	3.278.334	0		13.345.018
Reserve Molukse graven	195.674	0	195.674	0	0	0	54.639	0		141.035
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen (lokaal)	1.555.290	0	1.555.290	0	308.199	0	45.000	0		1.818.489
Totaal Bestemmingsreserve prestatiegebonden met egaliserende functie	50.242.159	24.287.342	74.529.501	23.632	20.047.715	2.122.205	33.348.296	8.788.544	1.406.557	53.179.656
Financieel technische bestemmingsreserve										
Reserve kapitaalasten investeringen	22.196.211	0	22.196.211	377.336	545.065	87.002	0	0	2.622.863	20.582.750
Reserve verstrekte geldlening EDON	544.536	0	544.536	0	0	0	0	0		544.536
Totaal Financieel technische reserve	22.740.747	0	22.740.747	377.336	545.065	87.002	0	0	2.622.863	21.127.286
Totaal reserves gemeente Deventer	156.107.512	24.287.342	180.394.855	402.243	37.059.309	11.351.498	72.108.853	11.351.498	4.029.420	141.718.134

Algemene toelichting reserves

(bedragen x €1)

Onderwerp	Programma	Raadsbesluit	Doel van de reserve	Saldo per 31-12-2023
Algemene reserve met algemeen weerstandsmotief				
Generieke weerstandsreserve	Algemene dekkingsmiddelen	24-1-2018	Dekking kosten van optreden algemene risico's	34.191.057
Totaal Algemene reserve met algemeen weerstandsmotief				34.191.057
Algemene reserve met specifiek weerstandsmotief				
Specifieke weerstandsreserve	Algemene dekkingsmiddelen	24-1-2018	Dekking kosten van optreden specifieke risico's	17.137.680
Totaal Algemene reserve met specifiek weerstandsmotief				17.137.680
Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie				
Reserve kunstaankopen	Kunst en Cultuur	1-12-1961	Dekking aankopen kunst	39.627
Reserve Deventer geschiedenis in beeld	Kunst en Cultuur	28-11-1985	Verzamelen en beheren historisch bezit	36.240
Reserve projecten jeugd	Jeugd en onderwijs	27-11-2019	Dekking projecten jeugd 2019-2022	436.035
Reserve versterking sociale structuur wijken en dorpen	Meedoen	22-12-2021	Herstellen van verbindingen in wijken en dorpen	9.149
Reserve theatertechniek Mimik	Kunst en cultuur	22-12-2021	Vervangingsinvesteringen in theatertechniek	81.707
Reserve mondiaal beleid	Economie en Internationaal Beleid	11-7-1995	Dekking kosten bevorderen internationalisering	29.921
Reserve onderhoud panden NV MVD	Kunst en cultuur	22-12-2021	Meerjarig onderhoudprogramma voormalige MVD panden	0
Reserve museumaankopen	Economie, kunst en cultuur	1976	Dekking aankoop museumstukken	1.631
Reserve conserveringen SAB	Economie, kunst en cultuur	1995	Dekking conserveringen collectie SAB	25.835
Reserve knelpunten sport	Meedoen	27-1-1986	Oplossen van knelpunten in de sport. De vorming is een uitvloeisel van de tariefsystematiek voor ingebruikgeving van sportaccommodaties (binnen en buiten) m.i.v. 1-1-1987.	87.251
Reserve wonen boven winkels	Ruimtelijke ontwikkeling	3-7-2019	Dekking voor investeringen voor wonen en verblijven in de binnenstad	495.503
Reserve legaat Bathmen	Diverse	2005	Bekostiging diverse uitgaven op cultureel gebied in Bathmen.	3.500
Reserve kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	1-7-2015	Verbeteren leefbaarheid en kwaliteit landelijk gebied	69.794

Onderwerp	Programma	Raadsbesluit	Doel van de reserve	Saldo per 31-12-2023
Reserve mind	Leefomgeving	11-12-2000	Verbeteren van de verkeerstechnische infrastructuur in de gemeente, ten behoeve van een betere bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid.	950
Reserve gevelfonds	Economie en Internationaal Beleid	23-5-2000	Dekking gevelverbetering binnenstad	9.198
Reserve bodem	Milieu en duurzaamheid	9-11-2011	Dekking kosten bodemsanering	164.184
Reserve geluid	Milieu en duurzaamheid	9-11-2011	Dekking kosten geluidsanering	151.197
Reserve integrale MJOP projecten	Leefomgeving	24-06-2015	Verrekening tussen producten bij integrale MJOP projecten	15.000
Reserve sociaal economisch beleid	Economie en Internationaal Beleid	1-1-1988	Stimuleren van economische ontwikkelingen	3.091
Reserve pseudopremie WW	Bedrijfsvoering	11-7-2018	Dekking kosten Ww-garantie voor ambtenaren in het 3e jaar WW.	0
Reserve begrotingstekort	Algemene dekkingsmiddelen	13-11-2019	Dekking geraamde begrotingstekorten	0
Reserve nieuw beleid	Algemene dekkingsmiddelen	10-11-2022	Dekking eenmalig nieuw beleid	10.584.718
Reserve gemeentebrede investeringen	Algemene dekkingsmiddelen	1-6-1999	Structurele dekking gemeentebrede investeringen	551.867
Reserve risico's	Algemene dekkingsmiddelen	16-12-2002	Dekking gevolgen specifieke risico's (o.a. lening GAE en WBW)	389.140
Reserve sociaal domein	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt/Meedoen/Jeugd en onderwijs	2-7-2014	Dekking voor tekorten Sociaal domein en transformatie	873.908
Totaal Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie				14.059.446
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met rentebeslag				
Vermogensreserve	Algemene dekkingsmiddelen	28-4-2003	Compensatie wegvallen dividend aandelen	0
Reserve afkoop erfpacht	Algemene dekkingsmiddelen	17-12-2014	Dekking afkoop erfpachten	2.023.010
Totaal Bestemmingsreserve prestatiegebonden met rentebeslag				2.023.010
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met egaliserende functie				
Egalisatiereserve onderwijs gymzalen	Jeugd en onderwijs	12-4-2011	Egaliseren kosten onderhoud gymzalen (beheer Deventer)	0
Reserve wijkaanpak	Meedoen	1994	Dekking uitgaven wijkaanpak (aflooptermijn is 2 jaar)	0
Reserve onderhoud gebouwen	Diverse		Opvangen jaarlijks fluctuerende uitgaven onderhoud	0

Onderwerp	Programma	Raadsbesluit	Doel van de reserve	Saldo per 31-12-2023
Reserve planmatig onderhoud kernbezit	Herstructurering en vastgoed	18-4-2023	Dekking van de jaarlijkse kosten planmatig onderhoud van het kernbezit.	1.902.075
Reserve 1/3 regeling sport	Meedoen	23-10-1990	Dekking investeringen van sportverenigingen	116.738
Reserve investeringen buitensport	Meedoen	1-1-2000	Dekking vervangingsinvest. buitensport vanuit vrijv. kplst.	3.025.014
Reserve gebiedsontwikkeling	Herstructurering en vastgoed	16-12-2020	Dekking van de publieke onrendabele toppen bij woningbouwontwikkelingen	1.748.385
Reserve duurzaamheid vastgoed	Herstructurering en vastgoed	19-7-2023	Middelen beschikbaar te houden voor de verduurzaming van ons vastgoed	125.000
Reserve nieuwkomers	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt/Meedoen	21-12-2016	Dekking kosten instroom statushouders (asielinstroom)	532.867
Reserve Onderhoud Mileucentrum	Milieu en duurzaamheid	13-10-2021	Meerjarig onderhoudsprogramma Mileucentrum	0
Egalisatiereserve Vastgoed Mileucentrum	Milieu en duurzaamheid	13-10-2021	Egalisatie van de exploitatieresultaten van het beheer van het vastgoed van het milieucentrum	38.727
Reserve Slim Warmtenet Zandweerd	Milieu en duurzaamheid	26-5-2023	Egalisatie reserve voor jaarlijks egaliseren van fluctuaties in de exploitatiekosten van het project Warmtenet Zandweerd	0
Reserve herstructurering	Herstructurering en vastgoed		Dekking van herstructurering en wijkontwikkeling	47.150
Reserve mobiliteitsfonds parkeren	Leefomgeving		Dekking kosten verkeertechnische infrastructuur	1.733.388
Reserve algemeen onroerende zaken	Herstructurering en vastgoed	4-3-1997	Dekking kosten onroerende zaken buiten exploitatie	1.751.587
Reserve DOWR-i kapitaallasten	Bedrijfsvoering	11-12-2013	Bijdrage dekking kapitaallasten DOWR-i investeringen	2.944.328
Reserve tarieven huishoudelijk afval	Milieu en duurzaamheid	1-1-2001	Egaliseren kosten huishoudelijk afval	2.165.394
Reserve riolen en gemalen	Leefomgeving	1-1-1996	Beperken tariefschommelingen rioolrecht en egal rek result	395.537
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	Algemene dekkingsmiddelen	24-1-2018	Egaliseren verschillen grondexploitatie, rente en rek result	0
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	1999	Tijdelijk stallen van over te hevelen uitgaven	20.596.914
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat	Bedrijfsvoering	1976	Dekking kosten huisvesting gemeentelijk apparaat	752.009
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen (regionaal)	Meedoen	21-12-2016	Dekking kst. regionale samenwerking, organisatie en uitvoering	13.345.018
Reserve Molukse graven	Burger en Bestuur	12-10-2022	Dekking van kosten van grafrechten van Molukse graven en plaatsen van gedenktekens	141.035

Onderwerp	Programma	Raadsbesluit	Doel van de reserve	Saldo per 31-12-2023
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen (lokaal)	Meedoen	14-12-2022	De middelen die gestald zijn in de reserve MO-BW lokaal moeten worden besteed aan projecten die voldoen aan het convenant Beschermd wonen/Maatschappelijke opvang	1.818.489
Totaal Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie				53.179.655
Financieel technische bestemmingsreserve				
Reserve kapitaallasten investeringen	Diverse	2004	Bijdrage dekking kapitaallasten investeringen	20.582.750
Reserve verstrekte geldlening EDON	Algemene dekkingsmiddelen	voorm. Diepenveen	Dekking kapitaallasten financieel vast actief	544.536
Reserve verstrekte geldlening Vitens	Algemene dekkingsmiddelen		Dekking kapitaallasten financieel vast actief	0
Totaal Financieel technische bestemmingsreserve				21.127.286
Totaal reserves gemeente Deventer				141.718.134

Staat van voorzieningen

(bedragen x €1)

Staat van rvoorzieningen	Saldo 01-01-2023	Rente bijschrijving	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)						
Voorziening riolen en gemalen	1.974.303	0	107.271	0	0	2.081.574
Voorziening parkeerbijdrage bouwaanvragen	286.890	0	138.125	0	0	425.015
Fonds collectie Reijns	214.891	0	11.400	11.476	0	214.815
Fonds collectie Knecht-Drenth	1.262.169	0	12.259	88.685	0	1.185.743
Voorziening beheerfonds Gooiermars	554.000	0	0	0	0	554.000
Totaal voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)	4.292.253	0	269.055	100.161	0	4.461.147
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Voorziening spaarverlof	195.133	0	191.340	0	0	386.473
Voorziening wethouderspensionen	6.826.698	136.534	234.563	318.158	328.470	6.551.167
Voorziening fonds evenementen	28.125	0	94.346	80.000	0	42.471
Voorziening afgesloten complexen	723.104	0	96.107	328.081	0	491.130
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.773.060	136.534	616.356	726.239	328.470	7.471.241
Totaal voorzieningen gemeente Deventer	12.065.313	136.534	885.411	826.400	328.470	11.932.388
Voorzieningen in mindering op activa						
Voorziening dubieuze debiteuren BBZ	278.381	0	0	60.494	0	217.887
Voorziening dubieuze debiteuren bijstandsvorderingen	1.730.528	0	80.121	0	0	1.810.649
Voorziening dubieuze debiteuren BAD	112.926	0	51.603	14.868	0	149.661
Voorziening dubieuze debiteuren	1.243.678	0	188.574	358.448	0	1.073.804
Verliesvoorziening gronden/panden	39.884.910	797.698	1.530.458	399.135	0	41.813.931
Verliesvoorziening MVA (vm NIEGG)	0	0	860.000	0	0	860.000
Totaal voorzieningen in mindering op activa	43.250.423	797.698	2.710.756	832.945	0	45.925.932

Algemene toelichting voorzieningen

(bedragen x €1)

Onderwerp	Programma	Raadsbesluit	Doel van de reserve	Saldo per 31-12-2023
Voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)				
Voorziening riolen en gemalen	Leefomgeving	27-5-2015	Van derden verkregen middelen met specifieke besteding (riool)	2.081.575
Voorziening parkeerbijdrage bouwaanvragen	Leefomgeving	13-11-2019	Middelen derden voor investeringen in de kwaliteit en de kwantiteit van de parkeercapaciteit	425.015
Fonds collectie Reijns	Kunst en Cultuur	20-7-2011	Middelen derden (Reijns) t.b.v. beheerskosten blikkencollectie	214.815
Fonds collectie Knecht-Drenth	Kunst en Cultuur	2003	Middelen derden (Knecht-Drenth) t.b.v. instandhouden collectie	1.185.743
Voorziening beheerfonds Gooiermars	Milieu en duurzaamheid	22-12-2021	Middelen derden (Provincie) t.b.v. beheerkosten Gooiermars	554.000
Totaal Voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)				4.461.148
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Voorziening spaarverlof	Bedrijfsvoering	14-12-2022	De voorziening voor het inzetten van Spaarverlof voor loopbaanplanning, levensfase en/of vitaliteit	386.473
Voorziening wethouderspensionen	Bedrijfsvoering	18-11-2009	Dekking diverse risico's	6.551.167
Voorziening fonds evenementen	Economie en Internationaal Beleid	2002	Bijdrage voor (deel) kosten specifieke binnenstadsevenementen	42.471
Voorziening afgesloten complexen	Herstructurering en vastgoed	3-4-1997	Dekking nagekomen kosten van admin. afgesloten projecten	491.130
Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				7.471.241
Totaal Voorzieningen gemeente Deventer				11.932.389

Verloopoverzicht overlopende passiva

(bedragen x €1)

Vooruit ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2023
Subsidie Rijk				
Aanvullende gevelmaatregelen	241.932	11.215	2.700	250.447
VVS extra	132.197	3.633.333	3.765.530	0
BRIM subsidie onderhoud monumenten	207.492	91.838	0	299.330
Intertemporele vergoeding statushouders	175.257	0	43.814	131.443
Woningbouwimpuls	2.593.687	0	672.351	1.921.336
SPUK Toeslagen	0	118.249	0	118.249
Regeling Reductie Energiegebruik	158.629	0	42.408	116.221
Zandweert Stroomt	3.621.578	0	716.860	2.904.718
Deventer Knap Intelligent	28.659	0	0	28.659
Regeling sportakkoord /sportformat	43.311	0	43.311	0
Flexwoningen	936.774	0	0	936.774
NPO middelen	681.074	507.964	533.414	655.624
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	769.891	0	0	769.891
Lokale Preventieakkoorden	42.206	50.000	29.412	62.794
Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen	31.873	0	8.500	23.373
SPUK inburgeringsvoorzieningen	582.560	1.069.442	687.287	964.715
Huisvesting aandachtsgroepen	1.986.000	0	0	1.986.000
S.L.A. Zero Emissie / Houtstook	90.000	0	10.000	80.000
SPUK bodem historische Spoedopgave fase 1	73.051	0	44.148	28.903
Flex-en transformatiewoningen	3.600.000	0	295.336	3.304.664
SPUK bodem historische Spoedopgave fase 2	40.202	0	0	40.202
SPUK Onderwijsroute	65.563	142.797	50.644	157.716

Vooruit ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2023
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	401.350	0	19.832	381.518
Ventilatie in scholen	142.878	0	0	142.878
Tijdelijke onderwijshuisvesting Ontheemden	1.095	122.700	123.795	0
Impuls jongerencultuur	310.000	0	141.185	168.815
Coronatoegangsbewijzen	25.956	0	25.956	0
ESF 2017	140.000	320.000	140.000	320.000
Geluidsanering J.v.Vlotenlaan	26.144	0	23.285	2.859
Aanpak Energiearmoede	2.016.216	985.823	241.868	2.760.171
Duurzaam maatschappij vastgoed (DUMAVA)	0	52.525	0	52.525
BBZ 2021 75% kredieten	0	51.247	0	51.247
Huisvesting aandachtsgroepen (RHA'23)	0	748.000	0	748.000
SPUK Overlast Asielzoekers	0	45.462	0	45.462
Toekenningsbesch. Keizerslanden PG 6	0	13.881.797	0	13.881.797
Toekenningsbesch. Centrumschil PG 6	0	7.270.310	26969	7.243.341
Start Bouwimpuls	0	3.593.100	0	3.593.100
Spuk bodem 2023-2027	0	123.931	0	123.931
Geluidsanering Oldenielstraat	0	122.625	48.957	73.668
Voorschoolse educatie ontheemde peuters	0	63.000	42.197	20.803
SPUK-GALA	0	1.690.067	1.513.019	177.048
SPUK-IZA	0	1.438.963	987.267	451.696
Deventer Isolatie programma	0	1.797.482	0	1.797.482
CDOKE Middelen tm 31-12-2025	0	2.119.652	419.000	1.700.652
SPUK BTW SPORT	0	2.086.093	1.158.980	927.113
SPUK MEOZ	0	2.409.005	1.284.766	1.124.239
SPUK Informatie Digitale Overheid	0	10.951		10.951

Vooruit ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2023
SWN-NGF Zandweerd	0	2.016.336	0	2.016.336
Flekxpools obv realisatie	0	58.500	5.753	52.747
Totaal Subsidie Rijk	19.165.575	46.632.407	13.148.544	52.649.438
Subsidies van overige overheden				
Recreatief Groen	60.500	15.187	60.500	15.187
Gebiedsontwikkeling SZ Gooiermars	16.000	0	6.000	10.000
Westfalen	135.000	0	0	135.000
5-e Havenarm	20.000	0	20.000	0
Smidsgang	0	0	0	0
Sociale Cohesie Binnenstad	12.125	0	5.209	6.916
Project Deventer 1371	20.249	0	20.249	0
Intensivering Energietoezicht	17.381	0	17.381	0
Slimwarmtenet fase II	630.208	0	234.385	395.823
Gemeente Enschede - bijdrage RIEC	39.371	135.000	0	174.371
Ontwikkelfonds Cleantechregio	74.283	0	74.283	0
H.Hondstraat-Ceintuurbaan	177.506	0	43.573	133.933
Stadscampus de Kien	9.505	146.053	9.505	146.053
Groen Gas	45.977	0	45.977	0
Vliegend Hert	63.052	0	33.947	29.105
NABO Diepenveen	310.179	0	4.063	306.116
Stadsarrangement	61.772	0	30.689	31.083
Toekomstbestendige Bedrijventerreinen	13.276	0	13.276	0
Schoorsteen voormalig Coberco	1.800	0	0	1.800
SPUK BTW Sport	658.207	-658.207	0	0
Afkoppelen verhard oppervlak	0	342.148	117.594	224.554

Vooruit ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2023
Fietsstructuur A1-zone	0	500.000	56.916	443.084
Reconstructie Rotonde N337	0	287.003	40.906	246.097
Klimaatadaptatiemaatregelen 2021-2027	0	20.865	0	20.865
Weerbaarheidsgelden provincie	0	180.000	0	180.000
Versterking natuur en samenleving	0	23.975	0	23.975
Verbetering (veiligheids)	0	202.500	0	202.500
Storminkstraat	0	229.225	1.425	227.800
Mobiliteitsstudie Poort van Deventer	0	15.000	0	15.000
Inkomsten volgen intentieovereenkomst	0	0	0	0
Besluit locatiegebonden subsidies	0	0	0	0
Totaal Subsidies van overige overheden	2.366.391	1.438.749	835.878	2.969.262
Totaal	21.531.966	48.071.156	13.984.422	55.618.700

Gewaarborgde geldleningen

(bedragen x €1.000)

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening worden gespecificeerd:

Soort	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Gewaarborgde geldleningen aan instellingen	4.021	4.748
Gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en verbeteren van eigen woningen particulieren	1.773	2.866
Garantstellingen via waarborgfondsen WEW (NHG) en WSW	921.991	898.261
Overige verleende garanties (o.a. sportverenigingen)	723	589
Totaal	928.508	906.464

Naam geldnemer	Rente%	Restantbedrag geldlening 01-01-2023		Bedrag nieuwe leningen	Totaalbedrag aflossingen		Restantbedrag geldleningen 31-12-2023		Zekerheden	Toelichting
		Totaal	Door gemeente gewaarborgd		Totaal	Door gemeente gewaarborgd	Totaal	Door gemeente gewaarborgd		
St. Carinova Woonzorg	4,195	191.986,85	191.986,85		47.996,71	143.990,14	143.990,14	Recht 1e hypotheek	BNG	
St. Carinova Woonzorg	4,218	378.163,28	378.163,28		93.483,86	284.679,42	284.679,42	Recht 1e hypotheek	BNG	
St. Carinova Woonzorg	4,218	711.674,94	711.674,94		175.929,61	535.745,33	535.745,33	Recht 1e hypotheek	BNG	
St. Carinova Woonzorg	5,47	225.087,68	225.087,68		32.702,70	192.384,98	192.384,98	Recht 1e hypotheek	BNG	
St. Gemeenschapshuis de Kuip	4,45	22.689,01	22.689,01		0,00	22.689,01	22.689,01		RABO	
St. Gemeenschapshuis de Kuip	5	90.756,04	90.756,04		0,00	90.756,04	90.756,04		RABO	
Woningstichting de Marken	5,93	249.788,56	249.788,56		15.794,75	233.993,81	233.993,81		BNG	
Woonbedrijf Ieder1	7,45	497.611,00	497.611,00		154.105,00	343.506,00	343.506,00		Via Woonbedrijf Ieder1 (Remco vd Linden)	
NV Wonen Boven Winkels	2,686	1.260.000,00	1.260.000,00		30.000,00	1.230.000,00	1.230.000,00	Recht 1e hypotheek	NWB bank	
Sportbedrijf	1,78/2,28	521.510,00	521.510,00		85.704,00	435.806,00	435.806,00	akte 11 maart 2014	Via ASN bank €336.736 1,78% en €527.590 2,28%	
Sportbedrijf	3	551.105,00	551.105,00		85.887,00	465.218,00	465.218,00	akte 29 jan. 2014	Via Energiefonds Overijssel	
Sportclub Deventer	1	48.000,00	48.000,00		6.000,00	42.000,00	42.000,00		NWB bank	
Totaal		4.748.372,36	4.748.372,36	0,00	727.603,63	4.020.768,73	4.020.768,73			

Staat van gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en het verbeteren van eigen woningen (x €1)

Restant geldleningen begin dienstjaar	Bedrag in de loop van dienstjaar	Aflossingen in de loop van dienstjaar	Restant geldleningen eind van dienstjaar	Toelichting
2.865.924,16	-	1.092.833,59	1.773.090,57	Aantal leningen: *65. De regeling garanties voor het verkrijgen in eigendom van woningen is m.i.v. 1 januari 1995 ingetrokken. Met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen is per 01-01-1995 een overeenkomst aangegaan inzake de overname van de garantieverplichtingen. Mutaties van voor 01-01-1995 afgegeven garanties worden door de gemeente bijgehouden en verwerkt. Met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen is verder een overeenkomst aangegaan inzake de zekerstelling voor de nakoming van betalingsverplichtingen van genoemde Stichting.

* ten dele geraamd. I.v.m. het vroege afsluiten van de jaarrekening is het de geldverleners niet mogelijk de gegevens op tijd aan te leveren, daar de meesten dit pas rond april/mei doen. Dit resulteert in een gecombineerde opgave van nieuwe en oude gegevens.

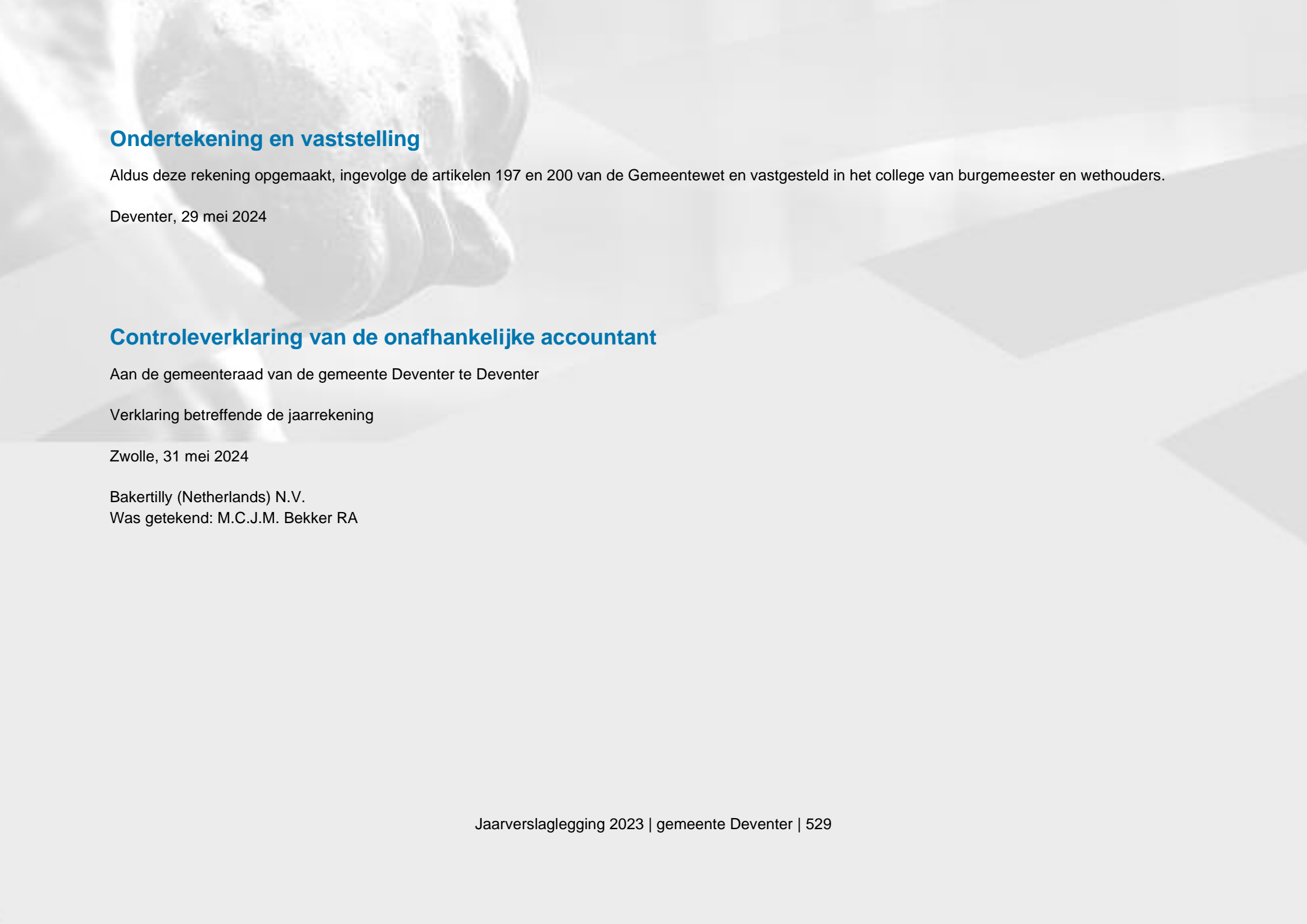
Overzicht verleende garanties via waarborgfondsen woningbouw (gemeente actervangfunctie) (bedragen x €1)

Naam waarborgfonds	Object van garantstelling	Totaalbedrag ultimo 2023	Totaalbedrag van uitgekeerde bedragen (verliezen) ultimo 2023	Toelichting
Stichting waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)* (betreft aankoop van woningen (> 01-1995) en kwaliteitsverbetering van woningen (> 01-1999))	Woningen (NHG)	346.000.000 (nominaal)	7.537.000	Stichting primair aansprakelijk (sterfhuisconstructie) per 01-01-2011 neemt Rijk volledige achtervangfunctie over.
Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)**	Woningen via woon corporaties	575.991.000 (schuldrestant per 31-12-2023)	-	Stichting en corporaties primair aansprakelijk. Rijk en gemeenten zijn achterborg.

* Bron: Brief NHG ultimo 30 juni 2023

** Bron: Jaaroverzicht WSW ultimo 2023. De weergegeven schuldrestanten per ultimo december 2023 zijn gebaseerd op de leningadministratie van WSW (vóór vaststelling van de jaarrekening 2023 van WSW), inclusief het maximumbedrag van de obligolening. De toerekenbare schuld is nader gespecificeerd in het leningoverzicht van WSW. Begin 2024 stemt de WSW de geborgde leningen en schuldrestanten per ultimo 2023 af met de financiers en de corporaties. Nadat het WSW eventuele wijzigingen heeft verwerkt stuurt het WSW uiterlijk in maart 2024 het definitieve overzicht van de leningen en de achtervangpositie aan de gemeente Deventer. Vóór 1 augustus 2021 stonden gemeenten rechtstreeks in de achtervang voor individuele leningen. Voor leningen na 1 augustus 2021 worden leningen achteraf aan gemeenten toegerekend naar rato van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie dat zich in de gemeente bevindt.

Naam rechtspersoon	Object garantstelling	Waarborgmaatschappij	Gemeentelijke aandeel						Garantieduur		Loopt af in	Toelichting	Opmerking	Kredietverstrekker
			In %	Bedrag geldlening	Opname	Jaarlijkse afname	Totaalbedrag aflossing	Saldo 31-12-2023	Start	Duur				
Tennisclub Colmschate	Nieuw clubhuis	SWS	50%	110.000	0	7.333	80.667	29.333	2013	15 jaren	2028	Voor 50% meegegarandeerd door SWS		
Tafeltennisvereniging Swift	Renovatie sportaccommodatie	SWS	50%	25.000	0	1.667	15.000	10.000	2014	15 jaren	2029	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	Kredietverstrekker	Triodos bank
Deventer Hockey Club	Kunstgrasvelden	SWS	50%	250.000	0	25.000	225.000	25.000	2014	10 jaren	2024	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	Dossiernr. SWS 2014.063	
Deventer Hockey Club	Opblaashal	SWS	50%	200.000	0	13.333	66.665	133.334	2018	15 jaren	2033	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	Dossiernr. SWS 2018.039	
Deventer Lawn Tennis Club (DLTC)	Realisatie tennisbanen	SWS	50%	50.000	0	5.000	42.500	7.500	2019	10 jaren	2029	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	Dossiernr. SWS 2018.052	
VV IJsselstreek	Verduurzaming clubgebouw	SWS	50%	37.500	0	2.500	2.500	35.000	2022	15 jaren	2037	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	Dossiernr. SWS 2022.040	
SV Helios	Verduurzaming accommodatie	SWS	50%	110.000	0	7.333	0	110.000	2023	15 jaren	2038	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	Dossiernr. SWS 2023 067	
Tennis & Padel Colmschate	Padelbanen	SWS	50%	115.000	0	7.667	0	115.000	2023	15 jaren	2038	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	Dossiernr. SWS 2023 115	
Totaal				897.500,00	0,00	69.833,00	432.331,63	465.167,37						
Stichting Sporthal Schalkhaar	Terugkoopgarantie Sporthal	n.v.t	100%	431.091		10.777	173.239	257.852	1998	40 jaren	2039	Door gemeente Diepenveen verstrekt		
Totaal				1.328.591,21	0,00	80.610,28	605.570,86	723.019,35						

Ondertekening en vaststelling

Aldus deze rekening opgemaakt, ingevolge de artikelen 197 en 200 van de Gemeentewet en vastgesteld in het college van burgemeester en wethouders.

Deventer, 29 mei 2024

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Deventer te Deventer

Verklaring betreffende de jaarrekening

Zwolle, 31 mei 2024

Bakertilly (Netherlands) N.V.

Was getekend: M.C.J.M. Bekker RA

Bijlagen

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Bijlage 1 - Budgetoverhevelingen	366 kb	Bijlage 1
Bijlage 2 - Taakveldenmatrix	351 kb	Bijlage 2
Bijlage 3 - Sisa verantwoordingsinformatie	350 kb	Bijlage 3